

PATKÁNY KIRÁLY

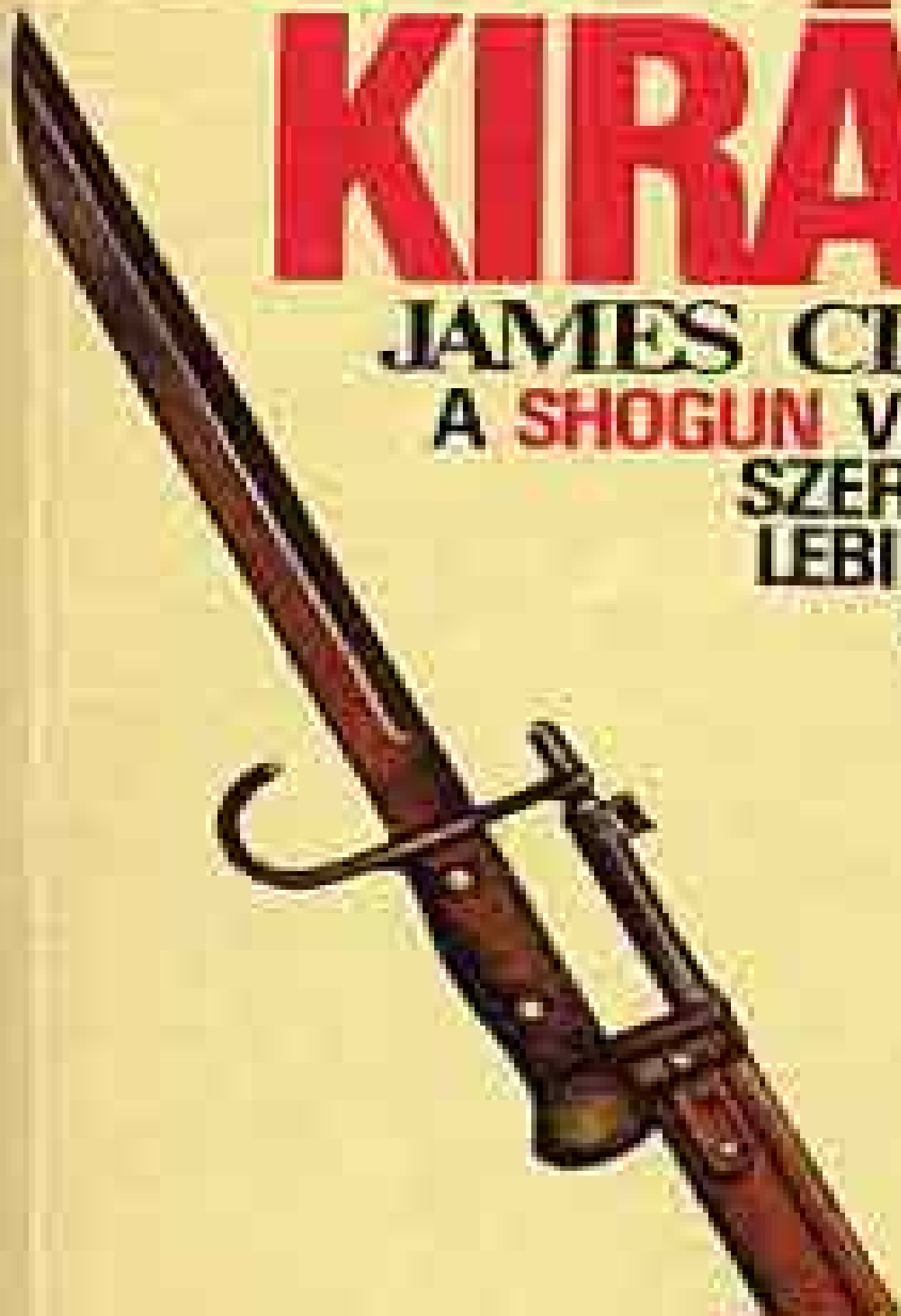
JAMES CLAVELL

A SHOGUN VILÁGHÍRŰ

SZERZŐJENEK

LEBIUNGSELO

REGENYE

James Clavell

Patkánykirály

A Szingapúr-sziget keleti csücskének egyik szelíd magaslatán fekvő Changi sziporkázó gyöngyszem volt a ráboruló trópusi ég alatt. Dús zöld sáv övezte, amely távolabb a tenger kékeszöldjébe olvadt, majd még távolabb az egész eggyé vált a végtelen látóhatárral.

Közelebbről nézve már semmi szépséget nem lehetett itt fölfedezni: sivár, riasztó börtön volt ez. Épületek sorakoztak egymás mellett, mindegyikben cellák, körülöttük kopár udvar, az egészet pedig magas fal vette körül.

A falakon belül, az emeletes épületekben kétezer fogoly számára volt hely. Most azonban a cellákban, a folyosókon, minden elképzelhető zugban vagy nyolcezer ember zsúfolódott itt össze. A legtöbbjük angol és ausztrál, továbbá néhány új-zélandi és kanadai. Bűnösök voltak. Halálos bünt követtek el: elvesztettek egy hadjáratot, és életben maradtak.

A cellaajtók nyitva voltak, az épületek ajtaja tárva-nyitva állt, a falban tátongó hatalmas kapu is nyitva volt, az emberek látszólag szabadon, ki-be járhattak. Changira mégis a bezártság fojtó légköre telepedett. Búzlótt a klausztofóbia.

A kapun kívül makadámút kanyargott. Száz méterre nyugatra szögesdrótos kapulabirintus vágta el az utat, mögötte pedig egy ház állt, benne a győztesek fennhéjázó aljanépe, az örök. A drótakadály után az út vidáman futott tovább, és a nem is olyan távol terpeszkedő Szingapúr városba ért. A börtönlakók számára azonban a kaputól száz méterre nyugat felé megszűnt a közlekedés.

Kelet felé az út egy darabig a falat követte, aztán délnek fordult, majd ismét a fal mentén haladt. Két oldalán sorakoztak a hosszú, egyforma barakkok: a falak pálmalevél fonatból készültek, amelyet tessék-lássék az oszlopokhoz szögeztek, a zsindeletető ugyancsak pálmalevélből volt, egyik penészes réteg a másikon. Minden évben új rételet raktak fel, vagy legalábbis kellett volna felrakni, mivel a nap, az eső meg a férgek állandóan nyútték-pusztították a tetőt. A falakon egyszerű nyílások szolgálták ablak és ajtó gyanánt ezeket hosszú, előrenyúló pálmalevéleresz védte a naptól és esőtől, a cölöpökön nyugvó betonfundamentum pedig, amelyen az oszlopok álltak, a kígyókat, békákat, csigákat, skorpiókat, száz lábúkat, bogarakat, poloskákat - vagyis mindenféle csúszómászót igyekezett távol tartani.

Ezekben a barakkokban laktak a tisztek.

Az úttól délre és keletre négy sor betonbungaló állt, előttük kis veranda. A soronként húsz-húsz, egymásnak háttal álló épületben laktak a főtiszték; őrnagyok, alezredesek, ezredesek.

Az út nyugatnak fordult, ismét a fal mentén haladt, majd újabb pálmalevelekkel fedett barakksorhoz vezetett. Itt voltak elhelyezve azok a közlegények, akik már végképp nem értek be a börtönbe.

Az egyik barakk kisebb volt, mint a többi; ebben laktak az amerikaiak: huszonöt sorkatona és altiszt.

Ahol az út ismét északnak fordult, ott zöldellt a tábor egyik veteményeskertje. A másik, amely az ételém zömét szolgáltatta, északabbra volt, az út másik oldalán, a börtönkapuval szemben. Az út a kisebb kerten át vezetett tovább még kétszáz méteren keresztül, és az örök háza előtt ért véget.

Az egész tábort szögesdrót kerítés vette körül. Átvágni, majd átjutni rajta nem volt nehéz, hiszen alig őrizték: se reflektorok, se géppuskafészek. De ha kijutott is az ember, merre tovább? Vad, ellenséges dzsungelen, végtelen tengeren túl, irdatlan messze volt az otthon. A dróton kívül biztos pusztulás várta azt is, aki nekiindult, de halál várt arra is, aki a táborban maradt.

A történet idejére, 1945-re, a japánok megtanulták hogy jobb, ha a tábort maguk a foglyok irányítják. Ők kiadták a parancsokat, és azokat a fogoly tisztéknek kellett végrehajtaniuk. Ha a tábor nem kevert bajt, békén hagyták. Bajkeverésnek számított például több élelmet kérni. Gyógyszert kérni. Bármit kérni. A legnagyobb bajkeverés az volt, hogy mindenki ragaszkodott az életéhez.

Az ott lakók számára Changi nemcsak egyszerű börtön volt. Changi volt az a hely, ahol újra kezdődött minden.

ELSŐ KÖNYV

I.

- Elkapom ezt a rohadt gazembert, ha beledöglök is!

Grey hadnagy örült, hogy végre hangosan kimondta, ami már régen a bögyében volt. A hangjában sziszegő gyilkos méreg egyszeriben visszahozta a földre Masters őrmestert, aki éppen egy üveg jéghideg ausztrál sörről álmodozott, meg egy bifsztekről tükörtojással; már otthon járt, Sydneyben, látta a felesége mellét, érezte az illatát... Nem vesződött vele, hogy kövesse a hadnagy tekintetét az ablakon át, úgys tudta, mit néz a félmeztelen alakok között, akik a szögesdrót mentén kanyarodó földes úton poroszkáltak. Grey kitörése azonban meglepte. Changi katonai rendőrségének főnöke ugyanis máskor mindig olyan szófukar és megközelíthetetlen volt; mint az angolok általában.

- Ne fárassza magát, hadnagy úr - szólt Masters elgyötörten - a japcsik úgys nemsokára elintézik.

A dögvész essen a japcsikba - mondta Grey. - Én akarom elkapni. Itt akarom látni, ebben a börtönben. És majd ha kiszórákoztam magam vele, továbbküldöm az Outram Roadra.

Masters - szörnyülködve nézett rá. - Az Outram Road-i börtönbe?

- Oda hát...

- Azt még megértem, hogy el akarja kapni - mondta Masters -, de azt... mármint Outram Roadot az ellenségemnek se kívánnám.

- Az ilyen oda való, és oda is juttatom, mert tolvaj, hazug, vérszopó, csaló. Rohadt vámpír, aki rajtunk élősködik.

Grey felállt a füledt barakkban, és az ablakhoz ment. Elhessentette a deszkapadlóról felszálló legyeket, és kibámult. Hunyorognia kellett, olyan éles volt a döngölt földről visszaverődő merőleges déli napsugár. - Istenemre mondom dünnyögte, bosszút állok mindannyiunkért.

Sok szerencsét, pajtás, gondolta Masters. Ha egyáltalán el lehet őt kapni, te meg tudod tenni, benned megvan hozzá a kellő gyűlölet. Masters nem szerette a tiszteket, és nem szerette a katonai rendőrséget. Greyt meg különösen nem szívelte, mert a sorállományból léptették elő, bár ezt gondosan titkolta.

Grey nem állt egyedül a gyűlöletével. Egész Changi gyűlölte a Királyt. Gyűlölték izmos testét, tiszta, kék tekintetét. A félholtaknak ebben a világában nem volt kövér, jó felépítésű, zömök, formás, arányos vagy vaskos ember: csak csupa szem arcok léteztek, csupa ín és csupa csont testek tetején. Csak a kor, az arc és a magasság különböztette meg az embereket. És ebben a világban egyedül a Király evett, dohányzott, aludt, és álmodott emberhez méltó módon, és ember formája is egyedül neki volt.

- Hé, tizedes! - üvöltött ki Grey. - Hozzám!

A Király már akkor tudta, hogy Grey ott van, amikor befordult a börtönépület sarkán. Nem mintha belátott volna a katonai rendőrség barakkjának sötétjébe, de tudta, hogy Grey módszeres ember. És ha az embernek ellensége van; bölcs dolog megismerni a szokásait. A Király tudott annyit Greyről, amennyit egy ember itt egyáltalán tudhatott a másikról.

Letért az útról, és elindult a különálló barakk felé, amely úgy meredt elő a többi közül, akár egy bibircsók.

- Nekem szólt, uram? - tisztelgett a Király. Mosolya rutinmosoly volt, napszemüvege alfakarfa a gyűlöletet a tekintetében.

Grey az ablak mögül bámult le a Királyra. Ő feszes vonásaival leplezte haragját.

- Hová megy?

- Vissza a barakkomba - válaszolt békésen a Király, de közben az agya villámgyorsan cikázott: talán elhibázott valamit; köpött volna valaki; és egyáltalán, mi leli ezt a Greyt?

- Hol szerezte ezt az inget?

Ami azt illeti, a Király az előző nap vette az inget az őrnagytól, akikét éven át őrizgette, hogy ha szükség lesz rá, legyen mit pénzzé tennie. A Király pedig szeretett rendszeren járni, szeretett jól öltözni akkor is, amikor mindenki más rongyos volt. Megelégedéssel töltötte el, hogy ma is tiszta, új ing van rajta, vasalt hosszúnadrág; tiszta zokni, fényes cipő és makulátlan, kifogástalan sapka. Jólesett látnia, hogy Grey meztelen testét csak egy szárnalmas, foltos rövidnadrág takarja, a lábán durva facipő, a fején pedig a harckocsizók kimenősapkája, amelyet már jócskán kifakított és megkeményített a trópusi penész.

- Vettem - mondta a Király. - Már régen. Nem tiltja a szabályzat, hogy vásáraljon az ember ezt-azt. Sem itt, sem máshol nem tiltja... uram.

Grey megérezte a gúnyt a szemtelenül odavetett "uram"-ban.

- No jó, tizedes. Befelé!

- Miért?

- Szeretnék csevegni egy kicsit magával mondta gúnyosan Grey: A Király uralkodott magán. Felment a lépcsőn, belépett és megállt az asztal mellett.

- Tessék, uram.

- Fordítsa ki a zsebeit!

- Miért?

- Mert én parancsolom. Tudja, hogy jogom van magát bármikor megmotozni.

A Király kelletlenül engedelmeskedett - végül is, semmi rejtegetnivalója nincs. Zsebkendő; fésű, pénztárca, egy csomag gyári cigaretta, egy dózsi nyers jávai dohány, cigarettapapír, gyufa. Grey megbizonyosodott arról, hogy minden zseb üres, aztán kinyitotta a pénztárcát. Tizenöt amerikai dollár és majdnem négyszáz japán-szingapúri dollár volt enne.

- Honnan van ez a pénz? - förmedt rá Grey, miközben szüntelenül csurgott róla a verejték.

- Kártyán nyertem, uram.

Grey szárazon felnevetett.

- Milyen szerencséje van magának! Mégpedig már majdnem három éve egyfolytában, ugye?

- Végzett velem, uram?

- Nem. Mutassa az óráját.

- Rajta van a listán.

- Azt mondtam, mutassa az óráját!

A Király mogorván lehúzta csuklójáról a rozsdamentes, rugalmas acélszíjat, és átadta Greynek az órát.

Gyűlölete ellenére Grey most egy kis irigységet érzett a Király iránt. Az óra Oyster Royal volt, vízhatlan, ütésálló, automata felhúzó. Az arany után ez volt a legértékesebb holmi Changiban. Grey forgatta az órát, megnézte az acéllapba vésett számot, aztán elővette a Király holmijainak listáját. Lesöpörte róla a hangyákat, és

gondosan összehasonlította a listán szereplő számjegyeket az Oyster Royal számával.

- Stimmel, uram, ne aggódjon - mondta a Király.

- Én nem aggódom - mondta Grey. - Aggódnia magának kellene.

- Visszaadta az órát, amelyért hat hónapi élelmet lehetett volna szerezni.

A Király visszahúzta a csuklójára, és kezdte összeszedni a holmiját.

- Várjunk csak! A gyűrűje! - mondta Grey. - Ellenőrizzük azt is.

De a gyűrű is rajta volt a listán. "A Gordon klán arany pecsétgyűrűje" megnevezés mellett ott állt a lenyomatminta is.

- Honnan van egy amerikainak skót pecsétgyűrűje? - Grey ezt a kérdést már sokszor feltette.

- Pókeren nyertem - válaszolta a Király. - Jó memóriája van, tizedes - mondta Grey, és visszaadta a gyűrűt a Királynak. Egész idő alatt tudta, hogy stimmelni fog a gyűrű és az óra is, a motozás csak ürügy volt számára. Szinte mazochista készletet érzett, hogy egy kicsit megforgassa az áldozatát. Azt is tudta, hogy a Király nem rezel be egykönnyen. Sokan próbálták már elkapni, de hiába; okos volt, óvatos és nagyon ravasz.

- Hogyan van az - fakadt ki Grey gorombán, forrva az irigységtől az óra, a gyűrű, a cigaretta, a gyufa meg a pénz miatt -, hogy magának annyi mindene van, a többinek meg semmije?

- Fogalmam sincs, uram. Valószínűleg szerencsés vagyok.

- Hol szerezte a pénzt?

- Kártyán nyertem, uram. - A Király mindig udvarias volt.

Uramozta az angol és ausztrál tiszteket, és szabályszerűen tisztelgett nekik. De tudta, hogy azok is tisztában vannak vele, mennyire utálja az uramozást és a tisztelgést. Az amerikaiaknál ez nem volt szokás. Az ember az, aki. Nem számít, milyen családból jön, honnan származik, mi a rangja.

A Király visszahúzta ujjára a gyűrűt, begombolta a zsebeit, és lepöccintett egy porszemet az ingéről. - Végeztünk, uram? - Látta, hogy Grey szemében megvillan a düh.

Grey ekkor Mastersre pillantott, aki idegesen figyelte a jelenetet.

- Örmester, hozzon nekem egy kis vizet!

Masters lomhán odament a falon függő kulacshoz.

- Tessék, uram.

- Ez tegnapi - mondta Grey, noha tudta, hogy nem így van.

- Hozzon bele frisset.

- Meg mernék esküdni rá, hogy megtöltöttem - morogta Masters, és fejcsóválva kiment. Grey hatásosnak vélte, ha egy darabig nem töri meg a csendet, a Király pedig pihenjben állva várakozott. A kerítésen túl a dzsungel fölé magasodó kókuszpálmák lombját enyhe szellő mozgatta meg, az eső előszele. A keleti égboltot már fekete felhők szegélyezték, jelezve, hogy hamarosan az egész eget beborítják. Aztán majd sarat csinálnak a porból, és teli tüdővel szívható, friss levegőt a fülledt párából.

- Megkínálhatom egy cigarettával, uram? nyújtotta oda a Király a csomagot.

Grey két évvel ezelőtt, a huszonkettedik születésnapján szívott utoljára igazi cigarettát. Bámulta a csomagot, és nagyon szeretett volna egyet, nagyon szerette volna mind. - Nem mondta mogorván. - Nem kérek a cigarettájából.

- Zavarja, ha én rágyújtok, uram?

- Igen, zavar.

A Király farkasszemet nézett vele, aztán lassú mozdulattal elővett egy cigarettát, meggyújtotta és nagyot szívott belőle.

- Azonnal dobja el! - parancsolta Grey.

- Hogyne. Uram! - A Király még egy jó mélyet szívott, mielőtt engedelmeskedett volna. Aztán megkeményedett a tekintete. - Én nem tartozom a maga parancsnoksága alá, és nincs olyan szabály, amely megtiltaná, hogy rágyújtsak, ha kedvem tartja. Én amerikai vagyok, és rám nem vonatkozik egyetlen angol üres dumája sem! Erről magát is felvilágosították, nemi Úgyhogy legyen szíves, szálljon le rólam. Uram!

- Én vadászom magára, tizedes - tört ki Grey. - Előbb-utóbb elkövet valami hibát, és akkor én lecsapok, tudja, maga pedig oda fog kerülni! - Remegő ujjal mutatott a durva bambuszketrecre, amely magánzárkaként szolgált. Ott a maga helye!

- Én nem szegek meg semmilyen törvényt.

- Akkor honnan szerzi a pénzt?

- Kártyán. - A Király közelebb lépett Greyhez. Uralkodott a dühön, de így is fenyegetőbben viselkedett a szokásosnál. - Én nem kapok

senkitől semmit. Amim van, az enyém, én kerestem meg. És hogy hogyan kerestem, az egyedül az én dolgom.

- Meg az enyém, amíg én vagyok a katonai rendőrség főnöke. - Grey ökölbe szorította a kezét. - Például nagyon sok gyógyszert loptak el az utóbbi hónapokban. Lehet, hogy maga tud valamit erről.

- Maga... maga... Ide figyeljen! - tajtékzott a Király. - Én soha életemben nem loptam semmit. Soha életemben nem üzleteltem gyógyszerekkel, ezt jegyezze meg! A pokolba is, ha nem lenne tiszt, hát én...

- De az vagyok, és csak próbálja meg!

- Nem is hiszi, mennyire szeretném!

- Mondok magának valamit. Ha kijutunk innen, ugyan keressen már meg. A kezébe adom a fejét!

- Nem feledkezem meg róla! - Grey próbálta fékezni magát, szíve erősen kalapált. - De jegyezze meg, én addig is figyelek és várok. Olyan szerencsesorozat még nem volt, amely ne ért volna véget egyszer. A magáé sem lesz kivétel.

- De, az lesz! Uram. - A Király persze tudta, hogy sok igazság van abban, amit a hadnagy mondott. Eddig szerencséje volt, nem is kevés. De a szerencse elsősorban kemény munka, komoly tervezés dolga, és még egy kicsit valami emellett, de semmiképpen sem pusztá lutri. Illetve akkor nem lutri, ha minden a tervek szerint történik. Mint ma is volt, azzal a gyémánttal. Négy karát. Végre tudta, hogyan teheti majd rá a kezét, ha eljön az ideje. És ha még ezt az üzletet le tudja bonyolítani, ez lesz az utolsó, többé nem lesz szüksége semmilyen szerencséjére - legalábbis itt, Changiban nem.

- Véget ér egyszer a szerencséje - mondta Grey gonoszul. - Tudja, miért? Mert maga éppen olyan, mint a többi közönséges bűnöző. Kapzsi, mohó, és...

- Én nem vagyok köteles ezt eltűnni magától - vágott közbe dühösen a Király. - Semmivel sem vagyok nagyobb bűnöző, mint...

- Dehogynem. Maga folyton megszegi a törvényeket.

- Egy fenét. Nekem a japcsi törvény hiába mondja, hogy...

- Kit érdekel a japcsi törvény! Én a tábori szabályzatról beszélek, amely kimondja, hogy tilos az üzletelés. És maga örökké azt csinálja: - Bizonyítsa be!

- Be is fogom, csak idő kérdése! Egy hibát maga is elkövet egyszer. És akkor majd meglátjuk, hogyan éli túl a magánzárkát. Az én ketrecemet. És a ketrec után személyesen gondoskodom róla, hogy az Outram Roadra kerüljön!

A Király jeges borzongást érzett a szíve és ágyéka táján. - Úristen - sziszegte -, maga tényleg van olyan aljas, hogy ez is kiteljen magától.

- Ha magáról van szó - Greynek már habzott a szája -, kifejezett élvezet lesz a számomra. A japcsik a maga barátai!

- Te gazember, mit képelsz! - A Király ökölbe szorított kézzel lépett Grey felé.

- Mi folyik itt, hé! - dübörgött fel a lépcsőn és lépett a barakkba Brant ezredes. Alacsony, alig százötven centiméteres emberke volt, tokája alatt göndör szakállt viselt, mint a szikhek. Dandys sétapálca volt nála, katonasapkájáról már hiányzott az ellenző, és a zsákvászon foltoktól már alig látszott terepszínű ruhájának a szövete, de a közepén a fegyvernemi jelvény csillogott, mint az arany. Meglátszott rajta a többéves fényezés.

- Semmi... semmi, uram. - Grey a legyeket hessegette, s közben megpróbált úrrá lenni ziháló lélegzetén. - Éppen... megmotoztam a tizedest...

- Ugyan, ugyan, Grey - vágott közbe ingerülten Brant ezredes. - Hallottam, amit az Outram Roadról meg a japcsikról mondott. Az rendjén való, hogy megmotozza vagy kihallgatja, de nincs joga fenyegetni és zaklatni, ezt az embert. - Homloka gyöngyözött az izzadságtól. Majd a Királyhoz fordult. - Maga pedig, tizedes, köszönje a szerencsecsillagának, hogy nem jelentem fel Brough századosnál függelemsértésért. Lehetne annyi esze, hogy ne járjon ilyen öltözékben. Nem csoda, ha megőrjít vele mindenkit. Maga keresi a bajt magának.

- Igenis - mondta a Király. Nyugodtnak látszott, de belül átkozta magát, amiért elvesztette az önuralmát, és így Grey majdnem elérte a célját.

- Nézze meg, én miben járok - folytatta Brant ezredes. - Elhiheti, nem kellemes érzés.

A Király nem felelt.

Ez a te dolgod, öregem, gondolta magában, miért nem gondoskodsz magadról, úgy, mint én? Az ezredes csak egy fél szárongból készült ágyékkötőt viselt körülkötvén a derekán, akár egy skót szoknyát, és alatta semmit. Changiban egyedül a Király hordott alsónadrágot. Hat darab volt neki.

- Azt hiszi, én nem irigylem a cipőjét? bosszankodott tovább Brant ezredes. - Mikor nekem csak ez a nyavalyás vacak jut? - Fapapucs egy darab lécs volt, meg elől egy vászonpánt, és kész.

- Én nem is tudom, uram - mondta a Király a tisztiként számára oly kellemes, leplezett alázatossággal.

- Hát nem is... - Brant ezredes Greyhez fordult. - Magának szerintem bocsánatot kellene kérnie tőle. A fenyegetőzés nem helyénvaló. Egy tiszt legyen igazságos, így van? - Újabb verítékadagot törölt le az arcáról.

Greynek nem kis erőfeszítésébe telt, hogy visszatartsa a feltoluló káromkodásokat. - Bocsánatot kérek. - Fojtott, kemény hang jött elő belőle, s a Király alig tudta elfojtani a mosolyát.

- Nagyon helyes - biccentett Brant ezredes, majd a Királyra nézett. - Leléphet. De ha továbbra is ebben a ruhában jár, csak bajt hoz a fejére. És csak magát hibáztathatja.

A Király előírásosan tisztelgett. - Köszönöm; uram. - Amint kiért a napra; fellélegzett, de tüstént szapulni kezdte magát ismét. A mindenit, ez nem sokon múlt. Majdnem megütötte Greyt, ami kész örültség lett volna. Megállt az út mellett, és rágyújtott, hogy egy kicsit összeszedje magát. Az arra járók nézték a cigarettáját, és sóvárogva szívták be az illatát.

- Pokolfajzat - szólalt meg egy idő után Brant ezredes, aki még mindig a homlokát törölgetve bámult a Király után. Azután Greyhez fordult. - Maga pedig megőrült, Grey, hogy így provokálja?

- Bocsásson meg, uram. Szerintem ez... ez a fickó...

- Akármilyen a fickó, tiszthez és úriemberhez nem illik, hogy így kijöjjön a sodrából. Ez nagyon nem jó dolog... nagyon nem szép. Így van?

- Igen, uram. - Grey nem mondhatott mást.

Brant ezredes horkantott egyet válaszul, és összeszorította a száját. - Nagyon helyes. Még szerencse, hogy éppen erre jártam. Egy tiszt nem állhat neki dulakodni egy tizedessel. - Újra kinézett az

ajtón, meglátta a Király cigarettáját, és újból feltöltődött méreggel. - Pokolfajzat - mondta ismét, anélkül hogy visszanézett volna Greyre -, fegyelmetlen alak. Mint a többi amerikai. Csűrhe. Tegeznek a tisztjeiket! - Összevonta a szemöldökét. - Azok meg együtt kártyáznak a legénységgel. A fene látott ilyet. Rosszabbak, mint az ausztrálok, pedig az aztán a szedett-vedett népség. Csöcselék. Az indiai brit hadsereg meg ezek, uramisten, ég és föld!

- Így van, uram - helyeselt bágyadtan Grey.

Brant ezredes hirtelen megfordult. - Már nem... nem arra gondoltam... szóval, érti; Grey... nem úgy gondoltam. - Elhallgatott, szeme megtelt könnyel. - Miért csinálták ezt velünk? - kérdezte szomorúan. - Miért, mondja meg, Grey! Én... mi mindannyian szerettük őket...

Grey vállat vont. Amiatt a bocsánatkérés miatt most nemigen tudott együtt érezni az ezredessel.

Az ezredes téblábolt egy darabig, aztán sarkon fordult, és lehajtott fejjel, könnyezve kiment a barakkból.

Amikor Szingapúr 1942-ben elesett, a helybéliekből toborzott katonák szinte az utolsó emberig átálltak az ellenséghez, és kiadták a japánoknak angol tisztjeiket. Ezekből a katonákból kerültek ki a foglyotáborok első őrei, és néhányan közülük igen kegyetlenül bántak a foglyokkal. Az ezred tisztjeinek nem volt nyugtuk tőlük. És - bár voltak ott néhány más indiai ezredből is - a tábor zömét az ő tisztjeik alkották. Ott voltak a gurkhák is, akik viszont minden bántalmazás ellenére hűségesek maradtak az angolokhoz. Brant ezredes ezért siratta az embereit, akikért kész lett volna meghalni, és akik miatt most mégis neki kell meghalnia.

Grey nézte a távozó ezredest, aztán az út mellett cigarettázó Királyt figyelte. - Végre megmondtam neki, hogy vagy ő, vagy én - suttozta magában.

Visszaült a padra. Csikarás futott végig a belein, és eszébe juttatta, hogy a héten őt sem kerülte el a hasmenés. - A fene egye meg mondta elborult arccal, de ez még mindig Brant ezredesre és a bocsánatkérésre vonatkozott.

Masters visszajött, és átnyújtotta neki a teli kulacsot. Grey megköszönte, ivott egy kortyot, és nyomban tervezgetni kezdte, hogyan kapja el a Királyt. Halk nyögés hallatszott. Grey Mastersre

nézett, aki fel sem fogta, hogy kiadott valami hangot, annyira elmélyedt a gerendák között legyeket kapkodó és bujálkodó gyíkok ámulásában.

- Hasmenése van, Masters?

Masters közömbös képpel hessentette le arcáról a legyeket. - Nem, uram. Az utóbbi öt hétben elkerült.

- Tífusz?

- Az se, hál' istennek. Csak valami fertőzés. És maláriás lázam sem volt már majdnem három hónapja. Nagy szerencsém volt, és egészen jó bőrben vagyok, már a körülményekhez képest.

- Igen - mondta Grey, aztán még hozzátette -, tényleg jó bőrben van. - Persze már tudta, hogy nemsokára keresnie kell helyette valakit. Megint a Királyra nézett, és szinte hányingere támadt a nikotinéhségtől.

Masters ismét felnyögött.

- Mi az ördög van magával? - kérdezte inger ülten Grey,

- Semmi, uram. Semmi. Csak valószínű, hogy most...

De túl nagy erőfeszítésébe került a beszéd, így a motyogás beleolvadt a légyzűmmögésbe. Nappal a legyek koncerteztek, éjjel a szúnyogok. Csend nem volt soha, egyetlen pillanatra sem. Masters megpróbált visszaemlékezni, milyen lehet legyek, szúnyogok, embertömeg nélkül élni, de nem ment. Csak ült csendben, alig lélegzett, teste most valóban csak egy porhüvely volt. A lelke azonban még ellenállt.

- Rendben van, Masters, elmehet - mondta Grey. - Ki váltja fel?

Masters erőltette az agyát, aztán kinyögte. - White.

- Az istenit, szedje össze magát! - csattant fel Grey. - White tizedes három hete halott.

- Bocsánat, uram - nyögte fáradtan Masters. - Bocsánat, biztosan a... Szóval, azt hiszem, Peterson. Az angol. A gyalogságtól, ha jól tudom.

- Rendben van, most menjen. Nem kell visszajönnie.

- Igenis.

Masters feltette pálmáros sapkáját, és lötyögő nadrágjában kitértorgott az ajtónyitáson. Úristen, gondolta Grey, ez az ember ötven lépésről szaglik. De mind ilyenek voltak. Ha nem fürdött az ember napjában hatszor, az izzadság úgy körülvette, mint egy lepel.

A lepelről Greynek a halotti lepel jutott eszébe, aztán megint Masters. Ó már meg volt jelölve. Lehet, hogy ezt Masters is tudta, azért nem tartotta érdemesnek mosakodni.

Grey sok embert látott már meghalni. Amikor az ezredére és a háborúra gondolt, feltört belőle a keserűség. Ordítani szeretett volna, átkozta magát, hogy huszonnégy éves, és még mindig csak hadnagy. Pedig háború van, világháború. Mindennap előléptetnek valakit, rengeteg a lehetőség. És én itt csücsülök ebben a bűdös fogolytáborban, és még mindig csak hadnagy vagyok. Ó, istenem! Ha nem dobtak volna át minket Szingapúrba 1942-ben!

- Elég! - mondta magának hangosan. Ugyanolyan marha vagy, mint Masters.

A táborban megszokott dolog volt, hogy valaki magában beszél. Az orvosok is azt mondták, inkább beszélje ki az ember magából, ami bántja, mintsem hogy magába fojtsa. Az biztos út a bedilizéshez. A nappalok általában elviselhetők voltak, mindig etilt valami, ami elvonta az ember figyelmét a másik életről, arról, ami kint volt: az evésről, a nőkről, az otthonról, az evésről, az evésről, a nőkről, az evésről. Az éjszakák voltak a veszélyesek, mert éjszaka az ember álmodik: evésről, nőkről. A saját nőjéről. Aztán lassan kellemesebb lesz az álom, mint az ébrenlét, és ha nem vigyáz az ember, ébren is elkezd álmodni, és éjszakává lesznek a nappalok, és nappallá az éjszakák. Aztán jön a halál. Finoman és gyengéden. Meghalni könnyű. Az élet meg folyamatos haláltusa. Kivéve a Királyt. Neki nem az.

Grey még mindig a cigarettázó Királyt nézte, megpróbált fülelni, hogy mit mondhat a mellette álló embernek, de túl messze voltak. Még a beszélgetőpartnerét sem sikerült felismernie, csak a karszalagjáról látta, hogy őrnagy. A japán előírások értelmében minden tisztnek karszalagot kellett viselnie a bal karján megfelelő rangjelzéssel. Éjjel-nappal. Még meztelenül is.

A fekete esőfelhők egyre határozottabban gyülekeztek. Keleten már villámlott, de a nap még erősen sütött. Bűzös fuvallat kavarta fel a port egy pillanatra, aztán elült.

Grey gépiesen csapott egyet a bambusz légycsapóval. Csak egy rutinszerű, ügyes csuklómozdulat, és újabb légy hullott szétlapítva a földre. Grey elkapkodta: a legyet ugyanis nem szabad megölni. Meg

kell nyomorítani, hogy szenvedjen a dög, hogy visszafizessen neki valamit az ember az általa okozott szenvedésért.

II.

- Az istenfáját! - kedélyeskedett az őrnagy a Királlyal. - Amikor én New Yorkban jártam, 193-ban! Azok voltak a szép idők. Amerika remek ország. Meséltem már azt, amikor Albanybe mentem? Kis tisztecske voltam még akkor...

- Igen, uram - mondta unottan a Király. Már mesélte. - Úgy érezte, elég az udvariaskodásból, s ráadásul még ott érezte a hátában Grey tekintetét. Nem félt, már biztonságban volt, mégis igyekezett minél előbb eltűnni a napról és a tekintetek keresztüzéből. Még rengeteg dolga volt. Ha az őrnagy nem tér a tárgyra, magára vessen. - Hát akkor, ha megbocsát, uram. Örültem a szerencsének.

- Várjon csak egy kicsit - vágott közbe gyorsan Barry őrnagy, és idegesen körülnézett. Úgy érezte, minden arra járó csak őt figyeli, őt fürkészi, hogy vajon mi dolga lehet neki a Királlyal? - Öö... beszélhetnénk négyszemközt?

A Király gondterhelten méregette az őrnagyot: - Ha halkán beszél, itt is négyszemközt vagyunk.

Barry őrnagyról szakadt a veríték izalmában. Már napok óta próbált összefutni a Királlyal, és most itt az alkalom. - De éppen itt, a katonai rendőrség barakkja előtt...

- Nem értem, uram. A zsaruknak semmi köze az emberek magánügyeihez - játszotta a naivat a Király.

- Semmi szükség rá, hogy... Hát szóval, Sellars ezredes mondta, hogy maga talán tudna nekem segíteni. - Barry őrnagynak csak egy csonk volt a jobb karja helyén, folyton azt vakargatta, nyomogatta. - Hajlandó volna... lebonyolítani egy dolgot nekünk, vagyis nekem? - Várt, hogy ne legyen senki hallótávolságon belül. - Egy öngyújtóról van szó - suttogta. Ronson. Kiváló minőség. - Kicsit megkönnyebbült, ahogy kimondta, kicsit azonban szégyenkezett, hogy erről beszélt egy amerikaiak fényes nappal.

A Király gondolkodott egy pillanatig. - Ki a tulajdonos?

- Én - nézett fel riadtan az őrnagy. - Csak nem hiszi, hogy loptam! Én sosem vetemednék ilyesmire! Mostanáig őrizgettem, de most... hát... most már el kell adnunk. A brancs is így gondolja. - Megnyalta

száraz ajkát, és megint a csonkot simogatta. - Megteszi? Kérem...
Ma a tudja a legjobb áron eladni.

- Az üzletelést tiltja a törvény.

- Igen, de azért... ha lenne szíves. Megbízhat bennem.

A Király a kerítés felé fordult úgy, hogy háttal álljon Greynek. Mit lehet tudni, hátha tud szájról olvasni. - Zaba után odaküldök valakit - mondta halkán. - A jelszó: "Albany őrnagy küldött." Megjegyezte?

- Igen. - Barry őrnagy szíve erősen dobogott. - Mit is mondott, mikor?

- Zaba után. Vagyis evés után.

- Értem.

- Adja oda az emberemnek... Aztán majd ha megnéztem, megint küldök valakit ugyanazzal a jelszóval. - A Király lepöckölte a parazsat a cigarettájáról, és a csikket a földre dobta. Rá akart taposni, de az őrnagyra nézett: - Ó, bocsánat. Kéri a csikket?

Barry őrnagy boldogan hajolt le érte. - Köszönöm. Igazán köszönöm. - Kinyitotta kis dózniját, gondosan letépte a csikkről a papírt, és elkeverte a dohányt a szárított nádlevéllel. - Egy kis följavítás sosem árt - mondta mosolyogva: - Köszönöm. Ebből a keverékből legalább három jó cigarettát sodrok.

- Akkor majd találkozunk, uram - tisztegett a Király.

- Hát... ööö... persze... de... - Barry őrnagy nem tudta, hogyan kezdjen hozzá. Nem tudom, hogy... - suttogta idegesen -, ha az ember átadja egy ismeretlennek csak úgy, szóval akkor... honnan tudhatom, hogy minden rendben lesz?

A Király hűvösen válaszolt. - Először: a jelszó az egyik biztosíték, hogy nem akárkinek adja. Másodszor: ismeri a híreket.

Harmadszor: én is megbízom magában, hogy nem lopott holmiról van szó. De talán jobb is, ha hagyjuk az egészet.

- Jaj nem, dehogy, nehogy félreértsen! sietett magyarázkodni az őrnagy. - Csak azért kérdezem, mert... szóval ez az összes vagyonom. - Mosolyogni próbált. - Köszönöm. És... mit gondol, mennyi ideig tart túladni rajta?

- Igyekszem minél előbb. A feltételek a szokásosak. Az eladási árból tíz százalékot kapok mondta tömören a Király.

- Természetesen. Köszönök mindent még egyszer, és köszönöm a dohányt is. - Most, hogy mindent megtárgyaltak, Barry őrnagynak

hatalmas kő esett le a szívéről. Ha szerencséje van, gondolta, miközben lefelé sietett a dombról, kaphatnak érte akár hat vagy hétszáz japán-szingapúri dollárt. Ha beosztják, hónapokig elég lesz élelemre. Egy pillanatra sem jutott eszébe az öngyújtó eredeti tulajdonosa, aki rábízta, amikor bevonult a kórházba meghalni. Az már a múlt. Az öngyújtó most már az övé, bátran eladhatja.

A Király tisztában volt vele, hogy Grey egész idő alatt figyelte. A katonai rendőrség orra előtt kötött üzlet hízelgett a hiúságának. Elégedetten lépdelt felfelé az emelkedőn, gépiesen fogadta az ismerős katonák és tisztek köszönését. A fontosabbaknak visszaköszönt, a többieknek csak barátságos biccentés járt. Tudta, hogy irigylik, érezte a rosszindulatukat, de nem törődött vele. Megszokta, sőt szórakoztatta a dolog. Az is tetszett neki, hogy Királynak szólítják. Büszke volt rá, hogy ügyességével külön világot teremtett, és ezt a világot ő irányítja. Igazán elégedett lehetett.

Megállt az ausztrál barakk mellett, és bedugta a fejét az ablakon.

- Tinker! - kiáltott be - borotválást és manikűrt kérek!

Tinker Bell kicsi, inas, barna bőrű, barna szemű alak volt, az orra örökké hámlott. Ausztráliában birkanyíró volt, Changiban a legjobb borbély.

- Mi az, születésnapod van? Tegnapelőtt manikűröztelek.

- És akkor ma tilos?

Tinker vállat vont, és kiugrott az ablakon. A Király hátradőlt a széken a széles eresz árnyékában, és elégedetten túrta, hogy Tinker egy törülközőt terítsen a nyaka köré, és a megfelelő pózba igazítsa. - Ezt nézd meg, pajtás - mondta Tinker, és egy kis szappant dugott a Király orra alá. - Szagold meg.

- Ez igen - vigyorgott a Király. - Kiváló minőség.

- Az bizony, pajtás. Igazi Yardley ibolyaszappan. Egy cimborám fújta meg, amikor ki voltak vezényelve munkára, méghozzá egy japcsi orra előtt. Harminc dolláromba került - duplázta meg az árat egy kacsintással. - Ha akarod, félreteszem, csak a te számodra.

- Tudod mit? Az eddigi három dollár helyett ezután ötöt fizetek minden alkalommal, amíg a szappan tart - monda a Király.

Tinker szélesebben számolt. A szappan nyolc borotválásra elég, a legjobb esetben tízre. - Egy ménkűt, pajtás. Alig keresem meg rajta a pénzem.

- Ne erőlködj, Tink. Kilószámra vehetek ilyet tizenötért - dörögte a Király.

- Hát ez már azért sok! - próbálta magát méregbe lovalni Tinker. - Pont a barátom néz palimadárnak! Ezt nem vártam volna. - Dühösen keverte a habot az illatos szappanból. Aztán felnevetett. - Rendben van, te vagy a Király.

- Úgy bizony - mondta elégedetten a Király. Régi barátok voltak Tinkerrel.

- Mehet? - emelte föl Tinker a pamacsot. - Jöhet. - De a Király éppen meglátta, hogy Tex jön lefelé az úton. - Várj csak! Hé, Tex! kiáltott oda neki.

Tex odanézett, és átbaktatott a Királyhoz. Mi van? - Hórihorgas, nagy fülű, görbe orrú suhanc volt. Almatag égimeszelő.

Tinker kérdés nélkül hallótávolságon kívül húzódott, amint a Király közelebb intette Textet. Megtennél nekem valamit? - kérdezte halkán. - Persze.

A Király elővette a pénztárcáját, és kivett belőle egy tízdollárost. - Keresd meg Brant ezredest. Az a kis hapsi, akinek az a göndör szakálla van. Add oda neki ezt.

- Hol keressem?

- A börtön sarka körül. Ma ő az ügyeletes, aki szemmel tartja Greyt.

Tex vigyorgott. - Hallom, volt egy kis afférotok.

- Az a csirkefogó megint megmotozott.

- Essen belé a fene - fintorgott Tex, és szőke kefeháját vakargatta.

- Az - mondta a Király, és jókedvűen nevetett. - Mondd meg Brantnak, hogy máskor előbb tolja oda a képét. Különből látnod kelled volna az előadást, Tex. Ez a Brant nagy színész. Greynek bocsánatot kellett kérnie tőlem! - Még egyszer felnevetett, aztán újabb ötdollárost vett elő. - Mondd meg neki, hogy ez külön, a bocsánatkérésért jár.

- Jó. Ennyi az egész?

- Nem. - Közölte vele a jelszót, és elmondta, hol találja meg ebéd után Barry őrnagyot. Tex elment, a Király pedig kényelmesen hátradőlt a széken. Mindent egybevetve, a mai napra nem lehet panasza.

Grey szaporázta a lépteit a gyalogúton, aztán felsietett a lépcsőn a barakkjához. Közeledett az ebédidő, őt pedig gyötörte az éhség.

Odakint már türelmetlen sor állt a menáziért. Grey gyorsan az ágyához ment, kivette két csajkáját, bögréjét, kanalát, villáját, és beállt a sorba.

- Miért nincs még itt az étel? - kérdezte bosszankodva az előtte állótól.

- Honnan kellene tudnom? - vetette oda Dave Daven. Kiejtése elárulta az angolt. Eton, Harrow vagy Charterhouse magániskolájába járhatott.

- Csak úgy megkérdeztem - sértődött meg Grey, aki amúgy is megvetette Daven affektált beszédét és "jó" családját.

Egy óra várakozás után megérkezett az étel. A sor elejére leraktak két nagy kannát, amelyekben azelőtt gázolajat tartottak. Most az egyik félig volt száraz, üveges rizzsel, a másikban leves lötyögött.

Cápaleves volt aznap; egy cápa húsát fecnikre vágva belefőzték a tízezer ember levesébe: meleg, enyhén halízű lötty volt, vagy ötven kiló padlizsán és káposzta főtt benne fölaprózva a tízezer embernek. A leves sűrűjét mindenféle zöld és vörös levelek alkották, amelyeket nagy gonddal termesztettek a tábor kertjében. Ezek bizony kesernyések voltak, de táplálóak, és sóval, curryvel és erős borssal végül is elviselhetőek.

Csendben haladt előre a sor, miközben mindenki gondosan összehasonlította a saját adagját az előtte és mögötte állóéval. Mostanra azonban, károm év után, már egyformák voltak az adagok.

Egy bögre leves fejenként.

A rizs még gőzölgött. Ma jávai rizst adtak, omlós, fehér rizst, ez volt a legjobb. Ebből is egy bögre fejenként.

Meg egy bögre tea.

Mindenki félrehúzódott valahová az ételével, és csöndesen, gyorsan, utánozhatatlan mámmal habzsolta. A zsizsik tápláló fehérjének számított a rizsben, a levesbe esett kukacokat vagy rovarokat pedig minden különösebb undor nélkül szedte ki, aki észrevette: a legtöbben ugyanis nem is nézték igazán a levest, az

első pillantást kivéve, amikor azonnal megállapították, hogy van-e benne egy haldarabka vagy nincs.

Bár leves és rizs volt a napi menü, itt-ott azért jutott az embernek egy darab kókusz vagy fél banán, egy falat szardínia, egy cérnavékony konzervhússzelet, sőt néha tojást is keverhetett a levéhez. Egy egész tojás ritkaságszámba ment. Ha a tábor tyúkjai a terv szerint, rendszeren tojtak, mindenki kaphatott egy tojást hetente. Néhányan kaptak naponta is egy egész tojást, de annak a néhánynak senki se szeretett volna a helyében lenni.

- FigyeljeteK ide, fiúk! - Spence százados a barakk közepén állt, de kívül is hallották, amit mondott. Ezen a héten ez a kis sötét bőrű, torz képű ember volt a barakkügyeletes. Megvárta, amíg mindenki bejön. - Még tíz embert kell kiállítanunk a holnapi fairtáshoz. - Hangosan olvasta a neveket a listáról. Amikor Marlowe-hoz érkezett, nem jött semmi válasz.

- Nem tudja valaki, hol van Marlowe?

- Azt hiszem, a brancsával van - szólalt meg Ewart.

- Mondják meg neki, hogy holnapra be van osztva a repülőtérré.

Spence köhécselni kezdett. Ma különösen kínoztá az asztmája, de amikor szűnt a görcs, folytatta. - Az angol táborparancsnok délelőtt újabb kihallgatást kért a japán tábornoktól. Kérte az élelemadagok növelését és a tisztességes gyógyszerellátást. - Megköszörilte a torkát a pillanatra beállt csendben, aztán színtelen hangon folytatta. - A szokásos elutasítás volt a válasz. Kinézett az ajtón, ellenőrizte, hogy helyén van-e mindkét őrszem. Aztán lehalkította a hangját, és mindenki feszülten figyelt.

- A szövetségeseK körülbelül hatvan mérföldre vannak Mandalaytól, és nyomulnak előre. A japánok visszavonulnak. Belgiumban is előrenyomulunk, de az időjárás pocsék, hóviharak akadályozzák a hadműveleteket. A keleti fronton ugyanez a helyzet, az oroszok mennek előre, mint a fürgeteg. A jenKik is jól állnak a Fülöp-szigeteken, közelednek a... - megállt, próbálta emlékezetébe idézni a nevet -, azt hiszem, az Agno folyóhoz Luzon szigetén. Egyelőre csak ennyi... de ez mind jó hír.

Spence örült, hogy túl van rajta. Mindennap kívülről megtanulta a híreket a barakkügyeletesek eligazításán, és amikor kiállt a többiek elé, hogy elismételje, minden alkalommal görcs állt a gyomrába és

kiverte a hideg veríték. Mi lesz, ha egyszer besúgja valaki, elmondja az ellenségnek, hogy ő az, aki továbbítja a híreket? Spence tudta magáról, hogy nem lenne ereje hallgatni. Vagy ha egyszer meghallja egy japán, amint éppen beszámol a többieknek, és akkor...

- Mára ennyit, fiúk! - Spence hányingerrel küszködve ment az ágyához. Levette a nadrágját és törülközővel a karján kilépett a barakkból

A nap erősen sütött. Az esőre még legalább két ót át kell várni. Spence árment az aszfaltúton, és beállt a zuhanyra várakozók közé. Hírközlés után mindig zuhanyoznia kellett, annyira zavarta csípős, bűdös izzadsága.

- Rendben lesz, pajtás? - kérdezte Tinker.

A Király lenézett frissen ápolt körmeire. Arca feszes és rugalmas volt a hideg-meleg törülközőpakolás után, az arcvíz pedig kellemesen csípte a bőrét. - Remek - mondta, és fizetett. - Kösz, Tink. - Felállt, feltette a sapkáját, és biccentett Tinkernek meg egy ezredesnek, aki türelmesen várakozott hajnyírásra.

Mind a ketten bámultak utána.

A Király szaporán felkaptatott a gyalogúton, és a barakkok mellett egyenesen hazasietett. Kellemes éhséget érzett.

Az amerikaiak barakkja távolabb állt a többiekétől, de azért elég közel volt a falakhoz, hogy délután árnyékban legyen, elég közel a gyalogúthoz is, amely a táborral való összeköttetést jelentette. A kerítéstől sem volt messze. Éppen jó helyen állt. A rangidős amerikai tiszt, Brough repülőszázados verekedte ki, hogy az amerikaiak külön barakkban lakjanak. A legtöbb amerikai tiszt is ott szeretett volna lakni a sorkatonák és az altisztek között, nehéz volt nekik megszokni a külföldieket. A japánok azonban nem engedték, hogy a tisztek együtt lakjanak a sorkatonákkal. Ebbe mindenki nehezen nyugodott bele, bár az ausztrálok kevésbé nehezményezték, mint az angolok.

A Királynak a gyémánton járt az esze. Nem lesz könnyű buli, de meg kell csinálnia. Már a barakk közelében járt, amikor megpillantott egy fiatalembert az út mellett, aki guggolva beszélgetett egy bennszülöttel malájul. Napbarnított, széles vállú, keskeny csípőjű férfi volt. Csak egy szárongot viselt, de rajta a szoknyaszerű maláj

öltözék is jól állt. Szögletes arcával ellentétben állt plasztikus mozgása, egész egyéniségének vibrálása.

A kis barna maláj érdeklődéssel hallgatta a fiatalember lendületes beszédét, aztán felnevetett, és kivillantak a bételdiótól megfeketedett fogai. Majd válaszolt, kézmozdulataival adva ritmuskíséretet dallamos nyelvének. Most a fiatalemberen volt a nevetés sora, s közben belőle is ömlött a szó. Észre sem vette, hogy a Király erősen figyel.

A Király csak egy-két szót értett a beszélgetésből, mert alig tudott malájul. A tábori konyhanyelvet sem ismerte elég jól. Csak állt, hallgatta a hömpölygő nevetést, és érezte, hogy belülről jön. Ez ritkaságszámba ment Changiban, sőt fölbecsülhetetlen értékű ritkaság volt.

Elgondolkodva lépett be a barakkba. Az ott lévők fölpillantottak, és barátságosan köszöntötték. Közömbösen viszonzozta. Nem voltak újak egymásnak.

Dino már félig aludt az emeletes priccsén, a sötét bőrű, sötét hajú, de korán őszülő kis ember volt, vagány külsejű, csak vizenyős tekintete volt kicsit titokzatos. A Király magán érezte ezt a tekintetet, odabiccentett, és látta, hogy Dino mosolyog. De csak a szája, a szeme nem.

A barakk túlsó felében Kurt felnézett a nadrágfoltozásból, és hegyeset köpött a padlóra. A cingár, gonosz képű, patkányszerű ember folyton sercintett sárgásbarna fogai közül. Közutálatnak örvendett, mert nem volt hajlandó mosakodni. A barakk közepén Miller és Byron Jones vívta vég nélküli sakkjátszmáját. Mindketten meztelenek voltak. Két évvel ezelőtt, amikor Miller kereskedelmi hajóját megtorpedózták, a két méternél is magasabb férfi még száznegyvennégy kilót nyomott. Most alig volt hatvanhat, hasa bőre fonnyadtan lógott az ágyékára. Kék szeme felcsillant, mohón nyúlt a táblára egy huszár után. Byron Jones maga vette le a tábláról, és Miller csak most vette észre, hogy a királyállása teljesen védtelen.

- Véged van, Miller - mondta Jones, és vakargatta lábszárán a dzsungelben szerzett zúzód ósokat.

- Te átok!

Jones nevetett. - A haditengerészettel nem konkurálhat egy nyavalyás kereskedelmi bárka.

- Azért titeket is csak elsüllyesztettek. Pedig állítólag az hadihajó volt.

- Az igaz - mondta szemüregét tapogatva Jones, és ismét eszébe jutott, hogyan pusztult el a büszke hajó, a Houston, hogyan veszték oda bajtársai, és hogyan vakult meg a fél szemére.

A Király végigment a barakkon. Max hűségesen őrizte az ágyához láncolt nagy, fekete ládát. - Kösz, Max - mondta a Király. - Mehetsz. - Rendben. - Max New York-i volt, a West Side-on született. Megviselt arcán, nyugtalan, barna szemén látszott, hogy azokon az utcákon igen korán megtanulta, mi az élet.

A Király gépiesen vette elő a dózniját, és rém nyers dohányt adott Maxnak.

- Kösz! - mondta Max. - Ja igen, Lee üzente, hogy kimosta a holmidat. Most eszik, mi meg a második turnusban vagyunk, azért üzeni.

- Jó. - A Király elővette valódi, Kooa márkájú cigarettáját, és egy pillanat alatt zsibbadt csönd támadt a barakkban. A Király még a gyufáját kereste, de Max már tüzet adott a töltényhüvelyből készült öngyújtóval.

- Kösz, Max - szívta le a Király a füstöt. Majd odaszólt neki: - Kérsz egy Kooát?

- Hát hogyne! - ugrott Max, mit se törődve azzal, hogy a Király kicsit ironikusan kérdezte: - Van még valami tennivaló mára?

- Majd szólok, ha lesz.

Max végigment a barakkon, és leült sodronyos anyára az ajtó mellett. Minden szem a cigarettát figyelte, de senki sem szólt egy szót sem. Maxé volt, Max kereste meg. Ha majd ők őrzik a király holmiját, ők is kapnak egyet.

Dino Maxre mosolygott, ő pedig visszakacsintott rá. Ebéd után majd megfelezik a cigarettát eddig is megosztottak mindenben, amit találtak, szereztek vagy loptak. Max és Dino egy brancsot alkotott.

Egyébként így csinálta ezt egész Changi. Brancsban ettek, brancsban üzleteltek. Ketten, hárman, ritkábban négyen összeálltak, egy ugyanis nem győzött volna mindent egyedül: élelmet keresni, tüzet rakni, a zsákmányt megfőzni, megenni. Ideális a háromtagú brancs volt: egy élelmet keresett, egy vigyázott arra, amit már becserkésztek, egy pedig készenlétben állt. Ez az egy szükség

esetén - persze, ha nem volt beteg - szintén élelem után járhatott vagy örködhettek. Aztán minden szerzeményt háromfelé osztottak. Ha valaki kapott egy tojást, lopott egy kókuszdiót vagy talált egy banánt, amikor a dzsungelbe voltak vezényelve, szóval akárhol, akármirehhez hozzájutott, azt megosztotta a brancsokkal. Tudták az egyszerű törvényt: az ember csak közös erőfeszítéssel maradhat életben. Aki kivonta magát a brancsból, maga alatt vágta a fát, akit pedig a brancs kizárt, azt mindenki megbélyegzettként kezelte. Egyedül pedig lehetetlen volt életben maradni Changiban.

A Királynak nem volt brancsa. Ő boldogult egyedül is.

Az ágya a barakk legjobb helyén állt, az ablak alatt, a legkisebb szellő is először őt hűsítette. A szomszéd ágya jó két és fél méterre volt tőle. A Királyéban erős, rugalmas volt a sodronyacél, a napon fehéritett párna alatt, a két pokróc alól makulátlan fehér lepedő széle villant elő. Az ágy fölött hibátlan szúnyogháló volt kifeszítve.

A Királynak ezenkívül saját asztala, két széke és szőnyege is volt. Az ágy mögötti polcon tartotta a borotválkozászsereit, pamacsot, szappant, pengéket, mellettük pedig a tányérjait, csészéit, házilig bütykölt villanyrezsóját és egyéb konyhafelszerelését. A sarokban lógtak a ruhái: négy ing, négy hosszúnadrág, négy rövidnadrág. Egy külön polcon tartotta az alsónadrágjait, és hat pár zokniját. Az ágy alatt két pár cipő, fürdőpapus és egy pár indiai saru sorakozott,

A Király leült az egyik székre, és egy pillantással ellenőrizte, minden a helyén van-e. Az önborotván gondosan elhelyezett hajszál már nem volt ott. Mocskos disznók, gondolta, még a végén elkapok valamit tőlük. De nem tette szóvá, csak megjegyezte magában, hogy a jövőben a borotvát el fogja zárni.

- Üdv - jött oda Tex. - Ráérsz?

A "ráérsz" is jelszó volt. Azt jelentette: "átveszed az árut"?

A Király mosolyogva bólintott, Tex pedig óvatosan átnyújtotta a Ronson öngyújtót. - Köszönöm - mondta a Király. - Kéred a mai levesemet?

- Micsoda kérdés! - mondta Tex, és odébbállt.

A Király ráérősen vizsgálta az öngyújtót. Igaza volt az őrnagynak, szinte új, egy karcolás sincs rajta. Kipróbálta: minden alkalommal meggyulladt. Kicsavarta a tűzkőtartó csavart, és megnézte a tűzkövet. Olcsó, helyi tűzkő volt benne; alig tartott már.

Kinyitotta a polcon lévő mindenese dobozát, megkereste a Ronson-tűzköveket, és beletett egy újat. Megnyomta a billentyűt, működött. Igazított egy kicsit a kanócon, aztán elégedetten szemlélte az eredményt. Igazi Ronson, nyolc-kilencszáz dollárt meg fog kapni érte.

Székéből az ablakon át egyenesen a malájra és a guggoló fiatalemberre látott. Még mindig élénk eszmecserét folytattak.

- Max! - szólalt meg halkan a Király.

Max odasietett hozzá a barakk túlsó végéből: - Tessék!

- Látod azt a pasast? - bólintott az ablak felé a Király.

- Melyiket? A sárgát?

- Nem, a másikat. Hívd ide, légy szíves!

Max kimászott az ablakon, és átment a gyalogúton. - Hé, öreg! - nem sókat teketóriázott a megszólítással. - A Király beszélni akar veled - bökött hüvelykujjával a barakk felé.

- Futólépés!

A fiatalember először Maxre nézett, aztán követte tekintetével a hüvelykujjat. - Velem? nézett vissza hitetlenkedve Maxre.

- Veled hát - válaszolta Max türelmetlenül. - Minek?

- Mit tudom én!

A fiatalember szigorúan nézett Maxre, aztán gondolkodott egy darabig, majd a malájhoz fordult.

- Várj meg!

- Bik, tuan - mondta az, vagyis, hogy természetesen megvárja. Aztán még hozzátette: Vigyázz magadra, uram. Isten kísérelje lépteidet.

- Ne aggódj, barátom. Köszönöm, hogy gondolsz velem - válaszolta mosolyogva a fiatalember, ugyancsak malájul. Aztán felállt és követte Maxet a barakkba.

- Velem akar beszélni? - lépett a Királyhoz. - Helló - mosolygott rá a Király. Észrevette a tartózkodást a fiatalember tekintetében, és ez tetszett neki, mert a táborban ritkaság volt az ilyesmi. - Foglalj helyet. - Bólintott Maxnek, aki eloldalgott. A többiek is kérés nélkül hallótávolságon kívül húzódtak, hogy a Király bizalmasan tárgyalhasson.

- Tessék, foglalj helyet - mondta ismét a Király.

- Köszönöm.

- Rágyújtasz?

A fiatalember szeme kikerekedett, ahogy meglátta a doboz Kooát. Kicsit habozott, aztán vett egyet. Megrökönyödése csak fokozódott, amikor a Király a Ronsonnal adott neki tüzet, de megpróbálta palástolni egy mély szippantással.

- Ez igen. Nagyon jó - mondta élvezettel. - Köszönöm.

- Mi a neved?

- Marlowe. Peter Marlowe. - Aztán gúnyosan visszakérdezte: - És a tiéd? A Király felnevetett. Helyes, gondolta, a fickónak van humora, és nem talpnyaló. Ezt elraktározta magában, és tovább kérdezett: - Angol vagy?

- Igen.

A Királynak eddig még nem tűnt fel Marlowe, ami tízezer katona között nem is csoda. Csendben vizsgálgatta, partner e hűvös, kék szeme pedig ugyanezt tette vele.

- Az elérhető cigik közül a Kooa a legjobb szólalt meg végül a Király. - Persze a Camellel össze sem lehet hasonlítani. Amerikai, a legjobb a világon. Szívtál már?

- Igen - válaszolt Marlowe -, de nekem egy kicsit száraznak tűnt. Én a Gold Flake-et szeretem. - Aztán udvariasan hozzátette: - Persze ez ízlés dolga. - Megint hallgattak, Marlowe várt, hogy a Király a tárgyra térjen. Közben az járt az eszében, hogy bármit is mondjanak róla, neki tetszik a Király, van a tekintetében valami bölcs derű.

- Te jól beszélsz malájul - intett a Király türelmesen várakozó maláj felé.

- Tűrhetően.

A Király magába fojtott egy gorombaságot; ami az angol álszerénységére vonatkozott volna: - Itt tanultál meg? - kérdezte türelmesen.

- Nem. Jáván. - Marlowe körülnézett. - Egész jó kis fészek ez itt.

- Szeretem a kényelmet. Milyen a szék, amelyen ülsz?

- Jó - felelte kissé meglepve Marlowe.

- Nyolcvan dollárba került - mondta büszkén a Király. - Egy évvel ezelőtt vettem. Marlowe fürkészően nézett a Királyra, tréfának szánta-e, amit mondott, azt, hogy csak így, minden ok nélkül megmondja az árat. De csak büszkeséget és elégedettséget látott

rajta. Különös, gondolta, miért mond el valaki ilyet egy idegennek. - Nagyon kényelmes - mondta végül, hogy leplezze zavarát.

- Készítek valami harapnivalót. Velem tartasz? - Most ebédeltem - óvatoskodott Marlowe. - Talán még fér mellé valami. Nem kérsz egy tojást?

Marlowe nem tudta tovább leplezni megdöbbenését, szeme kerekre tágult. A Király mosolygott rajta, úgy gondolta, már csak ezért is érdemes volt meghívni. Letérdelt a fekete ládája mellé, és óvatosan kinyitotta.

Marlowe megkövülten bámulta a doboz tartalmát. Fél tucat tojás, több zacskó kávé, befőttesüvegekben keleti édességek, banán, legalább fél kiló jávai dohány. Tíz-tizenegy doboz Kooa cigaretta, egy befőttesüveg rizs, egy másik üvegben bab. Olaj, banánlevélbe göngyölt csemegék. Évek óta nem látott ennyi kincset.

A Király kivett két tojást meg az olajat, és becsukta a ládát. Amikor újra Marlowe-ra nézett, megint azt a tartózkodó tekintetet, higgadt arcot látta.

- Hogyan szereted? Tükörtojásnak?

- Nem is tudom, elfogadhatom-e - nyögte ki Marlowe. - Az ember itt nemigen osztogatja s tojást, csak úgy...

A Király elmosolyodott. - Ne törődj vele. Segítség a tengerentúlról. Hosszú lejáratú kölcsön. Bosszúság futott át Marlowe arcán, és a fiatalember összeszorította állkapcsát.

- Mi a baj? - vette észre azonnal a változást a Király.

Peter Marlowe hallgatott egy darabig, aztán megszólalt. - Semmi. - A tojásra nézett, eszébe jutott, hogy még hat napig nem fog kapni. Ha biztos, hogy nem okozok vele kellemetlenséget, akkor tükörtojást kérnék.

- Máris - mondta a Király. Sejtette, hogy valahol hibát követett el, mert az előbbi bosszúság igazi volt. Furák ezek a külföldiek, gondolta magában. Az ember sosem tudhatja, hogyan fognak reagálni. Feltette a villanyrezsót az asztalra; és bedugta a zsinórt a konnektorba. - Ez se rossz, mi? - erőltette a kellemes társalgást.

- Igen.

- Max bütykölte össze - intett a fejével a barakk végébe.

Marlowe követte a tekintetét.

Max felnézett, megérezte, hogy figyelik. - Kell valami?

- Nem - mondta a Király. - Csak azt mesélem, hogy te csináltad a rezsót.

- Én hát. Jól működik?

- Persze.

Marlowe felállt, kihajolt az ablakon, és malájul kiszólt: - Ne várj tovább! Holnap majd találkozunk.

- Rendben van, tuan. Békesség veled!

- Veled nemkülönben - mosolygott Marlowe, és amikor a maláj elment, visszaült a székre.

A Király ügyesen feltörte a tojásokat, és belepottyantotta mindkettőt a forró olajba. A sárgája arany, a fehérje remeg és sistereg, ahogy a forró olajon összerándul, és közben a földöntúli illat betölti a barakkot, betölti mindenkinek minden gondolatát, minden érzését. De a nagy nyálcsorgásban senki sem szólt semmit, és senki sem mozdult. Csak Tex nem bírta tovább, felállt és kiment a barakkból.

A gyalogúton járók is megéreztek az átható illatot, és még jobban gyűlöltek a Királyt. Az illatfelhő lehömpölygött a domboldalra, és beszivárgott a tábori csendőrség barakkjába is. Grey is, Masters is azonnal tudta, honnan jön.

Grey felállt, hányingerrel küszködve indult kifelé. Járnival akart egyet a táborban, hogy megszabaduljon a tolokodó illattól. Aztán meggondolta magát, és hirtelen visszafordult.

- Jöjjön, őrmester - mondta -, meglátogatjuk az amerikai barakkot. Végére járunk Sellars bejelentésének.

- Rendben van - mondta Masters, akit szintén majd megvadított a szag. - Az a pofátlan alak legalább ebéd előtt kutyvasztana, nem utána, amikor még öt óra van a vacsoráig.

- Az amerikaiak a második turnusban vannak ma. Ők még nem ebédeltek.

Az amerikai barakokban közben mindenki a szokott foglalatosságát űzte. Dino megpróbált újra elaludni, Kurt folytatta a varrást, ment a póker, és folytatódott Miller és Byron Jones vég nélküli sakkjátszmája. De a tojás sistergése már megbontotta a harmóniát. Kurt megszurta az ujját, és ocsmányul káromkodott, Dinónak kiment a szeméből az álom, és Byron Jones döbbenet nézte, amint Miller egy gyalogossal leüti a királynőjét.

- Az ördögbe! - mondta maga elé Byron Jones, majd megfulladva a torkában összefutott nyáltól. - Bárcsak esne már!

Senki nem válaszolt, senki nem hallott semmit az edénycsörömpölésen és a sistergésen kívül. A Király is a serpenyőre koncentrált, szerfölött büszke volt ugyanis a tojássütő tudományára. Ezt a műveletet, mint mondogatta, nagy műgonddal kell végezni, gyorsan, de nem szelesen.

Fölnézett, rámosolygott Marlowe-ra, de az mereven bámulta a tojásokat.

- Te jó isten! - sóhajtott Peter. - Micsoda illat!

A Király élvezte a helyzetet. - Várd meg, amíg kész lesz. Életed legpazarabb tükörtőjása tárul a szemed elé. - Leheletnyi borsot szórt rá, aztán megsózta. - Te szeretsz főzni? - kérdezte.

- Igen - mondta Marlowe, de a hangja a saját fülében is idegenül csengett. - A mieinknek rendszerint én főzök.

- Hogy szólítanak általában? Pete? Peter? Marlowe nem mutatta, mennyire megrökönyödött. Az embert csak a bizalmas barátai szólítják a keresztnévén, csak azok becézik. Különben miben különbözne a barát az ismeróstől? Rápillantott a Királyra, de őszinte, barátságos tekintetet látott, és önkéntelenül kibökte: - Peter. - Hová való vagy?

Kérdések, kérdések, gondolta Marlowe. Legközelebb azt fogja kérdezni, hogy nős vagyok-e, és mennyi pénzem van a bankban. Saját kíváncsiságának engedve jött, amikor a Király hívta, és most neheztelt a másokra a kíváncsiságáért. A sistergő tojás illata azonban minden háborgását lecsendesítette.

- Portchesterbe - válaszolt. - Kis falu a déli parton, Hampshire-ben.

- Nős vagy?

- És te?

- Én nem. - A Király még folytatta volna, de elkészült a tojás. Levette a serpenyőt a rezsóról, és a fejével Marlowe felé bökött: - Ott vannak a tányérok a hátad mögött. - Aztán kitört belőle a gyerekes büszkeség: - Ezt nézd meg!

Szebb tükörtőjást Peter csakugyan nem látott még életében, természetes hát, hogy valódi angolhoz méltóan türtőztette magát a

dicsérettel. - Nem rossz. - Majd rajongása még fokozódott: - Egész jó. - Fölnézett a Királyra, és igyekezett szenvtelen arcot vágni.

- Hát az apád keservét, tudod! - fakadt ki dühösen a Király. - Dögöljek meg, ha ettél már ennél jobb tojást!

Marlowe döbbsen ült. Halotti csend támadt a barakkban. Hirtelen fütty hallatszott, Dino és Miller egy szempillantás alatt a Király előtt termett, Max pedig a bejárathoz ugrott örködni. Miller és Dino a sarokba lökte a Király ágát, a szőnyeget pedig begyűrte a matrac alá. A többi ágyat odatolták a Király közelébe, úgyhogy most már neki is csak akkora tere volt, mint a többieknek: alig két négyzetméter. Éppen befejezték az átrendezést, amikor Grey megjelent az ajtóban. Egy lépéssel mögötte idegeden állt Masters.

Az amerikaiak Grey képébe bámultak, rövid megilletődéssel éreztették vele, hogy tesznek rá, majd felálltak. Grey hasonló értelmű rövid, sértő hatásszünet után kurtán tisztelgett, és odavetette: - Pihenj! - Marlowe nem mozdult, nyugodtan ült a székén.

- Állj fel! - sziszegte neki a Király. - A szabályszegés a vesszőparipája. Állj fel! Hosszú tapasztalata azt súgta neki, hogy Grey most igazán be van pörögve. A katonai rendész most Marlowe-t döfte keresztül tekintetével, a király mégis összerendezte.

Grey ráérősen végigsétált a barakkon, és megállt Marlowe mellett. Egy hosszú pillanati nézte, majd a tükörtojásra meredt. Aztán a Királyra nézett, majd megint Marlowe-ra.

- Elég messze elkóborolt otthonról, Marlowe! Peter Marlowe kényelmesen elővette a dóznidohányt szórt egy pálmalevélbe, és az ormótlan, tölcseyszerű cigarettát a szája sarkába biggyesztette. Olyan sokáig nem vett tudomást

Grey megjegyzéséről, hogy az megalázóbb volt, mint egy arculcsapás. Aztán megszólalt: - Nem is tudom, öregfiú. Egy angol mindenütt otthon van.

- Hol a karszalagja?

- Az övemén.

- A szabály szerint a karján kellene hordania.

- A japcsi szabályok szerint. De azokat én nem veszem figyelembe - mondta Marlowe.

- Csakhogy azok a tábor szabályai is.

A beszélgetés nyugodt hangnemben folyt, az amerikai fülek legfeljebb egy csöppnyi feszültséget érezhettek a vitatkozó hangjában, de ők ketten tudták, hogy mostantól hadiállapot van közöttük. Peter Marlowe gyűlölte a japánokat, akiket itt Grey képviselt, mert ő vasalta be mindenkin a japánok által megszövegezett tábori szabályzatot. Persze mélyebbről fakadt a gyűlölet közöttük: a származási különbségből. Marlowe tudta, hogy Grey megveti őt jó családjá és választékos beszéde miatt, amelyre ő már sohasem tehet szert.

- Tegye föl! - Grey ezzel a paranccsal nem lépte túl a hatáskörét.

Marlowe vállat vont, előhúzta a karszalagot, és a bal könyökére húzta. Tisztán kivehető volt rajta a rangjelzés: az Angol Királyi Légierő hadnagya.

A Király szeme kikerekedett. Jézusmária, gondolta, egy tisztet akartam megkérni, hogy... Nagyon sajnálom, hogy megzavarom az ebédjüket - mondta Grey -, de sajnós, valaki elveszített valamit.

- Elveszített valamit? - A Király majdnem felüvöltött. A Ronson! Atyavilág, hasított bele a félelem. Meg kell tőle szabadulni.

- Mi baj, tizedes? - kérdezte metsző hangon Grey, aki észrevette, hogy a Király arca gyöngyözik az izzadságtól.

- Semmi, csak a hőség - motyogta a Király. Keményített inge teljesen átnedvesedett, Érezte, hogy kutyaszorítóba került, és Grey kedvére játszozhat vele. Hirtelen átvillant az agyán, hogy el kellene futni, de Marlowe éppen közte és az ablak között állt, és Grey könnyen elkaphatta volna. Arról nem is beszélve, hogy a futás beismerőst jelent.

Látta, hogy Grey mond még valamit, de nem fogta föl, annyira megbénította a tudat, hogy veszélyben van. - Mit is mondott, uram? - és az "uram" most nem sértésnek volt szánva, mivel igencsak bambán bámult a katonai rendőrré.

- Azt mondtam, Sellars ezredes bejelentette, hogy ellopták az aranygyűrűjét - ismételte meg Grey fenyegetően.

A Király megszédült egy pillanatra. Szóval nem a Ronsonról van szó! Akkor semmi pánik! Csak Sellars nyavalyás gyűrűje? Azt már három hete eladta, Sellars kérésére, tisztos haszonnal. Ezek szerint Sellars lopásként jelentette? A tetű!

- Nahát! - már nevetés bujkált a hangjában. - Nahát, csak nem? Ellopták? Az ember nem hinné!

- Én igen - mondta keményen Grey. - Maga nem hiszi?

A Király nem válaszolt, de mosolyoghatnékja volt. Nem az öngyújtóról van szó! Megmenekült!

- Ismeri Sellars ezredest? - kérdezte Grey. - Futólag, uram. Egyszer vagy kétszer bridzseztem vele. - A Király most már teljesen megnyugodott.

- Mutatta magának valaha azt a gyűrűt? folytatta konokul Grey.

A Király lázasan kutatott az emlékezettben. Sellars ezredes kétszer mutatta neki a gyűrűt, egyszer, amikor megkérte, hogy adja el, másodszor, amikor megmérték. - Nem, uram - mondta ártatlanul. Tudta, hogy nyugodtan mondhat bármit, nem voltak tanúk:

- Biztos benne, hogy sohasem látta? - kérdezte Grey.

- Egészen biztos, uram.

Greynek hirtelen felfordult a gyomra ettől a macska-egér játéktól, meg az ínycsiklandozó tükörtojástól. Bármire kész lett volna, hogy akár csak az egyik tojást megkapja.

- Van egy kis tüze, öregfiú? - szólalt meg Marlowe. Nem hozta magával töltényhüvely-öngyújtóját, és nagyon megkívánta a cigarettát, mert a csendes civakodásban egészen kiszáradt a szája.

- Nincs. - Gyújtsd meg a saját öngyújtóddal, gondolta Grey dühösen, és már menni készült, amikor meghallotta Marlowe hangját: - Légy szíves, vedd elő a Ronsont. - Lassan megfordult, látta, hogy Marlowe ártatlanul mosolyog a Királyra.

Dermedt csend lett a barakkban, Marlowe szavai megálltak a levegőben.

A Királyban meghűlt a vér, gyufa után matatott, hogy húzza az időt.

- Ott van a bal zsebedben - mondta Marlowe. A Király nem volt se eleven, se holt, a barakkban mindenki visszafojtotta a lélegzetét. Most meglátják, hogyan készítik ki a Királyt! Most meglátják, hogy elkapják, elviszik, eleméztik azt a Királyt, akiről illet még gondolni is szentségtörés lett volna egy perccel ezelőtt. És mégis, így lesz, itt van Grey, itt van a Király, és itt van az, aki Grey lába elé helyezte őt, mint egy áldozati bárányt. Volt, aki elborzadt ezen, volt, aki magában

örült neki, volt, aki sajnálta, Dino pedig dühösen arra gondolt, hogy holnapután ő lett volna soros a ládaórzésben.

- Miért nem ad neki tüzet? - szólt a Királynak várakozóan mosolyogva Grey. Tudta, hogy semmiféle Ronson nem szerepel a Király tulajdonlapján.

A Király elővette az öngyújtót, és tüzet adott vele Marlowe-nak. Úgy érezte, ő maga ég a tiszta, egyenes lángban.

- Köszönöm - mosolygott Marlowe, és csak ekkor kezdte sejteni, hogy valami rettenetes dolgot cselekedett.

- Szóval erről van szó - vette a kezébe Grey az öngyújtót. Hangja magabiztos volt, fenséges és kegyetlen.

A Király nem válaszolt, mit is mondhatott volna. Már nem is félt, csak átkozta önnön butaságát. Aki a saját butasága miatt bukik le, az csak megvetést érdemel. Nincs már joga, hogy királynak tartsa magát, mert az a király, aki a legerősebb. Nemcsak nyers erő, hanem ezen kívül ravaszság és szerencse is kell ehhez.

- Hát ez a kis játékszer hogy került magához? - kérdezte nyájasan Grey.

Marlowe-nak kavargott a gyomra, agya kétségbeesetten dolgozott, végül kivágta: - Az öngyújtó az enyém. - Érezte, hogy ez nem túl ügyes-hazugság, ezért gyorsan hozzátette: - Pókerezünk, és én elvesztettem. Még ebéd előtt.

Grey, a Király meg a többiek döbbenetben bámultak rá.

- Mit mond? - szólalt meg Grey.

- Azt, hogy elnyerte tőlem pókeren - ismételte meg Marlowe a hazugságát. - Kitűnő lapjai voltak, állandóan nyert. A végén az öngyújtómat tettem fel, és azt is elvesztettem.

- Maga... maga kártyázott? Ezzel? - Grey falfelhérré vált a dühtől. - Tud maga egyáltalán pókerezni, Marlowe? Az ilyen úrfiúk csak a bridzset szokták ismerni. Azt kérdezem, hogy tud-e pókerezni? - sziszegte, félve az újabb vereségtől Grey.

Marlowe keményen nézett rá. - Mit akar ezzel, Grey? Pókerezni minden hülye tud. Talán még egy katonai rendőr is.

Az egész barakk nevetni kezdett, Grey ráfőtt, hogy itt már nincs mit tennie. Marlowe szava szent volt, azt egy katonai rendőr még Changi-ban sem vonhatta kétségbe.

- Így van - mondta mogorván, de hol a Királyt, hol Marlowe-n dőfte keresztül a tekintetével.

- Pókerezni minden hülye tud. - Visszaadta az öngyújtót a Királynak. - Írassa föl a listára.

- Igen, uram. - A Király lassan magához tért rémületéből, s megkönnyebbülten fellélegzett. Grey még egyszer, utoljára, fenyegetően pillantott Marlowe-ra.

- Büszke lehet magára, mondhatom - vetett oda megvetően, és Mastersszel a nyomában kivonult. Marlowe utánabámult, és amikor Grey az ajtóhoz ért, a kelleténél egy kicsit hangosabban odaszólt a Királynak. - Add ide, légy szíves az öngyújtódat, kialudt a cigim. - Grey azonban vissza se nézett, úgy tett, mintha meg sem hallotta volna. Jó idegei vannak, gondolta Marlowe fanyarul, jó, ha ilyenek vannak az ember mellett, ha szorul a kapca.

A Király verejtékezve ült a feszült csendben. Marlowe kivette ernyedten lógó kezéből az öngyújtót, és meggyújtotta a cigarettáját. A Király automatikus mozdulattal előkotort a zsebéből egy Kocát, a szájába tette, de aztán nem is érezte, hogy ott van. Marlowe áthajolt, és tüzet adott neki. A Királynak jó időbe telt, amíg megtalálta a lángot, és akkor látta, hogy Marlowe keze ugyanúgy remeg, mint az övé. Vállán érezte átizzadt ingének hűvösét. Kívülről csörömpölés hallatszott. Dino fölállt, és reménykedve nézett ki az ablakon.

- Kaja! - kiáltotta boldogan. Az átok megtört, mindenki magához vette az étkészletét és kiment. Peter Marlowe és a Király magukra maradtak.

III.

Egy darabig csendben ültek, próbálták egy kicsit összeszedni magukat. Aztán Marlowe bizonytalan hangon megszólalt. - Hát, ez nem sokon múlt.

- Igen. - A Király sem siette el a választ, még egyszer átfutott rajta az előbbi ijedtség. Aztán elővette a pénztárcáját, kivett belőle két tízdollárost, és az asztalra tette. - Tessék - mondta -, ezzel megvolnánk. Mostantól rajta vagy a fizetési listán. Heti húsz dollár.

- Micsoda?

- Egy húszast adok hetente. - A Király gondolkodott egy pillanatig. - Azt hiszem, igazad van - mondta barátságos mosollyal -, ez többet is megér. Legyen harminc. - Közben a tekintete a karszalagra tévedt. - Szóval harmincat adok magának, uram.

- Csak tegezz, és nyugodtan szólíts Peternek - mondta metsző hangon Marlowe. - És csak hogy tisztában légy velem, nekem nem kell a pénzed. - Fölállt, indulni készült. - Köszönöm a cigarettát.

- Hé, várj! Mi az ördög ütött beléd? - kérdezte meglepetten a Király.

Marlowe lenézett a Királyra, szeme dühösen villogott. - Mit képzelsz, ki vagyok én? Töröld ki a fenekedet a pénzeddel.

- Mi nem tetszik a pénzemem?

- A modorod nem tetszik.

- Mi köze a modornak a pénzhez?

Marlowe sarkon fordult és elindult. A Király felugrott, és elébe állt.

- Egy pillanatra! - Most már a Király hangja is kemény lett. - Azért valamit tudni szeretnék. Miért falaztál nekem?

- Mit nem értesz ezen? Én hoztam rád a bajt, nem hagyhattalak benne. Minek nézel engem?

- Nem tudom. Próbálok rájönni...

- Én voltam a hülye. Bocsánat.

- Ne kérj bocsánatot - mondta élesen a Király. - Én tehetek róla, én voltam a marha. Neked semmi közöd az egészhez.

- Ez a te dolgod. - Marlowe arca kemény volt, mint a szikla. - De elég rongy embernek tarthatsz, ha azt hiszed hagynám, hogy te vidd el a balhét. És még alávalóbb lennék, ha a segítségemért még pénzt

is várnék azok után, hogy én voltam a hibás. Ezt a feltételezést nem tűröm el senkitől!

- Ül le egy pillanatra, légy szíves.

- Miért?

- Azért, mert beszélni akarok veled!

Max matatott a bejáratnál a Király csajkáival.

- Elnézést - szólt be óvatosan. - Itt a kajád. Kérsz teát?

- Nem. A levesemet pedig ma Tex kapja. Elvette a csajka rizst, és az asztalra tette.

- Jól van. - Max téblábolt az ajtóban, hátha segíteni kell a Királynak jól elagyabugyálni ezt a nyomoroncot.

- Szívódj fel, Max! És mondd meg a többieknek is, hogy most hagyjanak egy kicsit békén bennünket.

- Világos. - Max megértően kivonult. Mégiscsak bölcs ez a Király, nem akar tanúkat, amikor eldönget egy tisztet.

A Király újra Marlowe-ra nézett.

- Ül le, légy szíves, egy pillanatra. Kérlek.

- Jó, hallgatlak - mondta mereven Marlowe. - Ide figyelj - kezdte türelmesen a Király. - Te kihúztál a csávából. Segítettél nekem, hát úgy illik, hogy én is segítsek rajtad. Azért ajánlottam fel a pénzt, mert meg akarta köszönni a dolgot. Ha nem kell, rendben van, de nem akartalak megbántani. Ha úgy sikerült, bocsánatot kérek.

- Ne haragudj - mondta Marlowe. - Úgy látszik, túl ingerlékeny vagyok. Nem értettem, mit akarsz.

A Király kezet nyújtott: - Csapj bele!

Kezet fogtak. - Te sem rajongsz Greyért, ugye? - kérdezte óvatosan a Király.

- Nem. - Miért?

Marlowe vállat vont. A Király hanyagul Marlowe elé tette a rég kihútt tükörtojást. - Együnk. - És te?... - bámult rá Marlowe.

- Nem vagyok éhes. Te jó isten, ez tényleg nem sokon múlt. Azt hittem, végem van.

- Igen - mondta Marlowe, s már kezdett mosolyogni. - De jó hecc volt.

- Mi?

- Szóval, izgalmas volt, évek óta nem szórakoztam ilyen jól. Élveztem a veszélyt.

- Van benned egypár dolog, amit nem értek - mondta a Király tanácstalanul. - Te élvezted ezt az egészet?

- Persze. Te nem? Majdnem olyan érzés volt, mint ellenséges tűzben repülni. Néha beleborzong az ember, fél, de ugyanakkor mégse... és közben, meg főleg azután olyan jólesően kába az ember.

- Szerintem te nem vagy egészen épeszű.

- Lehet, hogy Grey is ezt hiszi. Még szívesen elvitatkoztam volna vele, csak azért fejeztem be gyorsan, mert nagyon kihűlt volna a tojás. És ilyen tükörtojást ritkán tesznek az ember elé.

- Az előbb még azt mondtad rá, hogy gyenge.

- Dehogyan. Azt mondtam, hogy nem rossz. - Marlowe nem tudta, hogyan magyarázza ezt meg a Királynak. - Ide figyelj. Ha mi angolok valamire azt mondjuk, hogy nem rossz, az azt jelenti, hogy remek, pompás, nagyszerű. Ezzel nem hozzuk fölöslegesen zavarba a másikat, de az tudja, hogy meg van dicsérve.

- Hát te tényleg nem vagy épeszű! Vásárra viszed a bőrömet, mellesleg a sajátodat is, hogy legyen egy kis szórakozásod. Aztán méregbe gurulsz, amikor pénzt ajánlok neked ellenszolgáltatásként, amikor pedig odáig vagy valamiért, azt mondd rá, hogy nem rossz! Egek ura! - nézett rá bambán a Király. - Lehet, hogy itt én nem értek valamit?

Amikor látta, hogy Marlowe ugyanolyan értetlen, zavarodott képet vág, kitört belőle a nevetés. Marlowe is nevetni kezdett, és hamarosan hisztérikus röhögés rázta mindkettőjüket.

Max kukucskált be a barakkba, a többi amerikai mögötte sündörgött.

- Mi lelte ezeket? - pislogott Max.

- Szűz Máriám - rázta a fejét Dino is -, majdnem ráhúzzák a vizes lepedőt, utána meg együtt röhög azzal, aki bemártotta.

- Fulladjak meg, ha értem. - Max gyomra egyfolytában Vitustáncot járt azóta, hogy meghallotta a figyelmeztető füttyöt.

A Király észrevette, hogy bámulják. Fogta a megkezdett doboz Kooát.

- Hé, Max! Ezt oszd szét! Ma ünnep van!

- Köszönöm - kapta el a dobozt Max. - Ez nem sokon múlt, király. Örülünk, hogy megúszta.

A Király végignézett a vigyorgó pofákon. Tudta, hogy melyikük őszinte, melyikük nem. De a cigarettát mindenki hálásan fogadta.

Max maga köré gyűjtötte az embereket odakint, és kezdte kiosztani a zsákmányt. - Még nem tért egészen magához - nyugtatta meg magát meg a többieket -, a sokk eltart egy darabig, mint a légnyomás után. De most már nemsokára leszedi az angol fejét. - Értetlenül bámult, amikor újabb hahota csapott ki a barakkból, aztán már csak vállat vont: - Kicsit meghibbant. De nem is csoda. Marlowe a hasát fogta odabent. - Együnk már, az ég áldjon meg minket! Még a végén nem fogjuk tudni megenni.

Az evést is hatalmas röhögéshullámok kísérték. Marlowe sajnálkozott, hogy a tojás kihűlt, de a jókedv szinte felmelegítette azt is, és pompásnak találta. - Talán elbírna még egy kis sót - mondta Marlowe a lehető legszenvtelenebb hangján.

- Pedig azt hittem, eleget szórtam rá. - A Király összeráncolta a homlokát, és hátranyúlt a sóért, de meglátta Marlowe nevető szemét.

- Most meg mi bajod? - kérdezte, de már nevetett ő is.

- Vicc volt, hahaha. Nektek, amiknek nem sok humorérzéketek van!

- No és! De hagyd már abba azt a vigyorgást. Később a Király kávé telt fel a rezsóra, és keresni kezdte a cigarettáját. Aztán eszébe jutott, hogy odaadta a többieknek, és egy új dobozt akart elővenni a ládájából.

- Kóstold meg ezt - nyújtotta neki Marlowe a saját dohányját.

- Köszönöm, de nem szeretem ezt a füvet. Marja a torkomat.

- Azért csak kóstold meg. Ez egy kicsit meg van kezelve. A jávaiaktól tanultam a módszert. A Király gyanakodva vett a dohányból. Ugyan az az olcsó gizgaz volt, de nem szalmasárga, hanem mélyarany színű. Nem volt száraz, széteső, hanem kellően nyirkos, és szépen összeállt. És főként édes-erős dohányillata volt. Elővette rizspapuját, és kivett egy jó adagot a dohányból. Sodort egy otromba cigarettát, a kiálló végeit lecsipkedve, hanyagul a földre ejtve a fölösleges dohányt.

Atyavilág, gondolta Marlowe, én csak azt mondtam, hogy kóstold meg, nem azt, hogy markolj bele. Tudta, hogy tulajdonképpen fel kellene szedegetnie a földről a dohányszálakat, és visszatenni a

dobozba, de aztán vállat vont. Bizonyos dolgokig azért mégsem alacsonyodhat le az ember:

A Király meggyújtotta a Ronsont, erre természetesen újra összevigyorogtak. A Király szívott egyet, aztán még egyet. A két óvatos szippantás után harmadikra mélyen leszívta. - Hát ez remek - mondta csodálkozva. - Nincs olyan jó, mint a Kooa, de azért egészen... - ekkor meg- állt és kijavította magát: - Végül is nem rossz:

- Nem bizony - nevetett Peter Marlowe.
- Hogy a csudába csinálod?
- Szakmai titok.

A Király megérezte, hogy aranybánya van a kezében. - Gondolom, hosszú és bonyolult munka a preparálás - kezdte a puhatolózást.

- Tulajdonképpen egészen egyszerű. A nyers füvet teába áztatod, majd jól kinyomkodod. Aztán megszórod egy kis cukorral, és összegyúrod vele. Amikor a dohány már jól megszívta magát, egy serpenyőben, lassú tűzön óvatosan megpörkölöd. De állandóan forgatni, keverni kell, különben tönkremegy. Nem lehet se túl száraz, se túl nedves.

A Királyt meglepte, hogy Marlowe ilyen könnyen kiadta neki az eljárást, anélkül, hogy elébb szóba hozta volna az anyagiakat. Biztosan csak fel akarja verni az árát, gondolta, kizárt dolog, hogy ilyen egyszerű legyen, különben mindenki csinálná. És Marlowe nyilván azt is tudja, hogy efféle üzletet csak én tudok nyélbe ütni.

- Ennyi az egész? - kérdezte mosolyogva a Király.
- Igen. Nem nagy dolog.

A Király bomba üzletet szimatolt. Méghozzá törvényeset. - Gondolom, a ti barakkotokban mindenki így kezeli a dohányját.

Marlowe megrázta a fejét. - Csak a saját brancsomnak csinálom így. Hónapokon keresztül ugrattam őket, mindenféle különböző kitalált eljárásokkal szédítettem a fiúkat, de nem jöttek rá soha, hogy tulajdonképpen hogyan kell csinálni.

A Királynak fülig ért a szája. - Szóval te vagy az egyedüli, aki tudja, mi a módja ennek?

- Dehogyan - mondta Marlowe, és a Király rögvest lehangelődött. - Ez közismert bennszülött módszer. Jáván mindenfelé csinálják.

A Király képe felragyogott: - De itt nem tud róla senki!

- Fogalmam sincs. Ez még eszembe sem jutott.

A Király az orrán át engedte ki a füstöt, és közben már cikáztak a gondolatai. Semmi kétség, mondta magában, szerencsés nap ez a mai.

- Ide figyelj, Peter. Van egy üzleti ajánlatom. Megmutatod nekem, hogyan kell csinálni, és Beveszlek az üzletbe, mondjuk, tíz százalékkal.

- Micsoda?

- Rendben van. Huszonötlet.

- Huszonötlet?

- Na jól van - nézett rá a Király elismerően. - Jó üzletember vagy, és ez nagyszerű. Én megszervezem az egészet. Megvesszük nagy tételben a gizgast. Beindítjuk a gyárat, te irányítod a termelést, én az eladást. - Nyújtotta a kezét. - Partnerek leszünk, ahogy illik, becsületesen: fele-fele.

Peter Marlowe a Király kezére bámult, aztán felnézett rá, és határozottan mondta: - Nem. Szó sem lehet róla.

- Az isten verjen meg - robbant ki a Király. - Ennél tisztességesebb ajánlatot sohasem fogsz kapni! Mit akarsz még? Én dobom fel a dohányt, a tőkét. Nekem is... - hirtelen átvillant az agyán. - Peter - kezdte újra kicsit megbántva -, senkinek sem kell tudnia, hogy partnerek vagyunk. Megmutatod, hogyan kell csinálni, és én gondoskodom róla, hogy megkapd a részedet. Bízhatok bennem.

- Tudom - mondta Marlowe.

- Szóval fele-fele? - csillant fel a Király szeme.

- Nem.

- A szentségit neki! - A Király egyre idegesebb lett, de uralkodott magán, mert nagy üzletet szimatolt. Körülnézett, hogy biztos legyen benne, senki sem hallgathatja ki őket, és lehalkította a hangját. - Hatvan-negyven százalék. Én ennyit még életemben nem ajánlottam senkinek. Hatvan-negyven.

- Nem.

- Nem? - tört ki a düh a Királyból. - Hát nekem is jár valami az üzletből talán! Hát mennyit akarsz a módszerért? Egy kis pénzverdét?

- Nem akarok semennyit - mondta Marlowe.

- Semennyit? - rogyott a székre a Király.

Peter Marlowe kicsit zavartan kezdett hozzá.

- Tudod - mondta habozva -, én igazán nem értem, hogy bizonyos dolgok miért izgatnak föl téged annyira. Ez az eljárás nem az enyém, hogyan adhatnám hát el? Egyszerű bennszülött módszer, ezért én nem fogadhatok el tőled semmit. Ez nem lenne helyes dolog. Nem jogos, egyáltalán. Különben is, én... - Marlowe megállt, majd gyorsan újra megszólalt: - Akarod, hogy most rögtön megmutassam?

- Várj csak. Szóval, te semmit sem kérsz azért, hogy megmutatod nekem az eljárást? Annak ellenére, hogy én hatvan-nyolcvan százalékos részesedést kínálok? Nagy pénz van a dologban, és te visszautasítod? - Amikor látta, hogy Marlowe bólint, a Király tehetetlenül széttárta a karját:

- Hát ez örülség. Te bolond vagy. Ilyen nincs. Nem értem.

- Nincs ezen mit érteni - mosolygott szelíden Marlowe. - Vegyük úgy, hogy megártott nekem a nap.

A Király egy hosszú pillanatig figyelmesen vizsgálta Marlowe-t.

- Válaszolsz őszintén egy őszinte kérdésre?

- Persze.

- Az én személyem miatt nem fogadsz el pénzt?

A Király szavai megálltak a levegőben.

- Nem - törte meg a csendet Marlowe. És igazat mondott.

Egy óra múlva Tex már a második adag dohányt pörkölte. Marlowe ellenőrizte, de Tex mindent maga csinált, a Király pedig sündörgött körülötte, mint egy kotlóstyúk.

- Biztos, hogy annyi cukrot tett bele, amennyit kell? - fordult aggodalmaskodva Marlowehez.

- Éppen annyit.

- Meddig tart még?

- Te mit gondolsz, Tex?

Tex visszamosolygott Marlowe-ra, és kihúzta magát:

- Öt-hat perc, nem több.

- Tex jól csinálja a dolgokat - mondta Marlowe, és kiment levegőzni egy kicsit.

Tex éppen akkor vette le a serpenyőt a rezsóról, amikor Marlowe visszajött. - Kész - mondta és izgatottan Marlowe-ra pillantott, vajon tetszik-e neki az eredmény.

Az angol megvizsgálta a dohányt. - Éppen jó. A Király nagy izgalommal sodort belőle egy cigarettát. Tex és Marlowe is követte a példáját. Természetesen a Ronsonnal gyújtottak rá, újabb önfeledt röhögés kíséretében. Aztán csend lett: csak ízlelgették a cigarettát nagy szakértelemmel.

- Remek - szólalt meg Marlowe határozottan. - Ugye mondtam, Tex, hogy egész egyszerű a dolog.

Tex megkönnyebbülten sóhajtott.

- Nem rossz - mondta komolykodva a Király.

- Ez neked csak nem rossz? - fortyant fel Tex. - Ez tökéletes! Marlowe és a Király fetrengett a röhögéstől.

Aztán megmagyarázták Texnek az egészet, és ő is velük röhögött.

- Ki kell találnunk egy jó márkanévet gondolkodott egy kicsit a Király. - Megvan! Három Király lesz a cigaretta neve. Az egyik én vagyok, a másik az angol királyi házra, a harmadik pedig valamilyen régi jávai uralkodóra utal. Elvégre az eljárás onnan származik. És holnap pedig beindítjuk az üzletet.

Tex a fejét rázta. - Én ki vagyok vezényelve munkára.

- A fene egye meg! No mindegy, majd beszervezem helyetted Dinót.

- Ne, majd inkább én kérem meg. - Tex felállt és rámosolygott Marlowe-ra. - Örülök az ismeretségnek.

Marlowe észrevette a zavarát.

- Tegeződjünk.

- Jó, köszönöm.

Marlowe utánanézett. - Furcsa - mondta csendesen a Királynak -, ennyi mosoly egy barakkban. Még nem láttam itt ilyet.

- Miért ne mosolyognánk? Sokkal rosszabb is lehetne, nem? Apropos, téged hol lőttek le? Talán a Himalája fölött?

- A Calcutta-Csungking útvonalra gondolsz?

- Igen.

A Király a dohány felé biccentett:

- Töltsd meg a dóznidat.

- Köszönöm, meg is töltöm, ha megengeded.
- Ha bármikor kell, gyere és vegyél.
- Jövök is. - Marlowe szeretett volna még egy igazi cigarettát, de tudta, hogy túl sokat szív.

Ha most elszív még egyet, az éhség jobban kínozná. Az ablak éles árnyékára nézett, és megfogadta magában, hogy addig nem gyújt rá ismét, amíg az árnyék két hüvelykkel odébb nem mozdul. - Egyébként engem nem lőttek le Jáván, a repülőtéren érte találat a gépemet egy légítamadáskor. Föl sem tudtam szállni. Bosszantó - tette hozzá, és igyekezett palástolni a keserűségét.

- Azért ez nem olyan tragikus - mondta a Király. - Rosszabb lett volna, ha benne ülsz te is. Élsz, és ez a fő. Milyen géped volt?

- Hurricane, együléses vadász. De különben mindig Spitfire-ral mentem.

- Hallottam róluk, de még sosem láttam egyet sem. Szóval, ti vagytok azok a fickók, akik megtáncoltatták a németeket.

- Hát igen - mondta Marlowe szerényen. Egypárszor.

A Király meglepettnek látszott. - Csak nem voltál ott az angliai csatában...

- Dehogynem. 1940-ben szálltam föl először. Éppen jókor.

- Hány éves voltál?

- Tizenkilenc.

- A mindenit, a képedről ítélve legalább harmincnyolcnak saccoltalak, nem huszonnégynek.

- Tévedtél, öreg! - nevetett Marlowe.

- Te hány éves vagy?

- Huszonöt. A tetves életbe - tette hozzá -, ezek lennének az ember legszebb évei, és be vagyok zárva egy átkozott táborba.

- Be éppen nem vagy zárva. És amint látom, neked nem megy rosszul.

- Mégiscsak be vagyunk zárva, akárhogy is nézzük. Meddig tart még, mit gondolsz?

- A németek már vonulnak vissza Európában. Nemsokára feltartják a kezüket.

- Te komolyan elhiszed ezt?

Marlowe vállat vont. Vigyázz, gondolta, az ember sosem lehet elég elővigyázatos. - Igen, azt hiszem. Persze, nem lehet tudni, hogy

mi igaz a szóbeszédéből, amit hall az ember.

- És itt? Hogy áll a mi háborúnk?

Mégiscsak jó barát volt, aki kérdezte, Marlowe tehát szabadon engedte a gondolatait. - A mi háborúnk örökké fog tartani. A japcsikat megverjük, azt biztosan tudom, de hogy mi lesz a mi kis külön háborúnkkal itt... Szerintem nem kerülünk ki innen soha.

- Miért?

- Hát, mert szerintem a japcsik nem fogják csak úgy megadni magukat. Akkor pedig partra kell szállnunk Japánban, és amikor ez megtörténik, minket itt szépen kinyírnak, az utolsó szálig. Ha ugyan addig nem végez velünk valamilyen kórság.

- Mi az ördögért csinálnák ezt velünk?

- Mondjuk, hogy időt nyerjenek, például. Miért vesztegetnék az idejüket pár ezer fogollyal, amikor szorul a hurok? A japcsik egészen másként gondolkodnak az életről, mint mi. És elvesztik az eszüket, amikor a mi katonáink Japán földjén állnak majd. - Marlowe hangja nyugodt volt és színtelen. - Szóval, szerintem nekünk végünk. Persze, remélem, hogy tévedek. De ez a véleményem.

- Te aztán tudsz lelket önteni az emberbe mondta a Király savanyú képpel, és amikor látta, hogy Marlowe nevet rajta, felcsattant.

- Most mi a fenét röhögsz, mi? Te mindig akkor röhögsz, amikor nem kellene.

- Bocsánat. Rossz szokás.

- Ülünk ki, itt nagyon csípnek a legyek. Max - szólt ki a Király -, nem akarsz takarítani? Max bejött és takarítani kezdett, a Király és

Marlowe pedig könnyedén kilendült az ablakon át. Kint, a Király ablaka alatt egy kifeszített ponyva árnyékában még egy kis asztal állt, mellette pad. A Király leült a padra, Marlowe pedig leguggolt, ahogy a bennszülöttek szokták.

- Képtelen lennék így guggolni - mondta a Király.

- Pedig nagyon kényelmes. Jáván szoktam rá.

- Ott tanultál meg malájul is?

- Igen, egy maláj faluban.

- Mikor?

- 1942-ben. Az összeomlás után.

A Király türelmesen várt, hogy Marlowe talán folytatni fogja, de a folytatás elmaradt. Várt még egy darabig, aztán megkérdezte:

- Hogy lakhattál Jáván egy faluban a negyvenkettes tűzszünet után, amikor akkorra már mindenki fogolytáborban volt?

Peter Marlowe harsányan felnevetett. - Ne haragudj, de tényleg nincs benne semmi különös mesélnivaló. Egyszerűen nem akartam fogolytáborba kerülni. Amikor véget értek a harcok, úgy intéztem, hogy eltévedjek a dzsungelben, aztán végül ráakadtam arra a falura. Megszántak, befogadtak. Ott is maradtam vagy hat hónapig. - Milyen volt?

- Egész jó. Nagyon kedvesek voltak hozzám. Közéjük tartoztam. Úgy öltözködtem, mint egy jávai, sötétre festettem a bőrömet. Hülyeség, tudom, mert a magasságom és a szemem úgyis elárult volna, de azért csak festettem a bőröm. És együtt dolgoztam velük a rizsföldeken. Én voltam ott az egyetlen európai. - A tábor felé nézett. A tűző napon maréknyi port kapott fel a szél, s pörgetve vitte tovább. A kavargó szálló homok a lányra emlékeztette. Elfordította a fejét, kelet felé nézett, fel a nyugtalan égre. De a lány ott volt az égen is.

A szél felerősödött, végigsimította a kókuszpálmák csúcsát. De a lány ott volt a szélben, ott volt a pálmafákon, és ott volt körös-körül a felhőkön is.

Marlowe erőnek erejével másra terelte a gondolatait. Az őrt bámulta, amint a kerítés túloldalán róttá az útját fel és alá, csorgott róla a veríték a nyomott hőségben. Egyenruhája elnyútt volt és ápolatlan, sapkája ugyanolyan gyűrött, mint a képe, puskája rendetlenül lötyögött a vállán.

Peter Marlowe megint fölnevezett az égre, minél távolabb, fel a messzeségbe. Csak így tudott megszabadulni attól az érzéstől, hogy ketrecbe van zárva, egy férfiakkal teli ketrecbe, férfiszagba, férfikoszba, férfizajok közé. Nő nélkül, döbrent rá Marlowe kétségbeesve, ez a sok férfi együtt csak rossz vicc, semmi több.

- Nézz oda, Peter! - A Király tátott szájjal bámult a domb irányába.

Marlowe követte a Király tekintetét, és felfordult a gyomra. Sean közeledett. - Jézusmária! - Szeretett volna eltűnni, becsusszanni az ablakon, de tudta, hogy már elkésett. Várt rendületlenül, szinte a lélegzetét is visszatartotta. Úgy gondolta, van rá esélyei hogy

észrevétlen maradjon, hiszen Sean elmerült a beszélgetésben Rodrick századossal és Frank Parrish hadnaggyal. Fejüket összedugták, és nagy hangon magyaráztak valamit.

Aztán Sean oldalra fordította a fejét, meglátta Marlowe-t, és megállt.

- Rögtön jövök - szólt Sean nyugodtan Rodricknak, és elindult Marlowe-ék felé. Most, hogy az első meglepetésen túl volt, fülig ért a szája.

Marlowe felállt és várt. Úgy érezte, végigfut a hideg a hálán, a Király pedig átfúrja a tekintetével.

- Szervusz, Peter - köszöntötte Sean.

- Szervusz, Sean!

- Nagyon sovány vagy, Peter!

- Nem is tudom. Nem hiszem, hogy soványabb lennék, mint itt akárki.

- Olyan régóta nem láttalak. Miért nem jössz el néha a színházba? Mindig akad valami ennivaló is, és tudod, hogy én sosem voltam nagyevő - Sean reménykedve mosolygott.

- Köszönöm - mondta zavarában kurtán Marlowe.

- Úgyis tudom, hogy nem jössz el - mondta szomorúan Sean -, pedig mindig szívesen látnalak. - Elhallgatott. - Mostanában sosem látlak.

- Tudod, hogy van ez, Sean. Te mindig a szín házzal vagy elfoglalná, én meg be vagyok osztva munkára, meg ilyesmi.

Marlowe-hoz hasonlóan Sean is szárongot viselt, de a Marlowe-étől eltérően az övé új volt és fehér, a széle pedig késsel és ezüsttel volt szegélyezve. Sean ezenkívül még egy derékig érő; rövid ujjú mellényt is hordott, s ezt a szűk, testhez álló bennszülött ruhadarabot két jól fejlett melludor nyomta ki. A Király megkövülten bámult a mellény félig nyitott dekoltázsára.

Sean észrevette, bágyadtan elmosolyodott, és a hajához nyúlt. Megigazított egy tincset, és játszadozni kezdett vele, amíg a Király fel nem nézett. Sean befelé mosolygott, melegség járta át, amint a Király elpirult.

- Hát... elég meleg van - feszengett a Király.

- Igen, meglehetősen - mondta Sean kedvesen. Ő sohasem izzadt, bármekkora volt is a forróság.

Csend telepedett közénk.

- Bocsáss meg - szólt Marlowe, amint meglátta, hogy Sean a Királyt bámulja, és udvariasan vár -, ismered...

Sean nevetni kezdett. - Jaj, Peter, hogy te milyen szertartásos vagy! Természetesen tudom, hogy ki a barátod, hát sohasem találkoztunk. - Sean kezét nyújtott. - Nagyon örülök:

Nagy megtiszteltetés megismerkedni egy királlyal.

- Igazán köszönöm - mondta a Király, s nagy kenyerével alig érintette a felé nyújtott kis kezét. Nem gyújt rá?

- Köszönöm, nem élek vele. De ha megengedi, azért kérek egyet. Vagy inkább kettőt, ha lehet. - Sean az út felé intett a fejével.

- Rod és Frank dohányzik, és tudom, hogy örülnének neki.

- Hogyne - mondta a Király. - Hogyne.

- Köszönöm. Nagyon kedves.

A Királyt akarata ellenére kellemesen melegítette Sean mosolya. És szinte akarata ellenére mondta, amit mondott: - Nagyszerű volt az Othellóban.

- Köszönöm szépen - mondta Sean elragadtatottan. - És a Hamlet hogy tetszett?

- Nagyon. Pedig sosem voltam oda Shakespeare-ért.

Sean nevetett. - Hát ez remek. Legközelebb új darabot adunk elő. Frank írta, kifejezetten a társulatunknak, és biztosan nagyon szórakoztató lesz.

- Már akkor is nagyszerű lesz, ha csak úgy sikerül, mint a többi - társalgott felszabadultan e Király -, és biztosan maga is csodálatos lesz benne.

- Milyen aranyos fiú! Köszönöm. - Sean oldalt pillantott Marlowe-ra, a szeme még jobban csillogott. - De úgy érzem, Peter nem ért egyet magával.

- Hagyjuk ezt, Sean - mondta Marlowe.

Sean nem nézett Marlowe-ra, csak a Királyra. Mosolygott, de mosolya mögött sértődöttség lap.; pangott. - Peter rossz véleménnyel van rólam.

- Hagyjuk ezt, Sean - ismételte nyersen Marlowe.

- Miért hagynánk? - fakadt ki Sean. - Te megvetsz minden elferdülést, neked mindenki ferde hajlamú, mindenki meleg. Világosan tudtomra adtad. Nem felejtettem el!

- Én sem!

- Na, eddig eljutottunk De én nem bírom el- viselni a megvetést, legkevésbé tőled! - Én mondtam az előbb, hogy hagyjuk. Sem a hely, sem az idő nem alkalmas a vitára. És különben is, ezt már egyszer lezártuk, elmondtuk mindketten a magunkét. Én mondtam, hogy bocsánatot kérek, nem akartalak megbántani.

- Lehet. De még mindig gyűlölsz. Miért? Miért?

- Nem gyűlöllek.

- Akkor miért kerülsz?

- Jobb így. Az ég szerelmére, Sean, hagyj már békén!

Sean mereven bámult Marlowe-ra, aztán amilyen hirtelen kitört belőle a harag, úgy el is csitult. - Ne haragudj, Peter. Talán igazad van. Én vagyok a bolond. De néha olyan egyedül vagyok, és nincs kivel beszélgetni egy kicsit. -, Sean előrenyúlt, és megérintette Marlowe karját: - Ne haragudj. Csak szeretném, ha újra barátok lennénk.

Marlowe nem tudott mondani semmit. Sean habozott. - Azt hiszem, mennem kell:

- Sean! - kiáltott Rodrick az útról. - Elkészünk!

- Egy pillanat. - Sean még mindig Marlowera nézett, aztán sóhajtott, és kezet nyújtott a Királynak. - Nagyon örülök, hogy megismertem. Bocsássa meg a rossz modoromat.

A Királynak ismét meg kellett érintenie a kis kezet.

- Én is örülök - mondta.

Sean súlyos, fürkésző tekintettel nézett a Királyra.

- Maga Peter barátja?

A Király úgy érezte, az egész világ hallja, amint akadozva kinyögi:

- Hogyne, igen. Persze.

- Nem furcsa, hogy egy szó mennyi különböző dolgot jelenthet? De ha tényleg a barátja; kérem, ne vezesse rossz útra. Maga arról nevezetes, hogy keresi a veszélyt, és én nem szeretném, ha Peternek baja esne. Nagyon ragaszkodom hozzá.

- Hát persze. - A Király térde megremegett, gerince átforrósodott. Sean mosolyának mágneses ereje teljesen átjárta. Ez semmilyen addigi érzéshez sem hasonlított. - A színház a tábor életének a

fénypontja - mondta. - Csak amiatt érdemes élni. És maga benne a legjobb.

- Köszönöm szépen. - Sean aztán Marlowe-hoz fordult:

- A színházért érdemes élni. Én nagyon boldog vagyok, és szeretem, amit csinállok. Az egész csak ezért éri meg, Peter.

- Igen - szólalt meg Peter elkínzottan. Örülök, hogy minden rendben van.

Sean még egyszer, utoljára tétován elmosolyodott, aztán sarkon fordult és elment.

A Király leült.

- Megáll az eszem!

Marlowe is leült. Kinyitotta a dózniját, és sodort egy cigarettát.

- Ha nem tudnám, hogy férfi, bármire megesküdnék, hogy nő - mondta a Király. - Még hozzá szép nő.

Peter Marlowe mogorván rábólintott.

- Nem olyan, mint a többi köcsög, az egyszer biztos - folytatta a Király. - Egyáltalán nem olyan. Van benne valami, ami... ami nem... - a Király megakadt, kereste a szavakat, aztán megadóan kezdte újra:

- Nem is tudom, hogy mondjam. Hiszen ez... ez az ember tényleg nő! Emlékszel, amikor Desdemonát játszotta? Ahogy ott feküdt a hálóingében, állítom, hogy Changiban mindenkire rájött a kangörcs. Rám is, ugyanúgy, mint mindenkire. Hazudik, aki azt mondja, hogy nem így volt. - Marlowe-ra nézett, aprólékosan szemügyre vette.

- Az ég szerelmére! - szólalt meg Marlowe ingerülten -, csak nem azt hiszed, hogy én is meleg vagyok?

- Nem - mondta szelíden a Király. - De azt se bánám, ha az lennél. Csak tudjam.

- Hát nem vagyok az.

- Pedig ez az egész nagyon úgy nézett ki vigyorgott a Király. - Olyanok voltatok, mint a civakodó szerelmesek.

- Menj a fenébe!

Egy perc sem telt el, s a Király békülékenyen puhatolózni kezdett: - Régóta ismered Seant?

- A századomban szolgált - bökte ki végűt Marlowe -, és úgyszólván a gondjaimra volt bízva. Alaposan megismertem. - Lepöckölte a parazsat a cigarettájáról, és a dohánymaradékot

visszamorzsolta a dóznijába. - Tulajdonképpen... a legjobb barátom volt és kitűnő pilóta... - A Királyra nézett. - Nagyon szerettem.

- És... azelőtt is ilyen volt?

- Nem.

- Azt én is gondolom, hogy nem járkált folyd ion női ruhában, de hát az ördögbe, azért annál nyilvánvalónak kellett lennie, hogy ilyen.

- Sean sohasem volt "ilyen". Egyszerűen csak egy nagyon jóképű, finom lelkű srác volt. Semmi nőies puhányságot nem lehetett észrevenne rajta, legfeljebb bizonyos... túlzott könnyörületet vagy szánakozást.

- Láttad már meztelenül?

- Nem.

- Ez beleillik a képbe. Még senki sem látta. Még félmeztelenül sem.

Seannak egy apró szobája volt a színházban; saját szobája, pedig az senkinek sem volt egész Changiban, még a Királynak sem. De Sean soha- sem aludt abban a szobában. Az a tudat, hogy, Sean egyedül van odabent, és mindössze egy zár őrzi, túlságosan veszélyes lett volna, mivel sokan voltak a táborban, akiknek buja gerjedelmei mindent félresöpörtek az útból, és legbelül a többiekben, a normálisokban is parázna vágyak dúltak, úgyhogy Sean mindig valamelyik barakkban aludt, de a saját szobájában zuhanyozott és öltözött.

- Mi van köztetek? - kérdezte a Király.

- Egyszer majdnem megöltem.

A beszélgetés hirtelen megszakadt, mindketten feszülten figyeltek. Valami megérzés, legfeljebb egy sóhaj volt, amit hallhattak. A Király gyorsan körülnézett. Nem látott semmi különöset, de felállt, és bemászott az ablakon. Marlowe a nyomában. A barakkban mindenki feszülten figyelt:

A Király a börtönépület sarkát nézte. Látszólag minden rendben volt, az őrök fel-alá járkáltak.

- Nézd csak! - suttogta Tex.

Brough kapitány bukkant ki a börtön sarka mögül, és tartott felfelé a domboldalon egyenesen feléjük. Aztán mögötte újabb tisztek jöttek elő, és mindegyik elindult a közlegénybarakk felé.

- Ebből nem sok jót nézek ki - mondta Tes fanyarul.

A Király egy pillanat alatt letérdelt és kinyitotta a ládáját.

Marlowe sietősen odaszólt neki: - Viszlát! Majd találkozunk.

- Nesze - dobott neki a Király egy doboz Kooát. - Este gyere át, ha van kedved! Marlowe kiment a barakkból, és lesietett a lejtőn. A Király előhúzta a babkávába rejtett három karórát, gondolkozott egy pillanatig, aztán felállt a székére és bedugta mind a hármat a zsindely rétegei közé. Tudta, hogy mindenki látta az új rejtekhelyet, de nem törődött vele; mert már úgysem tehetett semmit. Aztán bezárta a ládát, felpillantott, és Brough már ott is állt az ajtóban: - Kifelé, fiúk!

IV.

Peter Marlowe csak a kulacsára gondolt, ahogy átpréselte magát az aszfalton sorakozó izzadságszagú embertömegben. Kétségbeesetten próbált visszaemlékezni, megtöltötte-e vízzel, de nem emlékezett rá biztosan.

Az útról felrohan a lépcsőn a barakkjához. A barakk már üres volt, és egy ór állt az ajtóban. Marlowe tudta, hogy nem fogja beengedni, ezért visszafordult, nyakát behúzával megkerülte az épületet, és felkaptatott a túlsó oldalon. A másik bejárathoz rohant, és mire az ór észrevette, már kulacsával a kezében a priccse mellett állt.

Az ór durván szitkozódva odasietett hozzá, és mutatta, hogy tegye vissza a kulacsot. Marlowe azonban széles mozdulattal tisztelgett neki, és azon a maláj-japán keveréknyelven, amelyet maláj tudása segítségével könnyen elsajátított, és amelyet az örök is tűrhetően értettek, így szólt:

- Arra kérek, uram, engedd meg, hogy magamhoz vegyem a kulacsomat, mert rosszul érzem magam. - Azzal meglötyögtette a kulacsot. Tele volt.

Az ór kikapta a kezéből, és gyanakodva beleszagolt. Kiöntött egy kis vizet a padlóra, aztán ismét Marlowe kezébe nyomta. Káromkodott egy sort, majd ujjával a sorakozók felé bökött.

Peter Marlowe fellélegzett a megkönnyebbüléstől, meghajolt és odafutott az övéihez a sorba. - Hol az ördögben voltál, Peter? - kérdezte

Spence százados, akinek aggodalmát még a gyomorfájása is fokozta.

- Mindegy. Itt vagyok. - Most, hogy nála volt a kulacs, Marlowe a hebehurgyaságig felszabadult: - Na gyerünk Spence, sorakoztasd a fiúkat - noszogatta a századost.

- Menj a fenébe. Gyerünk, emberek, álljanak sorba: - Spence megszámolta őket és körülnézett: - Hol van Bones?

- Kórházban - mondta Ewart. - Reggeli után ment be. Én vittem.

- A fene egye meg. Nem tudtad előbb megmondani?

- A kertben dolgoztam egész nap!

- Vedd föl az inged!

Marlowe azonban nem hallotta az ingerült hangokat, a szitkozódást, a nyüzsgés zaját. Csak reménykedett, hogy az ezredes és Mac is magához vette a kulacsát.

Amikor az ő barakkjuk került sorra, Spence százados odalépett az úton Sellars ezredeshez, aki négy barakkért volt felelős, és jelentett neki: - A létszám hatvannégy, tizenkilencen itt vannak, huszonhárom kórházban, huszonkettes munkára kivezényelve.

- Rendben van, Spence.

Sellars, amint egyeztette az adatokat, odament Smedly-Taylor ezredeshez, aki eggyel odébb állt a sorok előtt, és tíz barakkért volt felelős. Aztán Smedly-Taylor is hozzáadta a magáét, a következő tiszt is, míg végre az összeg a táborparancsnokhoz nem ért.

Akkor a táborparancsnok összeadta a táboron belül lévők létszámát a kórházban lévőkével és a munkára vezényeltékével, és az újabb számot továbbította Josima századosnak, a japán tolmáctisztnek, Josima veszekedett egy sort a fogoly táborparancsnokkal, mert a végösszegeből egy fő hiányzott.

Jó egyórás pánik következett, amíg végre meglelték a hiányzót a temetőben. Dr. Rofer ezredes, az ausztrál tábori sebész leteremtette az asszisztensét, dr. Kennedy ezredest, aki próbálta neki megmagyarázni, hogy elég nehéz percre kész leltárt vezetni, de Rofer ezredes ezért még külön is letolta, mondván, hogy ez a dolga. Azután Rofer bocsánatkérően jelentést tett a táborparancsnoknak, aki őt szidta le a tehetetlensége miatt, aztán a táborparancsnok ment Josimához, és próbálta udvariasan megmagyarázta neki, hogy a hiányzót megtalálták, de nagyon nehéz másodpercre kész, pontos leltárt adni. Erre Josima pattogott a táborparancsnokkal, kifejtve, hogy ő a felelős mindenért, és ha egy egyszerű összeadást nem tud elvégezni, akkor talán itt az ideje, hogy egy másik fogoly tiszt vegye át a parancsnokságot.

Mialatt a méreg hol elcsitult, hol megsűrűsödött a sorban állókban, az örök átkutatták a barakkokat, és különösen alaposan a tisztüket. Úgy sejtették, hogy ott fogják megtalálni a rádiót. A kapcsolatot a külvilággal, az emberek reménységét. Meg akarták találni, ugyanúgy, mint öt hónappal ezelőtt. De az örök is kókadoztak a hőségtől, akár a sorban állók, és csak felületesen kutattak.

Az emberek izzadtak és káromkodtak. Néhányan elájultak. A hasmenésben szenvedők konvojban közlekedtek a latrinákhoz. Akik nagyon betegek voltak, leguggoltak vagy lefeküdtek ott; ahol voltak, és úgy engedtek a csikaró fájdalomnak. Az egészségesek észre sem vették a bűzt. A bűz normális dolog volt, mint ahogy normális dolog volt a latrina-ingajarat és a várakozás is.

Három óra múlva véget ért a kutatás. Oszolj után sűrű emberrajok indultak a barakkok felé; be a hűvösbe, és ott vagy pihegve elnyúltak az ágyukon, vagy a sorokra vártak a zuhany előtt, még levezetésnek füstölögve egy sort, amíg a lecsorgó hűs víz nem csillapította a mérgüket.

Marlowe kilépett a zuhany alól. Körültekerte a szárongját a derekán, és barátai bungalójához, a brancsához sietett.

- Puki mahlut - vigyorgott Mac. McCoy őrnagy zömök kis skót volt, aki mindig gondosan kihúzta magát. A maláj dzsungelben eltöltött huszonöt év mély barázdákat hagyott az arcán, amelyen ott volt még az italozás és a lázrohamok nyoma is.

- Mahlu senderis - mondta Peter Marlowe, és vidáman leguggolt. Ez a maláj malackodás mindig felvidította. Pontosan nem lehet lefordítani, bár a "puki" a nőnek szintén p-vel kezdődő testrészét jelenti, a "mahlu" pedig olyasvalami, mint "szégyenlős" vagy "szemérmes".

- Nem volnátok hajlandók egyszer angolul beszélni, aljadékok? - szólt rájuk Larkin ezredes, aki földre terített matracán feküdt. A hőségtől nehezen szedte a levegőt, és egy frissen kihevert malária utóvédfejfájása kínoztta.

Mac Peter Marlowe-ra kacsintott. - Hiába magyarázzuk, semmi sem hatol át azon a kemény koponyán. Az ezredes reménytelen eset.

- Szentuccse - válaszolt Marlowe, próbálva utánozni Larkin ausztráliai hanglejtését és kiszólásait.

- Csak azt tudnám, miért kell nekem éppen veletek cimborálnom - nyögött elcsigázottan Larkin.

McCoy őrnagy, azaz Marlowe számára Mac, vigyorgott. - Mert egy lusta alak, igaz, Peter? Te meg én végzünk helyette minden munkát, ő meg csak ül, és megjátssza az ágyhoz kötötten. Holmi kis nyavalyás fejfájás meg malária miatt.

- Puki mahu! És kérek, adj egy kis vizet, Marlowe!
- Igenis, ezredes úr! - Odanyújtotta a kulacsát Larkinnak, aki a fájdalmát leküzdve elmosolyodott.

- Minden rendben, Peter? - kérdezte csendesen.

- Igen. De egy pillanatra komolyan megijedtem.

- Mi is, elhahagytad.

Larkin ivott egy kortyot, és óvatosan visszaadta a kulacsot.

- Hogy érzed magad? - Marlowe-t nyugtalanította Larkin arcszíne.

- Egy korsó sör mindent helyrehozna - mondta Larkin. - De holnapra így is kutya bajom.

Marlowe bólintott. - Jó, hogy elmúlt a láz. - Aztán gondosan megtervezett hanyagsággal elővette a csomag Kooa cigarettát.

- Szent ég! - akadt el Mac és Larkin lélegzete.

Marlowe kibontotta a csomagot, és mindkettőjüknek adott egy cigarettát. - A Mikulás hozta. - Hol szerezted, Peter?

- Várj, szívjunk bele egy kicsit - mondta fanyarul Mac -, mielőtt közli velünk a rossz hírt. Biztos eladta az ágyunkat vagy ilyesmi.

Marlowe elmondta, mi történt Grey és a Király között. Mac és az ezredes egyre nagyobb megrökönyödéssel hallgatta. Aztán beszélt a dohánykészítési eljárásról. Amikor a Király ajánlatához ért, a többiek nem bírták megállni szó nélkül.

- Hatvan-negyven! - kiáltott Mac elragadtatottan. - Hatvan-negyven, te jószágos ég!

- Igen - mondta Marlowe, aki félreértette Mac lelkesedését. - Képzeljétek el! Csak azért, mert megmutattam, hogyan kell csinálni. És a Király nagyon meg volt lepve, amikor nem akartam érte elfogadni semmit.

- Te kiadtad az eljárást? - döbönt meg Mac.

- Persze. Mi a baj, Mac? - De miért?

- Én nem üzletelek. Mi nem vagyunk kalmárok - mondta Marlowe, mintha egy gyereknek magyarázna. - Ez nem megy, öregem.

- Itt a csodálatos lehetőség, hogy egy kis pénzhez jussunk, és te könnyelműen visszautasítod. Gondolom, tisztában vagy vele, hogy ha a Király intézi az ügyletet, kereshetnél volna annyit, hogy dupla adagod legyen ítéletnapig. Miért nem fogtad be a szádat, vagy miért nem szóltál nekem?...

- Mit beszélsz, Mac? - vágott közbe Larkin élesen. - A fiú jól csinálta, csak ártott volna neki, ha üzletel a Királlyal.

- De...

- Semmi de - mondta Larkin.

Mac azonnal lehiggadt, és haragudott magára a kitörésért. Erőltetetten felnevetett. - Csak aggattalak, Peter.

- Komolyan mondd, Mac? Jaj, istenem mondta Marlowe szerencsétlenül -, rosszat tettem talán? Nem szeretném, ha megrövidítettem volna valakit...

- Nem, pajtás, csak néha így szoktam tréfálkozni. Folytasd, mondd el, mi volt még.

Marlowe elmesélte, mi történt, és egész idő alatt arra gondolt, nem csinált-e valamit rosszul. Mac a legjobb barátja volt, józan eszű fickó, aki sohasem jött ki a sodrából. Beszért nekik Seanról is, és megkönnyebbült, amikor a végére ért. Aztán elment, mert ma ő volt a soros a csirkeetetésben.

Marlowe távozása után Mac így szólt Larkinhoz: - A fene egye meg, ne haragudj. Nem volt okom, hogy így bepörögjek.

- Ne rágd magad, öreg. A fiú a fellegekben jár. Furcsa elképzelései vannak. De sose lehet tudni. Lehet, hogy a Király még hasznára fordítja őket.

- Lehet - mondta elgondolkozva Mac. Marlowe falevéllal és mindenféle zölddel tömte meg a csajkáját, és a latrinák mellett vezető úton a csirkeólakhoz ment.

Nagyobb és kisebb ólak voltak elkerítve a területen. Volt olyan kifutó, amelyben egyetlen sovány tyúk kapirgált, mellette egy másikban százharminc. Ez utóbbi a tábor közös tulajdona volt, a tojások a közös alapba kerültek. A többi kifutó, ketrec, ól brancsoké, társulásoké volt. Csak a Királynak jutott egy saját csirkefarm.

Marlowe brancsának Mac épített csirkeólai. Három tyúk volt benne. Larkin vette őket hét hónappal ezelőtt, amikor a brancs túlادott utolsó vagyontárgyán, Larkin arany jegygyűrűjén. Larkin nem akarta eladni, de Mac betegeskedett, Marlowe is akkor kapott vérhast, az adagokat pedig éppen két héttel ezelőtt csökkentették, úgyhogy a gyűrűt el kellett adni. De nem a Király utján. Larkin saját emberei egyikének, a mindig seftelő pöttöm ausztrálnak, Timsennek adta. A pénzen négy tyúkot vett a kínai kereskedőtől, aki a

japánoktól megszerezte a tábori koncessziót. A tyúkokon kívül még két doboz szardíniát, két doboz sűrített tejet, és fél liter narancsszínű pálmaolajat szerzett tőle.

Jó tyúkok voltak, tojtak rendesen. De az egyik hamarosan megdöglött, azt megették. A csontokat nem dobták el, hanem a belsőségekkel. Lábakkal és a fejjel együtt egy tálba tették, hozzácsapták azt a zöld papayát, amelyet Mac lopott, amikor munkára rendelték ki; és ragut főztek belőle. Egy egész hétig hatalmasnak és erősnek érezték tőle magukat.

Larkin az egyik sűrített tejet még aznap kinyitotta, amikor megvették. Mindannyian kaptak belőle naponta egy kanállal, amíg tartott. A sűrített tej nem romlott meg a hőségben. Amikor már nem lehetett kanalazni, vizet öntöttek bele, felforralták, és megitták a lötytyöt. Nagyon jó volt.

A két doboz szardínia és a második doboz sűrített tej volt a brancs tartaléka. Arra az esetre, ha valami nagy baj éri éket. Rejtekhelyen tartották, és valaki mindig őrizte.

Marlowe körülnézett, nincs-e a közelben valaki, aki kileshetné, hogyan nyílik a tyúkketrec lakatja. Aztán kinyitotta az ajtót, és két tojást pillantott meg.

- Megvagy, Nonya? - szólt oda a legnagyobb tyúknak -, ne félj, hozzád nem nyúlok.

Nonya hét tojáson ült. Nagy akaraterőre volt szüksége Marlowe-éknak, hogy alatta hagyják mind a hetet, de tudták, ha szerencsésük lesz, és kikel hét csirkéjük, és ha az a hét csirke szerencsésen felnő, és tyúk meg kakas válik belőlük, akkor igazán nagy állományuk lesz. Akkor megcsinálhatnák, hogy egy kotlós örökké költsön. És nem kellene rettegniük a hatos kórteremtől.

A hatos kórteremben voltak elhelyezve azok; akiket megvakított a beri-beri.

Ez ellen az állandóan fenyegető betegség ellen csak vitamint kellett volna szedni, a tojás pedig gazdag vitaminforrás volt, és rendszerint az egyetlen is. Ezért kért, könyörgött és követelt szitkozódva több tojást a táborparancsnok a japánoktól. De maradt az egy tojás fejenként hetente. Voltak olyanok is - a nagybetegek -, akik kaptak egyet mindennap, de addigra rendszerint már késő volt.

Ez volt az oka annak, hogy a csirkéket éjjelnappal őrizte egy tiszt. Ezért volt az, hogy a tábor csirkéihez vagy valaki más csirkéihez nyúlni főbenjáró bűn volt. Egyszer elkaptak valakit egy megfojtott tyúkkal a kezében. Helyben agyonverték. A tábor előjárói indokolt emberölésnek minősítették az esetet.

Marlowe az ól mellett állt, és a Király tyúkjait csodálta. Hét tyúkja volt, kövérek és hatalmasak. Egy kakas is peckeskedett ott, a tábor büszkesége. Hajnal volt a neve, és bárki kölcsönvehette pároztatni. Az ár: a Király választott egyet a szaporulatból. A Király tyúkjait ugyanúgy őrizték, mint a többi, érinthetetlenek voltak azok is.

Marlowe figyelte, amint Hajnal legázolt és megbúbolt egy tyúkot. A tyúk fölkel a porból, kárálva körbeszaladt, és a csőrével büszkén egy másik tyúkot kezdett vagdosni. Marlowe megvetette magát, hogy sóváran figyeli a jelenetet. Tudta, hogy ez a gyengeség jele, tudta, hogy N'aira fog gondolni, és utána fájni fog az ágyálca. Visszament a ketrechez, még egyszer ellenőrizte a lakatot, és kezében a két tojással, óvatosan lépkedve visszament a bungalóhoz.

- Micsoda szerencsés nap, Peter! - vigyorgott Mac.

Marlowe elővette a csomag Kooa cigarettát, és három részre osztotta. - Sorsot húzunk, egy bukik, kettő nyer.

- Rakd el te, Peter - mondta Larkin.

- Nem, sorsot húzunk. Aki a legalacsonyabb kártyát húzza, az vesz.

Mac vesztett, és megjátszotta, hogy el van keseredve.

- Az ördög vinné el!

Óvatosan kibontották a dobozt, és a dohányt és a dóznijukba morzsolták. Összekeverték a gizgazzal, aztán az adagját mindenki négy részre osztotta, hármat egy külön dobozba tett és rábízta Larkinra. Nagy kísértés lett volna olyan sok dohányt egyszerre maguknál tartani.

Hirtelen megnyílt az ég, és megeredt az özönvíz.

Marlowe levette szorongját, gondosan összehajtotta, és Mac ágyára tette.

Larkin gondterhelten odaszólt neki: - Peter, vigyázz azért a Királlyal. Veszélyes lehet.

- Persze, ne aggódj. - Marlowe kilépett a zuhogó esőbe. Egy perc múlva Mac és Larkin is levetkőzött és követte a szabadba, ahol a többi meztelen férfi is élvezte az égi áldást.

Jólesett testüknek az eső millió tűszúrása, tüdejük mélyen beszívta a hús levegőt, agyuk kitisztult.

Changi bűzét rövid időre elmosta a zivatar.

V.

Eső után kiültek az emberek, és élvezték az ideiglenes hűvösséget. Közben fél szemmel már a vacsorát lesték. A zsindelyről csöpögött a víz, a por sárrá változott. A nap azonban már diadalmasan izzott a kékesfehér égen.

- A fenébe is - szólalt meg Larkin elégedetten - ez jólesett.

- Hát igen - mondta Mac. Mindketten a verandán ültek, de Mac gondolatai messze jártak, északon, a kedahi gumiültetvényen. - A hőség nagyon hasznos dolog. Megtanít bennünket, hogy megbecsüljük a hús levegőt. - Majd hozzátette: - Olyan ez, mint a láz.

- Malájföld bűdös, bűdös az eső, bűdös a hőség, bűdös a malária, bűdösek a poloskák és bűdösek a legyek - mondta Larkin.

- Békében nem, öregem. - Mac Marlowe-ra kacsintott. - Meg a falvakban sem, igaz, Peter? Marlowe elhúzta a száját. A legtöbb dolgot el esélte nekik arról a bizonyos faluról. Tudta, hogy amit nem mondott el, Mac úgyis tudja, mert Mac itt élt, amióta felnőtt, és éppen annyira szereti Malájföldet, amennyire Larkin gyűlöli.

Nem beszéltek sokat. Már minden történetet elmondtak, aztán elmondták újra. Mindent, amit el akartak mondani.

Vártak türelmesen. Amikor eljött a vacsoraidő, mindenki beállt a sorba, a levest gyorsan kiitták, majd Marlowe elővette a házi készítésű rezsólapot. Rizsadagjukat beletették egy lábásba, ő pedig ráütötte a tojást, megsózta, megborsozta. Az egészet összekeverte, aztán elosztotta, és jó étvággyal elfogyasztották.

Amikor befejezték az evést, Larkin fogta a tányérokat, és elmosogatta. Most ő volt a soros. Megint kiültek a verandára, és várták az esti létszámellenőrzést.

Marlowe tunyán bámulta a járkálókat, és élvezte, hogy tele van a gyomra, amikor meglátta közeledni Greyt.

- Jó estét, ezredes úr - tisztelgett szabályszerűen Grey Larkinnak.

- Jó estét, Grey - sóhajtott Larkin. - Ezúttal ki rosszalkodott?

Ha Grey megjelent, az sosem jelentett jót. Grey lenézett Marlowe-ra. Larkin és Mac megérezte a feszültséget közöttük.

- Smedly-Taylor ezredes úr küldött önhöz - kezdte Grey. - Az ön ezredének két embere verekedett. Townsend tizedes és Gurble közlegény. Lecsukattam őket.

- Helyes, hadnagy úr - mondta Larkin fagyosan. - Kiengedheti őket. Mondja meg nekik, hogy jelentkezzenek nálam az esti névsorolvasás után. Majd adok én nekik! Egyébként tudja, hogy miért verekedtek?

- Nem, uram. De azt hiszem, fej vagy írást játszottak. - Nevetséges szórakozás, gondolta Grey. Két egypennyst rátesznek egy lécre, feldobják, és fogadnak, hogy mind a kettő írás lesz vagy mind a kettő fej, vagy egy fej, egy írás.

- Valószínűleg igaza lehet - dörmögött Larkin.

- Ön esetleg betilthatná ezt a játékot, ezredes úr. Mindig baj származik belőle, ha...

- Tiltsam be a fej vagy írást? - vágott közbe nyersen Larkin. - Ha megtenném, azt hinnék, hogy megőrültem. Nem is vennének figyelembe egy ilyen nevetséges rendelkezést, és teljesen igazuk lenne. A hazardjáték hozzátartozik az ausztrálok lelki alkatához, ezt már megtanulhatta volna. A fej vagy írás lefoglalja őket, és néha egy kis verekedés sem árt.

Felállt és kicsit megmozgatta láztól sajgó vállát. - A szerencsejáték olyan természetes egy auszinnak, mint a levegő. Mindenkinek van erre egy-két shillingje. Én magam sem vagyok jobb náluk.

- Igen, uram - mondta Grey. Csakugyan látta már Larkint és a többi ausztrál tisztet a katonák között izgatottan turkálni a homokban, és hallotta őket úgy káromkodni, mint a közlegényeik.

- Mondja meg Smedly-Taylor ezredesnek, hogy majd én elintézem őket. Csak legyen nyugodt.

- Kár Marlowe öngyújtójáért, ugye, ezredes úr? - kérdezte hirtelen Grey, miközben Larkin arcát fürkészte.

Larkin tekintete mozdulatlan volt, majd hirtelen megkeményedett:

- Jobban kellett volna vigyáznia. Igaz?

- Igen, uram. - Grey jelentőségteljes hallgatással óhajtott tudtukra adni álláspontját. - Azért érdemes volt ezt is megpróbálni, gondolta. Tojik Larkinra is meg Marlowe-ra is, rengeteg ideje van még rájuk. Éppen távozni készült, már emelte a kezét, hogy

tisztelegjen, amikor fantasztikus ötlet villant az agyába. Erőt vett izgalmán és mintegy mellékesen megjegyezve, megszólalt. -
Apropó, uram. Azt beszélnek, hogy az egyik ausztrálnak van egy gyémántgyűrűje. - Várt egy darabig, hogy a kijelentése megtegye a hatását. - Nem tud véletlenül valamit erről?

Larkin bozontos szemöldöke alól méla pillantást vetett Macre, aztán válaszolt. - Ezt én is hallottam. De tudomásom szerint nem az én emberemről van szó. Miért kérdi?

- Csak rutinkérdés volt, uram - mondta mosollyal Grey. - Ön nyilván tisztában van vele, hogy egy ilyen gyűrű igencsak veszélyes portéka itt, és nemcsak a tulajdonosára nézve. Jobb lenne elzárva tartani.

- Ezt kétlem, öregfiú - szólt közbe Marlowe, finom gonoszkodással hangsúlyozva az "öregfiút". - A legrosszabb megoldás lenne, feltéve persze, ha az a gyémánt egyáltalán létezik. Én nem hiszek benne. De ha tudnák, hol van elzárva, nagyon sokan szeretnék szemügyre venni. És különben is rátennék a kezüket a japánok, amint tudomást szereznek róla.

Mac komoly képpel helyeselt:

- Így van.

- Ne foglalkozzunk vele. Különben is, lehet, hogy csak szóbeszéd az egész - mondta Larkin.

- Remélem, hogy tényleg csak az. - Grey most már biztos volt benne, hogy jó helyen tapogatózott. - De hát elég szilárdan tartja magát a pletyka.

- Nem az én embereim között kell keresni. Larkinnak lázasan járt az agya. Ez a Grey tud valamit. De kilehet az? Kicsoda?

- Mindenesetre, ha hall valamit, uram, jó lenne, ha értesítene. - Grey megvetően pillantott Marlowe felé. - Én szeretem megelőzni a bajt. - Larkinnak előírásosan tisztelgett, Macnek biccentett, majd távozott.

Hosszú, súlyos hallgatás telepedett a bungalóra. Larkin Machez fordult: - Mit akart ezzel? - Azt én is szeretném tudni - mondta Mac.

- Láttad, hogy ragyogott közben a képe? Mint a holdvilág.

- Épp ezért kérdem. - Larkin ráncái most mélyebbnek tűntek a szokottnál. - De Greynek egyvalamiben igaza van. Egy gyémánt miatt tényleg komoly vérontás lehet.

- Csak üres szóbeszéd az egész - mondta Marlowe. - Nem lehet ilyesmit sokáig megőrizni itt.

- Remélem, hogy igazad van - ráncolta Larkin a homlokát. - És adja isten, hogy ne az én embereim valamelyikénél legyen.

Mac nyújtózkodott egyet. Fájt a feje, és úgy érezte, közeledik, bujkál már benne a láz. Olyan sokszor volt már lázas, hogy úgy hozzá tartozott az életéhez, mint a levegővétel. Eszébe jutott, hogy az orvosok már 1942-ben azt mondták neki, hogy jobb lenne itthagynia ezt az országot.

Amikor a malária már átjárta az embert keresztül-kasul, akkor irány haza, öreg barátom, haza; Skóciába, haza a hűvösbe, aztán egy kis farm valahol Kiflin közelében, amely a Tay-öböl tisztái vizére néz... Úgy életben lehet maradni.

- Igen - mondta magának fáradtan, érezve: az ötven év súlyát. Aztán kimondta, ami mindannyiukban motoszkált: - Persze, ha a miénk: lennie az a nyomorult kő, élhetnénk, amíg a világvilág. Nem kéne félni, hogy mi lesz.

Larkin sodort egy cigarettát, rágyújtott, majd mélyen leszívta a füstöt. Aztán átadta Macnek, az is beleszívott, és továbbadta Marlowe-nak. Amikor a végére értek, Larkin lepöckölte a parazsat, és a dohánymaradékot a dóznijába szórta. Végül ő törte meg a csendet. - Megyek sétálni.

Grey agya lüktetett az izgalomtól, amint felfelé tartott a domboldalon a katonai rendőrség barakkjához. Ígéretet tett magának, hogy amint odaér és elereszti az ausztrálokat, sodor egy cigarettát, és azzal ünnepli meg a sikert. Ez lesz a második ma, bár már csak három cigarettára elegendő jávai nádlevele van.

Felkaptatott a lépcsőn, és odaintett Masters őrmesternek:

- Kieresztheti őket.

Masters levette a súlyos kereszttrudat a bambuszketrec ajtajáról, és a két mogorva fogoly máris ott állt vigyázzban Grey előtt.

- Az esti névsorolvasás után mindketten jelentkeznek Larkin ezredesnél.

A két ember tisztelgett és távozott.

- Szemét bajkeverők - ennyi volt Grey rövid véleménye.

Leült, elővette a dohányt és a papírt. Ebben a hónapban nagyvonalú volt: vett egy egész lapot egy Bibliából; az a legjobb

cigarettapapír. Nem volt vallásos ugyan, mégis kicsit istenkáromlásnak érezte, hogy Bibliát szív. Elolvasta azt a részletet, amely a sodrásra váró bibliapapíron állt: “És kiméne a Sátán az Úr elől, és megveré Jóbot undok fekélyel talpától a feje tetejéig. És vön egy cserepet, hogy azzal vakarja magát és így ül vala a hamu közepett. Monda pedig neki az ő felesége...”

Feleség! Mi a pokolnak jött elő most ez a szó? Grey káromkodott, és megfordította a papírt.

A másik oldalon ez volt az első mondat: “Miért is nem haltam meg fogantatásomkor? Miért is ki nem múltam, mihelyt megszülettem?”

Grey hirtelen felpattant. Egy kő süvített be az ablakon, nekivágódott a falnak, aztán nagyot koppant a padlón.

A kő újságpapírba volt csomagolva. Grey felvette, és az ablakhoz futott vele. Nem látott senkit a közelben. Leült és kisimította a papírt. Ez állt a szegélyén: “Ajánlok egy üzletet. Kistányéron maga elé teszem a Királyt, ha cserébe becsukja a szemét, amikor majd én seftelek helyette egy kicsit. Ha belemegy a dologba, álljon ki a barakk elé egy percre, a bal kezében ezzel a kővel. Aztán küldje el a másik zsarut. A fiúk azt mondják, maga becsületes zсарu, ezért megbízom magában.”

- Mi az? - kérdezte Masters, vizenyős szemét meresztgetve a papírra.

Grey galacsinná gyúrta a papírt. - Valakinek az a véleménye, hogy túlságosan a japcsiknak dolgozunk - mondta nyersen.

- Rohadt disznók. - Masters odament az ablakhoz. - Mit képzelnek, mi lenne itt, ha nem követelnénk meg a fegyelmet? A sok gazfickó egymás torkának esne!

- Így van - mondta Grey. Úgy érezte, megelevenedik tenyerében a galacsin. Ha ez komoly ajánlat, gondolta, a Királynak befellegzett.

Nem volt könnyű döntés. Ha ez üzlet, akkor ő is kötelezi magát valamire, s azt neki is meg kell majd tartania. A szava biztosíték; hiszen ő “becsületes zсарu”, és meglehetősen büszke is erre a hírnévre. Grey bármit megtett volna azért, hogy a Királyt a bambuszketreben lássa, megfosztva piperkőc holmijaitól, ezért akár egy kis szabálysértésre is kész volt. Fontolgatta, melyik amerikai lehet a besúgó. Mindannyian irigyelték, de ki vállalhatta a Júdás

szerepét, ki az, aki meg merte kockáztatni az ezzel járó következményeket? Mindegy, akárki is, annyira sosem fog a fejére nőni, mint a Király.

Kiment, bal kezében tartotta a követ; és figyelte a közelben sündörgőket. De senki sem jelzett neki.

Eldobta a követ, és elküldte Masterst. Beült a barakkba és várt. Már feladta a reményt, amikor újabb kődarab vágódott be az ablakon át, rajta a második üzenettel: "A tizenhatos barakk melletti árokban van egy konzervdoboz. Nézze meg naponta kétszer, délelőtt és az esti névsorolvasás után. Ott lesznek az üzenetek. Az emberünk ma Torusumival üzletel."

VI.

Azon az éjszakán Larkin éberem feküdt a matracán a szúnyogháló alatt. Egyre csak Townsend tizedes és Gurble közlegény esete gyötörte. Az esti névsorolvasás után jelentkeztek nála.

- Miért veszekedtetek, a szentségit neki? - kérdezte ki tudja, hányadszor, de minden esetben ugyanazt válaszolták mogorván mindketten "Fej vagy írást játszottunk." Larkin azonban ösztönösen érezte, hogy hazudnak.

- Az igazat akarom hallani! - ripakodott rájuk mérgesen. - Na, ki veled, ti kenyeres pajtások voltatok régebben. Miért verekedtetek?

A két férfi azonban továbbra is csökönyösen bámult a földre. Larkin külön-külön is kihallgatta őket, de mindig ugyanazt a kurta választ kapta: "Fej vagy írást játszottunk."

- Rendben van, csirkefogók - mondta végül Larkin keményen. - Ha nem mondjátok meg az igazi okot, mind a kettőt kivágom az ezredemből. Aztán számomra nem léteztek többéi

- De ezredes úr! - hápogott Gurble. - Ezt nem teheti meg velünk!

- Harminc másodpercet adok - mondta Larkin hajthatatlanul.

Azok ketten tudták, hogy az ezredes komolyan beszél. Azt is tudták, hogy Larkin szava törvény az ezredben. Ha eltávolítja őket az ezredből, az azt jelenti, hogy a bajtársaik számára nem léteznek többé, nélkülük pedig elpusztulnak.

Larkin várt egy percig, aztán így szólt: - Rendben van. Holnap...

- Én megmondom, ezredes úr - nyögte ki Gurble. - Ez a tetű azt mondta rám, hogy lopom a fiúk kosztját. Ezt merte mondani ez a...

- Loptad is, te szemét!

Ha Larkin nem horkant egy "Vigyázz"-t, ott esnek ismét egymás torkának.

Townsend tizedes kezdett el beszélni: - Ebben a hónapban én vagyok beosztva a konyhára. Ma száznyolcvannyolc emberre kellett főzni, és...

- Ki hiányzik? - kérdezte Larkin:

- Bill Donahy, uram. Délután ment be a kórházba.

- Rendben van.

- Szóval száznyolcvannyolc embernek a negyedkilós napi rizsadagja összesen negyvenhét kiló. A raktárba mindig én megyek fel valakivel, és nézem, ahogy mérik, és én viszem vissza a rizst, ellenőrizve, hogy rendesen megkapjuk a részünket. Szóval ma is, éppen nézem a mérlegelést, amikor nagyon rámjött a szapora, és megkértem Gurble-t, hogy vigye le a rizst a konyhára. A legjobb pajtásom volt, úgy gondoltam, hogy megbízhatok benne...

- Én egyetlen szemet sem vettem el, te rohadék! Esküszöm az élő Istenre...

- Hiányzott belőle, amikor visszaértünk! - kiáltott Townsend. Majdnem fél kilóval volt kevesebb!

- Tudom, de én akkor sem...

- A súlyok rendben voltak. A szemed láttára néztem meg mind!

Larkin lement velük ellenőrizni a súlyokat, és mindent rendben talált. Afelől nem lehetett semmi kétség, hogy a raktárból pontosan kiadták a mennyiséget, mivel az adagokat Jones alezredes minden reggel nyilvánosan mérte ki. A hiányra csak egy magyarázat lehetett.

- Maga nem tagja többé az ezredemnek, Gurble - mondta Larkin.

- Maga halott ember.

Gurble szűkülve, botladozva eltűnt a sötétben,

Larkin pedig Townsendhez fordult.

- Erről hallgasson, mint a sír.

- Mérget vehet rá, ezredes úr. A többiek darabokra szaggatnának, ha megtudnák. És igazuk is lenne! Csak azért nem mondtam el senkinek, mert Gurble a legjobb barátom volt. - Szeme hirtelen megtelt könnyel. - A keservit; ezredes úr, egyszerre léptünk be a hadseregbe! Együtt csináltuk végig az egész háborút, együtt estünk fogságba. A tűzbe tettem volna érte a kezemet.

Most, az alvás határán ismét végiggondolva az egészet, Larkin megborzongott. Hogy tehet valaki ilyet? Egyre csak ezen töprengett, eredménytelenül. Hogyan? És éppen Gurble, akit olyan régen ismer, aki Sydneyben a hivatalában is dolgozott!

Becsukta a szemét, és igyekezett nem gondolni Gurble-ra. Az ő kötelessége az, hogy védelmezze a többség érdekeit, és ő megtette a kötelességét. Aztán engedte, hogy a gondolatai elkalandozzanak: feleségéhez, Bettyhez, aki bélszínt süt, tükörtojással a tetején,

öbölre néző otthonához, kislányához, mindahhoz, ami majd aztán lesz. De mikor? Mikor?

Grey, mint egy éjszakai tolvaj, nesztelenül lépdelt felfelé a barakkja lépcsőin, és egyenesen az ágyához ment. Levette a nadrágját, bebújt a szúnyogháló alá, és meztelenül feküdt a matracán. Nagyon elégedett volt önmagával. Látta Torusumit, az őrt, amint az amerikai barakk sarkánál lopakodik, aztán a Királyt is látta, ahogy óvatosan kiugrik az ablakon, s Torusumihoz siet. Grey csak néhány pillanatot várt a sötétben, amíg ellenőrizte a besúgó közlését. Még nem kellett lecsapnia a Királyra. Még nem, de az biztos, hogy a besúgó jó adatokat szolgáltatott neki.

Grey megfordult, kinyújtotta s lábát. Gyakorlott ujjai elkapták a poloskát, és ugyanazzal a mozdulattal össze is morzsolták. Hallotta, ahogy kipukkad a dög teste, és érezte a benne lévő vér, az ő véérének édeskés szagát.

A háló körül garmadával rajzottak a szúnyogok, és egészen biztos, hogy valahol volt rajta egy lyuk. A többi tiszttól eltérően Grey nem akart magának emeletes ágyat, még a gondolatát sem szenvedhette ugyanis, hogy valaki fölött vagy alatt alszik.

A szúnyogháló egy drótról csüngött le, amely hosszában kettészelte a barakkot. Az emberek még álmukban is össze voltak kapcsolva. Ha valaki megfordult, vagy megrántotta a hálóját, hogy jobban begyűrje az átizzadt matrac alá, minden háló megremegett egy kicsit, és mindenki érezte, hogy tömeg veszi körül.

Grey agyonnyomott még egy poloskát, de most oda sem figyelt rá. Ma este átjárta az öröm, örült a besúgónak, s ágaskodott benne az elszántság, hogy elkapja a Királyt. Boldog volt a gyémántgyűrű miatt, boldog volt Marlowe miatt. Megoldotta a rejtélyt.

Nagyon egyszerű, ismételte magában. Larkin tudja, kinél van a gyűrű. A táborban egyedül a Király képes lebonyolítani egy ilyen üzletet. Csak neki vannak meg ehhez a kapcsolatai. Larkin természetesen nem mehet közvetlenül a Királyhoz, tehát elküldte Marlowe-t. Marlowe lesz a közvetítő.

Grey ágya megremegett, ahogy a rosszulléttői támolygó Johnny Hawkins félálomban, a latrinában indulóban belebotlott. - Vigyázz már, mindenit! - szólt neki Grey idegesen.

- Bocsánat - mondta Johnny az ajtó felé tapogatózva.

Néhány perc múlva Johnny megint megbotlott. Néhány álmos káromkodás szállt a nyomában. Johnny alighogy az ágyához ért, már indulhatott is újból vissza. Grey most már észre sem vette, hogy belerúgott az ágyába, annyira lekötötték a gondolatai: az ellenség várható lépéseinek a kiszámítása.

Peter Marlowe ugyanekkor éberem ült a barakk lépcsőjén, és minden érzékszervével feszülten figyelt a sötétben, őrhelyéről két utat tudott szemmel tartani: azt, amelyik keresztben átvágta a tábort, és azt, amelyik a börtönépület fala mellett halad el. A japán örök, a foglyokhoz hasonlóan, mindkét utat használták. A barakkban Marlowe volt az északi őrszem.

Nem messze tőle, a háta mögött a másik lépcsőn Cox repülőhadnagy meresztgette a szemét a sötétben, hogy időben felfedezze a veszélyt. Ő volt a déli őrszem.

Kelet és nyugat felől nem állítottak őrt, mert a barakkot onnan nem lehetett megközelíteni.

A barakk belsejéből és körben mindenünnen az alvók jellegzetes zajai szűrődtek ki hozzájuk: nyögés, kuncogás, horkolás, nyöszörgés, fojtott Téli-sóly, és mindez egybeszűrődött az álmatlanok mély sóhajtásaival. Hűvös, kellemes, csendes volt az éjszaka itt az út fölötti emelkedőn. Úgy tűnt, minden rendben van.

Aztán Marlowe hirtelen felugrott, mint a vadászkutya, ha szagot fogott. Megérezte az őrt, még mielőtt meglátta volna a körvonalait a sötétben, és mire alakja csakugyan kirajzolódott előtte az úton, már régen leadta a figyelmeztető jelzést.

A barakk túlsó végében Dave Daven nem hallotta az első füttyszót, annyira elmerült a munkájában. Amikor a másodikat, a közvetlen vészjelet meghallotta, gyorsan kirángatta a tűket, hanyatt feküdt az ágyán, és a lélegzetét is visszatartotta.

Az őrs vállra vetett puskával bandukolt át a táboron. Nem látta sem Marlowe-t, sem a többieket, csak érezte, hogy figyelik. Meggyorsította a lépteit, hogy minél előbb kiérjen a pásztázó gyűlölet sugarából.

Egy örökkévalóság telt el, mire Marlowe meghallotta Cox "tisza a levegő"-jelét. Megnyugodott, de érzékszervei továbbra is éberem figyelték az éjszakát.

A barakk távolabbi sarkában Dave Daven is fellélegzett, óvatosan felült a felső ágyon a sűrű szúnyogháló alatt. Határtalan türelemmel újból hozzáerősítette a két tűt egy szigetelt drót két végéhez. Ez a drót vitte az áramot. Hosszas, kimerítő keresgélés után sikerült becsúsztatnia a két tűt az ágy fejénél lévő vastag gerenda szújárataiba. Kövér izzadságcsepp gyűlt össze az állán, és hullott a gerendára, amíg megtalálta a másik két tűt, amelyek a fülhallgatóhoz voltak erősítve, és újabb vakci kínlódás után kitapogatta a megfelelő lyukakat, és belesúrta a tűket a gerendába. A fülhallgató egyszer csak megszólalt: "... és csapataink gyors ütemben haladnak előre a dzsungelben Mandalay felé. Híreket mondtunk. Itt Calcutta. Főbb híreinket még egyszer összefoglaljuk: Az amerikai és brit erők heves hóviharak közepette szorítják vissza az ellenséget Belgiumban. Lengyelországban az orosz csapatok elsöprő lendülettel nyomulnak előre. A Fülöp-szigeteken az amerikai csapatoknak sikerült hídfőállást kiépíteniük az Agno-folyón, és nyomulnak Manila felé. Tajvant a nap folyamán amerikai gépek bombázták, majd veszteség nélkül visszatértek támaszpontjaikra. Burmában a győzelmesen előretörő brit és indiai csapatok harminc mérföldre vannak Mandalaytól. Híreket legközelebb calcuttai idő szerint reggel hat órakor mondunk.

Daven finoman megköszöri a torkát, aztán érezte, hogy az áramot vezető szigetelt drót enyhén megrándul, majd ellazul, amint a szomszédos emeletes ágyon Spence százados kihúzta a saját tűit. Daven gyorsan leszerelte az ő négy tűjét, és visszatette a varrodobozába. Letörölte arcáról a verítéket, megvakarta a poloskacsípéseit. Aztán lecsavarta a drótot a fejhallgatóról, és betette egy rejtett belső nadrágzsebbe. Egy darab ronggyal megtörölte a kezét, aztán óvatosan rásöpörte a port a gerenda apró lyukaira. Az álcázás tökéletes volt.

Egy pillanatra végignyúlt az ágyon, hogy visszatérjen tagjaiba az erő. Amikor magához tért, kibújt a háló alól, és leugrott a padlóra. Ilyenkor éjszaka sosem vesződött azzal, hogy felcsatolja a mülábát, csak fogta a mankóit, és csendesen az ajtóhoz lendült. Spence-re rá se nézett, amint elhaladt az ágya mellett. Ez volt a szabály. Az ember sohasem lehet elég óvatos.

A mankó nyikorgása Davennek tízmilliomodszor juttatta eszébe a lábát. Mostanában már nem foglalkoztatta túlságosan a dolog, bár a csonk pokolian tudott fájni. Az orvosok azt mondták, hogy hamarosan újra kell csonkolni. Eddig már kétszer ment ezen keresztül, az első még rendes, kórházi operáció volt 1942-ben, a térde alatt, amikor felrobbant alatta az akna. Másodszor a térd fölött, érzéstelenítés nélkül. Már a gondolatára is vicsorítva szívtá a fogát, és megesküdt, hogy még egyszer nem csinálja végig. De most, utoljára, talán nem lesz olyan szörnyű. Changiban van érzéstelenítés. Ez lesz az utolsó, mert aztán már nemigen lesz mit csonkolni.

- Szervusz, Peter - mondta, miután majdnem belebotlott Marlowe-ba a lépcsőn. - Észre sem vettelek.

- Szervusz, Dave.

- Szép éjszakánk van. - Daven óvatosan lemankózott a lépcsőn. - A hólyagom nem bírja a feszültséget.

Marlowe mosolygott. Ha Daven ezt mondta, az azt jelentette, hogy a hírek jók. Ha azt mondta: "Megyek vizelni", akkor nem történt semmi különös. Ha úgy jött ki: "Iszonyatos hascsikarásom van", akkor valahol komoly vereség érte a szövetségeseket. Ha azt mondta: "Fogd meg a mankóm egy pillanatra", az nagy diadalt jelentett.

Másnap mindig részletesen értesült a hírekről, sőt Spence-szel együtt mindig be is tanulták őket, hogy elmondhassák a többi barakknak, Marlowe mégis szerette még éjszaka megtudni, hogy állnak a dolgok. Visszaült a helyére, és nézte Davent, ahogy mankóin a vizeldéhez araszol. Szerette és nagyon becsülte a fiút.

Daven nyikorogva megállt a hajlított hullámlemezről összetákolta vizeldénél, és figyelte, ahogy a sárga lé végigcsörgedezik a vályún, aztán egy rozsdás csövön át tajtékozva zubog egy hatalmas vashordóba, még vastagabbra dagasztva a bűzös lé felszínén összegyűlt habot. Eszébe jutott, hogy másnap elviszik ezt a tartályt, összeöntik a többi tartály tartalmával, és kiviszik a kertbe. Fölengedik vízzel, aztán a keveréket kimeregetik és vigyázva egy-egy bögrével a vetemények tövére öntenek belőle. A kert nagy ügybuzgalommal gondozták és féltve őrizték. Ettől a trágyától még zöldebb lett a zöldség, amelyet a tábor fogyasztott.

Daven utálta a zöldséget. De az is étel volt, meg kellett enni. Kellemes fuvallat hűtötte a hátán az izzadságot, és hozta orrlíkaihoz a sós tengerillatot. Három mérföld távolságról. Három fényévnyi mérföldről.

Daven arra gondolt, milyen tökéletesen működik a rádió. Elégedett volt magával, amint újra sorra vette gondolatban, hogyan fejtett le finoman egy vékony réteget a gerendáról, és hogyan vájt ki alatta egy hat hüvelyk mély lyukat. És mindezt titokban végezte eh. Hogyan vesződött öt hónapig a rádió szerelésével éjszaka és a hajnali órákban, nappal pedig aludt. A lemez olyan tökéletesen illeszkedett, hogy ha port hintett a szélére, egyáltalán nem lehetett észrevenni, még közlelről sem. És porral beszórva a tük számára készített lyukak is láthatatlanok voltak.

Az a tudat, hogy ő, Dave Daven az első a táborban, aki a hírekről értesül, nem kis büszkeséggel töltötte el. Csonka lába ellenére ő mégiscsak valaki. Egy napon majd ő fogja először meghallani, hogy vége a háborúnak. Nemcsak az európainak, hanem az övékének is itt, a Távols-Keleten. A táborot ő kötötte össze a külvilággal, és tudta, hogy megéri a rettegés, a hideg veríték, a szívdobogás. Rajta kívül csak Spence, Cox, Marlowe és két angol ezredes tudta, hogy hol van a rádió. Így volt helyes, így volt bölcs: minél kevesebben tudnak valamiről, annál kisebb a veszély.

A veszély természetesen nagy volt. Akadtak volna kíváncsiskodók, akikben nem lehetett biztos az ember. Esetleg besúgók. Vagy olyanok, akik véletlenül elárulják magukat valamivel.

Mire Daven visszaért, Marlowe már az ágyán feküdt. Cox még ott ült a túlsó lépcsőn, ugyanis a két őrszem sohasem ment egyszerre a helyér. Daven lábcsontja veszettül viszketni kezdett, pontosabban nem is a csont, hanem a hiányzó lábfej. Felkapaszkodott az ágyára, becsukta a szemét, és imádkozott. Mindig imádkozott elalvás előtt. Reménykedett, hogy így talán álmában nem jelenik meg Tom Cotton, a jó öreg ausztrál, akit tetten értek egy rádióval, reménykedett, hogy nem fogja olyan elevenen maga előtt látni, amint az örök az Outram Road-i börtönbe kísérik, nem látja még egyszer álmában azt, amint Cotton fél szemére csapott kalapjában rekedt hangon üvölti az ausztrálok nemzeti dalát, a Táncolj, Matildát, refrén helyett a "gaz japcsik" felkiáltással. Daven álmában azonban

valahogy mégsem Tommy Cotton volt az, akit az örök lökdöstek, hanem ő maga, Daven. Ő ment velük, és egész bensőjét halálos rémület bénította.

- Édes Istenem - mondta Daven mélyen önmagába fordulva -, add meg nekem a Te bátorságod nyugalmát. Olyan gyáva vagyok, és annyira félek.

A Király éppen azzal volt elfoglalva, amit a legjobban szeretett a világon. Vadonatúj bankóköteget számlált, a legutolsó üzletének tiszta hasznát:

Torusumi, az ör készségesen világított neki a zseblámpájával. A fénysugár hunyorogva táncolt az asztalon. A "boltban" voltak, közvetlenül az amerikai barakk mellett. A Király nevezte így ezt az elkerített helyet, ahol egy kifeszített vászon volt fellógatva, amely egészen a földig ért, és eltakarta az asztalt és a padot a kíváncsi szemek előtt.

A Király savanyú képet vágott, mint akit az alkuban éppen átejtettek, és mogorván számolt. Rendben van - sóhajtott végül, az ötszázadik bankónál.

Torusumi bólintott. Kicsi, zömök, holdvilágképű ember volt, a szájában csupa aranyfog. Puskáját a háta mögött hanyagul a barakk falának támasztotta. Felvette a Parkert, és újból alaposan szemügyre vette. A fehér pötty rajta volt. A hegye arany. Közelebb tartotta a fényhez, hunyorogva nézte, hogy egészen biztos legyen benne: bele van-e vésve, hogy tizennégy karátos.

- Rendben - dörmögte végül, és a fogát szívta. Ugyanolyan savanyú képet vágott ő is, mint aki ráfizetett a boltra, mégsem tudta leplezni az elégedettségét. Ötszáz japán dollárért a toll nagyszerű vétel volt, tudta, hogy Szingapúrban, a városban a kínaiaktól könnyen meg fogja kapni érte a kétszeresét.

- Te átkozottul jó üzletember vagy - mondta neki lógó orral a Király. - A jövő héten talán lesz egy karóra. De ha nincs pénz, nincs üzlet.

- Túl sok pénz - mondta Torusumi a pénzköteg felé biccentve. - Óra lehet hamar?

- Lehet.

Az őr cigarettával kínálta a Királyt, aki kivett egyet, és hagyta, hogy Torusumi meggyújtsa neki. Aztán a japán még egyszer megszívta a fogát, és kivillantotta arany mosolyát. Vállára dobta a puskáját, udvariasan meghajolt, és eltűnt az éjszakában.

A Király sugárzott, ahogy leszívta az utolsó slukkot. Ez jó munka volt, gondolta, jó kis éjszaka. Ötvenet ad a toll tulajdonosának, százötvenet a pasasnak, aki rátette a fehér pöttyöt és belevéste a hegybe a hamis próbát, háromszáz a tiszta faszon. Egyáltalán nem zavarta, hogy a hegyről egy hét alatt lekopik a csillogás, tudta, hogy addigra Torusumi már rég túlad a tollon.

A Király bemászott a barakk ablakán. - Köszönöm, Max - mondta csendesen, mert a többiek már aludtak odabenn. - Tessék, most már elmehetsz - nyújtott át neki két tízdollárost. A másikat add oda Dinónak. - Ilyen rövid munkáért általában nem szokott ennyit fizetni az embereinek, de most igen nagylelkű hangulatban volt.

A Király feltette a kávésedényt a rezsóra. Levetkőzött, nadrágját felakasztotta, ingét, alsónadrágját és a zokniját pedig a szennyeszsákba tette. Tiszta ágyékkötőbe bújt, és bemászott a szúnyogháló alá.

Amíg a víz melegedett, összegezte a napi teljesítményét. Először ott a Ronson. Barry őrnaggyal lement egészen ötszázötvenig, mínusz az ő tíz százaléka, ötvenöt dollár. Az öngyújtót felíratta Brough századosnál, mint pókernyereményt. Kilencszázat mindenképpen megér, úgyhogy ez jó vásár volt. Olyan nagy az infláció manapság, gondolta, hogy ki kell hozni minden tranzakcióból a lehető legtöbb nyereséget.

A dohánykészítés beindítására tanácskozást hívott össze. Minden a tervek szerint alakult. Az összes amerikai jelentkezőt árusításra, az ausztrál és angol kapcsolatok egy része azonban befuccsolt. De a Király ezt bekalkulálta. Már megegyezett Livel, a kínaival, aki a tábor készletét szállította, hogy tíz kiló jávai nádlevelet vásárol tőle, jelentős engedménnyel. Az egyik ausztrál a konyhában elintézte, hogy egy tűzhelyüket naponta egy órára átengedik neki, így az egész csomó dohányt egyszerre meg lehet pörkölni, Tex hozzáértő felügyelete mellett. Mivel minden embere százalékra dolgozott, neki nem volt más kiadása, csak a dohány ára. Holnap a

piacon lesz az új dohány. Ha minden rendben megy, százszázalékos hasznot fog besöpörni. Ennyi jár is neki.

Most, hogy sínre tette a dohányügyet, készen állt lebonyolítani a gyémántakciót.

A kávéskanna sístergése szakította félbe töprengését. Kimászott a szúnyogháló alól, és kinyitatta a fekete ládát. Három púpozott kanál kávét tett a vízbe, csipet sót szórt rá. Amikor a víz feldobta a habját, levette, és várta, hogy leülepedjen.

A kávéillat belengte a barakkot, a még ébrenlévők szájában összefutott a nyál.

- Jaj, anyám! - szaladt ki Max száján.

- Mi baj, Max? - kérdezte a Király. - Nem tudsz aludni?

- Nem. Annyi minden jár a fejemben. Azon gondolkodtam, hogy abból a dohányból nagy üzletet csinálhatunk.

Tex feszengett az ágyán, mélyen beszívta a terjengő illatot. - Erről a szagról az olajkutak jutnak az eszembe.

- Hogyhogy? - A Király hideg vizet öntött a kávéra, hogy leülepedjen a zacc, aztán egy púpos kanál cukrot tett a bögréjébe, és töltött magánalj.

- Reggel a legjobb a fűrótoronynál. Amikor egy hosszú, veritékes éjszakai műszak után hajnaltájban az ember leül a haverokkal az első gőzölgő kávé mellé! Jó forró, édes kávé, de egy kicsit kesernyés is... Aztán csak nézni a sok vastorony között, hogyan kel föl a nap Texas fölött. - Tex nagyot sóhajtott. - Ez az élet, öregem.

- Texasban még nem jártam - mondta a Király. - Voltam mindenfelé, de Texasban nem. - Az maga a Paradicsom.

- Iszol egy bögrével?

- Kérek. - Tex már tartotta is a bögréjét. A Király töltött magának egy második bögrével, aztán Tex is kapott egy felet.

- Max?

Ő is kapott egy féllal. Gyorsan kiitta. - Ezt majd én elintézem reggel - mondta, és elvette a kávéskannát, amelynek alján sűrűn állt a zacc.

- Jól van. Jó éjszakát, fiúk!

A Király ismét bemászott a szúnyogháló alá, megigazította, jó erősen begyűrte a széleit a matrac alá. Aztán bebújt a lepedői közé, és elégedetten elhelyezkedett. Látta, hogy a barakk túlsó végében

Max vizet tölt a kávézacchoz, és az ágya mellé teszi. Tudta, hogy most reggelig hagyja, hogy átítatódjék, aztán a reggelihez felfőzi megint. A Király nem szerette az újra felfőzött kávé, neki túl keserű volt. De a többiek azt mondták, hogy jó. Ha Max fel akarja főzni, ám főzze, gondolta beleegyezően. De ő nem volt oda a hulladékért és a maradékokért:

Becsukta a szemét, és igyekezett a gyémántra gondolni. Végre tudta, hogy kinél van, s azt is, hogyan szerezheti meg, és most, hogy a szerencse az útjába sodorta Peter Marlowe-t, már azt is tudta, hogyan fogja lebonyolítani ezt a cseppet sem egyszerű ügyletet.

Ha az ember ismer valakit, gondolta a Király önelégülten, tudnia kell, mi az Achilles-sarka, hogyan lehet az illetőt kezelni, beépíteni a terveinkbe. Igen, jó volt a megérzése, amikor először látta Marlowe-t guggolni a porban, malájpózban, hallotta malájul beszélni. A szimat nagyon sokat számít ezen a világon.

Eszébe jutott az esti névsorolvasás után folytatón beszélgetése Marlowe-val, érezte, hogy átfut rajta a várakozás bizsergése.

- Semmi sem történik ezen a tetves trágyadombon - mondta ártatlan képpel a Király, amint leültek a sötétben s barakk mellett.

- Így van - mondta Marlowe. - Undorító. Minden nap egyforma. Bele lehet bolondulni.

A Király bólintott, aztán agyoncsapott egy szúnyogot. - Ismerek egy fickót, aki teremt magának annyi izgalmat és változatosságot, amennyi kell neki. Még többet is.

- És mit csinál?

- Átjár a dróton, éjszaka.

- Egek ura! Az meg van örülve! Ki akarja törni a nyakát?!

De a Király látta, hogy Marlowe szemében felcsillan az izgalom. Hallgatott, nem folytatta a történetet.

- És miért csinálja ezt?

- Jobbára csak úgy, heccből.

- Csak az izgalomért?

A Király bólintott.

Marlowe halkán füttyentett. - Nem hiszem, hogy nekem lenne hozzá bátorságom.

- Néha bemegy a maláj faluba.

Marlowe átnézett a dróton, lelki szemeivel látta a falut, amelyről mindannyian tudták, hogy létezik, három mérföldnyire onnan a parton. Egyszer ő is felment a börtönépület legmagasabb cellájába, felkapaszkodott az ablakrácsra, és kinézett. Látta a dzsungelt meg a parthoz simuló falu körvonalait. A víz tükrén mint apró szigetek dudorodtak ki a hajók: halászbárkák, ellenséges hadihajók, kicsik és nagyok. Lenyűgözte a tenger közelsége, és csak bámult a rácsba kapaszkodva, amíg a tenyere és a karja bírta. Pihent egy kicsit, aztán megint fel akart ugrani és kinézni. De nem nézett ki még egyszer. Soha többé. Túlságosan fájdalmas volt ez neki. Világéletében a tenger közelében élt, ha távol volt tőle, elveszettnek érezte magát. Most ismét közel van a tenger. De nem tud odajutni.

- Veszélyes dolog megbízni egy egész faluban - mondta

Marlowe.

- Ha ismeri őket az ember, akkor nem.

- Ez igaz. Az az ember tényleg lejár a faluba?

- Azt mondta.

- Ezt még az én malájom sem merné megkockáztatni.

- Kicsoda?

- Az a maláj, akivel ma beszéltem.

- Úgy tűnik, mintha már legalább egy hónapja lett volna - mondta a Király.

- Nem csoda.

- Mit keres egy ilyen pofa ezen a lepratelepen? Miért nem lépett meg egyszerűen, amikor véget ért a csetepaté?

- Elfogták Jáván. Nyersgumicsapoló volt Mac ültetvényén. Mac az egyik bajtársam. Szóval, a maláj ezred Machez volt beosztva, és Szingapúrból Jávára vezényelték őket. Az összeomlás után a malájnak az ezredével kellett maradnia, és idekerült.

- Nyugodtan eltűnhetett volna. Több millióan vannak Jáván.

- A jávaiak azonnal felismerték volna, és valószínűleg fel is adják.

- És az ázsiai szolidaritás?

- Az nem jelent sokat nekik. A jávaiaknak sem volt sok hasznuk belőle. Csak ha engedelmessékedtek.

- Hogyhogy?

- Én 1942 őszén Bandung mellett voltam táborban - folytatta elgondolkodva Marlowe. Ez fent van a hegyek között, Jáván,

körülbelül a sziget középső részén. Volt velünk egy csomó jávai is, akik a holland hadseregben szolgáltak. A jávaiaknak különösen terhes volt a tábor, mert sokan a környékről származtak, és a feleségeik meg a gyerekeik ott voltak a közelben, nem messze a drótkerítéstől. Az őrizet nem volt túlságosan szigorú, és ők fölfedezték, hogy nyugodtan ki-be járhatnak éjszaka, akár otthon tölthetik az éjszakát, aztán hajnal előtt visszajönnek a táborba. Az európaiaknak ez nagyon veszélyes lent volna, mert a jávaiak valószínűleg elárulták volna őket a japánoknak, és akkor nekik befellegzett, de a helybeliek ezt csinálták egy jó darabig. Egyik nap a japánok kiadták a parancsot, hogy akit elkapnak a táboron kívül, főbe lövik. A jávaiak persze meg voltak győződve róla, hogy néhány hét múlva szabadon engedik őket. Egy reggel elkaptak hetet közülük. Másnap az egész tábornak fel kellett sorakozni, a jávaiakat falhoz állították, és főbe lőtték. A szemünk láttára, csak úgy. Aztán a hét hullát katonai pompával eltemették ott, ahol agyonlőtték őket. A japcsik kis kertet csináltak a sírok körül, virágokat ültettek, és az egészet körülkerítették. Egy táblát is felszögeztek, amelyre malájul, japánul és angolul ráírták, hogy "Meghaltak a hazájukért". - Ugratsz?

- Dehogyan. De a legfurcsább az egészben az, hogy még díszőrséget is álltak a sírnál. Minden japán őr vagy tiszt, aki elhaladt a sírok mellett, tisztelgett. Mindegyik, kivétel nélkül. Pedig akkor még a hadifoglyoknak fel kellett állni és meghajolni, ha egy japcsi megjelent a közelben, különben odasóztak puskatussal.

- Teljesen érthetetlen... ez a virág meg a tisztelgés. - Számukra ez a logikus. Ilyen a gondolkodásuk.

- Dögöljek meg, ha értem. Sehogy sem áll össze!

- Ezért nem kedvelem őket - mondta elgondolkodva Marlowe. - Félek tőlük, mert nincs egy megbízható mérce, amelynek alapján megítélhetnénk őket. Sohasem úgy reagálnak; ahogy kellene.

- Ezt nem tudom. De a pénz értékét ismerik, és általában meg lehet bennük bízni.

- Az üzletelésre gondolsz? - nevetett Marlowe. - Arról meg én nem tudok. De láttam még egy esetet. Ez egy másik táborban volt Jáván, mert akkor ide-oda dobáltak bennünket, nem úgy, mint itt. Szóval, volt ott egy japcsi őr, egész rendes fickó, nem szórakozott az emberrel, mint a többiek általában. Örökké mosolygott, úgy is hívtuk,

hogyan Vigyori. Vigyori nagyon szerette a kutyákat. Mindig loholt utána vagy fél tucat, amikor jött-ment a táborban. Egy szuka volt a kedvence, és amikor megellett, Vigyorival madarat lehetett volna fogatni. Aranyos kiskutyák voltak. Vigyori tanította őket, játszott velük, nagyokat nevetett. Amikor már járni tudtak, kötélből pórázt csinált nekik, úgy sétáltatta őket a táborban. Egyszer, ahogy így vezette őket, azt: egyik leült a hátsó lábára. Biztosan elfáradt, kölyökkutya, hát leült. Vigyori húzta egy darabig, aztán erősebben megrántotta. A kiskutya vakkantott, de megmakacsolta magát,

Marlowe megállt, és sodort egy cigarettát. Aztán folytatta: - Vigyori megragadta a kötelet, és elkezdte a kutyát forgatni a feje fölött. Megforgatta vagy tízszer, és közben úgy nevetett, mintha ez a világ legjobb vicce volna. Aztán ahogy egyre jobban lendületbe jött, még egyszer erősen meglódította, majd eleresztette a kötelet. A kiskutya repült vagy húsz métert a levegőben, és a kőkemény talajon szétplattant, mint az érett paradicsom.

- Rohadt gazember!

Marlowe kicsit várt, majd folytatta. - Aztán Vigyori odament hozzá, lenézett rá, és sírva fakadt. Az egyik fogoly fogott egy ásót, és elásta a kiskutya maradványait. Vigyori meg közben majd megszagatta magát a fájdalomtól. Amikor a fogoly elsimította a sírt, Vigyori letörölte a könnyeit, adott neki egy pakli cigarettát, öt percig átkozta, dühösen ágyékon vágta a puskatussal, aztán meghajolt a sír felé, meghajolt a fájdalomtól összegörnyedő fogoly előtt is, és ragyogva a boldogságtól elmasírozott a többi kutyával.

A Király lassan megrázta a fejét. - Lehet, hogy egyszerűen csak örült volt.

- Nem, nem volt az. A japánok néha olyanok, mintha gyerekek lennének, pedig férfias a testük, és férfias az erejük is. Csak éppen úgy reagálnak a dolgokra, mint a gyerekek.

- Azt hallottam, hogy- Jáván nagyon csúnya dolgok voltak az összeomlás után - ösztönözte a Király Marlowe-t a beszélgetés folytatására. Majdnem egy órájába telt, amíg szóra bírta, és azt akarta, hogy feloldódják.

- Bizonyos téren igen. Szingapúrban több mint százezer fogoly volt, úgyhogy természetesen a japcsik is óvatosabbá váltak. Egy csomó ezred érintetlen, jól szervezett volt még. A japcsik annyira

forszírozták Ausztrália megtámadását, hogy nem is nagyon törődtek a foglyokkal, ha azok megszervezték a táboraikat, és rendesen viselkedtek. Ugyanígy volt egy darabig Szumátrán és Jáván is. El akarták gyorsan foglalni Ausztráliát, aztán leküldtek volna mindannyiunkat rabszolgának.

- Elment az eszed? - mondta a Király.

- Dehogyan. Egy japcsi tiszt mondta. Amikor aztán az előrenyomulásukat megállították Új-Guineánál, elkezdtek rendet csinálni. Jáván nem voltunk túl sokan, úgyhogy megengedhették, hogy keménykedjenek velünk. Azt mondták, mi elvesztettük a becsületünket, mert tiszt létünkre megadtuk magunkat. Nem is tekintettek minket hadifoglyoknak. Levágták a hajunkat, és megtiltották, hogy a tiszt jelvényeinket viseljük. Végül aztán mégiscsak megengedték, hogy ismét tiszt legyünk, de a hajunkat nem engedték megnöveszteni. - Marlowe mosolygott. Te hogy kerültél ide?

- A szokásos história. Felszállópályákat építettünk a Fülöp-szigeteken. Sietve kellett pucolnunk onnan, és az első hajó, amelyet elkaptunk, ide jött. Azt hittük, hogy Szingapúr bevehetetlen erőd. Mire ideértünk, a japcsik már majdnem az egész félszigetet legázolták. Erre az utolsó pillanatban mindenki fölkapaszkodott az itt lévő hajókra. Én azt mondtam, hogy túl nagy a rizikó, és maradtam. A hajókaravánt valóban elsüllyesztették a tengeren. Használtam az eszemet, és élek.

- Én nem hiszem, hogy lettem volna olyan bölcs, hogy ne menjek - mondta Marlowe. Ha egyszer ott a lehetőség.

- Az ember vigyázzon magára, Peter. Ezt senki más nem teszi meg helyette.

Marlowe ezen hosszasan elgondolkodott. Az éjszakában beszélgetésfoszlányok sodródtak a fülébe, olykor egy-egy dühkitörés, sóhajtozás hallatszott. Mindez állandó szűnyogfelhőben. Távolról gyászos hangú hajókürtök felelgettek egymásnak. A sötét ég háttérében kirajzolódó pálmák finoman susogtak. Elszáradt ág hullott le az egyik fa koronájáról, és reccsent a dzsungel földjén.

Marlowe törte meg a csendet: - Az a barátod komolyan átjár a faluba?

A Király a hadnagy szemébe nézett: - Akarsz jönni te is - kérdezte -, ha legközelebb megint megyek?

Bizonytalan mosoly futott át Marlowe ajkán.

- Igen.

Marlowe még mindig ébren feküdt az ágyán, és vakarta a polskacsípéseket. A Királlyal folytatott beszélgetés túlságosan sok emléket tépett fel benne.

Eszébe jutott a hajó, amely egy évvel ezelőtt hozta ide Jáváról Larkint és őt.

A japánok utasították a bandungi tábor parancsnokát, hogy állítson ki ezer embert munkára. Az embereket két hétre egy másik, közeli táborba viszik, mondták, ahol dupla, élelemadagot és cigarettát kapnak. Aztán majd egy új helyre kerülnek. Jók a munkafeltételek.

Csábító volt a két hét, nagyon sokan önként jelentkeztek. Néhányat kirendeltek. Mac jelentkezett, pedig Larkin és Peter Marlowe nem akarta: "Sosem lehet tudni, fiúk", érvelt nekik, amikor szidták a döntéséért. "Ha egy kis szigetre kerülünk, hát... Peter meg én tudjuk a nyelvet. És különben is, ennél a helynél rosszabb nem lehet."

És mindhárman felcserélték a már megszokott rosszat az ismeretlen rosszal.

Kicsi, rozoga teherhajó vitte őket. A feljáró végén számos ór állt meg két fehér ruhás, fehér maszkos japán. Hátukon nagy tartály, a kezükben permetező, amely egy tartállyal volt összekötve. A foglyokat és minden holmijukat fertőtlenítették a permettel, nehogy jávai mikrobákat hurcoljanak a tiszta hajóra.

A hátsó hajófenékben patkányok, tetvek és ürülékrakások várták a belépőket. Középen egy hatszor hat méternyi terület volt szabadon, körülötte a hajótesthez ácsolva, a padlótól a mennyezetig öt sor polc futott körbe. A polcok közötti távolság alig kilencven centi volt.

Egy japán őrmester megmutatta az embereknek, hogyan kell ülni a polcokon törökülésben. Öten egy sorban, aztán mellettük megint öt ember egy sorban, mellettük megint egy ötös sor és így tovább, amíg meg nem telnek a polcok.

Amikor kétségbeesett felzúdulás támadt, a japán őrmester azt felelte, hogy a japán katonákat is így szállítják, és ha ez megfelel a dicsőséges japán hadseregnek, akkor talán a fehér csürhének is jó lesz. Az első ötöt pisztollyal kellett bekényszeríteni a levegőtlen sötétségbe, aztán a lökdösődő tömeg, mivel mindenki a középen lévő szabad területen akart maradni, egymást taszigálta be a polcokra. Az a mintegy száz ember, aki nem fért el a polcokon, gémberegetten zsúfolódott össze középen a hatszor hat méteren, és még áldották a szerencsájüket, hogy nem a polcokra kerültek. A hajófenék még nem volt lezárva, a nyíláson besütött a nap.

Az őrmester ezután a hajófenéket kezdte feltölteni, oda hajtotta az embereket, köztük Marlowe-t, Macet és Larkint.

Amikor Mac leért a párás hajófenékbe, levegő után kezdett kapkodni, és elájult. Marlowe és Larkin elkapta, s a pokoli nyüzsgésben és hangzavarban nagy nehezen visszaküzdötték magukat a fedélzeti lejáróhoz. Egy ór megpróbálta visszatuszkolni őket. Marlowe kiabált vele, könyörgött neki, Mac reszkető fejét mutogatta. Az ór vállat vont, és a hajóorr felé bökve átengedte őket.

Larkin és Marlowe egy kis helyet verekedett ki Macnek, hogy lefekhessen.

- Most mit csináljunk? - kérdezte Marlowe Larkint.

- Megpróbálok orvost szerezni.

Mac húzta vissza Larkint. - Nem kell. - Szeme tágra nyílt, és sebesen suttozta: - Semmi bajom. Csak valahogy ki kellett szabadulnunk onnan. Sürgölődjete körülöttem, ahogy csak tudtok, és ne ijedjete be, ha megjátszom a haldoklót.

Ők pedig buzgólkodtak körülötte, amint a barátjuk hánytá-vetette magát, nyöszörgött, kiöklendezte az ajkai közé öntött vizet. Ezt csinált egész addig, amíg a hajó el nem indult. Akkorra már a fedélzetet is telezsúfolták.

Nem volt elég hely, hogy mindenki egyszerre leüljön. Mivel azonban néha sorba kellett állni - vízért, rizsért vagy a latrinára - minden: ki ülhetett valameddig a sorban állók helyén.

Azon az éjszakán hat órán keresztül rázta hullámverés a hajót. Akik odalent voltak, a hányások előtt próbáltak félrehúzódni, odafönt a fedélzeten átcsapó hullámokat igyekeztek elkerülni.

A következő nap csendes volt, felhő sem látszott a napsütötte égen. Egy ember a vízbe esett. A fedélzeten lévőek, foglyok és őrk egyaránt, sokáig nézték, amint elsüllyed a hajó nyomában. Később már senki sem esett a vízbe.

A második napon három embert dobtak a tengerbe. Néhány japán őr a levegőbe lőtt, hogy még katonásabb legyen a temetés. A szertartás rövid volt, mindenki sietett vissza a helyére.

Az út négy nap, négy éjszaka tartott. Mac, Larkin és Marlowe számára eseménytelenül telt el.

Marlowe átnedvesedett matracán feküdt, és aludni vágyott. Gondolatai azonban ide-oda vándoroltak, nem tudta őket visszatartani. Megjelentek a múlt borzalmai, a jövőtől való rettegetés, és jöttek azok az emlékei, amelyekkel nem bírt. Jött a jávai lány.

Már a hajnal pírja szegélyezte az eget, amikor végre elaludt. De kegyetlen volt az álma akkor is.

VII.

Egyhangú napok váltották egymást.

Egyik nap a Király elment a tábori kórházbarakkba Mastershez. A verandán találta egy savanyú szagú ágyon, alig volt magánál, csak a falat bámulta.

- Masters! - szólította meg a Király, miután meggyőződött róla, hogy senki sem hallja őket. - Hogy van?

Masters nem ismerte meg. - Én? - Persze.

Egy perc is eltelt, mire Masters kinyögte: - Mit tudom én.

Nyál csorgott végig az állán.

A Király kivette a dózniját, és megtöltötte belőle az üres dobozt, amely Masters ágya mellett feküdt az asztalon.

- Masters - mondta a Király -, köszönöm a figyelmeztetést.

- Mit?

- Köszönöm, hogy elmondta, mi volt azon a papíron. Csak meg akartam köszönni, itt egy kis dohány.

Masters erőltette az emlékezetét.

- Ja? Nem szép, ha az egyik a másikra spicliskedik. Rohadt besúgó! - mondta, és meghalt.

Dr. Kennedy odajött, és a durva pokrócot Masters fejére húzta.

- Barátja volt? - kérdezte a Királyt. Fáradt szeme üvegesen bámult zilált szemöldöke alól.

- Bizonyos értelemben igen, ezredes úr.

- Szerencsés fickó - mondta az orvos. Már nem fáj neki semmi.

- Így is fel lehet fogni, uram - mondta a Király udvariasan. Kivette a dohányt a dobozból, és visszaszórta a saját dóznijába, Mastersnek már úgyszincs rá szüksége. - Mi okozta a halálát?

- A csüggedés. - Az orvos elnyomott egy ásítást. Foga sárgás, piszkos, a haj csapzott, zsíros, de a keze rózsaszín, makulátlanul tiszta volt.

- Nem maradt benne élni akarás?

- Úgy is lehet mondani. - Az orvos rosszindulatúan nézett a Királyra. - Maga biztos nem ettől fog kimúlni.

- Hát az egyszer biztos, uram.

- Hogyhogy maga olyan egészséges, közben a többiek döglődnek?

- Nekem szerencsém van - mondta a Király, és indulni készült. Az azonban megfogta az ingét.

- Ez nem lehet csak szerencse. Lehetetlen. Talán magát a sátán küldte közénk, hogy a megpróbáltatásainkat növelje. Maga vámpír, csaló és tolvaj...

- Ide figyeljen, uram. Én soha életemben nem loptam, nem csaltam, és nem tűröm, hogy valaki ezt állítsa rólam.

- Akkor árulja el, hogyan csinálja! Hogyan? Csak erre vagyok kíváncsi. Hát nem érti? Maga a válasz mindannyiunk számára. Maga vagy a jó, vagy a gonosz, de szeretném tudni, hogyan csinálja.

- Maga bolond - a Király elrántotta a karját.

- Segíthet rajtunk...

- Segítsen mindenki magán. Nekem ott vagyok én gondnak, mással nem tudok törődni. A Királynak most tűnt fel, hogy dr. Kennedy fehér köpenye mennyire lötyög sorvadtt mellén. - Tessék - mondta, és neki adta a maradék doboz Kooát. - Megnyugtatja az idegeket, uram. - Borzongva ment ki. Gyűlölte a kórházakat. Gyűlölte a szagokat, a betegeket, az orvosok tehetetlenségét.

A Király megvetette a gyengeséget. Az az orvos, gondolta, az a nyomorult már kész a nagy útra. Egy ilyen örült nem húzza sokáig. Éppúgy, mint Masters, a szegény pára! Illetve talán Masters sem szegény pára, ő gyenge volt, tehát nem ért hajítófát sem. A világ dzsungel, ahol az erősek életben maradnak, a gyengék elpusztulnak. Vagy én, vagy a másik. Harmadik, megoldás nincs.

Dr. Kennedy áldotta a szerencséjét, és rágyújtott egy cigarettára. Egész testét átítatta a nikotin. Az első- slukk után bement az őrzőbe Johnny Carstenshez, az I. páncélosezred századosához, aki valaha egyik kitüntetést kapta a másik után; mostanra azonban már félig hulla volt.

- Tessék - dr. Kennedy odaadta neki a cigarettát.

- És maga, doktor úr? - Én nem dohányzom.

- Szerencsés ember. - Az első szippantás után Johnny erősen köhögni kezdett, véres váladékot hörögve a szája szélére. A köhögés összerántotta a beleit is, minden erőfeszítésre híg, véres

nedv fröccsent ki belőle, végbélizmai ugyanis már rég nem működtek.

- Doktor úr - mondta Johnny. - Adja föl rám a bakancsomat, legyen szíves. Föl kell kelnem.

Az öreg orvos körülnézett. Nem sokat látott; mert az őrzőben csak egy tompított körte világított, az ablakok pedig be voltak függönyözve:

- Itt nincs sehol - hunyorgott vissza Johnnyra, aki már kiült az ágya szélére.

- Aha. Hát akkor nincs mit tenni. - Milyen bakancs volt?

Egy könnycsepp indult lefelé Johnny arcán. - Mindig rendben tartottam. Elkísért mindenhová, egész életemben. Semmi másom nem maradt.

- Elszív még egyet?

- Csak ezt még végigszívom, köszönöm. Johnny visszafeküdt a saját piszkába. - Sajnálom a bakancsomat - mondta.

Dr. Kennedy sóhajtott, levette a sajátját, és Johnny lábára húzta.

- Nekem van még egy hazudta, és mezítláb állt mellette,

Johnny körözött a lábujjaival, meztelen lába évezte a durva bőrt. Megpróbált a lábára nézni, de ez túl nagy erőfeszítésébe került.

- Meghalok - mondta.

- Igen - mormogta az orvos. Volt idő, amikor a lehető legtapintatosabban közölte a beteggel a kellemetlen diagnózist. Ennek most itt semmi értelme.

- Nem sok haszna volt az egészségnek, igaz? Huszonkét év, és semmi.

A semmiből a semmibe.

Egy enyhe fuvallat kis frissességet hozott az őrzőbe.

- Köszönöm, hogy kölcsönadta a bakancsát - mondta Johnny. - Legalább ezt meg akartam adni magamnak. Az ember viseljen tisztességes lábbelit.

És meghalt.

Dr. Kennedy levette a bakancsát Johnny lábáról, és visszahúzta a sajátjára. - Ápoló! - kiáltott ki a verandára.

- Tessék, doktor úr! - jött-oda frissen Steven, kezében egy vödörrel, amelybe egy hasmenés nyomait takarította fel.

- Szóljon a hullaszállítóknak, hogy jöjjenek érte. Utána hozza rendbe Masters őrmester ágyát is.

- Nem győzők mindent egyszerre, ezredes úr - tette le Steven a vödört. - Ágytálazni kell a hármast, a huszonhármast és a negyvenhetest. És szegény Hutton ezredes is eléggé rosszul van, épp most kellett kicserélnem rajta a kötést.

Steven lenézett az ágyra, és a fejét inhatta. Mindig csak halottak, halottak...

- Ez a munka már ilyen, Steven. A legkelesebb, amit tehetünk, hogy eltemetjük őket; »s minél gyorsabban, annál jobb.

- Igen, így van. Szegény fiúk - Steven sóhajtott, és egy tiszta zsebkendővel felitatta az izzadságot a homlokáról. Aztán visszatette a zsebkendőt fehér orvosi nadrágjának a zsebébe, felvette a vödört, és a súlyától kissé imbolyogva, kiment.

Dr. Kennedy megvetette Stevent, megvetette fénylő fekete haját, borotvált hónalját és borotvált lábát. Ugyanakkor meg is értette, mert a homoszexualitás is a túlélés egyik módozata volt. A férfiak ölték egymást Stevenért, megosztották vele az ételüket, cigarettát szereztek neki, csak azért, hogy a testét igénybe vehessék valamennyi időre. És különben is, tűnődött az orvos, mi olyan gusztustalan ebben? Ha belegondolunk, klinikai értelemben a normális szexualitás is éppen olyan gusztustalan.

Steven jött vissza a hullaszállítókkal. A holttestet hordágyra tették és kivitték. Steven kicserélte a lepedőt. Nem telt bele egy perc, újabb hordágyon újabb beteg érkezett. Övé lett Johnny Carstens százados ágya.

Dr. Kennedy gépies mozdulattal nyúlt a beteg csuklója után, és megnézte a pulzusát.

- A láz holnap tetőzik - mondta. - Csak egy kis malária.

- Igen, doktor úr - affektált Steven. - Adjak neki kinint?

- Persze hogy adjon neki!

- Bocsánat, ezredes úr - kapta fel a fejét Steven -, csak megkérdeztem. Ugyanis csak orvos adhat engedélyt gyógyszer adására.

- Adja neki azt a kinint, az isten szerelmére, Steven, és ne viselkedjen úgy, mint egy buta liba!

- Én azt hiszem, dr. Kennedy - Steven karkötője megcsörrent, amint sértődötten a beteghez indult -, semmi oka arra, hogy rászálljon valakire, aki rendszeren elvégzi a munkáját.

Dr. Kennedy már nekiesett volna Stevennek, de ebben a pillanatban Dr. Proudhomme lépett be a helyiségbe.

- Jó estét, ezredes úr.

- Jó estét. - Dr. Kennedy hálásan fordult felé, belátta, hogy ostobaság lett volna, ha Stevenen tölti ki a dühét. - Minden rendben van

- Igen. Beszélhetnénk egy percet? - Természetesen.

Proudhomme alacsony, nyugodt, tyúkmellű ember volt, az ujjai elszíneződtek a sokéves vegyszerkeveréstől. Mély, kellemes hangja volt.

- Két vakbél van holnapra. Az egyiket most hozták.

- Rendben van. Megvizsgálom őket, mielőtt elmegyek.

- Akarja őket operálni? - Proudhomme az őrző túlsó végébe nézett, ahol Steven egy edényt tartott egy hányó beteg szája elé.

- Igen, az legalább lefoglal - mondta dr. Kennedy

Proudhomme a szoba sötét sarka felé emelte szemét, ahol a leárnyékolt lámpafénynél Steven hosszú, karcsú lába még jobban kirajzolódott. Gömbölyű fara kifejezetten nőies volt a feszes rövidnadrágban.

Steven megérezte a rászzegeződő tekintetet, és mosolyogva felnézett. - Jó estét, dr. Proudhomme.

- Jó estét, Steven - mondta nyájasan Proudhomme.

Dr. Kennedy elhűlve látta, hogy Proudhomme még mindig Stevent bámulja.

Proudhomme visszafordult Kennedyhez, észrevette a megrökönyödését és a viszolygását. Aproó, befejeztem a halottszemlét azon az alakon, akit az emésztőgödörben találtak. Fulladás - mondta készségesen.

- Ha valakit fejfelé találnak derékig bedugva a pöcegödörbe, akkor elég valószínű, hogy a halál oka fulladás.

- Valóban, ezredes úr - mondta Proudhomme, könnyedén. - Ráírtam a halotti jegyzőkönyvre, hogy "beszámíthatatlan elmeállapotban elkövetett öngyilkosság".

- Azonosították a hullát?

- Igen, ma délután. Egy Gurble nevű ausztrál.

Dr. Kennedy megtörölte az arcát. - Hát én nem- ezt a módszert választanám. Iszonyatón. Proudhomme bólintott, és tekintete ismét Stevenre tévedt. - Teljesen egyetérték. Természetesen lehet, hogy úgy dugták bele a pöcegödörbe. - Voltak sérülésnyomok a testén?

- Nem.

Dr. Kennedy megpróbálta nem nézni, amint Proudhomme szemez Stevennel. - Mindegy, gyilkosság vagy öngyilkosság, borzalmas módszer. Borzalmas! És szerintem sosem fogjuk megtudni, hogy végül is mi történt.

- Délután tartottak egy vizsgálatot, csendben, amint kiderült, hogy ki az illető. Állítólag néhány nappal ezelőtt rajtakapták, hogy lopta a barakk élelemadagját.

- Ahá, értem már.

- Akárhogy is történt, szerintem megérdemelte, nem?

- Én is azt hiszem. - Dr. Kennedy szerette volna folytatni a beszélgetést, enyhíteni a magányát, de látta, hogy Proudhomme-ot csakis Steven érdekli.

- Hát akkor - mondta - én körbejárom a kórházat. Nem tart velem?

- Köszönöm, de még elő kell készítenem a pácienseket az operációra.

Dr. Kennedy elmenőben még látta a szeme sarkából, amint Steven úgy megy el Proudhomme mellett, hogy hozzádörgölőzik, a doktor pedig lopva megsimogatja. Hallotta Steven kuncogását, és látta, hogy nyíltan viszonozza az intim simogatást.

Ez a jelenet teljesen lefoglalta gondolatait, tisztában volt vele, hogy most vissza kellene mennie az őrzőbe, elkülöníteni ezt a két embert, és hadbíróság elé állítani őket. De túlságosan fáradt volt mindehhez, úgyhogy csak kiment és leült a veranda túlsó végén:

Sötét volt az este, levél sem rezdült, a hold mint egy hatalmas fénycső függött az égi mennyezeten. Még járkáltak a gyalogúton, de minden és mindenki csendes volt. A legközelebbi esemény már csak a hajnal eljövetele lesz.

Kennedy felnézett a csillagokra, és belőlük próbált kiolvasni választ az állandó kérdésre: mikor, ó, istenem, mikor ér véget ez a lidérces álom?

De válasz nem jött.

Marlowe a latrinán élvezte a hajnal szépségeit és a megfelelő bélműködés gyönyöreit. Az előbbiben gyakran, az utóbbiban ritkábban lehetett része. Ha latrinára jött, mindig az utolsó sorba tilt; részben mert még mindig szégyellt nyilvánosan könnyíteni magán, részben, mert egyébként sem szerette, ha valaki van a háta mögött.

Az egymástól körülbelül két méterre lévő pöcelyukak egységesen hatvan centi átmérőjűek voltak. Egy sorban harminc lyuk és húsz ilyen sor a domboldalon. Minden lyuk teteje bedeszklázva, magán a nyíláson elmozdítható fedél.

A latrinaterület közepén egyetlen fából készült ülőke volt, hagyományos egylyukú budi. Ennek használata az ezredesek kiváltsága volt. Mindenki másnak guggolnia kellett, terpeszben a nyílás két oldalán úgy, mint a bennszülöttek. Semmi oldalfal, paraván, semmi takarás a guggolók között, és az egész latrinaterület is teljesen nyitott volt a tábor irányában. És persze az ég felé is.

A trónon éppen Satuson ezredes pompázott magányosan. Nem volt rajta más, csak viharvert kulisapkája. Ez örökké a fején volt, kivéve, amikor borotválta, masszírozta, bedörzsölte, kókuszolajat kent rá, meg mindenféle szörnyű kenőcsöket; ezt az egészet abban a reményben, hogy újra kinő a haja egyszer. Valami ismeretlen kórságot kapott, és egy napon kihullott az összes haja, a szemöldökével és a szempillájával együtt. A teste különben szőrös volt, mint egy majomé.

A többiek elszórtan ültek, a lehető legnagyobb távolságban egymástól. Egyik kezében mindenki a kulacsát tartotta, a másikkal a sűrűn rajzó legyeket hessegette.

Marlowe újfent megállapította, hogy nincs visszataszítóbb egy guggoló, meztelen férfinál, amint éppen könnyit magán. Az ember ilyenkor szájalmas és kiszolgáltatott.

És mégsem fontos semmi más, csak az, hogy új nap virrad, oszlik a homály, és aranyszínű sáv csíkozza az eget. A föld hűvös, esett az éjszaka, s a kellemes, hús fuvallat illatos mandula- és sós tengerszagot hömpölygetett.

Igen, gondolta elégedetten Marlowe, ma szép nap lesz.

Amikor végzett, még mindig guggolva, megbillentette a kulacsát, és bal kezébe vizet öntve, ügyesen lemosta ujjjaival az ülepét. Mindig a bal kezét használta. A jobbal eszik az ember. A bennszülötteknek nincs is külön szavuk arra, hogy bal kéz meg jobb kéz, csak "ganézó kéz" és "evő kéz". Changiban mindenki vizet használt, mert a papír túlságosan nagy érték volt. Kivéve természetesen a Királyt, aki igazi vécépapírt használt. Adott belőle Peter Marlowe-nak is, de ő szétszította a barátai közt, mert csodálatos volt cigarettapapírnak.

Marlowe felállt, megkötötte a szárongját, és már a reggelire gondolva visszaindult a barakkba. Rizs lesz és gyöngye tea, mint mindig, de ma a bruncha egy kókuszdiót is fog enni! Azt is a Királytól kapták ajándékba.

Ismeretségük rövid néhány napja alatt szokatlan barátság alakult ki a Király és Marlowe között. Ennek a barátságnak a jelei - élelem, dohány, mindenféle segítség - Marlowe brunchára is kiterjedtek. A Király két nap alatt meggyógyította Salvarsannal Mac bokáján azt a sebet, amely már két éve gennyesedett. Mi tagadás, a brunch mindhárom tagjának jól jött a Király gazdagsága és segítése, Marlowe mégis tisztában volt vele, hogy vonzódásuk iránta mégis elsősorban az embernek szól. A Király erőt és örbizalmat árasztott, és ettől ők is erősebbnek érezték magukat. Beljük is átáramlott valami a Királyt körülengő varázslatból.

- Csodadoktor és varázsló - Marlowe önkéntelenül hangosan mondta ki, amit gondolt. Amikor belépett a barakkba, a tisztek többsége még aludt, aki pedig ébren volt, az is ágyban fekvé ábrándozott a reggeliről. Marlowe kivette a párnája alól a kókuszdiót, fogta a kaparókanalat és a parangot, a széles pengéjű maláj kést. Kiment a barakk elé, és leült egy padra. Egyetlen rövid, jól irányzott ütést mért a paranggal a kókuszdióra, s az engedelmesen két egyforma darabra vált szét. Marlowe a kókusztejet a csajkájába csorgatta, aztán a kaparókanállal nekiesett az egyik héj belsejének. Illatos, fehér, húsos törmelék hullott a tejbe.

A másik fél kókusz tartalmát egy külön edénybe kaparta. A belet aztán egy darab ép szúnyoghálóra szórta, és óvatosan átnyomkodta a sűrű, édes nedvet egy bögrébe. Ma Mac volt a soros, ő dúsíthatta fel vele a rizsét.

Marlowe arra gondolt, ki tudja, hányadszor, milyen remek eledel ez a kókuszkoncentrátum. Fehérjedús, és teljesen közömbös ízű.

Ha egy gerezd fokhagymát tesznek bele, az egész fokhagymapép lesz. Ha egy darabka szardínia van benne, szardíniaíze lesz, és sok-sok csajka rizst képes megízésíteni.

Hirtelen rettenetesen megkívánta a kókuszbelet. Olyan éhes lett, hogy nem is hallotta a közeledő örök lépteit. Nem is érezte meg a jelenlétüket mindaddig, amíg be nem léptek fenyegetően és vészjóslóan, de addigra már az egész barakk talpon volt.

Josima, a japán százados törte meg a csendet: - Ebben a barakkban rádió van.

VIII.

Josima öt percet adott, hogy jelentkezzen a vétkes. Rágyújtott, és a síri csönd mennydörgéssé: nagyította fel gyufája sercenését.

Dave Daven első gondolata az volt: ki lehet ez a szemét, aki elárult bennünket, vagy elkotyogott valamit? Marlowe? Cox? Spence? Valamelyik ezredes? Aztán ez a gondolat egyszer csak átadta helyét, a rémületnek, amelyben valami teljesen képtelen módon - megkönnyebbülés is volt: eljött hát a nap...

Peter Marlowe torkát ugyanúgy szorongattat s félelem. Ki volt az? Cox? Az ezredesek? De hát még Mac és Larkin sem tudják, hogy én is be voltam avatva! Úristen Az Outram Road!

Cox kövé dermedt. Emeletes ágyának támaszkodva nézett az egyik japánról a másikra, és csak az erős oszlopokon múlt, hogy el nem vágódott.

Sellars ezredes volt a felelős a barakkért. A lábujjáig kiverte a félelem verítéke, amint a hadsegédjével, Forest századossal belépett.

Rákvörös, gyöngyöző arccal tisztelgett. - Jó reggelt, Josima százados...

- Nincs jó reggel. Rádió van a barakkban.

A rádióhallgatás ellentétes a Császári Japán Hadsereg rendelkezéseivel.

Josima apró, vékony, ápolt ember volt. Jól beszélt angolul. Széles övéről szamurájkard csüngött alá. Csizmája fénylett, mint a tükör.

- Én erről nem tudok semmit. Semmit. Sellars dühöngeni kezdett:

- Maga! - reszkető kéz bökött Daven irányába. - Maga tud erről valamit?

- Nem, uram.

Sellars megfordult, üvöltését az egész barakknak címezte: - Hol van a rádió?

Néma csend.

- Hol van a rádió? - már tombolt. - Hol van az a rádió?

Parancsolom, hogy azonnal adják elő! Mindannyian jól tudják, hogy be kell tartanunk a japán hadsereg parancsait.

Csend. - Az egész bandát hadbíróásra vágatom! üvöltötte remegő arcizmokkal. - Mind megkapják, amit megérdemelnek! Maga! Mi a neve?

- Marlowe repülőhadnagy, uram.

- Hol van a rádió?

- Nem tudom, uram.

Sellars meglátta Greyt. - Grey! Állítólag maga itt a katonai rendőr! Ha van rádió, akkor maga a felelős, senki más. Jelentenie kellett volna a táborparancsnokságnak. Magát is hadbíróság elé állítatom, és megnézheti az előmenetelét...

- Nem tudok semmit a rádióról, uram.

- Elég baj az, hogy nem tud! - üvöltötte Sellars. Aztán a barakk túlsó végébe viharzott, ahol az öt amerikai tiszt ágya állt.

- Brough! Maga mit tud erről?

- Semmit. Egyébként százados volnék, ezredes úr.

- Nem érdekel. Az ilyesmi éppen az amerikaiakra vall! Maguk... egy fegyelmezetlen söpredék...

- Ezt az ócska útszéli dumát nem vagyok köteles eltűrni magától!

- Velem maga nem beszélhet így! Álljon vigyázzba, és adja meg a tiszteletet.

- Én vagyok a rangidős amerikai tiszt, és nem tűröm a sértegetést sem magától, sem mástól. Az amerikai állomány birtokában tudomásom szerint nincs rádió. A barakkban tudomásom szerint nincs rádió. De ha volna, mérget vehet rá, hogy akkor sem mondanám meg magának Ezredes úr!

Sellars megfordult, és a barakk közepére állt. - Akkor átkutatjuk a barakkot, mindenki az ágya mellé áll. Vigyázz! Az ég hegyen irgalmas ahhoz, akinél megtaláljuk. Személyesen gondoskodom róla, hogy a törvény teljes szigorával sújtson le rá!

- Fogja be a száját, Sellars!

Senki nem mozdult, amikor Smedly-Taylor ezredes belépett a barakkba.

- Egy rádió van itt, és azt próbáltam... - Ismétlem, fogja be a száját.

Smedly-Taylor arca megviselt volt, de feszes, rendbe szedett vonásokkal lépett Josima elé, megdöbbenve és megvetéssel figyelte

Sellars kirohanását. - Mi a baj, százados úr? - kérdezte a japánt, bár természetesen tudta, miről van szó.

- Rádió van a barakkban. - Aztán csúfondárosan hozzátette: - A genfi egyezmény értelmében a hadifoglyok...

- Tisztában vagyok az előírásokkal - mondta Smedly-Taylor, és vigyázott, nehogy a tekintete a gerendára tévedjen. - Ha önnek az a véleménye, hogy itt egy rádió van, kutassa át a barakkot. Vagy ha tudja, hol van, vigye el, és kész. Nekem ma még sok dolgom van...

- A maga dolga az, hogy a törvénynek érvényt szerezzen.

- A civilizált törvénynek érvényt is szerzek. Ha ön a törvényre akar hivatkozni, akkor önök is tartsák magukat hozzá. Adjanak elegendő élelmet és megfelelő gyógyszereket, Fez ugyanis jár nekünk!

- Túl messzire megy, ezredes úr.

- Sőt egyszer meg is halok. És valószínű, hogy attól fogok gutaütést kapni, hogy érvényt szerzek azoknak a nevetséges törvényeknek, amelyeket a tökkelütött felettesei ránk kényszerítenek.

- Ezt a szemtelenséget jelenteni fogom Sima tábornoknak.

- Tegye meg nyugodtan. Aztán kérdezze meg tőle, ki adta ki azt az utasítást, hogy a táborban mindenki köteles naponta húsz legyet fogni, és hogy én az egészet összegyűjtve, megszámlálva köteles vagyok a maga irodájába szállítani?

- A maguk tisztjei siránkoznak örökké, hogy milyen sokan halnak meg a fertőzések következtében. A legyek terjesztik a betegségeket...

- Feleslegei emlékeztetnie a halálozási arányra meg arra, hogy mi terjeszti a fertőzést - vágott közbe nyersen Smedly-Taylor. - Adjanak vegyszereket, gyógyszereket, engedjék meg, hogy a környéken megkövetelhezzük a higiénit, és ellenőrzésünk alatt fogjuk tartani az egész Szingapúr szigetét.

- A hadifoglyoknak nincs joguk...

- A vérhas halálozási arányszáma maguknál magas. A malária is maguknál gyakori. Mielőtt önök idejöttek, Szingapúr maláriamentes volt.

- Lehetséges. De mi legyőztük, és ezrével ejtettük fogságba magukat. Akiben van egy kis becsület, nem engedi meg, hogy elfogják. Maguk mind állatok, és olyan bánásmódot is érdemelnek.

- Tudomásom szerint nem kevés japán van fogságban szerte a Csendes-óceánon.

- Ezt honnan veszi?

- Mondják, Josima százados. Tudja, hogy van ez, hall az ember mindenfélét. Természetesen nem igaz, tudom. És természetesen az sem igaz, hogy a japán flotta már nem létezik, hogy Japánt állandóan bombázzák, mint ahogy azt sem, hogy az amerikaiak elfoglalták Guadalcanalt, Guamot és Okinavát, és már a Japán elleni támadásra készülnek...

- Hazugság! - Josima a szamurájkardjához kapott, és néhány centire kirántotta a hüvelyéből. - Hazugság! A japán császári hadsereg megnyeri a háborút, és nemsokára elfoglalja Ausztráliát és Amerikát is. Új-Guinea a kezünkben van, a csapataink Sydney előtt állnak.

- Ó, hogyné. - Smedly-Taylor hátat fordított Josimának, és végignézett a barakkon. Falfehér arcok meredtek rá. - Mindenki menjen ki - mondta szelíden.

Csendben engedelmeskedtek a parancsoknak. Amikor a barakk kiürült, odafordult Josimához: - Tessék, kezdheti a kutatást.

- És ha megtalálom a rádiót?

- Isten kezében vagyunk.

Smedly-Taylor egyszerre érezni kezdte vállán az ötvennégy év súlyát. Megrázkódott a rá nehezedő felelősségtől. Örömmel szolgált a hadseregben, örült, hogy most, amikor szükség van rá; itt van, örült, hogy teljesítheti a kötelességét, de most egy árulót is meg kell találnia. És ha megtalálta, meg kell büntetnie. Egy ilyen alak megérdemli a halált, mint ahogy Davenre is halál jár, ha megtalálják a rádióját. Adja isten, hogy ne találják meg, imádkozott kétségbeesetten. Ez az épelméjűséghez kötő egyetlen köldökzsinór.

Smedly-Taylor tudta, hogy Josimának egy dologban igaza volt. Meg kellett volna halnia bátran, katonához méltóan a csatatéren vagy szökés közben. De ha meghalt volna, gondolta tovább, mi lenne Maisie-vel, a feleségével, John fiával; aki lövész, Percy fiával, aki pilóta? És mi lenne Trudie lányával, aki olyan fiatalon ment férjhez, lett várandós, és hirtelen megözvegyült? Nem látná őket soha többé. Nem érinthetné meg őket, nem érezné többé az otthon melegét...

- Isten kezében vagyunk - mondta ismét, de a mondat, miként ő maga, vén volt és szomorú.

Josima parancsokat osztogatott a négy őrnek. Elhúzták Daven ágát a sarokból, és Josima maga ment oda, vizsgálgatta a gerendákat, a zsindelytetőt és alatta a gyalulatlan deszkákat. Aprólékosan matatott, de Smedly-Taylor hirtelen rájött, hogy ezt csak fontoskodásból teszi: jól tudja, hol a rejtekhely.

Eszébe jutott, amikor sok-sok hónappal ezelőtt először jöttek hozzá a rádiósötlettel. - A ti fejetekről van szó - mondta akkor. - Ha elkapnak benneteket, én nem segíthetek rajtatok. Aztán külön elővette Davent és Coxot, és azt mondta nekik: - Ha felfedezik a rádiót, ne keverjétek bele a többieket, ha lehet. Ha minden kötél szakad, akkor mondjátok azt, hogy én rendeltem el, én parancsoltam nektek, hogy szereljétek fel. - Azzal elbocsátotta őket, szinte atyai áldásával, és sok szerencsét kívánt nekik.

A szerencse eddig tartott, nem tovább. Türelmetlenül várta, mikor kezdi Josima alaposan megvizsgálni a gerendát, elege volt már ebből a macska-egér játékból. Hallotta kívülről az elkeseredés moraját. Nem tehetett semmit. Várt.

Végül Josima is belefáradt a játékba. Idegesítette a barakkban terjengő bűz. Odament Daven ágához, hanyagul feltúrta. Aztán még egyszer szemügyre vette a gerendát, de nem akadt rá a bevágásokra. Mogorván hajolt közelebb, ujjait is végighúzta a fán, de így sem talált semmit.

Először arra gondolt, hogy félrevezették. De ez lehetetlen, hiszen a besúgónak még nem fizetett.

Vakkantott valami parancsot, az őr levette a szuronyt a puskájáról, és odaadta neki.

Josima megkocogtatta a gerendát, kereste, hol ad kongó hangot.

Ahá, itt van! Még egyszer megkopogtatta. Megint kongott. De a réseket még mindig nem találta. Dühösen belebökött a szuronnyal a fába. A fedőlaplejt.

- Megvan.

Josima büszke volt, hogy megtalálta a rádiót. A tábornok elégedett lesz. Lehet persze, hogy nagy elégedettségében mindjárt a frontra küldi, mert ki nem állhatta a besúgók alkalmazását, és általában helytelenített minden alkudozást az ellenséggel.

Smedly-Taylor előrejött, megilletődötten nézte a zseniális rejtkehelyet, és elismeréssel adózott a készítője türelmének. Davent fel kell terjeszteni kitüntetésre, gondolta. Ez kötelességem. De mikor fogom felterjeszteni?

- Kié ez az ágy? - kérdezte Josima. Smedly-Taylor megborzongott, és nekiállt eljátszani, hogy kideríti.

Josima őszintén sajnálkozott, mikor látta, hogy Davennek csak fél lába van.

- Rágyújt? - kínálta meg egy Kooával.

- Köszönöm. - Daven vett egyet, hagyta, hogy Josima tüzet adjon, de nem szívta le a füstöt.

- Mi a neve? - kérdezte Josima udvariasan.

- Daven százados, a gyalogságtól.

- Hogyan vesztette el a lábát, százados úr?

- Aknára léptem Johore-ben...

- Maga csinálta a rádiót?

- Én.

Smedly-Taylor letörölte arcáról a verítéket: - Én parancsoltam meg Daven századosnak, hogy készítsen rádiót. Én vagyok a felelős. Ő csak a parancsot teljesítette.

Josima Davenre nézett.

- Igaz ez?

- Nem.

- Ki tudott még a rádióról?

- Senki. Az én ötletem volt, én is csináltam meg. Egyedül.

- Üljön le, kérem, Daven százados. - Josima megvetően bökött a fejével Cox felé, aki kapkodta a levegőt rémületében. - Ez kicsoda?

- Cox százados - mondta Daven.

- Nézzen rá. Undorító.

Daven szívott egyet a cigarettából.

- Én ugyanúgy félek, mint ő.

- De maga uralkodik magán. Magában van bátorság.

- Én jobban félek, mint ő. - Daven esetlenül odadöcögött Coxhoz, és nagy nehezen leereszkedett mellé. - Semmi baj, Cox, öregfiú mondta együttérzően, és a vállára tette a kezét. - Semmi baj. - Aztán Josimára nézett. - Cox annak idején magas kitüntetést kapott, és

még nem volt húszéves. De most már nem ugyanaz az ember. Maguk voltak a gazemberek, akik három év alatt teljesen kicserélték.

Josima uralkodott magán, és nem ütötte meg Davent. A férfiasság becsületkódexét még az ellenséggel szemben sem szegte meg. Smedly-Taylorhoz fordult, és megparancsolta, hogy szedje össze azt a hat embert, aki a legközelebb feküdt Davenhez, a többiek pedig sorakoztassa, és maradjanak úgy további utasításig.

A hat ember Josima elé állt. Közülük egyedül Spence tudott a rádióról, de a többiekhez hasonlóan ő is tagadott mindent.

- Jöjjenek utánam - parancsolta Josima. Amikor Daven a mankójáért nyúlt, Josima segített neki talpra állni.

- Köszönöm - mondta Daven.

- Elszív még egy cigarettát?

- Nem, köszönöm.

Josima zavarba jött.

- Megtisztelne, ha elfogadná az egész dobozzal.

Daven vállat vont, és zsebre tette, aztán a sarokba ugrált, és lehajolt a múltáért.

Josima pattogó hangon parancsot adott, mire az egyik őr felvette a múltát, és segített Davennek leülni.

Daven keze nem remegett, amikor felcsatolta a múltát. Aztán felállt, fogta a mankóit, hosszasan bámult rájuk, majd bevágta a sarokba mind a kettőt.

Odasántikált az ágyához, és nézte a rádióját. - Erre nagyon büszke vagy ok - mondta. Tisztelgett Smedly-Taylornak, és kibicegett a barakkból.

A rövid menetoszlop végighullámozott a csendes, reggeli táboron. Josima ment az élen, és Daven haladási sebességéhez szabta a menet tempóját is. Mögötte baktatott Smedly-Taylor, utána Cox, akinek csorogtak a könnyei, és szinte nem is volt egészen magánál a félelemtől. A hat gyanúsított utánuk haladt, végül két őr zárta a sort. A másik két őr a barakk előtt sorba állított emberekkel maradt.

Tizenegy órán keresztül álltak ott. Smedly-Taylor és a hat másik visszajött, Daven és Cox nem. Ők az őrszobán maradtak másnapig, ahonnan majd az Outram Roadra viszik őket.

Az embereknek oszoljt vezényeltek.

Peter Marlowe-nak tűrhetetlenül fáj a feje a tűző napon való hosszas álldogálástól. Alig tudott visszakecmeregni a barakkba. Lezuhanyozott, majd Larkin és Max megmasszírozta a fejét és megetette. Amikor végeztek, Larkin kiment és leült az aszfaltút mellé, Marlowe pedig leguggolt az ajtóban, háttal a barakk belsejének.

Közeledett az éjszaka. Végtelen magányosság telepedett rá Changira, a tétova ögyelgők még árvábbnak és elveszettebbnek tűntek, mint valaha.

Mac ásított.

- Én lefekszem, fiúk. Mindjárt itt az éjszaka.

- Ahogy gondolod, Mac.

Mac megigazította a szúnyoghálót az ágya körük s a végeit bedugdosta a matrac alá, kendőt tett a homlokára, aztán kivette Marlowe kulacsát a vászontokjából, és lepattintotta a fenekét. Levette a borítót, aztán a második réteg lemezt a saját dupla fenekű kulacsáról meg Larkinéről is, és gondosan egymásra rakta őket. A kulacsok belsejében, a két fenék között mindenféle drótszövevény, kondenzátor és rádiócső volt.

A legfelső kulacsból óvatosan kihúzott egy dugaszt a hozzá tartozó dróthuzallal együtt, és ügyesen a megfelelő aljzatba illesztette a középső kulacsban. Aztán kihúzott egy másik dugaszt a középsőből, és beledugta a legalsóban a megfelelő lyukba.

Keze reszketett, térde remegett. Félfomályban, fél könyökre támaszkodva, közben a testével takarva, amit csinál, ez nem is volt csoda, már maga a kényelmetlen testhelyzet is indokolta a remegést.

Az éjszaka elborította az eget, a bezártságérzés csak fokozódott. Jöttek a szúnyogok.

Amikor összekötötte mind a három kulacsot, Mac kinyújtóztatta a derekát, és megtörölte nedves tenyerét. Aztán kivette a fülhallgatót a rejtkehelyéről, a legfelső kulacsból, és még egyszer ellenőrizte az érintkezéseket. A szigetelt drót, amelyet majd a hálózatba kapcsol, szintén a legfelső kulacsban volt. Kigöngyölte, megnézte, hogy a helyén van-e a végére forrasztott két tű. Még egyszer letörölte az izzadságot, és villámgyorsan ellenőrizte a csatlakozásokat. Közben arra gondolt, hogy a rádió még most is olyan rendes és tiszta, mint

amikor két évvel ezelőtt Jáván, nagy titokban elkészítette, miközben Marlowe és Larkin őrködött.

Hat hónapig tartott a rádió összeszerelése.

A kulacsnak csak az alsó részét lehetett felhasználni, a felső részében természetesen víznek kellett lennie. Macnek nemcsak hogy három részre kellett szétszednie a rádiót, hanem mind a három részt jól záró fémtokba is kellett erősítenie, a fémtokokat pedig beforrasztani a kulacsokba.

Tizennyolc hónapon keresztül tartogatták mindhárman a kulacsukat arra az eshetőségre, ha bekövetkezik egyszer az, ami ma megtörtént.

Mac feltérdelt, és beleszúrta két tűt a drótba, amely a mennyezeti lámpát kötötte össze a hálózattal. Amikor végzett, megköszönte a torkát.

Marlowe felállt, és körülnézve meggyőződött róla, hogy senki sincs a közelben. Gyorsan kicsavarta a villanykörtét, és felkapcsolta a villanyt. Aztán visszament az ajtóba tovább őrködni. Látta, hogy Larkin a helyén van a másik oldalon, és leadta a "tisztá a levegő" jelzést.

Amikor Mac ezt meghallotta, eltekerte a csavarógombot, és felvette a fülhallgatót.

Lassan szaporodtak percekké a másodpercek. Mac egyszer csak felnyögött, Marlowe rémülten ugrott talpra.

- Mi van, Mac? - suttogta.

Mac hamuszürke arccal nézett ki a szúnyogháló alól. - Nem működik, öregem - mondta. - Nem akar működni ez az átkozott.

MÁSODIK KÖNYV

IX.

Hat nappal később Max sarokba szorított egy patkányt az amerikai barakkban. - A nyavalyás dög! - hápogott a Király. - Ekkora patkányt még életemben nem láttam!

- Te jó ég - mondta Marlowe. - Vigyázz, nehogy leharapja a karod!

Körülfogták a patkányt. Max bambuszseprővel a kezében vigyorgott rá, Tex baseballütőt, Marlowe pedig egy másik seprőt szorongatott. A többiek botokkal, késekkel hadonásztak.

Egyedül a Király volt fegyvertelen, de ő is a patkányra szegezte a szemét, és készen állt arra, hogy félreugorjék előle. Valamivel reggeli után voltak: a Király éppen a sarokban ült, és beszélgetett Marlowe-val, amikor Max felkiáltott: - Patkány! -, mire a többiekkel együtt talpra ugrott ő is.

- Vigyázz! - kiáltotta, amint a patkány nekilódult, hogy meneküljön.

Max vadul feléje sújtott, de nem talált. Egy másik seprőcsapás már súrolta, és egy pillanatra a hátára is fordította az állatot. De az tüstént talpra perdült, visszaroht a sarokba, és túhegyes fogait vicsorgatva onnan sziszegett rájuk.

- Az áldóját! - mondta a Király. - Majdnem meglógott. A rohadék.

Csaknem félméteres állat volt, jókora farokkal. Apró gyöngyszeme jobbra-balra villogott, a menekülés útját fürkészte. Nemcsak undorító teremtmény volt, hegyes orrban végződő feje, keskeny szája, hatalmas metszőfoga félelmetes dögöt is csinált belőle.

Max lihegett, de a szemét nem vette le a patkányról. - Fúj! - köpött egyet. - Ki nem állhatom a patkányokat. Rájuk se bírok nézni. Üssük már agyon!

- Várj csak, Max! - szólt közbe a Király. - Nem kell elkapkodni a dolgot. Most mer úgysem tud meglógni. Kíváncsi vagyok, mit fog csinálni.

- Megpróbál még egyszer kitörni - mondta Max.

- Mi meg nem hagyjuk. Nem sürgős. - A Király gúnyos vigyorral nézett a patkányra. Agyon vagy ütve, te nyomorult. Hull a vagy.

A patkány, mintha csak értette volna, vicsorítva nekiment a Királynak. Záporozó csapások kergették vissza a sarokba.

- Ez a dög darabokra szaggatna valamennyiünket, ha egyszer a fogai közé kerülénk - mondta a Király. - Különben nem hittem volna, hogy ezek ilyen fürgék.

- Fiúk! - mondta Tex. - Mi volna, ha megtartanánk?

- Micsoda?

- Meg kellene tartani. Kabalának. Vagy ha éppen unatkozunk, kiengednénk, és szórakozhatnánk vele egy kicsit.

- Mondasz valamit, Tex. Olyan lenne, mint régebben a rókavadászat - vigyorgott Dino. - Marhaság - mondta a Király, - Üssük agyon, eddig rendben van, de minek kínozni? Még ha patkány is. Nem ártott senkinek.

- Az lehet, de a patkány akkor is kártékony. Nincs joga az élethez - csapott a levegőbe dühösen Dino.

- Hogyne volna - mondta a Király, - Ha ők nem volnának... vagyis... Na, szóval, ha nem volnának patkányok, bűzhödt szemétdomb lenne az egész világ.

- Egy frászt! - ellenkezett Tex. - A patkány megzabálja a gabonát. Lehet, hogy pont ez a dög rágta ki a rizseszsák alját. Épp elég nagy hasa van.

- Igen - bólogatott Max is ellenségesen. Majd tizenöt kilót felfaltak valamelyik éjjel. A patkány megint szabadulni próbált. Ki is tört a gyűrűből, és iszkolt vénig a barakkban. Csak nagy szerencséével tudták ismét sarokba szorítani, és tüstént újra körülállták.

- Nyírjuk már ki. Legközelebb nem lesz ilyen szerencsénk, az biztos - zihálta a Király. Aztán egyszerre megszállta az ihlet. - Állj! parancsolta, pedig a többiek már kezdték szorosabbra zárni a gyűrűt a sarokban.

- Mi van?

- Van egy ötletem. Hozz egy pokrócot, gyorsan! - szólt oda Texnek.

Tex odaugrott az ágyához, és lerántotta róla a takarót.

- Most pedig - rendelkezett a Király - te meg Max fogjátok a pokrócot, és ejtsétek foglyul a patkányt.

- Micsoda?

- Élve akarom. Na, gyerünk, nyomás - pattogott a Király.

- Pont az én pokróccal? Megörültél? Ez az egy van.

- Majd szerzek egy másikat. Csak kapjátok már el!

Mindenki elképedve bámult a Királyra. Aztán Tex vállat vont.

Megragadták a pokrócot, és maguk előtt tartva közelítettek a sarokhoz. A többiek készenlétben álltak a seprőkkel, ha netán a patkány megpróbálna eliszkolni. Aztán Tex és Max hirtelen lecsapott, és a patkány máris a pokróc redői közt vergődött. Foggal-körömmel küzdött a szabadulásáért, de már elkésett. Nagy üdvrivalgás köszöntötte a ficánkoló batyut.

- Nyughassatok már! - rendelkezett a Király. - Max, te csak fogd, és vigyázz, nehogy kiszabaduljon. Tex, te pedig tégy föl kávé.

- Mi a nagy ötlet? - kérdezte Marlowe.

- Túl jó ahhoz, hogy csak úgy elsüsssem. Először megkávézunk. Amikor mindenki a kávéját szürcsölte, a Király felállt.

- Van egy patkányunk...

- Na és akkor mi van? - szólt közbe Miller.

- Ennivalónk viszont nincs. Igaz?

- Igaz hát, de...

- Úristen! - szólt Marlowe döbbenetben. Csak nem azt akarod mondani, hogy együk meg?

- Persze hogy nem - mondta a Király. Aztán angyali ártatlansággal folytatta.

- Mi nem. De hányan vannak, akik szívesen vásárolnának egy kis húst...

- Patkányhúst? - Byron Jones szeme kigúvadt.

- Neked elment az eszed. Ki az a hülye, aki patkányhúst vesz? - kérdezte Miller ingerülten. - Persze hogy nem vesz senki, ha tudja, hogy patkány. Na de ha nem tudja?! - A Király várt egy kicsit, aztán ártatlan hangon folytatta. - Mi van, ha nem mondjuk el senkinek? A hús éppen olyan lesz, mint bármilyen más hús. Majd azt mondjuk, hogy nyúl...

- Malájföldön nincsenek nyulak - szólt közbe Marlowe.

- Hát majd kitalálunk valami olyan állatot, amely nagyjából ekkora, és van itt is.

- Talán - mondta némi töprengés után Marlowe -, talán mókusnak elmenne, vagy... Megvan! - derült fel. - Szarvas! Ez az, szarvas lesz...

- Ne hülyéskedj már; a szarvas sokkal nagyobb - mondta Max, aki még mindig a ficánkoló pokrócot fogta. - Egyszer lőttem egyet odahaza a hegyekben...

- De ez nem olyan szarvas, hanem egészen kicsi, vagy nyolc hüvelyk magas, körülbelül akkora, mint a patkány. A bennszülöttek ínycfalatnak tartják. - Nevetett. - A neve egérszarvas.

A Király elégedetten dörzsölte a kezét. - Kitűnő! Egérszarvascomb fogunk árulni. És még csak nem is hazudunk nagyot. Ezt a patkányt nem fogjuk megölni. Meg kell állapítanunk, hogy hím-e vagy nőstény, Ha ez megvan, szerzünk egy ellenkező neműt. Összetesszük őket, és máris virágzik az üzlet.

- Üzlet? - kérdezte Tex.

- Hát persze. - A Király vidáman körülnézett. - Uraim, csinálunk egy patkányfarmot. A dohányon meg, amit keresünk rajta, veszünk csirkét... a pór nép eheti a szarvashúst. Ha senkinek nem jár el a szája, nagy üzlet lesz.

Szavait döbönt csend követte. Aztán Tex kinyögte: - De hol fogjuk tartani a patkányokat? Hol szaporítjuk őket?

- Az óvóhelyen, természetesen. Lent, az árokban.

- És ha jön egy légitámadás? Nekünk is szükségünk lesz az óvóhelyre...

- Egyik végét elkerítjük. Csak épp annyi helyet, amennyi elég a patkányoknak. - A Király szeme csillogott. - Gondoljátok csak egy. Akár heti ötven ilyen dögöt is eladhatunk. Valóban aranybánya lesz.

- Milyen gyorsan szaporodnak? - kérdezte Miller.

- Nem tudom. Tudja valaki? - A Király várakozóan nézett, de mindannyian a fejüket rázták. - Honnan lehetne megtudni valamit a szokásaikról?

- Megvan! - mondta Marlowe. - Vexley előadásain.

- Mi?

- Vexley óráin. Botanikát, állattant, ilyesmit tanít. Őt kell megkérdezni.

Elgondolkozva néztek egymásra, aztán hirtelen kitört az ováció.

Max csaknem elejtette a rúgkapáló pokrócot, a többiek ijedten kiabáltak rá: - Vigyázz az aranyra, te lyukas markú! - El ne engeddd, az ég áldjon meg!

- Nyugalom, megvan az átkozott! - hallgattatta el Max a kórust, majd odaintett Marlowe-nak.

- Ahhoz képest, hogy tiszt vagy, egész használható dolgokat mondasz. Szóval akkor iskolába megyünk.

- Te ugyan nem - mondta a király.

- Neked más dolgod lesz.

- Ugyan mi?

- Szerzel még egy patkányt. De aztán ellenkező nemű legyen! Peter meg én majd begyűjtjük a tudnivalókat. Na, gyerünk!

Tex és Byron Jones az óvóhelyet készítette elő. Ez közvetlenül a barakk alatt volt: egy három méter mély, két méter széles és tíz méter hosszú árok.

- Pompás - mondta izgatottan Tex. - Van itt hely akár ezernek is!

Pár perc alatt kifundálták, hogyan rekeszék el. Tex elment, hogy drótot lopjon, Byron Jones pedig fáért indult. Mire Tex visszatért, ő már fel is állította a favázat. A szögeket a barakk tetejéből szedte ki, a kalapácsot pedig még hónapokkal ezelőtt egy óvatlan szerelőtől "kölcsonözte" a garázsnál, csavarhúzókkal és más hasznos szerszámokkal együtt.

Amikor állt a ketrec, Tex odahívta a Királyt.

- Jó lesz - vizsgálgatta a Király.

- Itt süllyedjek el, ha tudom, hogy csináltátok. Úgy dolgoztok, mint a villám - mondta Marlowe.

- Ha egyszer valamit meg kell csinálni, akkor álljon neki az ember istenigazából - mondta a Király. - Mi Amerikában így csináljuk azzal intett Texnek, hogy hívja Maxet.

Max lemászott hozzájuk a barakk alá, és óvatosan belepottyantotta a patkányt a rekeszébe. A patkány megperdült, veszettül igyekezett kiszabadulni. Mikor rájött, hogy sehogy sem sikerül, visszahúzódott a sarokba, onnan sziszegett rájuk.

- Szép, egészséges példánynak látszik mosolygott a Király.

- Nevet kell adnunk neki - mondta Tex. - Ez egyszerű. Legyen Ádám.

- És ha lány?

- Akkor Éva. - A Király felmászott a barakkba. - Gyerünk Peter, dolgozunk!

Vexley százados órája már javában folyt, mire rátaláltak.

- Mi tetszik? - kérdezte Vexley meglepetten, amint észrevette, hogy a Király és egy ifjú angol tiszt álldogál odakint a barakk mellett, és őt figyelik.

- Úgy gondoltuk - kezdte Marlowe -, úgy gondoltuk, mi is részt vennénk az órán. Már persze, ha nem zavarunk - tette hozzá gyorsan.

- Részt akarnak venni az órán? - Vexley egész megzavarodott. Mogorva, félszemű ember volt, pergamenszerű ábrázatát pettyesre perzselte az alatta kigyulladt bombázó lángja. Mindössze négy hallgatója volt, valamennyien idióták, akiket valójában nem is érdekelt, amit ő előadott. Vexley tisztában volt vele, hogy csak azért tartja az órákat, mert könnyebb volt neki úgy tenni, mintha a kurzus fényes sikerrel járna, mint elismerni a kudarcot, s abbahagyni az egészet. Kezdetben még valóban lelkes volt, de mostanra már ezt is csak tette. De tudta, hogy ha abbahagyná a tanítást, teljesen értelmét veszítené az élete.

Valamikor régen a tábor tanfolyamokat szervezett: ez volt a Changi Egyetem. A főtisztok utasítására kurzusokat indítottak. - Ez majd jól tesz a katonáknak - mondták a fejesek. Legalább csinálnak valamit. Ha elfoglalják magukat, nem érnek rá bajt keverni.

Voltak nyelvi, társadalomtudományi és műszaki kurzusok; a fogoly tisztok között legalább egy szakértője minden szakterületnek akadt.

Ismerd meg a világot! Soha vissza nem térő alkalom! Tanulj mesterséget! Készülj fel az Utópiára, amely majd eljön a rohadt háború után, ha a dolgok visszatérnek a rendes kerékvágásba... Az egyetem olyan volt, mint az athéni iskola: az oktatás nem tercemben folyt, a tanár volt a központ, aki keresett egy árnyékos helyet, s maga köré gyűjtötte hallgatóit.

De a rabok Changiban is csak emberek voltak: ültek a fenekükön, és azt mondogatták: "Holnap én is elkezdem valamelyik tanfolyamot." Esetleg el is kezdték, aztán mikor láttál, hogy a tudást nem adják ingyen, kihagytak egy órát: aztán még egyet, aztán azt mondták: "Holnap újra elkezdem. Holnaptól elkezdem tanulni azt, amiből majd meg fogok élni. Nem halogathatom tovább. Holnap tényleg elkezdem."

Ámde Changiban is, csakúgy, mint másutt, csak a ma számított.

- Tényleg részt akarnak venni az órán? - kérdezte újra Vexley hitetlenkedve.

- Biztos, hogy nem okozunk önnek semmi nehézséget, százados úr? - kérdezte aggályoskodva a Király.

Vexley csodálkozása egyre fokozódott. Felállt, s helyet szorított nekik az árnyékban.

El volt ragadtatva a friss növendékektől Méghozzá éppen a Király! Istenem, micsoda fogás! A Király az ő osztályában! Talán még cigarettát is szerezhethet tőle. - Nagyon örülök, fiam, nagyon örülök.

Melegen megrázta a Király kezét. - Vexley repülőszázados vagyok.

- Örülök, hogy megismerhetem, százados úr.

- Marlowe repülőhadnagy - mutatkozott be Peter Marlowe, s ő is kezét rázott a századossal, aztán a Királlyal leültek az árnyékba.

Vexley izgatottan várt, amíg elhelyezkedtek, aztán belekezdett.

- A mai órán a bálnákkal fogunk foglalkozni. Ismerik a bálnát? Köszönöm - mondta, remegve az izgatottságtól, amikor a Király előhúzott egy csomag Kooát és megkínálta, majd utána az egész "osztálynak" körbeadta a dobozt.

A négy hallgató elfogadta a cigarettát, és odébb húzódott, hogy a Királynak és Marlowe-nak jobb helye legyen. Találgatták magukban, vajon mit keres ott a Király, de valójában nem nagyon törődtek vele. Végtére is az a fontos, hogy igazi cigarettával kínálta őket.

Vexley újból belefogott a bálnákról szóló előadásába. Imádta a bálnákat. Az örületig imádta őket.

- A bálna kétségkívül a természet legmagasabb rendű megnyilvánulása - mondta, és igen meg volt elégedve hangjának zenésével. Ám észrevette, hogy a Király összeráncolja a szemöldökét. - Kérdezni akar valamit? - tudakolta.

- Tulajdonképpen igen. A bálnák is nagyon érdekesek, no de a patkányok...

- Tessék? - kérdezte Vexley udvariasan. - Nagyon érdekes, amit a bálnákról mondott, százados úr, csak éppen eszembe jutottak a patkányok.

- Mi van a patkányokkal?

- Csak arra volnék kíváncsi, vajon azokról is tudna-e beszélni - mondta a Király. Semmi kedve sem volt bálnákra vesztegetni az idejét.

- Szóval, ő arra gondol - szólt közbe Marlowe -, hogy a bálnák reakciói szinte emberiek, de vajon igaz-e ez a patkányokra is?

Vexley a fejét rázta, és fanyalogva így szólt:

- A rágcsálók egészen mások. Tehát visszatérve a bálnákra...

- Mennyiben mások? - kérdezte a Király.

- A rágcsálókkal a következő szemeszteren fogunk foglalkozni - mondta Vexley kicsit megbántottan. - Undorító állatok. Semmi szerethető nincs rajtuk. Ha viszont megnézzük a bálnát - kezdett bele ismét -, az aztán válóságos óriás. Több mint harminc méter hosszú, a súlya akár százötven tonna is lehet. A párzási szokásaikat tekintve pedig - folytatta gyorsan, mert tapasztalatból tudta, hogy az állatok szexuális életének részletei mindig sikerrel tartották ébren az osztályt -, a bálnák egyszerűen csodálatosak. A hím kezdi az udvarlást oly módon, hogy pompázatos vízpermetfelhőt lövell fel. A farkával csapdossa a vizet a nőstény körül, amely türelmesen várakozik az óceán felszínén. Aztán a hím lemerül, majd újra felszökik és kiemelkedik a vízből. Roppant farkcsapásokkal tajtékosra veri a hullámokat a víz színén. - A százados érzékeny suttogva folytatta: - Aztán odasiklik a bálnatehénhez, és csiklandozni kezdi...

A Király ugyan a patkányok miatt jött, de most érdeklődéssel kezdett fülelni.

- Azután abba hagyja a csábítást, ismét lemerül, otthagynva a víz színén lihegő nőstényt. Lehet, hogy örökre? - Vexley drámai szünete tartott. - De nem. Nem hagyja faképnél. Eltűnik talán egy órára is az óceán mélyén, hogy erőt gyűjtsön, aztán újra felszökken, ki a vízből, s mennydörögve, roppant vízesőt szórva zuhan vissza. Újra meg újra nőstényre hengeredik, mindkét mellűszójával szorosán átöleli, e a kimerülésig közösül vele.

Vexley maga is kimerült a párzó óriások fenséges aktusának ecsetelése közben. Ó, ha olyan szerencsés lenne, hogy egyszer a saját szemével láthatná ezt, ő, a jelentéktelen kis emberi lény.

Sietve folytatta: - A párzás július körül megy végbe melegebb vizeken. A bálnaborjú születésekor mintegy másfél tonnás és három

méter hosszú.

A hallgatóság szeme elkerekedett, mire Vexley bedobta a csattanót, amely mindig kuncogásra készítette a katonákat.

- És ha belegondolnak a borjú méreteibe, képzeljék el, mekkora lehet a hím műszerei Vexley a továbbiakban előadta, hogyan neveli az anya a borjút hét hónapon keresztül, hogyan táplálja a hasa alján lévő két hatalmas emlőből. - Mint azt kétségkívül önök is sejtik, a hosszas víz alatti szoptatás némi nehézséggel jár.

- A patkányok is szoptatják a kicsinyeiket - vetette közbe gyorsan a Király.

- Igen - válaszolta a százados elgyötörten. - Ami az ámbrás cetet illeti...

A Király legyőzötten sóhajtott, és hallgatta Vexley fejtegetését az ámbrás cetről, óriás bálnáról, közönséges bálnáról és szürke bálnáról, a délsarki bálnáról és az óceánokban élő valamennyi bálnafajtáról.

Ekkorra már Marlowe és a Király kivételével az egész osztály elszivárgott. Amikor Vexley befejezte, a Király egyszerűen ennyit mondott:

- Mindent meg akarok tudni a patkányokról.
- A patkányokról? - nyögte Vexley.
- Parancsoljon cigarettát - mondta bátorítóan a Király.

X.

- Helyezkedjete kényelembe, fiúk - mondta a Király. Megvárta, míg elcsendesül a barakk, s az őrszem is elfoglalja helyét az ajtóban. Van egy kis probléma.

- Greyjel? - kérdezte Max.

- Nem. A farmmal. - A Király Marlowe-hoz fordult, aki egy ágy szélén üldögélt. - Te mondd el nekik, Peter.

- Hát szóval, a patkányok... Mondd el az elejéről.

- Az egészet.

- Persze. Terjesszük az ismereteket, aztán majd csak kisütünk valamit.

- Na jó. Szóval megtaláltuk Vexleyt. Szó szerint ezt mondta: A Rattus norvegicus, azaz norvég patkány, amely Mus decumanus néven is ismeretes...

- Miféle hablaty ez? - kérdezte Max.

- Latin, te műveletlen - mondta Tex. Minden hülye tudja.

- Te tudsz latinul, Tex? - Max döbbenetben bámult.

- Egy fenét, de ezek a hülye nevek mindig latinul vannak...

- Az ördögbe, fiúk! - szólt közbe a Király. - Akarjátok hallani, vagy nem? - Intett Marlowe-nak; hogy folytassa.

- Vexley részletesen elmondott róluk mindent: szőrös test, szőrtelen farok, a súlyuk két kiló, de errefelé általában kisebb példányok vannak. A patkányok poligámok, bármikor párzanak...

- Mi az, hogy poligám?

- A hím bármelyik nőtényt megkeféli mondta türelmetlenül a Király. - És nincs külön párzási időszak.

- Úgy, mint nálunk? - kérdezte Jones vidoran.

- Igen, így is mondhatjuk - folytatta Marlowe. - Tehát a hím bármikor kész a párzásra, a nőtény pedig tizenkétszer kölykezhethet évente. Tizenkét, esetleg tizennégy kölyköt ellik egyszerre. A kis patkányok vakon és tehetetlenül jönnek világra huszonkét nappal az... érintkezés után, - Marlowe büszke volt rá, hogy milyen választékos kifejezést talált. - Tizennégy, tizenhét nap múlva nyílik ki a szemük, és két hónap múlva már szexuálisan érettek. Kétéves

koruktól már nem szaporodnak, hároméves korukban pedig már öregek.

- Egek ura! - Max elragadtatott hangja törte meg az ámult csendet. - Hát ez tényleg gond. Ha a kispatkányok két hónap múlva szintén párzani fognak, és almonként tizenkét vagy hogy legyen kerek szám, tíz kölykük van, akkor... Mondjuk, van tíz apróság az első napon. Újabb tíz egy hónap múlva. A hatvanadik napon

Az első tíz is munkába áll, és ötven kölykünk lesz. A kilencvenedik napon újabb öt párzó párunk van, és újabb ötven kölykünk. A százhuszadik napon plusz kétszázötven, aztán... no, ebből elég, ezt én nem tudom kiszámolni! Egyszóval rengeteg patkányunk lesz.

- Ez tényleg aranybánya - mondta Miller, miközben vadul vakarózott.

- Várjunk csak - mondta a Király. - Meg egy csomó dolgot ki kell találnunk. Először is nem ereszthetjük össze őket, mert kannibálok. Tehát el kell különíteni a hímeket a nőstényektől, kivéve, amikor pároztatjuk őket. A másik, hogy állandóan verekszenek, tehát a hímeket egyenként is el kell különíteni, hasonlóképpen a nőstényeket is.

- Hát elkülönítjük őket. Mi ebben a nehéz? - Semmi, Max - mondta türelmesen a Király -, csak hogy ketrecekre van szükség, és az egészet meg kell szervezni. Nem lesz olyan egyszerű.

- Ugyan - mondta Tex. - Egy halom ketrecet építhetünk. Azzal aztán nem lesz gond. - Gondolod, hogy titokban tudjuk tartani, amíg felszaporodik az állomány?

- Miért ne?

- És még valami - tette hozzá a Király. Meg volt elégedve az embereivel, a tervtől is fellelkesült. Szíve szerint való üzlet volt: semmit sem kell csinálni, csak várni. - A patkány bármit megeszik, élőt vagy dögöt, úgyhogy ellátási problémáink nem lesznek.

Byron Jones közbeszólt:

- De iszonyúan fognak bűzleni, milyen mocskosak. Éppen elég bűdös van, és még ezek is itt fogják rontani a levegőt a barakk alatt. Nem beszélve arról, hogy terjesztik a pestist.

- Lehet, hogy csak egy bizonyos fajta patkány terjeszti, mint ahogy a maláriát is csak egy bizonyos szúnyog - mondta Dino, és

barna szemével pásztázta a többieket.

- Az igaz; hogy a patkány terjeszti a pestist - vont vállat a Király - meg egy csomó más betegséget is, de ez nem számít. Éppen vagyont készülünk csinálni, ti meg csak akadékoskodtok.

- Na de ez a pestis - mondta Miller utálkozva.

- Honnan tudjuk, fertőzöttek-e vagy sem?

A Király nevetett. - Ezt is megkérdeztük Vexleytől. Idézem: "Elég hamar megtudjátok. Ha fertőzöttek, elpusztultok." Semmi baj, fiúk, úgy lesz itt is, mint a csirkékkel, tisztán kell tartani őket, rendesen etetni, akkor jó lesz az állomány. Nem kell beijedni.

Nagyban diskuráltak a veszélyekről meg a lehetőségekről, amikor egyszer csak belépett Kurt, kezében egy ficánkoló pokróccal.

- Elkaptam még egyet - mondta savanyú pofával.

- Micsoda?

- Fogtam egyet. Míg ti jártattátok a szátokat, munkához láttam odakint. Ez egy szuka mondta, és a padlóra köpött.

- Honnan tudod?

- Megnéztem. Éppen elég patkányt láttam a

Kereskedelmi Flottánál, úgyhogy megismerem őket. A másik hím. Azt is megnéztem.

Valamennyien lemásztak a barakk alá, bámulták, amint Kurt beteszi Évát a rekeszbe. A két patkány azonnal vadul egymásnak esett, a fiúk pedig alig tudták elfojtani az üdvivalgásukat. Az első alom tehát már útban volt. Egyhangúlag megszavazták, hogy Kurt legyen a fővédnök. Kurt boldog volt. Tudta, hogy ily módon biztos a része. Hát persze, hogy gondját fogja viselni a patkányoknak. Az étel az élet. Márpedig Kurt életben akart maradni.

XI.

Huszonkét nappal később Éva megkölykezett. Amikor a kicsik tizenöt naposak lettek, külön ketrecbe rakták őket. A Király, Marlowe és Max délig engedélyezett időt Évának, hogy erőt gyűjtsön, aztán megint összerakták Ádámmal. És már útban volt a második eresztés is.

- Peter - mondta a Király jámboran, amint a csapóajtón át felmászott a barakkba -, megcsináljuk a szerencsénket.

A felhajtható csapóajtó a Király ötlete volt, mivel úgy gondolta, hogy a sok mászkálás az óvóhelyre előbb-utóbb feltűnést keltene. A siker érdekében pedig elengedhetetlen volt, hogy a dolog titokban maradjon. Még Mac és Larkin sem tudott róla.

- Hol vannak a többiek? - kérdezte Marlowe, miközben lecsukta a csapóajtót. A barakkban csak Max feküdt az ágyán.

- Kivitték őket munkára.

A Király lehalkította a hangját:

- Holnap éjjel kimegyünk a faluba. - Aztán odakiáltott Maxnek: - Hé, Max, ismered Proutyt? Az ausztrál őrnagyot a tizenegyes barakkból?

- Azt az öreget? Persze.

- Nem öreg. Nem lehet több negyvennél. - Hozzám képest öreg, mint az országút. Tizennyolc év múlva leszek annyi.

- Ha leszel olyan szerencsés, hogy megéred - mondta a Király. - Menj és keresd meg Proutyt. Mondd, hogy én küldtelek.

- fis?

- És semmi. Csak keresd meg. És jól nézz körül, nehogy Grey vagy valamelyik pribékje ott lebzseljen.

- Megyek már. - Max nem nagy lelkesedéssel hagyta őket magukra.

Marlowe átnézett a drótkerítés fölött, mintha már a tengerpartot kémlelte volna a távolban. - Már azt hittem, meggondoltad magad.

- Mármint hogy vigyelek-e téged is? Igen.

- Csak semmi izgalom, Peter. - A Király elővette a kávéját, s Marlowe kezébe nyomott egy bögrét. - Velem ebédelsz?

- Egyszerűen nem értem, hogy a fenébe csinálod - mordult fel Marlowe. - Mindenki éhezik, te meg ebédre invitálsz engem.

- Eszünk egy kis babot.

A Király kinyitotta a fekete ládáját, kivette s babos zacskót, és átadta Marlowe-nak. Megcsinálod?

Amíg a hadnagy a csapnál vizet eresztett a babszemekre, a Király kinyitott egy marhahúskonzervet, s tartalmát óvatosan egy tányérra kanalazta.

Marlowe visszajött a babbal. Alaposan megmosta, a víz színén nem lebegett pelyva. Nagyon helyes, gondolta a Király. Peternek nem kell kétszer magyarázni semmit. Az alumíniumlábasban is éppen elég víz volt: hatszor annyi, mint a bab.

A lábast rátette a forró platnira, nagy kanál cukrot és két csipet sót adott hozzá. Aztán beletette a marhakonzerv felét. - Születésnapod van? - kérdezte Marlowe.

- Mi?

- Bab és marhakonzerv? Egyszerre? - Nem élsz elég jól, az a te bajod. Marlowe-nak tantaluszi kínokat okozott a rotyogó étel illata. Nehéz hetek álltak mögötte. A rádió felfedezése keményen sújtotta az egész tábor. A japán táborparancsnok "sajnálkozva", és "a rossz termésre" hivatkozva csökkentette a hadifoglyok fejadagját, és ez felemésztette a brunch maradék, végszükség esetére tartogatott készletét is. Csodálatos módon azonban nem volt más szankció. Csak az élelemadag csökkent.

Marlowe brunchában a fejadagcsökkentés Macet viselte meg leginkább. Ehhez jött még a kulacsrádió hasznavehetetlensége.

- Az isten verje meg - káromkodott Mac, miután már hetek óta sikertelenül próbálta felderíteni a hiba forrását.

- Nem megy, fiúk. Ha nem szedem szét az egészet, semmit sem tudok csinálni. Szerszámok kellenének meg egy akkumulátor. Anélkül hiába keresem a hibát.

Aztán Larkin szerzett valahol egy kis akkut, és Mac még egyszer összeszedte az erejét. Újra és újra kipróbált minden egyes alkatrészt, míg végül egyszer csak hirtelen levegőért kapkodott, és eszméletét veszítette. Maláriás kómába zuhant, Marlowe és Larkin felcipelte a kórházbarakkba, és lefektette az egyik ágyra. Az orvos

azt mondta, hogy ez ugyan csak malária, de itt ez is könnyven veszélyessé válhat.

- Mi baj van, Peter? - kérdezte a Király, aki észrevette, hogy Marlowe hirtelen elkomorult.

- Eszembe jutott Mac.

- Mi van vele?

- Kórházba kellett vinnünk. Nincs valami jól. - Malária?

- Az is.

- Hogyhogy?

- Hát a láz is kiverte, de nem az a fő baj. Időnként rettenetes depresszió jön rá. A felesége meg a fia miatt aggódik.

- Azon minden nős pasas átmegy.

- Macnél nem egyszerűen erről van szó. Marlowe szomorúan folytatta: - Az történt, hogy mielőtt a japcsik partra szálltak volna Szingapúrban, Mac hajóra rakta a feleségét meg a fiát. Az volt az utolsó hajókötelék. Aztán ő az egységével elindult Jávára egy dzsunkában. Amikor megérkeztek, azt hallotta, hogy az egész hajóköteléket elsüllyesztették vagy elfogták. Egyik verzió mellett sem volt semmi bizonyíték, csak ilyesmit beszéltek. Úgyhogy nem tudja, hol vannak, átjutottak-e, meghaltak-e, élnek-e... A fia csecsemő volt még, négy hónapos.

- Hát akkor most hároméves és négy hónapos - mondta bizakodva a Király. - Kettes számú szabály: ne emészd magad olyasmi miatt, min nem tudsz segíteni. - Előhúzott egy üvege se kinint a ládájából, kiszámolt húsz tablettát, és Marlowe kezébe nyomta. - Nesze. Ettől helyrejön a maláriája.

- És ha majd neked kell?

- Rá se ránts. Nekem van még.

- Egyszerűen nem értem, miért vagy olyan nagylelkű. Étel meg gyógyszert adsz nekünk, és mi nem adunk cserébe semmit. Nem értem.

- A barátom vagy.

- Zavarba hozol:

- Menj a fenébe! Nesze! - A Király kezdte kimérni a babot. Hét kanállal magának, héttel Marlowe-nak. A negyede még a lábosban maradt.

Az első három kanállal siettek, hogy elverjék a mardosó éhséget; a maradékot aztán lassan, minden cseppjét kiélvezve kanalazták.

- Kérsz még? - A Király várt. Jól ismerte Petert. Tudta, hogy még egy tonnával meg tudna enni, de nem fog kérni. Még ha az élete függne tőle, akkor sem.

- Köszönöm, nem. Torkig laktam.

Jó, ha az ember ismeri a barátját, gondolta a Király. Ebben sem árt óvatosnak lenni. Kivett még egy kanállal. Nem mintha kívánta volna, de úgy érezte, zavarba hozná Marlowe-t, ha nem enne még. Megette, a maradékot pedig félretette.

- Sodornál nekem egy cigarettát?

Odatolta neki a dohányt, és elfordult. A megmaradt marhahúst belekeverte a babba, s az egészet kétfelé osztotta. A két csajkát lefedte és félretette.

Marlowe átnyújtotta neki a cigarettát.

- Magadnak is csinálj - mondta a Király.

- Köszönöm.

- Az istenért, Peter, ne kérsd magad örökké. Nesze, töltsd meg a dobozodat!

Kivette a dobozt Marlowe kezéből, és maga tömte teli Három Király dohánnyal.

- Hogy áll a dohányüzlet? - kérdezte Marlowe.

- Sehogy - fújta a Király a füstöt. - Az az üzlet befuccsolt. Az ausztrálok rájöttek a gyártási módszerre, és olcsóbban árulják.

- Hát ez baj. Honnan jöhetnek rá?

A Király mosolygott: - Hipp-hopp üzlet volt egyébként is.

- Nem értem.

- Hogy miért hipp-hopp? Gyorsan belevágsz, aztán gyorsan kiszállsz belőle. Kis befektetés, gyors haszon. Két hét alatt visszanyertem a tőkém.

- De hát azt mondtad, hónapokba telik, mire megtérül, amit befektettél.

- Az csak forgalmazói szöveg volt. Külső fogyasztásra. Egy kis trükk, amit beadtam az embereknek. Mindenki semmiért szeretne valamit: úgyhogy ha elhiteted velük, hogy te vagy a balek, és hogy ők, a vevők sokkal okosabbak, mint te, már nyert ügyed van. Például vegyük a Három Királyt. Az eladógárda, az első vevők, azt hitték,

adósaim. Azt hitték, hogy ha az első hónapokban keményen dolgoznak, a partnereim lehetnek, és kasszírozhatnak az én pénzemből életük végéig. Azt gondolták, meghülyültem, hogy az első hetek után már lazítok. De én tud ám, hogy a módszer ki fog szivárogni, és az üzletnek hamarosan befellegzik.

- De honnan tudtad?

- Nyilvánvaló volt. Így is terveztem. Én szivárogtattam ki.

- Micsoda?

- Én hát. Eladtam az eljárást egy kis információért cserébe.

- Ezt még megértem. Végtére is a tied volt, azt tehetted velem, amit akarsz. De mi van az emberekkel, akik árulták a dohányt?

- Hogyhogy mi van?

- Egy kicsit kihasználtad őket, nem? Egy hónapig gyakorlatilag ingyen dolgoztattad őket, aztán kihúztad a talajt a lábuk alól.

- Egy nyavalyát. Jó néhány dollárt leföloztek ők is. Baleknak néztek, én meg átvertem őket, ennyi az egész. Ilyen az üzlet. - Hanyatt feküdt az ágyon, s közben igen jól szórakozott Marlowe naivságán.

Marlowe a homlokát ráncolta, próbálta megérteni a dolgot. - Ha valaki üzletről beszél előttem, úgy érzem, ingoványon járok - mondta: - Tiszta hülyének érzem magam.

- Ide figyelj. Még egy kis idő, és a legravaszabbakat is az orruknál fogva fogod vezetni nevetett a Király.

- Kétlem.

- Van valami dolgod ma este? Úgy egy órával napszállta után?

- Nem. Miért?

- Tolmácsolnál nekem?

- Szívesen. Ki a másik, egy maláj?

- Japán. De jól ismeri a tábori keveréknyelvet.

- Igen? - Majd sietve hozzátette, hogy leplezze érzelmeit: - Természetesen.

A Király észrevette Peter Marlowe meghökkenését, de nem törődött vele. Mindenkinek joga van véleményt formálni, mindig is ezt mondta. És ha ez a vélemény nem keresztezte az ő céljait, nem különösebben izgatta.

Max lépett a barakkba, és lenyekkent az ágyára. - Egy órába tellett, míg végre megtaláltam azt a nyavalyást a konyhakertben. Az

a töméntelen húgy, amivel ott trágyáznak! Az egész kert bűzlik, mint egy harlemi kupleráj kánikulában.

- Te aztán pont az a fickó vagy, aki harlemi kuplerájba jár.

A Király szikrázó szeme, felcsattanó hangja meghökkentette Marlowe-t. Maxnek egyszeriben elpárolgott a mosolya meg a fáradsága is. - Jól van, na. Ez csak olyan mondás.

- Akkor is, minek kellett pont Harlemet kipécézni? Mondd azt, hogy bűzlik, mint egy kupleráj, elég annyi is. Mind bűzlik. Mindegy, hogy néger vagy fehér. - A Király szavai keményen csattantak, arcán a bőr megfeszült, mint valami maszk.

- Sajnálom. Nem akartam semmi rosszat. Maxnek kiment a fejéből, hogy a Király érzékeny volt rá, ha a négerekről becsmérően beszéltek. Ha az ember New Yorkban nő fel, a Harlem mindenképpen beleívódik a lelkébe. És hát tényleg vannak ott bordélyházak, és valóban fene jól tud esni néhanapján egy fekete test.

- Nem akartam rosszat - mondta még egyszer, s közben alig tudta levenni a szemét az ételről. Ahogy jött az úton, már érezte az illatát.

- Megtaláltam Proutyt, és átadtam neki az üzenetedet.

- És?

- Adott valamit, hogy hozzam el neked mondta Max, és közben Marlowe-ra pislogott.

- Add már ide, mire vársz?

Max várt, amíg a Király alaposan szemügyre vette, felhúzta és a füléhez tartotta az órát.

- Mi van még, Max?

- Semmi. Akarod, hogy elmosogassak?

- Mosogass, de aztán tűnés! - mondta kissé mérgesen a Király.

- Hát persze.

Max összeszedte a piszkos edényt, és engedelmesen kivitte, de közben magában azt gondolta: istenemre mondom, egyszer még elkapom a Királyt.

Marlowe egy szót se szólt, de azon járt az esze, hogy úgy látszik, a Király is tud dühös lenni. A méreg becses tulajdonság, de gyakran veszélyes is lehet. Ha az ember bevetésre megy, tudnia kell, mennyit ér a társa. És egy olyan veszélyes kiruccanáson, mint

amilyent most terveznek a faluba, nem árt tudni, ki védi az ember hátát.

A Király óvatosan lecsavarozta az óra hátlapját. Vízhatlan, rozsdamentes acél volt.

- Aha - jegyezte meg. - Gondoltam.

- Mit?

- Nem valódi. Ide nézz!

Marlowe figyelmesen megvizsgálta az órát. - Én nem látok rajta semmit.

- Nincs is mit látni. Pedig nem az, aminek mutatja magát. Nem Omega. A külseje jó, de az óramű régi. Valamelyik csirkefogó kicserélte a belsejét.

A Király visszacsavarozta a hátlapot, aztán tűnődve méricskélte az órát a tenyerén. - Látod, Peter, pont ezt magyaráztam neked. Az embernek vigyáznia kell. Ha most ezt Omegaként adom el, és nem tudom, hogy hamisítvány, szép kis pácba kerülhetek. De ha előre tudom, fedezve vagyok. Az ember nem lehet elég óvatos. - Elmosolyodott. - Igyunk még egy csésze kávé, jó üzlet ígérkezik.

Arcáról lehervadt a mosoly, amikor Max belépett az elmosott csajkákkal, és helyére rakta őket. Max egy szót se szólt, csak bólintott, és újra kiment.

- A nyavalyás - mondta a Király.

Grey még nem tért magához azóta, hogy Josima megtalálta a rádiót. Amint a raktárbarakk felé bandukolt, afölött borongott, hogy a táborparancsnok miféle új kötelezettségeket rótt rá Josima jelenlétében, amit aztán Smedly-Taylor ezredes részletesen ki is fejtett. Grey tudta, hogy elvileg ugyan végre kellene hajtania az új parancsot, voltaképpen azonban az a dolga, hogy szemet hunyjon, és tartsa a száját. Szűz Máriám, gondolta, akármit csinálok, semmi se jó.

Érezte a közeledő gyomorgörcsöt. Megállt, várt, amíg elmúlik. Nem vérhas volt, csak szimpla hasmenés; a láz sem malária volt, csupán egy enyhébb, de makacsabb láz, amely időről időre kiújult. Nagyon éhes volt. Neki aztán nem volt élelmiszer-tartalékja, sem pénze, hogy vegyen. Csupán a tábori fejadag, minden kiegészítés nélkül; s ha az nem volt elég, hát éhen maradt.

Ha kijutok innét, gondolta, esküszöm, hogy soha többé nem fogok éhezni. Ezer tojásom lesz otthon, egy tonna húsom, lesz cukor, kávé, hal, és egész nap főzünk Trinával. És amikor nem főzünk vagy eszünk, akkor szeretkezünk. Szeretkezünk? Nem, csak egymást marjuk. Trina, az a szukafajzat, az örökös hervasztó kifogásaival: "Fáradt vagyok", "Fáj a fejem", vagy "Az ég szerelmére, már megint?" vagy "Hát jó, azt hiszem, kötelességem", vagy "Most szeretkezhettek éppen, ha te akarsz", vagy "Nem tudnál kivételesen békén hagyni?"

Pedig ő nem is akarta olyan gyakran, és legtöbbször szó nélkül tartóztatta magát. Vagy kap egy dühös "Na jó"-t, Trina felkattintja a lámpát és kiviharzik a fürdőszobába "előkészülni", s ő csak a lenge anyagon keresztül látja testének fényét, míg csak rá nem csukódik a fürdőszobaajtó; aztán vár, vár, és vár, míg kialszik a fürdőszobában a villany, és Trina visszajön a hálószobába. Végtelennek tetsző ideig tart, míg az ajtótól az ágyig ér, és ő csak tiszta szépségét látja a selyem alatt, s érzi a szeméből felé lövellő jeges pillantásokat. Aztán ott van mellette, és az egész gyorsan véget ér, majd Trina felkel, hogy a fürdőszobában ismét megtisztálkodjék, mintha az ő szerelme mocskos volna; és folyik a víz, és Trina frissen illatozik újra, amikor visszajön, és ő újra gyűlöli magát, amiért magáévá tette, holott a felesége nem is akarta. Mindig így volt. Házasságuk hat hónapja alatt - ebből a huszonegy nap szabadságot töltöttek együtt - kilencszer marták egymást.

Egy héttel azután, hogy találkoztak, már meg is kérte a kezét. Voltak ugyan nehézségek, Trina anyja gyűlölte őt, amiért elvette az ő egyetlen kislányát, aki olyan fiatal, alig tizennyolc éves. Az ő szülei azt mondják: várj még, talán hamar véget ér a háború, neked meg nincs pénzed, és az a lány nem a legjobb családból való.

Egy hónap múlva házasodtak össze. Grey elegáns volt az egyenruhájában, a kölcsönzött karrdal az oldalán. Trina anyja nem jött el a két légiriadó között hevenyészve megtartott ceremóniára, és az ő szüleinek arcára is kiült a rosszallás. Csak futólag csókolták meg őket, Trina ettől sírva fakadt, még a házasságlevelük is nedves lett a könnyeitől.

A nászéjszakán Grey rájött, hogy Trina nem szűz. Persze megjátszotta, mintha az lenne, és utána napokig panaszkodott, hogy

“kérlek, drágám, még ne, még úgy fáj, légy türelmes”. De nem volt szűz, ami csak azért fáj Greynek, mert Trina hazudott neki. De Grey úgy tett, mintha nem jött volna rá, hogy becsapták.

Utoljára hat nappal a behajózás előtt látta. A lakásukban voltak, ő az ágyon hevert, és nézte, amint az asszony öltözködik.

- Tudod, hova fogtok menni? - kérdezte Trina.

- Nem - válaszolta Grey. Rosszul telt a nap, előző este óriásit veszekedtek, és az is nyomasztotta, hogy el kell mennie. Felkelt, Trina mögé állt, kezét az asszony mellére csúsztatta, és gyengéd szerelmével próbálta eloszlatni a ridegségét. - bérlek, hagyj!

- Trina, nem lehetne...

- Ne hülyéskedj! Tudod, hogy fél kilenckor kezdődik az előadás.

- Addig még rengeteg idő van...

- Robin, az isten szerelmére, szétkened a sminkemet!

- A pokolba azzal a sminkkel - mondta ő.

- Holnap már nem leszek itt.

- Talán jobb is. Nem vagy se kedves, se figyelmes.

- Mi a fenét vársz tőlem? Baj az, ha egy férj kívánja a feleségét?

- Ne üvölts. Meghallják a szomszédok!

- Hadd hallják! - Trina felé indult, de a nő becsapta az orra előtt a fürdőszoba ajtaját. Amikor visszajött, hideg volt és illatos. Melltartó volt rajta, rövid kombiné, a kombiné alatt bugyi, a harisnyáját keskeny pánt tartotta.

- Trina, kérlek - kezdte megint Grey.

- Nem. - A nő lehajolt.

Grey ott állt fölötte, a térdéből egész kiment az erő.

- Bocsáss meg, hogy... hogy kiabáltam.

- Nem érdekes.

Lehajolt, hogy megcsókolja a vállát, de a nő arrébb húzódott.

- Látom, megint ittál - mondta fintorogva. Ekkor kitört belőle a düh. - Csak egy pohárral, a nyavalya essen beléd! - ordította, megperdítette a nőt, s letépte róla a kombinét, a melltartót, majd rálökte az ágyra, és lehúzta s bugyit is róla.

Trina egész idő alatt csendben volt, némán bámult rá.

Grey magához tért. - Trina, szeretlek! - krákolta reményvesztetten, s gyűlölte magát azért, amit tett.

Trina összeszedte a ruháját. És mintha álom lett volna az egész, Grey csak nézte, hogy a nő visszaül a tükör elé, nyugodtan kezdi rendbehozni a sminkjét, és közben egy dalt dúdolgat.

Grey bevágta maga mögött az ajtót, és visszament az egységéhez. Másnap megpróbált telefonálni, de nem vette föl senki. Túl késő volt már, és hiába könyörgött, nem engedték vissza Londonba. Az egységet Greenockba irányították behajózásra, és ő mindennap többször próbált telefonálni, de senki sem vette föl a kagylót. Nem jött válasz kétségbeesett távirataira sem; aztán Skócia partjait elnyelte az éj sötétje. Grey csak hajót és tengert látott, és keservesen sírt.

Nem Trina hibája volt, gondolta most; orvoshoz kellene mennem, lehet, hogy szexmániás vagyok. Biztos, hogy én vagyok a hibás, nem ő.

- Jól érzi magát, Grey? - kérdezte Jones alezredes.

- Ó, igen, alezredes úr, köszönöm. - Grey azon vette észre magát, hogy erőtlenül támaszkodik a raktárbarakk falához. - Csak... csak egy kis láz.

- Nem néz ki valami jól. Miért nem ül le egy kicsit?

- Nem, köszönöm, már minden rendben van. Iszom egy kis vizet.

Grey a csaphoz ment, levetette az ingét, és a vízszugár alá tartotta a fejét. Nem szabad így elhagynod magadat - gondolta. De minden erőfeszítése ellenére csak Trina körül forgott továbbra is az agya. Ma éjjel, ígérte magának, ma éjjel rágondolok. Ma és minden éjjel. A pokolba az éhező étellel. A remény nélküli étellel. Meg akarok halni. Jó lenne meghalni.

Ekkor megpillantotta Marlowe-t, aki a kezében egy csajkával óvatosan lépdelt felfelé.

- Marlowe! - Mit akar?

- Mi van abban a csajkában? - Étél.

- Nem csempészárú?

- Mit macerál engem, Grey?

- Én nem macerálom. Madarat tolláról... - Hagyjon békét!

. - Nem megy, öregfiú. Ez a munkám. Belenézhetek? Szabad?

Marlowe habozott. Greynek jogában állt megnézni az edényt, ahhoz is joga volt, hogy Smedy-Taylor ezredes elé citálja, ha ő ebben meggátolná. És a zsebében húsz kinintabletta lapult.

Senkinek nem volt szabad gyógyszert tartani magánál. Ha megtalálják, el kell mondania, hogyan jutott hozzá, s akkor a Királynak is el kell árulnia, hogy ő honnan szerezte. Macnek pedig szüksége volt a gyógyszerre, mégpedig azonnal. Levette a csajka fedőjét.

A marhahúsos bab földöntúli illatokat árasztott. Grey gyomra hatalmasat kondult, de megpróbálta palástolni éhségét. Óvatosan megbillentette a csajkát, hogy lássa a fenekét. De semmi más nem volt az edényben, csak a fenséges marhahús és a sok bab.

- Honnan vette?

- Kaptam.

- Tőle?

- Igen.

- Hova viszi?

- A kórházba.

- Kinek?

- Egy ismerősönnek.

- Mióta lett maga hadnagy létére egy tizedes küldönce?

- Menjen a pokolba!

- Előbb még tesztek róla, hogy maga meg ő megkapják, amit megérdemelnek.

Nyugalom, mondta magának Marlowe, nyugalom. Ha behúzol egyet Greynek, csak magadnak ártasz.

- Van még kérdése, Grey?

- Egyelőre nincs. De ne felejtse el... - Grey közelebb lépett, miközben majd megveszett az étel illatától. - Maga és az az átkozott csaló barátja rajta vannak a listámon. Nem felejtettem el az öngyújtót.

- Fogalmam sincs, miről beszél. Semmi tilalmasat nem követtem el.

- Majd fog, Marlowe. Ha eladja a lelkét, előbb-utóbb fizetnie kell érte.

- Maga nem épeszű.

- Az egy csaló, hazug, tolvaj...

- A barátom, Grey. Nem csaló és nem tolvaj.

- De hazugnak hazug.

- Itt mindenki hazug. Maga is. Maga is letagadta a rádiót. Aki életben akar maradni, annak hazudnia kell. Az ember sok mindenre kapható azért, hogy...

- Például, hogy egy tizedes talpát nyalja egy kis plusz élelemért:?

Marlowe homlokán kidagadtak az erek. De a hantija halk volt, szinte nyájas: - Szét kellene vernem a pofáját. Grey. De nem vall jó nevelésre, ha ilyen csatornatöltelékkel verekszik az ember. Nem illik az ilyesmi.

- Marlowe, az istenit.... - kezdte Grey, de csak hápogni tudott dühében, szinte fojtogatta a méreg.

Peter Marlowe mélyen Grey szemébe nézett, és tudta, hogy mert nyert. Egy pillanatig fürdött győzelme dicsőségében, de máris elpárolgott a haragja. Megkerülte Greyt és továbbment.

Mac bevett hat tablettát, és elfintorította az arcát, amint Marlowe kissé feltámasztotta a fejét, hogy inni tudjon a szájához tartott pohárból. Nagyot nyelt és visszahanyatlott.

- Az isten áldjon meg; Peter - suttogta. Ez segíteni fog. - Égő arccal álomba merült. Álmánál a valóság sem lehetett lidércesebb.

Látta a feleségét és kisfiát, amint az óceán mélyén lebegnek, halak úszkálják körül őket, és ők sikoltoznak. Látta magát, amint cápákkal küzd a mélyben, de puszta kezében nincs elég erő, a hangja gyenge, és a cápák hatalmas cafatokot tépnek ki a húsból. Aztán eltűntek a cápák, csak sárga emberek voltak mindenütt, tűhegyes aranyfogaikat vicsorgatták, és szuronyos puskákkal fogták körül őt és a családját a tenger mélyén. Hatalmas, éles szurony volt a puskájukon.

- Ne őket, engem! - üvöltötte. - Engem, engem öljetek meg! - És tehetetlenül nézte végig, hogy legyilkolják a feleségét, a fiát, s más; éppen rajta volt a sor, amikor rémülten futásnak eredt. Rohant, noha nem akart, otthagya a feleségét és a fiát meg a véres tengert, és fuldokolva rohant a véren keresztül. Rohant, miközben a nyomában voltak a ferde szemű cápák s tűhegyes aranyfogakkal, szuronyos puskákkal; tépték a húst, aztán egyszer csak szembefordult velük. Verekedett, könyörgött nekik, de Josima mélyen a hasába dőfte a szuronyát. Embertelen volt a fájdalom. Josima kirántotta s szuronyt, és ő érezte, hogy ömlik a hasából a vér, ömlik testének valamennyi

nyílásán át, még a pórusaiból is, míg csak a lelke maradt a porhüvelyben. Aztán végül a lelke is megadta magát és elszállt, bele a véres tengerbe. Csodálatos, végtelen megkönnyebbülés töltötte el: boldog volt, hogy végre meghalt.

Mac kinyitotta a szemét. Lepedője, takarója, csuromvizes volt a verítéktől, a láz elhagyta. Tudta, hogy újra él.

Marlowe még mindig ott ült az ágya mellett. Ida elnézett mellette, a sötét éjszakát látta.

- Itt vagy, fiú? - A hangja olyan gyenge volt, hogy Marlowe-nak előre kellett hajóznia, hogy megértse, mit mond.

- Jobban vagy, Mac?

- Jobban, fiú. Szinte nem is rossz ez a kis láz, ha utána ilyen jól érzi magát az ember. Most alszom. Hozz valami ennivalót holnap.

Mac lehunyta a szemét, és már aludt is. Marlowe lehajtott róla a takarót, megtörölgette a száthalmas emberi porhüvelyt.

- Hol találok száraz pokrócot, Steven? - kérdezte a betegszobán átsiető ápolót.

- Rögtön, uram - válaszolta Steven. Már többször látta ezt a fiatalembert, és tetszett is neki. Esetleg... de nem, Lloyd rémesen féltékeny lenne. Majd máskor. Idő van bőven.

Steven odament az egyik ágyhoz, és levette a benne fekvőről a takarót, aztán az alsó pokrócot is ügyesen kihúzta alóla, majd visszament Marlowe-hoz. - Tessék - mondta.

- Na és ő?

- Szegény fiúnak nincs már rá szüksége - mosolygott szelíden Steven.

Marlowe odanézett, hogy lássa, ki a halott, de nem ismerte. - Köszönöm -: mondta, és igazgatni kezdte az ágyat.

- Hagyja csak, majd én megcsinálom mondta Steven. Büszke volt rá, milyen ügyesen tudja megigazítani az ágyat anélkül, hogy zavarná a beteget.

- Ne aggódjon a barátja miatt - mondta közben. - Majd én gondját viselem. - Betakargatta Macet, mint egy kisgyereket. - Kész, - Megsimogatta Mac homlokát, aztán elővett egy zsebkendőt, és letörölte vele az izzadságot. - Két nap múlva rendben lesz. Ha volna valami kis ennivalójuk... - Elhallgatott, s ahogy Marlowe-ra nézett, könnyel: szöktek a szemébe. - Ostoba vagyok, ne haragudjon. És ne

aggódjon. Többet már igazán nem tehet, úgyhogy menjen szépen, és aludja ki magát. Legyen jó fiú, és menjen.

Marlowe szó nélkül hagyta, hogy kivezessék. Steven mosolyogva intett neki jó éjszakát, majd visszament a kórterembe.

A sötétből Marlowe figyelte, amint Steven megsimogat egy lázas homlokot, megfog egy maláriától reszkető kézzel takarókat igazgat; hányni segít valamelyiknek, és eközben halk altatódalt dúdol. Amikor a halott ágyához ért, Steven lenézett a holttestre. Kiegyenesítette a halott végtagjait, és a mellen keresztbe tette a kezét. Aztán levette a köpenyét, azzal takarta le a testet. Érintésével mondott utolsó áldást felette. Sima felsőteste, karcsú, szőrtelen lábai világítottak a félhomályban.

- Te szegény - suttogta és lenézett a kényszerravatalra. - Szegény fiúk. Ó én szegény fiacskáim - siratta mindnyájukat.

Peter Marlowe szájalommal telve fordult el: szégyellte magát, hogy volt idő, amikor viszolygott Steventől.

XII.

Marlowe vegyes érzelmekkel közeledett az amerikai barakkhoz. Sajnálta már, hogy olyan készségesen beleegyezett a tolmácsolásba, ugyanakkor hálátlannak is érezte magát a kétségei miatt. Szép kis barát vagy, szidta magát, mindazok után, amit érted tett.

Úgy érezte, mintha valami súly húzná le a gyomrát. Mint felszállás előtt, gondolta. Nem, ez mégis más. Inkább olyan, mint amikor hívat az iskolaigazgató. Mind a kettő fájdalmas, de amabban mégis több az öröm. Ahhoz csak ez a faludolog hasonlítható. Repes tőle a szíve. Ekkora kockázatot vállalni, csupán az izgalom kedvéért - vagy is hát igazában az élelem és esetleg egy lány kedvéért.

Ezredszer fordult meg az agyában, vajon mit kereshet a faluban a Király. De udvariatlanság lett volna megkérdezni, és különben is tudta, hogy hamarosan úgyszólván kiderül. A Király nem fecsegett, a gondolatait megtartotta magának. Angol vonás, mondta magában Marlowe elégedetten. Hogy ki vagy, mi vagy, az a te dolgod, egészen addig, amíg meg akarod osztani a barátoddal. És egy barát sohasem kérdezősködik; Valaki vagy magától beszél, vagy sehogy.

Marlowe tudta, hogy esztelenség az egész vállalkozás. Bár most talán nem is annyira. Most már volt igazi ok: alkatrészt hozni a rádióhoz, vagy szerezni egy komplett rádiót. Igen: ez megéri a kockázatot.

De azért tudta, hogy enélkül is menne.

A Király egy barakk árnyékába húzódva beszélgetett egy másik árnyal. Összedugták a fejüket, és suttogtak. Annyira elmerültek, hogy Marlowe inkább úgy gondolta, nem zavarj őket. Elindult fölfelé a lépcsőn, be az amerikaiak barakkjába.

- Hé, Peter! - szólt utána a Király. Marlowe megállt.

- Mindjárt jövök, Peter. - A Király odafordult a másik alakhoz. - Itt várjon, őrnagy úr. Rögtön itt lesz. Majd szólok.

- Köszönöm - nyelte a nyálát zavartan az apró termetű ember.

- Parancsoljon egy kis dohányt - kínálta a Király.

Az őrnagy örömmel elfogadta. Még jobban behúzódott az árnyékba, és onnan figyelte a Királyt, aki lassú léptekkel átsétált a

barakkjához.

- Hiányoztál, öregem - mondta a Király Marlowe-nak, és játékosan behúzott neki egyet - Hogy van Mac?

- Köszönöm, jobban. - Marlowe igyekezett félrehúzódní a barakkból kiszűrődő fénykörből. A fene egye meg, gondolta, szégyellem, hogy meglátnák a barátommal. Szemétség. Nagy szemétség ez.

A hátában érezte az őrnagy pillantását, és akaratlanul is összerázkódott, amikor a Király így szólt: - Gyerünk, kezdjünk hozzá.

Grey megnézte, van-e valami üzenet a rejtekhelyen a számára. Volt. "Prouty őrnagy órája. Ma este. Marlowe-val."

Grey szinte ugyanazzal a könnyed mozdulattal, amellyel fölvette, vissza is lökte a konzervdobozt az árokba. Nyújtózkodott, fölállt és nekiindult. Közben az agya úgy járt, mint egy számítógép.

Marlowe és a Király. Ott lesznek az amerikai barakk mögött Proutyval. Melyik is az? Aha, egy őrnagy! Aki a lövészeknél szolgál? Vagy az ausztrál? Na, mi lesz, Grey, mondta magának dühösen, hol van a híres iktató agyad, amelyre olyan büszke vagy? Megvan! Az a kis emberke, utász, ausztrál.

Vajon van-e valami köze Larkinhoz? Nem. Nem tudok róla.

Ausztrál. Akkor miért nem az ausztrál nepperrel, Timsennel csinálja az üzletet, miért a Királlyal? Lehet, hogy Timsennek túl nagy a falat? Vagy talán lopott jószágról van szó? Ez még valószínűbb, mert akkor Prouty biztos, hogy nem fogja az ausztrál csatornát használni. Igen, erről lehet szó.

Grey az órájára pillantott. Ösztönösen tette, pedig már három éve nincs is órája. Nem mintha szüksége lenne rá, megsaccolja ő az időt éjjel-nappal. Minden táborlakó tudta, hogy nagy: jóból hány óra lehet.

Túl korain van még, gondolta. Még egy darabig nem lesz őrségváltás. Akkor pedig a barakkjából jól látja majd, amint a leváltott őr átvág a táboron. Az új őrt kell figyelni. Legjobb, ha akkor kapom rajta őket, amikor a Király átadja Proutynak a pénzt. Aztán megy a jelentés Smedly-Taylor ezredesnek: "Tegnap éjjel üzletelésnek voltam tanúja. Láttam az amerikai tizedest és Marlowe érdemkeresztes repülőhadnagyot egy őrral. Jó okom van

feltételezni, hogy Prouty őrnagy is benne van a dologban, ő kínálta eladásra az alku tárgyát.”

Ez jó lesz. A szabályzat, gondolta vidáman, világos és pontos: “Örökkel nincs üzletelés!” Tettenérés esetén haditörvényszék jár.

Először haditörvényszék. Aztán az én börtönöm, az én jó kis börtönöcském. Nincs privát koszt, nincs marhahúsos bab. Nincs semmi. Csak a ketrec. Úgy be lesztek zárva, mint a patkányok; egyébként azok is vagytok. Aztán persze majd kijöttök, dühödten, gyűlölködve. És aki dühös, az hibázik. És legközelebb talán már Josima fog várni rátok. Csinálják csak a japcsik, nem kell segíteni nekik.

Megfizetek neked, Peter Marlowe, te aljas csirkefogó. Tán hamarabb is, mint reméltem. És a bosszúm igazán gyönyörűséges lesz.

A Király az órájára pillantott. Kilenc múlt négy perccel. Bármelyik pillanatban itt lehet az ór. A japcsikkal az ember másodpercre pontosan kalkulálhat: a megbeszélte időpont szent náluk.

Meghallotta a lépéseket. Torusumi megkerülte a barakkot, és gyorsan belépett a függöny alá. A Király felállt és köszöntötte. Marlowe is ott volt a ponyva alatt, és háborgó lélekkel felállt ő is.

Torusumi egyéniségnek számított az örök között. Veszélyes volt és kiszámíthatatlan. Egy éve lehetett a táborban. Szerette keményen megdolgoztatni a hadifoglyokat, és ha rossz kedve volt, a napon aszalta őket, ordított velük, még meg is rugdosta egyiket-másikat.

- Üdvözöllek - szólt vigyorogva a Király. - Cigaretta? - nyújtotta a nyers jávai dohányt.

Torusumi megvillogtatta aranyfogát, átadta a puskáját Marlowe-val, és leült. Egy csomag Kocát húzott elő a zsebéből, és megkínálta a Királyt. Aztán Marlowe-ra nézett.

- A barátom - mondta a Király.

Torusumi morgott valamit, megvillantotta az aranyfogát, és Marlowe-t is megkínálta cigarettával. Marlowe habozott. - Vegyél csak, Peter mondta a Király.

Marlowe engedelmeskedett, s az ór leült a kis asztalhoz.

- Mondd meg neki - fordult a Király Marlowe-hoz -, hogy legyen üdvözölve.

- A barátom azt mondja, légy üdvözölve, s hogy látásod öröme szolgál.

- Köszönöm. Van a barátodnak valamije a számomra?

- Azt kérdezi, van-e valamid a számára. - Pontosan fordítsd, amit mondok, Peter. Egészen pontosan.

- A tábori keveréknyelvet kell használnod Arra meg nem lehet egészen pontosan fordítani - Jól van, de azért próbáld meg! A Király átnyújtotta az órát. Marlowe meglepetve látta, hogy szinte újjávarázsolták: kifényesítették, új műanyag számlap volt rajta, és finom szarvasbőr tokban lapult.

- Ezt mondd neki: egy ismerősöm akarja eladni. De elég drága, és lehet, hogy ő nem is ilyen akarna.

Még Marlowe is észrevette, hogy az ór szemagy felcsillant, amikor kivette az órát a tokból. Aztán odatartotta a füléhez, majd egy mordulással letette az asztalra.

Marlowe tolmácsolta az ór válaszát: - Más nincs? Sajnálom, de az Omega nem hoz sokat a konyhára manapság Szingapúrban.

- Mondd meg neki, hogy sajnálom, de most csak ez van.

A Király várt, míg Marlowe fordított, aztán elmosolyodott, visszatette az órát a tokba, a tokot a zsebébe és fölállt: - Viszontlátásra! mondta.

Torusumi ismét kivillantotta aranyfogát, és intett a Királynak, hogy üljön csak vissza. Nem mintha szükségem lenne az órára - mondta -, de mert a barátom vagy, és mivel sokat fáradoztál, megkérdezem, mennyit akar az ember, aki e jelentéktelen holmi tulajdonosa?

- Háromezer dollárt - válaszolta a Király. Sajnálom, ha túl magas az ára.

- Valóban túl magas. A tulajdonos feje beteg. Én csak egy szegény ór vagyok, de mivel sok jó üzletet kötöttünk a múltban, hogy szívességet tegyek neked, felajánlok háromszáz dollárt.

- Sajnálom, de nem fogadhatom el. Úgy hallottam, van más vevő is, aki elfogadhatóbb árat fizetne más közvetítőn keresztül. Tudom, hogy szegény ember vagy, hogy nem szabadna pénzt kínálnod egy ilyen jelentéktelen óráért. Valóban, az Omega nem sok pénzt ér, de megértheted, hogy a tulajdonos számára sértés volna, ha kevesebbet ajánlanál, mint amennyit egy másodosztályú óra megér.

- Igaz. Talán felemelem az árat egy kevéssel, mert még egy szegény embernek is van becsülete, s nem lenne tisztességes hasznot húzni másnak a szenvedéséből. Legyen négyszáz.

- Köszönöm, hogy ilyen jó és becsületes ember vagy... De mivel ez egy Omega, s mivel az Omega ára már régebben veszített megszokott magasságából, nyilván más oka is van, hogy nem akarsz velem üzletet kötni. Egy becsületes ember mindig becsületes...

- Valóban az vagyok. Nem kételkedem sem benned, sem az óra tulajdonosának jó hírében. Inkább kockáztatom a saját jó híremet, s megpróbálom rávenni a nyomorult kínai kereskedőket, akikkel alkudnom kell, hogy nyomorúságos életükben egyszer adjanak tisztességes árat. Bizonyos vagyok benne, te is egyetértesz velem, hogy ötszáz a legtöbb, amit egy becsületes ember kérhet egy Omegáért, még ha azelőtt magasabb volt is az ára.

- Aggódom érted, barátom. Talán nem is ment le annyira az Omega ára. Talán a zsugori kínaiak csupán ki akarnak használni egy becsületes embert. Hiszen épp a múlt héten jött hozzám egy barátod, egy másik őr, s vett egy ugyanilyen órát háromezerért. Csak régi barátságunkra való tekintettel ajánlom föl most neked ezt az órát.

- Ezt mondod nekem? - Torusumi dühösen e földre köpött. Marlowe felkészült az ütésre, amely rendszerint az efféle kitöréseket szokta követni.

A Király mélységes nyugalommal ült a helyén. Előhúzott pár szál dohányt, és cigarettát kezdett sodorni. Ennek láttán Torusumi abbahagyta az őrjöngést, odakínálta a csomag Kooát, és kissé megnyugodott.

- Meglep, hogy a nyomorult kínai kereskedők, akik miatt az életemet kockáztatom, ilyen korruptak. Még elgondolni is rossz, hogy visszaélnék a bizalmammal. Már egy éve ugyanazzal az emberrel kötöm az üzleteket. Már ennyi ideje, hogy becsapott... Megölöm.

- Még jobb - mondta a Király -, ha lóvá teszed.

- Hogyan? Szeretném, ha barátom megmondaná.

- Nyelveddel átkozd meg. Mondd meg neki, a füledbe jutott, hogy csaló. Mondd meg, hogy ha a jövőben nem fizet rendes árat,

jelentet a hatóságoknak. Akkor majd elviszik őt is, a feleségét, gyerekeit, és megbüntetik őket.

- Pompás tanács. Boldog vagyok barátom ötlete hallatán. Ezért ezeröttszáz dollárt ajánlok fel. Ez elviszi az összes pénzem, és még azt is, amelyet egy barátom bízott rám, aki éppen kórházban van, és nem tud dolgozni.

A király lehajolt, rácsapott a bokája táján rajzó szúnyogfelhőre. Ez már jobban hangzik, öregem, gondolta. Lássuk csak. Kétezer sok volna. - Ezernyolcszáz: rendes ár. Ezeröt: nem rossz.

- A Király arra kér, várj egy kicsit - tolmácsolta Marlowe. - Meg kell beszélnie a dolgot azzal az emberrel, aki el akarja adni ezt az árut.

A Király bemászott az ablakon, és végignézett a barakkon. Max a helyén volt, Dino az út egyik oldalán, Byron Jones a másikon. Az amerikaiakkal szomszédos barakk árnyékában megtalálta az izgalomtól verítékező Prouty őrnagyot.

- Sajnálom, őrnagy úr - suttogta bánatosan. - egyáltalán nem érdekli a dolog.

Prouty aggodalma fokozódott. Muszáj volt eladnia az órát. Istenem, gondolta, ilyen az én szerencsém. Valahogy pénzt kell szereznem.

- Egyáltalán semmit sem ajánlott? - A legjobb ajánlata négy száz volt.

- Négyszáz! De hiszen mindenki tudja, hogy az Omega kétezret is megér.

- Nem, sajnos, ez csak mese, uram. És az illető őr egy kicsit gyanakszik is. Mármint hogy nem is igazi Omegáról van szó.

- Elment az esze. Már hogyan volna Omega!

- Sajnálom, őrnagy úr - mondta a Király. - Én csak beszámolok...

- Ne vegye magára, tizedes. Nem magát okolom. Ezek a rohadt sárgák mind egyformák. Mit csináljak? - kérdezte Prouty macában. Ha most nem tudom elpasszolni, akkor soha, a brancsuk pedig szüksége van a pénzre, különben kárba veszett az egész munkánk. Mit csináljak?

Prouty gondolkozott egy percre, aztán így szólt: - Tegye meg, ami magától telik, tizedes. Ezerkétszáznál lejjebb nem mehetek. Egyszerűen nem mehetek.

- Rendben van, őrnagy úr. Nemz hiszem, hogy sikerülne, de megpróbálom.

- Nagyon helyes, öregem. Számítok magára. Nem adnám ilyen olcsón, de hát olyan kevés a koszt. Tudja, hogy van ez.

- Igen, uram - mondta udvariasan a Király: - Megpróbálom, de nem hiszem, hogy sikerülne ennyire felnyomni az árat. Azt mondja, a kínaiak már nem vesznek annyi órát, mint valamikor. De rajtam nem fog múlni.

Grey látta, hogy Torusumi átsétál a táboron, és tudta, hogy hamarosan elérkezik az ő ideje. Elég régóta várt, és most itt a nagy pillanat. Felkelt és kísért a barakkból, karszalagját megigazította, és homlokára húzta a sapkáját. A szíve kellemesen kalapált. Letartóztatás előtt mindig ezt érezte. Áthaladt a barakksoron, s a lépcsőn lesétált a főútra. Ez volt a hosszabbik út. Szándékosan választotta ezt, mert jól tudta, hogy a király öröket állít, valahányszor üzletet bonyolít le. De Grey tudta, hol vannak az örök. És tudta, hogy van egy út, amelyet nem figyelnek; ez a pöcegödrök felé vezet.

- Grey!

A hadnagy felpillantott. Satuson ezredes tartott feléje.

- Tessék, ezredes úr.

- Jó, hogy látom, Grey. Hogy van?

- Köszönöm, jól, uram - válaszolta a katonai rendőr meglepetten a barátságos üdvözlés hallatán. Szeretett volna ugyan továbbmenni, de azért hízelgett neki a dolog.

Samson ezredes különlegesen jelentős személyiség volt Grey jövője szempontjából. Satuson fejes volt, igazi fejes a Hadügyminisztériumban. És kitűnő kapcsolatokkal rendelkezett. Egy ilyen ember rendkívül hasznos lehet majd, ha vége lesz az egésznek. Samson ismerte az összes tábornokot, sokat mesélt arról, mekkora társadalmi életet éltek annak idején otthon, mesélt a vadászatokról, kerti multságokról, vadászbálokról. Egy Samson-féle ember ellensúlyozhatja Grey hiányosságait, például a hiányzó dicső haditetteket. Még alacsony származását is.

- Beszélni akar ok magával, Grey - mondta Satuson. - Van egy ötletem, amely lehet, hogy tetszene magának. Tudja, éppen a

hadjárat hiteles történetét állítom össze. Arra gondoltam, nem lenne kedve egyeztetni néhány adatot velem az ezredével kapcsolatban.

Lenne-e kedvem, gondolta Grey. Még hogy lenne-e kedvem? Mit nem adnék érte! Csak nem most.

- Boldogan, ezredes úr. Megtisztelő, hogy úgy véli, tudnék valami érdemlegeset nyújtani. Megfelelne holnap? Reggeli után esetleg?

- Ó - mondta Satuson -, én azt reméltem, hogy most beszélgethetünk egy keveset. Na nem baj, talán máskor. Majd szólok...

És Grey ösztönösen tudta, hogy ha ma nem, akkor soha. Satuson nem sokat törődött vele azelőtt. Talán, gondolta kétségbeesetten, talán mondok neki annyit, amennyivel beéri egyelőre, s akkor még ott kapom őket. Némelyik alkudozás órákig is eltart.

- Örömmel állok most is rendelkezésére, ezredes úr. De ha lehet, ne tartson túl sokáig, ha nem veszi zokon. Kissé fáj a fejem...

- Remek! - Satuson ezredes láthatóan örült. Karon fogta Greyt, s a barakk felé kormányozta. - Tudja, Grey, a maga ezrede mindig is a kedvenceim közé tartozott. Kiváló munkát végeztek. Úgy emlékszem, magát név szerint is felterjesztették kitüntetésre.

- Nem ezredes úr. Pedig megérdemeltem volna, azt hiszem. De nem volt idő felterjesztéseket irkálni akkor.

- Ne keseredjen el, Grey - mondta Samson.

- A háború után is emlékezni fogunk azokra a napokra. De most beszéljen arról, hol is volt az arcvonala, mikor maga Szingapúrba érkezett?

- Sajnálom, hogy ezt kell mondanom - fordította a Király szavait Marlowe -, de az óra nyomorult tulajdonosa csak nevetett rajtam. Azt mondta, a legkevesebb, amit elfogad, kétezerhatszáz dollár.

Torusumi láthatólag elkedvetlenedett. Marlowe közvetítésével csevegtek az időjárásról, az élelmiszerhiányról, sőt Torusumi még egy viharvert, gyűrött fényképet is mutatott a feleségéről és három gyerekéről.

Békésen beszélgettek, míg végre Torusumi feltápászkodott. Átvette a puskáját Marlowe-tól, aki egész idő alatt a kezében tartogatta, s közben nem tudott szabadulni a gondolattól, hogy töltve

van, és milyen könnyű lenne ölni vele. De ugyan minek? És aztán hogyan tovább?

- Még egy utolsó ajánlatom van, mert nem szívesen nézném, hogy a barátom haszon nélkül távozna. Kérem, beszéljen még egyszer az óra kapzsi tulajdonosával. Kétezer-egyszáz

- Hadd emlékeztessen barátomat, hogy az óra tulajdonosa magas rangú tiszt. Nem lehet vele tréfálni, nem adja alább kétezer-hatszáznál:

- Legalább add meg neki az esélyt, hogy visszautasítson egy olyan utolsó ajánlatot, melyet csak a barátság sugall, s amelyből magamnak semmi hasznom nem lenne!

- Barátom vagy, hát megpróbálom.

A Király otthagya Marlowe-t és az őrt. Telt az idő, s ők várakoztak. Marlowe végighallgatta, mennyire elege van Torusuminak a háborúból.

Kisvártatva a Király kimászott az ablakon.

- Ez az ember egy becsstelen disznó. Leköpött, és azt mondta, hogy mindenkinek elhíreszteli, milyen rossz üzletember vagyok, hogy inkább tömlöcbe csukat, semhogy kétezer-négyszáznál kevesebbet elfogadjon...

Torusumi tajtékozott és fenyegetőzött. A Király némán ült, és azt gondolta: kicsúszott a kezemből, túl messzire mentem, Marlowe-nak meg azon járt az esze, mi a fenének kellett nekem ebbe belekeveredni?

- Kétezer-kétszáz - fröcsögte Torusumi.

A Király vállat vont, mint aki elvesztette a csatát.

- Mondd, hogy rendben van, Peter - morogta Marlowe-nak. - Túl keményen alkuszik. Mondd meg neki, hogy le kell mondanom a jutalékomról, hogy fedezzem a különbözetet. Az a nyavalyás egy fillérrel kevesebbet sem fogad el. De hol a fenében van akkor az én üzletem?

- Rendben van - fordította Marlowe. Megmondom a tulajdonosnak, hogy megkapja a pénzét, de ehhez le kell mondanom a jutalékomról, hogy fedezzem a különbséget az általa kért pénz és a barátom által ajánlott ár között. De hol van akkor az én hasznom? Az üzlet nemes dolog, ha barátok kötik, de úgy jó, ha mindkét félnek haszna van belőle.

- Mivel a barátom vagy, megtoldom még százzal. Így megmarad a jó híred, s legközelebb nem kell ilyen kapzsi és fukar emberrel üzletelned.

- Köszönöm. Te okosabb vagy, mint én.

A Király átnyújtotta az órát a kis bőrtokban, megszámolta a frissen hamisított hatalmas köteg bankjegyet. Kétezer-kétszáz - ez már csinos pénz. Aztán Torusumi átnyújtotta a plusz százast. Mosolygott, mert túljárt a Király eszén, akinek üzleti hírneve az örök között is ismeretes olt. Könnyen el tudja adni az Omegát akár ötezer dollárért is. De háromezerötért biztosan.

Torusumi otthagya nekik a bontott csomag Kooát, és hagyott még egy bontatlan csomagot is, kártérítésül a Király számára a rosszul sikerült üzletért. Végül is, gondolta, ha a háború véget ér, a Király mindenképpen értékes szövetséges lehet.

- Jó munkát végeztél, Peter.

- Azt hittem, felrobban a méregtől a fickó. - Én is. Helyezd magad kényelembe, mindjárt jövök.

A Király megtalálta Proutyt, aki még mindig az árnyékban állt. Kilencszáz dollárt nyújtott át neki, a boldogtalan őrnagy vonakodva vette át a pénzt. Aztán a Király begyűjtötte a jutalékát: kilencven dollárt.

- Az üzlet napról napra nehezebb - jegyezte meg.

Így van, te disznó, gondolta magában Prouty. Mindenesetre nyolcszázötven nem is rossz ár egy hamis Omegáért. Kuncogott magában, hogy átejtette a Királyt.

- Csalódtam, tizedes. Ez volt az utolsó vagyonom. - Lássuk csak, gondolta vidáman, vagy két hétbe telik, míg a következőt is kipofozzuk. Timsen, az ausztrál nyélbe ütheti a következő üzletet.

Prouty észrevette a közeledő Greyt. Behúzódott a barakkok közé, igyekezett felszívódni az árnyékban. A Király beugrott az ablakon az amerikai barakkba, gyorsan beszállt a pókerjátzmába; és odasziszegte Marlowe-nak: - Vedd már föl a lapokat, hé!

A két ember, akiknek a helyét elfoglalták, csendben nézte, amint a Király kiszór egy halom bankjegyet. Amikor Grey megállt az ajtóban, már minden játékos Előtt csinos összeg hevert.

Ügyet se vetett rá senki, aztán a Király nyájasan felnézett:

- Jó estét, uram.

- Jó estét. - Grey arcán patakokban ömlött az izzadság. - De sok pénzük van!

- Szeretünk kártyázni, uram.

Grey kifordult az éjszakába. A fene vigye el Samsont!

Az emberek lejátszottak néhány kört, míg végre meghallották a "tisztá a levegő" jelzést. Ekkor a Király összesöpörte a pénzt, mindenkinek adott egy tízest, aztán intett Peternek, és félrevonultak.

- Megérdemlünk egy csésze kávé - a Királyon látszott, hogy kicsit fáradt. Elnyúlt az ágyon, amíg Marlowe főzte a kávé.

- Nem hoztam rád túl nagy szerencsét - mondta halkán Marlowe.

- Micsoda?

- Az üzletben. Nem sikerült valami jól, igaz?

A Király röhögött.

- Terv szerint ment minden. Nesze - nyújtott át száztíz dollárt Marlowe-nak. - Jössz nekem két dollárral.

- Két dollárral? - nézett rá az a pénzre.

- És ez mi?

- A jutalékom.

- Micsodám?

- Csak nem gondolod, hogy ingyen dolgoztatlak? Minek nézel engem?

- Mondtam, hogy szívesen csinálom. A tolmácsolásért nem jár semmi.

- Te hülye vagy. Száznolc dollár, tíz százalék. Ez nem alamizna. A tiéd, megdolgoztál érte.

- Te vagy a hülye. Hogy a fenébe kereshetek én száznolc dollárt egy kétezer-kétszáz dolláros üzleten, amikor ez volt a teljes ár, és nem volt rajta semmi hasznod? Nem vehetem el a pénzt, amit neked adott.

- Miért? Nincs rá szükséged? Neked, Macnek vagy Larkinnak?

- Dehogynem. De ez így nem járja. Én azt sem értem, miért pont száznolc dollár.

- Peter, egyszerűen nem tudom felfogni, hogy éltél meg idáig ezen a földön. Figyelj ide, elmagyarázom. Én az üzleten ezernolcvan dollárt nyertem tisztán. Annak a tíz százaléka száznolc. Száztízből kettő: szintén száznolc. Adtam neked száztízet, tehát tartozol két dollárral

- Hogy a fenébe van ekkora hasznod, amikor...

- Elmondom. Egyes számú lecke üzletkötésből. Vásárolj olcsón, és adj el drágán, ha sikerül. Vegyük például a ma esti ügyet.

A Király vidáman elmagyarázta, hogyan rázta át Proutyt. Amikor befejezte, Marlowe sokáig nem szólt egy szót sem. Aztán csak ennyit mondott: - Ez... ez becstelennek tűnik...

- Semmi becstelen nincs benne, Peter. Minden üzlet azon az elven alapszik, hogy az ember drágábban ad, mint ahogy vesz, különben ráfizet.

- Igen, de nem gondolod, hogy ez a te haszonkulcsod egy kicsit... magas?

- A fenét. Mindnyájan tudtuk, hogy az óra hamisítvány. Torusumit kivéve. Azt csak nem bánod, hogy őt átvertük? Bár ő is könnyen elpasszolja egy kínainak és méghozzá csinos kis haszonnal.

- Lehet, hogy igazad van.

- Helyes. Vegyük akkor Proutyt. Hamis órái adott el. Lehet, hogy lopta, a fene tudja. De nem kapott jó árat, mert nem jó kereskedő. Ha lett volna kurázsija, hogy visszavegye az órát, és faképnél hagyjon, megállítottam volna, és felemeltem volna az árat. Sarokba szoríthatott volna. És őt aztán nem érdekli, hogy mi lesz velem, ha a bolt rosszul sül el. Az én üzletemhez viszont hozzá tartozik, hogy mindig védjem a kuncsaftjaimat... úgyhogy Prouty biztonságban van, és ő tudja is ezt. Nekem kell vállalnom a kockázatot;

- Na és mit csinálsz, ha Torusumi rájön, és tényleg visszajön?

- Vissza fog jönni - vigyorgott a Király. - De ne izgulj. Ha botrányt csinálna, magát járatná le. Soha nem merné beismerni, hogy átvertem. A társai halálra szekíroznák, ha ennek híre menne. Vissza fog jönni, de csak azért, hogy most ő toljon ki velem.

Rágyújtott és Marlowe-t is megkínálta.

- Úgyhogy - folytatta jókedvűen - Prouty kilencszázat kapott, mínusz az én tíz százalék jutalékom. Nem sok, de nem is igazságtalan, és ne felejtse el, hogy te és én vállaltuk az egész kockázatot. És nekünk is voltak költségeink. Száz dollárt kellett fizetnem a fényesítésért, tisztítóért és az új üvegért. Húsz Maxnek, aki hozta a fülest az üzletről, fejenként tíz a négy örnek, és még hatvan a fiúknak, akik a pókerral falaztak. A maradék tíz százaléka száznyolc. Egyszerű.

Peter Marlowe a fejét rázta. Ennyi szám, ennyi pénz, és ennyi izgalom. Az egyik pillanatban még egy japán őrrrel csevegtek, a másikon már száztíz - bocsánat, száznyolc - dollár üti a markát. Egészen izgatott lett. Az több, mint húsz kókuszdió vagy egy csomó tojás. Mac! Most aztán vihetünk neki ételt. Tojás, tojás kell neki. Az használ.

Hirtelen az apja szavait hallotta, olyan tisztán, mintha csak mellette állna. És látta is: egyenes tartású, testes ember, a Királyi Haditengerészet egyenruhájában. "Ide hallgass, fiam. Becsület is van a világon. Ha valakivel dolgod van, mondj neki igazat, és akkor neki is feltétlenül igazat kell beszélnie, különben nem becsületes ember. Úgy védj a másik embert, ahogy tőle elvárod, hogy ő téged védjen. És ha valakinek nincs becsülete, azt kerüld el, mert téged is beszennyez. Ne felejtse el, vannak becsületes emberek és piszkos emberek. Van becsületes pénz és mocskos pénz."

- De hát ez nem mocskos pénz - hallotta a saját hangját -, éppen most magyarázta el a Király. Baleknak nézték. Ő pedig okosabb volt, mint a többiek valamennyien.

- Ez igaz. De mégis becstelenség eladni a más tulajdonát, aztán jóval kisebb árat mondani neki, mint amennyiért valójában elkelt.

- Igen, de...

- Nincs semmi de, fiam. Igaz, hogy a becsületnek is vannak fokozatai, de az embernek csak egy értékrendje lehet. Tedd, amit jónak láatsz; tiéd a választás. Néha alkalmazkodnunk kell a körülményekhez. De az ég szerelmére, vigyázz a lelkiismeretedre, mert arra senki nem fog helyetted vigyázni! És tudd meg, hogy egy rossz döntés biztosabban végez veled, mint egy puszkagolyó.

Marlowe töprengett, gyötrődött, egyik kezéből a másikba tette a pénzt. Aztán eszébe jutott Mac; és döntött.

- Köszönöm. Köszönöm a pénzt - mondta, s azzal zsebre vágta a bankjegyeket.

- Semmi köszönöm. Megdolgoztál érte, ez jár neked. Nem kaptad ingyen - mondta a Király.

Mialatt ettek, elmondta Marlowe-nak azonnal elküldte a fiúkat élelmiszer-tartalékokat venni, amint meghallotta, hogy Josima megtalálta a rádiót.

- Hazárdjáték az élet, Peter. Számítottam rá, hogy a japcsik egy időre megint megnehezítik az életünket. De csak annak, aki nem gondolkodik előre. Nézd meg Textet. A szerencsétlenek még arra sem volt pénze, hogy egy tojást vegyen magának. Vagy vegyünk titeket. Ha én nem lennék, szegény Mac még mindig szenvedne. Persze, szívesen segítek. Szeretek a barátaimon segíteni. Az embernek segítenie kell a barátait, különben nincs értelme semminek.

- Azt hiszem, igazad van - válaszolta Marlowe.

Látta, hogy a Király kipillant az ablakon, és azt is észrevette, hogy megvillan a szeme. Követte a pillantását: valaki közeledett az úton. Amint az alak a barakkból kiszűrődő fénykörbe ért, Marlowe felismerte. Samson ezredes volt az.

Samson észrevette a Királyt, és barátságosan intett neki. - Jó estét, tizedes! - mondta, és folytatta az útját a barakk mellett.

A Király kiszámolt kilencven dollárt, és átadta Marlowe-nak.

- Tedd már meg nekem azt a szívességet, Peter, hogy hozzáteszel ehhez egy tízest, és odaadod az ezredesnek.

- Samsonnak? Samson ezredesnek?

- Igen. Ott lesz a börtönépület sarkánál.

- Adjam oda neki a pénzt, csak úgy? De mit mondjak neki?

- Mondd, hogy én küldtem.

Úristen, gondolta döbbenetben Marlowe, hát Samson is le van fizetve? Az nem lehet! Én ezt nem tudom megtenni! A barátom vagy, de hát mégsem mehetek oda egy ezredeshez, hogy itt van száz dollár a Királytól!

A Király átlátott a barátján: ó, Peter, de nagy gyerek vagy, gondolta. Csakhogy Marlowe volt az egyetlen ember a táborban, akivel barátkozni akart, az egyetlen, akire igazán szüksége volt. Elhatározta tehát, hogy kitanítja az élet dolgaira. Nem lesz könnyű. Lehet, Peter, hogy fájni fog, de kitanítalak, még ha meg kell téged törnöm, akkor is. Túl fogod élni, és a partnerem leszel.

- Peter - mondta -, vannak helyzetek, amikor egyszerűen bíznom kell bennem. Soha nem hagytalak kutyaszorítóban. Amíg a barátom vagy, bízzál bennem. Ha nem akarsz a barátom lenni, az sem baj. De én szeretném, ha az lennél:

Marlowe tudta, hogy ez is vízváltó. Fogd azt a pénzt, és bízzál - vagy hagyd ott, és tűnj el.

Az ember élete tele van választásokkal. És a választás nemcsak őt érinti, ha igazán férfi. Mások is jelen vannak mindig.

Tudta, hogy az egyik választással a magáéval együtt Mac és Larkin életét is kockára teszi, mert a Király nélkül ők is olyan védtelenek; mint bármelyik más táborlakó; a Király nélkül nincs falu sem, mert tisztában volt vele, hogy egyedül sohasem kockáztatná meg, még a rádióért sem. A másik úttal múltját, családi hagyományait kockáztatná. Samson potentát volt a Hivatásosok között, magas hivatalt viselt, előkelő származású és vagyonos volt. Marlowe katonatiszti pályára született - mint ő előtte apja s utána majd a fia -, és az efféle megbélyegzést azokban a körökben soha nem felejtik el. Ha pedig Samson is bérenc, hát minden, amire eddig tanították, egy csapásra értéktelenné válik.

Marlowe figyelte magát, amint átveszi a pénzt, eltűnik az éjszakában, végigmegy az úton, odamegy Samson ezredeshez, és az suttogva ezt mondja neki: - Maga az, Marlowe?

- A Király megkért, hogy ezt adjam át önnek - válaszolt a hadnagy.

Látta, hogy az ezredes szeme felragyog, hogy Samson mohón számolja a pénzt, majd foszlott nadrágjába dugja.

- Adja át köszönetemet - hallotta a suttogást -, és mondja meg neki, hogy egy órán keresztül sikerült Greyt feltartóztatnom. Elég volt, nem?

- Elég. De csak éppen hogy. - Eztán a legnagyobb meglepetésére hozzátette: - Legközelebb tartóztassa tovább, vagy legalább riasszon minket, maga fajankó!

- Igazán megtettem; ami tölem telt. Mondja meg a Királynak, hogy sajnálom. Roppantul sajnálom, nem fog még egyszer ilyesmi előfordulni; ígérem. De tudja, Marlowe, hogy van az néha. Időnként nehéz a dolog.

- Megmondom neki, hogy elnézést kér.

- Igen, köszönöm, Marlowe. Irigylem magát, Marlowe, hogy olyan közel áll a Királyhoz. Szerencsés fickó maga.

A hadnagy visszament az amerikai barakkba. A Király megköszönte neki a szolgálatot, ő is üregköszönte a Királynak,

aztán kísértált az éjszakába.

Talált egy kis dombot, amely a drótkerítésre nézett, és azt kívánta, bárcsak a Spitfire-ben ülhetne, hasítaná a levegőt föl, föl, föl az égbe, ahol minden tiszta, ahol nincsenek szemét alakok - mint ő -, ahol egyszerű és tiszta az élet.

XIII.

Marlowe félálomban hevert az ágyán. Körülötte jöttek, mentek, ébredtek, munkába indultak az emberek. Mike már a bajuszát fésülte: egyik hegyétől a másikig tizenöt centi hosszú volt: megfogadta, hogy nem vágja le addig, amíg ki nem szabadulnak. Barstairs jogafejállását végezte, Phil Mint az orrát piszkálta, Raylins is elkezdte hangja karbantartását.

Marlowe fölött a felső ágyon Ewart addig nyögött, amíg kiment az álmom a szeméből, felült és lábát lelógatta az ágy szélén.

- Pokoli volt az éjszaka! - morogta.

- Rettenetesen dobáltad magad. - Marlowe számtalanszor kezdte a napot ezzel a megjegyzéssel, mert Ewart igen nyugtalan alvó volt.

- Elnézést.

Ewart mindig ezt mondta. Nagy huppanással leugrott. Neki nem Changiban volt a helye. Az ő helye a civil táborban lett volna, alig öt mérföldnyire innen, ahol a felesége volt meg a családja. Legalábbis valószínű, hogy ott voltak. A táborok nem érintkezhetek egymással.

- Zuhanyozás után égezzük ki az ágyat mondta, és ásított egyet. Alacsony termetű, fekete ember volt.

- Jó ötlet.

- Hogy aludtál?

- Mint mindig. - De Marlowe tudta, hogy most már semmi nem lesz úgy, mint eddig mindig, elfogadta a pénzt, és Satuson lelepleződött.

Már állt a reggelire várakozók türelmetlen sora, amikor kicipelték a vaságyat a barakkból. Leemelték a felső részét, és kihúzták a vas tartórudakat. Majd kókuszdióhéjat, gallyakat hoztak elő a barakkból, és tüzet raktak az ágy négy lába alá.

Amíg a lábak hevültek, égő pálmaleveleket fogtak, és a rugók meg a váz rúdjai alá tartották. Az ágy alatt a föld hamarosan feketélt a poloskáktól.

- Látod, Ewart - jegyezte meg Marlowe -, egyszer ezek a dögök elsétálnak az ágyunkkal... - Ne is mondd. Már bizsereg is a bőröm. Amikor végeztek az égetéssel, hagyták, hogy kihűljön az ágy, és közben a matracokat tisztogatták. Eltartott ez is egy fél óráig. Aztán

a szűnyogháló következett. Újabb félóra. Az ágy ekkorra már kihűlt annyira, hogy meg tudták fogni. Összerakták a részeit, visszavitték és beállították a négy, vízzel telt bádogdobozba, vigyázva arra, hogy a lábak ne érjenek a doboz falához.

- Milyen nap is van ma? - kérdezte Marlowe szórakozottan, mielőtt reggelizni indultak. - Vasárnap.

Marlowe megremegett, mert eszébe jutott az a másik vasárnap. Azután volt; hogy a japán járőr elkapta. És a bandungi kórházban feküdt. Azon a vasárnapon a japánok megparancsolták, hogy valamenyi hadifogoly szedje össze a cókmókját, és sorakozzék föl, mert átviszik őket egy másik kórházba.

Százszámra álltak az udvaron. Csak a főtisztek maradtak. Őket a szóbeszéd szerint később Tajvanra irányították. A tábornok, a rangidős tiszt is maradt; az volt a szokása, hogy a táborban fel-alá sétált, s közben hangosan csevegett a Szentlélekkel. A tábornok ápolt ember volt; szögletes vállú, egyenruháján a győztesek köpéseinek nedves foltjai sötétlettek.

Marlowe látta magát, amint a tűző napon cipelte a matracát Bandung utcáin. Aztán eldobta a matracot. Nem bírta tovább. Elesett, majd felkelt. Aztán egy börtönkapu előtt találta magát. Zúgott a feje, alig látott a láztól. Egyesével apró cellákba csukták őket. Láncok álltak ki a falból, egy lyuk a padlón volt a végé, körülötte évek ürüléke. Bűzös szalma borította a földet.

A mellette lévő cellában egy örült volt, egy jávai, aki ámokfutásában meggyilkolt három nőt és két gyereket, míg végre a hollandok elkapták. Most már nem hollandok voltak a börtönőrök. Ők is börtönlakókká lettek. Az örült egész nap és egész éjjel a láncait rázta és vonított.

Marlowe ajtaján volt egy kis lyuk. Feküdt a szalmán, és nézte a siető lábakat odakint, és várta az ételt, és hallgatta a rabok átkozódásait, a pestisben haldoklók nyögéseit. Várakozott, és a várakozás egy örökkévalóságig tartott.

Aztán egyszer csak kinyitotta a szemét, és egy jóságos arcot látott, majd egy másikat; mindkét arc békességet sugárzott, és ő azt gondolta, most már igazán halott.

De Macé és Larkiné volt a két arc. Már éppen indultak a börtönből egy másik táborba, amikor véletlenül rátaláltak. Azt hitték

róla, hogy jávai, mint az őrült a szomszéd cellában, aki folyvást csörgette a láncát és üvöltözött; Marlowe is malájul ordított, és elvadult külsején semmi sem mutatta, hogy angol.

- Gyerünk, Peter - mondta Ewart. - Itt a reggeli.
- Megyek már. - Marlowe magához vette a csajkáját.
- Jól vagy?
- Igen. - Kisvártatva hozzátette: - Jó dolog élni, nem?

Futótűzként terjedt a hír Changiban: a japán táborparancsnok visszaállítja a rendes rizsadagot egy hatalmas japán tengeri győzelem ünnepére. Állítólag az Egyesült Államok flottáját teljesen megsemmisítették, az előrenyomulást a Fülöp-szigetek térségében megállították, s a japán erők e pillanatban újra felvonulnak, hogy elfoglalják Hawaiiit.

Pletykák, ellenpletykák, vélemények és ellenvélemények csaptak össze.

- Nagy baromság! Azért találták ki, hogy a vereségüket palástolják.

- Nem hinném. Még soha nem növelték a tejadagot, ha csatát vesztek.

- Még hogy növelni! Na, ne mondd! Csak azt kapjuk vissza, amit elvettek tőlünk. Nem, öregem, én mondom neked, a japcsik most kapnak egyet a valagukra. Én mondom.

- Honnan tudod, hogy nem minket páholjanak? Talán van rádiód?
- Tényleg, mi lehet Davennel?
- Az ki?
- Az, akit elkaptak a rádióval.
- Ja, már emlékszem. De én nem ismertem.
- Hogy nézett ki?
- Nem volt rajta semmi különös. Úgy tudom. Kár, hogy elkapták.
- Szeretném a kezembe kaparintani azt a szemét alakot, aki beköpte. Lefogadom, hogy valami légierős volt. Vagy ausztrál. Azok a disznók a lelküket is eladnák egy fél pennyért.
- Én is ausztrál vagyok, te bulldogpofájú angol!
- Ja... Nyugi, nyugi. Csak vicceltem.
- Kificamodott humorérzéked van. Buzeráns.

- Maradjatok már nyugton, hé! De meleg van! Van valakinek cigije?

- Nesze egy szippantás.

- Affene, ez aztán erős!

- Papayalevél. Én magam pácoltam. Ha már megszokta az ember, nem is olyan rossz,

- Odanézzetek! - Hova?

- Ott följebb, az úton! Marlowe.

- Az az? Mi a fene! Azt hallottam, összehaverkodott a Királlyal.

- Azért mutatom, te hülye. Az egész tábor tudja. Te alszol vagy mi?

- Igaza van. Én is összehaverkódnék vele, ha tehetném. Azt mondják, a Királynak van pénze, aranygyűrűi meg annyi kajája; hogy elég lenne egy hadseregnek.

- Úgy hallottam, hogy buzi. És ez a Marlowe az új babája.

- Így van.

- Frászt. A Király nem buzi, csak egy csibész.

- Szerintem se homokos. De van esze, meg kell hagyni.

Rohadék.

- Akár buzi, akár nem, szívesen volnék Marlowe helyében.

Hallottátok, hogy egy egész csomó lóvéja van? Meg hogy Larkinnal tojást meg egy egész csirkét ettek?

- Hülyeség. Senkinek sincs itt annyi pénze, csak a Királynak. Larkinéknak saját óljuk van. Biztos elpusztult az egyik csirkéjük, és azt ették meg. Ez is csak olyan fölfújtt szóbeszéd, mint a többi.

- Mit vihet Marlowe abban a csajkában?

- Kaját. Mi mást vinne? Nem kell hozzá nagy ész, hogy rájöjj. Marlowe a kórház falé taron.

A csajkában csirkemell és csirkecomb volt. Marlowe és Larkin hatvan dollárért és némi dohányért vette a csirkét Foster ezredestől, azonkívül ígérek neki egy megtermékenyített tojást, melyet Nonya tojik majd. Mac hozzájárulásával úgy döntöttek, tesznek még egy próbát Konyával, még nem vágják le, pedig megérdemelné, mert eddig egy tojása sem kelt ki. Mac azt mondta, lehet, hogy nem Nonya a hibás, hanem a kakas - Foster ezredes kakasa - volt a rossz, és a nagy szárnycsattogtatás, ugrálás, csipkedés csak parádé volt.

Marlowe az ágyon ült, amíg Mac a csirkét falta.

- Uramisten, kölyök, emberemlékezet óta nem éreztem ilyen remekül magam, és nem voltam így jóllakva.

- Nagyon helyes. Jól nézel ki, Mac. Marlowe elmesélte Macnek, honnan van pénz a csirkére, mire Mac azt mondta: - Jól tetted, hogy elfogadtad. Biztos, hogy Prouty lopta vagy hamisította az órát.

- Akkor mégis miért - kérdezte Peter Marlowe -, miért van ilyen büntudatom? Te is, Larkin is azt mondjátok, jól tettem. Bár Larkin mintha nem lett volna olyan biztos a dolgában...

- Ilyen az üzlet, fiú. Larkin könyvelő. Ő nem igazi üzletember. Én viszont tisztában vagyok az élet dolgaival.

- Te csak egy szerencsétlen gumiültetvényes vagy. Mit értesz te az üzlethez? Az ültetvényeden aszalódtál éveig!

- Hogy a fenébe ne értenék hozzá? - horkant fel Mac. - Az csak az igazi üzlet! Naponta kellett tárgyalnom a kínaiakkal - és azok aztán született üzletemberek. Minden létező üzleti fogást ők találtak ki.

Így beszélgettek, s Peter Marlowe örömmel látta, hogy Macet megint lehet ugratni. Szinte észre sem vették, hogy malájra fordították a szót.

Egy idő után Marlowe csak úgy mellékesen megkérdezte: - Ismered-e azt a dolgot, amely három részből áll? - A biztonság kedvéért maláj szóvirágokba rejtve beszéltek a rádióról.

- Ismerem.

- Tudod-e már, mi is pontosan a betegsége? - Nem biztosan, de majdnem. Miért kérded? - Mert a széllel suttogás jatt, hogy talán volna gyógyír a betegsége. Mac arca felragyogott. - Boldoggá tettél egy üregembert. Két nap múlva itthagyhatom ezt a helyet. Akkor vigyél el ahhoz a suttogáshoz.

- Nem, azt nem lehet. Magamnak kell meglennem. Még hozzá gyorsan.

- Nem akarlak téged veszélynek kitenni - mondta Mac elmélázva.

- A szél reménységet is hozott. Ahogyan a honán mondja: reménység nélkül az ember állat csupán.

- Talán jobb lenne, ha várnánk, minthogy haláloed keresd.

- Várnék, de amit meg akarok tudni, azt ma kell megtudnom...

- Miért? - váltott hirtelen angolra Mac. Miért éppen ma, Peter?

Marlowe átkozta magát, hogy így besétált a csapdába. Tudta, hogy ha elmondaná Macnek a falut, barátja rettenetesen aggódna. Nem mintha Mac vissza tudná tartani, de azt tudta, hogy ha Mac és Larkin kérnék, hogy ne menjen, hajlana a szavukra.

Aztán eszébe jutott a Király tanácsa. - Ma vagy holnap, nem számít. Csak kíváncsi voltam - mondta, majd fölkelte és elindult. - Hát akkor viszontlátásra holnap, Mac. Lehet, hogy este benézünk Larkinnal.

- Ül vissza, fiú, hacsak nincs valami dolgod!

Mac gyanakodva váltott ismét malájra. - Igazat beszélsz? A "ma" nem jelent semmit? Atyám szelleme azt súgja hogy a fiatalok még olyan veszélytől sem riadnak vissza, amelyet maga az ördög is elkerül.

- Az évek csekély száma nem szükségképpen jár együtt a bölcsesség hiányával.

Mac tűnődve bámulta Marlowe-t. Csak nem készül valamire? Méghozzá a Királlyal együtt? Különben, gondolta fáradtan, Peter már úgyszólván nyakig benne van a veszélyben, a rádió egy részét ő cipelte Jáva óta.

- Úgy érzem, veszély leselkedik rád - mondta végül.

- A medve baj nélkül el tudja szedni a darazsaktól a mézet. A pók is menedéket kereshet a kavics alatt, mert tudja, hol és hogyan keresse a rejtekhelyet. - Marlowe arca kifejezéstelen volt. - Ne félts engem, öreg. Csak kavicsok alatt keresgélek.

Mac elégedetten bólintott. - Ismered az esővízes tartályt?

- Hogyne.

- Úgy hiszem, akkor betegedett meg, amikor egy esőcsepp átpréselte magát egének egy lyukacsáján, s hozzáért valamihez, amit úgy megnyomorított, mintha egy fa dőlt volna rá a dzsungelben. Az a valami apró, mint egy kis kígyó, vékony, mint a giliszta, rövid, mint a svábbogár. - Leszakad a hátam - mondta Mac angolul. - Igazítsd meg a párnámat, légy szíves.

Ahogy Marlowe lehajolt, Mac kissé fölemelkedett, s a fülébe súgta:

- Kondenzátor, háromszáz mikrofárados.

- Most jobb? - kérdezte Marlowe, mikor Mac visszafeküdt.

- Köszönöm, fiú, sokkal jobb. És most mehetsz. Kifárasztott a sok locsogás.

- De azért élvezted, vén gazember! - Vén az öregapád!

- No, jobbulást, Mac - mondta Marlowe, azzal kísértált a napra. Kondenzátor, háromszáz mikrofarád. Mi a fene lehet az a mikrofarád?

A garázs felől a szél édeskés benzin- és olajszagot hozott. Marlowe leguggolt az út mellett egy kis füves részen, és élvezettel szívta be az illatot. Istenem, gondolta, micsoda emlékeket iccéz a benzinszag. Repülőterek, pilóták, gépek, Spitfire-ok és Hurricane-ek. De most nem fogok rájuk gondolni. Most a rádióra fogok gondolni.

Guggolásból lótuszülésbe váltott, jobb lábfeje a bal combján, a bal a jobbon, keze az ölében, az ujjpercek összeérnek, a hüvelykujjak a köldöke felé mutatnak. Sokszor szokott így üldögélni. Könnyebben tudott így gondolkodni, nyert a kezdeti fájdalom elmúlásával nyugalom járta át a testét, és a szellem szabadon szárnyalhatott. Csendben ült így, közben jöttek-mentek mellette a foglyok, de vele senki sem törődött. Semmi különös nem volt a forróságban lótuszülésbe aszalódó, szárongos ember látványában. A világon semmi.

Jó, hogy most már tudom, mire van szükség Macnek. A faluban biztosan lesz egy rádió, a falvak lakói olyanok, mint a szarkák, minded kacatot összeszednek. Marlowe nevetett, meri eszébe jutott az ő faluja Jáván.

1942. március 11-e volt. A sziget hadsereg március 8-án kapitulált. Marlowe három napja kóborolt már a dzsungelben, eső verte, legyek, bogarak csípték, tüskék szaggatták, piócák szívták a véréit. Embert nem látott, amióta otthagyta a repülőteret Bandungban. Otthagyta a századát, már ami megmaradt belőle, otthagyta a gépét is. De mielőtt elmenekült, halotti máglyát rakott a működésképtelen bomba és lövedék tépte gépből. A legkevesebb, amit az ember megtehet a halott barátjának, hogy elhamvasztja.

Alkonyatkor talált rá a falura. A jávaiak ellenségesen fogták körül. Nem bántották, de arcukról világosan leolvashatta, hogy dühösek rá. Szótlanul bámulták, és senki sem mozdult, hogy segítsen rajta.

- Kaphatnék egy kis ennivalót és vizet? - kérdezte.

Semmi válasz.

Meglátta a kutat, odament, és- a haragos pillantások keresztüzében hosszasan ivott belőle. Azután leült és várt.

Kicsi, eldugott falu volt, távol a Jávát átszelő főútvonalaktól. A nagy, szögletes tér körül cölöpökön álló bambuszházak sorakoztak, a házak végében disznók és csirkék szaladgáltak. Marlowe az egyik nagyobb ház mellett a karámban öt vízbőlényt látott. Mindez azt mutatta, hogy gazdag faluba került.

Kis idő múlva az előljáró házához vezették. A bennszülöttek némán mentek utána a lépcsőig, be a házba már nem követték. Kint a verandán leültek, figyeltek és vártak.

A falu előljárója aszott, barna bőrű öregember volt. A háza, mint az összes többi maláj ház, egyetlen szobából állt, amelyet gyékényfüggönyök osztottak kisebb helyiségekre.

Az étkezésre, társalgásra és elmélkedésre használt helyiség közepén egy porcelán WC-csésze díszelgett; ülökéje, sőt fedele is volt. Vívezeték nem csatlakozott hozzá. A WC-csésze a díszhelyen állt, egy fonott szőnyegen. Előtte egy gyékényen a sarkára kuporodva ült a főnök. Átható tekintettel fürkészte Marlowe-t.

- Mit akarsz? - kérdése szinte vádként csattant.

- Csak egy kevés élelmet és vizet szerettem volna, uram, és... talán itt maradhatnék egy kis ideig, míg összeszedem magam.

- Uramnak szólítasz, holott három napja még te és a többi fehér koszos bennszülötteknek neveztek és leköpdöstek minket.

- Én ilyet sose tettem. Engem azért küldtek ide, hogy megvédjelek benneteket a japánoktól. - A japánok felszabadítottak bennünket a holland uralom alól! És az egész szigetvilágot megszabadítják majd a fehérektől!

- Meglehet. De azt hiszem, egyszer még át, komi fogjátok a napot, amikor idejöttek!

- Tűnj el a falumból. Menj a többi fehérhez. Eredj, mielőtt hívnám a japánokat.

- Azt mondja az írás: "Ha egy idegen téved be hozzád, és a vendégszeretetedet kéri, add meg neki jó szívvel, s Allah látásában léssen dicsőséged."

A falu előljárója döböntően bámult rá. Ünneplőben volt: rövid mellényt, tarka szárongot és díszkendőt viselt. Mit tudsz te a Koránról és a Próféta szavairól.

- Dicsőség illesse nevét - mondta Marlowe. - A Koránt angolra is lefordították már sok sok évvel ezelőtt. - Az életéért küzdött, tudta, hogy ha a faluban maradhat, talán szerezhethet egy vitorlást, hogy Ausztráliába jusson. Nem mintha különösebben értett volna a vitorlázáshoz, de megkockáztatta volna az utat. A fogság egyenlő volt a halállal.

- Te is hívő vagy? - kérdezte még mindig meglepetten a főnök.

Marlowe habozott. Könnyen színlelhette volna, hogy muzulmán. Kiképzésüknek az is része volt, hogy az iszlámot tanulmányozzák. Őfelsége tisztjei nem egy országban teljesítettek szolgálatot. A katonacsatládok fiait sok mindenre megtanították a rendes kiképzésen túl is.

Ha igennel válaszolna, biztonságban lenne, mert Jáván nagyjából muzulmánok élnek. - Nem, nem vagyok hívő. Pontosabban, nem tudom. Istenhitre neveltek. Az apám sokszor magyarázta nekünk, a nővéremnek és nekem, hogy Istennek sok neve van. Nem hinném, hogy lényeges, hogyan nevezzük az Istent. Isten nem bánja, ha Jehovának, Allahnak vagy Buddhának nevezik, mert ha ő isten, akkor tudja, hogy a mi tudásunk véges, és nem sok fogalmunk lehet bármiről is. Úgy hiszem, Mohamed Isten embere volt, Isten prófétája. Úgy hiszem, Jézus, ahogy Mohamed nevezi őt a Koránban, "Isten legtisztább prófétája" volt. Hogy Mohamed volt-e az utolsó próféta, ahogyan ő mondta, azt én nem tudom. Nem hinném, hogy mi, emberek, biztosak lehetünk bármiben is, ami Istennel kapcsolatos. De azt nem hiszem, hogy Isten egy öregember, hosszú, fehér szakállal, aki ott magasan fenn az égben ül az aranytrónuson. Nem hiszem, hogy úgy lesz, ahogy Mohamed ígérte, hogy a hívők a paradicsomba jutnak, s ott selyempamlagon heverésznek, bort iszogatnak, s gyönyörei szolgálólányok sűrögnek körülöttük, vagy hogy a paradicsom zöldlombos kert, ahol tiszta patakok csörgedeznek, és roskadoznak a gyümölcsfák. Nem hiszem azt sem, hogy az angyaloknak szárnyuk van.

A falura ráterült az est. Felsírt egy kisbaba, majd altatódal hangzott fel.

- Egy napon biztosan meg fogom tudni, milyen néven kell Istent nevezni. A halálom napján. - Hallgatott egy sort. - Azt hiszem, nagyon szomorú dolog lenne, ha kiderülne, hogy nincs Isten.

Az előjáró intett Marlowe-nak, hogy üljön le. - Itt maradhatsz. De feltételeink vannak.

Meg kell esküdnöd, hogy megtartod a törvényeinket. Úgy fogsz élni, mint mi. Dolgozni fogsz a rizsföldeken és a faluban. Férfimunkát végzel. Nem többet és nem kevesebbet, mint akármelyik férfi közülünk. Megtanulod a nyelvünket, és csak a mi nyelvünket beszéled, a mi ruhánkat- viseled. A bőrödöt befested. A termeted és a szemed ugyan már messziről elárulja, hogy fehér ember vagy, de a festék, a ruha és a nyelv talán oltalmat ad egy ideig; talán azt mondhatjuk majd, hogy félig jávai, félig fehér vagy. Nem nyúlhatsz nőhöz engedély nélkül. És mindenben engedelmeskedned kell nekem.

- Elfogadom a feltételeket.

- Mondok még valamit. Veszélyes dolog a japánok ellenségét rejtegetni. Tudnod kell, hogy ha egyszer választanom kell, hogy téged védjelek-e meg vagy a népemet, én a falut fogom választani.

- Megértem. Köszönöm, uram.

- Esküdj istenedre... - mosoly villant az öregember arcán -, esküdj meg, hogy elfogadod és betartod a feltételeket.

- Esküszöm, hogy elfogadom és betartom valamennyit. És amíg itt vagyok, semmi olyant nem teszek, amivel árthatnék nektek.

- Ártasz a pusztá jelenléteddel is, fiam mondta az öreg.

Miután Marlowe evett és ivott, az előjáró így szólt hozzá: - Mostantól fogva nem beszélhetsz többé angolul, csak malájul, így tudod csak gyorsan megtanulni a nyelvünket.

- Rendben van. De kérdezhetek valamit?

- Tessék.

- Mit jelent a WC-csésze? Látom, nincs hozzá vízvezeték.

- A világon semmit nem jelent, csak mulattat, mikor látom a vendégeim arcát, s szinte hallom, amint azt gondolják magukban: "Micsoda nevetséges dolog ilyesmivel ékesíteni egy házat."

Az öregember fölkacagott, már rázta a nevetés, könnyek csorogtak végig az arcán, előjöttek a feleségei is, a hátát, hasát masszírozták, és ők is rázkódtak a nevetéstől. Peter Marlowe velük nevetett.

Marlowe szomorúan elmosolyodott. Az öreg igazi egyéniség volt. De ma nem szabad a falura gondolni, se a falubeli barátaimra, se N'aira, a lányra, akit nekem adtak. Ma azon gondolkozom, hogyan fogok kondenzátort szerezni - háromszáz mikrofarádosat.

Kibogozta magát a lótuszülésből, és türelmesen kivárta, amíg ereiben megindul a vérkeringés. A szellő kavarta körülötte a benzinszagot. Énekszót is hozott, valami vallásos himnusz hangját. A hangok a szabadtéri színpad irányából jöttek, ahol ma az anglikán pap celebrált misét. Múlt héten a katolikusok voltak soron, azelőtt az adventisták, azelőtt valamelyik másik felekezet. Changiban volt vallási tolerancia.

Sokan zsúfolódtak össze a kényelmetlen üléseken. Volt, aki a hitétől vezérelve ment oda, némelyek kíváncsiságból, és néhányan csak azért, mert jobb dolguk nem akadt. Ma Drinkwater káplán misézett.

Drinkwater hangja ércesen zengett. Áradt belőle az erő, a Biblia szavai életre keltek, reményt ébresztettek, feledtették Changit, feledtették az éhséget.

Álszent gazember, gondolta Marlowe megvetően, mert megint eszébe jutott...

- Hé, Peter! - suttogta azon a bizonyos napon Dave Daven -, odanézz!

Marlowe látta, amint Drinkwater egy Blodger nevű összeaszott tizedessel beszélget, aki a Királyi Légierőnél szolgált. A pap ágya kiváltságos helyen állt, az ajtó közelében.

- Biztos ez az új tisztiszolgája - mondta Daven.

- Hova lett a másik?

- Lyles? Állítólag fönt van a kórházban, a hatos kórteremben.

Marlowe felállt.

- Drinkwater a gyalogosokkal azt csinál, amit akar, de a repülőökhöz nem fog nyúlni.

Végigment a barakkon.

- Blodger!

- Mit akar, Marlowe? - kérdezte Drinkwater.

A repülőhadnagy tudomást sem vett róla.

- Blodger, mit csinál itt?

- Csak a káplán úrral beszélgetek, uram. Elnézést - tette hozzá és közelebb jött -, de nem látom jól, uram.

- Marlowe repülőhadnagy vagyok.

- A hadnagy úr? Én vagyok a káplán úr új tisztiszolgája.

- Tűnjön el innen, Blodger, és ha legközelebb csicskás akar lenni, először engem kérdez meg, világos?

- De uram...

- Mit képzelsz, Marlowe, ki maga? - pattogott Drinkwater káplán. - Blodger nem köteles magának engedelmeskedni.

- Márpedig ő nem lesz a maga tisztiszolgája.

- Ugyan miért?

- Mert én azt mondtam. Leléphet Blodger.

- De hadnagy úr, én rendesen gondját viselném a káplán úrnak, igazán. Keményen dolgoznék...

- honnan vette azt a cigarettát?

- Ide hallgasson, Marlowe... - kezdte Drinkwater.

Peter Marlowe ráordított: - Fogja be a száját! - A többiek abbahagyták, amivel éppen foglalatoskodtak, s kezdtek közelebb szállingózni.

- Honnan van a cigaretta, Blodger?

- A káplán úr adta - nyöszörögte Blodger. Marlowe éles hangja megrémítette. - Odaadtam cserébe a tojásfejadagomat. Dohányt ígért cserébe a napi egy tojásért...

- Mi baja van ezzel? - tört ki Drinkwater. - Miért baj az, ha adok neki egy kis dohányt? - kérdezte. Cserébe a tojásért.

- Volt mostanában a kórházban? A hatos kórteremben, ahol a beri-beris betegek fekszenek? - kérdezte Marlowe. - Látta ott az előző tisztiszolgáját? Már nincs szeme, igaz?

- Arról én nem tehetek. Én semmit sem csináltam vele.

- Hány tojását ette meg?

- Egyet sem. Egy darabot sem.

Marlowe felkapta a bibliát, és Drinkwater kezébe nyomta. - Esküdjön meg, akkor elhiszem. Esküdjön meg, különben isten látja lelkem, szétverem a fejét!

- Esküszöm! - nyögte Drinkwater.

- Hazug disznó! - kiáltott közbe Daven. Láttam, hogy elveszi Lyles tojásait. Mindnyájan láttuk.

Marlowe felkapta Drinkwater csajkáját, és megtalálta benne a tojást. A pap arcába vágta az edényt, a héját beletömte a szájába. Drinkwater elájult.

Marlowe az arcába öntött egy kancsó vizet, erre magához tért.

- Az isten áldja meg, Marlowe - suttogta. - Az isten áldja meg, amiért megvilágosította megtévedt elmémet. - Letérdelt az ágya mellé: - Istenem, bocsáss meg egy érdemtelen bűnösnek. Bocsásd meg bűneimet...

És most ezen a verőfényes vasárnapon Marlowe repülőhadnagy Drinkwater prédikációjának a végét hallgatta. Blodger azóta réges-régen a hatos kórterembe került, de Marlowe sohasem tudta bebizonyítani, hogy Drinkwater segítette oda. Drinkwater valahonnan még mindig sok tojást kapott.

Marlowe gyomra ebédidőt jelzett.

Mikor visszaért a barakkba, a többiek már csajkával a kézben, türelmetlenül várakoztak. Grey az ágya szélén ült.

- Nahát, Marlowe! - jegyezte meg -, csak nem velünk ebédel? Micsoda kellemes meglepetés!

- Bizony, Grey, itt ebédelek. És maga miért nem megy rabló-pandúrt játszani? Szúrjon ki magának egy olyan embert, aki nem tud visszaütni.

- Inkább nem. Nagyobb fába vágom a fejszémet.

- Sok szerencsét hozzá - vigyorgott gúnyosan Marlowe, majd kikészítette a csajkáit. Brough százados, aki épp egy bridzspartinál kibicelt, rákacsintott:

- Ezek a zsaruk mind egyformák!

Odament Marlowe-hoz.

- Úgy hallom, új cimborád van.

- Igen - mondta Peter Marlowe, de közben résen volt. Mire akar kilyukadni Brough?

- Szabad országban élünk. De néha az embernek magának kell vállalni a kockázatot, és magának kell boldogulnia.

- Igen?

- Igen. A friss barátság lovai könnyen elszabadulnak.

- Ez minden országban így van.

- Mi lenne - mosolyodott el Brough -, ha innánk egy csésze kávé és elrágódnánk ezen? - Az jó lenne. Esetleg holnap?

- Hé, itt a kaja! - szólt Ewart.

- Na, hála az égnek - morogta Phil. - Van egy ajánlatom, Peter. A te rizsed az én levesemért.

- Te aztán optimista vagy! - Próbálkozik az ember.

Peter Marlowe kiment, és beállt a csajkás sorba. Raylins osztotta a rizst. Helyes, gondolta, ma nem kell aggódnunk.

Raylins középkorú volt és kopasz. Aligazgató volt a Singapore Banknál, s csakúgy, mint Ewart, s maláj ezred tagja. Nagyszerű állás volt ez békeidőben; fogadások, krikett, póló. Raylins kezelte a közös kasszát, a bankettek szervezése volt a specialitása. Amikor a kezébe nyomtak egy puskát, és felvilágosították, hogy ő most háborúzik, és parancsba adták, hogy szakaszával menjen át a töltésen, és üssön rajta a japánokon, nevetve nézett az ezredesre. Ő könyvelő, ilyesmihez nem ért. Ez persze nem segített rajta: húsz, hozzá hasonlóan kiképzetlen ember élén csak el kellett indulnia. Meneteltek, aztán a húsz emberből egyszer csak három maradt. Tizenhárom azonnal elesett a rajtaütéskor. Négy csak megsebesült. Ott feküdtek az út közepén, üvöltve. Az egyiknek a gránátszilánk levitte a kezét, s most bambán bámulta a csonkot. A másik csak nevetett, nevetett, és tömte vissza a beleit a hasán tátongó lyukba.

Raylins bambán nézte, ahogy a japán tank egyre tüzel, és csak jön feléjük az úton. Aztán elment mellette, és a négy sebesültből csak négy folt maradt az aszfalton. Végignézett a három megmaradt emberén; Ewart volt az egyik. Azok visszanéztek rá, aztán rohantak, rohantak halálra rémülten be a dzsungelbe. Egykettőre eltévedtek. Hamarosan már csak egymaga volt, egyedül a rettenetes éjszakában, egyedül a piócákkal, a félelmetes zajokkal. Biztosan meg is tébolyodott volna, ha egy maláj gyerek nem Talál rá, és nem vezeti el egy faluba. Belépett egy épületbe, ahol az életben maradt tisztek és katonák gyülekeztek. Másnap a japánok minden tízből kettőt lelőttek. Őt és még néhány embert egy darabig bent tartották az épületben, később teherautóra rakták, és elvitték egy fogolytáborba. Végre az övéi között volt megint. De nem tudta elfelejteni Charlest, a barátját, akinek a belei kilógtak.

Raylins agyát szinte állandóan köd borította. Egyszerűen képtelen volt felfogni, miért nincs a bankjában, miért nem a szép, áttekinthető számaival bíbelődik, mit keres ő egy hadifogolytáborban. Itt viszont egyvalamiben mindenki fölött állt: pontosan a megfelelő számú adagra tudott szétosztani akármilyen mennyiségű rizst.

- Üdv, Peter - üdvözölte Raylins, miközben kimérte Marlowe-nak a rizst.

- Ismerted Charlest, ugye?

- Azt a remek fickót? - Marlowe nem ismerte Charlest.

Egyikük sem ismerte.

- Mit gondolsz, vissza tudta rakni? - kérdezte Raylins.

- Hát persze. Biztosan. - Marlowe továbbállt az adagjával, s Raylins a soron következőhöz fordult.

- Á, Grover tiszteletes úr, jó meleg van ma, nem? Ismerte Charlest, ugye?

- Igen - mondta a káplán, s közben a szeme már a rizsadagot fürkészte.

- Biztos, hogy sikerült neki, Raylins.

- Pompás, pompás. Örömmel hallom. Mégiscsak vicces, hogy az ember egyszer csak ott találja a belső részeit az utcán.

Raylins esze valahol a jó hűvös bankjában járt, aztán a feleségére gondolt, akihez hazamegy majd este a lóversenypálya melletti kis házukba. Lássuk csak, tűnődött, ma báránycombos vacsorázunk. És lesz jó hideg sör is. Aztán játszom majd Penelope-pel, az asszony pedig varrogat a verandán.

- Jó, hogy látlak - mondta örömmel Ewartnak. - Nem akarsz ma este nálunk vacsorázni, öregfiú? Elhozhatnád a feleségedet is.

Ewart összeszorított foggal motyogott valamit. Fogta a rizst és a levest, és gyorsan elfordult. - Ne törődj vele, Ewart - nyugtatta Marlowe.

- Mi az, hogy ne törődj vele! Te nem tudod, milyen érzés ez!

- Ne idegeskedj...

- Hogyhogy ne idegeskedjek? Meghaltak, érted? Halottak, a felesége is meg a kislánya is. Láttam a holttestüket. De mi van az én feleségemmel és a két gyerekemmel, mi? Ők hol vannak? Valahol

holtan fekszenek ők is. Egészen biztos. Annyi idő telt el. Ők is meghaltak!

- A civil táborban vannak...

- Honnan tudod? Se te nem tudod, se én, pedig itt van a tábor öt mérföldre. Meghaltak. Ó, istenem! - Ewart leült a földre, és úgy rázta a sírás, hogy a rizs és a leves a porba ömlött a csajkájából. Marlowe összekaparta a rizst és a levesben úszkáló satnya zöldséget, majd visszatette a még mindig zokogó Ewart csajkájába. Ezután otthagya a rizsbe szipogó Ewartot, fogta a teli csajkáját, és megindult az egyik bungaló felé.

- Szervusz, pajtás! - üdvözölte Larkin. Voltál Macnél?

- Igen. Egész jól néz ki.

- Jó lesz, ha már visszajön. - Larkin a matraca alá nyúlt, és kihúzott egy tartalék csajkát. - Van egy meglepetésem! - Levette a csajka fedőjét, s előtűnt egy darab szögletes, barnás, gittszerű anyag.

- Szent egek! Blachang! Honnan az ördögből szerezted?

- Maradjunk abban, hogy találtam.

- Zseni vagy, ezredes. Furcsa, hogy nem éreztem meg a szagát.

- Marlowe odahajolt, és lecsipentett egy kis darabot a blachangból. Ez kitart egypár hétig.

A blachang bennszülött ingyencség, elkészítése nagyon egyszerű. Csak ki kell menni a tengerpartra, és hálóval összegyűjteni a hullámtarajon lebegő parányi tengeri élőlényekből egy jó adagot. El kell temetni az egészet egy hínárral, moszattal kibélelt lyukban, a tetejét is beborítani tengeri hínárral, aztán ott kell hagyni úgy két hónapig.

Amikor kibontják a vermet, a tengeri állatkák már pasztává rohadtak, és a bűz majd leviszi az ember fejét, de legalábbis egy hétre teljesen eltompítja a szaglóérzékét. A masszát ki kell kaparni és megsütni. De szélirányban állva, különben meg lehet fulladni tőle. Ha kihűlt, tömbökbe kell formázni, s máris egy vagyonért árulható. A háború előtt tíz cent volt kockája. Most egy apró darabka is tíz dollárt ért. És hogy miért számít ingyencfalatnak? Mert tiszta fehérje. És egy morzsája is megízesít egy egész tál rizst. Persze könnyen lehet tőle hasmenést kapni. De ha megfelelő ideig érlelték, jól készítették el, és nem köpték be a legyek, ízletes volt.

- Vinni kéne Macnek is.
- Jó ötlet. De Mac úgyis azt mondaná, hogy nincs eléggé átsütve.
- A jó öreg Mac akkor is kifogásolná, ha maga volna a tökély... -
Larkin hirtelen elhallgatott. - Hé, Johnny! - szólt oda valakinek, aki pórázon vezetett egy sovány kuvaszt. - Kérsz egy kis blachangot, pajtás?

- Még hogy kérek-e?!

Adtak neki egy darabot banánlevélen, beszélgettek az időjárásról, megkérdezték, hogy van a kutya. John Hawkins mindennél jobban imádta a kutyáját. Megosztotta vele ételét - döbbenetes, mi mindent képes egy kutya megenni -, és az állat az ágyán aludt. Hűséges barátja volt Hawkinsnak.

- Nem bridzselünk egyet este? - kérdezte Hawkins. - Hozok negyediket.

- Én ma este nem érek rá - mondta a legyeket csapdosva Marlowe.

- Elhívhatom Gordont a szomszédból - dobta be Larkin.

- Remek. Vacsora után?

- Helyes. Akkor, addig is...

- Köszönöm a blachangot - szólt vissza Hawkins. A kutya vidáman vakkantgatott mellette.

Marlowe kavargatta a rizst, élvezettel forgatva bele a blachangot. Rettenetesen szerette volna megosztani Larkinnal az esti út titkát. De tudta, hogy ez veszélyes volna.

XIV.

A táborból kijutni nagyon egyszerű volt. Egy rövid vágta a drótkerítés egyik árnyék borította szakaszáig, aztán gyorsan átbújni alatta, és irány a dzsungel. Mikor megálltak, hogy kifújják magukat, Marlowe azt kívánta, bárcsak belül volna, s biztonságban csevegne Mackel, Larkinnal vagy akárkivel.

Egész idő alatt arra vártam, hogy kijussak, mondta magában, s most, hogy kívül vagyok, halálra vagyok ijedve.

Különös volt odakintről benézni. Onnan, ahol álltak, jól be lehetett látni a táborba. Az amerikai barakk legfeljebb száz méterre volt. Emberek jártak föl és alá. Hawkins a kutyáját sétáltatta. Odébb egy őr sziluettje mozgott. A barakkokban nem égett fény, rég túl voltak már az esti ellenőrzésen.

- Gyerünk, Peter - suttogta a Király, s megindult be a sűrűbe.

A terv bevált. Eddig. Amikor Marlowe a barakkhoz ért, a király már készen állt. - Jó munkához jó felszerelés kell - mondta, és elővett egy pár jól bezsírozott japán bakancsot, majd egy fekete kínai nadrágot és egy rövid, bő inget.

Csak Dino tudott a vállalkozásról. Összegöngyölte a két szerelést, és titokban elrejtette a megjelölt helyen, a kerítés közelében. Azután visszajött, s amikor tiszta volt a levegő, Marlowe és a Király azt mondta a többieknek, hogy Larkinnal és egy ausztrállal fognak bridzselni. Egy idegtépő félórát kellett várniuk, míg végre elült a sürgés-forgás, és beugorhattak a drótkerítés mellett húzódó esőlevezető árokba. Magukra öltötték az odakészített ruhát, és bekenték sárral a kezüket és arcukat. Még egy negyedórát várakoztak, majd észrevétlenül odarohantak a kerítéshez. Amikor átértek, Dino összeszedte eldobált ruháikat.

Hátborzongató volt az éjszakai dzsungel. De Marlowe otthon érezte magát. Éppen olyan volt, mint Jáván, olyan, mint annak a falunak a környéke; idegessége egy kicsit kezdett feloldódni:

A Király nyílegyenesen vezette. Ötször tette már meg az utat. Marlowe minden érzékszervével figyelve követte. Egy őr mellett kellett elhaladniuk. Ennek az őrnek nem volt állandó posztja, csak

fel-alá cirkált. De a Király jól tudta, hogy a legtöbbször keres egy tisztást, és leheveredik aludni.

Aggasztóan sokára érték el az ösvényt. Közben úgy érezték, minden korhadt ág és levél kikiabálja lépteiket, minden élő fa és bokor visszatartja őket. Végre túl voltak az örön.

Átvágtak az ösvényen. A sűrű lombozat között itt-ott kivillant a hold, épp annyi fény volt; amennyi még nem árulta el őket.

Itt nem volt drótkerítés, nem voltak emberek sem. Végre egyedül maradtak. De mindez hirtelen lidércnyomásként nehezedett Marlowe-ra.

- Mi van, Peter? - suttogta a Király, aki megérezte, hogy valami nincs rendben.

- Semmi... Csak... Szinte rosszul vagyok attól, hogy kint vagyok.

- Majd megszokod. - A Király az órájára pillantott. - Körülbelül egy mérföldet kell még gyalogolnunk. Jól állunk az idővel, úgyhogy várhatunk egy kicsit. - Egy indákkal beszótt fa törzsnek támasztotta a hátát. - Itt megpihenhetünk.

Vártak, és hallgatták a dzsungel hangjait. Tücskök, békák, rágcsálók mozogtak. Aztán egy pillanatra csend támadt, amelyet egy surranó állat zaja tört meg.

- Jól esne egy cigaretta.

- Nekem is.

- De itt nem lehet rágyújtani. - A Király éber volt: fél füllel a dzsungel zajaira figyelt, és közben gyorsan átgondolta az üzlet részletei Igen, mondta magában, jó a terv.

Megnézte, hány óra. A percmutató lassan vánszorgott. Legalább több ideje marad a tervezésre. Minél több időt fordít az ember a tervezésre, annál biztosabb a siker. Nem csúszik be hiba, és nagyobb a haszon. Aki a kereskedést kitalálta, zseni volt. Csak egy kicsit kell kockáztatni, és ömlik a pénz. Pénzzel pedig mindent meg lehet szerezni. Itt elsősorban a túlélés lehetőségét.

Ha kijutok innen, gondolta a Király, milliomos leszek. Alapítok majd egy szervezetet. Olyanok lesznek benne, akik megbízhatók, de birkák.

Észet mindig lehet vásárolni. És ha az ember tisztában van valakinek az árával, felhasználhatja vagy kihasználhatja tetszés

szerint. Ettől forog a világ. Van elit, és van plebsz. Én most az elithez tartozom. És ott is maradok.

Nem lesz több ide-oda ugráltatás, egyik helyről a másikra. Az az idő elmúlt. Akkor még gyerek voltam. Hozzá voltam láncolva a Papához egy olyan emberhez, aki éttermekben leste mások parancsait, benzint pumpált, telefonkönyvet kézbesített, szemetet szállított, és ötcenteseket lejmolt, hogy piát vehessen. Ezt nem. Soha többé. Most majd nekem fognak ugrálni.

Csak dohány kell hozzá.

“Minden ember egyenlőnek születik... elidegeníthetetlen jogai vannak...”

Hála istennek, hogy létezik Amerika, gondolta a Király milliomodsorra. Hála istennek, hogy amerikainak születtem.

- Isten földje - mondta magának félhangosan.

- Mi?

- Az Államok. - Miért?

- Mert az egyetlen hely a földön, ahol meg lehet venni bármit, és megcsinálhatod a szerencsédet. Ez nagyon lényeges, ha nem születted kiváltságosnak, Peter, és csak nagyon kevesen születtek annak. De mondjuk, nem vagy az, és nem veted meg a munkát, akkor is annyi lehetőség van, hogy égnek áll a hajad tőle. Ha meg valaki nem dolgozik, akkor értéktelen ember, nem is igazi amerikai.

- Hallgass csak! - fülelt fel Marlowe hirtelen.

Messziről közeledő léptek nesze hallatszott. - Ember - suttogta Marlowe, és behúzódott a sűrűbe. - Bennszülött.

- Honnan a fenéből tudod?

- Onnan, hogy facipőt hord. Öreg lehet, mivel csoszog. Hallgasd csak, már a lélegzését is lehet hallani.

Néhány pillanat múlva megjelent a szürkületben a bennszülött. Békésen bandukolt az ösvényen. Öregember volt, vállán egy vaddisznótetetmet vitt. Elment mellettük, aztán eltűnt.

- Észrevett minket - mondta gondterhelten Marlowe.

- Hogyan vett volna észre?

- Biztos, hogy észrevett... Néztam a lábát. Megtört a járás üteme lépés közben.

- Lehet, hogy valami ki gödör volt az ösvényen, vagy egy gally állt keresztbe.

Marlowe a fejét rázta.

Barát, vagy ellenség? - töprengett magában a Király. Ha falubeli, semmi baj. Az egész falu tudja, mikor jövök, mert a falusiak részesedést kapnak Cseng Sahtól, az üzletfelemtől.

- Várunk egy darabig, aztán végzünk egy gyors felderítést - mondta. - Ha ellenség, a faluba megy és jelenti a véneknek. Azok meg majd jelzik, hogy tűnjünk el.

- Meg lehet bízni bennük?

- Tökéletesen.

Újra elindultak.

- Maradj mögöttem húsz méterre.

A falut könnyen megtalálták. Majdhogynem túl könnyen, gondolta gyanakodva Marlowe. Egy kis emelkedőn álltak, onnan nézték a házakat. Néhány maláj guggolt cigarettázva a háza előtt. Itt-ott egy-egy disznó röffent. A falut kókuszpalmák vették körül, és távolabb már a víztükör foszforeszkált. Pár csónak ringott rajta összetekert vitorlával, a halászhálók üresen lógtak. Semmi sem jelzett veszélyt.

- Úgy tűnik, minden rendben van - súgta Marlowe.

A Király hirtelen oldalba bökte. A falu előljárójának verandáján ott állt maga a főnök meg az az öreg, akit a dzsungelben láttak. Elmerülten beszélgettek, aztán távoli nevetés törte meg a csendet, s az öreg lejött a lépcsőn.

Hallották, hogy szól valakinek. Egy pillanat múlva futva érkezett egy asszony. Levette a disznót az ember válláról, odacipelte a tűzhelyhez és nyársra húzta. Pillanatokon belül még néhány jókedvű maláj gyűlt köré.

- Ott van! - kiáltott fel a Király.

Jól megtermett kínai közeledett a part felől. Mögötte egy bennszülött egy kis halászcsónak vitorláját göngyölte fel. A kínai odalépett a főnökhöz, üdvözölték egymást, aztán mindketten lekuporodtak.

- Helyes - vigyorodott el a Király. - Mehetünk.

Felállt és elindult, de igyekezett takarásban maradni. A főnök kunyhójának hátsó falánál egy létra nyúlt fel a verandáig. A Király felmászott rajta, Marlowe szorosán a nyomában. Utána valaki elhúzta a létrát.

- Üdvözöllek benneteket - mosolyodott el a Király, amint Cseng San és Sutra, a falu előjárója belépett.

- Örülök, hogy látlak, tuan - mondta a főnök, nehezen keresgélve az angol szavakat.

Te már... evett? - Mosolya kivillantotta bételtől elszíneződött fogait.

- Még nem. - A Király kezét nyújtott Cseng Sannak. - Hogy vagy, barátom?

- Én jól. Tudod - keresgélte a szavakat Cseng San -, itt idő mindig jó.

A Király rámutatott Marlowe-ra: - a is jó barát. Mondj valamit, Peter, tudod, az üdvözlést meg amit kell. Munkára, fiú! - Mosolyogva előhúzott egy csomag Kooát, és körbekínálta.

- A barátom köszöni üdvözlő szavaitokat kezdte Marlowe. - Jólesik kedvességetek, hogy étellel kínáltok, mert tudjuk, nehéz idők járnak rátok. Csak egy dzsungelbeli kígyó utasítana el ilyen kedves meghívást.

Cseng San és az előjáró szélesen elmosolyodott.

- Milyen jó lesz - mondta a kínai -, hogy rajtad keresztül minden szavamot el tudom mondani a barátomnak. Sokszor akartam olyasmit mondani, amihez sem én, sem Sutra barátom nem találtuk a szavakat. Mondd meg neki, bölcs és eszes, hogy ilyen kitűnő tolmácsra lelt.

- Azt mondja, jó szócső vagyok - fordította Marlowe megkönnyebbülve, hogy végre biztonságban van. - És örül, hogy egyenesen dumálhat veled.

- Jól van, Peter. Mondd meg Cseng Sannak, hogy ez az üzlet...

- Nem kezdhetsz el rögtön tárgyalni. Először kávézni kell, aztán eszünk, és utána jöhet csak az üzlet.

- Most mond meg.

- Ha máris elkezdjük, nagyon megbántódnának. Nagyon. Hidd el nekem.

A Király végiggondolta a dolgot. De nem támadt semmi jó ötlete, így végül csak bólintott. - Legyen, ahogy akarod.

Szívta a cigarettáját, és hallgatta, amint Marlowe eltársalog a két másikkal. Lopva szemügyre vette Cseng Sant. A ruhája jobb volt, mint a múltkor. Új gyűrű ragyogott az ujján, zafírnak látszott, talán

ötkarátosnak. Csinos, tiszta, szőrtelen ábrázata mézszínű volt, a haja jól fésült. Persze Cseng Sannak jól megy. Az öreg Sutra viszont már nem néz ki ilyen jól. Szárongja viseltes, kopott szegélyű. Ékszere nincs. Legutóbb még volt rajta egy aranygyűrű; úgy látszik, eladta.

Hallotta, hogy az asszonyok halkán beszélgetnek a kunyhó távolabbi részében. Az üveg nélküli ablaknyíláson beáradt a sülő vaddisznó illata.

Az emberek mohón várakoztak a tűz körül, éppolyan mohón, mint ők. Biztosan ők is éhesek, gondolta. Ez azt jelenti, hogy Szingapúrban általában rosszul mennek a dolgok; úgy látszik, a falunak nincs elég élelmiszer-tartaléka. Lehet, hogy Cseng San nem tud elég jó áron halat csempészni a piacra. Lehet, hogy a japánok szemmel tartják. Lehet, hogy már meg vannak számlálva a napjai?

Tehát lehet, hogy ő legalább annyira rá van szorulva a falura, mint az őrá. És a ruha, az ékszer csak színjáték. Lehet, hogy Sutra megelégtelte a sok sikertelen üzletet, s más fekete felvásárló után néz.

- Peter! - szólalt meg a király -, kérdezd meg, hogy megy a halüzlet a városban. - Marlowe lefordította a kérdést.

- Azt mondja; jól. Akkora az élelmiszerhiány, hogy a legjobb árat ő kapja az egész környéken. De azt is mondja, hogy a japcsik egyre inkább résen állnak. Napról napra nehezebb a kereskedés. És veszélyesebb is.

Szóval Cseng nemcsak az én üzletem kedvéért jött a faluba, gondolta a király. Hal is van a dologban. Hogyan fordíthatnám ezt a magam hasznára? Lefogadom, hogy Cseng Sannak nehézségei vannak. Talán a japcsik megneszelték a dolgot, és most figyelik. És az öreg Sutrát sem a gólya költötte. Ha nincs üzlet, nincs pénz, ezt Cseng San is tudja. Ha velem nincs üzlet, nincs még nagyobb üzlet, még nagyobb pénz, így az öreg Sutra valaki mással fog kereskedni. Úgy bizony! A Király tudta, hogy keményen alkudhat, s gondolatban máris fölemelte az árat.

Megjött az étel. Héjában sült édes krumpli, sült padlizsán, kókusztej, vastag vaddisznósült szeletek, banán, papaya. De nem volt káposzta, bárány, marhahús, édesség, amit pedig mind annyira kedvelnek a malájok. Valóban nehéz idők járhatnak a falura is.

Az ételt a főnök első számú felesége, egy ráncos öregasszony szolgálta fel. Egyik lánya, Salina segédkezett. Szép lány volt: lágy domborulatok, mézszínű bőr, édes illat. A tiszteletükre új szarongot öltött.

- Üdvözöllek, szép lány - kacsintott Balinára a Király.

A lány kuncogott, szégyenlősen próbálta palástolni zavarát.

- Az öregúr nem akar bemutatni neki mondta a Király, és közben nem nézett a lányra -, de azért én mindig szemezek vele.

Sutra tudta, hogy a lányáról beszélgetnek. Rosszul tette, hogy beengedte őt ide. Talán ha más idők járnak, nem bánta volna, ha valamelyik tuan szemet vet rá, és egy-két évre elviszi asszonyának a saját házába. Akkor aztán úgy térne vissza a faluba, hogy a férfitermészet minden csínját-bínját alaposan kitanulta, gazdag hozománya volna, s könnyű lenne jó férjet találni neki. De mostanság a fehérek legfeljebb a bokrok közé vihették volna, és Sutra nem kívánta ezt a lányának, noha ideje lenne már, hogy asszonnyá váljék.

Előrehajolt, odakínált egy fejedelmi darab sültet Marlowe-nak: - Ez talán megkísérli étvágyadat.

- Köszönöm.

- Elmehetsz, Balina.

Marlowe észrevette az öreg hangjában, hogy nem tűr ellentmondást, és látta a lány arcán a megütközést. De aztán Balina meghajolt és kiment. Most már csak az öreg felesége szolgálta ki őket.

Salina, mondta magában Marlowe, miközben érezte a rég feledett vágyat. Neme olyan szép, mint N'ai, aki makulátlan szépségű volt, de körülbelül olyan idős lehet ő is, és azért csinos is. Tizennégy éves, és milyen érett már!

- Nem ízlik az étel? - kérdezte Cseng San, ékit mulattatott Marlowe nyilvánvaló figyelme Salina iránt. Talán még hasznot húzhat belőle, gondolta.

- Ellenkezőleg. Túl jó is, mivel nem vagyok ilyen finomságokhoz szokva.

Marlowe tudta, hogy a malájok csak a témát körülírva beszélnek a nőkről. Sutrához fordult: - Egyszer egy bölcs azt mondta, sokféle étel létezik. Van étele a gyomornak, a szemnek, a léleknek. Ma este

kaptunk a gyomrunknak való ételt. Amit te és Cseng San mondtatok, azzal a lelkünket tápláltátok. De ezen felül kaptunk a szemünknek valót is. Hogyan is köszönhetném meg vendégszeretetedet?

Sutra arca mosolyra ráncolódott. Jól mondta a fiú. Meghajolt a bók hallatán, és csak ennyit mondott: - Bölcsen szóltál. Talán idővel megint megéhezik a szem. És egyszer majd elbeszélgetünk erről is.

- Mit nézel olyan öntelten, Peter?

- Nem nézek öntelten, csak meg vagyok magammal elégedve.

Azt mondtam, hogy csinosnak találjuk a lányát.

- Hát az. Nagyon csinos. Mi volna, ha idehívnánk, hogy kávézzon velünk?

- Az isten szerelmére - Marlowe megpróbált nyugalmat erőltetni magára -, itt nem rontanak mindjárt ajtóstól a házba. Ki kell várni, szépen elő kell készíteni a dolgot.

- Nálunk ezt nem így csinálják. Ha találkozol egy tyúkkal, és tetszik neked, egyből le kell rohanni.

- Nincs benned semmi kifinomultság.

- Az lehet. Viszont van egy csomó nőm. Illetve volt.

Nevettek, és Cseng San megkérdezte, mi volt olyan mulatságos, Peter Marlowe elmondta nekik. A Király hozzátette: - A faluban kéne felvernünk a boltot, hülyeség visszamenni a táborba.

Miután elfogyasztották a kávé, Cseng San megtette az első lépést.

- Az ember azt hinné, kockázatos éjnek idején kiszökni a táborból. Kockázatosabb, mint nekem az idejövetel.

Egy-null a javunkra, gondolta Marlowe. A keleti normák szerint Cseng San most presztízsveszteséget szenvedett, mivel ő volt a kezdeményező. A Királyhoz fordult. - Gyerünk, kezdheted. Egyelőre jól állunk.

- Jól?

- Igen. Mit akarsz, mit mondjak neki?

- Mondd meg neki, hogy nagy üzletem van a számára. Gyémánt. Négykarátos, platinafoglatban. Hibátlan, kékesfehér darab. Harmincötezer dollárt akarok érte. Ebből ötezret brit malájföldi dollárban, a maradékot japán hamis pénzben.

Marlowe szeme elkerekedett. A Királlyal szemközt ült, úgyhogy a kínai nem láthatta a meglepetését. Sutra azonban észrevette. Mivel

ő nem szólt bele az üzletbe, csupán, mint közvetítő, a százalékát kapta meg, kényelmesen hátradőlt, és élvezte a kezdődő alkudozást. Cseng Sant persze nem kellett féltetni - Sutra a saját tapasztalatából tudta, hogy a kínai ért az üzlethez.

Marlowe tolmácsolt. Az üzlet roppant mér elei úgylis feledtetik a cicomátlan fordulatokat, ezért "egyenesben" fordított, hogy meglepje a kínait.

Cseng San nem tudott uralkodni magán, láthatóan felragyogott. Látni akarta a gyémántot. - Mondd meg neki, hogy nincs nálam, csak tíz nap múlva ludam szállítani. Mondd meg, hogy a pénzt három nappal a szállítás előtt meg kell kapnom, mert a tulajdonos addig nem adja ki a kezéből, amíg nincs nála a pénz.

Cseng San becsületes alkusznak ismerte a Királyt. Tudta, hogy ha azt mondja, nála lesz a gyűrű, akkor át is fogja adni neki. De ilyen óriási pénzösszeget megszerezni és bejuttatni a táborba - ahová mégsem követheti a Királyt elég kockázatos dolog.

- Mikor nézhetem meg a gyűrűt? - kérdezte.

- Mondd meg, hogy ha akar, jöjjön a táborba egy hét múlva.

Szóval át kell adnom a pénzt, még mielőtt látnám a gyémántot, gondolta Cseng San.

- Mondd meg a barátomnak - válaszolta -, hogy ez különös üzleti megállapodás lenne. Ezért alaposabban meg kell fontolnom, mint ahogy általában egy üzletember fontolgatni szokott.

Odasétált az ablakhoz, és kibámult.

Cseng San unta a háborút, unta a titkos ügyleteket, amelyeket kénytelen volt alkalmazni, ha hasznot akart. Az éjszakára gondolt, a csillagokra s az emberek ostobaságára; harcolnak, és meghalnak olyasmért, aminek az értéke mulandó. Persze tisztában volt vele, hogy az erős életben marad, a gyenge pedig elpusztul. A feleségére, a három fiára és a lányára gondolt, és arra, mi mindennel halmozná el őket, hogy kényelemben éljenek. Gondolt arra is, hogy így vehetne egy második feleséget is. Nyélbe kellene ütnie ezt az üzletet valami úton-módon. Megéri a kockázatot, hogy bízni kell a Királyban.

Az ár rendben van, gondolta. De hogyan adja át a pénzt? Kell egy közvetítő, akiben megbízik, valamelyik őr, aki meg is nézné a gyűrűt. Ha nem hamis, és a súlya is megvan, átadná a pénzt. Aztán

a Király idehozná a gyűrűt. Annyira már nem lehet megbízni egy őrben, hogy a gyémántot is vegye át.

Cseng San visszafordult, és a Királyra nézett. Láttá, hogy izzad. Aha, gondolta magában, nagyon akarod te ezt az üzletet. Csak te meg én tudunk ilyesmit nyélbe ütni. Senkinek sincs olyan jó üzleti híre, mint neked, és a táborral üzletelő kínaiak közt is csak én tudok ennyi pénzt összeszedni.

- Nos, tuan Marlowe! Van egy elgondolásom, amely talán megfelel Király barátomnak is. Először is megállapodunk az árban. Az ár, amelyet ajánlott, túl magas, de ez pillanatnyilag nem lényeges. Másodszor kiválasztunk egy közvetítőt, egy őrt, akiben mindketten megbízunk. Tíz nap múlva a pénz felét elküldöm az őrral. Az őr megvizsgálja a gyűrűt. Ha valóban olyan, mint ahogy a tulajdonos állítja, átadja a pénzt a barátomnak. A Király elhozza nekem az árut a faluba. Velem lesz egy szakértő, aki megméri majd a követ. Aztán átadom a pénz másik felét, és átveszem a gyémántot.

A Király figyelmesen hallgatta Marlowe tolmácsolását.

- Mondd meg, hogy rendben van. De a teljes árat meg kell kapnom előre. A tulajdonos nem adja ide másképp, csak ha az egész dohány a kezében van.

- Mondd meg Király barátomnak, hogy megkapja a kialkudott ár háromnegyedét, hogy egyezkedhessen a tulajdonossal.

Cseng San úgy gondolta, hetvenöt százalék biztosan fedezi a tulajdonosnak fizetendő árat. A Király csak a saját profitjáért harcol, mert elég jó üzletember ahhoz, hogy kikössön huszonöt százalék jutalékot.

A Király eltöprengett a háromnegyed részen. Így elég pénz maradna neki is. Talán le tud belőle faragni valamennyit a tulajdonos által kért tizenkilencezer-ötszázás árból is. Eddig minden jól megy. Most érünk a lényeghez.

- Mondd neki, hogy rendben. Mit javasol, ki legyen a közvetítő?

- Torusumi!

A Király a fejét rázta. Gondolkodott egy keveset, aztán közvetlenül Cseng Sanhoz intézte szavait:

- Immuni?

- Mondd meg barátomnak, hogy jobb szeretnék valaki mást. Talán Kimina?

A Király ingatta a fejét. Vele még soha nem ügyletelt. Túl veszélyes. Olyasvalaki kell, akit ismer.

- Sagata?

Cseng San beleegyezőleg bólintott. Ő is ezt az őrt akarta, de nem ő akarta megtenni a javaslatot. Tudni akarta, kit javasol a Király, hogy meggyőződjék a Király becsületességéről. Igen, Sagata jó választás. Nem éppen egy zseni, de nem is buta. Már volt vele dolga. Helyes.

- Ami pedig az árat illeti - folytatta Cseng San -, beszéljük meg azt is. Karátonként négyezer hamis dollár, az összesen tizenhatezer. Ebből négyezer maláji dollárban, tizenöt az egyhez számolva.

A Király keményen rázta a fejét, s így szólt: - Mondd meg neki, hogy ezen nem alkudozom. Az ár harmincezer, ötezer maláji dollárban, kis címletekben, nyolc az egyhez. Ez a végső ár.

- Kicsit tovább kellene alkudni - mondta Marlowe.

A Király a fejét rázta: - Nem. És amikor lefordítod, úgy mondd, hogy nagyon határozottan hangozzék.

Marlowe vonakodva fordult ismét oda a kínaihoz: - A barátom azt mondja: nem fog az alkudozás finomságaival vesződni. Harmincezer a végső ár - ötezer maláji dollárban, és mind kis címletű bankjegyekben.

Meglepetésére Cseng San azt felelte: - Elfogadom! - Nyilván ő sem akart az alkudozással bíbelődni. Az ár tisztességes volt, s érezte, hogy a Király hajthatatlan, Minden üzletkötésnél eljön az a pont, amikor az embernek döntenie kell, hogy igen vagy nem. A Király pedig jó kereskedő volt.

Kezet ráztak. Sutra mosolyogva előhúzott egy üveg rizspálinkát. Addig ittak egymás egészségére, amíg el nem fogyott az egész üveg. Akkor megbeszélték a részleteket.

Tíz nap múlva Sagata az esti őrségváltás után felkeresi az amerikai barakkot. Nála lesz a pénz, és mielőtt átadná, megnézi a gyűrűt. Három nappal később a Király és Marlowe a faluban újra találkozik Cseng Sannal. Ha valamilyen oknál fogva Sagata nem tudná tartani az időpontot, hat másnap vagy harmadnap megy.

Miután kölcsönösen elmondták egymásnak bókjaikat, ahogyan az szokás, Cseng San kijelentette, hogy indulni akar. Udvariasan

meghajolt, és Sutra lekísérte a tengerpartra. A csónak mellé érve megkezdték a saját udvarias vitájukat a halszállításról.

A Király diadalittas volt:

- Remek volt, Peter! Sikerült!

- Nagy voltál! Amikor azt mondtad, hogy bökjem ki egyenesen, már azt hittem, kicsúszik a dolog a markunkból. Itt nem szokás így tárgyalni.

- Hirtelen ötlet volt - mondta a Király egy darab húst rágcsálva. - Tíz százalékot kapsz, mármint a profit tíz százalékát. De persze meg kell dolgoznod érte.

- Én dolgozom, mint egy ló. Atyám! Harmincezer dollár! Az megvan egy láb magas köteg.

- Több - mondta a Király. Rá is átragadt Marlowe izgatottsága.

- Neked aztán jók az idegeid. Hogy találtad ki ezt az árat? Egyik pillanatban még beszélsz, a másikon pedig már gazdag is vagy.

- Azért még sok gondunk lesz addig. Sok minden közbejöhethet. Az üzlet csak akkor kész, ha a pénz már a bankban van.

- Erre nem is gondoltam.

- Alapszabály. Dumát nem lehet bankba tenni. Csak zöldhasúakat.

- Azért még mindig nem fér a fejembe. Kint vagyunk, a táborból, több étel van a hasunkban, mint amennyit ott hetek alatt rakunk bele. És pompások a kilátásaink. Zseni vagy, pajtás.

- Hát majd meglátjuk, Peter.

A Király felállt. - Te maradj itt. Egy óra múlva itt leszek én is. Még van egy kis dolgom. Ha két órán belül elindulunk, még hajnal előtt érünk vissza a táborba. Akkor a legjobb. Akkor vannak az örök a mélyponton. - Azzal eltűnt a lépcső aljában.

Marlowe váratlanul egyedül érezte magát. Kissé félt is. Mire készül a Király? Hova megy? Mi lesz, ha nem ér időben vissza? Mi lesz, ha egyáltalán nem jön vissza? Mi lesz, ha egy japcsi beállít a faluba? Mi lesz, ha itt maradok egyedül? Induljak el megkeresni a Királyt? Ha hajnalig nem érünk vissza, jelentik, hogy eltűntünk, és akkor menekülhetünk. De hová? Vajon Cseng San segítene-e? Egyáltalán: hol lakik? Elérhetnénk-e a kikötőt? Vagy megkereshetnénk a gerillákét, akik állítólag errefelé portyáznak?

Miközben az aggodalmát próbálta elhessegetni, egyszer csak eszébe jutott a kondenzátor. A háromszáz mikrofárados.

- Üdvözöllek, uram - mosolyodott el Kasseh, amint a Király belépett a kunyhóba.

- Üdv, Kasseh!

- Akarsz ételt, igen?

A Király megrázta a fejét, és magához szorította a lányt. Keze végigfutott a testén. Kasseh lábujjhegyre állt, karját a Király nyaka köré fonta, haja, mint egy fekete selyemzuhatag omlott le egész a derekáig.

- Rég volt - mondta. Bizsergette a férfi érintése.

- Rég - válaszolta a Király. - Hiányoztam?

- Igen - mondta a lány nevetve, és a férfi kiejtését próbálta utánózni.

- Itt van már?

Kasseh megrázta a fejét.

- Nem szeretem ezt, tuan. Veszélyes.

- Veszély mindenben van.

Lépteket hallottak, s hamarosan árnyék vetődött az ajtóra. Egy alacsony, sötét hajú kínai lépett be. Szárongot és indiai szandált viselt. Mosolygott, kivillantva töredezett, fekete fogait. Hátán, hüvelyébe dugva, harci parangot viselt. A Király észrevette, hogy a hüvely jól meg van olajozva. A fiarangot könnyű kirántani, és le lehet csapni vele akár egy ember fejét is. A kínai övében revolvért viselt.

A Király korábban arra kérte Kasseht, hogy lépjen kapcsolatba a gerillákkal, akik errefele rejtőznek, s a lány ezt az embert hozta ide.

- Beszélsz angolul? - kérdezte a Király; mosolyt erőltetve az arcára. Nem tetszett neki ez a kínai.

- Miért akar velünk beszél?

- Gondoltam, köthetünk egy üzletet.

A kínai Kasseh felé vágott a szemével. A lány arca megrándult.

- Menj ki, Kasseh - mondta a Király.

A lány nesztelenül eltűnt.

A kínai utánanézett. - Szerencse neked mondta a Királynak. - Szép asszony.

- Érdekel az üzlet, igen vagy nem?

- Nem fél a fehér ember? Lehet, mondom a japánoknak, egy fehér ember van itt. Megölik a fehér embert.

- Akkor te sem élsz sokáig.

A kínai mordult egyet, majd leguggolt. Fenyegető mozdulattal megigazította a parangot. Jézusom, gondolta a Király, lehet, hogy hibát csináltam?

- Van egy javaslatom a számotokra. Ha hirtelen véget érne a háború, és a japcsik úgy gondolják, hogy minket, hadifoglyokat kinyírnak, azt akarom, hogy legyetek készenlétben, hogy védjétek meg minket. Ha biztonságban vagyok, kétezer amerikai dollár üti a markotokat.

- Honnan tudjuk, japánok öl foglyokat? - Megtudjátok. Tudtok ti mindenről, ami itt történik.

- Honnan tudjuk, te fizetsz?

- Az amerikai kormány fog fizetni. Mindenki tudja, hogy jutalmat ajánlott fel.

- Kétezer! Mi mindig szerez kétezer. Mi lop bank. Könnyű.

A Király bedobta az adut: - A parancsnokunk felhatalmazott engem, hogy minden megmentett amerikaiért kétezer dollárt ajánljak fel, ha kitör a balhé.

- Én nem ért.

- Ha a japánok elkezdenek kinyírni minket, megölni, érted? Ha partra szállnak a szövetségesek, a japánok bosszút akarnak majd állni rajtunk. Ha elkezdődik a cirkusz, úgyis megtudjátok, ezért azt akarom, hogy álljatok készen, és juttassatok ki minket innen.

- Hány ember?

- Harminc.

- Nagyon sok.

- Hányat tudtok kijuttatni?

- Tízet. De emberenként ötezer.

- Rendben.

A kínai bólintott.

- Jól van. Tehát áll az alku. Ismeritek a tábort?

A kínai vigyorgott: - Ismer.

- Kelet felé van a barakkunk. Egy kis épület. Ha ki kell törnünk, arrafelé menekülünk, a drótkerítésen át. Ha a dzsungelben lesztek, fedezhettek minket. Honnan fogjuk megtudni, hogy ott vagytok?

A kínai megint vállat vont: - Ha mi ott nem, ti meghal.

- Tudtok valahogy jelt adni?

- Nincs jel.

Micsoda örültség, gondolta a Király. Nem tudhatjuk, mikor kell kitörni, s ha hirtelen kerül rá a sor, nem tudjuk időben értesíteni a gerillákat. Talán ott lesznek, talán nem. Bár ha azt hiszik, hogy minden megmentett ember után öt rongyot kapnak, talán felállítanak néhány őrszemet.

. - Szemmel tartjátok majd a táborot? - Vezér lehet, mondja igen, lehet, nem. - Ki a vezérek?

A kínai vállat vont, és elkezdte a fogát piszkálni.

- Áll az alku?

- Lehet. - A kínai ellenségesen méregette a Királyt. - Kész?

- Igen. - A Király kezét nyújtott. - Köszönöm.

A kínai megvetően lenézett a kinyújtott kézre, és az ajtóhoz lépett. - Nem felejt: csak tíz - mondta, és kiment.

Hát, megpróbálni érdemes, biztatta magát a Király. Ezek a nyomorultak szeretik a pénzt. És Sam bácsi fizet majd. Hogy a fenébe ne! Miért fizetjük azt a sok adót?

- Tuan - mondta Kasseh komoly arccal az ajtóban állva -, nekem ez nem tetszik.

- Meg kell próbálni. Ha kitör az öldöklés, talán kijutunk. -

Rákacsintott a lányra. - Érdemes megpróbálni, különben meghalunk.

- Miért nem csak magadról gondoskods? Miért nem mész vele most rögtön?

- Hogy miért? Egyrészt most a táborban biztonságosabb, mint a gerilláknál. Másrészt nem éri meg nekik egy emberrel foglalkozni. Ezért mondtam először harmincat. De csak tízet tudnak megmenteni.

- Hogy választod ki a tízet?

- A legfontosabb, hogy én biztonságban legyek, aztán tülekedjen, aki menteni akarja a bőrét.

- Talán a parancsnokod nem örül majd neki, hogy csak tízet viszel.

- Örülni fog, ha ő is a szerencsések között lesz.

- Gondolod, hogy a japánok megölik a foglyokat?

- Talán. De ne gondoljunk most erre, jó? Elmosolyodott a lány is:
- Ne gondoljunk. Meleged van. Akarsz fürödni?

- Igen.

A Király egy kőmedencében locsolta magára a vizet. A víz jéghideg volt, égette a bőrét, szinte elállt tőle a lélegzete.

- Kasseh!

A lány törülközővel a kezében belépett. Csak állt és nézte a férfit. Igen, az ő tuanja remek ember. Erős és szép, szép a bőre színe is. Milyen szerencsés vagyok, gondolta, hogy ilyen emberem van. De ő olyan nagy, én meg kicsi vagyok. Két fejjel tornyosul fölém.

Így is tudta, hogy tetszik a férfinak. Könnyű tetszeni, ha nő vagy. És ha nem szégyelled, hogy nő vagy.

- Min mosolyogsz? - kérdezte a férfi, amint az arcára pillantott.

- Ó, tuan, csak azt gondolom, te nagy vagy, én meg kicsi. Mégis, amikor lefekszünk, nem is akkora a különbség, ugye?

A férfi kuncogott, és kedveskedve megpaskolta a lány fenekét, aztán elvette a törülközőt.

- Iszunk valamit?

- Már elkészítettem az italt.

- És még mit készítettél el?

Nevetett a lány szeme, nevetett a szája. A fogai hófehérek voltak, szeme mélybarna, a bőre bársonyos és jó illatú.

- Ki tudja, tuan? - És kiment a szobából.

Ez aztán a nő, nézett utána a Király, miközben erőteljesen dörzsölte magát a törülközővel. Micsoda szerencsés fickó vagyok én.

- A lányt Sutra szerezte a Királynak, amikor először látogatott a faluba. A férfiak pontosan megtárgyalták a részleteket. Ha vége a háborúnak, a Király húsz dollárt fizet majd Kassehnek minden vele töltött éjszakáért. Az első árajánlatból lefaragott néhány dollárt - üzlet az üzlet -, és húsz dollárért remek árut kapott.

- Honnan tudod, hogy majd fizetek is? kérdezte tőle egyszer.

- Nem tudom. Le ha nem, hát nem, én akkor is csak örömet kaptam. Ha fizetsz, pénzem is lesz.

A Király bebújt a saruba, amelyet a lány hagyott ott neki, majd félrehajtotta a gyöngyfüggönyt. Kasseh már várta.

Sutra és Cseng San együtt ment le a tengerpartra. Cseng San meghajolt, és beszállt a csónakba.

Sutra segített belökni a hullámok közé. Aztán visszatért a kunyhóba.

- Kérsz még enni? - kérdezte a hadnagyot.

- Köszönöm nem, Sutra.

Szavamra, gondolta Marlowe, nem gondoltam volna, hogy valaha is vissza fogok még utasítani ételt. De hát teleette magát, és többet kérni udvariatlanság lett volna. Szegény volt a falu is, az ennivalót nem volt szabad pocsékolni.

- Úgy hallottam - kockáztatta meg -, hogy a hírek a háborúról kedvezőek.

Én is úgy hallottam; de nem tudok olyasmit, amiben biztos lehetek; amit nyugodtan továbbadhatok. Csak homályos mendemondákat.

- Kár, hogy nem olyan időket élünk, mint azelőtt, amikor az embernek lehetett rádiója, és meghallgathatta a híreket, vagy elolvashatta az újságot.

- Bizony kár.

Sutra nem adta jelét, hogy értette a célzást. Leguggolt a gyékényre, sodort magának egy tölcsér formájú cigarettát, s mélyen beszívta a füstöt.

- Úgy hallottam, rossz idők járnak a táborra - mondta egy idő után.

- Nem olyan vészes. - Elboldogulunk. De az valóban rossz, hogy nem tudjuk, mi hír a világban.

- Azt mondják, volt egy rádió a táborban, s hogy azokat, akiké volt, elkapták, s most az Outram Road-i börtönben vannak.

- Vannak róluk híreid? Egyikük a barátom volt.

- Nem. Csak annyit hallottunk, hogy odavitték őket.

- Nagyon szeretném tudni, mi van velük. - Ismered azt a helyet, és azt is tudod, mi vár azokra, akik odakerülnek.

- Igen. De az ember mindig reménykedik, hátha valakinek szerencséje lesz.

- A próféta azt mondja, mindnyájan Allah kezében vagyunk.

- Áldassék a neve.

Sutra rápillantott, aztán nyugodtan pöfékelve azt kérdezte: - Hol tanultál meg malájul? Marlowe mesélt az öregnek a faluban töltött hónapokról; arról, hogy a rizsföldeken dolgozott, és úgy élt, mint a jávaiak, ami csaknem ugyanaz; mintha úgy élt volna, mint egy malájföldi maláj. A szokások ugyanazok, és egy-két jövevényszótól eltekintve ugyanaz a nyelv is. Ugyanaz a szeretet, a gyűlölet, a betegség, és azok a szavak is, amelyeket egy férfi mondhat egy nőnek.

- Hogy hívták az asszonyodat a faluban? kérdezte Sutra. Előbb kérdezni udvariatlanság lett volna, de most, hogy már beszélgettek a világ dolgairól, Allahról és a Próféta mondásairól - áldassék a neve -, most már meg lehetett kérdezni.

- N'ainak.

Az öregember elégedetten sóhajtott, eszébe jutott saját ifjúsága.

- És nagyon szeretted téged, ugye?

- Igen. - Marlowe látta maga előtt a lányt.

Épp lefekvéshez készülődött egy este, amikor a lány belépett a konyhájába. Vörösarany szárongot viselt, amelynek a szegélye alól apró szandál kandikált ki. Vékony virágfüzér volt a nyakában, és a virágok illata betöltötte a konyhót.

Gyékényét letette maga mellé, és mélyen meghajolt.

- A nevem N'ai - mondta. - Atyám küldött, hogy osszam meg veled az életedet. Mert nem jó az, ha egy férfi egyedül van. S te már három hónapja vagy egyedül.

N'ai tizennégy éves lehetett akkor. De a nap és eső országában egy tizennégy éves lány mást asszonyszámba megy, asszonyi vágyai vannak, S már férjhez kell mennie, vagy legalábbis az apja által választott férfival kell élnie. N'ai bőrének tejeskávé-árnyalata volt, szeme simogató, lába karcsú, orra szép és keskeny, teste hajlékony, kemény, ahol annak kell lennie, s lágy, ahol lágynak; hosszú, hollófekete haja finom pókhálóként borította be.

Marlowe rámosolygott. Leplezni próbálta zavarát, és megpróbált olyan lenni, mint a lány: szabad és boldog, akinek nem kell szégyenkeznie. N'ai levetette a szárongját, büszkén állt a férfi elé, és így szólt: - Szeretnék boldoggá tenni, hogy édesen aludj. És kérlek, taníts meg mindarra, amit az asszonyoknak tudniuk kell.

Marlowe felnézett Sutrára: - Igen sokáig és nagyon szerettük egymást. Hálás vagyok neki, és hálás vagyok Allahnak.

Az égen lassan felhők húztak át.

- Jó férfinak lenni - mondta Marlowe.

- Nem gyötör a vágy ma este?

- Nem. Igazán nem. Ma nem. - Marlowe az öreg malájt tanulmányozta, tetszett neki a mód, ahogy az ajánlatot tette: szelídséggel tompítva a közönségességet.

- Hallgass ide, tuan Sutra. Feltárom neked a lelkelem, mert úgy vélem, idővel barátok lehetünk. Ahogy az idő halad, te megmérheted a barátságomat, megmérhetsz engem. De a háború megöli az időt. Ezért most úgy beszélek hozzád, mintha máris barátod volnék, holott még nem vagyok az.

Az öreg nem válaszolt. Szívta a cigarettáját; és várta a folytatást.

- Szükségem van egy rádióalkatrészre. Nincs véletlenül a faluban egy régi rádió? Ha nem működik, kivehetném belőle azt az alkatrészt.

- Tudod, hogy a japánok megtiltották, hogy rádiónk legyen.

- Igen, tudom, de más tiltott dolgot is műveltek, akárcsak mi.

Sutra eltűnődött. A konyhójában volt egy rádió. Talán Allah küldte Marlowe-t, hogy elvigye. Úgy érezte, megbízhat benne, mert N'ai apja is megbízott benne annak idején. De ha Marlowe-t elfogják a táboron kívül a rádióval, a falu is bajba kerül.

Persze az is veszélyes, ha a rádió a faluban marad. Igaz, el lehetett volna ásni a dzsungelben, de nem tették. Ezt kellett volna tenni, de mégsem tették, mert túl nagy volt a kísértés, hogy ha már egyszer van, hát hallgassák. Túl nagy volt a kísértés, hogy az asszonyok hallgassák a zenét. Nagy volt a kísértés, hogy tudják a híreket, amikor mások nem tudták.

Jobb, ha a fehér ember dolgai a fehér embernél maradnak, döntötte el. Felállt, intett Marlowe-nak, hogy kövesse a ház belsejébe. Salina szobájának ajtajánál megállt. A lány az ágyon feküdt, szárongja lazán tekeredett a testére, szeme nedvesen csillogott.

- Salina - mondta az öreg -, menj örködni a verandára.

- Igen, apám. - Salina lecsusszant az ágyról, szorosán magára tekerte a szárongot, megigazította mellényét. Azért igazítottad meg,

gondolta Sutra, hogy kidomborodjék a melle. Igen, legfőbb ideje, hogy férjhez menjen ez a lány de kihez? Nincsenek szóba jöhető férfiak. Félreállt, hogy a lány illedelmesen lesütött szemekkel elhaladhasson mellette. De a csípője ringásában semmi illedelmes nem volt. Ezt Marlowe is észrevette. Jól el kellene náspángolnom, gondolta Sutra. De tudta, hogy nem szabad mérgeződnie, hiszen a lány már nő, és a csábítás női fortély: egy asszonynak szüksége van arra, hogy megkívánják.

Tán oda kéne adnom téged az angolnak, az csillapítaná az étvágyadat. Szép darab ember. Sutra felsóhajtott: Ó, ha még egyszer fiatal lehetnék!

Előhúzta a kis rádiót az ágy alól.

Megbízom benned. Ez egy jó rádió. Jól szól. Tessék, a tiéd.

Marlowe csaknem elejtette izgalmában.

- De mi lesz veletek? Hiszen ez felbecsülhetetlen érték.

- Nincs értéke. Vidd magaddal!

Marlowe alaposan megnézte a rádiót. Jó állapotban volt. A hátlapja nem volt rajta, a csövek csillogtak az olajlámás fényében. Sok-sok kondenzátor volt benne. Közelebb tartotta a fényhez a készüléket, és centiméterről centiméterre alaposan megvizsgálta. Arcáról csöpögött a veríték. Végül megtalálta a háromszáz mikrofáradosat.

Most mit tegyek, kérdezte magában. Vegyem ki a kondenzátort? Mac azt mondta, majdnem biztos benne, hogy azzal van baj. Jobb lenne elvinni az egészet, mert ha mégsem az a kondenzátor kell, ott van a többi is. Aztán el is rejthetjük valahol. Igen, az jó, ha van tartalék...

- Köszönöm neked, Sutra. Ez olyan ajándék, amelyet nem tudok eléggé meghálálni. Sem én, sem a sok ezer fogoly Changiban.

- Kérlek, óvj meg minket. Ha meglát egy őt, ásd el a dzsungelben. A falum sorsa a kezedben van.

- Ne félj, vigyázok rá.

- Elhiszem. De talán bolondság, amit teszel - Van úgy, tuan Sutra, hogy azt hiszem: minden igazi férfi bolond.

- Bölcsőbb vagy, mint éveid.

Sutra adott egy vászondarabot, hogy Marlowe abba göngyölje be a rádiót. Aztán visszamentek a vendégszobába. Salina a verandán

ült. Amikor beléptek, felállt.

- Hozhatok neked enni vagy inni, apám?

Tőlem kérdi, morgott Sutra magában, de igazából az angolhoz szól.

- Nem. Menj lefeküdni.

Salina felvetette a fejét, de engedelmeskedett: - Azt hiszem, a lányom megérdemelné, hogy elverjem.

- Kár volna bántani egy ilyen törékeny testet - mondta Marlowe. - N'ai apja ezt szokta mondani: verd meg az asszonyt legalább hetente egyszer, s akkor békesség lesz a házában. De nagyon ne verd meg, nehogy felmérgeítsd, mert akkor a faluban sem lesz békesség.

- Ismerem ezt a mondást. Bizony így van. A nők kifürkészhetetlenek.

Sok mindenről beszélgettek még a verandán guggolva, s közben nézték a tengert. Lágyan hullámozott, és Marlowe megkérdezte, úszhatna-e egyet.

- Nincsenek veszélyes áramlatok - mondta az öreg maláj -, de néha akad egy-egy cápa. - Majd vigyázok.

- A csónakok árnyékában ússz. Előfordult már, hogy japánok járkáltak a parton. Van egy ágyúállásuk három mérfölddel odébb. Tartsd nyitva a szemed.

- Vigyázok.

Marlowe óvatosan ment le a sötétben a csónakokhoz. Nincs sok időm, gondolta. A csónakoknál nők és férfiak sűrögtek, hálókat javítottak, nevetgéltek, beszélgettek. Ügyet se vetettek Marlowe-ra, aki levetkőzött és begyalogolt a tengerbe.

Meleg volt a víz, de itt-ott megborzongatta egy-egy hidegebb folt. Megpróbált az egyikben benne maradni. Mennyei volt a szabadság érzése. Szinte újra kisfiúnak érezte magát, aki éjfélkor fürdik a tengerben, az apja ott áll a közelben, és odakiált neki: - Ne ússz ki túl messzire, Peter! - A víz alatt úszott, bőre beitta a tenger sóját. Felmerült, kifújta a vizet, akár a bálna, aztán lustán tempózott a part felé; hanyatt feküdt a sekély vízen, hagyta, hogy a hullámok nyaldossák a testét. Élvezte a szabadságot. Ahogy lábával a hullámokat paskolta, és ágyékára nézett, hirtelen tudatára ébredt,

hogy meztelen, és hogy húsz méterre tőle férfiak és nők járkálnak, de nem jött zavarba.

A meztelenség természetes volt errefelé. A Jáván eltöltött hónapok során megtanulta, hogy semmi szégyellnivaló sincs abban, hogy ő is emberi lény, emberi vágyai, ösztönei vannak. A tenger érzékies, simogató melege, a szokatlanul bőséges lakoma hirtelen tüzet lobbantott ágyékában. Gyorsan hasra fordult, és visszalökte magát a mélyebb vízbe. Mászás közben visszanezett a falu felé. A férfiak és asszonyok még mindig el voltak foglalva a hálóikkal. Láta Sutrát, amint a verandán szívta a cigarettáját. Aztán megpillantotta Salinát, aki az olajlámpa fényében, az ablakban könyökölt. Félig maga elé fogta szárongját, s a tenger felé nézett.

Tudta, hogy a lány őt keresi szemével, s szégyenkezve találgatta magában; vajon Salina észrevette-e? Láta, amint a lány levette a szárongot, és egy tiszta, fehér törülközővel törölgetni kezdte izzadságtól fénylő testét.

Salina a nap és az eső gyermeke volt, mint N'ai. Hosszú fekete haja szinte egészen elrejtette. Aztán félrehajtotta, egészen a hátára, s fonni kezdte. És egész idő alatt mosolyogva nézte őt.

És hirtelen minden vízcsepp simogatni kezdte Marlowe-t, minden szellősuhogás, minden szál moszat cirógatta, mint egy kurtizán gyakorlott ujjai. Enyém leszel, Salina. Enyém leszel, bár mi árara.

Megpróbálta a távolból szuggerálni Sutrát, hogy menjen be a verandáról. Salina csak nézett és várt, éppoly türelmetlenül, mint ő...

Marlowe nem vette észre a Királyt, aki egyszer csak kivált az árnyékból, s meglepetve torpant meg, amikor meglátta barátját a vízben. Peter! Peter! - kiáltotta.

Marlowe az agyát borító ködön át hallotta a hangot, és lassan megfordult. Láta, hogy a Király integet: - Gyerünk, Peter, ideje indulnunk!

Ahogy meglátta a Királyt, azonnal eszébe jutott a tábor, a drótkerítés, a rádió, a gyémánt, megint a tábor és a háború, a tábor és a rádió, az őr, aki mellett el kell majd haladniuk, és aggódni kezdett, visszaérnek-e idejében, és hogy fog örülni Mac a kondenzátornak, a működő rádiónak. A vágy tüze lelohadt. Marlowe felállt, és a ruhájáért indult.

- Neked aztán jók az idegeid - mondta a Király.

- Miért?

- Hogy így pucéran mászkálsz. Nem látod, hogy Sutra lánya téged bámul?

- Egy csomó meztelen férfit látott már életében. Nincs abban semmi.

A Király nézte egy darabig, majd vállat vont!

- Gyerünk már. Indulnunk kell.

Marlowe elindult az ösvényen Sutra kunyhója felé, és odaintett az öregnek, majd felrohant a lépcsőn, be a kunyhóba. A rádió még mindig ott volt. A hóna alá vette a bebugyolált készülékei, majd meghajolt Sutra előtt: - Köszönöm neked. Nem kell aggódnod miatta.

- Menj isten hírével. - Sutra habozott, az: tán elmosolyodott:

- Vigyázz a szemedre, fiam! Nehogy ne bírd enni, ha majd a szemednek való étel akad.

- Neon felejttem el. - Marlowe hirtelen ki: melegedett. Mindig is kíváncsi volt, valóban igaz-e, hogy az öregek gondolatolvasók, - Köszönöm neked. Béke veled.

- Veled is.

Marlowe sarkon fordult és kiment. Salina az ablakban állt, amikor elhaladtak alatta. A szemük találkozott, egymásba kapcsolódott; az egyezés létrejött. A lány nézte, hogyan kaptat föl a két férfi az emelkedőn a dzsungel felé, amíg csak el nem tűntek a szeme elől. Szívből kívánta, hogy baj nélkül megérkezzenek.

Sutra sóhajtott, és nesztelenül belépett Salina hálószobájába. A lány álmodozva állt az ablaknál, szárongja a csípőjére simult. Sutra egy vékony bambuszpálcát tartott a kezében, s rácsapott vele a lány ülepére; nem túl nagyot, épp amekkorát kell. - Ezt azért kaptad, mert kikezdtél az angollal az engedélyem nélkül! - mondta, és megpróbált nagyon mérgesnek látszani. - Igen, apám - nyöszörgött a lány, és minden nyöszörgése tördöfés volt Sutra szívében. De amikor egyedül maradt, Salina kéjesen gömbölyödött össze a matracán, mert maga előtt látta a girhes, de jóképű angolt, és elhatározta, hogy legközelebb nem engedi el ilyen könnyen.

Amikor már csak egy mérföldnyire lehettek a tábortól, a Király és Marlowe megállt egy szusszanásnyi időre. A Király csak akkor vette észre a batyut. Addig ő ment elől, s annyira elfoglalta gondolatait a

sikeres éjjeli tárgyalás, hogy Marlowe csomagja el is került a figyelmét.

- Mi az? Hús?

Nézte, ahogy Marlowe büszkén kibontja a csomagot: -
Meglépetés!

A Király szíve csaknem megállt.

- Elment az eszed, te ostoba?

- Mi bajod? - kérdezte Marlowe döbbenetben. - Teljesen meghülyültél? Ez több bajt hoz ránk, mint bármi más! Nincs jogod kockáztatni a bőrünket egy nyavalyás rádió miatt! Nincs jogod ahhoz, hogy az én üzleti kapcsolataimat a saját koszos ügyeidre használd fel!

Marlowe úgy érezte, rászakad az éjszaka. Csak állt, és hitetlenkedve bámult a Királyra. Aztán csak ennyit mondott: - Nem akartam semmi rosszat.

- Te átkozott örült! - A Király magánkívül volt dühében. - A rádió halálos veszélyt hoz ránk! Itt hagyod az egészséget most rögtön! És mondok még valamit: végeztünk egymással, te meg én. Hogy képzeled, hogy belekeversz valamibe anélkül, hogy előre szólnál! Legszívesebben felpofoználak!

- Csak próbáld meg! - Most már Marlowe is dühbe gurult. - Úgy látszik, elfelejtetted; hogy háború van, a táborban pedig nincs rádió. Többek között azért is jöttem, mert reméltem, hogy találok egy kondenzátort. De itt van egy egész rádió, és ráadásul működik!

- Tüntesd el!

- Azt már nem!

A két férfi farkasszemet nézett egymással. Egy másodperc tört részéig úgy látszott, a Király már-már ráront Marlowe-ra. De tisztában volt vele, hogy a harag rossz tanácsadó. És most, hogy túl volt az első dührohamon, kezdte kritikus szemmel elemezni a helyzetet.

Először is el kellett ismernie, hogy bár ostobaság volt ekkora kockázatot vállalni, a dolog sikerült. Ha Sutra nem akarta volna Marlowe-nak adni a rádiót, elkente volna a dolgot valahogy. Úgyhogy ez rendben van. És ez csak Peter és Sutra ügye, mert Cseng San már elment. Másodszer pedig egy olyan rádió, amelyről neki is tudomása van, de nem az ő barakkjukban tartják, még hasznos is

lehet. Tudni fogja, mi a helyzet, s így pontosan megtervezheti, mikor kell kitörni. Mindent összevetve, nem történt semmi baj, kivéve, hogy Peter túllépte a hatáskörét. Ezt pedig el kell felejtetni, mert Marlowe hasznos ember. Nem rossz dolog, hogy megvan a magához való esze. Semmi teteje nincs azért fizetni valakit, hogy csak üljön, és a lábát lógassa. És Peter igazán remek volt az alkudozáskor. Tehát ha ki kell törni, Peter benne lesz a társaságban. Kell valaki, aki ismeri a dumát. Igen, és Peter nem gyáva. Úgyhogy mindent összevetve, a Király tudta, hogy ostobaság volna rögtön nekiugrani; mielőtt még az esze megsúgná, hogyan fordíthatja hasznára az új helyzetet. Pedig úgy felment az agyvíze, mint egy kétéves gyereknek.

- Peter! - Látta, hogy Marlowe áll megkeményedik. Kíváncsi vagyok, meg tudnám-e verni a nyavalyást. Biztosan. Nehezebb vagyok nála legalább húsz, talán harminc kilóval is. - Tessék.

- Ne haragudj, hogy úgy feldühödtem. A rádió mégis jó ötlet volt.

- Micsoda?

- Csak bocsánatot kértem.

- Nem értelek - mondta Marlowe lemondóan. - Az egyik pillanatban tajtékszol, a másikban meg azt mondd, hogy jó ötlet volt.

A Király kedvelte ezt a nyavalyást. Van benne kurázszi.

- Á, a rádióban nincs fantázia. - Majd elnevette magát: - Nem lehet eladni.

- És most már szent a béke?

- Persze. Barátok vagyunk. Csak azon mérgesedtem föl, hogy nem mondtad meg előre. Az volt a baj.

- Ne haragudj. Igazad van, bocsáss meg. Nevetséges és igazságtalan voltam. Nem akarok én veszélybe sodorni. Tényleg ne haragudj.

- Kezet rá. Te se haragudj, hogy úgy a plafonon voltam. De legközelebb szólj, mielőtt bármit is csinálnál.

Peter Marlowe megrázta a Király kezét. Becsszóra.

- Az nekem elég. - Na, hála istennek, minden rendbe jött. - Szóval mi a fene ez a kondenzátorhistória?

Marlowe elmesélte az egész történetet.

- Szóval Macnek csak arra az egy kondenzátorra van szüksége?

- Azt mondta, csak az a rossz.

- Tudod, mit gondolok? Azt, hogy vegyük ki azt a kondenzátort, és hagyjuk itt a rádiót. Elássuk, itt biztos helyen lesz. Ha pedig ezek után mégsem működne a kulacsrádió, még mindig visszajöhetünk ezért. Egy ekkora dobozt nehéz volna elrejteni a táborban. És iszonyú nagy lenne a kísértés, hogy csak be kell dugni az átkozott masinát. Nem?

- Hát igen. - Marlowe a Királyt fürkészte. - Visszajönnél velem érte?

- Hát persze.

- És ha én valamiért nem tudnék jönni, egymagad is érte jönnél, ha Mac vagy Larkin megkér?

A Király egy pillanatig gondolkozott.

- Hogyne.

- Becsszóra?

- Igen. - A Király halványan elmosolyodott. - Neked sokat számít a becsületszó, igaz?

- Különben honnan tudod, hogy ki a férfi? Marlowe egy pillanat alatt elvágta a két vezeték, amelyek a kondenzátort a rádió belsejéhez kapcsolták. Kis lyukat kapartak a dzsungel talajába, egy lapos követ tettek a gödör aljára, eztán jó vastagon betakarták levelekkel a rádiót, és elsimították rajta a földet. Még egy fatönköt is fölébe helyeztek jelnek. A gödörben a készülék persze két hét alatt tönkremegy a nedvességtől, de annyi idő épp elég ahhoz, hogy újra kijöjjenek és elvigyék, ha a kondenzátor nem válna be. Marlowe letörölte az izzadságot, mert hirtelen előntötte a hőség, és az izzadságszag megvadította a körülöttük egyre növekvő felhőkben rajzó rovarokat.

- Rohadt bogarak! - Felnézett az égre, izgatottan próbálta megsaccolni, hány óra lehet. Nem kellene még indulnunk?

- Még nem. Még csak negyed öt van. Közvetlenül hajnal előtt a legjobb. Várjunk még tíz percet. Akkor is bőven van időnk visszaérni. Elvgyorodott: - Amikor először mentem át a dróton, én is be voltam ijedve. Visszafelé jövet várnom kellett a kerítésnél. Legalább fél órát vagy még többet is, amíg tiszta lett a levegő. Úristen, hogy féltem!

Pihentek egy kicsit, hallgatták a dzsungel folytonos mozgását. Szentjánosbogarak vetettek fényfoltokat az ösvény melletti árokba.

- Olyan, mint a Broadway éjszaka - jegyezte meg a Király.

- Egyszer láttam egy filmet, Times Square volt a címe. Azt hiszem, Cagneyvel ment.

- Nem emlékszem rá. De a Broadwayt látnod kell egyszer. Mintha az éjszaka kellős közepén napvilág volna. Hatalmas neonreklámok meg fények egész végig.

- Te New Yorkban laksz?

- Nem, de voltam ott, párszor. Voltam én már sok helyen.

- Hol laksz?

A Király megvonta a vállát:

- Az apám jön-megy.

- Mit dolgozik?

- Jó kérdés. Ezt is, azt is. Leginkább részegeskedik.

- Az elég kellemetlen lehet.

- Ócska dolog egy kölyöknek.

- Családod nincs?

- Az anyám meghalt, amikor hároméves voltam. Testvérem meg nincs, apám nevelt fel. Elég vagy seggfej, de sok mindent tanultam tőle az életről. Első szabály: a szegénység betegség. Második szabály: a pénz minden. Harmadik szabály: nem számít, hogyan szerezted, ha egyszer van.

- Én nemigen töprengtem eddig a pénzen. A hadsereg mégiscsak más, ott van egy havi fixed. És megvan az életszínvonal, úgyhogy a pénz nem jelent sokat.

- A te apád mennyit keres?

- Pontosán nem tudom, gondolom, úgy hatezer fontot évente.

- Te jó ég, az csak huszonnégyezer dollárt én mint tizedes keresek tizenháromezret. Én nem dolgoznék azért az éhbérért.

- Lehet, hogy nálatok másképp van, de Angliában ennyi pénzből elég szépen ki lehet jönni. Persze a kocsink nem új már, de az nem számít. És ha leteszed a szolgálatot, nyugdíjat is kapsz. - Mennyit?

- Kábé a fele fizetésedet.

- Hát az semmi. Nem értem, miért lesznek annyian hivatásos tiszték. Biztos azért, mert a civil életben szart se érnek.

A Király észrevette, hogy Peter Marlowe kissé megmerevedik.

- De persze - tette hozzá sietve -, ez Angliára nyilván nem érvényes. Az Államokra gondoltam.

- Nem rossz élet a sereg egy férfinak. Van elég pénz, izgalmas az élet, és a világ minden tájára eljutsz. És egy hivatásos tisztnek mindig nagy a presztízse. - Szinte bocsánatkérően tette hozzá: - Tudod, a hagyományok miatt -meg ilyesmi.

- A háború után is bent maradsz?

- Persze.

- Szerintem - mondta a Király, miközben a fogát piszkálta egy fadarabkával - ez túl egyszerű ügy. Nincs benne semmi izgalom. Abból nem lesz semmi; hogy az ember állandóan seggfejeknek ugrál parancsra. És még csak meg se fizetik. Peter, neked meg kéne nézni az Államokat. Nincs a világon ahhoz fogható hely. Mindenki magáért gürizik, és mindenki ér annyit, mint bárki más. Mindössze annyit kell tenned, hogy valamihez nekikezdesz, és jobban csinálod, mint a másik. Ez már izgalmas.

- Nem hiszem, hogy az nekem való. Nem vagyok pénzcsináló típus. Jobb, ha azt csinálom, amire születtem.

- Hülyeség. Csak azért, mert az öreged is katona...

- Ez nálunk 1720-ig megy vissza... Apáról fiúra. Elég régi hagyományt kellene felrúgni.

A Király mordult egyet. - Szép hosszú idő. - Majd hozzátette: - Én csak az apámig meg az ő apjáig tudok visszamenni. Azelőtt: semmi. Az ősök, azt hiszem, a nyolcvanas években jöttek át az óvilágból.

- Angliából?

- Frászt, azt hiszem, Németországból. Vagy valahonnan Közép-Európából. De ki a fenét érdekel? Én már amerikai vagyok, és csak az számít.

- A Marlowe-k katonacsalád, és kész.

- Fenét. Ez tőled függ. Vegyünk téged. Neked vannak lehetőségeid, mert van sütnivalód. Üzletember is lehetnél. Úgy beszélsz, mint egy született sárga. Nekem kell az agyad. Megfizetlek érte. Na, azért ne húzd fel az orrod. Amerikában az észért fizetnek. És ennek semmi köze ahhoz, hogy haverok vagyunk, semmi a világon. Hülye lennék, ha nem fizetnék neked.

- Marhaság. Azért nem jár fizetség, hogy az ember egy kicsit segít.

- Neked tényleg van mit tanulnod. Ha átjössz az Államokba, én elindítanálak a nagy életben. Az affektáló kiejtésedtől olvadoznának

a csajok. Nagy dohányt nyalnánk fel. Bedobhatnálak például a női fehérműüzletbe.

- Te jószagú atyaisten! - Marlowe is mosolygott, de a mosolyába némi borzadály is vegyült. - Kábé annyira volnék képes bármit is eladni, mint repülni.

- Repülni tudsz.

- No persze, géppel.

- Vicc volt. - A Király órájára pillantott. Lassan múlik az idő, ha várni kell. Néha az az érzésem, sose kerülünk ki ebből a bűzbarlangból. De Sam bácsi már a japcsik nyomában van, mégsem tarthat már soká. De ha soká tart, akkor is. Megcsináltuk a bulinkat, öregem, csak ez számít. - Ismét az órájára nézett. - Na, indulás!

Megint barátok voltak, s könnyű szívvel indultak tovább a dzsungelben. Elhagyták a kint járőröző őrszemet, s már csak egy rövid ösvényen kellett végigmenniük. A Király ment elöl, nyugodtan és magabiztosan. Haladásukat csak a szúnyogok és bogarak nehezítették meg.

- Úristen, hogy csípnek ezek a dögök!

- Aha. Ha tehetném, valamennyit élve elégetném - súgta vissza Peter Marlowe.

Ekkor látták meg a rájuk szegezett szuronyt, és a földbe gyökerezett a lábuk.

A japán a földön ült egy fának támaszkodva; és mereven bámulta őket. Rémisztő vigyor ült az arcán, a szuronyos puska a térdén feküdt.

Mindketten úgy gondolták: Úristen! Az Outram Road! Akkor pedig halottak vagyunk! A Király ocsúdott fel előbb. Rávetette magát az őrré, és kitépte kezéből a puskát. Oldalra gurult, aztán talpra ugrott, a puskát a feje fölé emelte, hogy az őrcarcába sújtsa vele. Marlowe a japán torkának ugrott. Ekkor azonban valami megmagyarázhatatlan veszélyérzet fogta el, visszafogta a lendületét, és a fatörzsre tenyerelt.

- Állj! - kiáltott a Királyra, és félrerántotta:

Az őrcarc nem mozdult, a gonosz vigyor még mindig ott ült az arcán.

- Mi történt? - zihálta rémülten a Király, még mindig a feje fölött tartva a puskát.

- Gyere onnan! - Marlowe kitépte a puskát a Király kezéből, és a halott japán mellé dobta. A Király ekkor látta meg a halott ölében a kígyót.

- Úristen - krákolta, és előrehajolt, hogy jobban megnézhesse. Marlowe eszelősen rángatta.

- Ne menj közelebb! Fussunk! - És rohanni kezdett, zajosan, ágakat tördelve, be a sűrűbe. A Király a nyomában, s meg sem álltak egy tisztásig.

- Megőrültél? - A Király nehezen zihált; alig kapott levegőt. - Csak egy kígyó volt.

- De repülő kígyó! - suttogta még mindig dermedten Marlowe. - Fákon él, és a marása azonnali halált okoz. Felkúszik a fára, aztán ellapítja a testét, és spirálvonalban lesiklik, egyenesen az áldozatára. Egy volt a japcsi ölében, egy meg alatta. Biztos volt még több is, mert ezek a kígyók fészekben tanyáznak.

- Uramisten!

- Voltaképpen hálásak lehetünk ezeknek a dögöknek - folytatta Marlowe. - A japán még meleg volt. Alig pár perce lehetett csak halott. Ha nem marják meg a kígyók, elkapott volna minket. Milyen jó, hogy veszekedtünk! Időt adtunk a kígyóknak. Egy hajszálra voltunk a haláltól...

Amikor elérték a drótkerítést, letelepedtek és vártak. Jó volt, hogy megpihenhettek. Mindkettőjüknek reszketett a térde, s hálát adtak a sorsnak, hogy élnek. Micsoda éjszaka, gondolta a Király. Ha Peter nincs, végem. Már éppen bele akartam lépni a japcsi gyomrába. Pár centire voltam a kígyóktól. Ki nem állhatom a rohadt dögöket.

Ahogy a Király fokozatosan megnyugodott, Marlowe iránti hálája egyre nőtt. - Már másodszor mentetted meg a bőröm - súgta.

- Te kaptad el előbb a puskát. Ha a japcsi nem lett volna halott, te ölted volna meg. Én túl lassú voltam.

- Á, csak mert én előbbre voltam. - A Király elhallgatott, majd elvigyorodott. - Jó kis csapat vagyunk mi, Peter. A te szemed meg az én eszem - még megcsináljuk a szerencsénket.

Marlowe nevetni kezdett. Megpróbálta visszatartani a kacagást, és kétrét görnyedt a földön. Az arcán csurogtak a visszafojtott nevetés könnyei. Hamarasan a Király is vonaglott a nevetéstől. Végül Marlowe ezt lihegte: - Az ég szerelmére, fogd már be a szád!

- Te kezdted!

- Dehogy én!

- Dehogynem! Azt mondtad... azt mondtad... - De a Király képtelen volt folytatni. Törölgette a könnyeit. - Láttad azt a japcsit? Jól kifogta!

- Odanézz!

Egy csapásra elszállt a jókedvük. A drótkerítés túlsó oldalán Grey járta a tábort. Látták, hogy megáll az amerikaiak barakkja mellett. Látták, hogy vár az árnyékban aztán átnéz a kerítésen, majdnem egyenesen rájuk.

- Gondolod, hogy tudja? - súgta Marlowe, - Nem hiszem. De most nem kockáztathatjuk meg, hogy beslisszoljunk. Várjunk.

Vártak. Az ég világosodni kezdett. Grey az árnyékban állt, belesett az amerikai barakkba, majd körülnézett. A Király tudta, hogy odalát az ágyára, látja, hogy nincs ott. De éppenséggel ott lehetett bárhol a táborban a többi álmatlanul mászkáló között is. Nincs rá törvény, hogy nem kelhet fel éjszaka az ember.

- Hamarosan indulnunk kell - mondta a Király, - A nappal nem a mi időnk.

- Máshol nem tudunk átmenni? - kérdezte Marlowe.

- Alighanem Grey figyelteti az egész kerítést.

- Lehet, hogy valaki szólt neki?

- Nincs kizárva. De az is lehet, hogy csak véletlen. - A Király dühösen harapdálta az ajkát. - És ha a latrinánál próbálnánk meg?

- Az túl kockázatos.

Vártak. Aztán látták, hogy Grey még egy pillantást vet feléjük, majd továbbmegy. Nézték, amint befordul a börtönépület falánál.

- Lehet, hogy csak trükk - mondta a Király. - Adjunk még pár percet neki.

A másodpercek óráknak tünnek, s közben egyre világosodott, az árnyékok kezdtek eltűnni. Most éppen senki sem volt a kerítés túlsó oldalán.

- Most vagy soha! Gyerünk!

Másodpercek alatt elérték a kerítést, átbújtak a drót alatt, s már benn is voltak az árokban.

- Te menj a barakkba, én itt várok.

- Rendben.

Méretei ellenére a Király gyors léptű volt, és pillanatok alatt megtette a barakkig a távolságot. Marlowe kibújt az árokból. Valami sugallat hatására leült az árok partján, s onnan nézte a tábort. Aztán a szeme sarkából megpillantotta Greyt, aki éppen befordult a sarkon, és megtorpant. Nyilván azonnal észrevette őt.

- Jó reggelt, Grey! Maga se tud aludni? mosolygott udvariasan Marlowe, és közben nyújtózott egyet.

- Mióta ül itt?

- Pár perce. Elfáradtam a sétától, hát leültem.

- Hol a barátja?

- Melyik?

- Az amerikai. - Grey vicsorgott.

- Fogalmam sincs. Gondolom, alszik.

Grey végignézett a hadnagy ruházatán. Szakadozott volt, s az izzadságtól lucskos. Térdén, hasán föld- és levélfoszlányok. Az arcán sármaradványok...

- Mitől ilyen koszos? És miért izzad? Miben sántikál?

- Azért vagyok koszos, mert... Mi baja van egy kis piszokkal? Sőt - mondta Marlowe, s közben felállt, és leporolta a nadrágját -, nincs jobb egy kis kosznál! Annál tisztábbnak érzi magát az ember, amikor megmosakszik. Izzadni azért izzadok, amiért maga is. Tudja, a trópusok, a hőség, miegymás.

- Mi van a zsebében

- Csak azért mert, magának olyan fene gyanakvó természete van, még nem járkal mindenki csempészárúnál a zsebében. Semmi nem tiltja, hogy sétáljon az ember, ha nem tud aludni.

- Az igaz - felelte Grey. - De kívül sétálni tilos.

Marlowe egy könnyed pillantást vetett rá, de belül egyre nyugtalanabb lett. Próbálta kitalálni, mi járhat Grey fejében.

- Csak egy örült próbálna meg ilyesmit.

- Így van. - Grey hosszan nézett a szemébe, aztán sarkon fordult és elment. Marlowe utánanézett, majd ő is megfordult, elindult az ellenkező irányba, és közben nem is nézett az amerikai barakk felé. Mac ma kijön a kórházból. Elmosolyodott, amikor eszébe jutott, milyen ajándékkal fogja várni a hazatérőt.

A Király már biztonságban volt, ágyából nézte a távolodó Marlowe-t és Greyt. A katonai rendőr rosszindulatú kifejezéssel a

szemében, csontsoványan állt a felkelő nap fényében. Rongyos nadrág, durva facipő volt rajta, meztelen karján a tisztii karszalag, fején foszladozó sapka.

Mennyit tudsz, Grey, te mocsok? - tűnődött a Király.

HARMADIK KÖNYV

XV.

Marlowe félálomban feküdt az ágyán.

Hirtelen felriadt. Csak nem álmodba az éjszaka történeteket?

Aztán óvatosan megtapogatta a rongyba bugyolált kondenzátort, és meggyőződött róla, hogy minden valóság volt. Aztán eszébe jutott, hogy ma ők a latrinások. Kiment a barakkból, és felrázta Larkint.

- Te vagy az, Peter? - Larkin nehezen ébredt. - Mi van?

Marlowe-nak nehezére esett, hogy ne rúkkoljon elő azonnal a kondenzátorral, de úgy döntött, mégis megvárja, amíg Mac is ott lesz. Ezért csak annyit mondott: - Gyerünk a latrinához, öreg.

- Istenem, már megint? - Larkin kinyújtóztatta fájós derekát, aztán felkötötte szárongját, és belebújt a fapapucsba.

Fogták a hálót meg a jókora tartályt, és keresztülbaktattak az ébredező táboron. A latrinán guggolók észre sem vették őket, és ők sem törődtek velük:

Larkin odaállt az egyik lyuk mellé. Marlowe lehalászta a felszínt a hálóval. Amikor kiemelte a lyukból, csak úgy hemzsegtek benne a csótár: nyolc. Belerázta őket a tartályba, és újra megmerítette a hálót. Megint jó volt a fogás.

Larkin fogta a tartályt, és mentek a következő lyukhoz.

- Tartsd rendesen! - mondta Marlowe. - Nézd, mit csináltál! Legalább száz mellément.

- Van belőlük- bőven - mondta undorral Larkin, de jobban megmarkolta a tartályt. Orrfacsaró volt a bűz, de gazdag a zsákmány.

A tartály hamarosan megtelt. A legkisebb csótány is megvolt vagy háromcentis. Larkin rászorította a tartályra a tetőt, és elindultak a kórház felé.

- Nem ez a kedvenc menüm - mondta Marlowe.

- Te tényleg ettél ilyet Jáván?

- Persze. Különben te is ettél. Itt, Changiban. Larkin majdnem elejtette a tartályt.

- Mit beszélsz?

- Csak nem képzeled, hogy ezt a fehérjedús bennszülött csemegét az orvosoknak adtam anélkül, hogy megvámoltam volna magunknak is?

- De volt egy egyezségünk, nem? - kiabálta Larkin. - Megegyeztünk hárman, hogy csak akkor kotyvasztunk ilyen hajmeresztő fogásokat, ha előbb szólunk a másoknak.

- Macnak szóltam, és ő beleegyezett.

- De én nem, a fene egye meg!

- Ugyan már, ezredesem! Ha titokban fogdossák össze ezeket a dögöket, és úgy készítik el, hogy nem tudjuk, mi az, még a szánkat is megnyaljuk.

- Legközelebb akkor is tudni akarom! Ez parancs, a szentségit neki!

- Igenis - kuncogott Marlowe.

A kórház konyhájához vitték a tartályt. Ez a kicsi konyha főzött a súlyos betegeknek.

Mac várta őket, amikor visszaértek a barakkba. Bőre sárgásszürke volt, szeme véres, keze reszketett, de a láza elmúlt. Már mosolyogni is tudott.

- Jó, hogy megint köztünk vagy, öreg - ült le mellé Larkin.

- Igen.

Peter Marlowe szórakozottan vette elő a zsebéből a rongyokba burkolt kis csomagot. - Ja - mondta gondosan megtervezett nemtörődömséggel -, ez a vacak még jól jöhet egyszer.

Mac mérsékelt érdeklődéssel fogott a rongy kigöngyöléséhez.

- A mindenségit! - húlt el Larkin.

- Uramatyám, Peter! - Mac ujjai reszkettek. - Eláll a lélegzetem!

Marlowe szerfölött élvezte a lelkesedést, és a lehető legközömbösebb képpel így szólt: - Ugyan már! Nem kell minden apróságból ilyen nagy ügyet csinálni. - De nem tudta tovább visszatartani a mosolyát, fülig szaladt a szája, szeme ragyogott.

- Te, átkozott angol! - Larkin megpróbált megrovó kifejezést erőltetni az arcára, de ő is sugárzott az örömtől. - Hol szerezted, pajtás? Marlowe vállat vont.

- Bocsánat, Peter. Hülye kérdés volt - menteltetőzött Larkin.

Peter tudta, hogy nem fogják tőle még egyszer megkérdezni. Bölcsőbb is, ha a barátai sem tudnak a faluról.

Beesteledett.

Larkin és Marlowe őrködött, Mac pedig a szúnyogháló alatt a helyére illesztette a kondenzátort. Aztán nem tudott tovább várni, fohászzkodott egyet, és csatlakoztatta a drótot az áramforráshoz. Csorgott róla az izzadság, ahogy a füléhez szorította a fél fülhallgatót.

Egy örökkévalóság volt ez a várakozás. Fülledt volt a levegő a szúnyogháló alatt, ráadásul a lenyugvó nap melege ott rekedt a betonpadlón és a betonfalak között. Egy szúnyog cikázott dühösen. Mac szitkozódott, de most nem próbálta agyoncsapni, mert bejött az alapzaj a fülhallgatón.

Megtörölte izzadt tenyerét, megmarkolta a csavarhúzó. A keresőt mozgató csavar vájába tette, és finoman, óvatosan csavarni kezdte. Csak alapzaj. Még mindig csak sustorgás. Aztán egyszer csak zenét hallott. Valami tánczene volt.

A zene kisvártatva elhallgatott, és megszólalt a bemondó: - Itt Calcutta... folytatjuk Glen Miller estjét.

Mac látta, hogy Larkin guggol a sötétben az ajtó előtt, látta, hogy az emberek jönnek-mennek odakint a barakkok között, és szeretett volna üvöltve kirohanni közéjük: - Akarjátok hallgatni a híreket? Bejött Calcutta!

Mac még egy darabig hallgatta a zenét, aztán kihúzta a drótot, és visszatette a kulacsokat a nemezhuzatokba. Ott hagyta őket hanyagul az ágyon, sőt - hogy időt nyerjen - a fülhallgató drótját csak bedugta a matrac alá, nem gyömöszölte vissza a harmadik kulacsba. Tízkor lesznek a hírek.

Olyan sokáig görnyedezett a háló alatt, hogy a háta teljesen elmerevedett, nagy nyögéssel mászott le.

- Mi van, pajtás? Nem tudsz aludni? - nézett vissza az őrhelyéről Larkin.

- Nemigen - mondta Mac, és Larkin mellé guggolt.

- Pihenned kellene, tegnap még kórházban voltál. - Macnek szólnia sem kellett, úgy ragyogott a szeme, hogy Larkin azonnal tudta: a rádió működik! Jókedvében nagyot bokszolt a barátjába. - Azért jól nézel ki, vén csavargó!

- Hol van Peter? - kérdezte Mac, pedig tudta, hogy a zuhany felőli oldalon strázsál.

Amint bejött, Marlowe rögtön látta, hogy a dolog sikerült. Nem szólt semmit, csak örömtől ragyogó arccal nézett barátaira.

- Nem bridzselünk egyet? - kérdezte Mac.

- Ki lesz a negyedik?

- Hé, Gavin! - kiáltott Larkin. - Beszállsz negyediknek?

Gavin Ross őrnagy kiemelte lábát a tábori székből, mankójára támaszkodott, és átvonszolta magát a szomszéd barakkból. Örült, hogy meghívták este, éjszaka mindig pocsékul érezte magát. Fölösleges volt, teher. Béna. Valaha férfi volt, most csak egy roncs. A lábai lógnak, lebegnek. Tolószékben fogja tölteni egész hátralévő életét.

Szingapúr eleste előtt találta fejen egy srapszeláncot. - Semmi ok az izgalomra - mondták az orvosok. - Amint rendes kórházba kerül, ahol van rendes felszerelés, kiveszik a szilánkot. Rengeteg idő van még. - De aztán nem volt rendes kórház meg rendes felszerelés, és kifutottak a rengeteg időből.

- Köszönöm - nyögte ki nehezen, miközben elhelyezkedett a cementpadlón. Marlowe előkerítette a kártyát, Larkin pedig elrendezte középen a terepet. Gavin kiakasztotta a rugót, amely a cipője orrát a térde alatti kis pöcökhöz rögzítette, és kihajtotta a bal lábát, aztán a jobbat tette el ugyanígy az útból, és a hátát a falhoz támasztotta. - Így már jobb - simított végig a bajuszán.

- A fejfájásod? - kérdezte gépiesen Larkin. - Most tűrhető - válaszolt Gavin ugyanolyan gépiesen. - Te vagy a partnerem?

- Nem. Ma játszhatok Peterrel párban.

- Még ez is! A kölyök mindig figyelmetlen! - Az csak egyszer fordult elő - mondta Peter. - Egy este egyszer - nevetett Mac, és osztott. Később, már jócskán benne az éjszakában,

Larkin kopogtatott az egyik barakk ajtaján. - Tessék - bámult ki Smedly-Taylor. - Elnézést a zavarásért.

- Maga az, Larkin? Mi a baj? - Mert baj mindig volt. Latolgatta, vajon mit műveltek megint az ausztrálok, ami miatt neki ki kell kászálódnia az ágyból.

- Nincs semmi baj - Larkin meggyőződött róla, hogy senki sincs hallótávolságon belül Hangja nyugodt volt, határozott, elszánt.

- Az oroszok Berlin felé törnek előre. Manila szabad. A jen kik partra szálltak Corregidoron.

- Ember, ez biztos?

- Igen.

- Ki... - Smedly-Taylor megtorpant. Nem. Nem akarok tudni semmit. Üljön le, ezredes úr - mondta nyugodtan. - Teljesen biztos abban, amit elmondott?

- Igen.

- Én csak annyit mondhatok, ezredes úr folytatta az idős ezredes fakó, ünnepélyes hangon -, hogy semmit sem tudok majd tenni azért az emberért, akit esetleg elkapnak a... akit rajtakapnak. - Ki sem akarta mondani a "rádió" szót. - Semmit sem akarok tudni róla. - Egy átsuhanó mosoly meglágyította a sziklakemény arcot: - Csak azt kérem, hogy vigyázzanak rá; mint az életükre, és azonnal számoljanak be nekem, amint hallanak valamit.

- Igen, uram. Azt javasolnánk, hogy...

- Semmit sem akarok haliam. Csak a híreket. - Smedly-Taylor szomorúan Larkin vállára tette a kezét. - Ne haragudjék.

- Így biztonságosabb. - Larkin örült, hogy az öreg ezredes nem akarja ismerni a tervüket. Úgy határoztak, hogy mindegyikük csak két embernek adja tovább a híreket. Larkin Smedly-Taylornak és Gavin Rosznak, Mac két jó barátjának, Tooley őrnagynak és Bosley hadnagynak, Peter pedig a Királynak és Donovan atyának, a katolikus papnak. Ezek az emberek aztán újabb két-két meg bízható embernek szólnak és így tovább. Larkin igen jónak tartotta a tervet. Peternek pedig igaza volt, hogy nem mondta meg, honnan származik a kondenzátor. Okos fiú ez a Peter.

Késő éjszaka, amikor Marlowe visszajött a Királytól, Ewart kidugta a fejét a szúnyogháló mögül, és izgatottan suttogta: - Peter! Hallottad a híreket?

- Milyen híreket?

- Az oroszok Berlin előtt állnak. A jen kik partra szálltak Corregidoron.

Marlowe érezte, hogy átfut rajta a rémület. Uramisten, máris?

- Ez csak kósza hír, Ewart. Ostobaság.

- Dehogyan; Peter. Van valahol egy rádió a táborban. Ezek valódi hírek, ez nem szóbeszéd. Mit szólsz hozzá? A számunkra

legfontosabbat el is felejtettem. A jen kik felszabadították Manilát. Most már nem tart soká.

- Hiszem, ha látom.

Lehet, hogy csak Smedly-Taylornek kellett volna megmondaniuk?
- tűnődött Marlowe, miközben lefeküdt. Ha már Ewart is tudja...

Feszülten fülelt a tábor hangjaira. Szinte érezni lehetett a növekvő izgalmat Changiban. A táborlakók tudták, hogy nincsenek többé elszigetelve.

Josimának minden porcikáját átjárta a félelem, amikor vigyázzban állt a tajtékozó tábornok előtt.

- Maga tehetetlen barom! - üvöltötte a tábornok.

Josima igyekezett felkészülni az ütésre, amely jött is, teli tenyérrel, az arcába.

- Vagy megtalálja azt a rádiót; vagy lefokozom! Lelépni!

Josima előírásosan tisztelgett, a meghajlás pedig betetézte a megaláztatását. Még hálás is lehetett, hogy ennyivel megúszta. A fene ezekbe az átkozott foglyokba!

A barakkban felsorakoztatta az embereit, üvöltözött velük, sorra pofozta őket, amíg csak meg nem fájdult a keze. Aztán az őrmesterek felpofozták a tizedeseket, a tizedesek pedig a közlegényeket. A parancs világos volt: "Meg kell találni a rádiót, különben..."

Öt napon át nem történt semmi. Akkor az örök nekiláttak, és szinte szétszedték a tábort, de nem találtak semmit. Az áruló még nem tudta a rádió pontos helyét. Semmi sem történt, kivéve, hogy újra csökkentették a fejadagokat. A tábor kiváráásra rendezkedett be, bár az éhezés nagyon meg nyújtotta a napokat. Viszont voltak hírek. Nem holmi szóbeszéd, hanem igazi hírek. Méghozzá jók. A háború Európában már majdnem befejeződött. Ez azonban Changi lakói számára nem volt egyértelműen jó: ha a háború Európában véget ér, a szövetségesek több katonát dobnak át a Csendes-óceán térségébe. Azok végül is előbb-utóbb a japán szigetekre támadnak, és akkor az örök bizonyára elvesztik a fejüket. Annak pedig Changiban tragikus következményei lehetnek.

Marlowe a csirkeólakhoz baktatott, kulacsa a derekán himbálózott. Megegyeztek Mackel és Larkinnal, hogy biztonságosabb, ha magukkal hordják a kulacsot, amikor csak lehet, így kivédik a távollétükben folytatott házkutatás veszélyét.

Peternek jó kedve volt. Igaz, hogy a pénzt, amit keresett, már rég elköltötte, de a Király a továbbiakban várható keresetei terhére előlegezett neki élelmet és dohányt. A Király nélkül Mac, Larkin és ő ugyanolyan éhesek lettek volna, mint Changiban mindenki.

Az idő hűvösebbre fordult. Az előző napi eső alaposan elverte a port. Közeledett az ebédidő. Marlowe meggyorsította lépteit, ahogy közelebb ért a csirkékhez. Hátha ma lesz tojás. Aztán hirtelen elképedve megállt.

Marlowe-ék csirkeóla mellett kisebbfajta tömeg zajongott. Marlowe ott látta Greyt is. Vele szemben egy piszkos ágyékkötőben Foster ezredes hadonászott, akár egy eszelős, artikulátlan hangon átkokat szórva Johnny Hawkins fejére, aki ijedten szorította melléhez a kutyáját.

- Szervusz, Max - szólt Marlowe, ahogy a Király csirkeóljához ért.
- Mi folyik itt?

- Szervusz, Pete - biccentett lezseren Max, és abbahagyta a gereblyézést. Észrevette, hogy Marlowe ösztönösen felkapja a fejét a "Pete"-re. Pfúj, ezek a tiszték! Az ember megpróbálja emberszámba venni őket, és erre begurulnak. Egye meg őket a fene. - Hát igen, Pete - csak azért is ugyanúgy szólította meg a hadnagyot -, elszabadult a pokol. Egy órával ezelőtt. Azt hiszem, Hawkins kutyája valahogy bejutott Foster csirkéi közé, és felfalta egy tyúkját.

- Hát ez kellemetlen. Nem szeretnék Hawkins bőrében lenni.

Foster vékony hangon ordította: - Követelem, hogy adjon egy tyúkot! Az a dög megölte a tyúkomat! Emeljenek vádat gyilkosságért!

- De ezredes úr - kezdte elveszíteni Grey is a türelmét -, csak egy tyúk volt, nem egy ember! Nem lehet vádat emelni...

- A tyúkjaim számomra olyanok, mint az emberek! Tyúk vagy ember, nem mindegy? Hawkins egy aljas gyilkos. Gyilkos, érti?

- Ezredes úr! - Grey már igazán dühös volt. - Hawkins nem adhat magának másik tyúkot. Nincs neki. Bocsánatot kért magától. A kutya elszabadult, és...

- Hadbírósgot! Hawkins gyilkos, meg az a dög is gyilkos! - Foster ezredesnek habzott a szája. - Ez az átkozott dög megölte a tyúkomat, és megette. Megette az egészet, csak a toll maradt belőle!

Váratlanul nekiugrott Hawkinsnak, karmait előrenyújtotta mint egy ragadozó, hogy széttépje a kutyát. - Megöllek, megölöm ezt a rohadt dögöt!

Hawkins elugrott, és félrelökte Foster t. Az ezredes a földre zuhant, a kutya pedig riadtan szűkölt:

- Én bocsánatot kértem! - nyögött Hawkins. - Ha lenne, örömmel adnék magának két tyúkot, akár tízet is. Grey! - fordult elkeseredetten Hawkins a hadnagyhoz -, tegyen már valamit!

- Mi az ördögöt tehetnék? - Grey fáradt volt, mérges volt, és különben is gyötörte a hascsikarás. - Tudja, hogy nem tehetek semmit. De azt ajánlom, tegye el láb alól azt a kutyát.

- Micsoda?

- Szentséges isten - ordított rá Grey - Hogyhogy micsoda? Tegye el láb alól! Verje ágyon! Ha maga nem teszi meg, valaki úgy is agyonüti! Estére nem akarom a táborban látni a kutyát!

- Az én kutyám! Nem parancsolhat...

- Dehogynem parancsolhatok! - Grey megpróbált uralkodni magán. Hawkinsst egyébként mindig kedvelte, de ez most nem számított. Ismeri a rendelkezéseket. Figyelmeztették elégszer, hogy tartsa megkötve a kutyát. Most pedig a kutyája megevett egy csirkét. Tanúk vannak rá, látták.

Foster ezredes felpattant, apró, fekete szemei vérben forogtak. - Én fogom megölni! - sziszegte. - A kutya az enyém, én ütöm agyon. Szemet szemért.

Grey Foster elé lépett, aki már a válla közé húzta a nyakát, újból ugrásra készen. - Ezredes úr, ezt az ügyet jelenteni fogom. Hawkinsst utasítottam, hogy pusztítsa el a kutyát.

Foster mintha nem is hallotta volna Greyt. Azt a dögöt akarom. Én akarom megölni ugyanúgy, ahogy az ölte meg a tyúkomat. A kutya az enyém. Én ölöm meg!

- Nem! Hawkins fogja elpusztítani - mondta keményen Grey.

- Ezredes úr - fordult Hawkins megtörten Fosterhez -, kérem, nagyon kérem, fogadja el a bocsánatkérésemet. Hadd tartsam meg a kutyát. Nem fog még egyszer előfordulni.

- Az biztos, hogy nem! - Foster ezredes vigyorgott, akár egy halálfej. Előrelendült, hogy elkapja az állatot, de Grey megfogta a karját.

- Elég legyen - kiabálta Grey -, vagy letartóztatom! Egy főtiszt nem viselkedhet így. Hagyja békén Hawkinsot. Tűnjön el!

Foster kitepte a karját Grey kezéből. Egyenesen Hawkins arcába beszélt, hangját vészjóslóan lehalkította. - Még számolunk, te gyilkos! Számolunk, ne félj! - Visszament a csirkeóljához, és bebújt a nyíláson. Itt volt otthon, itt lakott, itt aludt, itt evett a tyúkjaival.

Grey most Hawkinshoz fordult: - Sajnálom, Hawkins, de el kell pusztítani a kutyát.

- Grey! - könyörgött Hawkins -, kérem, vonja vissza ezt a parancsot. Kérem, könyörgök, megteszek bármit, amit csak akar.

- Nem tehetem. - Greynek valóban nem volt más választása. - Tudja jól, Hawkins, hogy ez lehetetlen. Tegye el láb alól a kutyát. És lehetőleg minél előbb.

Sarkon fordult és elment.

Hawkins arcán patakokban csorgott a könny, és csak szorította, ölelte magához a kutyát. Aztán meglátta Marlowe-t. - Peter, az isten áldjon, segíts valahogy!

- Nem tudok, Johnny! Ne haragudj, de most semmit sem tehetek. Itt nincs segítség.

Hawkins lesújtva nézett végig a hallgatag társaságon, és most már hangosan zokogott. Az emberek elfordultak, tudták, hogy nem segíthetnek. Ha ember ölte volna meg a tyúkot, akkor is ugyanez történe, vagy legalábbis majdnem ugyanez. Kínos, szálnalmas percek voltak ezek, végül Hawkins sírva elrohant. A kutyát még mindig a karjában tartotta.

- Szegény fiú - mondta Marlowe Maxnek. - Hálát adok az istennek, hogy az a dög nem a Király tyúkját nyuvasztotta meg! Akkor aztán szorulnék.

Max becsukta az ólajtót, és intett a távozó Marlowe-nak.

Max szerette gondozni a tyúkokat. Fenséges dolog néha egy-egy tojást találni. És nincs benne semmi rizikó, ha az ember gyorsan kiissza, aztán porrá törí a héját, és belekeveri a tyúkok ételébe. Áruló nyom nem marad. A tojáshéj különben is jó a tyúkoknak. És végtére is mit számít a Királynak, ha néha eggyel kevesebb a tojás? Ha neki

megvan legalább a napi egy darab, akkor a többivel már nem törődik. Max most igazán jókedvű volt, hiszen egy egész hétig ő fogja gondozni a tyúkokat.

Ebéd után Marlowe az ágyán heverészett.

- Elnézést, uram.

Marlowe felnézett. Dino állt az ágya mellett. Marlowe körülnézett a barakkban, kicsit kellemetlennek érezte a helyzetet.

- Beszélhetnék önnel, uram? - Az "uram" gunyoros volt, mint általában. Miért nem tudják ezek az amerikaiak rendesen mondani? - mérgeződött magában Marlowe, de azért felkelt és kiment Dino után.

Dino megállt a barakkok közti térség közepén: - Ide figyelj, Peter - hadarta -, a Király beszélni akar veled. És hozd magaddal Larkint és Macet is.

- Mi történt?

- Csak azt mondta, hogy hozd őket is. A börtönépületben találkoztok egy fél óra múlva, a negyedik emelet ötvennégyes cellájában.

Tiszteknek nem volt szabad belépniük a börtönépületbe, ez volt a japánok parancsa, tehát a katonai rendőrség sem engedélyezte. A dolog elég kockázatosnak tűnt.

- Csak ennyit mondott?

- Csak ennyit. Ötvennégyes cella, negyedik emelet, fél óra múlva. Mi az ördög lehet ez, tűnődött Peter. Gyorsan Machez és Larkinhoz futott.

- Mit gondolsz, Mac?

- Hát, öregem - kezdte Mac óvatosan -, nem hinném, hogy a Király csak úgy odarendelne bennünket, ha nem lenne oka rá.

- De miért a börtönépületbe?

- Ki kell találnunk valami jó ürügyet arra az esetre, ha elkapnak - mondta Larkin. - A legjobb, ha külön megyünk. Én azt fogom mondani, hogy meglátogatom az ausztrálokat, akik ott vannak bekvártélyozva. A te szöveged, Mac?

- A maláj ezredből van ott valaki, és azt látogatom meg. Te, Peter?

- Én meg az angol légierők jómadarait látogatom. - Marlowe habozni kezdett. - Nem lenne jobb, ha előbb odamennék én, megnézném, miről van szó, aztán visszajönnék értetek?

- Nem. Ha nem vesznek észre, amikor bemész, rajtaveszthetsz kifelé, és akkor már nem engednek vissza. Ha közvetlenül emlékeztetnek a parancsra, akkor már nem engedheted el a füled mellett, és nem mehetsz vissza még egyszer. De miért hívat a Király? - ráncolta a homlokát Larkin.

- Remélem, hogy nincs valami baj.

- Ugyan, pajtás - mondta Mac -, baj az is, hogy élünk. Jobb lesz elmenni, hátha a Király valami nagyon fontosat akar mondani.

- Mi legyen a kulacsokkal? - kérdezte Marlowe.

Gondolkodtak egy pillanatig, aztán Larkin megszólalt. - Magunkkal visszük mind a hármat.

- Nem túl veszélyes ez? Bent a börtönépületben lehet, hogy lesz egy váratlan motozás. Akkor már nem tudjuk hova dugni az alkatrészeket.

- Ha elkapnak, hát elkapnak - mondta Larkin komolyan. - Vagy így van megírva, vagy nem.

- Peter! - Marlowe éppen távozni készült, amikor Ewart utánaszólt. - Itt hagytad a karszalagodat.

- Köszönöm. - Marlowe szitkozódva ment vissza az ágyához. - A fene ezt a vacakot. Megfeledkeztem róla.

- Én is mindig elfelejtem. Képtelenség örökké erre figyelni.

Marlowe egy darabig együtt ment néhány emberrel, amerre az út kanyargott: végig a fal mentén, majd északra, aztán befordult a sarkon, és ott állt a kapu előtt. Lehúzta a karszalagját, és ettől hirtelen meztelennek érezte magát; úgy érezte, a járókelők mind őt nézik, és csodálkoznak, hogy ez a tiszt miért nem visel karszalagot:

Látta, amint egy csoport fogoly épp hazatér a napi munkából. Az emberek kimerülten vonszolták a tuskókkal megrakott kézikocsikat, vitték a keserves munkával kitermelt fát a tábor konyháinak, Marlowe-nak eszébe jutott, hogy holnapután ő is erre a munkára lesz beosztva. Azt egyáltalán nem bánta, hogy szinte mindennap a repülőtérré vezénylik dolgozni, az könnyű munkának számított. De a favágás más, a nagy hasábok mozgatása veszélyes. Sokan sérvet

kaptak, mert nem volt semmilyen eszköz, amely megkönnyítette volna a munkát. Sokuknak karja, lába tört, vagy kificamodott a bokája. Minden egészséges embernek mennie kellett egyszer vagy kétszer hetente, a tisztéknek éppúgy, mint a legénységnek, mert a konyhák sok fát használtak el. Az pedig természetes volt, hogy az egészségesek azok helyett is mentek fáért, akik nem tudtak dolgozni.

A kapu mellett egy katonai rendőr állt, a másik oldalon egy őr támasztotta a falat, és melen cigarettázva bámulta az arra járókat. A katonai rendőr a kapun betóduló favágókat nézte. Egy ember a kocsin feküdt. Elég gyakori volt, hogy egy-két ember így végezte a munkanapot, bár nagyon fáradtnak vagy nagyon betegnek kellett lenni ahhoz, hogy valakit így szállítsanak vissza Changiba.

Marlowe átslisszolt a bamba úrok között, és csatlakozott a nagy betontérségen lebzselő emberekhez.

Odasétált a börtönépülethez, és elindult fölfelé a vaslépcsőn, ágyakon és matracokon keresztül lépkedve. Mindenütt emberek nyüzsögtek. A lépcsőkön, a folyosókon, a nyitott cellákban, négyesével-ötösével az egy személyre méretezett helyiségekben. Émelyítő volt a bűz. Beteg, mosdatlan, négy fal közé zárt emberek szaga töltötte be az épületet.

Marlowe megtalálta az ötvennégyes cellát. Kinyitotta az ajtót, és belépett. Mac és Larkin már ott várta.

- Meg lehet döglenni ettől a bűztől.

- Szerintem is iszonyatos - mondta Larkin, aki erősen izzadt.

Macről is csorgott a veríték. Fülledt volt a levegő, a penészfoltokkal tarkázott betonfalak is csillogtak a nedvességtől.

A cella körülbelül kétszer két és fél méter nagy és három méter magas volt. Középen körülbelül egy méter magas, egy méter széles és egy méter nyolcvan hosszú betontömb állt, egyik végével a falba építve; ez volt az ágy. A végéből egy betonpárna domborodott ki. A cella egyik sarkában volt a vécé, azaz egy lyuk a padlón, amely a lefolyócsatornába csatlakozott. A csatorna már nem működött. Kis rácsos ablak volt a mennyezet alatt, de az eget nem lehetett látni, mert a fal megvolt vagy hatvan centi széles.

- Mac, adunk neki tíz percet, aztán megyünk innen - mondta Larkin.

- Nem bánom.

- Legalább az ajtót nyissuk ki - mondta Marlowe.

Szakadt róla a víz.

- Jobb, ha be van csukva, Peter, egy biztonságosabb - mondta kelletlenül Larkin.

- Én inkább meghalnék, de nem laknék itt. - Adjunk hálát az istennek, hogy odakint vannak.

- Nézd csak, Larkin! - Mac a betonágyon heverő pokrócra mutatott. - Hol lehetnek azok, apik ebben a cellában laknak? Nem lehet mindenki munkán.

- Nem tudom. - Larkin idegeskedni kezdett. - Menjünk innen...

Ekkor nyílt az ajtó, és sugárzó arccal belépett a Király. -

Megjöttem, fiúk! - Különböző zacskókat és dobozokat tartott a kezében; a nyomában Tex lépett be, aki szintén meg volt rakodva. - Pakolj le az ágyra, Tex!

Tex letette a rezsót és a nagy fazekat az ágyra, majd a lábával becsukta az ajtót. A többiek csodálkozva bámulták.

- Hozz vizet - mondta a Király Texnek.

- Máris.

- Mi ez? Miért hívott bennünket? - kérdezte Larkin.

A Király nevetett. - Főzőcskézünk egy kicsit. - Az ég áldja meg! Azt akarja mondani, hogy csak ezért rendelt ide minket? Nem tudtuk volna ezt a mi szállásunkon megcsinálni? - Larkin dühös volt. A Király vigyorogva nézett rá, aztán megfordult és kinyitotta az egyik csomagot. Tex visszajött a vízzel, és feltette a fazekat a rezsóra.

A Király vagy egy kiló babot öntött a vízbe, megsózta, két púpozott kanál cukrot tett bele. Aztán megfordult, kinyitotta az egyik banánlevélbe göngyölt csomagot, és megmutatta nekik.

- Szentséges isten!

Hirtelen kába csend lett a cellában.

A Király el volt ragadtatva a hatástól. - Ugye; megmondtam, Tex? - nevetett. - Jössz egy dollárral.

Mac odanyúlt, és megérintette a húst. - Ez igazi!

Larkin is megtapogatta. - Már el is felejtettem, milyen a hús. - Őszinte bámulatában tisztelettel lehalkította a hangját. - Hát, esküszöm, maga egy zseni. Zseni!

- Ma van a születésnapom, gondoltam, megünnepeljük. Még ez is van! - mutatott egy üveget a Király.

- Mi az?

- Rizspálinka.

- Én még mindig nem hiszem - mondta Mac. - Hát ez... egy malac egész hátsó fertálya. Lehajolt és megszagolta. - Ez igazi, igazi és friss, üde, mint a harmat!

Mindannyian szélesen mosolyogtak.

- Zárd be az ajtót, Tex! - A Király Marlowe-hoz fordult. - Mit szólna hozzá, Peter? Marlowe még mindig a húsrá bámult. - Hol a csodában szerezted?

- Majd később elmondom. - A Király kést vett elő, felvágta a húst, és betette a fazékba. Mindenki lenyűgözve nézte, ahogy sózza, aztán a fazekat a rezsó közepére igazítja, majd keresztbe tett lábbal kényelmesen elhelyezkedik a betonágyon. - Nem rossz, mi?

Egy jó darabig nem szólt senki.

A kilincs kattánása törte meg a csendet. A Király intett Texnek, aki kinyitotta az ajtót, kinézett rajta, majd szélesre tárta. Brough százados lépett be.

Megütközve nézett körül. Felfedezte a rezsót, odament, és belenézett a fazékba. - Ez nem igaz!

A Király nevetett. - Születésnapom van. Gondoltam, meghívom a zsúrra.

- Hát akkor itt a vendég. - Brough kezét nyújtott Larkinnak. - Don Brough vagyok, ezredes úr.

- Grant a keresztnevem. Ismered Macet és Petert?

- Persze. - Brough rájuk mosolygott, aztán Texhez fordult. - Jó napot, Tex.

- Örülök, hogy eljött, százados.

A Király az ágyra mutatott. - Üljön le, Don. Nekünk most munkához kell látnunk. Marlowe-nak nem fért a fejébe, hogyan tudják az amerikai tisztek és a közkatonák egyszerűen a keresztnevükön szólítani egymást. Nem hatott ez sem közönségesnek, sem bizalmaskodásnak, szinte természetesen hangzott a szájukból. Azt is megfigyelte, hogy Broughnak mindig engedelmességek, annak ellenére, hogy csak Donnak szólították. Ki érti ezt?

- Milyen munkáról beszél? - kérdezte Brough.

A Király keskeny csíkokat vágott a pokrócból. - El kall tömnünk a réseket.

- Micsoda? - kérdezte értetlenül Larkin.

- Úgy, ahogy mondom - válaszolta a Király. - Amikor a hús rotyogni kezd, itt kitör a botrány. Képzeld el, mi lesz itt, ha megérik a szagot a többiek. Rossz rá gondolni, széttépnek bennünket. Nem tudtam más helyet találni, ahol nyugodtan főzőcskézhetnénk. Ha jól körbegyömöszöljük az ajtót, a szag az ablakon fog kimenni. A Király vendégei fogták a pokróccsíkokat, és körös-körül betömködték a réseket, középen pedig a rácsos kémlelőnyílást. Amikor végeztek, a Király megszemlélte a munkájukat.

- Jól van - mondta. - És mi legyen az ablakkal?

Felnéztek a rácsokra, aztán Brough szólalt meg elsőnek. - Hagyjuk így, ormig nem kezd el igazán illatozni a ragu. Akkor letakarjuk az ablakot, és úgy hagyjuk, amíg bírjuk idebenn. Amikor már nem bírjuk, kinyitjuk egy kicsit. - Körülnézett. - Szakaszosan engedjük ki a szagot. Olyan lesz, mint egy indián füstjel.

- Van szél odakint?

- Fogalmam sincs. Figyelt erre valaki? - Peter, tarts bakot! - szólt Mac.

Morc volt a legalacsonyabb közöttük; felállt Marlowe vállára, és kinézett a rácson. Aztán megnyalta az ujját és kidugta.

- Siess, Mac, a mindenségit! Nehéz vagy! - kiabált fel neki Marlowe.

- Meg kell nézni, hogy van-e szél, te süvölvény! - Ismét megnyalta az ujját, kidugta, de buzgalmában olyan mókásnak hatott, hogy Marlowe elkezdett nevetni rajta. Aztán Larkin is csatlakozott hozzá, és ahogy Marlowe éppen kétrét görnyedt a nevetéstől, Mac leesett a válláról. Lehorzsolta a lábát, és keservesen káromkodni kezdett.

- A bánatos életbe, nézd meg, mit csináltál - hápogott Mac. Csak egy kis horzsolás volt az egész, igaz, vérzett. - A fene egye meg, majdnem lejjött az egész bőr!

- Odanézz; Peter! - Larkin a hasát fogta nevetésben. - Mégiscsak van vére. Én azt hittem, hogy nyersgumi folyik az ereiben.

- Menjetek a fenébe, csirkefogók! - mondta Morc epésen, de hirtelen őrá is átragadt a röhögés. Felállt, összekapaszkodott Marlowe-val és Larkinnal, s ugrálva táncolni kezdett velük.

Marlowe megfogta Brough karját, Brough Texét és az ordítástól megrészegült emberlánc körbeugrálta a törökülésben kuporgó Királyt és az előtte lévő fazekat.

More kiszállt a füzérből. - Üdv neked, császárt Az enni készülőök köszöntenek téged.

Egy emberként lendítették mind tisztelgésre a kezüket, aztán "kicsi a rakás"-ként egymásra rogytak.

- Na, szállj le a kezemről, te csirkefogó!

- Hé, te víziló, a golyóimat taposod! - üvöltött Larkin Brough-ra.

- Bocsánat, Grant. Jaj, istenem! Évek óta nem nevettem ennyit!

- Te, Király - szólalt meg Peter Marlowe. - Egyszer mindenkinek meg kellene keverni, hogy szerencsénk legyen.

- Parancsoljatok - mondta a Király. Örült a szíve, hogy ilyen jókedvűeknek látja a barátait.

Ahogy elült a nevetés, ünnepélyesen felsorakoztak, és elsőnek Marlowe keverte meg a fortyogó ragut. Morc vette át tőle a kanalat, kevert egyet, és tréfásan áldást mormolt fölötte. Larkin sem akart lemaradni, szavalva kezdte kavarni: "Forrjál, katlan, olthatatlan..."

- Te megörültél? - mondta Brough. - Macbethet idézed? Ilyenkor?

- Miért, mi a baj vele?

- Az balszerencsét hoz.

- Tényleg.

- Ezt minden hülye tudja.

- Dögöljek meg, ha hallottam - ráncolta a homlokát Larkin.

- Különben is, rosszul idézted - mondta Brough. - Helyesen úgy van, hogy "Szikra pattan, olthatatlan, ég a munka, forr a katlan!"

- Nem, nem, barátom. Shakespeare-ben bajnok vagyok.

- Fogadjunk a holnapi rizsadagba.

- Vigyázz, Grant! - Mac jól tudta, hogy Larkin hajlamos a hazardírozásra. - Ekkora tétet nem ajánlanak fel csak úgy.

- Nekem van igazam, Mac - mondta Larkin, de az amerikai magabiztos képe nem tetszett neki. - Mitől vagy benne annyira biztos?

- Fogadunk, vagy nem? - kérdezte Brough. Larkin gondolkozott egy pillanatig. Mindig benne volt a fogadásokban, de a másnapi rizsadag túl komoly tétnek tűnt. - Nem. Kártyára felteszem a rizsadagomat, de Shakespeare-re nem.

- Kár - mondta Brough. - Jól jött volna egy plusz adag. Negyedik felvonás, első jelenet, tizedik sor.

- Honnan a csodából tudod ilyen pontosan? - Semmi különös nincs benne - mondta Brough. - Bölcsész voltam a Santa Clarán, újságírást és drámaelméletet tanultam. Ha megszabadulok innen, író leszek.

Mac előrehajolt, és belenézett a fazékba. Irigyellek, öregem. Valószínűleg az írás a legfontosabb dolog a világon. Persze, csak ha jó!

- Ez hülyeség, Mac - szólt közbe Marlowe. - Millió fontosabb dolog van.

- Ez csak azt bizonyítja, milyen keveset tudsz.

- Az üzlet sokkal fontosabb - kapcsolódott be a Király. - Üzlet nélkül megállna a világ. Pénz és szilárd gazdaság nélkül senki sem venne könyveket.

- Pokolba a pénzzel és a gazdasággal - mondta Brough. - Ezek csak anyagi dolgok. Úgy van, ahogy Mac mondta.

- Mac - fordult hozzá Marlowe -, szerinted mitől olyan fontos az írás?

- Hát, pajtás, először is, mert mindig szerettem volna én is művelni, de nem vagyok rá képes. Sokszor megpróbáltam, de semmit sem tudtam befejezni. Az a legnehezebb. Különben meg azért a legfontosabb, mert az írók az egyedüli emberek a világon, akik tudnak csinálni valamit ezért a bolygóért. Egy üzletember nem tud csinálni semmit...

- Link duma - vágott közbe a Király. - És Rockefeller? Meg Morgan, Ford és Du Pont? És a többiek? Az ő jótékonykodásuk meg az adományaik finanszíroznak egy csomó tudományos kutatást meg kórházat meg könyvtárat. Az ő lóvéjuk nélkül...

- Amit mások zsebéből szedtek ki - szakította félbe élesen Brough. - Egy-két milliárdot igazán visszajuttathatnának azoknak az embereknek, akik megkeresték a számukra. Ezek a vérszopók...

- Maga demokrata, ugye? - heveskedett a Király.

- Mérget vehet rá, barátom, hogy az vagyok. Nézze meg Rooseveltet. Nézze meg, mit tesz az országnak. Talpra állította, amikor a rohadt republikánusok már...

- Ez üres duma, maga is tudja. Semmi köze a republikánusokhoz. Egy gazdasági ciklus...

- Dajkamese, gazdasági ciklus! A republikánusok...

- Hé, jóemberek! - szólalt meg Larkin békéltetőn. - Mit szólnátok, ha Csák evés után politizálnánk?

- Én nem bánom - morogta Brough. - De ez az alak egy palimadár. Mac, tényleg, miért olyan fontos? Még mindig nem értem.

- Hát ide figyelj. Az író leír egy ötletet vagy egy szempontot egy darab papírra. Ha jó, amit leírt, akkor az se baj, ha vécépapírra írta, hatni fog vele az emberekre. És ebben a modern világban csak ő tud változtatni valamit. Az üzletember csak akkor, ha rengeteg pénze van. A politikus, ha magas poszton van, és hatalma van. Egy paraszt vagy egy könyvelő pedig, magától értetődik, hogy nem tud, így van, Larkin?

- Bizony.

- De ez a propagandairódalomra vonatkozik - mondta Brough. - Én nem propagandát akarok írni.

- Filmet nem írt még, Don? - kérdezte a Király.

- Még nem adtam el senkinek semmit. Az író csak akkor lesz író, amikor már eladott valamit. De a mozi nagyon fontos dolog. Tudja, hogy Lenin azt mondta, hogy a mozi a legfontosabb propagandaműfaj? - A Király felkapta a fejét. Nem, nem, nem vagyok komcsi, maga hólyag, csak azért, mert hallottam Leninről, és demokrata vagyok. És miért baj az, ha valaki orosz-; barát? Tudtommal a szövetségeseink!

- Én nem örülök ennek. A jövő, a történelmi távlat miatt - mondta Mac.

- Miért?

- Egy csomó bajunk lesz ebből majd aztán. Különösen itt Keleten.

- A televízióé a jövő - mondta Marlowe, miközben a ragu fölött kígyózó gőzcsíkban gyönyörködött. - Egyszer láttam egy közvetítést Londonban. Most már hetente egyszer adnak műsort.

- Hallottam a televízióról, de még sohasem láttam - mondta Brough.

A Király bólintott. - Még én se láttam, de hatalmas üzlet lehet benne.

- Az Egyesült Államokban biztosan nem förmedt rá Brough. - Gondoljon a hatalmas távolságokra. Lehet, hogy egy olyan helyen, mint Anglia, beválik, de egy igazi országban nem.

- Hát ez mit akar jelenteni? - kapta fel a fejét Marlowe.

- Csak azt, hogy ha mi nem lennénk, ez a háború örökké tartana. A mi pénzünk van benne, a mi fegyverünk, a mi energiánk...

- Ide figyelj, öregem, tartottuk mi magunkat egyedül is, amíg nagy nehezen rászántátok magatokat, hogy fölemeljétek az ülepeteket a karosszékből. Ez ugyanúgy a ti háborútok is, mint a miénk. - Marlowe mereven nézett Brough szemébe, az pedig vissza.

- Egy frászt! Menjetekek és gyilkoltassátok magatokat egyedül, ahogy évszázadokon keresztül csináltátok Európában! És hagyjatok minket békén. Nekünk kell benneteket örökké kihúzni a...

Egy pillanat múlva ismét veszekedett, szitkozódott az egész társaság, senki sem figyelt a másokra, mindenki mondta a magáét, mindenkinek nagyon határozott véleménye volt, és természetesen mindenkinek igaza volt.

A Király dühösen rázta az öklét Brough orra előtt, az meg a Királyt fenyegette, Marlowe Mackel ordította, amikor egyszer csak zörögtek az ajtón.

Azonnal csend lett.

- Mi az isten ez a veszekedés? - szólt be egy hang.

- Te vagy az, Griffiths?

- Miért, mit gondoltál, kicsoda? Hitler? Azt akarod, hogy lecsukjanak minket?

- Dehogyan. Bocsnát.

- Csendesebben ordítsatok! - Ki az? - kérdezte Mac.

- Griffiths. Övé a cella, ő lakik itt. Kivettem tőle öt órára. Órónként három dollárért. Semmit sem adnak ingyen.

- Maga kibérelte a cellát? - kérdezte Larkin hitetlenkedve.

- Persze. Ez a Griffiths ügyes üzletember magyarázta a Király. - Több ezer ember van a táborban, és nincs sehol egy csendes hely. Ez az angol pedig kiadja a celláját annak, aki egy kis magányra vágyik. Jobb helyet is el tudok képzelni az elvonulásra, de Griffiths ebből is egészen jó üzletet csinál.

- Fogadjunk, hogy nem az ő ötlete volt nézett rá Brough.

- Százados úr - mosolygott a Király -, be kell vallanom, hogy az ötlet az enyém volt. De Griffiths keres veled eleget, hogy ő meg a barátai ne nélkülözzenek.

- Maga mennyit keres rajta? - Csak tíz százalékot.

- Ha csak tíz százalékot, abban nincs semmi kivetnivaló - mondta Brough, aztán megkavarta a ragut. - Már rotyog, fiúk.

Mindannyian odagyültek a fazék köré. Pokrócot akasztottak az ablakra, és a cella hamarosan megtelt raguillattal.

Mac, Larkin és Tex a fal mellett guggolt, szemüket le sem vették a fazékról. Marlowe az ágy túlsó oldalán ült, és mivel ő volt legközelebb a tűzhöz, időnként megkavarta az ételt.

Lassan forrt a víz, a babszemek sorban buktak ki a felszínre, aztán ismét alá, a mélybe. A gőzgomolyag igazi húsillatot árasztott. A Király egy marék keleti fűszert dobott a fazékba, aztán szegfűszeget és fokhagymát, és ettől még ínycsiklandozóbb lett a terjengő illat.

Amikor már jó tíz perce fortyogott a ragu, a Király zöld papayát tett bele.

- Tiszta örület - mondta. - A háború után egy vagyont lehetne keresni, ha valaki kitalálná, hogyan kell szárítani a papayát. Ennyi egy bölényhez elég volna.

- A malájok régóta csinálják - szólt közbe Mac, de senki sem figyelt rá, sőt ő maga sem törődött azzal, amit mondott. Nem számított semmi, csak a súlyos, édes gőz, ami körülvette őket. Mellükön, állukon, lábukon, karjukon csorgott a veríték, mert a cella levegőtlen volt, de minderről nem vettek tudomást. Csak annyi jutott el a tudatukig, hogy mindez nem álom, itt a szemük előtt fő a hús, és hamarosan, igen, hamarosan enni fognak.

- Hol szerezted a húst? - kérdezte Peter, de tulajdonképpen nem is igen érdekelte a válasz. Csak éppen mondani akart valamit, hogy megmozgassa a fojtó fülledecsét.

- Ez Hawkins kutyája - válaszolta a Király.

- Hawkins kutyája?

- Kutya?

- Én azt hittem, hogy disznó.

- Hawkins kutyája?

- A kutya mindenit!

- Szóval ez Hawkins kutyájának a hátsó része? - kérdezte elképedve Marlowe.

- Az hát - mondta a Király. - Csak evés után akartam megmondani, de végül is nem mindegy? Most már tudjátok.

Bambán néztek egymásra.

- Nem kell megrökönyödni - folytatta a Király. - Ez a kutya nem evett piszkos dolgokat, sokkal tisztább állat volt, mint egy disznó. Vagy akár egy csirke. A hús az hús. Így kell ezt nézni!

Mac ingerülten próbálta lezárni a vitát. - Így van. Nincs abban semmi, ha az ember kutyát eszik. A kínaiaknál csemegének számít. Úgy bizony.

- Igen - mondta Brough az undorával küszködve. - De mi nem vagyunk kínaiak, és ez Hawkins kutyája.

- Tisztára kannibálnak érzem magam - vizolygott Marlowe.

- Macnek igaza van - mondta a Király. Mi kifogásolnivaló van a kutyán? Szagoljátok meg, a mindenit neki!

- Szagoljuk meg? - kérdezte Larkin. Beszéd közben állandóan a nyálát nyelte. - Más sincs az orrunkban, mint ez a raguhús ez a legjobb illat, amit valaha is szagoltam. Mit érdekel engem, hogy Hawkins kutyája ez vagy sem! Enni akarok! - Szinte szenvedő képpel simogatott végig a hasán. - Nem tudom, ki hogy van vele, de én olyan éhes vagyok, hogy már egy csomóban van a gyomrom.

- Én is csillagokat látok az éhségtől. De ez akkor is Hawkins kutyája - mondta Marlowe. Aztán csaknem siránkozva folytatta: - Hogy fogunk ezután Hawkins szemébe nézni?

- Nem tudom, pajtás. Én majd elfordulok. Én sem tudnék a szemébe nézni, azt hiszem. - Mac orrcimpája megremegett. - Micsoda illat!

- Aki nem akar enni belőle, természetesen elmehet - mondta a Király.

Senki sem mozdult. Mindenki a gondolataiba mélyedt, hallgatta a rotyogást, élvezte az átható illatot. Micsoda gyönyör!

- Ha belegondolunk, nem is olyan rémséges ez. - Larkin inkább magát győzködte, mint a többieket. - Például mennyire ragaszkodunk a tyúkjainkhoz, és mégis nyugodt lélekkel megesszük őket.

- Így van, pajtás. És emlékeztek arra a macskára, amelyet megfogtunk és megettük? Abból sem csináltunk nagy ügyet, igaz, Peter?

- De az egy kóbor állat volt, ez pedig Hawkins kutyája!

- Csak volt! Most már csak hús.

- Ti fogtátok meg a macskát? - Brough nem tudott uralkodni a dühén. - Körülbelül fél éve, igaz?

- Nem. Amiről mi beszélünk, az még Jáván történt.

- Aha - mondta Brough, aztán véletlenül a Királyra tévedt a pillantása, és kifakadt: - Maga! Maga volt az a gazember, gondolhattam volna! És négy órán át kerestük!

- Ne vegye a szívére, Don. Mi találtuk meg, amerikai diadal volt.

- Úgy látszik, az ausztráljaim már nem a régiek - mondta Larkin.

A Király kanalat vett elő, és remegő kézzel merített a raguból. - Jó. - Aztán megbökte a húst, de az még erősen tapadt a csonthoz. - Még egy óra kell neki.

Tíz perc múlva megint megkóstolta. - Talán egy kis só nem ártan. Mit gondolsz, Peter?

Marlowe is megkóstolta. Finom volt, nagyon finom. - Egy csipetnyi. Csak egy csipet.

Sorban mindenki belekóstolt. Egy kicsi só, még egy pici cukor, egy kicsit több fűszer, aztán mind újból elhelyezkedtek ebben a különleges kínzókamrában, és vártak; szinte fulladozva a gőzben.

Időről időre felemelték az ablakról a pokrócot, kiengedtek egy kis hússzagot, hagyták beáradni a friss levegőt.

Odakint a fuvallat felkapta az illatot, és messzire vitte. A gondos szigetelés ellenére az ajtón át is elillant egy-egy illatgomoly, és lassan betöltötte a börtönépület folyosóit, átjárta a nyitott cellák levegőjét.

- Egek ura! Smithy, érzed?

- Persze hogy érzem, nekem is van orrom! Honnan jöhet ez a szag?

- Várjál csak! Föntről valahonnan, biztosan az épületből!

- Fogadjunk, hogy az átkozott japánok főzőcskéznek a dróton túl!

- Rohadt dögök!

- Szerintem nem ők azok. Ez valahonnan az épületből jön.

- Dehogyan! A szél éppen a drót felől fúj... - Ilyen illatot még sose hozott a szél. Ez hús, még hozzá marhahús! A nyakamat merném rátenni. Ez marharagu.

- Ez egy új japcsi kínzás. Micsoda aljasság!

- Lehet, hogy csak képzelődünk. Azt mondják, hogy az ember szagokat is fel tud idézni.

- Lehetetlen, hogy mindannyian egyszerre képzelődnénk. Itt valahol húst főznek!

- Miért, ki mondja azt? - Mit?

- Hát azt mondtad, hogy "azt mondják, hogy az ember szagokat is fel tud idézni". Kik mondják?

- Jézusmária, Smithy. Nem mondja senki, csak úgy általában mondják.

- De kik?

- Mit tudom én!

- Akkor ne mondd, hogy mondjak, ha nem tudod, hogy ki mondja. Tisztára megbolondítod az embert!

Az ötvennégyes cellában a Király és a kiválasztottak a merőkanalat bővítették, amely elsőként Larkin csajkája mért egy porciót. Tekintetük ezután ingajaratban közlekedett Larkinről vissza a merőkanálra, a kanálról Macre, Macról a kanálra, a kanálról Broughra, és így tovább. Sor került Texre, Marlowe-ra és végül a Királyra is, de a tálban még mindig jó két adag maradt fejenként.

Mámoros önkívületben faltak.

A babszemek szétpattogtak, és besűrítették a szaftot. A papayától, bablétől és egyéb fűszerektől sötétbarnára főtt hús levált a csontokról, és porhanyósan omlott darabokra. Igazi, sűrű ragu volt, amelynek a felszínén ingerlően csillogtak a sárga zsírpettyek.

Amikor a Király felnézett, már tiszta és száraz volt a csajkája. Intett Larkinnak.

Larkin szótlánul nyújtotta át a saját, tisztára nyalt edényét, aztán sorban, mindannyian megkapták a második adagot is. Az is eltűnt. Aztán a harmadik is.

A Király lenyelte az utolsó falatot, és félretolta az edényt.

- Na. Ezt gyorsan megettük.

- Fenséges volt! - mondta Marlowe. - Már elfelejtettem, hogyan kell rágni. Izomlázam van az állkapcsomban.

Mac gondosan becserkészte az utolsó babszemet, és böffentett egyet. Mélyről jövő, átszellemült bőfögés volt. - Hát, fiúk, ettem már mindenfélét életemben, ettem bifszteket a Piccadillyn meg rizses húst Jáván az Hotel des Indes-ben, de ezt meg se közelíti egyik sem. Távolról se!

- Az biztos! - mondta Larkin, és kényelmesen elterpeszkedett. Sydneyben pompásan csinálják a hátszínt, de ennyire az sem ízlett.

A Király nagyokat nyögött az élvezettől, és körbekínálta a Kooát. Aztán kinyitotta a rizspálinkát, és jót húzott belőle. Erős volt, kaparta a torkot, de leöblítette a szájában tobzódó ízorgiát.

- Tessék - adta tovább az üveget Marlowenak.

Ittak és cigarettáztak.

A Király ásított. - Tex, mit szólnál egy kis jávai dohányhoz?

- Várjunk még egypár percet, ne nyissuk ki az ajtót - mondta Brough. Persze, nem is az ajtó izgatta, hanem nyugodtan akart ejtőzni még egy darabig. - Teremtő atyám, de jól érzem magam!

- Pukkadásig jóllaktam - mondta Marlowe. - Nem vitás, hogy ez volt életem leg...

- Jaj, ne, Peter. Tudjuk. Mindannyian elmondtuk.

- Hogy jutott hozzá? - fordult a Királyhoz Brough, és közben elnyomott egy ásítást.

- Max mesélte, hogy mi történt a kutyával. Dinót azonnal elküldtem Hawkinshoz, aki odaadta neki. Kurttal megegyeztünk, hogy levágja, övé lesz az első része, az enyém meg a hátsó fertály.

- De miért adta oda Hawkins Dinónak? kérdezte Marlowe.

- Mert ő mégiscsak állatorvos.

- Az más.

- Egy fenét állatorvos - szólt közbe Brough. - Hajós volt világeletemben.

A Király vállat vont. - Hát ma lódoktorrá avanzsált.

- Magáé a pálma. Nincs vita, maga a nagy köztünk.

- Köszönöm, Don.

- És hogyan... Hogy végzett vele Kurt? kérdezte Brough.

- Nem kérdeztem tőle.

- Nagyon helyes, öregem - mondta Mac. Ejtsük a témát, azt javaslom.

Marlowe felállt, nyújtózkodott.

- Mit csinálunk a csontokkal?

- Kicsempésszük magunkkal, amikor megyünk.

- Nem pókerezünk egyet? - kérdezte Larkin.

- Jó ötlet - csillant fel a Király szeme. De előbb, Tex, csináld meg a kávé, Peter, te rakj egy kis rendet. Grant, magáé az ajtó, Don, félre kellene rakni az edényeket.

Brough felkászálódott.

- És maga mit fog csinálni?

- Én? - ráncolta a homlokát ártatlanul a király. - Én csak ülök.

Brough ránézett, de a többiek is a Királyt figyelték. Végül Brough megszólalt. - Foglalkozom a gondolattal, hogy tisztet csinálok magából, de csak azért, hogy jól képen törülhessem.

- Nem lenne értelme - mondta a Király. Akkor ugyanúgy visszaüthetném.

Brough a többiekre nézett, majd vissza a Királyra. - Lehet, hogy igaza van. Még hadbírószágra kerülnék. - Nevetett. - De olyan szabály nincs, hogy a pénzt nem nyerhetem el.

Elővett egy ötdolláros, és a Király kezében lévő kártyapaklira bökött. - A nagyobb viszi. A Király legyező alakúra hajtotta szét a paklit. - Válasszon.

Brough kárörvendően mutatta a lapját. Dáma volt. A király is húzott. Bubi.

Brough vigyorgott.

- Dupla vagy semmi.

- Don - mondta a Király szelíden -, addig hagyja abba, amíg nyeresben van. - Kihúzott egy másik lapot, és felütötte. Ász volt. - Bármelyik más ász kihúzhattam volna. A saját kártyám.

- Akkor az előbb miért nem győzött? - kérdezte Brough.

- Ugyan, százados úr - a Király módfelett élvezte a helyzetet -, nem lett volna udvarias dolog elszedni a pénzt. Hiszen maga a mi rettenthetetlen vezérünk.

- Szarja össze magát! - dörmögött Brough, azzal nekilátott, hogy összerakja az edényeket meg a csajkákat.

Azon az éjszakán Marlowe-nak nem jött álom a szemére. Egy darabig ébren feküdt a szúnyogháló alatt, aztán fölkel, és kibotorkált a szúnyogháló-labirintuson keresztül. Brough is ébren volt.

- Mi az, Peter? - szólt Brough csendben. Te sem tudsz aludni?

- Nincs hozzá kedvem, olyan jól érzem magam.

Bársonyos volt fölöttük az éjszaka.

- Te nő vagy? - kérdezte a százados. - Nem - felelte Marlowe.

- Szerencsés fickó. Azt hiszem, ha nem lennék nő, most jobban érezném magam. - Brough elhallgatott egy pillanatra. - Bele tudnék örülni, amikor az jár a fejemben, hogy megvár-e. Vagy ha megvár is, most mit csinál? Mit csinálhat most?

- Semmit. - Marlowe gépiesen válaszolt, közben N'aira gondolt. - Ne nyugtalankodj. Ennek körülbelül annyi értelme volt, mintha azt mondta volna: "ne lélegezz."

- Nem mintha hibáztathatnám. Egy nőt sem lehet hibáztatni, olyan régóta távol vagyunk már. Olyan borzasztó régóta. Nem tehetnek róla.

Brough remegő kézzel sodort magának cigarettát némi szárított nádlevélből és egy Kooa csikkből. Rágyújtott, és mélyet slukkolt belőle, aztán átadta Marlowe-nak.

A vágyakozás és a bizonytalanság kínja keserítette mindkettőjüket. Végül Brough felállt. - Én megyek szundikálni. Jó éjt, Peter.

- Jó éjszakát, Don.

Marlowe belebámult a sötét éjszakába, és megadóan törte, hogy gondolatai ismét N'aihoz vigyék. Tudta - csakúgy, mint Brough -, hogy mit kell tennie, ha nem akar egész éjjel ébren hánykolódni.

XVI.

Eljött a német kapituláció napja, és Changi lakói ujjongtak. Azonban itt ez is csak egy nap volt a sok közül, közvetlenül nem érintette őket. Ugyanolyan kevés volt az élelem, ugyanolyan az ég, ugyanakkora a hőség, ugyanannyi a beteg, ugyanannyi a légy, ugyanolyan volt a tengéslengés. Grey továbbra is éberén várakozott. Besúgója értesítette, hogy a gyémánt nemsokára gazdát cserél. Marlowe és a Király ugyanolyan izgatottan várták az idejét. Már csak négy nap volt hátra.

Eljött az úgynevezett E-nap, amikor Éva egy újabb tucatot ellett. Az esedékes szaporulat napjára használt fedőnév - az "Ellés napja" - mindig megnevettette a Királyt és társait, de most különösen. Grey értesült a besúgójától, hogy ezen s napon valami készül, és rajtaütésszerűen körülvette embereivel a barakkot, majd megmotozott mindenkit; órát, gyűrűt és ki tudja, még mit keresett. Az ostoba Grey! A Királyt nagyon mulattatta, hogy a besúgó csak azt nem adta tovább, pontosan mit jelent az E-nap.

Hetven ketrec volt a barakk alatt, tizennégyben már nyüzsögtek a patkányok. Hamarosan tele lesz még tizenkettő. A névadás gondját a lehető legegyszerűbben oldották meg. A hímek páros számot kaptak, a nőstények páratlant.

- Ide figyeljeteK - mondta a Király. - Kellene még egy csomó ketrec.

- Bajban van az eklézsia - ráncolta a homlokát Tex. - Nincs több drótháló sehol. Meg kell leélnünk az ausztrálokat, hogy segítsenek ki bennünket.

- Akkor - szólt lassan Max - akár szépen át is adhatjuk az egész üzletet nekik.

Az amerikai barakk minden erőfeszítését az alatta lévő aranybányára összpontosította. Négy ember a légvédelmi árkokat összefüggő árokrendszerre egészítette ki. Most már volt elég hely a ketreceknek, csak nem volt miből ketrecet csinálni. Égető szükség volt drótra, mert ismét közeledett az E-nap, azután pedig hamarosan még egy és még egy...

- Ha találnánk egy tucát megbízható pasast; adhatnánk nekik egy párat szaporítani, és lenne még egy telep - mondta komoly képpel Marlowe. - Mi mindig csak a tenyészállatokkal foglalkoznánk.

- Nem lehet, Peter, ilyesmit képtelenség lenne titokban tartani.

A Király sodort egy cigarettát, és eszébe jutott, hogy az üzlet pang mostanában, egy egész hete nem szívott gyári cigarettát. - Egyetlen dolgot tehetünk - szólalt meg rövid gondolkodás után. - Be kell vennünk Timsent az üzletbe:

- Az az átkozott ausztrál már így is komoly versenytárs - mondta Max.

- Nincs más választásunk. - A Király lezárta a vitát. - Ketreceket kell szereznünk, és ő az egyedüli, aki segíthet nekünk. És egyedül benne bízom, hogy tartani tudja a száját. Ha a telep beindul, jut elég dohány ügyis mindenkinek. Texre pillantott. - Hívd ide Timsent.

Tex vállat vont és kiment.

- Gyere, Peter - mondta a Király. - Nézzünk körül odalent.

Lementek a csapóajtón. - Szent isten! - képedt el a Király, amint meglátta, micsoda méreteket öltött az árokrendszer. - Ha még egy kicsit ásunk, belerogy a gödörbe az egész barakk, és mehetünk a fenébe!

- Csak semmi aggodalom, főnök - mondta büszkén Miller, az ásóbrigád feje. - Megvan az alaprajz, úgyhogy meg tudjuk kerülni a betoncölöpöket. Ezeröttszáz ketrecet is el tudunk helyezni, ha szerzünk drótot. Igen. És még egyszer ekkora teret meg tudunk tisztítani, ha elég oszlopunk lesz, és a gerendákat alátámasztjuk. Megy ez.

A Király megszemlélte az állatokat. Jöttére Ádám vadul nekiesett a drótnak, mintha darabokra akarná tépni a Királyt.

- Barátságos egy dög, ugye?

Miller röhögött. - Valahonnan ismer téged - Talán abba kellene hagynunk a szaporítást - szólt közbe Marlowe. - Amíg nincsenek készen a ketrecek.

- Tinisen a megoldás - mondta a Király. Ha valaki be tudja szerezni az utánpótlást, akkor csak az a tolvaj ausztrál.

Visszamásztak a barakkba, és leverték magukról a port. De csak egy zuhany után érezték ismét embernek magukat.

- Itt vagyok, pajtást - Tinisen lépett a barakkba, és leült. - Mi van? A jenik attól félnek, hogy egy bomba szétduzzasztja a kuckójukat? - Magas, szikár, szúrós szemű pofa volt. - Ezt mire mondd?

- Hát abból ítélve, hogy milyen buzgón ássátok az árkokat; azt lehetne hinni, hogy az egész szövetséges légierő fogja bombázni Changit.

- Nem árt az óvatosság. - A Király fontolgatta, csakugyan megéri-e bevenni Timsent. Most már egyhamar eljön az idő, amikor megszórnák Szingapúrt. És ha megszórnák, mi odalent leszünk.

- Changit nem szórnák meg. Tudják, hogy itt vagyunk. Legalábbis az angolok nem dobnak ránk semmit. Persze, ha ti, jenik vagytok odafönn, sosem lehet tudni, hová hull az áldás.

Timsent körbevitték a terepen, bemutatták neki a vállalkozást teljes méreteiben.

- Ez igen, pajtást - Tinisen csak hápogott, amikor visszaértek a barakkba. - Nagy vagy; meg kell adni. És én azt hittem, hogy óvóhelyet ástok... Itt legalább öt-hatszáz elfér.

- Ezerötszáz - vágott közbe hanyagul a Király. - És a következő E-napon...

- E-napon?

- "Ellés napján". Amikor ellés van.

Timsen nevetett. - Szóval ez az E-nap! Mi meg hetekig törtük a fejünket, mi lehet az! tört ki belőle a nevetés. - Zsenik vagytok.

- Bevallom, az én ötletem volt. - A Király igyekezett palástolni a büszkeségét, de ez most nem sikerült. - Ezen az E-napon kilencven patkány születik. A következőn pedig már háromszáz körül.

Timsennek majd a feje búbjáig szaladt a szemöldöke.

- Elmondom, miért hívtunk ide, te adsz nekünk anyagot további ketrecek elkészítéséhez. Ezer körül akarjuk stabilizálni az állományt, csak a legjobb egyedeket tartjuk meg. Te dobd piacra a fölösleget, és fele-fele arányban elosztjuk a hasznot. Ha így osztozunk, mindenkinek jut elég az üzletből.

- Mikor kezdjük az árusítást? - Timsen rögtön ezzel kezdte. Még a felcsillantott lehetőségek ellenére is szegény rokonnak érezte magát.

- Tíz hátsó combot kapsz hetente. Először a hímeket vágjuk le, mert a nőstényeket megtartjuk. És elképzelésünk szerint csak a

hátsó combot értékesítjük. Aztán ahogy haladunk előre; egyre növeljük a szállítmányt.

- Miért csak tízzel indulunk?

- Ha egyszerre többet dobunk piacra, gyanút foghatnak.

Timsen elgondolkodott.

- És biztos, hogy... ez a hús... ehető?

Most, hogy gondolatban már ráálltak a nagybani tenyésztésre, a Király gyomra is elkezdett ellenkezni. De hát, egye meg a fene, a hús az hús, és az üzlet az üzlet. - Húst kínálunk, és kész.

Egérszarvashúst.

Timsen lebiggyesztette az ajkát, és megrázta e fejét. - Az ausztrál fiúknak, a barátaimnak nem adok ilyet - mondta fitymálóan. - Nem lenne szép tőlem. Nem lenne... tisztességes. Nem, az auszurnak nem adok.

Marlowe bólintott, az ő gyomra is émelygett: - És a mieinknek sem.

Némán néztek egymásra hárman. Igen, már kezdte belátni a Király is, hogy nem egészen tiszta az ügy. De életben kell maradni! És hirtelen világosság gyúlt az agyában.

Összeráncolta a homlokát és hátraszólt: - Hívjátok ide a többieket. Megszállt az ihlet.

Az amerikaiak egykettőre összegyűltek. Érdeklődéssel figyelték a Királyt, aki nyugodtabbnak tűnt, mint egy perccel előtte, de még nem kezdett el beszélni. Csak szívta a cigarettáját, látszólag tudomást sem vett róluk. Marlowe és Timsen nyugtalanul nézett egymásra.

A Király felállt; elnyomta a csikket. A feszültség a tetőfokára hágott. - Emberek! - A hangja furcsa módon kimerültnek, erőtlennek tűnt. Négy nap múlva E-nap. Az állomány - nézett a falon lógó kimutatásra - valamivel száz fölé fog emelkedni. Éppen most egyeztem meg barátunkkal és üzlettársunkkal, Timsennel, aki a további ketrecekhez szállít majd nekünk anyagot, hogy amikor elválasztjuk a kölyköket, legyen hova tenni őket. A vágóállatokat a és az emberei dobják piacra, A mi dolgunk a nemesítés lesz. - Itt megállt, és külön-külön ránézett mindenkire. - Emberek! Egy hét múlva termel a telepünk.

- Tényleg érdemes lesz csinálni? - aggályoskodott Max.

- Max, várj egy kicsit, légy szíves.

- Nem tudom, hogy lesz ez eladva - mondta Byron Jones, idegesen nyomkodva a szemgödrét. - Ez az egész egy kicsit...

- Elhallgatnátok egy pillanatra, a teremtésit neki! - vágott közbe türelmetlenül a Király. Mindenki szinte megbabonázva hajolt előre, a Király ugyanis suttogva folytatta: - Csak tisztéknek fogjuk eladni! Rézcsillagos főtisztéknek] őrnagytól fölfelé!

- Micsoda? - bámult döbbenetben Marlowe.

A Király diadalittasan pillantott körbe. - Igen csak főtisztéknek. Csak nekik van elég pénzük, hogy megvegyék.

- Mennyi eszed van! - mondta áhítattal Tinisen. - Én máris tudok három csirkefogót, akit szívesen megetetnék patkányhússal, és aztán megmondanám nekik...

- Kettőt én is tudok - mondta Marlowe - akit megkínálnék, az eladásról nem is beszélve! Max felállt, és megpróbálta túlkibájni a röhögést. - Figyeljetekek idei Figyeljetekek, fiúk! Odafordult a Királyhoz. - Tudod, hogy én, hogy én nem... szóval -, meghatottságában nem találta a szavakat - én nem voltam mindig melletted. Ebben nincs semmi, ez egy szabad ország... de ez... ez olyan óriási ötlet... - Ünnepelesen nyújtotta a kezét. - Hadd szorítsam meg a kezét annak az embernek, aki ezt az ötletet kitalálta! Büszke vagyok rád, Király! Éljen a Király!

Kezet ráztak.

Tex nem bírta magával, ujjongva forgott jobbra-balra. - Sellars, Prouty meg Grey? Őt is felvesszük a listára!

- Neki nincs pénze - mondta a Király. - e kaphat ingyen is - nevetett Max.

- Azt nem lehet. Grey nem hülye, gyanús lenne neki - tiltakozott Marlowe.

- És Thorsen? Az a szemét?

- A jenki tiszték közül senki! Legfeljebb - játszott a gondolattal a Király - egy-kettő.

A zajongást sikerült lecsillapítani. - És az ausztrálok?

- Azokat bízzátok rám - mondta Timsen. Már vagy három tucat fejest fölvéstem az agyamba.

- Hát az angolok?

- Mindenki tehet javaslatot. - A Király élvezte a hatalmi mánort. - Szerencsére éppen azoknak van pénzük, akiket úgyis szívesen

megetetnénk patkány hússal, hogy aztán később a pofájukba vágjuk, mit ettek - mondta.

Villanyoltás előtt Max viharzott be az ajtón; és a Király fülébe súgta:

- Egy őr jön errefelé.

- Kicsoda?

- Sagata.

- Rendben van. - A Király próbált uralkodni az izgatottságán. - Nézd meg, hogy a helyén van-e minden őrszem.

- Igen. - Max elsietett.

A Király odahajolt Marlowe-hoz. - Lehet, hogy valami baj lesz - mondta idegesen. - Vigyázzunk.

Sagata bedugta a fejét, és amikor megismerte a Királyt, belépett és leült. Puskáját a falnak támasztotta, és Kooával kínálta mindkettőjükei

- Üdv - mondta a Király. A keze reszketett, amikor elvette a cigarettát.

- Van valamid, amit el akarsz adni nekem ma? - kérdezte sipítós hangján Sagata.

- Azt kérdi, van-e ma valamid, amit eladnál neki.

- Mondd, hogy nincs.

- A barátom le van sújtva, hogy nincs semmije, amivel a kedvedben járhatna.

- És lesz a barátodnak számomra valamije, mondjuk három nap múlva?

A Király megkönnyebbülten sóhajtott, amikor Marlowe ezt lefordította. - Mondd, hogy igen. És mond meg neki, hogy okos volt, hogy próbára tett.

- A barátom azt mondja, hogy azon a napon valószínűleg lesz valamije, amit megmutathat neked. És a barátom még hozzátette, hogy ilyen körütekintő emberrel minden bizonnyal kölcsönös megegyezésre fog lebonyolódni az üzlet:

- Mindig bölcs dolog, ha az ember éjszaka intézi a dolgait. - Sagata a fogai közt szívta a levegőt. - Ha nem jövök három nap múlva, várjatok rám minden este. Egy közös barátunk jelezte, nem biztos, hogy mindig pontos lesz. De én azt hiszem, hogy mostantól számított harmadik napon találkozunk.

Sagata felállt, és odaadta a doboz Kooát a Királynak. Finoman meghajolt, és ismét eltűnt a sötétben.

Marlowe elmondta a Királynak Sagata utolsó szavait, mire a Király elvigyorodott. - Remek. Átjössz holnap délelőtt? Megbeszélhetjük a tervet.

- Be vagyok osztva munkára a repülőtérre.

- Szerezzek valakit helyetted?

Marlowe nevetett, és megrázta a fejét.

- Egyébként is jobb, ha kimész - mondta s Király. - Hátha Cseng San megint kapcsolatba akar lépni velünk.

- Gondolod, hogy valami nem stimmel?

- Nem. Sagatának volt esze, hogy előbb csinált egy próbát. Én is ezt tettem volna a helyében. Minden a terv szerint alakul. Még egy hét, és lebonyolódik az ügy.

- Remélem. - Marlowe a falura gondolt, és remélte, hogy minden rendben lesz. Nagyon szeretett volna még egyszer odamenni, tudta, ha egyszer ott lesz, meg kell kapnia Salinát, mert ha nem, elveszti az eszt.

- Mi a baj? - A Király inkább megérezte, mint meglátta, hogy Marlowe megborzong.

- Csak arra gondoltam, hogy most jó lenne Salina karjai között heverni - válaszolt feszengve Marlowe.

- Azt elhiszem. - A Királynak átfutott az agyán, hogy a nő veszélyes lehet számukra. Marlowe megértette a tekintetét, és elmosolyodott. - Nem kell aggódnod, nem csinállok semmi ostobaságot. Ezen járt az eszed, ugye?

- Persze - mosolyodott el a Király. - Sok minden van még hátra. És holnap színházi bemutató lesz. Tudsz róla valamit?

- Csak annyit, hogy a címe Háromszög. És Sean a sztár. - Marlowe hangja elbizonytalanodott.

- Hogyan történt, hogy majdnem megölted Seant? - A Király még sosem beszélt ilyen kendőzetlenül Marlowe-val; tudta, hogy veszélyes lenne így nekiszegezni a kérdést a magánügyeiről. Azonban ösztönösen érezte, hogy ezúttal megteheti.

- Nincs benne semmi különös - válaszolt azonnal Marlowe, aki még örült is, hogy a Király rákérdezett erre. - Sean meg én egy

ezredben szolgáltunk Jáván. Az utolsó előtti napon, mielőtt a sziget elesett, Sean nem jött vissza egy bevetésről. Azt hittem, vége...

Körülbelül egy évvel ezelőtt, azon a napon; amikor ideérkeztünk Jáváról, elmentem a tábori előadásra. Képzelted, micsoda meglepetés volt, amikor megismertem Seant a színpadon. Egy nőt játszott, de én akkor nem tulajdonítottam ennek jelentőséget, hiszen valakinek el kellett vállalnia a lány szerepét is. Szóval, kényelmesen elhelyezkedtem és élveztem az előadást. Alig tudtam magamhoz térni az örömtől, hogy él, egészséges, és nem tudtam napirendre térni fölötte, hogy milyen csodálatosan játszotta a nőt; a járása, a beszéde, ahogy ült, minden tökéletes volt. Teljesen magával ragadott az előadás, és eszembe sem jutott, hogy neki azelőtt nem sok köze volt a színpadhoz.

Előadás után felmentem hozzá a színpad mögé. Sokan vártak már rá ott, és egy idő után olyan különös érzésem támadt, hogy ezek az alakok ugyanolyanok, mint a világon mindenütt az öl tűzők rajongói, akik csorgó nyállal várják a színésznőcskéket.

Végül kinyílt az öltöző ajtaja, és mindenki betódult. Én leghátul voltam, a folyosón álltam, és csak akkor csapott fejbe a felismerés, hogy ezek mind homokosok. Sean egy széken ült, és ezek szinte körülfolyták, hízelegtek neki, édesemnek szólították, csacsogtak, hogy milyen elragadó volt; szóval úgy kezelték, mint egy szép színésznőt. És Sean élvezte. Élvezte ezt a nyálás bűgét! Mint a macska, ha a hasát vakarják... és ekkor meglátott engem, és persze ő is kövé dermedt: "Szervusz, Peter", mondta, de én egy szót sem tudtam szólni. Csak bámultam az egyik homokosra, aki a kezét Sean térdén tartotta. Sean valami elomló negligzában volt meg selyemharisnyában, és nekem az volt az érzésem, hogy szándékosan rendezte el úgy a ruha redőit, hogy a harisnya fölött kilátsszék a lábszára meg a combja. És mintha melle is lett volna... Hirtelen rájöttem, hogy nem parókát visel, hanem a saját haja olyan szép hosszú, hullámos, akár egy lányé...

Sean akkor mindenkit megkért, hogy távozzék: "Peter régi barátom, és már halottnak hittem", - mondta. - "Beszélni szeretnék veled. Legyetek szívesek..."

Amikor kimentek, nekiestem: "Mi történt veled, Sean? Te élvezted, hogy ezek az undorító alakok fogdosnak?"

“Sok minden történt velünk, Peter” - mondta ártatlanul Sean. Aztán nekem is felvillantotta gyönyörű mosolyát. “Úgy örülök, hogy itt vagy! Azt hittem, hogy elestél. Ülj itt egy percig, amíg lemosom az arcom. Rengeteg dologról kell beszélgetnünk... A jávaiakkal jöttél?”

Bólintottam. Még mindig meg voltam zavarodva, Sean pedig a tükör felé fordult, és valami krémmel kezdte letörölni a sminkjét. “Mi történt veled, Peter?” - kérdezte. - “Lelőtték?”

Amikor hozzákezdett a smink lemosásához, kezdtem megnyugodni, minden normálisabbnak látszott. Korholtam magamat, hogy milyen hülye voltam, nem vettem észre, hogy ez hozzátartozik a műsorhoz, és csak megjátszotta, hogy élvezzi a rajongást. Bocsánatot kértem tőle: “Ne haragudj, Sean, biztosan hülyének látszottam. De örülök; hogy épségben látlak. Én is azt hittem, hogy a fűbe haraptál.” Aztán elmeséltem neki, mi történt velem, és megkérdeztem, hogy ő hogyan éh te túl azokat a napokat.

Elmondta, hogy négy japán gép körbefogta, lelőtték, és ki kellett ugrania. Amikor visszakecmergett a repülőtérre, meglátta a gépem roncsait. Erre elmeséltem, hogyan gyújtottam föl, mielőtt elmentünk, mert nem akartam, hogy a japánok kezébe kerüljön.

“Nahát - mondta -, azt hittem, hogy földhöz vágta magad, és véged van. Én aztán folytatta - Bandungban maradtam a főparancsnokságon a többiekkel, majd mindannyiunkat táborba vittek. Nem sokkal később átvittek bennünket Batáviába, onnan pedig ide.”

Sean közben állandóan nézte magát a tükörben, és vonásai csakugyan olyan simák és finomak voltak, mint egy lányé. Hirtelen az az érzésem támadt, hogy ez az ember mindent elfelejtett velem kapcsolatban. Nem tudtam, mit csináljak. Aztán elfordult az ablaktól, egyenesen rám nézett, és nagyon furcsán ráncolta a homlokát. Abban a pillanatban megéreztem, hogy végtelenül szomorú, és mondtam, hogy inkább elmegyek.

“Ne - válaszolta - szeretném, ha itt maradnál, Peter.”

Aztán felvett az öltözőasztaláról egy női neszszert, kotorászott benne, majd elkezdte rúzsozni az ajkát...

Elképedtem. “Mit csinálsz?” - förmedtem rá. “Rúzsozom az ajkam, Peter.”

- "Hagyd már ezt, Sean - mondtam. - Elég a viccből. A műsornak már félórája vége."

De csak csinálta tovább, aztán bepúderezte az orrát, kefével megfésülte a haját, és megint szép lány lett belőle. Nem hittem a szememnek. Még mindig szerettem volna azt gondolni, hogy ez valami bizarr ugratás.

Sokáig igazgatott jobbra-balra egy tincset, aztán hátradőlt és szemlélte magát a tükörben. Tökéletesen elégedett volt azzal, amit látott. Aztán észrevett engem is, amint tátott szájjal bámulok rá, és elnevette magát. "Mi baj, Peter - kérdezte -, nem voltál még színházi öltözőben?"

"De igen - makogtam -, de női öltözőben nem..."

Hosszasan nézett rám, aztán megigazította a blúzát és keresztbe rakta a lábát. "Ez pedig egy női öltöző" - mondta.

"Hagyd ezt, Sean - kezdtem ingerült lenni -, én vagyok az, Peter Marlowe, nem emlékszel? Itt vagyunk Changiban. Az előadásnak vége, mit akarsz még?"

"Igen - válaszolta tökéletes nyugalommal az előadásnak vége."

Meg se tudtam szólalni. "fis - bökte ki végül nagy nehezen -, nem veszed le ezeket a göncöket, nem mosod le azt a vacakot?"

"Nekem tetszik ez a ruha, Peter - felelte -, és mostanában mindig sminkelem magam." Felállt, kinyitott egy szekrényt, amely telis-tele volt női ruhákkal, blúzokkal, bugyikkal, melltartókkal meg ilyesmivel. Megfordult, és teljes nyugalommal azt mondta: "Mostanában csak ilyen ruhákat viselek. Én nő lettem."

"Te megbolondultál" - kiáltottam.

Sean járkálni kezdett, rám nézett, és egyszer csak nem tudtam szabadulni a gondolattól, hogy valóban nő lett, nőies a külseje, úgy viselkedik; úgy beszél, még az illata is olyan. "Nézd, Peter - szólalt meg végül -, tudom, hogy ezt nem könnyű megérteni, de én megváltoztam. Már nem vagyok férfi. Nő vagyok."

"A fenét vagy az? Ugyanolyan férfi vagy, mint én!" - üvöltöttem rá, és az orra előtt hadonásztam, de nem értem hozzá. Sean csak állt, mosolygott, mint egy Madonna, és megismételte: "Nő vagyok, Peter" - azzal finoman, mint egy nő; végigsimította a karomat. "Légy szíves, bánj velem úgy, mint egy nővel..."

Elöntötte az agyamat a vér, elkaptam a karját, letéptem a válláról a blúzt, leszakítottam a melltömését, és a tükör elé tuszkoltam.

“Te nevezed magad nőnek? - kiabáltam. Nézz ide! Hát hol van a cicid, mi?”

De Sean nem nézett fel, csak állt a tükör előtt lehorgasztott fejjel, a haja ziláltan hullott az arcába. A blúza szakadtan lógott rajta, derékig meztelen volt. Belemarkoltam a hajába és felrántottam a fejét. “Nézd meg magad, te undorító pederaszta! - ordítottam. - Férfi vagy, az istenit neki, és az is maradsz mindörökre!”

Csak állt, nem szólt egy szót sem, aztán észrevettem, hogy sír. Berohant Rodrick és Frank Parrish, félrelöktek, felrángatták rá a blúzt, átölelték, Sean pedig egyre csak zokogott.

Frank a karjaiban tartotta és vigasztalt. “Nincs semmi baj, Sean, nincs semmi baj.” Aztán rám nézett, láttam, meg tudna ölni, és azt sziszegte: “Kifelé innen, te gazember!”

Nem tudom, hogyan kerültem ki onnan. Csak arra emlékszem, hogy amikor magamhoz tértem, már a táborban kószáltam, és lassan kezdtem belátni, hogy semmi jogom nem volt ahhoz, amit csináltam. Órültség volt.

Marlowe arcát meggyötörte az emlékezés. Visszamentem a színházba. Meg kellett próbálnom kibékülni Seannal. Az ajtaja zárva volt, de hallottam, hogy odabent van. Kopogtam egyszer, kétszer, sokszor, de nem szólt, nem nyitotta ki az ajtót. Én megint méregbe gurultam és feltéptem az ajtót. Szemtől szembe akartam bocsánatot kérni, nem az ajtón keresztül.

Ott feküdt az ágyon, a bal csuklóján hatalmas vágás, körülötte vérben úszott minden. Gyorsan nyomókötést tettem a karjára, és valahonnan előkerítettem Kennedy doktort, Rodricket és Franket. Sean olyan volt, mint egy hulla, meg se moccant, amikor Kennedy összevarrta a vágást

Amikor a doktor végzett, Frank odafordult hozzám

“Most meg vagy elégedve magaddal, te gazember?”

Nem tudtam szólni, csak álltam ott, és gyűlöltem magamat.

“Eredj innen, és ne is gyere többet vissza mondta Rodrick.”

Elindultam, de meghallottam, hogy Sean szólít, gyengén, szinte elhalóan suttogva. Megfordultam és láttam, hogy nem haraggal néz

rám, hanem megbocsátóan. “Ne haragudj, Peter” mondta. - “Nem a te hibád.”

“Úristen, Sean” - nyögtem ki -, “én nem akartalak bántani...”

“Tudom - mondta. - Legyünk barátok, Peter!”

Aztán Parrishre nézett és Rodrickra, majd azt mondta: “El akartam menni, de most - és csodálatos mosoly ömlött el arcán -, most olyan boldog vagyok, hogy megint itthon lehetek.”

Marlowe mereven nézett maga elé. Nyakán és mellén csordogált az izzadság. A Király rágyújtott egy Kooára.

XVII.

- Gyerünk, emberek, siessünk! - ösztökélte Marlowe a barakk előtt ásótozva, kelletlenül sorakozó embereket. Kora reggel volt, de a reggelit már el is felejtették, és az adag különben is csak arra volt jó, hogy felpiszkálja az emberek ingerlékenységét. Ráadásul egy hosszú, tikkasztó nap áll előttük odakint a repülőtéren.

Azt beszéltek, hogy a csoport aznap a repülőtér távoli, nyugati oldalára megy, ahol a kókuszpálmák vannak. És azt is mondták, hogy állítólag három fát ki fognak vágni. A kókuszpálma belseje pedig nemcsak hogy ehető, hanem nagyon tápláló is, "a milliomosok káposztájának" hívják, mert egy egész pálmafát ki kell vágni, hogy hozzájusson az ember. Ezenkívül pedig még ott van természetesen a kókuszdió. Mind a tisztek, mind a közkatonák izgalommal várták a kókuszzevést.

A barakkügyeletes őrmester Marlowe elé állt, és tisztelgett: - Együtt vagyunk, uram. Húsz ember, velem együtt.

- Harmincan kellene lennünk.

- Csak húszan vagyunk. A többiek vagy betegek, vagy favágásra vannak kivezényelve. Nem tehetünk Bemit.

- Rendben van. Induljunk a kapuhoz-.

Az őrmester elindította az embereket, apik hanyag összevisszaságban vonultak a börtönfal mentén a nyugati kapuhoz, ahol csatlakoztak a többi munkára vezényelt fogolyhoz. Marlowe intett az őrmesternek, és az embereiket a legjobb helyre terelték, a sor végére, ahol a legnagyobb a valószínűsége, hogy fakivágásra osztják be őket. Amikor az emberek észrevették, hogy a tisztjük jó helyre ügyeskedti őket, maguk is igyekeztek gyorsan kiválni a többi közül.

Rongyos ingét mindegyik az élelmiszertartó zsákjában vitte. Az élelmiszeres zsák intézménye számtalan formában létezett. Néha közönséges kincstári kenyérzsák volt, olykor utazótáska, hánckosár, hátizsák, szatyor, de néha egyszerű botra tűzött batyu vagy egy összefogott ruha. De mindenki vitt valamit. Valamilyen zsákmány mindig akadt, ha nem kókuszbel vagy kókuszdió, akkor

tűzifa, kókuszburok, banán vagy édes, ehető gyökér, sőt időnként papaya is.

A legtöbben fából vagy autókülsőből eszkábált sarut viseltek, néhánynak orránál kivágott félcipője volt, egy-két embernek pedig bakancsa. Marlowe Mac bakancsát húzta föl. Kicsit szorította, de egy hárommérföldes menetelésre és a munkára még jobb viselet volt, mint a saru.

A menetkígyó megkezdte a masszírozást a nyugati kapun át, mindegyik csoport egy-egy tiszt vezénylete alatt. A menet élén egy csapat őr haladt, a végén pedig egy alaposan felfegyverzett japán.

Marlowe csapata hátul várakozott, hogy a menethez csatlakozzék. A fiatal angol várakozással tekintett a favágás elé. Ingét kényelmesen begyűrte a hátizsák szíja alá, megigazította a kulacsát - nem a rádiós kulacsot, mert azt veszélyes lett volna munkára kivinni. Sose lehet tudni egy őr vagy egy fogoly inni kérhet az embertől. Végre elindultak ők is, masszíroztak a kapu felé. Amikor az őrházhoz értek, tisztelegtek, a japán őrmester a verandáról mereven viszonzta a tisztelgést. Marlowe bekiabálta a létszámot a másit őrnek, aki megszámolta őket, és ellenőrizte a listán is.

A táboron kívül egy makadámúton kanyargott a menet. Fel a dombra, le a völgybe, aztán át egy gumiültetvényen. A gumifák gondozatlanok voltak, már régen nem csapolták őket. Furcsa, gondolta Marlowe, hiszen a gumi drága, és a háborúban nagyon fontos nyersanyag...

- Szervusz, Duncan! - köszönt Duncan századosnak, amint a csapata felzárkózott. Odament mellé, de közben szemmel tartotta az övéit.

- Jó dolog, hogy megint vannak hírek, ugye? - mondta Duncan.

- Igen - válaszolt Marlowe automatikusan - No persze, ha igazak.

- Egyik-másik túl szép ahhoz, hogy igaz legyen.

Marlowe kedvelte Duncant, ezt az alacsony, középkorú, vörös hajú skótot, akit semmi sem tudott kihozni a sodrából. Mindig mosolygott, mindig volt egy-két jó szava az emberhez. Ám Marlowe-nak az volt az érzése, hogy a százados ma valahogy más. De mitől?

Duncan észrevette a csodálkozását, és rávicsorított, hogy megmutassa új műfogsorát.

- Aha, ez az! - mondta Marlowe. - Nem tudtam, hogy mi nem stimmel rajtad.

- Milyen?

- Jobb, mint fogatlannak lenni.

- Köszönöm a bókot. Én azt hittem, nagyon jól néz ki.

- Nekem az alumíniumfog mindig hibás fognak tűnik.

- Pedig megszenvedtem érte, amíg kiszedtettem a sajátjaimat.

Alaposan megszenvedtem!

- Hál' istennek, az én fogaim jók. Tavaly tömettem őket. De te okosan tetted, hogy kihúzáttad a tieidet. Mennyit is?

- Tizennyolcat - mondta dühösen Duncan. - Teljesen elszuvasodtak. Az orvos mondott valamit, hogy a víz nem jó, meg nincs mit rágni, hogy ez a rizskúra nem tesz jót, meg a kalciumhiánytól van. De ez a műfogsor egész használható. - Megcsattogtatta néhányszor, aztán folytatta: - Ezek a fogászok nagyon ügyesen csinálják. Beismerem persze, kicsit mellbe vágja az embert, hogy nincs fehér foga. De szenvedés sincs, öregem, nem éreztem ilyen jól magam évek óta, és az sem számít, hogy alumínium. Örökké szenvedtem a fogaimmal. Egy e meg őket a fene.

Előttük a menetoszlop eleje kezdett félrehúzódni az út szélére, mert egy busz jött velük szemben. Ősrégi, pöfögő, füstölgő alkalmatosság volt, huszonnégy személyes, de belül szorongtak vagy hatvanan, főleg nők és gyerekek, kívül pedig még egy tucat ember csüngött rajta foggal-körömmel kapaszkodva. A busz tetején gyékénytekercecsek, csomagok, ketrecekben káráló tyúkok. Ahogy a busz elköhögött mellettük, a bennszülöttek kíváncsian bámultak a foglyokra, azok pedig sóváran nézték a csirkéket a ketrecekben, és reménykedtek, hogy a busz lerobban, vagy befordul az árokba, és akkor odamehetnek segíteni, miközben kiszabadítanának néhány csirkét. De a busz baj nélkül elment, hiába káromkodtak utána.

Marlowe Duncan százados mellett bandukolt, aki továbbra is a fogairól beszélt, és széles mosollyal mutogatta jobbra-balra. De nem volt igazi a mosolya. Kicsit groteszkül hatott.

Mögöttük egykedvűen baktatott az ór, majd rákiáltott egy fogolyra, aki kilépett a sorból. A fogoly visszaszólt neki, hogy hasmenése van, aztán leguggolt az út szélére és könnyített magán.

Az őr vállat vont, elővett egy cigarettát, rágyújtott. Aztán mindketten csatlakoztak a menethez.

- Peter! - szólalt meg Duncan halkán. Fedezz, légy szíves.

Marlowe előrenézett. Körülbelül húsz méterre az úttól, egy vízmosás melletti kis ösvényen állt Duncan felesége és kislánya. Ming Duncan szingapúri kínai nő volt. Bennszülött lévén, nem vitték külön táborba a többi fogolyfeleséggel és gyerekekkel együtt, hanem megengedték neki, hogy szabadon éljen a külvárosban. A kislányuk ugyanolyan szép volt, mint az anyja, nyúlánk, de az & arcán sohasem látszott bánkódás. Hetente egyszer "véletlenül" éppen arra jártak, hogy Duncan láthassa őket. A skót mindig azt mondta, hogy amíg láthatja őket, Changi nem is olyan elviselhetetlen.

Marlowe Duncan és az őr közé ügyeskedte magát, igyekezett takarni a századost, aki kicsit lemaradt, és most Marlowe emberei mellett menetelt.

Az anya és a gyermek mozdulatlanul állt a menet mellett. Amikor Duncan melljük ért, tekintetük néhány pillanatra találkozott. Duncan egy cetlit dobott az út szélére. Aztán elhaladt mellettük, és lassan beleveszett a távolodó emberáradatba. Ő tudta, hogy a szerettei látták a papírt, tudta, hogy megvárják, amíg az összes fogoly és az őr is eltűnik a szemük elől, és akkor felveszik és elolvassák. A gondolat boldoggá tette Duncant. "Szeretlek titeket, borzasztóan hiányoztok, ti vagytok az életem" - ezt írta a papírra. Az üzenet mindig ugyanaz volt, de mindig új, Duncannak is, az övéinek is, mert mindig frissen íródtak a szavak.

- Ugye, nagyon csinos? - mondta Duncan, amikor utolérte Marlowe-t.

- Gyönyörű. Szerencsés vagy. És a kislányod, Mordeen is napról napra szebb.

- Ó egy tündér. Hatéves lesz szeptemberben. Duncan hallgatott egy darabig, aztán folytatta:

- Ha megnősülsz, Peter, kínai lányt végy el. A kínai nő a legjobb feleség a világon. - Duncan ezt már többször elmondta. - Tudom, hogy nem könnyű, ha az ember ki van közösítve a mieink közül, és a gyerekek is nehéz, de boldog leszek, ha a feleségem karjában halhatok meg. - Sóhajtott. - De úgyse hallgatsz rám. Elveszel majd

egy angol lányt, és azt hiszed, hogy ez az élet. Pedig az nem lesz más, mint az élet elherdálása. Én tudom, kipróbáltam azt is.

- Majd meglátom, nem, Duncan? - nevetett Marlowe. Aztán a helyére indult, az embereihez. - Még találkozunk.

Már majdnem a repülőtérenél jártak. Itt egy csoport őr várt rájuk, hogy átvegye és a helyére kísérje a munkacsapatokat. Az őrök mellett csákányok, ásók, lapátok heverték egy rakáson. Az elosztás már elkezdődött, az őrök elindultak egy-egy csoporttal a repülőtér különböző sarkaiba.

Marlowe nyugatra nézett. Egy csoport már elindult a pálmafák felé. A fene egye meg! Megállította az embereit, tisztelgett az őröknek, és felfedezte közöttük Torusumit. Torusumi is megismerte Marlowe-t, és rámosolygott. - Üdvözöllek - mondta.

- Üdv - válaszolt Marlowe, akit zavarba hozott Torusumi kedvessége.

- Magammal viszlek téged, és az embereidet - mondta Torusumi, és a szerszámok felé intett.

- Köszönöm neked - mondta Marlowe, és intett az őrmesternek. - Vele kell mennünk. - Ez a nyavalyás a keleti oldalon dolgozik!

- bosszankodott az őrmester. - Micsoda pechünk van!

- Hát igen - mondta Marlowe mérgesen. Amikor a szerszámokért mentek, azért odaszólt

Torusuminak: - Remélem, ma a nyugati oldalra viszel bennünket. Ott hűvösebb van.

- A keleti oldalra megyünk. Én is tudom, hogy a nyugati oldal hűvösebb, de engem mindig keletre osztanak be.

Marlowe kockáztatott. - Méltányosabb bánásmódban is lehetne részed - mondta. Nem volt veszélytelen ilyeneket mondani egy őrnek. Torusumi hűvösen nézett rá, aztán megfordult és Azumihoz, a japán tizedeshez ment, aki mogorván állt egy kicsit odébb. Azumi a dühkitöréseiről volt nevezetes.

Marlowe nyugtalanul figyelte, ahogy Torusumi meghajol, és sebesen beszélni kezd a tizedessel. Aztán érezte a bőrén Azumi tekintetét.

Marlowe mellett az őrmester is aggódva nézte, mit történik. - Mit mondott neki, uram?

- Azt, hogy egyszer, a változatosság kedvéért mehetnénk a nyugati oldalra is.

Az őrmester elhúzta a száját. Ha a tisztet megpofozzák, az őrmester sem fog kimaradni. Aztán látta, hogy Azumi feléjük közeledik, mögötte két lépés távolságban Torusumi.

Azumi, a kis görbe lábú japán megállt öt lépésre Marlowe előtt, és jó tíz másodpercig az arcába bámult. Marlowe felkészült a pofonra. De nem pofon jött, Azumi hirtelen elmosolyodott, kivillantotta aranyfogait, és elővett egy csomag cigarettát. Megkínálta Marlowe-t, és mondott valamit japánul, amiből az csak annyit értett, hogy "soko-szan". Ezen meglepődött, mert itt még sohasem szólították soko-szannak, azaz tiszt úrnak, és ha egy ilyen pokolfajzat, mint Azumi, tiszt úrnak szólítja, az nagy megtiszteltetésnek számít.

- Arigato - mondta Marlowe, mikor a japán tüzet adott neki. "Köszönöm"; csak ennyit tudott japánul, meg persze azt, hogy "pihenj", "vigyázz", "futólépés", "tisztelegj" és "hozzám, te fehér gané". Utasította az elképedt őrmestert, hogy sorakoztassa az embereket.

- Igen, uram - mondta az őrmester, és megkönnyebbült, hogy ütőtávolságon kívülre kerülhetett.

Azumi odaszólt valamit japánul Torusuminak, az pedig futólépést vezényelt. Amikor már jól bent jártak a repülőtéren, biztos távolságra Azumitól, Torusumi Marlowe-ra mosolygott. - Ma a nyugati oldalon fogunk dolgozni. Fákat fogunk kivágni.

- Hogyhogy?

- Nagyon egyszerű. Megmondtam Azuminak, hogy te vagy a Király tolmácsa; ez sokat jelent, mert Azumi tíz százalékot kap a hasznunkból. Az embernek - vonta meg a vállát Torusumi gondolni kell a másakra is. És lehet, hogy ma még köthetünk valamilyen üzletet.

Marlowe megállította az embereit.

- Mi baj, uram? - kérdezte az őrmester.

- Semmit, őrmester. Figyelem, emberek! Ne csapjanak nagy zajt, de megyünk fát dönteni. - Hát ez remek!

Az ujjongást még csírájában kipisszentették. Amikor odaértek a három fához, Spence százados és csapata már ott volt az örrel

együtt. Torusumi odament hozzá, és némi szóváltás után elküldte. Spence és dühös emberei sorakoztak és elmasíroztak a káromkodó őr mögött. - Miért ti kaptátok a fákat? Mi voltunk itt először! kiabált Spence.

Torusumi intett Marlowe-nak, és leült az árnyékba, a puskáját pedig odatámasztotta a fa tövébe. - Állíts egy ört - ásított. - Téged teszek felelőssé, ha rajtakap valaki, hogy alszom!

- Csak aludj nyugodtan, megbízhatok bennem - válaszolt Marlowe.

- Az ebédhez ébresszetek fel. - Meglesz.

Marlowe őröket állított, aztán nekiestek a fáknak. Ki akarta kaparni a belsejüket gyorsan, mielőtt valaki megváltoztatja a parancsot.

Délre ki volt döntve a három fa, és a belüket is kikaparták az utolsó morzsáig. Mindenki kimerült, sajogtak a hangyacsípések, de mindez nem számított, mert gazdag volt a zsákmány. Két kókuszdiót vihetett haza mindenki, és még maradt tizenöt. Marlowe azt mondta, hogy ötöt odaadnak Torusuminak, tízet pedig ott helyben megesznek az ebédhez.

Éppen egy fának támaszkodott és pihegett, amikor egy vészjelfütyty hasított a levegőbe. Tüstént Torusumi mellett termett, és felrázta.

- Torusumi, ébredj, jön egy őr.

Torusumi talpra ugrott és leporolta az egyenruháját. - Jól van. Menj vissza a fákhoz, és csináljatok valamit - mondta halkan.

Aztán hanyagul kísértált a tisztásra. Amikor meglátta az ismerős ört, megnyugodott, és intett Marlowe-nak is. A két őr letette a puskát, leheveredett és rágyújtott. - Nyugalom - kiáltott oda Torusumi - csak a barátom jött

Marlowe mosolygott, aztán hátrakiáltott az őrmesternek: - Vágja félbe a két legszebb zsenge kókuszt, és hozza ide az öröknek! - Ha mindezt ő maga csinálja meg, odalett volna minden tekintélye az örök előtt.

Az őrmester gondosan kiválasztotta a két kókuszt, és levágta a tetejüket. A külső, zöldesbarna burok két hüvelyk vastagon, puhán vette körül a mélyen beágyazott héjat. A fehér dióbél éppen elég

puha volt ahhoz, hogy kanállal ki lehessen kaparni, az édes tej pedig hűsen, üdítően csillogott.

- Smith! - kiáltott az őrmester.

- Igen, uram.

- Vigye oda ezeket a rohadt japcsiknak.

- Miért éppen én? Nekem mindig többet kell dolgoznom, mint...

- Mozduljon meg végre, és jöjjön ide! Smith, a vékony kis londoni zsörtölődve feltápáskodott, és teljesítette a parancsot.

Torusumi és a másik őr jó ízűt ivott a kókuszából. Aztán odaszóltak Marlowe-nak: - Köszönjük neked!

- Béke legyen veletek - válaszolta Marlowe. Torusumi elővett egy gyűrött doboz Kooát, és átadta Marlowe-nak.

- Köszönöm neked - mondta Marlowe.

- Béke legyen veled - jött Torusumi válasza. Hét cigaretta volt a dobozban. A többiek ragaszkodtak hozzá, hogy Marlowe kettőt kapjon.

A maradék ötöt elosztották, egyet négyfelé törtek, és közös megegyezéssel ebéd utánra félretették.

Az ebéd rizs volt, hallötty és gyenge tea. Marlowe csak a rizst ette meg, s egy kis bachangot kevert hozzá. Desszertnek ott volt a kókusz. Ebéd végeztével fáradtan leült az egyik tuskó mellé, végignézett a repülőtéren, és várta az ebédszünet végét.

Déli irányban egy domb állt a domb körül pedig ezerszám nyüzsögtek a kínai munkások. Mindegyik két bambuszkosarat cipelt a vállán, egy bambuszrúd két végén. Felmásztak a dombra, megtöltötték a kosaraikat. Meg nem álltak egy pillanatra sem, szinte látni lehetett, hogyan tűnik el a domb.

Marlowe immár harmadik éve hetente négyszer-ötször volt kint a repülőtéren. Amikor Larkinnal először meglátták a dombokat, buckákat, a homokos földet, csak nevettek azon, hogy a japánok itt akarnak repülőteret építeni. Hiszen nincs sem traktorjuk, sem buldózerük. De most, két év után egy leszállópálya már működött, és a középső, amely a bombázókat is fogadja majd, szintén csaknem készen állt.

Marlowe csodálkozott ezeknek a szorgos hangyaembereknek a türelmén és kitartásán, és elgondolkodott, mit tudnának elérni, ha még modern gépeik is lennének.

Becsukta a szemét, és elaludt.

- Ewart! Hol van Marlowe? - pattogott Grey.

- A repülőtéren dolgozik. Miért?

- Ha visszajön, mondja meg neki, hogy azonnal jelentkezzen nálam.

- Hol találja meg magát?

- Mit tudom én! Keressen meg! - Grey a barakkból kilépve azonnal a latrinára futott, érezve, hogy közeledik a hascsikarás. Még félútig sem ért, amikor a görcs elkapta, és egy kis véres, nyálkás váladék kicsusszant belőle, még inkább átnedvesítve a szárazfübetétet, amelyet az alsónadrágjában viselt. A fájdalomtól elgyengülve nekitámaszkodott egy barakk falának, hogy összeszedje magát egy kicsit.

Grey tudta, hogy újból cserélni kellene már a betétet, aznap már negyedszer, de nem törődött vele. A betét legalább higiénikus és megvédi az alsónadrágját. Az egyetlen. A betét nélkül közlekedni sem tudna. Gusztustalan, gondolta magában, olyan, mint egy menstruációs vatta. Véres mocsok. De legalább használ.

Beteget kellett volna jelentenie aznap, de nem tehetette, hiszen Marlowe már-már a kezében volt. Nem, nem, ez túl jó alkalom, ezt nem szabad elszalasztani, és különben is, látni akarta Marlowe képét, amikor megmondja neki. Az a tudat, hogy a kezében van, megéri a szenvedést. A nyavalyás, semmirekellő gazember. És ha Marlowe megvan, akkor a Királyt is megszorogatja egy kicsit. Pár nap múlva a markában lesz mind a kettő. Tud a gyémántról, tudja, hogy a jövő hétig fel kell venniük a kapcsolatot. Azt még nem tudja pontosan, mikor, de meg fogják mondani neki. És megveregette gondolatban a saját vállát, büszke volt a ravaszságára, arra, hogy eredményesen működnek a besúgói.

Bement a katonai rendőrség barakkjába, és kiküldte az őrt. Kicserélte a fübetétet, és lesúrolta a kezét, hogy eltűnjön róla a szenny, a láthatatlan folt.

Ezután sokkal jobban érezte magát, s bár nehezen, de elindult lefelé a veranda lépcsőjén, és a raktárbarakk felé vette útját. A rendes heti szemléjét készült elvégezni, hetente egyszer ugyanis mindig megvizsgálta a rizs- és élelemkészletet. A leltár mindig stimmelt, Jones alezredes ugyanis lelkiismeretesen és hozzáértéssel

végezte a munkáját, a napi rizsadagot pedig mindig személyesen, a nyilvánosság előtt mérte ki. Csalásra nem volt semmi lehetőség.

Grey csodálta Jones alezredest, és az is tetszett neki, hogy mindent maga csinál, és így kizár minden hibalehetőséget. Irigyelte is ugyanékkor, hogy olyan fiatalon, alig harminchárom évesen alezredes lett. Tisztára megbolondít, ha bélegondolok - járt a fejében -, hogy ő alezredes, én pedig csak hadnagy vagyok, és csak annyi a különbség kettőnk között, hogy ő a megfelelő időben a megfelelő helyen volt. Hát persze, azért neked sincs okod a panaszra - társalgott tovább önmagával -, sok barátot szereztél, akik majd ki fognak állni érted, ha a háborúnak vége, ha Jones persze tartalékos, úgy sem fog a seregben maradni a háború után. Csakhogy a haverja Samsonnak és Smedly-Taylornak is, Grey főnökének, és együtt bridzsel a táborparancsnokkal. Mázlis dög, én is tudok olyan jól bridzselni, mint te, csak engem nem hívnak meg, pedig keményebben dolgozom bárkinél.

Amikor odaért a raktárhoz, javában folyt a napi rizsadag kiadása.

- Jó reggelt, Grey - köszönt neki Jones. Rögtön jövök.

Magas, jóképű, jól nevelt, nyugodt ember volt. Gyerekes arca miatt a legénység csak "kölyökezredesnek" emlegette.

- Köszönöm, uram.

Grey állt és figyelte, amint a konyhások a mérleghez járulnak. Minden konyha két embert küldött a raktárba, egy őrmestert és egy közlegényt, hogy szemmel tartsák egymást. Ezek bementek a lécszámot, az alezredes ellenőrizte a Listán, azután kimérték nekik a rizst. Ha mindez megvolt, a listán kipipálták őket.

Amikor az utolsó konyhát is kiszolgálták, Blakely őrmester, az ellátmányos, fogta a maradék zsák rizst, és bevitte a barakkba. Jones alezredes után bement Grey is, és szórakozottan hallgatta a fáradtan felsorolt adatokat: kilencezer-négyszáznyolcvanhárom főre tizenkét zsák rizs kiadva.

Grey figyelte, amint számolja, de tudta, hogy pontosan tizenkettő lesz. Jones folytatta: - Az egyik zsákban öt kilóval kevesebb volt (ez elég gyakran előfordult), a szemét és az üledék súlya pedig elérte a tíz kilót.

Az alezredes odament a maradék zsákhoz, és rátette a mázsára, amit időközben Blakely őrmester behúzott a barakkba. Tíz kiló és

egynyolcad kilónyi súlyt rakott a serpenyőbe, aztán lehajtotta a kallantyút. A súly lassan elindult, és középen ingadozott.

- Stimmel - mosolygott elégedetten Greyre.

Minden egyéb tétel - egy fél marhaborda, tizenhat kishordós szárított hal, öt tucat tojás, huszonöt kiló só, a borsos és chilis zacskók - hiánytalanul megvoltak.

Grey aláírta a jegyzőkönyvet, és fájdalmas grimaszt vágott, mivel megint bélgörcs szorongatta. - Hasmenés? - kérdezte Jones résztvevően. - Sajnos. - Grey körülnézett a félhomályban és tisztelgett. - Köszönöm, uram. Legközelebb a jövő héten.

- Én is köszönöm, hadnagy úr.

Kifelé menet Greyt megint elkapta a görcs, belebotlott a mérlegbe és felborította. A súlyok szanaszét gurultak a földön.

- Bocsánat - mondta Grey. - Milyen ügyetlen vagyok. - Felállította a mérleget, és kezdte keresni a súlyokat, de Jones és Blakely már ott térdelt mellette, és buzgón kotorásztak a padlón.

- Hagyja csak, Grey - mondta Jones, és ráförmedt Blakelyre: - Hányszor megmondtam, hogy a sarokba tegye a mérleget!

De Grey addigra már felvett egy egykilós súlyt, rápillantott, majd meglepetésében majdnem elejtette. Nem akart hinni a szemének, kivitte az ajtóba, és megvizsgálta világosban is, nem tévedett-e. De nem. A súly alján kicsi, agyaggal betömött lyuk volt. Grey krétafehér arccal piszkálta ki körmével az agyagot.

- Mi az, Grey? - kérdezte Jones.

- Ez a súly hamis - mondta a hadnagy, levegő után kapkodva.

- Micsoda? Az lehetetlen! - Jones odament

Greyhez. - Mutassa! - Hosszasan tanulmányozta, aztán elmosolyodott.

- Dehogyan hamis. Ez egy korrekciós lyuk. Ez a súly egy kicsit nehezebbre sikerült a kelleténél. - Fátyolosan felnevetett. - Már egy pillanatra komolyan megijedtem.

Grey gyorsan felkapott egy másik súlyt. Az is lyukas volt az alján.

- A szentség! Mindegyiket meghamisították - Ez képtelenség - mondta Jones. - Ezek korrekciós...

- Én is értek a súlyokhoz - mondta Grey. - Tudom, hogy semmilyen lyuk nem lehet rajtuk, sem korrekciós, sem másmilyen! Ha egy súly rossz, nem bocsátják forgalomba.

Blakelyre támadt, aki az ajtónál lapult. - Maga mit tud erről?

- Semmit, uram - válaszolta Blakely rémülten.

- Mondja el, amíg szépen van!

- Semmit sem tudok, uram, becsületszavamra...

- Rendben van, Blakely. Tudja, mit csinállok? Ahogy most kilépek a barakkból, elmondom mindenkinek, hogy mit láttam, és megmutatom ezt a súlyt. És mire odaérek Smedly-Taylor ezredeshez, magukat már meglincselték!

Grey az ajtó felé indult.

- Várjon, uram! - nyögte ki Blakely. - Elmondok mindent. Nem én voltam, hanem az alezredes úr. Ő kényszerített rá, mert egyszer rajtakapott, hogy elloptam egy kis rizst, és azt mondta, hogy felad, ha nem segítek neki.

- Fogja be a száját, maga bolondi - csattant fel Jones. Aztán már nyugodtabb hangon Greyhez fordult. - Ez a csirkefogó megpróbál engem is bemártani. Én nem tudtam semmiről...

- Ne hallgasson rá, uram! - vágott közbe hadarva Blakely. - Mindig ő méri a rizst egyedül. Mindig! És nála van a szekrénynek a kulcsa, ahol a súlyokat tartja! Maga is tudja, hogy mindent ő maga csinál. És aki a súlyokkal bánik, annak néha meg kell nézni az alját is, nem? Akármilyen jól vannak álcázva a lyukak, észre kell venni! És ez már több, mint egy éve megy így.

- Pofa be, Blakely! - üvöltött Jones. - Fogja be a száját!

Mindenki elhallgatott.

Grey törte meg a csendet. - Alezredes úr, mióta használják ezeket a súlyokat?

- Nem tudom.

- Egy éve? Két éve?

- Honnan a fenéből tudnám? Lehet, hogy a súlyok hamisak, de nekem semmi közöm ehhez. - De hiszen zárva tartja őket, és magánál a kulcs.

- Igen, de ez nem jelenti azt, hogy... - Soha nem nézte meg a súlyok alját?

- Nem, de...

- Nagyon különös! - folytatta Grey könnyörtelenül.

- Nem. Nincs ebben semmi különös. És nem hagyom, hogy faggasson engem, mint...

- A saját érdekében mondja el az igazat!
- Fenyeged engem, hadnagy? Hadbírótság elé állítatom!
- Én nem fenyegetem, alezredes úr. Hivatalos minőségben vagyok itt, és annyi biztos, hogy a súlyokat meghamisították, igaz?
- Ide figyeljen, Grey...
- Igaz? - Grey Jones orra alá tartotta a súlyt. Jones sápadt arcáról eltűnt minden gyerekesség. - Hát... igen... igaz - mondta Jones -, de az nem jelenti azt, hogy...
- Ez azt jelenti, hogy vagy Blakely, vagy maga a vétkes. Vagy mind a ketten. Csak maguk jöhetnek be ide. A súlyok könnyebbek a szabályosnál, a többletélelmet pedig maguk bezsebelték.
- Nem én, uram - siránkozott Blakely. - Ha csak egy fél kilót kaptam minden tíz...
- Hazudik! - kiabálta Jones.
- Nem, nem hazudok! Mondtam magának legalább százszor, hogy egyszer ráfizetünk! - Greyhez fordult, a kezét tördelte. - Kérem, uram, kérem, ne szóljon senkinek. Az emberek széttépnek bennünket.
- Remélem, hogy megteszik, maga gazember! - Grey boldog volt, hogy megtalálta a hamis súlyokat. Nagyon boldog.
Jones alezredes elővette a dózniját, és sodorni kezdett egy cigarettát. - Kér egyet? - elgyötört gyerekarca puhatolózó mosollyal nézett Greyre.
- Nem, köszönöm. - Greynek már négy napja nem volt a szájában füstölhivaló, és rettenetesen vágyott rá.
- El lehetne intézni ezt - mondta Jones, ahogy lassan visszatért a kisfiússága és jólneveltsége. - Lehet, hogy valaki tényleg babrálta ezeket a súlyokat. De a különbség jelentéktelen. Könnyen kicserélhetjük őket más súlyokkal, hitelesekkal...
- Tehát beismeri, hogy ezek hamisak.
- Én csak azt mondom, Grey... - Jones elhallgatott. - Menjen ki, Blakely. Várjon oda- kívül.
- Blakely, maga csak maradjon ott, ahol van - mondta Grey, aztán tisztelettudóan nézett vissza Jonesra. - Nem szükséges, hogy Blakely elmenjen, ugye, uram?
Jones egy darabig a füstfelhő mögül tanulmányozta Greyt, aztán megszólalt: - Nem szükséges. A falaknak nincs füle. Rendben van,

fél kiló rizst kap minden héten.

- Ennyi az egész?

- Jó, legyen egy kiló hetente. És kap egy kis halat is.

- Cukor? Tojás? Semmi?

- Azt a kórház kapja, maga is tudja.

Jones várakozott. Blakely pedig a háttérben szipogott. Grey szintén várt egy darabig, aztán zsebre vágta a súlyt, és elindult kifelé.

- Grey, várjon! - Jones elővett két tojást, és oda akarta adni neki.

- Tessék, ezen felül kap egy tojást is minden héten. Meg egy kis cukrot is.

- Megmondom, hogy mit teszek, alezredes úr. Odamegyek Smedly-Taylor ezredeshez, elmondom, hogy mit ajánlott nekem, és megmutatom neki a súlyokat. És ha legközelebb latrinapucolás lesz, én is odamegyek, és belevágom magát az egyik lyukba, és szép lassan alányomom, mert látni akarom, ahogy fuldoklik. Hallani akarom, ahogy üvölt, és látni, ahogy az utolsókat rúgja. És magát is, Blakely.

Kilépett a barakkból a napra; a hőség tüstént fejbe vágta, a beleibe pedig újból belehasított a fájdalom. De erőt vett magán, és lassan elindult lefelé a dombon.

Jones és Blakely a barakk ajtajában állt, és halálra váltan nézett utána.

- Istenem, mi lesz most velünk? - siránkozott Blakely. - Felhúznak bennünket a...

Jones berántotta a küszöbről, bevágta az ajtót, és visszakézből hatalmas pofont kevert le neki. - Pofa be!

Blakely a padlón motyogott valamit, csorogtak a könnyei, Jones pedig felrántotta, és megint megütötte.

- Ne üssön meg, nincs joga hozzá, hogy...

- Hallgasson, és figyeljen ide! - Jones megíázta az őrmestert. - Figyeljen ide, maga átkozott! Ezerszer megmondtam, hogy szemlenapon a jó súlyokat használja, maga agyalágyult barom! Ne szipogjon már, hanem figyeljen! Először is; letagad mindent, ami itt elhangzott. Érti? Én nem tettem ajánlatot Greynek, világos?

- De uram...

- Letagadja, érti?

- Igen, uram.

- Helyes. Mind a ketten tagadni fogunk, és ha nem tér el ettől, akkor kihúzom a pácból.

- Ki tud húzni, uram?

- Ha letagad mindent, akkor igen. Továbbá: maga nem tud semmit a súlyokról, mint ahogy nem tudok én sem. Világos?

- De hát csak mi... - Világos?

- Igen, uram.

- Aztán: itt semmi az égvilágon nem történt azon kívül, hogy Grey felfedezte a hamis súlyokat, és mi ketten meg voltunk döbbenve a dolgon. Érti?

- De...

- És most mondja el, hogy mi történt. Az ég áldja meg, szedje össze magát, és mondja el! bömbölte Jones.

- Hát... éppen végeztünk az ellenőrzéssel, amikor... amikor Grey hadnagy belebotlott a mérlegbe, felrúgta a súlyokat, és... és aztán láttuk, hogy a súlyok hamisak. Ez így jó, uram?

- És aztán mi történt?

- Szóval... - Blakely gondolkozott egy pillanatig, aztán felcsillant a szeme. - Grey megkérdezett bennünket, hogy mit tudunk a súlyokról, de én sosem láttam még, hogy hamisak lettek volna, és maga is éppen úgy meg volt lepve. Aztán Grey elment.

Jones dohánnyal kínálta Blakelyt. - De azt elfelejtette, hogy Grey mit mondott aztán. Nem emlékszik? Azt, mondta: "Ha adnak nekem egy kis plusz rizst, egy fél kilót hetenként, meg egy vagy két tojást, nem jelentem fel magukat." És akkor én azt mondtam, hogy menjen a fenébe, mert én magam fogom jelenteni ezt a súly dolgot, meg feljelentem őt is. És különben is, majd az eszemet vesztettem, úgy aggasztott ez a dolog. Hogy kerülhettek oda ezek a súlyok? Ki lehetett az, aki meghamisította őket?

Blakely csodálattal nézett rá. - Igen, uram, emlékszem rá, határozottan. Grey rizst kért és tojást. Éppen úgy, ahogy mondta.

- Hát emlékezzen is rá, maga ostoba! Ha a rendes súlyokat használja, és tartja a száját, most nem ülnénk a slamasztikában. Ne merjen cserbenhagyni, mert magára kenem az egészet. Az én szavam lesz szembeállítva a magáéval.

- Nem hagyom cserben, uram, megígérem.

- Most viszont a mi szavunk áll Grey szavával szemben. Tehát ne aggódjon. Csak használja a fejét, és ne felejtse, amit megbeszéltünk.

- Nem felejttem el, uram.

- Helyes. - Jones bezárta a szekrényt, aztán a barakk ajtaját, és elment.

Jones okos ember, győzködte magát Blakely; ki fog húzni mind a kettőnket a csávából. Most; hogy a leleplezés okozta sokk elmúlt, kezdte magát biztonságban érezni. Hát persze, Jonesnak a saját bőrét is mentenie kell, és azzal együtt az övét is meg fogja menteni.

Smedly-Taylor ezredes komoly képpel vizsgálta a súlyt.

- Elképesztő! - mondta. - Képtelen vagyok elhinni. - Töprengve nézett Greyre. - Komolyan azt mondja, hogy Jones alezredes meg akarta vesztegetni? A tábor élelmiszerkészletéből?

- Igen, uram. Úgy történt, ahogy mondtam. Smedly-Taylor leült az ágyára, és letörölte ma- fiáról az izzadságot. Tikkasztó meleg volt. Nem hiszem el - ismételte és rázta a fejét.

- Csak ők férhettek hozzá a súlyokhoz...

- Tudom. Nem a maga szavaiban kételkedem, Grey, csak ez az egész egyszerűen hihetetlen.

Smedly-Taylor jó ideig hallgatott, Grey pedig türelmesen várt.

- Grey! - Az ezredes még mindig a súlyt és a rajta lévő lyukat vizsgálta. - Meg kell gondolni, mit csináljunk. Ez az egész ügy borzasztó nagy veszélyt rejt magában. Nem beszélhet róla senkinek, érti? Senkinek!

- Igen, uram.

- Ha tényleg úgy van, ahogy mondja, azokat az embereket felkoncolják. - Smedly-Taylor ismét a fejét rázta. - Az a két ember... az a Jones alezredes képes volt a tábor készletét... Minden súly hamis?

- Igen, uram.

- Mennyivel nyomhat kevesebbet így egy súly?

- Nem tudom, de talán minden mázsán nyernek vagy fél kilót. A szárított halról és a tojásról most nem is beszélek. Lehet, hogy mások is benne vannak a dologban, kell lenni még másoknak is, mert ők nem főzhatték meg a fölösleges rizst észrevétlenül. Lehet, hogy az egész konyha benne van.

- Egek! - Smedly-Taylor felállt, és járkálni kezdett. - Köszönöm, Grey, remek munkát végzett. Gondoskodom róla, hogy ennek nyoma legyen a jelentésben. Nagyszerű munka volt, Grey - mondta, és kezet nyújtott.

Grey keményen megszorította a kezét. - Köszönöm, uram. Csak az a kár, hogy nem előbb lepleztem le őket.

- De most... egy szót se senkinek. Ez parancs!

- Értettem. - Grey tisztelgett és lelépett. Szinte repült, alig érintette lábával a talajt.

Azt mondta neki Smedly-Taylor: "Gondoskodom róla, hogy ennek nyoma legyen a jelentésben!" Lehet, hogy előléptetik, kezdett reménykedni Grey. Volt már olyan, hogy valakit a táborban léptettek elő, és őrá bizony ráférne a magasabb rang. Grey százados! Ez már jobban hangzana! Grey százados!

Lassan telt a délután. Munka híján nehéz volt Marlowe-nak talpon tartani az embereket, ezért élelemkereső csoportokat küldött szerteszét, és váltogatta az öröket, mert természetesen Torusumi ismét elaludt. Kegyetlen, perzselő volt a hőség, mindenki átkokat szórt a napra, és várta az estét.

Torusumi végül felébredt, könnyített magán a bokrok között, fölvette a puskáját, és járkált fel-alá, hogy kimenjen a szeméből az álom. Ráivallt a bóbiskoló emberekre, aztán azt kiabálta Marlowe-nak: - Állítsd talpra ezeket a pokolfajzatokat, és mondd meg nekik, hogy dolgozzanak, vagy legalább csináljanak úgy, mintha dolgoznának.

Marlowe odament hozzá. - Bocsáss meg, hogy gondot okozunk neked. - Aztán az őrmesterhez fordult. - Az ég áldja meg, megmondtam, hogy figyeljen rájuk. Mondja meg ezeknek a hülyéknek, hogy ássanak egy gödröt, vagy vágják össze azt a fát darabokra, vagy szedjenek pálmaleveleket, de csináljanak valamit, az ég szerelmére!

Az őrmester egy szempillantás alatt talpra ugrasztotta az embereket; akik azonnal a lázas tevékenység látszatát keltették. Ezt a képességet már művészi tökélyé fejlesztették.

Eltűnt néhány kókuszdió burka, lecsupaszodott néhány pálmaág, a fák törzsét számtalan helyen megjelölték a fűrészszel. Ha olyan sebességgel és buzgalommal dolgoztak volna mindennap, ahogy

most mímelték, az egész környéket pillanatokon belül simára gyalulták volna,

Az őrmester lihegve jelentette Marlowe-nak: - Mindenki úgy nyüzsög, mint még soha.

- Helyes. Már nem lehet sok hátra.

- Uram. Megtenne... Lenne szíves megtenni nekem valamit?

- Mit?

- Arról van szó, hogy maga ügyis... - Zavartan törölte meg a száját, de folytatta, mert kár lett volna elszalasztani ezt a jó alkalmat. Nézze meg ezt. - Töltőtollat vett elő. - Nem segítene eladni ennek a ferde szeműnek?

- Azt akarja, hogy én adjam el? - bámult rá Marlowe.

- Igen, uram. Mert arra gondoltam, hogy maga barátja a Királynak, és akkor... szóval maga is tudja, hogyan kell az ilyesmit csinálni.

- Tilos az örökkel üzletelni, ezt az ő szabályaik is tiltják meg a mieink is.

- Ugyan már, uram, tőlem nem kell tartania. Hiszen maga meg a Király ügyis...

- Mi van velem meg a Királlyal?

- Semmi, uram - lett egyszerre óvatosabb az őrmester.

Marlowe az őrmesterre nézett, aztán a tollra, és eltűnődött, hogy miért is gurult ennyire dühbe. Hiszen végül is üzletelt már a Királlyal, és csakugyan barátja a Királynak. És ebben nincs semmi. Ha nem volna a Király barátja, sosem kerültek volna ide fákat kivágni, hanem most valószínűleg inaszakadásig robotolhatna. Tehát minden oka megvan rá, hogy a Királlyal kapcsolatos hírnevét fenntartsa. A kókuszdiókat is neki köszönheti:

- Mennyit akar érte?

Az őrmester elnevette magát. - Hát nem Parker, de arany hegye van. - Lecsavarta a kupakját, és megmutatta. - Valamennyit azért biztosan ér. Majd meglátja, mennyit ad érte.

- Tudni akarja, hogy mennyit kér érte, ügyis meg fogom kérdezni, de maga szabja meg az árát.

- Ha hatvanötöt ki tud belőle csikarni, én boldog leszek.

- Ér annyit?

- Azt hiszem.

A tollnak tényleg arany hegye volt, benne a tizennégy karát jelével, és amennyire Marlowe meg tudta állapítani, a jel valódi volt. Nem úgy, mint azon a másikon.

- Hol szerezte?

- Az enyém. Tartogattam a nehéz napokra. Marlowe biccentett. Hitt az őrmesternek.

Rendben van, megpróbálom. Addig tartsa szemmel az embereket, és gondoskodjék őrszemről.

- Ne aggódjon, uram. Nem fognak lebzselni, garantálom.

Torusumi egy vadszőlővel befutott fatörzsnek támaszkodott. Marlowe odament hozzá.

Torusumi az órájára nézett és ásított. - Egy óra múlva mehetünk.

Levette a sapkáját, és letörölte vele az arcáról és a nyakáról az izzadságot. - Ez a rohadt hőség...

- Igen. - Marlowe megpróbált magabiztosan és jelentőségteljesen beszélni, úgy mint a Király: - Egy barátom szeretne eladni egy tollat. Eszembe jutott, hogy megmutatom neked, mint barátomnak, hátha meg akarod venni.

- Parker toll?

- Nem. - Marlowe elővette a tollat, lecsavarta a kupakját, és úgy tartotta a hegyét, hogy megcsillanjon rajta a napsugár. - De arany hegye van.

Torusumi megvizsgálta. Csalódott volt, hogy nem Parker, de hát az túl szép lett volna. Olyat nem lehet a repülőtéren szerezni. Olyat csak a Király ad el, személyesen.

- Nem ér sokat - mondta.

- Persze hogy nem. Ha úgy gondolod, hogy nem érdemes időt pazarolni rá... - Marlowe visszatette a zsebébe a tollat.

- Akár pazarolhatok is rá időt. Legalább elütjük ezt az órát: - Megvonta a vállát. - Egy ilyen vacakért nem adok többet... hetvenöt dollárnál.

Marlowe elképedt, hogy az első ajánlat ilyen magas. Az őrmester nem lehet tisztában a toll valódi értékével. Csak tudnám, gondolta, mennyit érhet valójában.

Leültek és alkudozni kezdtek; Torusumi méregbe gurult néhányszor, de Marlowe szilárd maradt: végül megegyeztek százhusz dollárban és egy doboz Kooában.

Torusumi felkelt, és megint ásított. - Indulhatunk. - Rámosolygott Marlowe-ra. - A Király jó tanító. Ha legközelebb találkozom vele, elmondom neki, hogy kihasználtad a barátságunkat, olyan erőszakosan alkudoztál. - Tettetett önsajnálattal rázta a fejét. - Ennyit adni egy nyomorult tollért! A Király biztosan ki fog nevetni. Mondd meg neki, hogy mához egy hétre én leszek őrségben. Hozhatna egy jó órát. De igazán jót!

Marlowe elégedett volt, hogy sikerrel lebonyolította az első önálló üzletét, és minden bizonnyal tisztességes árat is kapott. De kínos dilemmába került. Ha az összes pénzt odaadja az őrmesternek, a Király haragudni fog. Ezzel veszélyeztetné a Király által oly gondosan kiépített árrendszert. Pedig Torusumi biztosan megemlíti majd neki a tollat, és az árat is. Ha viszont csak annyit ad az őrmesternek, amennyit az kért, a többit pedig megtartja, az csalás. Vagy csak "jó üzlet"? Tulajdonképpen az őrmester csak hatvanötöt kért, annyit is kell kapnia. Különben is, Marlowe egy csomó pénzzel tartozik a Királynak. Bánta, hogy belevágott az egészbe. Beleesett a saját csapdájába. Most mit csináljon? Így se jó, úgy se jó.

Lassan, gondterhelten bandukolt vissza. Az őrmester már sorakoztatta az embereket, és várakozásteljesen vonta félre Marlowe-t. - Készen vagyunk, uram. A szerszámokat is ellenőriztem. - Aztán leeresztette a hangját: - Sikerült?

- Igen. - Marlowe döntött. Zsebébe nyúlt és odaadta az őrmesternek a neki járó bankókat. - Tessék. Hatvanöt dollár.

- Nahát, uram! Maga igazán ügyes! - Az őrmester fogott egy ötdolláros, és átadta neki. Még tartozom másfél dollárral.

- Nem tartozik nekem semmivel.

- Tíz százalék jár magának. Ennyi a szokásos tarifa, és én boldogan fizetek ennyit. Ahogy lesz apróm, megadom a másfél dollárt is.

Marlowe visszaadta a pénzt. - Nem kell támadt fel benne a büntudat. - Tartsa meg.

- Ragaszkodom hozzá, uram - nyomta vissza a pénzt a tenyerébe az őrmester.

- Ide figyeljen, őrmester...

- Legalább ezt az ötöst fogadja el. Ne rontsa el az örömet. Olyan rossz szájíz maradna bennem utána. És tényleg nagyon hálás

vagyok.

Marlowe visszafelé az egész úton hallgatott. Tisztátalannak érezte magát, de örült is, hogy megvan az a pénz, amellyel a Királynak tartozik. Az őrmester csak azért kérte meg, mert tudta, hogy ismeri a Királyt. Nem az őrmester a barátja, hanem a Király. Még akkor is ez az egész nyavalyás ügylet kavargott a fejében, amikor a barakkjához ért.

- Grey kéret, Peter - mondta Ewart. - Miért?

- Nem tudom. De elég haragosnak látszott. Marlowe fáradt agya tüstént az új veszélyre koncentrált. Biztosan a Királlyal van kapcsolatban a dolog. Greytől semmi jót nem várhat az ember. Gondolkozz, Peter, gondolkozz! A falu? Az óra? A gyémánt? Csak nem a toll? Nem, ez hülyeség, arról még nem szerezhettek tudomást. Menjen előbb a Királyhoz? Lehet; hogy ő tudja, miről van szó. De az veszélyes lehet; elképzelhető, hogy Grey azért mondta Ewartnak, hogy hívat, hogy hibára kényszerítsen. Tudnia kellett, hogy munkára vagyok vezényelve.

Mindenesetre semmi értelme áldozati bárányként menni a kés alá, ha az ember izzadt és koszos. Előbb lezuhanyozom, aztán majd felsétálok a börtönbarakkhoz. Ráérősen.

Az egyik zuhanyozórózsa alatt Johnny Hawkins állt.

- Szervusz, Peter - köszönt rá.

Marlowe arcát hirtelen elöntötte a büntudat pírja. - Szervusz, Johnny. - Hawkinson látszott, hogy beteg. - Nézd Johnny, én nagyon sajnálom, hogy...

- Erről nem akarok beszélni - mondta Hawkins. - Örülnék, ha nem hoznád elő.

Marlowe elhűlt. Tudja talán, hogy ő is evett belőle? Hirtelen egy szó villant az agyába: kannibalizmus. Még most is olyan szörnyűnek tűnt az egész, pedig már régen volt! Vagy csak tegnap? Nem, kizárt dolog, hogy tudja, hiszen akkor nekem esne, hogy megöljön. Legalábbis, ha én lennék a helyében; azt tenném. Tényleg azt tenném? Úristen, hogy idáig jutottunk! Minden, amiről azt hinnénk, hogy rossz, az jó, és fordítva. Ezt még képtelenség felfogni. Túl sok egy embernek. Bolond, összekuszált világ. Meg az a hatvan dollár és a cigaretta, amit kerestem, ugyanakkor loptam... vagy

szereztem? Azzal mit csináljak? Adjam vissza? Az biztosan helytelen volna.

- Marlowe!

Peter megfordult. Grey állt kajánul a zuhanyozó oldalánál.

- Utasítottam, hogy jelentkezzen, amint visszajön!

- Annyit mondtak, hogy hívat. Előbb le akartam zuhanyozni, aztán...

- Én utasítást hagytam, hogy azonnal jelentkezzen. - Grey arcán fölényes mosoly bujkált. - De nem számít. Barakkörizetbe veszem.

Csend lett a zuhanyozóban, a tisztek figyelték a fejleményeket.

- Ugyan miért?

Grey élvezettel nézett Marlowe gondterhelt arcára. - Mert megszegte a parancsokat.

- Miféle parancsot szegtem én meg?

- Ugyanolyan jól tudja, mint én. Úgy bizony, izzadjon csak egy kicsit. Hadd furdalja a lelkiismeret, ha ugyan van lelkiismerete.

Vacsora után jelentkezik Smedly-Taylor ezredesnél. De öltözzön fel rendesen, tiszthez méltóan, ne úgy menjen oda, mint egy szajha.

Marlowe elzárta a csapot, belebújt a szárongjába, és egy ügyes mozdulattal csomót kötött a derekán. Érezte, hogy a tisztek szeme részegeződik. Agya veszettül dolgozott, próbált rájönni, mi lehet a vád, de igyekezett leplezni az aggodalmát. Miért szerezzen örömet vele Greynek?

- Magának pocskék a modora, Grey. Neveletlen, kellemetlenkedő alak - mondta fensőbbiségesen.

- Hát ma aztán megtudtam, hogy mit takar a jólneveltség, maga csirkefogó - mondta Grey. - És nagyon örülök, hogy nem tartozom a maguk büdös osztályához, maga kókler.

- Utoljára mondom, Grey, fékezze a nyelvét, mert esküszöm, hogy kiköpetem magával!

Grey próbált uralkodni magán. Le akart számolni ezzel az alakkal, itt, most azonnal. El tudna vele bánni, érezte, hogy el tudna. Bármikor, még a hasgörcs ellenére is. - Ha valaha élve kikerülünk innen, az első dolgom lesz, hogy megkeresem. A legelső!

- Örömmel állok elébe. De addig is, ha még egyszer sérteget, szájon vágom. - Marlowe a többi tiszthez fordult: - Hallották, én

figyelmeztettem. Énrám nem fog fröcsögni ez a csatornatöltelék. -
Aztán ránézett a hadnagyra: - És most hagyjon békén!

- Nem hagyhatom békén, mert maga megszegte a törvényeket.

- Miféle törvényről beszél?

- Vacsora után jelentkezik Smedly-Taylor ezredesnél. És ne felejtse, hogy addig barakkőrizetben van.

Grey elment. A jelenet végére minden diadalmámora elapadt.
Ostobaság volt Marlowe-t sértegetni. Nem volt rá semmi szükség.

XVIII.

Amikor Marlowe Smedly-Taylor ezredes bungalójához ért, Grey már ott várta.

- Szólok az ezredesnek, hogy megérkezett -: mondta Grey.

- Nagyon kedves. - Marlowe kényelmetlenül érezte magát. A Royal Air Force feliratú kölcsönvett ellenzős sapka idegesítette, zavarta a rongyos, bár tiszta ing is, amelyet viselt. A szárong sokkal kényelmesebb viselet, gondolta, sokkal ésszerűbb. A szárongról eszébe jutott, hogy holnap van a pénzátadás napja. Holnap hozza, Sagata a pénzt a gyémántért, és akkor három nap múlva mennek a faluba... Lehet, hogy Salina...

- Mehet, Marlowe. Vigyázz! - vezényelt Grey.

Marlowe vigyázzba állt, és szabályos léptekkel bemasírozott az ezredes szobájába. Ahogy elhaladt Grey mellett, odasúgta neki:

- Nyald ki, fiacskám! - Ettől kicsit megkönnyebbült, aztán máris az ezredes előtt találta magát. Előírásosan tisztelgett, és szemét az ezredesre szegezte.

Smedly-Taylor durva íróasztalnál ült, sapkában, sétapálcáját az asztalon tartva. Keményen nézett Marlowe-ra, és precízen viszonzta a tisztelgést. Nála minden a hadsereg szabályzatának megfelelően történt.

Végigmérte a feszesen álló fiatalembert. Helyes, mondta magában, ez legalább mellette szól. Egy darabig nem szólt semmit. Szokása szerint, egy kicsit nyugtalanítani akarta a vádlottat. Végül megszólalt:

- Nos, Marlowe repülőhadnagy? Mit tud felhozni a mentségére?

- Semmit, uram. Nem tudom ugyanis, hogy mivel vádol.

Smedly-Taylor meglepetten nézett Greyre, aztán Marlowe-ra emelte rosszalló tekintetét. Olyan sok szabályszegést követ el, hogy nem is tudja számon tartani őket? Tegnap bent járt a börtönépületben. Ezt a szabályok tiltják. Nem viselt karszalagot. Ez is ellenkezik a rendelkezésekkel.

Marlowe megkönnyebbült. Szóval csak a börtönről van szó? De vajon tudnak-e a kutyáról is? - Nos - kérdezte az ezredes kurtán -, így volt vagy nem?

- Így volt, uram.
- Tudta, hogy két utasítást is megszeg?
- Igen, uram,
- Miért ment be a börtönbe?
- Meg akartam látogatni valakit.
- Igen? - Az ezredes várt, majd gúnyosan megismételte: - Szóval meg akart valakit látogatni.

Marlowe nem szólt semmit. Várt. És jött is, amire számított.

- Az amerikai is bent volt a börtönben. Vele volt?
- Egy darabig. De ezt nem tiltja a törvény, uram. A másik két pontot viszont megszegtem... ezt nem tagadom.
- Miféle rosszban sántikáltak? - Szó sem volt ilyesmiről.
- Szóval azt elismeri, hogy maguk ketten időnként rosszban sántikálnak?

Marlowe dühös volt magára, hogy nem gondolkodott, mielőtt válaszolt, pedig ez a finom úriember nem a szövetségese, erről igyekezett nem meglepedkezni. - Nem, uram - válaszolta, és mereven az ezredesre nézett. Nem szólt többet, tartotta magát az arany szabályhoz, hogy az ember csak annyit mondjon, ha kihallgatják, hogy "igen, uram" meg "Nem, uram", aztán mondja meg az igazat. Az is alapszabály volt, hogy egy tiszt mindig igazat mond. És erre itt van ő, és minden családi hagyomány, minden neveltetés ellenére hazudik, illetve elhallgatja az igazságot. Ez teljességgel helytelen. Vagy mégsem az?

Smedly-Taylor ezredes most belekezdett abba a játékba, amelyet oly sokszor eljátszott már. Ez abból állt, hogy játszadozott könnyedén az emberrel, és amikor kedve tartotta, lesújtott rá:

- Nézze, Marlowe - kezdte atyai hangon -, úgy értesültünk, hogy maga kétes elemekkel barátkozik. Bölcs dolog lenne, ha nem feledkezne meg arról, hogy tiszt és úriember. Például itt van ez az amerikai, ez az ügyeskedő zugkalmár. Még nem kaptuk el, de tudjuk, hogy az, és magának is tudnia kell. Én azt tanácsolnám, hogy hagyjon fel ezzel a kapcsolattal. Nem utasíthatom erre, de tanácsolom.

Marlowe legbelül mélyen megbántva érezte magát, de nem szólt semmit. Igaz volt, amit az ezredes mondott, a Királyt mégis a barátjának tartotta, a Király etette, segítette őt meg a brancsát is.

Marlowe szeretne volna ezt mondani: - Maga téved, de ez engem nem érdekel. Én jól megvagyok vele, rendes ember, jól érezzük magunkat együtt. - És kedve lett volna bevallani az üzleteléseket, a falut, a gyémántot és a mai üzletet is. De lelki szemeivel rács mögött látta a Királyt, tehetetlenül, úgyhogy megacélozta az akaratát, és nem vallott.

Smedly-Taylornek nem volt nehéz észrevennie az előtte álló fiatalember lelkitusáját. Olyan egyszerű lett volna barátságosan azt mondani neki: - Nézze, fiam, én megértem a maga gondját. Isten tudja, mióta vagyok már különböző ezredek vezetésével megbízva. Tudom jól, mi a maga dilemmája: nem akar besúgó lenni. Ez csak helyeselhető. De maga hivatásos tiszt, régi tiszt családból származik, gondoljon azokra a nemzedékekre, akik a családjában tisztként szolgálták a hazát. Rájuk gondoljon, most a becsülete forog kockán. El kell mondania az igazat. Aztán a hosszú évek során begyakorolt sóhaj, majd: - Felejtjük el azt a számárságot, ezt a szabályszegést a börtönnel, én is bementem nem is egyszer. De ha megbízik bennem, akkor... és itt jelentőségteljesen elhallgatna, mire Marlowe előbb-utóbb beszámolna a Király viselt dolgairól, a Király pedig börtönbe kerülne. De mi értelme lenne az egésznek?

Az ezredesnek egyelőre fontosabb gondja volt, a súlyok. Ennek az ügynek könnyén beláthatatlan következményei lehetnek.

Smedly-Taylor ezredes meg volt róla győződve, hogy ebből a kölyökből bármikor ki tudná szedni, amit akar, hiszen ő jól ismeri az embereket. A legelső szabály azonban az, hogy adjuk meg, ami a rangnak kijár, kezeljük a tiszteket elnézően, mindaddig, amíg túlságosan ki nem rúgnak a hámból. Akkor egyet elrettentő például könyörtelenül el kell taposni, de persze megválasztva a megfelelő időt, a megfelelő vétséget és a megfelelő tisztet.

- Rendben van, Marlowe - mondta keményen. - Megvonom egyhavi zsoldját No persze, ha kikerülünk innen. Ez a büntetése. A szabályszegés nem kerül bele az előmeneteli anyagába, és nem beszélünk róla többet. De ezentúl ne szegje meg a szabályokat.

- Köszönöm, uram. - Marlowe tisztelgett és távozott. Örült, hogy vége a kihallgatásnak, mert már majdnem azon volt, hogy mindent kipakol. Az ezredes kedves ember volt, híres arról, hogy méltányosan bánik az embereivel.

- Csak nem furdalja a lelkiismeret? - kérdezte odakint Grey, aki látta Marlowe-n, hogy igencsak izzad.

Marlowe nem válaszolt. Nyugtalanága még nem múlt el teljesen, bár módfelett megkönnyebbült, hogy megúsza.

Az ezredes kiszólt: - Grey! Jöjjön be egy percre!

- Igen, uram! - Grey még egyszer Marlowe-ra nézett.

Csodálkozott, és eléggé bosszantotta is, hogy Marlowe elvitte szárazon. De hát látta ő már Smedly-Taylor munkában, és tudta, hogy az ezredes szívós, mint a bulldog, és úgy játszik az emberekkel, mint macska az egérrel. Biztosan van még valami terve, hogy Marlowe-t most ilyen könnyen elengedte.

Grey megkerülte Marlowe-t, és bement az ezredeshez.

- Csukja be az ajtót, Grey. - Igen, uram.

Amikor kettesben maradtak, Smedly-Taylor ezredes így szólt: - Kihallgattam Jones alezredest és Blakely őrmestert. A mai nappal felmentettem őket a megbízatásuk alól - mondta az ezredes, miközben a súllyal játszadozott.

Grey szélesen mosolygott. - Igen, uram. Arra gondolt, milyen lesz a hadbírószáki tárgyalás, hogyan lesz megrendezve, lefokozzák-e a bűnösöket? A táborban nemsokára mindenki tudni fogja, hogy ő, Grey volt az, aki rajtakapta őket a csaláson. Istenem, milyen szép is lesz.

- És az egész ügyet szépen elfelejtjük mondta az ezredes.

Grey arcáról eltűnt a mosoly.

- Tessék?

- Igen. Úgy döntöttem, hogy ejtjük az ügyet. Maga is ezt tegye.

Ezzel tulajdonképpen megismétlem az utasításomat: nem szólhat az egészről senkinek. Felejtse el maga is.

Grey úgy meglepődött, hogy leült az ágyra, és onnan nézett fel az ezredesre. - De hát ezt nem tehetjük, uram! - tört ki belőle. - Rajtakaptuk őket! Rajtakaptuk, hogy lopják a tábor élelmét! A maga élelmét meg az enyémet. És meg próbáltak megvesztegetni! - Hisztérikusan üvöltözni "kezdett. - Én kaptam el őket, azokat a rohadt tolvajokat! Még a kötelet is megérdemlik!

- Ez igaz - bólintott komoly arccal Smedly-Taylor ezredes. - Mégis úgy vélem, hogy az adott körülmények között ez a legokosabb döntés.

Grey talpra ugrott. - Ezt nem teheti meg! - kiabálta. - Nem eresztheti el őket! Nem hagyhatja, hogy...

- Ne írja elő nekem, mit tehetek és mit nem! - Bocsánat - mondta Grey, és próbálta visszanyerni az önuralmát. - De uram, ezek az emberek mégiscsak tolvajok! Bebizonyosodott, hogy azok!

- Úgy döntöttem, hogy ezzel vége az ügynek. - Az ezredes hangja nyugodt volt. - Az ügy le van zárva.

Grey dühösen felcsattant: - Hát nincs lezárva, istenemre mondom! Nem hagyom, hogy le legyen zárva! Azok a dögök a mi élelmünket ették, amíg mi éhezünk. Követelem, hogy...

Smedly-Taylor felemelte a hangját: - Elhallgasson, Grey! Maga éntőlem nem követelhet semmit! Az ügy le van zárva!

Smedly-Taylor nagyot sóhajtott, és felvett az asztalról egy papírt.

- Ez a hivatalos jelentés. Ma hozzáírtam valamit a végére.

Felolvasom magának: "Külön figyelmébe ajánlom a tábori katonai rendőrség vezetőjének, Grey hadnagynak a munkáját.

Kötelességteljesítése kifogástalan, buzgalma példaadó. Címzetes századosi rang viselésére felterjesztem." - Felnézett a papírból. - Ezt még ma el fogom küldeni a táborparancsnoknak, és javasolni fogom, hogy az előléptetése máától lépjen érvénybe. Gratulálok, Grey százados. Megérdemli. - Kezét nyújtotta Greynek.

Grey nem fogadta el. Csak nézett rá mereven, aztán a papírra, és egyszeriben mindent megértett. - Meg akar engem vásárolni? Maga sem különb a többinél? Lehet, hogy maga is kapott a rizsből? - rikácsolta.

- Fogja be a száját, maga felkapaszkodott altiszt! Álljon vigyázzba! Azt mondtam, álljon vigyázzba!

- Maga is benne van a bandában, de én nem hagyom, hogy megússzák! - üvöltötte Grey, aztán felkapta a súlyt az asztalról, és elindult kifelé. - Maga ellen egyelőre nincs bizonyítékom, de azok ellen van! Ez a súly majd...

- Mi van azzal a súllyal, Grey?

Grey lenézett a súlyra. A súly szabályos volt. - Azt kérdeztem, mi van a súllyal? - Ostoba fajankó, gondolta megvetően Smedly-Taylor, mialatt Grey a lyukat kereste. Micsoda hülye! Keresztülgázolhatok rajta úgy, hogy többet nem áll talpra.

- Ez nem az, amit odaadtam magának! - hápogta Grey. - Ez nem az!

- Nagyon téved. Ez ugyanaz. - Az ezredes teljesen nyugodt volt.

Azután jóindulatú, atyáskodó hangon folytatta, - Maga fiatal ember, Grey. Úgy tudom, hogy maga a hadseregben szeretne maradni, ha majd véget ér a háború. Nagyon helyes. Szükségünk van intelligens, munkabíró tisztekre. A hivatásos tiszt élete csodálatos a hadseregben. Samson ezredes elmondta nekem néhányszor, milyen jó véleménnyel van magáról. Ő a barátom, mint tudja, és biztos vagyok benne, hogy rá tudom venni, erősítse meg az én ajánlásomat ő is, hogy maga a hivatásos állományban maradjon. Maga túl kimerült, és ez érthető. Szörnyű időköt élünk. Én úgy vélem, hogy bölcs dolog lenne, ha hagynánk elülni ezt az ügyet. Nem lenne kívánatos egy ilyen botrány a táborban. Nem lenne célszerű. Biztosan megérti, hogy ez így helyes.

Smedly-Taylor megállt, várt egy kicsit, aztán éppen a megfelelő pillanatban - ehhez nagyon értett - megszólalt: - Akarja, hogy felterjesszem a táborparancsnoknak a századosi előléptetését?

Grey lassan a papír felé fordította a fejét, ég borzadályal nézte. Tudta, hogy az ezredesnek hátalmában áll elküldeni vagy visszatartani azt, és azzal, hogy visszatartja, tönkreteheti őt. Grey belátta, hogy legyőzték. Megpróbált megszólalni, de annyira le volt sújtva, hogy egy hang sem jött ki a torkon. Bólintott, és hallotta, hogy Smedly-Taylor azt mondja: - Helyes, és biztosra veheti; hogy a századosi rangját jóváhagyják. Az én ajánlásom Satuson ezredesével együtt nagyon nagy súllyal fog latba esni, amikor a háború után az állandó állományba vételéről fognak dönteni.

Aztán Grey csak annyit érzékelt, hogy kimegy a szobából, felmegy a börtönbarakkba, és elküldi az ügyeletet. Azt már nem fogta fel, hogy az ügyeletes úgy bámul rá, mint az eszelősre. Amikor egyedül maradt a barakkban, becsukta az ajtót, leült az ágy szélére, és kitört belőle minden szerencsétlensége. Sírva fakadt.

Összetörték. Széttiporták. Vége volt. Észre sem vette, hogy elsötétült körülötte minden.

Amikor magához tért, két katonai rendőr vitte hordágyon, elől Kennedy doktor csörtetett. Grey tudta, hogy haldoklik, de nem

érdekelte. Aztán meglátta a Királyt, aki az út mellett állt, és nézett le rá.

Grey megpillantotta a fényesre kefélt cipőt, az élesre vasalt nadrágot, a csomag Koca cigarettát, az egész jólápolt alakot. És eszébe jutott, hogy valami dolga van még. Még nem halhat meg. Addig nem, amíg a Király kipihent, jól vasalt és jól táplált! Most különösen nem, amikor a gyémántügy már itt van a láthatáron! Hát nem, azért sem!

- Ez legyen az utolsó parti - mondta Smedly-Taylor ezredes. - Nem szeretném lekésni az előadást.

- Már alig várom, hogy lássam Seant mondta Jones, miközben rendezte a lapjait. Két káró. - Magabiztosan indított.

- Ördögi szerencséd van - morogta Sellars.

- Két pikk.

- Passz.

- Az ördögi szerencse sem tart örökké, kedves partnerem - mosolygott fanyarul Smedly-Taylor. Aztán szigorú szemmel nézett Jonesra. - Maga meglehetősen ostoba volt ma.

- Balszerencsém volt.

- A balszerencsére sincs mentség - válaszolta Smedly-Taylor; és a lapjait tanulmányozta. - Jobban oda kellett volna figyelnie.

- Nagyon sajnálom, már mondtam. Gondolja, hogy én nem tartom ostobaságnak? De ilyet nem csinálok még egyszer. Soha. Most megtudtam, milyen érzés pánikba esni.

- Azt javasoltam - folytatta Smedly-Taylor, hogy Sarason vegye át magától a raktárt. Magának "pihenésre" van szüksége. Ez majd eltereli Grey figyelmét... ja, igen, és Donovan őrmester fog Samsonnek segíteni. - Felnevetett. - Kár, hogy módosítani kell a szisztémát, de nem számít. Ezentúl gondoskodnunk kell arról, hogy Grey ne érjen rá azokon a napokon; amikor a hamis súlyok vannak használatban. - visszanevetett Sellarsre. - Ez a te dolgod lesz.

- Rendben van.

- Apropos. Marlowe-t megbüntettem, megvontam egyhavi zsoldját. Ő a te egyik barakkodban van, ugye?

- Igen - mondta Sellars.

- Kesztyűs kézzel bántam vele. Jó fiú, jó családból származik, nem úgy, mint az az alulról jött fanatikus, ez a Grey. Micsoda arcátlan alak! Képes volt elhinni, hogy majd én fogom javasolni az állandó állományba. Éppen ilyen csavargókra van szükség a hadseregben! Azt már nem! Csak a testemen keresztül lesz belőle hivatásos!

- Teljesen egyetértek - mondta megvetően Sellars. - De Marlowe-tól háromhavi zsoldot is megvonhattál volná. Az az átkozott amerikai teljesen behálózta.

- Egyelőre - morgott Smedly-Taylor, és újból a lapjaiba mélyedt.

- Van valami, amivel meg lehet fogni az amerikaiit? - kérdezte Jones.

Smedly-Taylor ezredes arca nem árult el semmit. Tudott a gyémántgyűrűről, és hallott róla, hogy létrejött a megállapodás. És már meg is volt a terve, hogyan kaparintsa meg a pénzt. Most csak mordult egyet, és szokásos fanyar mosolya kíséretében kapásból válaszolt: - Ha van is, nem kötöm a maga orrára, magában nem lehet megbízni.

Peter Marlowe és Larkin csatlakozott a szabadtéri színház felé özönlő tömeghez.

A színpadi fények már égtek, és a hold javában világított. A legyező alakban szétterülő nézőtér kétezer embert tudott befogadni egyszerre, a kókusztkókra szögelt padlódeszkák zsöllyéiben. Öt estén át ment minden előadás, hogy a tábor összes lakója legalább egyszer láthassa. Az ülőhelyeket sorshúzással osztották el, a jobb helyek igen nagy becsben álltak.

A nézőtér nagy részét már elfoglalták, kivéve az első sorokat, ahol a tiszték helye volt. Ők rendszerint később ültek le a legénység elé. Csak az amerikaiak nem követték ezt a szokást.

- Hé, ti ketten! - kiáltott a Király. - Nem akartok ideülni? - A Király a sor szélén ült, a kedvenc helyén.

- Hát... jó lenne, de tudod... - Marlowe kezdte magát kényelmetlenül érezni.

- Jó, jó, rendben van. Marlowe Larkinra nézett, és tudta, most ő is arra gondol, micsoda butaság, hogy az ember nem ülhet a barátai

mellé, ha kedve tartja, de ugyanakkor az is számárság volna, ha odaülne.

- Te... akarsz itt ülni? - dobta tovább a labdát Larkinnak, és persze mélyen megvetette magát, hogy az ezredesre hárítja a döntés felelősségét.

- Miért ne? - mondta Larkin.

Szinte dezertőrnek érezték magukat, amikor döbönt pillantásoktól kísérvé leültek a sor szélére.

- Ezredes úr! - Brough százados hajolt hátra, képére ezer ráncot gyűrt a széles mosoly. - Ezért fővesztés jár!

- Ha itt akarok ülni, itt ülök! - De azért Larkin bánta már, hogy odaült.

- Mi újság, Peter? - kérdezte a Király.

- Semmi különös - próbálta Marlowe levetközni a feszélyezettségét. Úgy érezte, hogy mindenki őt nézi. Még nem szarcolt be a Királynak a tollüzletről, Smedly-Taylor dorgálásáról és arról sem, hogy majdnem egymás torkának estek Greyvel...

- Jó estét, Marlowe.

Marlowe felnézett, és összerezzen, amint Smedly-Taylort látta szúrós tekintettel a helyére vonulni.

- Jó estét, uram - szólt utána erőtlenül. Jó ég, gondolta, ez aztán betette a kaput.

Hirtelen felerősödött a moraj, megélenkült a nyüzsgés, amikor megérkezett a táborparancsnok, és leült a legelső sorba. A nézőtéri fény kialudt, a függöny felment. A színpadon megjelent az öttagú tábori zenekar, előttük középen Phil, a zenekar vezetője.

Taps. - Jó estét - kezdte mondókáját Phil. - Ma este bemutatjuk Frank Parrish Háromszög című új darabját, amely a háború előtt játszódik Londonban. A főbb szerepekben Frank Parrish, Brod Rodrick és természetesen az utolérhetetlen Sean Jennison...

Óriási ujjongás tört ki: "Hol van Sean?" "Seant akarjuk látni!" - hallatszott mindenfelől.

Phil lendületes mozdulattal beintett a zenekarnak, felhangzott a nyitány.

Marlowe megnyugodott egy kicsit, amint elkezdődött az előadás. De még nem volt vége a napnak.

Dino termelt ott a Király mellett, és izgatottan suttogott valamit a fülébe. - Hol? - hallotta Marlowe a Király hangját. Aztán még annyit kivett: - Jól van, Dino, menj vissza a barakkba.

A Király odahajolt hozzá. - Mennünk kell, Peter. - Komoly volt, alig hallhatóan suttogott. Valaki beszélni szeretne velünk.

- Csak nem Sagata? Most nem mehetünk ki csak úgy - feszengett Marlowe.

- Dehogynem mehetünk. Mindkettőnkre ránk jött a hasmenés. Gyerünk. - A Király már indult is kifelé.

Marlowe utánasietett, de meztelennek érezte magát a megbotránkozó pillantások keresztüzében.

Sagatát a színpad mögött találták, a fák között. Nagyon izgatott volt. - Bocsássatok meg, hogy ilyen váratlanul üzentem értetek, de baj van. Közös barátunk egyik dzsunkáját csempészesen kapták, és őt most vallatják a rendőrök. - Sagata kiszolgáltatottnak érezte magát puska nélkül, és tudta, hogy ha szolgálaton kívül elkapják a táborban, három hétre bevágják az ablaktalan cellába.

- Az jutott eszembe, hogy ha a barátunkat kegyetlenül vallatják, elárulhat bennünket is. - Ez komoly baj! - mondta a Király.

Remegő kézzel belenyúlt az odakínált cigarettásdobozba, majd beljebb húzódtak a fák közé. - Gondoltam, hogy te tapasztalt ember vagy - hadarta tovább Sagata -, és van valamilyen terved erre az esetre is, hogy kimászhatunk a pácból.

- Ez is csak bennem bízik! - mondta a Király. Agya széleseben számba vett minden lehetőséget, de mindig csak egy megoldásra jutott: várni kell.

- Peter, kérdezd meg, hogy Cseng San rajta volt-e a dzsunkán, amikor a csempészárut megtalálták.

- Azt mondja, hogy nem.

A Király sóhajtott. - Akkor valószínű, hogy ki tud mászni a bajból. - Gondolkodott egy sort, majd megszólalt. - Csak azt tehetjük, hogy várunk. Mondd meg neki, hogy nem kell bejiedni.

Tartsa a kapcsolatot Cseng San embereivel, és tudja meg, hogy beszélt-e vagy sem... És feltétlenül értesítsen bennünket, ha kitör a botrány. Marlowe lefordította.

Sagata sziszegve szívta be a levegőt a fogai között. - Csodállak benneteket, hogy ilyen nyugodtak vagytok, amíg nekem vacog a

fogam a félelemtől. Ha engem elkapnak, még örülhetek, ha rögtön föbbe lőnek. Azt teszem, amit mondasz. Ha lebuktok, ne keverjétek bele engem, ha lehet. Én is próbálok hasonlóan cselekedni. - Hirtelen fölkapta a fejét, mert figyelmeztető fütty hallatszott. - Most el kell mennem. Ha nincs semmi baj, akkor minden a terv szerint fog menni. A cigarettásdobozt sietve Marlowe kezébe nyomta. - Nem ismerem a ti isteneteket, de én sokat fogom kérlelni az enyémet, hogy segítsen.

És elment.

- Mi lesz, ha Cseng San elszólja magát? kérdezte Marlowe, és csomóba szorult a gyomra. - Mit csinálunk akkor?

- Pucolunk. - A Király remegve gyújtott újabb cigarettára, és egy fatörzsnek támaszkodott. - Inkább, mint az Outram Road-i börtön.

Mögöttük nagy tapssal, ujjongással, nevetéssel véget ért a nyitány. De nem hallották sem a tapsot, sem az ujjongást, sem a nevetést.

Rodrick a színpalak mögött állt, és hangosan sürgette, dirigálta a színpadon sürgölődő díszleteseket.

- Százados úr! - rohant hozzá Mike. - Seanre rájött a roham. Hullik a könnye, mint a záporosó.

- Hogy az ég szakadna rá! Mi történt? Egy perccel ezelőtt még nem volt semmi baja! - dühöngött Rodrick.

- Fogalmam sincs - mondta mogorván Mike, Rodrick újabb szitkozódások közepette elrohant. Aggódva kopogott az öltöző ajtaján. - Sean, én vagyok az. Bemehetek?

Fojtott szipogás hallatszott az ajtón túlról. Nem. Menj el. Nem megyek ki a színpadra. Nem tudok.

- Sean, nincs semmi baj. Túl fáradt vagy, ennyi az egész. De most...

- Menj el, és hagyj engem békén! - kiabált Sean hisztérikusan. - Nem megyek fel a színpadra!

Rodrick megpróbált benyitni, de zárva volt az ajtó. Visszafutott a színpadra. - Frank!

- Mit akarsz? - szólt le ingerülten Frank egy létra tetejéről, ahol épp egy bedöglött lámpával bíbelődött.

- Gyere le gyorsan. Beszélnem kell veled.

- Az isten szerelmére, nem Látod, hogy nem érek rá? Még át kell öltöznöm, még ki kell sminkelnem magam! - Megint fölnézett a zsinórpadrásra. - Próbáld meg a másik kapcsolószekrényt, Duncan. Gyerünk, emberek, siessünk!

A függöny másik oldaláról egyre gyakrabban harsant a türelmetlen füttyszó. Most mi az ördögöt csináljak, esett kétségbe Rodrick. Elindult vissza az öltöző felé.

Az ajtó mellett meglátta Marlowe-t és a Királyt. Lerohant a lépcsőn.

- Marlowe! Segítened kell!

- Mi történt?

- Seanre rájött a bolondéria - lihegett Rodrick -, nem akar kimenni a színpadra. Beszélj vele, kérlek. Én képtelen vagyok bármit is tenni. Beszélj vele, légy szíves. Megteszed?

- De én...

- Nem tart semeddig - szakította félbe Rodrick. - Te vagy az utolsó reményem. Már hetek óta nagyon aggódtam Sean miatt. A szerepe egy nőnek is éppen elég lenne, hát még... - Elhallgatott, aztán erőtlén hangon folytatta. - Kérlek, Marlowe! Én már nem merek bemenni hozzá. Nagyon nagy szolgálatot tennél nekünk ezzel Marlowe habozott. - Rendben van.

- El sem mondhatom, milyen hálás vagyok, öregem. - Rodrick megtörölte bozontos szemöldökét, és a nyüzsgő felfordulásban mutatta az utat az öltözőfolyosókhoz, nyomában a kelleetlenül hátra-hátraforduló Marlowe-val, leghátul pedig a Királlyal, aki szórakozottan lépdelt utánuk, erősen törve a fejét, hogy hol, hogyan és mikor hajtsák végre a szökést.

Megálltak a kis folyosón. Marlowe feszélyezetten bekopogott.

- Én vagyok az, Peter. Bemehetek, Sean?

Sean az öltözőasztalra borulva feküdt, és összeroskadva, rémülten hallotta a kinti hangokat.

- Én vagyok az, Peter. Bemehetek?

Sean felállt, a könnyek összemázolták a sminkjét. Odalépett az ajtóhoz, és kinyitotta. Marlowe habozva lépett be az öltözőbe. Sean becsukta utána az ajtót.

- Nem tudom folytatni, Peter. Elég volt. Kiborultam - mondta Sean tehetetlenül. - Nem tudom tovább megjátszani magam. Képtelen

vagyok. Végem van, végem, az isten legyen irgalmas hozzám! - Kezébe temette arcát. - Mit csináljak? Nem tudom csinálni tovább. Nem vagyok senki. Nulla vagyok!

- Nincs semmi báj, öreg cimborá - mondta Marlowe őszinte együttérzéssel. - Ne keseredj el. Te nagyon fontos ember vagy. Talán a legfontosabb a táborban.

- Bárcsak meghalnék!

- Az túl könnyű megoldás lenne.

Sean szembefordult Marlowe-val. - Nézz rám, az ég szerelmére! Mi vagyok én? Mi a búbánat vagyok én?

Marlowe nem tehetett róla, de most csak egy nőt látott maga előtt, egy szájalmasan gyötrődő lányt. A lány fehér szoknyát, magas sarkú cipőt viselt, hosszú lábán selyemharisnyát, blúza alatt pedig mellek domborodtak.

- Nő vagy, Sean - mondta Marlowe tehetetlenül. - Isten tudja, hogyan vagy miért... de ez vagy.

A félelem, az önmarcangolás és a gyötrődés tüstént elhagyta Seant...

- Köszönöm, Peter - mondta Sean. - Köszönöm, teljes szívemből.

Bizonytalan kopogás hallatszott az ajtón. Két perc múlva színpadra! - szólt Frank aggódva a folyosóról - Be szabad mennem?

- Egy pillanat! - Sean az öltözőasztalhoz ment, letörölte a könnyeit, bepúderezte az arcát, és vizsgálta magát a tükörben.

- Gyere be, Frank!

Sean láttán most is, mint mindig, elakadt Frank lélegzete. - Gyönyörű vagy! - mondta. - Nincs semmi baj?

- Nincs. Kicsit nevetséges lehettem. Ne haragudj.

- Nagyon kimerült vagy - mondd Frank, igyekezve leplezni az aggodalmát. Aztán Marlowe-ra pillantott. - Szervusz. Örülök, hogy eljöttél.

- Köszönöm.

- Menj és készülj, Frank - mondta Sean. - Velem már minden rendben van.

Frank tetőtől talpig megbizsergett a női mosolytól és - ismét ráállt arra a vágányra, amelyet Rodrickkal együtt kezdtek lefektetni három éve, de már keserűen megbánták. - Csodálatos leszel, Betty - mondta, és megölelte Seant. - Büszke vagyok rád.

Most azonban nem úgy folytatódott, mint annyiszor máskor, most egy férfi és egy nő állt egymással szemben, Sean elomolva Frank karjaiban, aki érezte, hogy Seannak nagy szüksége van rá, minden porcikájára...

- Egy perc múlva színpadon kell lennünk - mondta bizonytalanul, ő is meginogva tulajdon feltámadt vágyaitól. - Nekem... nekem még el kell készülnöm - szólt, és kiment a szobából.

- Én most visszamegyek a helyemre - mondta zavartan Marlowe. Érezte, hogy a két ember most szeretne egyedül maradni.

- Igen - Sean már alig vett tudomást Marlowe-ról.

Még egy utolsó igazítás a sminken, és Sean már a végszóra várt a színpalak mögött. A szokásos kellemes izgalmat érezte, aztán bement a színpadra és átlényegült. Ahogy keresztbe tette a lábát, riszálta a csípőjét, csintalanul csacsogott, buja vágyakat váltott ki a nőre éhes katonákból. A szemük simogatta, majd felfalta őt.

- Rodrick - szólt Marlowe, miközben a Királlyal együtt a színpalak mögül nézték az előadást. - Mi volt ez a Bettyzés?

- Ez is hozzá tartozik az egész örülethez válaszolta Rodrick keserűen. - Ez Sean neve a darabban. Frank meg én mindig azon a néven szólítjuk, ahogy a szerepében hívják.

- Miért? - kérdezte a Király.

- Hogy segítsünk neki. Segítsünk, hogy beleélje magát a szerepbe. - Rodrick a színpadra nézett, várta a végszavát. - Játéknak indult mondta fanyarul -, de most már elegendem van belőle. Mi teremtettük ezt... ezt a nőt, isten bocsásson meg érte.

- Miért? - kérdezte Marlowe.

- Te is emlékszel, milyen pocsék volt Jáván. - Rodrick a Királyra nézett. - Én a háború előtt színész voltam, hát rám bízták a táborban a színház megszervezését. - Tekintete állandóan oda-odakalandozott a színpadra, Frankre és Seanre. - Rajtam kívül még Frank volt az egyedüli profi a táborban, úgyhogy ketten kezdtük összehozni a színházat. A darabok szereposztásánál persze fölmerült, hogy ki játssza a női szerepeket. Önként senki sem jelentkezett, ezért a táborparancsnokság kijelölt két-három embert. Köztük volt Sean is. Nagyon tiltakozott ellene, de tudod, milyen csökönyösek tudnak lenni a táborparancsnokok. "Valakinek el kell játszani a női szerepet" -.- mondták neki, és maga elég fiatal ahhoz,

hogy össze lehessen téveszteni egy nővel. Hiszen hetente csak egyszer kell borotválkoznia. És különben is csak arról van szó, hogy másfél órára női ruhát vesz magára. Gondoljon arra, milyen jó hatással lesz ez a közönségre.” És Sean hiába dühöngött, átkozódott, kérlelte őket, nem használt.

Sean engem is megkért, hogy hagyjuk ki őt. Én megpróbáltam valahogy elintézni a dolgot, mert nincs sok értelme vonakodó színészekkel dolgozni. “Nézzék - mondtam a főnököknek -, a színészi munka nagy lelki megterhelést jelent...”

“Mesebeszéd - válaszolták -, mi baja származhat belőle?”

“Az, hogy nőt játszik, kiválthatja belőle: - Ha csak egy kis hajlam is van benne...”

“Badarság - felelték. - Maguk, színházi emberek, mind perverzek, mindig ilyesmin jár az eszük. Méghogy Jennison őrmester? Lehetetlen. Semmi baja. Kiváló vadászpilóta! Az a parancs, hogy vele dolgozzék, és neki az a parancsa, hogy megcsinálja. Kész.”

Frank meg én próbáltuk megnyugtatni Seant, de ő esküdözött, hogy ő a világ legrosszabb színésze, és hogy tesz róla, hogy páros lábbal legyen kirúgva az első katasztrófális bukás után. Meg mondtuk, hogy minket ez nem érdekel. Az első fellépése valóban szörnyű volt. De azután mintha már sem utálta volna az egészet. Szinte kedvelni kezdte a játékot. Nagyon jó volt, hogy lehetett csinálni valamit, ez kicsit elterelte a figyelmünket az éhezésről, az egész rohadt táborról. Megtanítottuk neki, hogyan beszél egy nő, hogyan jár, ül, hogyan gyújt rá, hogyan iszik, még azt is, hogyan gondolkodik. Aztán, hogy le ne lohadjon a kedve, kezdtünk játszani neki egy kicsit. Ha bent voltunk a színházban, felálltunk; amikor bejött, odatettük neki a széket, szóval úgy kezeltük, mint egy igazi nőt. Ez először nagyon izgalmas volt, vigyáztunk az illúzióra, nem mentünk be soha, amikor öltözött, olyan ruhákat csináltattunk neki, amelyek takarnak ugyan, de rafináltan csábosak, még külön engedélyt is szereztünk neki, hogy saját szobája legyen, külön zuhannyal... Aztán egyszerre csak nem volt többé szüksége útmutatásra. Olyan tökéletes nő lett a színpadon, hogy jobbat elképzelni sem lehet.

Apránként a nő kezdett benne felülkerekedni a színpadon kívül is, és ezt mi nem vettük észre. Addigra már Sean hosszú haját

növesztett, a parókáinkkal nem volt megelégedve. Aztán már női ruhát viselt állandóan. És egyszer egy éjszaka valaki meg akarta erőszakolni...

Ekkor Sean csaknem megháborodott. Megpróbálta eltiporni magában a nőt, de már nem tudta. Aztán öngyilkos akart lenni. A dolgot természetesen eltussolták. Ez persze nem segített rajta, csak még jobban összekuszálta a dolgokat, Sean pedig minket hibáztatott, hogy megmentettük.

Néhány hónappal később még egyszer meg akarták erőszakolni. Attól kezdve Sean teljesen eltemette férfiénjét. "Nem küszködöm vele tovább" - mondta. - "Azt akartátok, hogy nő legyek, és most azt hiszik, hogy az vagyok. Rendben van, hát akkor az leszek. Legbelül úgy érzem, hogy az vagyok, tehát nem kell tovább megjátszanom. Nő vagyok, és úgy is fognak ezután bánni velem."

Frankkel megpróbáltunk értelmesen beszélni vele, de a feladat meghaladta az erőnket. Azzal vigasztaltuk magunkat, hogy ez csak átmeneti dolog, és Sean hamarosan rendbe jön. Sean csakugyan nagy hatást gyakorolt a közönségre, és tudtuk, hogy senki más nem tudná tizedaranyira sem eljátszani a nőt, mint ő. Úgyhogy vállat vontunk, és folytattuk a játékot.

Szegény Sean. Olyan csodálatos ember. Ha ő nem lenne, már Frank is, én is régen bedobtuk volna a törülközőt...

Viharos taps zúgott fel, amikor Sean ismét belépett a színpadra.

- Fogalmatok sincs, hogy a taps mire képes mondta Rodrick, félig önmagának. - A taps és a rajongás. Ezt csak az tudja, aki tapasztalta. Aki átélte ott kint, a színpadon. Másnak fogalma sem lehet róla. Fantasztikusan izgató, borzasztó, gyönyörű kábítószer a taps.

Rodrick letörölte az izzadságot az arcáról. Mi vagyunk a felelősek, nem vitás. Az isten legyen hozzánk irgalmas.

Jött a végszava, és bement a színpadra.

- Nem megyünk vissza a helyünkre? - kérdezte Marlowe a Királyt.

- Ne, nézzük inkább innen. Még sohasem voltam a kulisszák mögött. Persze mindig szerettem volna kipróbálni. - Lehet, hogy Cseng San éppen ebben a pillanatban köpi be a nevünket, tűnődött a Király. Lelke mélyén tudta, hogy nincs értelme az aggodalomnak.

Ők már beszálltak a játékba, és mindenre elkészültek, akármilyen lapot juttat is nekik a szerencse. Ismét a színpados figyelte, Rodrick; Frank és Sean jelenetét. Tekintete képtelen volt elszakadni Seantól. Tapadt minden lépésére, minden mozdulatára. Mindenki Seant bámulta, mámorosan, kábul-: tan.

Amikor a függöny legördült, mélységes csönd ült a nézőtérré. A közönség megbabonázottan ült a helyén.

- Istenem! - mondta lenyűgözve Rodrick. Ennél nagyobb elismerést nem is kaphatnánk tőlük. És ez a ti érdemetek, a ti kettőtöké, művészi volt, amit csináltatok. Igazán művészi.

A függöny lassan ismét felemelkedett, és mire teljesen felért, a csend megtört, és hatalmas ujjongás kezdődött, vastaps, ováció. Végül csak Sean állt egyedül a tapsolók előtt, és szívta magába a rajongást.

A szünni nem akaró tapsviharban utoljára Rodrick és Frank is kijött, hogy részesüljön még egyszer a dicsőségből. Együtt állt a két alkotó és a teremtményük, a gyönyörű lány, aki büszkeségük és végzetük volt.

A nézők lassan kezdték elhagyni a nézőteret; Mindenki arra a nőre gondolt, akit otthon hagyott, mindenki azon tépelődött: vajon ő mit csinálhat most, éppen most?

Larkinnak volt a legrosszabb. Mi az őrdögnek kellett ezt a lányt Bettynek nevezni? Miért? És az én Bettym... vajon képes lenne-e... talán éppen most... éppen most valaki másnak a karjában van?

Aztán ott volt Mac. Megint végigsöpört rajta a borzasztó aggodalom. Mem, a felesége iránt. Elsüllyedt-e a hajó? Él-e a felesége? Él-e a fia? És Mem... képes lenne... éppen most?

És Marlowé. Mi lehet N'aival, azzal a csodálatos jávai lánnyal? Ilyesmit érzett mindenki.

Még a Király is. Ő is arra gondolt, kivel van az a lány, akit akkor látott, amikor még nem volt húszéves sem, amikor még minden a feje tetején állt benne, és aki egyszer az orrára szorította illatos zsebkendőjét, és azt mondta neki, hogy a fehér lumpok büdösebbek, mint a négerek.

A Király fanyarul elmosolyodott. Micsoda remek kis tyúk volt - mondta magában -, majd legyintett, és fontosabb dolgokra összpontosította gondolatait.

A színházban kialudtak a fények. Csak ketten maradtak az egész épületben, Sean és Frank.

NEGYEDIK KÖNYV

XIX.

A Király és Marlowe egyre türelmetlenebb lett Sagatának már régen meg kellett volna érkeznie.

- Rohadt füledt egy éjszaka - mondta ingerülten a Király. - Izzadok, mint egy ló.

A barakk sarkában ültek, a Király helyén. Király pasziánszozott, Marlowe figyelte. A füllesztő éjszakai hőségben érezhető volt a feszültség, még a barakk alatt is elült az állandó kapargálás.

- Itt lehetne már, ha jön egyáltalán - mondta Marlowe.

- És remélem, hogy tudja, mi van Cseng San-nal. Annyit legalább megtehetett volna az a csirkefogó, hogy értesít bennünket. - A Király már ezredszer nézett ki az ablakon. De nem volt semmi mozgás, bágyadt és hallgatag volt a dzsungel is, miként a tábor.

Marlowe fájdalmas grimaszt vágott, ahogy megmozdította fájós bal karját.

A Király visszafordult.

- Fáj?

- Meglehetősen, öregem.

- Meg kellene nézetned.

- Holnapra beteget jelentettem.

- Rohadt balszerencséd van.

- Előfordul az ilyesmi. Kivédhetetlen.

Két nappal azelőtt történt, favágás közben. Húsz másik emberrel együtt egy hatalmas fatörzset emeltek ki a mocsárból, és próbálták felrakni a kocsira. Marlowe izzadt tenyere egyszer csak elvesztette a fogást, megcsúszott, és a karja beszorult a fatörzs és a kocsi közé. A szálkásra hasadt ágcsont mélyen behatolt a húsába, a fa súlya pedig közben majdnem összeroppantotta a csontját.

A legelső üvöltés után még percekig tartott, míg a többiek fel tudták emelni a rönköt, és kiszabadították érzéketlenül csüngő karját. Marlowe-t lefektették az ingoványos talajra, a vérszagtól bódult legyek, szúnyogok, bogarak tüstént csapatostul rajzották körül. Arasznyi hosszan, öt centi szélesen éktelenkedett a csúnya, mély seb. A szálkák nagy részét ott helyben kihúzták, a sebet vízzel lemosták és kitisztították, már amennyire lehetett. Szorítókötést

tettek rá, aztán a rönköt felkínlódták valahogy a kocsira, és beszállították Changiba. Marlowe tántorogva a kocsi mellett bandukolt,

Kennedy doktor megvizsgálta a sebet, bejódózta, miközben Steven lefogta Peter egészséges kezét. Marlowe teste görcsbe rándult a fájdalomtól. Az orvos azután cinkkenőcsöt és közönséges zsírt tett a sebre, hogy az alvadó vércsomó ne ragadjanak bele a gézbe. Végül kötést rakott a karjára.

- Szerencséje van, Marlowe - mondta.

Csontja nem tört, és az izmok is többé-kevésbé sértetlenek maradtak. Ez csak egy hússeb, úgy mondjuk. Jöjjön vissza néhány nap múlva, megnézzük megint...

A Király hirtelen fölpillantott a kártyából Max rohant be a barakkba.

- Baj van. - Max halkán, izgatottan beszélt. - Grey kijött a kórházból, és éppen errefelé tart. - Figyeljete! Szólj Dinónak.

- Jól van. - Max elszétt.

- Te mit gondolsz, Peter?

- Ha kifőtt a kórházból, biztosan tudja, hogy valami készül.

- Tudja hát, egészem biztos. - Miért biztos?

- Mert van egy spiclije a barakkban. Tudom is, hogy kicsoda.

- Ki?

- Nem mondom meg, Peter - mosolygott szárazon a Király. - Jobb, ha nem tudod. De van itt egy ember, ennyit nem árt, ha tudsz.

- És most mit fogsz csinálni?

- Semmit. Egyelőre semmit. Lehet, hogy majd később megetetem a patkányokkal. - Aztán a Király elmosolyodott, és témát váltott. - Azért a patkánytelep marha jó ötlet volt, nem?

Este Marlowe elgondolkodott, vajon ő mit tenne, ha tudná, hogy ki a besúgó. Tudta, hogy Josimának is van a táborban egy spiclije, aki a szegény Davent is lebuktatta. Ez az ember még ismeretlen, még nem kapták el, és most javában keresi a kulacsrádiót. Aztán arra gondolt, hogy; a Király bölcsen teszi, ha megtartja magának a titkát, így kisebb a lebukás veszélye. Egyáltalán nem zavarta, hogy őt nem avatta be a Király, de azért mégis sorra vette a lehetőségeket,

- Te tényleg azt gondolod - kérdezte -, hogy jó lesz a patkányhús?

- A fene tudja - mondta a Király. - Ha belegondol az ember, elég undorító. De az üzlet az üzlet. És azzal a kis trükkel együtt, amelyet kiötlöttünk, remek húzásnak fog bizonyulni.

Marlowe nevetett, még a fájós karjáról is megfeledkezett. - Remélem, nem felejtetted el. Az első lábat az én emberem kapja.

- Ismerem?

- Nem.

A Király nevetett.

- Nem mondd meg egy cimborádnak?

- Majd megmondom, ha már odaadtam neki: Végül is, ha ügy nézzük, a hús az hús. Élelem és kész. Ott van a kutya például.

Találkoztam a napokban Hawkinsszal.

- És?

- Nem volt semmi. Én nem akartam megbántani, és ő sem szólt róla.

- Jól tette. Ami elmúlt, elmúlt. - Aztán az asztalra lökte a kártyát, és feszengve azt mondta: - Jöhetne már ez a Sagata.

Tex dugta be a fejét az ablakon.

- Mi van?

- Timsen azt mondja, hogy a tulaj már tükön ül. Meddig vártok még?

- Odamegyek hozzá. - A Király kimászott az ablakon, aztán azt suttogta Peternek: - Addig vigyázz a boltra. Nem megyek messzire.

- Jól van - mondta Marlowe. Felvette a kártyát, és elkezdte keverni, de a karja minden hirtelen mozdulatra megsajdult.

A Királyt számos szempár kísérte a sötétben. Nemcsak a saját őrei figyelték; több volt az idegen, ellenséges tekintet. Timsenről csorgott a víz, amikor a Király odaért hozzá.

- Miért késtél, pajtás? - kérdezte az ausztrál. - Nem tarthatom itt azt a... tudod, mit.

- Hol van?

- Majd ha megérkezik az összekötő, megmutatom. Így szólt az egyezés. De itt van a közelben.

- Jó, csak vigyázz rá. Gondolom te sem akarod, hogy lába keljen.

- Te csak törődj a magad dolgával, bízd rám az enyémet. Vigyázzunk rá, ne félj. - Timsen megszívta a cigarettáját, aztán átadta Királynak, aki szintén beleszippantott.

- Mondok még valamit szólt az ausztrál. - Grey is éppen ide tart. Az egész környék tele van zsarukkal meg útonállójelöltekkel. Én egy ausztrál bandáról tudok, de azt hallottam, hogy; van még egy, amelyik fülest kapott az üzletről: De a barátaim mindent előkészítették. Amint megkapjuk a pénzt, tiétek a gyémánt.

- Adunk még tíz percet az őrnek. Ha nem jön, újratervezzük az egészet. Illetve a terv marad, csak a részletek változnak.

- Rendben, pajtás. Abban az esetben holnap találkozunk.

- Reménykedjünk, hogy még ma.

De a reményük nem vált valóra. Várták, várták, de Sagata csak nem jött, így a Király lefújta a dolgot.

Másnap Marlowe beállt a kórház előtt várakozók sorába. Ebéd után voltak, amikor a nap legerősebben tűzött. Még a legyek is úgy mozogtak, mint az alvajárók. Marlowe talált egy árnyékos helyet, odament, leuggolt a porba, és úgy várakozott. A sebe nem javult, már állandó lüktető fájdalmat érzett.

Estefelé került sorra.

Kennedy doktor intett neki, hogy üljön le. Hogy van? - kérdezte szórakozottan.

- Ki lehet bírni, köszönöm.

Kennedy doktor előrehajolt, és megérintette a kötést. Marlowe felüvöltött.

- Mi a fene van magával? - mondta az orvos dühösen. - Alig értem hozzá!

- Nem tudom. A legkisebb érintésre is pokolian fáj.

Kennedy doktor hőmérőt dugott Marlowe szájába, aztán elindított egy stoppert, és megfogta a pulzusát. A pulzus percenként kilencvenet vert. Itt valami baj van. A testhőmérséklete normális volt: a kettő együtt semmi jót nem ígért. Kennedy felemelte Marlowe karját, és megszagolta a kötést. Egérszaga volt. Ez még rosszabb jel.

- Rendben - mondta. - Most leveszem a kötést. Tessék - adott Marlowe-nak egy darab autógumit, amelyet egy sebészfogóval vett

ki a sterilizáló folyadékból. - Harapjon rá. Kénytelen vagyok fájdalmat okozni.

Megvárta, míg Marlowe beveszi a gumit a fogai közé, aztán olyan finoman, ahogy csak tudta, kezdte letekerni a gézt. A géz azonban bele volt ragadva a sebbe, már szinte a seb része volt, úgyhogy le kellett tépni, de az orvos nem volt olyan ügyes, mint amilyennek lennie kellett volna, vagy mint amilyen valaha volt.

Peter Marlowe-nak sok fájdalomban volt már része életében. Ha pedig az ember valamit közelről megismer, valamennyire védekezni is megtanul ellene. Egy kis gyakorlattal, no meg némi bátorsággal az ember akár átadhatja magát a fájdalomnak, és akkor az nem is rossz, olyan, mint egy vízcsap: szabályozható. Néha még jó is.

De ez a fájdalom elviselhetetlen volt,

- Az istenit! - szűkölt Marlowe a gumizablán keresztül. Csorogtak a könnyei, a lélegzete elakadt.

- Már kész is - mondta Kennedy doktor, pedig tudta, hogy attól még messze van. De ne tehetett semmit, az égvilágon semmit. Itt nem. Természetesen morfiumot kellene adni a betegnek, ezt minden hülye tudja. De itt nem pazarolhatott el egy injekciót. - Na, nézzük! Alaposan megvizsgálta a sebet. Fel volt dagadva, nagy sárgás és bíborvörös foltok váltakoztak rajta. Felülete nyálkás, vizenyős volt.

- Hm - mondta töprengve, aztán hátradőlt a széken, és játszadozni kezdett az ujjaival, Tornyot csinált belőlük, és azt nézte. - Nos - szólalt meg végül -, három lehetőség közül választhatunk. - Felállt, görnyedten járkált, aztán monoton hangon beszélni kezdett, mintha csak előadást tartana. - A seb jellege kezd megváltozni: Köznapi nyelven szólva, üszkösödik, Ez gáz gangréna. Feltárhatom a sebet és kivághatom a fertőzött szövetet, de alig hiszem, hogy ez használna, mert mélyen el van fertőződve. A másik lehetőség, hogy a karizom jó részét eltávolítom, de akkor a kéznek lőttek. A legjobb megoldás tehát az amputálás...

- Micsoda?

- Úgy, ahogy mondom. - Kennedy doktor most nem egy betegnek beszélt, hanem előadást tartott egy képzeletbeli tanteremben. - És vágjuk minél magasabban. Most rögtön. Akkor talán megmenthetjük a könyökízületet...

Marlowe elkeseredetten kifakadt: - De hát ez csak egy hússeb! Maga mondta, hogy csak egy hússeb!

A rémült hang visszahozta Kennedy doktort a jelenbe. Nézte, nézte a falfehér arcot. - Valóban hússeb, de nagyon mély. És elfertőződött. Nézze, fiam, egészen egyszerű ügy ez. Ha volna szérumom, adhatnék magának, de nincs. Ha volna szulfonamidom, rátehetném a sebre, de nincs. Csak amputálni tudom...

- Maga megbolondult! - kiabált Marlowe. - Maga le akarja vágni a karomat, amikor nekem csak egy hússebem van!

Az orvos megfogta Marlowe karját, jóval a seb fölött. Marlowe feljajdult,

- Látja! Ez nemcsak egyszerű hússeb. A fertőzés terjed a karjában felfelé, aztán tovább az egész szervezetébe. Ha élni akar, le kell vágnunk a karját. Azzal legalább az életét megmentjük.

- Maga nem vágja le az én karomat!

- Ahogy gondolja... - Az orvos fáradtan leült egy székre. - Ha meg akar halni, jogában áll. Még csak nem is hibáztatom. De próbálj megérteni, fiam, hogy mi vár magára. Ha nem vágjuk le a karját, meghal!

- Akkor sem hagyom, hogy hozzám nyúljon - vicsorgott Marlowe, és talán meg is ölte volna az orvost, ha még egyszer hozzányúl. - Maga örült! - kiabálta. - Ez egy hússeb!

- Rendben van. Ha nekem nem hisz, kérdezzünk meg egy másik orvost.

Kennedy behívott még egy orvost, aki megerősítette a diagnózist, és Marlowe fokozatosan felfogta, hogy nem lázálom, ami vele történik. Valóban üszkös a karja. A réműlettől minden ereje elszállt. Remegve hallgatta az orvosokat, akik megmagyarázták, hogy a gangrénát a karjában mélyen belül szaporodó bacilusok okozzák, amelyek folyamatosan termelik halálos mérgeket. A karja egy fertőzött góc, le kell vágni. Most csak a könyök alatt, de hamarosan, mert különben rámegy az egész karja. De legyen teljesen nyugodt, nem fog fájni, most már van elegendő éter, nem úgy, mint régebben.

Aztán egyszer csak kint volt a kórház épületén kívül, a karja még ott lógott a helyén, kívül egy tiszta kötés, belül viszont szaporodtak a bacilusok. Ment lefelé a dombról, öles léptekkel, minél messzebb a kórháztól. Azt mondta az orvosoknak; hogy ezt még meg kell

gondolnia... De mit lehet itt még meggondolni? Odaért az amerikai barakkhoz, látta, hogy a Király egyedül van odabent, és minden elő van készítve Sagata látogatásához.

- Jézus Mária, Peter, mi van veled?

A Király döbbenet hallgatta, mi történt a kórházban.

- Szentséges isten! - meredt az asztalon nyugvó karra.

- Esküszöm, hogy inkább meghalok, de nem leszek nyomorék.

Esküszöm! - Marlowe szánalmas volt, védtelen, s ahogy a Királyra nézett, tágra nyílt szeme némán üvöltött: "Segítség! Segítség, ha istent ismersz, segíts!"

A Király arra gondolt, mit csinálna ő Peter helyében, mi lenne, ha az ő karját akarnák levágni? És mi lesz a gyémánttal? Peternek pedig ott kell lennie a megbeszélésen...

- Hé! - suttogott Max az ajtóból. - Jön Sagata!

- Helyes. Hol van Grey?

- Lent a falnál, de figyelik. Timsen tud róla, és az ausztráljai ott vannak

- Jól van. Eredj és szólj mindenkinek, hogy álljanak készen.

- Rendben. - Max elrohant.

- Gyerünk, Peter, készüljünk mi is - mondta a Király.

Marlowe csak ült magába roskadva, használhatatlanul.

- Peter! - A Király keményen megrázta. - Állj fel, és gyerünk!

Segítened kell! Állj fel! Felrántotta ültéből Marlowe-t.

- Mi az, mi van?

- Jön Sagata. Most bonyolítjuk le az üzletet! - A fenébe az üzlettel! - üvöltött Marlowe az örület határán. - A fenébe a gyémánttal! Le fogják vágni a karomat!

- Dehogyan fogják!

- Hát nem is! Inkább megdöglök...

A Király lekevert neki két hatalmas pofont. Az őriörgés azonnal abbamaradt. Marlowe megrázta a fejét. - Mi a fene van?

- Jön Sagata. Készülnünk kell.

- Jön? - kérdezte Marlowe bambán. Arca égett a pofonoktól.

- Igen. - A Király látta, hogy Marlowe szeme ismét értelmesen csillog, tehát az angol visszatért a földi világba. - Na, hál' istennek mondta megkönnyebbülten. - Tennem kellett valamit, Peter, üvöltöttél, mint akit nyúznak.

- Tényleg? Ne haragudj, hülye voltam.
- Most már nincs semmi baj. Szükség lesz a józan eszedre.
- Minden rendben, ne félj.

Marlowe kimászott az ablakon a Király után. Szinte örült, hogy amint földet ért a lába, a karjában hirtelen szétáradt a fájdalom. Te bolond, mondta magának, pánikba estél? Te, Marlowe, beijedtél, mint egy gyerek. Bolond. Elvesztetted az egyik karodat. Na és? Örülj, hogy nem a lábadat, az még rosszabb lenne. Akkor megsántulnál, igazán nyomorék lennél, de egy kar, az semmi. Majd kapsz egy műkezet és kész. Nincs abban semmi, ha valakinek műkeze van. Az égvilágon semmi. Komolyan.

- Üdv! - köszönt rájuk Sagata, amint a felhajtott függöny alatt belépett az elkerített hely cégbe.

Sagata nagyon ideges volt. Minél többet foglalkozott ezzel az üzlettel, annál kevésbé volt ínyére. Túl sok pénzről volt szó, túl nagy volt a kockázat. Beleszagolt a levegőbe, mint egy vadászkutya. - Veszélyt érzek - mondta.

- Azt mondja, veszélyt érez.

- Mondd meg neki, Peter, hogy ne aggódjon. Tudok a veszélyről, és megtettem az intézkedéseket. De mi van Cseng San-nal?

- Szerencsénk van - suttogta sietősen Sagata -, az istenek rámosolyogtak valamennyiünkre. A barátunk ravasz róka, mert kiügyeskedte magát a rendőrök csapdjából. - Sagata arca egészen átítat az izzadság. - Nálam van a pénz.

A Királynak megmozdult a gyomra az izgalomtól. Mondd meg neki, hogy akkor inkább mellőzzük a fecsegést, és térjünk a tárgyra. Mindjárt jövök az áruval.

A Király Timsent a sötét fák között találta.

- Készen vagytok?

- Készen. - Timsen belefüttyentett a sötétbe. Szinte ugyanabban a pillanatban jött a válasz: ugyanolyan füttyező. - Csináljátok gyorsan, pajtás. Nem tudok sokáig várni.

- Jól van. - A Király látta, hogy a sötétből egy szikár ausztrál tizedes lép elő.

- Townsend vagyok. Bill Townsend.

- Gyerünk.

A Király sietett vissza, miközben Timsen őrködött, ausztráljai pedig mindenfelé a menekülés útját biztosították.

A börtön sarkánál Grey várt türelmetlenül.

Dino éppen most súgta a fülébe, hogy Sagata megérkezett, de Grey tudta, hogy az előkészületek eltartanak egy darabig. Egy darabig, de aztán ő jön.

Smedly-Taylor csapata is készen állt arra a pillanatra, amikor lezajlik a pénzáadás. Ha Grey megindul az embereivel, indulnak ők is.

Townsend idegesen állt a Király mellett.

- Mutasd meg neki a gyémántot - mondta a Király.

Townsend kigombolta rongyos ingét, s előhúzott egy zsinórt, melynek végén ott fityegett a gyémántgyűrű. Remegett a keze, ahogy Sagata elé tartotta, aki rúdlámpáját egyenesen a gyémántra irányította, és tüzetesen szemügyre vette. A gyémánt úgy csillogott a zsinóron, mint egy jéggyöngy. Sagata elvette, végighúzta lámpájának üvegén. Nyomot hagyott.

A japán verítékezve bólintott. - Rendben van. - Aztán Marlowe-hoz fordult: - Valóban gyémánt - mondta, és tolómércét vett elő a zsebéből. Aprólékosan megmérte a követ, majd ismét bólintott. - Rendben van. Csakugyan négykarátos.

A Király felvetette a fejét.

- Jól van, Peter, várjatok meg Townsennel.

Marlowe felállt, intett Townsennnek, és kimentek. A függöny előtt várakoztak a sötétben; több tucat szempár tapadt rájuk mindenünnen.

- A fene egye meg - vágott egy grimaszt Townsend -, bár sose lett volna gyémántom. Nem nekem való ez az idegeskedés, nem bírom.

Remegő kezével a zsinórt és a gyémántot babrálta, éppen egy milliomodszor győződve meg róla, hogy a helyén van. - Hála istennek, már mindjárt vége.

A Király izgalma a tetőfokára hágott, amikor Sagata kinyitotta a lőszerestáskáját, és letett a földre néhány pénzköteget, aztán kigombolta az ingét, és onnan is elővett néhányat, majd a zsebeiből újabb kötegeket, amíg két jókora bankóoszlop nem állt egymás mellett. A Király villámgyorsan számolni kezdte a pénzt, Sagata

pedig idegesen meghajolt és távozott. Kísietett az útra, és amikor odaért, megnyugodott. Megigazította a puskáját, és megkezdte tábori őrzését, de közben majdnem fellökte Greyt, aki felfelé loholt.

Grey káromkodott egyet, és továbbrohant, mit sem törődve Sagatával, aki szitkok özönét zúdította utána. Most azonban nem rohant a fogoly után mint kellett volna, s nem próbált belevetni egy kis udvariasságot mert örült, hogy az egyre távolodik tőle.

- Zsaruk. - suttogta Max a ponyva előtt.

A Király összeszedte a pénzt, és elsietett, de közben odaszólt Townsendnek: - Tűnj el, és mondd meg Timsennek, hogy megvan a pénz. Még ma fizetek, amikor elül a balhé.

Townsend eltűnt.

- Gyerünk, Peter.

A Király éppen a barakk alá, a ketrecekhez vezette Marlowe-t, amikor Grey megjelent a sarkon.

- Maguk ketten! Ne mozduljanak! - kiabált Grey.

- Igenis! - kiabált készségesen a sötétből

Max, és elindult Grey felé, nyomában Tex. Elállták a katonai rendőr útját.

- Nem maguk! - próbált átnyomakodni rajtuk Grey.

- Nem azt mondta, hogy ne mozduljunk? kérdezte Max, és jóindulatúan ismét Grey elé állt.

Grey dühösen átfúrta magát rajtuk, és a barakk alatt folytatta az üldözést.

A Király és Marlowe közben már beugrott az óvóhely futóárkába, és kimászott a barakk másik oldalán. Újabb csoport botladozott a helyszínen, amikor Grey is kibújt, és utánuk eredt.

A börtönfal felé futottak, amikor észrevette őket. Sípjába fújt, figyelmeztette a körben elhelyezett katonai rendőröket. Grey emberei a helyükre álltak, és faltól falig, faltól a szögesdrót kerítésig elzárták az utat.

- Erre! - mondta a Király, és beugrott Timsenek barakkjának ablakon. Senki sem törődött velük odabent, de sokan látták, hogy a Király inge erősen kidudorodik.

Átfutottak a barakkon, és ki az ajtón. Újabb ausztrál csoport jelent meg, amikor Grey felkapaszkodott az ablakon. Éppen csak meg tudta pillantani a menekülőket. Leugrott, megkerülte a barakkot, de

ott megint buzgó ausztrálokba botlott, akik igyekeztek fedezni a Király menekülését.

Grey rájuk kiáltott:

- Merre mentek? Hallják? Merre?

Ártatlan arcú emberek kórusa válaszolt:

- Kik? Kicsodák, uram?

Grey keresztülpréselte magát rajtuk, és kifutott a szabad területre, a barakkok mögé.

- Mindenki a helyén van, uram - jelentette egy szembejövő katonai rendőr.

- Helyes. Nem juthatnak messzire. A pénzt úgysem merik kitenni. Zárjuk körbe őket, szóljon a többieknek.

A Király és Marlowe az északi fal felé futott. Aztán hirtelen megálltak.

- Az isten verje meg! - mondta a Király. Ahol az útjukat fedező ausztráloknak kellett volna lenniük, öt katonai rendőr állt.

- Most mit csináljunk? - kérdezte Marlowe.

- Vissza kell fordulnunk. Gyere!

Mi a fene történhetett, tűnődött futás közben a Király. Aztán egyszer csak rájött. Négy kendőálarcos, bottal felfegyverzett ember állta el az útjukat.

- Add át a pénzt, komám, ha ne nem akarod hogy valami bajod essen.

A Király egy pillanatra megadást színlelt, aztán Marlowe-val az oldalán támadásba lendült. Teljes erőből nekirohant az egyiknek, legázolta, egy másikat ágyékon rúgott. Marlowe kivédett egy ütést, visszafojtva a kitörő fájdalomüvöltést, amint a bot súrolta a karját, aztán kicsavarta a botot a támadó kezéből, és ütött. A negyedik útonálló a nyaka közé szedte a lábát, és eltűnt a sötétben.

- A szentségit! - lihegett a Király. - Tűnjünk el innen.

Ismét futottak. Érezték, hogy a sötétből továbbra is lesik őket, így bármelyik pillanatban várták az újabb támadást. A Király hirtelen megállt.

- Vigyázz! Grey!

Visszafordultak, és egy barakk mellett a földre vágták magukat. Ziháló mellel feküdtek a barakk tövében egy percig. Lábak dobogtak el mellettük, dühös hangfoszlányok jutottak a fülükbe.

- Erre mentek. El kell kapnunk őket, mielőtt a zsaruk...
- Az egész tábor ránk vadászik - suttogta a Király.
- Dugjuk el a pénzt itt - mondta kétségbeesetten Marlowe. -

Ássuk el.

- Túl kockázatos. Egykettőre megtalálnák. Az ördög vigye el, eddig minden olyan jól ment. Csak az a gazember Timsen keresztbe tett nekünk. A Király letörölte a piszkot és az izzadságot az arcáról. - Mehetünk?

- Merre?

A Király nem válaszolt. Szó nélkül kimászott a barakk alól, és elindult, amerre a legsötétebb volt. Marlowe szorosan a nyomában. Határozott léptekkel átvágtak az úton, és beugrottak a drótkerítés melletti vizesárokba. A Király az árok mélyén elkúszott egészen addig, amíg szinte egy vonalba került az amerikai barakkal, ott megállt, és lihegve az árok falának támaszkodott. Köröskörül mindenütt izgatott nyüzsgés és suttogás hallatszott.

- Mi van?

- A Király éppen meglóg Marlowe-val, és több ezer dollár van náluk.

- Az ördögbe is! Gyorsan, hátha elkaphatjuk őket!
- Gyerünk!
- Miénk lesz a pénz!

Greynek jelentettek a katonai rendőrök, aztán Smedly-Taylor és Timsen hallgatta meg embereik helyzetjelentését, összevissza beszélt mindenki, és Timsen keservesen káromkodva ösztökélte az embereit, hogy kapják el a Királyékat, mielőtt ez Greynek vagy Smedly-Taylornak sikerül. Meg kell szerezni a pénzt!

Smedly-Taylor emberei vártak, lesték Timsen ausztráljait, hogy merre indulnak. Tanácstalanok voltak. Merre mentek a Királyék? Merre keressék őket?

Grey is várt. Tudta, hogy északra és délre is el van zárva a menekülés útja. Csak idő kérdése, hogy mikor kerítik kézre őket; a gyűrű egyre szorul körülöttük. Grey tudta, hogy a markában vannak, és tudta, hogy ha elkapja őket; meglesz a pénz is, mert eldobni nem merik. Ahhoz túl nagy az összeg. Grey azonban nem tudott Smedly-Taylor embereiről, sem Timsen ausztráljairól.

- Odanézz! - mondta Marlowe, amikor óvatosan kidugta a fejét, és kikukucskált a sötétbe. A Király is meresztette szemét, aztán meg látott egy katonai rendőrt úgy ötven méternyire. Megfordult és köröskörül mindenütt nyüzsgő, kereső, kutató árnyalakokat látott.

- Lebuktunk - mondta dühösen.

Aztán átnézett a drótkerítésen túlra. A dzsungel sötét volt. A drót másik oldalán a japán őr rózta az utat fel és alá. A Király fejében felvillant egy kétségbeesett ötlet.

- Nesze - mondta Marlowe-nak, és kezdte a barátja zsebébe tömni a pénzt. - Menj át a kerítésen. Ez az egyetlen lehetőségünk.

- Nem, nem tudom megcsinálni. Az őr észrevesz, és...

- Eredj, nincs más lehetőségünk!

- Nem tudom megcsinálni. Értsd meg!

- Átmész, elásod valahol, és ugyanúgy vissza is jössz. Én majd fedezlek. Az istenfádat, meg kell csinálnod!

- Azt akarod, hogy lepuffantson? Tizenöt méterre sincs! - mutatott Marlowe az őr felé. Fel kell adnunk az egészet.

Tekergette a fejét jobbra-balra, szeme vadul kereste az egéruat, de közben megfélekedezett a karjáról, és egy hirtelen mozdulatnál beleütötte az árok falába. Fájdalmasan felnyögött.

- Ha megmented a pénzt, Peter - mondta elszántan a Király -, én megmentem a karodat.

- Micsoda?

- Jól hallottad. Szerzek szulfonamidot. Indulj!

- De hogyan tudsz szerezni?...

- Indulás! - vágott közbe nyersen a Király. - De csak akkor segíték, ha biztonságba helyezed a pénzt.

Marlowe a Király szemébe nézett néhány másodpercig, aztán kimászott az árokból, a kerítéshez futott, és átbújt a drót alatt. Bármelyik pillanatban golyót kaphatott a fejébe. Abban a pillanatban, amikor elindult, a Király is kiugrott az árokból, és az út irányába futott. Pár lépés után készakarva megbotlott, és hangos szitkozódással végigvágódott a porban. Az őr azonnal odapillantott a kerítés túloldaláról, és hangosan felnevetett. Amikor visszafordult, már csak egy árnyat látott, ami akármilyen lehetett. A legkevésbé ember.

Marlowe lelapult a földre, és lélegzetvisszafojtva kúszott a nedves aljnövényzeten, mintha maga is valami dzsungelbéli

csúszómászó volna. Aztán megmerevedett, Az őr egyre közelebb jött, már csak egy araszra volt a lába Marlowe kezétől, aztán a másik lába továbblépett; amikor már öt lépésre eltávolodott, Marlowe megint beljebb kúszott a sötétbe, a bokrok közé, öt, tíz, húsz, harminc lépésre eltávolodva tőle. Amikor már negyven lépésre volt, megnyugodott, és biztonságban érezte magát. Megállt, hogy a szívdobogása elcsituljon, hogy pihenjen néhány percig, hogy egy kicsit a karjával is törődjék. Hiszen most már megmarad a karja. Ha a Király azt mondta, hogy megmenti, akkor megmarad.

Feküdt a földön, és imádkozott. Imádkozott levegőért, életért, erőért és a Királyért.

A Király is fellélegzett, amikor látta, hogy Marlowe elérte a dzsungelt. Felállt, és kezdte leporolni magát. Grey egy katonai rendőrrel azonnal mellette termett.

- Ne mozduljon!

- Én? - A Király tette, hogy vakon bámul a sötétbe, aztán megismeri Greyt. - Maga az? Jó estét, hadnagy úr. - A katonai rendőr meg akarta ragadni, de a Király félrelökte a kezét. - Ne nyúljon hozzám!

- Le van tartóztatva - mondta Grey, aki piszkos és csatagos lett a hajszában.

- Miért, hadnagy úr?

- Motozza meg, őrmester!

A Király nyugodtan tűrte. A pénz nincs nála. Grey nem tehet vele semmit. Az égvilágon semmit.

- Nincs nála semmi, uram - mondta a katonai rendőr.

- Kutassa át az árkot - utasította Grey, aztán a Királyhoz fordult.

- Hol van Marlowe?

- Kicsoda? - kérdezte bambán a Király.

- Marlowe! - üvöltötte Grey.

- Biztosan sétálgat valahol, uram. - A Király udvarias volt, igyekezett csak Greyre és a közvetlen veszélyre összpontosítani.

Érezte, hogy a veszély még nem múlt el teljesen, a börtönfal környékén még egy csapat baljós árny figyel. Kisvártatva azonban azok is eltűntek.

- Hová tette a pénzt? - kérdezte Grey.

- Milyen pénzt?

- Amit a gyémántért kapott.
- Milyen gyémántért, uram?

Grey belátta, hogy egyelőre legyőzték. Ő a vesztes, hacsak nem találja meg Marlowe-t, és vele a pénzt. Rendben van, te gazember, gondolta Grey dühösen; rendben van, most elengedlek, de figyelni foglak, és előbb-utóbb elvezetsz te engem Marlowe-hoz.

- Egyelőre végeztünk - mondta Grey. Most maga győzött. De még nincs vége.

A Király visszament a barakkjához, és kuncogott magában. Azt hiszed, hogy majd rajtam keresztül elkapod Marlowe-t, ugye, Grey? Hát hiszen te olyan fenenagy bölcs vagy, te kis naív!

Maxet és Textet már ott találta. Róluk is csorgott a veríték.

- Mi történt? - kérdezte Max.

- Semmi. Max, eredj, kerítsd elő Timsent. Mondd meg neki, hogy várjon az ablak alatt, ott fogok vele beszélni. Ne jöjjön be a barakkba, Grey még figyeltet bennünket.

- Rendben, megmondom.

A Király kávéval tett fel. Agya már azon járt, hogyan fogja lebonyolítani a gyémánt átadását. Hol kerüljön rá sor? Mit csináljon Timsennel? Hogyan távolítsa el Greyt Marlowe sarkából?

- Üzentél értem, pajtás?

A Király nem fordult az ablak felé, hanem végignézett a barakkon. Az amerikaiak megértették a tekintetét, és magára hagyjuk. Dino is kiment, a Király viszonzta fanyar mosolyát.

- Timsen? - mondta, miközben a kávéval babrált.

- Tessék, pajtás.

- Át kellene vágnom a torkodat, te csirkefogó.

- Nem tehetek róla. Valami hiba csúszott...

- Igen. Az hogy magadnak akartad a pénzt is meg a gyémántot is.

- Hát csak meg kellett próbálnom, öreg - vihogott Timsen. - Nem fog még egyszer előfordulni.

- Arra mérget vehetsz, hogy nem fog. - A Király kedvelte Timsent. Helyén volt a szíve. Valóban meg kellett próbálnia, ha már olyan sok pénz volt a láthatáron. És a Királynak még szüksége volt Timsenre. - Holnap átadjuk az árut. Majd szólok, hogy mikor.

- Rendben, pajtás. Hol van az angol?

- Melyik angol?
Timsen nevetett.
- Akkor holnap!

A Király megitta a kávé, és behívta Maxet örködni. Aztán óvatosan kiugrott az ablakon, és sietve elindult a börtönfal irányába. Úgy tett, mintha vigyázna, nehogy észrevegyék, és nevetve tapasztalta, hogy Grey követi. Megjátszotta, hogy le akarja rázni, visszafelé kacskar ingózott a barakkok közé, aztán cikcakkozott jobbra-balra. Grey állhatatosan a nyomában maradt, mint egy kopó, a Király pedig szépen bevezette a börtönbe. Az egyik negyedik emeleti cellába settenkedett, és úgy tett, mint akinek az idegessége a tetőfokára hág. Az ajtót félig nyitva hagyta, és negyedóránként aggodalmas tekintettel kinézett rajta. Ezt addig folytatta, amíg Tex meg nem érkezett.

- Tiszta a levegő - mondta Tex.

Ez azt jelentette, hogy Peter sértetlenül visszatért, úgyhogy most már semmi szükség sem volt a színelőadásra. A Király visszament a barakkjába, és rákacsintott Marlowe-ra.

- Mi járatba?
- Gondoltam, megnézek, hogy vagy.
- Iszol egy kávé?
- Köszönöm.

Grey már az ajtóban állt. Egy szót sem szólt, csak bámult rájuk. Marlowe csak a szarongját viselte, és a szarongon nincs zseb. És most a tiszt karszalag sem hiányzott.

Marlowe az ajkához emelte a csészét, és a tekintetét mereven Greyre szegezve szürcsölni kezdte a kávé. Grey hirtelen eltűnt az éjszakában.

- Marlowe kimerülten állt fel.
- Megyek aludni.
- Büszke vagyok rád, Peter.
- Komolyan gondoltad, amit mondtál?
- Igen.
- Köszönöm.

Azon az éjszakán a Királyt egy új gond nyugtalanította. Hogy a pokolba tudja megtenni, amit Marlowe-nak ígért?

XX.

Larkin gondterhelten gyalogolt fölfelé az úton az ausztrál legénységi barakk irányába. Aggasztotta Marlowe állapota. A fiú nagyon szenvedett, sokkal nagyobb fájdalmai voltak, semhogy egyszerűen el lehetett volna intézni azzal, hogy "hússeb". Aztán a jó öreg Mac miatt is nyugtalankodott. Tegnap éjjel beszélt és kiáltozott álinában. És Betty miatt is idegeskedett; most már néhány éjjel egymás után furcsa, kusza álmai voltak. Betty meg ő az ágyban, de más férfiak is ott vannak, és ő nézi a feleségét, az pedig csak nevet rá.

Belépett a barakkba, és odament az ágyán fekvő Townsendhez. Townsend szeme dagadt volt; alig bírta kinyitni, arca összevissza karistolva, karja, melle, csupa kék folt és zúzódás. Amikor kinyitotta a száját, hogy beszéljen, Larkin látta a friss, véres foghíjakat.

- Ki tette ezt. Townsend?

- Nem tudom - nyöszörögte a tizedes. Megtámadtak.

- Miért?

Könnyek maszatolták a felpuffadt arcot. Volt... Volt egy... Nem tudom. Nem volt semmim. Nem tudom.

- Magunk közt vagyunk, Townsend. Ki tette? - Nem tudom. - Ziháló nyögés tört elő belő le. - Jaj, istenem, de elbántak velem. Ilyen kegyetlenül...

- Miért támadták meg?

- Én... Én... - Townsend kiáltani szeretne volna, hogy "a gyémántért, mert volt egy gyémántom!", és semmit se kívánt jobban, mint hogy az ezredes kapja el azokat a gazembereket, akik elrabolták tőle. De nem említhette a gyémántot, mert akkor az ezredes megkérdezte volna tőle, hogy honnan van, és akkor el kellene mondani, hogy Gurble-től. És aztán kérdések következnének... Gurble-től? Aki öngyilkos lett? És akkor talán feszegetni kezdenék, hogy nem is öngyilkosság volt, hanem gyilkosság, pedig nem az volt, legalábbis ő, Townsend nem gyilkolta meg. Persze lehet, hogy valaki más a gyémántért csinálta ki Gurble-t. Azon a bizonyos éjszakán Gurble nem volt az ágyában, és ő kitapogatta a gyűrűt a matracában, és kivette. Aztán kiment ő is az

éjszakába, és senki nem tud bizonyítani semmit... Gurble éppen azon az éjszakán lett öngyilkos, úgyhogy nem lett senki megrövidítve. Hacsak az nem lehet, hogy mégis ő ölte meg Gurble-t azzal, hogy ellopta tőle a követ. Lehet, hogy az tette be neki a kaput. Kiközösítette az ezred az élelmiszerlopásért, aztán ellopták a gyémántját is. Lehet, hogy ettől zavarodott meg szegény feje, és ezért ugrott fejest a pöcegödörbe. De az élelemlopásnak sincs sok értelme, ha az embernek van egy gyémántja, amelyet eladhat. Lehet, hogy ő volt Gurble halálának az oka; és átkozza is magát mindig, hogy ellopta azt a gyémántot. Amióta tolvaj, nincs egy perc nyugta sem. De most örül, igazán örül, hogy megszabadult tőle, hogy ellopták.

- Nem tudom - szipogta Townsend.

Larkin látta, hogy semmire sem megy, és otthagyta Townsendet.

- Bocsánat - mondta Larkin, miután majdnem lelökte Donovan atyát a barakk lépcsőjéről. - Üdvözlöm, öreg barátom! - Donovan sovány volt, akár egy csontváz, különös, mélyen ülő szemeiből nyugalom áradt. - Hogy van? Hogy van Mac? És az ifjú Peter?

- Megvagyunk, köszönöm. - Larkin Townsend felé bökött a fejével. - Erről tud valamit? Donovan Townsendre nézett, és szelíden válaszolt. - Én csak egy szenvedőt látok.

- Bocsánat, nem lett volna szabad ilyet kérdezniem - mosolygott Larkin, aztán elgondolkozott egy pillanatra. - Nem volna kedve egy bridzspartihoz? Mondjuk ma este, vacsora után.

- De, igen. Köszönöm. Nagyon örülök neki. - Jól van. Akkor vacsora után.

Donovan atya megy árfa, míg Larkin elmegy, aztán Townsend ágyához ment. Townsend nem volt katolikus, de Donovan atya mindenkit megvigasztalt, mert tudta, hogy mindenki isten gyermeke. - De valóban az mindenki? - tűnődött. Isten gyermekei képesek lennének ilyet művelni?

Délben egyszerre jött meg az eső és a szél. Mindenki egykettőre bőrig ázott. Aztán elállt az eső, de a szél fújta tovább. Leszakadt zsindelek darabok kavargtak a földön, különböző kacattal, letört ágakkal és levelekkel együtt hányódva. Aztán elállt a szél is, és a tábor megint visszazökkent a rendes kerékvágásba, jött a hőség, jöttek a legyek. A vízlevezető árkokban még fél áráig csobogott a

víz, aztán mindent elnyelt a föld. Újra vadul dongani kezdtek a legyek.

Marlowe fásultan bandukolt fel a dombra. Egész lábszára csupa sár volt, a vihar alatt ugyanis nem vonult fedezékbe, azt remélve, hogy a szél és eső majd enyhíti a terjedő fájdalmat. De ez sem segített.

Megállt a Király ablaka alatt, és benézett. Hogy vagy, Peter? - kérdezte a Király; majd felkelt az ágyából, és előkotort egy csomag cigarettát.

- Cudarul. - Marlowe leült a padra. Émelygett a fájdalomtól. - Ebbe bele lehet dögleni.

A Király kijött, és megpróbált mosolyogni. Ne gondolj rá!

- Hogy a csodába ne gondoljak rá? - Marlowe azonnal megbánta a felfortyanást. - Elnézést, de kicsit ideges vagyok. Sokszor már azt se tudom, mit beszélek.

- Szívj egyet. - A Király meggyújtott neki egy cigarettát. Igen, mondta magában, bajban vagy, öregem. Lássuk csak: - Holnap nyélbe ütjük az üzletet. Ma este magadhoz veheted a pénzt. Majd fedezlek.

De Marlowe ezt nem is hallotta. A karja örökké egy szót juttatott eszébe: amputálás! Már hallotta a fűrész csikorgását, érezte a hideg fűrész.: fogakat, a lehulló csontszilánkokat, a saját csont jónak a morzsalékát. Remegés futott át rajta. És... ezzel mi lesz? - motyogta, és ránézett a Királyra. - Tényleg tudsz csinálni vele valamit?

A Király bólintott, és azt gondolta: a fiú gyorsan tanul. Csak Peter tudja, hol a pénz, de Peter nem hozza ide addig, amíg nem látok hozzá a gyógyításhoz. Ha nincs gyógyítás, nincs dohány. Ha nincs dohány, nincs üzlet. Sóhajtott, és folytatta a társalgást önmagával. Igen, jól ismered az embereket. De ha belegondolsz, ez akkor sem volt rossz üzlet. Ha Peter nem vállalta volna a kockázatot, most mind a ketten börtönben ülnénk, és nem lenne se pénzünk, se nyugalmunk. Peter különben is csak szerencsét hozott eddig. És ezenkívül is, Peter egész rendes fickó. És kinek volna kedve elveszíteni az egyik karját? Peternek igaza van, hogy sürget.

- Bízd csak Samu bácsira!

- Kire?

- Rám! - nézett Marlowe-ra bambán a Király. - Tudod, Samu bácsi Amerika jelképe, Olyan, mint a ti brit oroszlanotok.

- Ja persze, tudom, ne haragudj. Ma valahogy... ma egy kicsit... - ismét hányinger fogta el.

- Eredj, feküdj le, és pihenj. Bízd csak rám a dolgot.

Marlowe bizonytalanul állt fel. Mosolyogni akart, hálálkodni, áldani a Királyt, meg akarta rázni a kezét, de megint eszébe jutott az a szó, és már érezte a fűrészt, úgyhogy csak biccentett és elment.

Az ördög vigye el, gondolta keserűen a Király; ez azt hiszi, hogy képes lennék cserbenhagyni; hogy nem csinálnék semmit, ha nem kényszerítene rá. Az ég áldjon meg, Peter, segíték én: hogyan segítenék! Hiszen a barátom vagy.

- Hé, Max!

- Mi van?

- Szólj Timsennek, hogy futólépésben jöjjön ide.

A Király kinyitotta a fekete ládáját, és kivett három tojást.

- Tex! Sütsz magadnak egy tojást? Mert akkor már süsd meg veled ezt a kettőt is.

- Köszönöm - vigyorgott Tex, és átvette a tojásokat. - Megnéztem Évát, és esküszöm, hogy, már is gömbölyűbb.

- Lehetetlen. Csak tegnap páرزott.

Tex dzsiggelt pár ütemet. - Még húsz nap, és megint vastagok vagyunk! - Fogta az olajat és kiment, hogy odakint kotyvasszon. A Király hanyatt feküdt az ágyán, gondolataiba mélyedve vakargatott egy szúnyogcsípést, és figyelte a gerendákon felváltva legyeket kapdosó és bujálkodó gyíkokat. Becsukta a szemét, és elégedetten gondolt vissza a napra. Alig múlt dél, de már mi minden történt. Reggel hatra már meg is volt a legjava.

Kuncogott magában. Igen, igen, barátom, a hunév és a jó hírverés kifizetődik.

Még jóval virradat előtt történt. Javában aludt, amikor fojtott, óvatos hang verte fel álmából. Felébredt, kinézett az ablakon, és egy kis, görényképű alakot látott a hajnali szürkületben. Még sosem látta azelőtt.

- Mi van?

- Van valamim, amit maga meg akar venni: - A férfi rekedt, monoton hangon beszélt.

- Kicsoda maga?

Válaszul a kisember kinyitotta szurtos kezét, és a fekete, töredezett körmök közül kivillant a gyémántgyűrű. - Az ára tízezer. De csak mert sürgős - tette hozzá kajánul. Aztán az ujjai bezáródtak, amint a Király a gyűrűért nyúlt. A görényképű visszahúzta az öklét. - Majd este - vigyorgott fogatlanul. - Az igazi, nem kell ellenőrizni, ne féljen.

- A magáé?

- Nálam van, nem?

- Áll az alku. Hánykor?

- Csak várjon itt. Majd jövök, ha tiszta a levegő.

És amilyen hirtelen megjelent, úgy el is tűnt. A Király elégedetten nyújtózkodott az ágyában. Szegény Timsen, gondolta kárörvendve, most jól felsült. Én pedig féláron megkapom a gyűrűt.

- Szervusz, pajtás - köszönt rá Timsen. Hívattál?

A Király kinyitotta a szemét, és tenyerével eltakart egy jókora ásítást. Timsen bejött a barakkba.

- Szervusz - tette le a lábát a földre a Király, és kéjesen nyújtózott. - Olyan fáradt vagyok. Sok volt az izgalomból mára. Kérsz egy tojást? Éppen sül egypár.

- Hogyne kérnék.

- Helyezd kényelembe magad. - A Király most kedvére nyájaskodhatott. - Akkor férjünk az üzletre. Délután nyélbe üthetjük a dolgot.

- Nem - rázta Timsen a fejét. - Ma ne. Inkább holnap.

A Királynak nagy erőfeszítésébe került, hogy, ne sugározzon róla az elégedettség.

- Addigra elül a balhé - magyarázta Timsen. - Hallottam, hogy Grey kijött a kórházból. Biztosan figyeltetni fogja a fészket. Timsen szavait áthatotta a súlyos aggodalom. - Nagyon kell vigyáznunk mind a kettőnknek. Most mindennek stimmelnie kell. Én miattad is óvatos vagyok. Haverok vagyunk vagy nem?

- Nem jó a holnap - mondta a Király, megjátszva, hogy mélyen csalódott. - Csináljuk ma délután.

És majd szétvetette belül a nevetés, miközben hallgatta, hogy Timsen előadja, milyen fontos az óvatosság: a tulajdonos be van ijedve, valaki meg is verte tegnap este, és csak ő meg az ausztráljai

mentették meg a szegény pasast. A Király ebből biztosan tudta, Timsennek most vérzik a szíve, hogy a gyémánt kicsúszott a markából, és megpróbál időre játszani. Az biztos, gondolta magában, hogy az ausztrálok eszeveszetten keresik a rablót. Nem szeretnék a helyében lenni, ha elkapják.

- Hát jó - mondta a Király kelletlenül. Csináljuk holnap. - Újabb cigarettára gyújtott, beleszívott és továbbadta. Aztán megszólalt ártatlanul, még mindig a játékot élvezve: - Az ilyen füledt éjszakákon nem alszanak az amerikaiak. Legalább négy állandóan ébren van. Egész éjszaka.

Timsen megértette a fenyegetést. De még mindig más járt a fejében. Ki rabolhatta ki Townsendet? Reménykedett, hogy az emberei minél előbb megtalálják a tettest. Tudta, hogy addig kell visszaszereznie a gyémántot, amíg azok nem jelentkeznek vele a Királynál, különben lőttek a szerencsésének.

Tex behozta a tojást, és hozzáláttak. Rizzsel ették, majd erős kávéval öblítették le. Amikor Tex kivitte az edényeket, a Király előhozakodott azzal, amiért tulajdonképpen hívatta Timsent.

- Tudok valakit, aki vevő lenne gyógyszerre. Timsen megrázta a fejét. - Lehetetlen. Nem megy. - Gyógyszer? - gondolta. Az vajon kinek kell? Nem a Királynak, az biztos. Ő tökéletesen egészségesnek látszik! És nem is viszonteladásra kell neki, mert a Király nem foglalkozik gyógyszerrel, ami nagyon helyes, hiszen így legalább az a piac nem az övé. Biztosan valamelyik barátjának kell, különben nem mászna bele ilyesmibe. A gyógyszer nem az ő esete. Az öreg McCoy! Hát persze! Hallotta, hogy dögrováson van. Vagy talán az ezredes. Ő sem, kicsattan az egészségtől. - Tudok egy angolról, akinek van egy kis kininje. De egy egész vagyont kér érte.

- Nekem antitoxin kell. Egy üveggel? És szulfonamid.

Timsen füttyentett. Ejha! Hát ez nehéz ügy. Antitoxin és szulfa? Szóval üszkösödő sebről van szó. Az angol kölyök! Üszkös a sebe szegénynek! Lassan kezdett összeállni a kép. Timsent nemcsak az üzleti érzéke tette a gyógy szer terület urává. A civil életben is értett hozzá, hiszen gyógyszerári asszisztens volt, csak ezt nem tudta róla senki. Ő meg nem árulta el, hiszen akkor szanitécnek osztották volna be, ahol semmi kaland, semmi harc. És nincs olyan ausztrál, aki örömmel lapulna szakszolgálatosként, ha harcolni is lehet.

- Szulfonamidjuk csak a japánoknak van mondtá, és megrázta a fejét.

- Ide figyelj! - mondta a Király. - Nyíltan beszélek veled. - Egyedül Timsen tudott gyógyszert szerezni, szüksége volt a segítségére. - Peternek kell.

- Rázós ügy - válaszolta Timsen. Lelke mélyén együtt érzett Marlowe-val. Szegény fiú, üszkösödik a sebe. Pedig remek fickó, van vér a pucájában. Még mindig érezte az ütést, amelyet tőle kapott tegnap este. Amikor a Királynak útjába álltak négyen.

Timsen már sok mindent tudott Marlowe-ról, amikor az a Király barátja lett. Az ember legyen mindig óvatos, és a jólétesültség mindig kifizetődik. Timsen tudott róla, hogy Marlowe már az angliai légi ütközetben is részt vett, tudott a jávai faluról és arról, hogy Marlowe megpróbált megszökni Jáváról, nem ült ott birkamód, mint a többi. Remek fickó ez az angol.

Timsen azt fontolgatta, megkockáztathatja-e, hogy elküldjön valakit a japán orvosi szobába gyógyszerért. Kockázatos dolog, de az útvonal már biztosítva van. Szerencsétlen Marlowe, biztosan halálra izgulja magát. Persze hogy meg szerzem az orvosságot, ingyen is megszerzem, legfeljebb a költségeket számítom fel.

Timsen nem szívesen árult gyógyszert, de valakinek ezt is csinálnia kellett, és akkor már inkább ő, mint valaki más. Nála az ár mindig mértéktartó volt, amennyire csak lehetett, pedig tudta, hogy egy vagyont kereshetne vele, ha nagystílusú üzletelne. Ezt mégsem csinálta soha, orvosságot csak az igazán rászorulóknak adott, és valóban csak nagyon szerény haszonnal, ha a beszerzés kockázatát is figyelembe vesszük.

- Kiráz a hideg - mondta Timsen -, ha belegondolok, hogy mennyi tőlünk származó vöröskeresztes gyógyszeresanyag meg felszerelés van a japán raktárakban.

- Ezt nehéz elhinni.

- A saját szememmel láttam, pajtás. Egyszer ott voltunk munkán. Halomban állnak a raktárban a vöröskeresztes ládák, vérplazma, kinin, szulfonamid, ami csak kell! Padlótól a plafonig! És az a raktár van vagy száz méter hosszú és harminc széles. És az mind a tetves japcsiknak megy. Ráteszik a kezüket mindenre, amit a Vöröskereszt

a hadifoglyoknak küld. Még a címzést is láttam az egyik ládán: Changi, hadifogolytábor.

- Tud erről még valaki?

- Én elmondtam az ezredesnek, ő meg elmondta a táborparancsnoknak, aki egyenesen odament ahhoz a sárgához, mi is a neve... igen, Josima. Követelte tőle a segélycsomagokat. De a japcsik kinevették, azt mondták, hogy az egész csak szóbeszéd, és ezzel el volt intézve. Azóta senkit sem vezényeltek oda munkára. A gazemberek. Pedig itt rettentő nagy szükség van gyógyszerre. Legalább egy keveset adhatnának! Az egyik barátom fél éve meghalt, mert nem volt inzulin, én meg ott ládászámra láttam. Ládászám! - Timsen sodort egy cigarettát, krákogott, köpött, és úgy felmérgezte magát, hogy belerúgott a falba dühében.

Tudta, hogy azzal nem megy semmire, ha izgatja magát ezzel. Abba a bizonyos raktárba lehetetlenség bejutni. Az antitoxint és a szulfonamidot azért meg tudja szerezni az angolnak. Meg hát, ingyen is odaadná neki.

De Timsen ravaszabb volt annál, hogysem megengedje a Királynak, hogy a lelkébe lásson. Gyerekség volna hagyni, hogy a Király megtudja, mi a gyenge pontja, mert egyszer biztosan kihasználná még, ez olyan biztos, mint hogy isten országa odalent van, Ausztráliában. Igen, és még a gyémántüzlet is hátravan a Királlyal. A fene egye meg! Meg is feledkezett arról az átkozott rablóról.

Bemondott egy uzsoraárat, és engedte, hogy a Király lefaragjon belőle. De így is magas árat szabott, mert egyrészt tudta, hogy a Király megengedheti magának, hogy fizessen, másrészt, ha dicsón adná az áruját, a Király gyanakodna.

- Rendben van - mondta a Király savanyú képpel. - Áll az alku. - Legbelül azonban nem háborgott, legalábbis nem túlságosan. Azt várta, hogy Timsen ki fogja szipolyozni, és bár magasabb volt az ár, mint amit adni szándékozott, még egész tisztességes volt.

- Három nap kell hozzá - mondta Timsen, aki persze tökéletesen tisztában volt vele, hogy három nap múlva már késő lenne.

- Ma este meg kell kapnom.

- Akkor az újabb ötszázadba fog kerülni. - A barátod vagyok! - mondta fájdalmas képpel a Király. - Barátok vagyunk, és képes vagy

levágni még egy ötszázassal?

- Három nap, pajtás - mondta Timsen.
- Egyen meg a fene. Rendben van.
- És az ápolónak egy újabb ötszáz.
- Annak meg miért?

Timsen élvezte, hogy a Király nehezen nyeli le a békát.

- Miért - folytatta érdeklődően -, mit akarsz csinálni a gyógyszerrel, ha megkaptad? Hogyan akarod kezelni a beteget?

- Honnan az ördögből tudjam?

- Látod, ezért kell az ötszáz. Gondolom, te odaadnád a gyógyszert az angolnak, az meg fogná, bemenne vele a kórházba, odaállna az első sintér elé, hogy van antitoxinöni és szulfám, gyógyítsa meg a karomat. A doktor meg szépen megkérdezné, honnan van neki antitoxinja és szulfonamidja, és ha az angol nem mondaná meg, egyszerűen elvennék tőle, és odaadnák valami vén ezredesnek, akinek enyhe aranyérbántalmai vannak.

Ügyesen kivette a cigarettapaklit a Király zsebéből, és kihúzott belőle egy szálat. - És - folytatta most már teljesen komolyan - kerítened kell egy helyet is, ahol zavartalanul kezelhetjük a fiút. Ahol nyugodtan lefekhet. Van, akit az antitoxin nagyon fejbe ver. Persze, az is benne van az üzletben, hogy én semmi felelősséget nem vállalok, ha a kezelés nem sikerül.

- Mi nem sikerülhet, ha van antitoxin és szulfonamid?

- Van, aki egyszerűen nem bírja. Felfordul tőle a gyomra.

Olyanok ezek a gyógyszerek, mint a lórúgás. És az is lehet, hogy már késő. Attól függ, mennyire van már megmérgezve a szervezete.

Timsen felállt.

- Akkor ma este valamikor. És persze a felszerelés még ötszáz lesz.

A király kirobbant. - Miféle felszerelés, az istenfáját neki?

- Tű, fecskendő, kötszer, fertőtlenítő. - Timsen megvetően nézett a Királyra. - Te azt hitted, az antitoxin az egy kúp, felnyomod neki és kész?

A Király keservesen dühöngött, ahogy Timsen után nézett. De most már mindegy, egye meg a fene. Az a pénz erre van szánva. És Peter visszakapja a karját. Különben nem is kerül olyan sokba.

Aztán eszébe jutott a ravasz képű kis rabló, és elégedettség töltötte el. Igen, nem panaszkodhat a mai napra.

XXI.

Azon az estén Marlowe másnak adta az ételét. Nem Macnek vagy Larkinnak, ahogyan illett volna, hanem Ewartnak. Tudta, hogy ha az övéinek adja oda, azok kiszedték volna belőle, mi a baj. Annak pedig semmi értelme nem volt, hogy elmondja nekik.

Még délután, kábán az izgalomtól és a fájdalomtól elment Kennedy doktorhoz. Ismét a poklok kínját élte át, amikor az orvos leszedte róla a kötést, utána pedig egyszerűen közölte vele. A mérgezés már a könyök fölé ért. Levághatom alatta is, de az csak időpocsékolás. Jobb lenne most megcsinálni rendesen. Szép csonkja lesz, legalább tízcentes. Arra már rá lehet illeszteni egy protézist. Elég hosszú hozzá. - Az orvos nyugodtan összetette a kezét, ujjait egymásnak ütögette. - Ne vesztegesse az időt, Marlowe! Holnap már késő lesz.

Aztán Marlowe visszabotladozott az ágyához; és reszketve, csuromvizesen lefeküdt.

- Lázás vagy? - kérdezte Ewart, jóllakottan a dupla adagtól.

- Nem.

- Segíthetek valamiben?

- Az ég szerelmére, hagyj békén! - Marlowe hátat fordított neki.

Kis idő múlva felkelt, és kiment a barakk-hól. Már bánta, hogy ráállt a bridzspartira Mackel, Larkinnal és Donovan atyával. Bolond vagy, mérgeződött, ahelyett, hogy nyugodtan ágyban maradtál volna, amíg el nem jön az idő, hogy átmenj a dróton a pénzért.

Persze tudta, hogy úgysem tudna órákig feküdni és nyugodtan várni, amíg biztonságos lesz a dolog. Így legalább van mivel elütni az időt.

- Szervusz, pajtás! - mosolygott rá Larkin. Marlowe nem viszonzta a mosolyt, csak ült mogorván az ajtóban.

Mac az ezredesre nézett, aki alig észrevehetően megvonta a vállát.

- Peter - erőltette a jókedvet Mac -, napról napra jobbak a hírek, mi? Nemsokára kikerülünk innen.

- Az biztos - kontrázott Larkin.

- Boldogok a lelki szegények. Sosem kerülünk ki innen! -
Marlowe nem akart goromba lenni, de nem tudta türtőztetni magát. Tudta, hogy megbántotta Macet és Larkint, de már ez sem érdekelte. Nem foglalkoztatta semmi más, csak az a tízcentes csonk. Bizsergés szaladt végig a gerincén, le egészen a térdéig. Hogy a pokolba tudna segíteni a Király? Hogyan? Ne álmodozz, Peter! Ha a Király karjáról lenne szó, te tudnál valamit csinálni, akármilyen jó barátja vagy is? Persze hogy nem. Nézz szembe az igazsággal, Peter! Vagy levágják a karodat, vagy meghalsz. Egyszerű. És ha ez a választás, akkor inkább az életet Választod. Ha egyszer megszülettél, hát nem szabad könnyen eldobnod az életedet. Csak egy van belőle. Karod még van másik.

Igen, beszélt magához Marlowe, légy realista! A Király nem tehet semmit. Nem lett volna szabad megszarolnod. Ez a te gondod, nem az övé. Hozd vissza a pénzt, add oda neki, aztán feküdj a műtőasztalra, és hagyd, hogy levágják a karodat.

Csendben ültek hárman a fülledt éjszakában, Mac, Larkin és Marlowe. Amikor Donovan atya belépett, belédiktáltak egy kis rizst és babot. Kényszerítenék, hogy ott a helyszínen egye meg, amit adtak neki, különben odaadta volna valaki másnak, mint általában a rendes adagját is.

- Nagyon kedvesek hozzám - mondta Donovan. - Aztán még hozzátette csillogó szemmel: - És ha most mind a hárman belátnák a tévedésüket, és átjönnének a jó oldalra, tökéletessé tennék a napomat.

Mac és Larkin vele nevetett, Peter Marlowe komoly maradt.

- Mi van veled, Peter? - kérdezte kicsit élesen Larkin. - Olyan vagy egész este, mint egy oldalba lőtt dingó.

- Néha van úgy, hogy az embernek nincs jó kelve - szólt közbe gyorsan Donovan, elébe vágva a kínos csendnek. - Hanem szavamra, jók a hírek, igaz?

Egyedül Peter Marlowe lógott ki a baráti körből. Érezte, hogy a jelenléte fojtó, zavaró, de nem tehetett ellene semmit.

Megkezdődött a játék. Donovan atya két pikkkel indított.

- Passz - mondta Mac mogorván.

- Három káró - dünnyögte Marlowe, de amint kimondta, tüstént meg is bánta, mert túlértékelte a lapjait, és különben is, kőit kellett

volna mondania, nem kárót.

- Passz - mondta Larkin ingerülten. Nem kellett volna szorgalmaznia ezt a mai játékot... Nem volt benne semmi élvezet.

- Három pikk - mondta Donovan atya. - Passz.

- Passz - mondta Marlowe, mire mindannyian megrökönyödve néztek rá.

Donovan atya mosolygott. - Lehetne magában egy kicsit több hit...

- Unom már a hitet. - Marlowe dühös volt, hangja kurtán, nyersen koppant.

- Bocsánat. Peter, én csak...

- Ide figyelj, Peter - vágott közbe élesen Larkin -, azért, mert neked rossz kedved van... - Jogom van véleményt formálni, és az a véleményem, hogy ez a szöveg a hittel rossz vicc volt - fakadt ki Marlowe. Aztán ismét belekötött Donovanba. - Azért, mert maga mártírkodik, elosztogatja az élelmét, és a legénységi barakkban alszik, azt hiszi, joga van mindenkit kioktatni. A hit egy nagy nulla! Dajkamese, ugyanúgy, mint az isteni Mi a fenét tehet az isten, ha baj van? Be tud-e avatkozni? Na?

Mac és Larkin csak bámult Marlowe-ra. Nem ismertek rá.

- Gyógyítani tud - mondta Donovan atya, aki hallott Marlowe karjáról. Sok mindenről hallott ő, amiről nem akart hallani.

Marlowe lecsapta a lapokat az asztalra: - Ez maszlag, maga is tudja jól! És ha már itt tartunk, tudja, mit gondolok én az istenről? Hogy egy örült, szadista, gonosz vérszopó...

- Megbolondultál, Peter? - dörrent rá Larkin.

- Nem, dehogy. Nézzétek meg az istent tombolt eltorzult arccal Marlowe. - Az isten csupa gonoszság, ha van. Nézzétek meg, mennyi vérontást követtek el az ő nevében! - Közel hajolt Donovanhoz. - Ott van az inkvizíció. Emlékszik rá? Hány embert égettek el és küldtek a halálba az ő nevében? Az aztékokról, az inkákról, a szerencsétlen indiánmilliókról meg is szoktunk feledkezni. És mit műveltek egymással a keresztények és a mohamedánok? Ölj, kínozz, égess, minden rendben van, ha isten nevében csinálod. Micsoda képmutatás! Ne jöjjön nekem a hittel. A hit egy nagy nulla!

- És maga mégis hisz a Királyban - mondta Donovan atya nyugodtan.

- Most azt fogja mondani, hogy ő is isten eszköze.
- Lehet, hogy az. Nem tudom.
- Majd megmondom ezt neki - nevetett hisztérikusan Marlowe. -
Betegre fogja röhögni magát.
- Ide figyelj, Marlowe! - Larkin felugrott, remegett a dühtől. - Vagy
kérj bocsánatot, vagy menj innen!
- Ne aggódj, ezredes úr - sziszegte Marlowe. - Megyek. - Felállt,
kihívóan végignézett rajtuk, telve gyűlölettel irántuk és önmaga iránt.
- Ide figyeljen, Donovan! Maga is csak egy vicc! Maga nem az
istent szolgálja, mert isten a Gonosz. Maga az ördög szolgája! -
Felmarkolt az asztalról egy csomó kártyát, és Donovan arcába
vágta, aztán elviharzott.
- Mi történt ezzel a Peterrel? - törte meg a döbönt csendet Mac.
- Szerencsétlen fiúnak - mondta együttérzően Donovan -
üszkösödik a karja. Le kell vágni, különben meghal. Látni lehet a
piros csíkokat a könyöke fölött.
- Micsoda? - Larkin kővé meredve nézett Macre, aztán egyszerre
ugrottak fel mind a ketten, és rohantak volna kifelé. Donovan atya
azonban visszatartotta őket.
- Várjanak. Semmit sem tehetnek!
- De hát valamit csak kell tennünk... Larkin már az ajtóban állt. -
Szegény fiú... én meg azt hittem... szegény fiú...
- Nem lehet tenni semmit. fiasak várni lehet. Hinni, és imádkozni.
Talán a Király segít rajta, talán ő tud. - Donovan atya fáradtan
hozzátette: - A Király az egyetlen, aki talán segíthet.
Marlowe becsörtetett az amerikai barakkba. Megyek a pénzért -
motyogta a Királynak.
- Bolond vagy? Még túl nagy a nyüzsgés. - Kit érdekel? - mondta
dühösen Marlowe. - Kell a pénz vagy nem?
- Ül le. Légy szíves, ül le! - A Király egy székre nyomta Petert,
cigarettát adott neki, megkávéztatta, és közben arra gondolt, mennyi
mindent meg kell tenni ezért az üzletért. Türelmesen kezdte
magyarázni Marlowe-nak, hogy legyen észnél, minden rendben lesz,
ne féljen, a kezelést már megszervezte. Egy óra múlva Peter már
nyugodtabban ült, és úgy látszott, hogy felfogja, amit a Király mond.
A Király azonban tudta, hogy teljesen nem jutnak el hozzá a szavai.
Marlowe bólintott néha, de a Király érezte, hogy ehhez az emberhez

képtelen hozzáférközni, és ha ő; a Király képtelen, akkor nem képes senki.

- Nincs még itt az ideje? - Marlowe alig látott a fájdalomtól. Érezte, hogy ha most nem megy, sohasem bír elindulni.

A Király tudta, hogy még túl korán van, de azt is tudta, hogy Peteit már nem lehet tovább tartóztatni. Szétküldte az öröket minden irányba, emberei biztosították az egész területet. Max figyelte Greyt, aki egyelőre az ágyán feküdt. Byron Jones Timsent tartotta szemmel, aki északon volt, a kapunál, és a gyógyszer szállítmányra várt. Timsen emberei pedig továbbra is elkeseredetten keresték a gyémántrablót.

A Király és Tex figyelte Marlowe-t, aki mint egy élőhalott, kitántorgott a barakkból, és felment az úton a vizesárokig. Dülöngélt a szélén egy darabig, aztán átlépett rajta, és imbolyogva indult tovább a kerítés felé.

- Jézus Mária - mondta Tex. - Én ezt nem bírom nézni.

- Én sem - mondta a Király.

Marlowe megpróbált erőt venni a kábulatán és feltoluló fájdalmán, s szemét erősen a drótra meresztette. Azt kívánta, bár csak jönne egy golyó. Nem bírta már a kínokat. De a golyó nem jött, hát támolgott tovább a kerítés felé, még csak le sem hajolt. Egy pillanatra megkapaszkodott a drótban, egy kicsit meggörnyedt, hogy átlépjen a drótok között, de hangos nyögéssel összerogyott, és érezte, hogy zuhan, zuhan a pokol fenekére.

A Király és Tex odarohant; és gyorsan elrúncigálta a kerítéstől.

- Mi van vele? - kérdezte valaki a sötétből. - Azt hiszem, egy kicsit begolyózott - mondta a Király. - Gyerünk, Tex, vigyük be a barakkba.

Bevitték és lefektették a Király ágyára. Tex elrohant, hogy visszafütyentse az öröket, és a barakkban ismét helyreállt a szokásos rend. Csak egy ember örködött.

Marlowe nyögött, motyogott, félrebeszél. Egy kis idő után magához tért. - Jaj, istenem - zihálta, és megpróbált leszállni az ágyról, de ereje cserbenhagyta.

- Tessék - nyújtott át neki gondterhelt arccal négy aszpirint a Király. - Csak nyugodj meg, nem lesz semmi baj. - Remegő kézzel emelte meg a fejét, hogy megitassa. Ha Timsen nem hozza a

gyógyszert, gondolta, Petei nem fogja kibírni, és ha nem fogja kibírni, hogyan fogom megszerezni a pénzt?!

Amikor végre megérkezett Timsen, a Király már magába roskadva ült.

- Szervusz, pajtás! - Timsen is ideges volt. Egyik legjobb cimborájának falazott a főkapunál, amíg az átment a dróton, be a japán orvosi szobába, amely közel volt a dróthoz, de közel

Josima bungalójához is, meg az őrházhoz is. Ehhez kötélidegek kellettek, és a cimborá hiába osont ügyesen ki-be, Timsent kiverte a veríték a várakozás alatt. Tudta, hogy bár a világ legjobb tolvajai az ausztrálok, csak akkor nyugodott meg, amikor a barátja biztonságban visszaérkezett.

- Hol csináljuk? - kérdezte Timsen a Királyt.

- Itt.

- Jól van. Azért állíts öröket.

- Hol az ápoló?

- Itt vagyok én - mondta mellét kidüllesztve Timsen. - Steven egyelőre nem jöhet. Ha jön, majd ő folytatja.

- De biztos, hogy tudod, mit kell csinálni?

- Persze hogy tudom. Forr már a víz?

- Nem.

- Hát forraljátok akkor! A jenkik ennyit sem tudnak?

- Nyugalom, pajtás.

A Király intett Texnek, aki gyorsan feltette a vizet. Timsen kinyitotta a sebésztáskát, és kiterített egy kis törülközőt.

- Akármi legyen - mondta Tex -, ha láttam már ilyen tisztát életemben. Ez már szinte kék, olyan fehér.

Timsen köpött egyet, aztán alaposan megmosta a kezét egy új szappannal, majd az injekciós tűt és a fogót a forró vízbe tette kifőzni. Aztán Lehajolt Marlowe fölé, és gyöngéden megpaskolta az arcát.

- Hé, cimborá?

- Tessék - mondta erőtlenül Marlowe. - Kitisztítom a sebedet.

Rendben? Marlowe erősen koncentrált. - Micsoda? - Kapsz egy kis antitoxint.

- Be kell mennem a kórházba - motyogta kábultan a hadnagy. - Most le kell vágni... beleegyezem... - Ismét elvesztette az

eszméletét.

- Ez éppen jókor jött - mondta Timsen. Amikor a tű már steril volt, Timsen adott egy morfiuminjekciót Marlowe-nak. - Segíts mondta nyersen a Királynak. - Töröld az izzadságot a homlokomról. - A Király engedelmesen törülközőt ragadott.

Timsen megvárta, amíg hat az injekció, aztán letépte a kötést, és szabaddá tette a sebet. - Jézusom! - Az egész sebfelület földagadt, sötétlila és zöld volt. - Az az érzésem, hogy késő.

- Egek! - mondta a Király. - Nem csoda, hogy begolyózott a szerencsétlen.

Timsen összeszorította a fogát, és óvatosan kivágta a legcsúnyább, gennyes húst, mélyen kikaparta a rothadó részt, aztán olyan tisztára mosta a sebet, ahogy csak tudta. Amikor végzett, szulfonamidporral beszórta, és szépen átkötötte a kart. Majd főlegyenesedett, és nyögött egyet. A derekam! - Ránézett a tiszta kötésre, és a Királyhoz fordult. - Van egy rossz inged?

A Király leakasztott a szögről egy inget, és odaadta neki. Timsen letépte az ujját, kettészakította kötésnek, és a tiszta kötést bebugyolálta vele.

- Ez minek keli? - nézett rá értetlenül a Király.

- Álcázás - mondta Timsen. - Vagy talán azt akarod, hogy egy gyönyörű új kötéssel flangáljon, és egy kíváncsi orvos vagy katonai rendőr megkérdezze tőle, hogy ugyan mondja már meg, hol a csodában szerezte?

- Értem.

- Na, az már valami.

A Király ezúttal nem replikázott. Még mindig a sebet látta maga előtt; az alvadt vért, a ragacsos, nyálkás kötést, amely ott feküdt a padlón. - Tex, vidd ki innen ezt a gusztustalanságot morogta.

- Miért én?

- Tüntesd el, ne vitatkozz!

Tex vonakodva vette fel a kötést, és kiment vele. Odakint a sarkával kicsit szétrúgta a földet, és undorodva beletemette. Amikor visszajött, azt mondta: - Hála a jó istennek, hogy nem ezt kell csinálnom mindennap.

Timsen remegő kézzel teleszívta az injekciós tűt, és Marlowe karjához hajolt. - Nézned kell! Nézned kell, a mindenségit! - horkant

föl, amikor látta, hogy a Király el akar fordulni. - Ha Steven nem jön, lehet, hogy neked kell továbbcsinálnod. Az injekciót intravénásan kell beadni. Megkeresed a vénát, így. Beleszúrod a tűt, aztán egy kicsit visszahúszod úgy, hogy a fecskendőbe vért tudj szívni. Látod? Akkor biztos lehetsz benne, hogy a tű a vénában van. És ha így meggyőződted róla, belefecskendezheted az antitoxint. De nem gyorsan. Körülbelül három percig nyomsz egy köbcentit.

A Király émelyegve nézte a műveletet, aztán

Timsen kirántotta a tűt, és egy darab vattát szorított Marlowe karjára.

- Az ördögbe is - mondta a Király. - Én ezt nem fogom tudni megcsinálni.

- Hát, ha azt akarod, hogy meghaljon... Timsen izzadt, őt is a hányinger kerülgette. - És az apám még azt akarta, hogy orvos legyen belőlem! - Félrelökte a Királyt, és kidugta a fejét az ablakon, mert kezdett valóban rosszul lenni. - Gyorsan, adjatok kávé, az ég szerelmére!

Marlowe megmozdult, és félig felébredt.

- Nem lesz semmi baj, pajtás. Érted, amit mondok? - hajolt fölé Timsen.

Marlowe vaksin meredt rá, biccentett, és felemelte a karját. Egy pillanatig hitetlenkedve bámult rá, aztán azt motyogta: - Mi történt? Még... fönt van? Még a helyén van?

- Persze hogy a helyén van - mondta büszkén a Király. - Épp most fejeztük be a kezelést. Adtunk egy csomó antitoxint, Timsen meg én!

Marlowe csak nézett rá, a szája mozgott, de hang nem jött ki a torkán. Aztán nagy sokára azt suttogta: - Még mindig megvan. - Jobb kezével tapogatta a karját, amelyről már lemondott. És amikor meggyőződött róla, hogy nem álmodik, belesüllyedt az izzadságtól csuromvizes ágyba, becsukta a szemét, és elkezdett sírni. Néhány perc múlva elaludt.

- Szerencsétlen flótás - mondta Timsen. Biztosan azt hitte, műtőasztalon fekszik.

- Most meddig lesz kiütve?

- Még egy pár óráig. Ide figyelj - mondta Timsen -, hatóránként kell neki injekciót adni, körülbelül negyvennyolc órán keresztül. A

sebét mindennap át kell kötni, és szulfonamidot kell szórni rá. Ne felejtse el, az injekciókat hatóránként kell kapnia! És ne légy meglepődve, ha összevissza hány mindent. Valamilyen kellemetlen reakcióra számítani lehet. Most először jó nagy adagot adtam neki:

- Gondolod, hogy meggyógyul?

- Erre csak tíz nap múlva tudok válaszolni. - Timsen fogta a sebésztáskát, összeszedte a törülközőt, szappant, injekciós tűt, gyógyszert, és beletette. - Akkor most intézzük el a dolgot.

A Király elővette azt a doboz cigarettát, amelyet Sagatától kapott.

- Rágyújtasz?

- Köszönöm.

Pöfékeltek, és a Király mellékesen megjegyezte: - Majd a gyémántüggel együtt elintézzük, - Nem, nem, pajtás. Leszállítottam az árut, kérem a pénzt. A másik ügynek ehhez semmi köze - mondta élesen Timsen.

- Miért ne várhatnánk egy-két napot?

- Van neked elég pénzed, még marad is... Hirtelen elhallgatott, mert eszébe jutott valami: - Hát persze! - mondta széles mosollyal, és Marlowe-ra bökött.

- Addig nincs pénzed, amíg a cimbora el nem hozza, igaz?

A Király lecsatolta a karóráját.

- Akarod addig zálogba?

- Nem kell, pajtás, megbízom benned. Marlowe-ra nézett. - Hát, sok minden múlik rajtad, barátom. - Amikor visszafordult a Királyhoz, ráncain vidám mosoly futott át. - Akkor nekem is van egy kis időm, igaz?

- Tessék? - nézett rá a Király ártatlanul. - Ugyan, pajtás. Tudod te jól, hogy a gyűrűt elrabolták. Van egy kis időm, hogy megtaláljam a rablót, igaz? Ha ő jön előbb hozzád, úgysem lesz pénzed, hogy fizess neki, így van? S pedig pénz nélkül nem adja oda. Ha nincs pénz, nincs üzlet. - Timsen várt egy kicsit, majd szelíden hozzátette: - Persze szólhatnál nekem, ha idejön hozzád az a gazember... Hiszen végül is az én tulajdonom, nem?

- De - mondta beleegyezően a Király.

- De nem fogsz szólni - sóhajtott Timsen. Micsoda egy tolvaj banda!

Lehajolt Marlowe-hoz, megnézte a pulzusát. Hm - mondta elgondolkozva -, gyorsul.

- Köszönöm a segítséget, Tim.

- Nincs mit, pajtás. Én is érdekelve vagyok a gyógyulásában. És árgus szemekkel fogom figyelni, ne félj.

Nevetett és kiment.

A Király kimerült volt. Főzött magának egy kávé, utána sokkal jobban érezte magát. Leült a székébe, és elszenderedett.

Összerezzenve ébredt fel, azonnal az ágyra nézett. Marlowe bámult rá.

- Szervusz - mondta Marlowe erőtlenül

- Hogy érzed magad? - A Király nyújtózkodott és felállt.

- Cefetül. Mindjárt rosszul leszek.

A Király meggyújtotta az utolsó Kooáját, és Peter szájába dugta.

- Tessék, öregem. Rászolgáltál.

Mialatt Marlowe próbálta magát összeszedni, a Király elmondta neki, mit csináltak vele, és mit kell még csinálni.

- Én nem tudok más jó helyet a kezelésre mondta Marlowe -, mint az ezredes bungalója. Mac felébreszt, lesegít mindig a barakkból, és majdnem állandóan a saját ágyamon fekhettek. Jaj!

A Király óvatosan odatartotta az egyik csajkáját Marlowe-nak, aki teketória nélkül behányt. - Hagyd itt készenlétben, légy szíves. Ne haragudj. Úristen! - rémült meg Peter, ahogy kezdett visszaemlékezni a történetekre. - A pénz! Mi van vele? Elhoztam?

- Nem. Még ezen az oldalon elájultál. - Ma éjszaka nem tudnám még elhozni.

- Nyugalom. Majd elhozod, ha jobban vagy. Nem érdemes kockáztatni.

- Nem befolyásolja az üzletet? - Nem. Ne aggódj emiatt.

Marlowe megint rosszul lett, és szörnyen nézett ki, amikor magához tért egy kicsit. - Vicces - mondta, miközben próbálta visszatartani az öklendezését -, azt álmodtam, hogy iszonyatosan veszekedtem Mackel, az ezredessel és az öreg Donovan atyával. Még jó, hogy csak álom volt. Felkönyökölt az egészséges karjára, imbolygott egy kicsit, majd visszafeküdt.

- Király! - hallatszott sűgva az ablak felől. Az amerikai odalépett, és kibámult a sötétbe. A kis görényképű ott guggolt a fal mellett.

- Siess! - suttogta a kis ember. - Itt a kő. - Várnod kell - mondta a Király. - Még két napig nem tudom odaadni neked a pénzt,

- Te szemét csavargó...

- Ide figyelj, te tetves görény - mondta a Király. - Ha vársz két napig, jó, ha nem, mehetsz a fenébe.

- Jól van... két nap! - A görényképű ocsmány szitkozódás közepette eltűnt.

A Király hallotta a távolodó lábdobogást, aztán nem telt bele egy pillanat, és egy egész csapat üldöző dobogott utána. Majd csend lett, csak a tücskök ciripelése hallatszott.

- Mi volt ez? - kérdezte Marlowe.

- Semmi - válaszolta a Király, és közben arra gondolt, vajon utolérték-e az emberét. Tudta, hogy akárhogyan is, de a gyémántot megkapja valakitől. Persze, ha meglesz a pénz.

XXII.

Peter Marlowe két napig tusakodott a halállal. De volt benne élni akarás, és életben is maradt.

- Peter! - Mac gyengéden felrázta.

- Tessék, Mac.

- Itt az idő!

Mac lesegítette Marlowe-t az ágyáról, és lebotorkáltak a lépcsőn. Mac eltámogatta a hadnagyot a főtiszti pavilonig. Steven már ott várta őket. Marlowe lefeküdt Larkin ágyára, és megkapta az injekciót. Össze kellett szorítania a fogát, hogy ne üvöltsön; mert Steven ugyan értette a dolgát, de a tú too tompa volt.

- Megvagyunk - mondta Steven. - Most nézzük a lázat. - A lázmérőt Marlowe szájába tette, aztán levette a kötést, és megnézte a sebet. A daganat leapadt, a zöld és lila foltok eltűntek, és tiszta heg borította a sebet. Steven szulfonamidport szórt rá.

- Nagyszerű! - Steven elégedett lehetett a gyógyulással, de aznap rossz napja volt. Az a koszos Flaherty őrmester, gondolta, az az undok alak...

- Gazember - mondta ki hangosan.

- Mi? - kapta föl a fejét aggodalmasan Mac, Larkin és Marlowe.

- Valami baj van? - kérdezte Marlowe.

- Ugyan, kedveském. Máshol járt az eszem. Na, nézzük azt a lázat.

Steven kivette a lázmérőt, és rámosolygott Marlowe-ra, miközben leolvasta. - Normális. Illetve egy kevéssel magasabb a normálisnál, de az nem számít. Maga szerencsés ember, nagyon szerencsés. - Felemelte az üres antitoxinos üveget. - Most adtam be az utolsó adagot.

Megnézte Marlowe pulzusát is. - Pompás. Felnézett Macre. - Tud adni egy törülközőt? Mac odaadta neki, Steven pedig bevizezte, és borogatást tett Marlowe fejére. - Ezt találtara - mondta, és két aszpirint adott neki. - Egy kicsit ez is segít, kedveském. Most pihenjen egy kicsit. - Mac felé fordult, felállt, sóhajtott, és végigsimította a szárongját a csípőjén. - Rám már nincs szükség. Peter nagyon gyenge. Adni kellene neki egy kis erőlevest és tojást

minden mennyiségben. Viseljék gondját. - Visszafordult, és Marlowe kiálló csontjaira nézett.

- Hét-nyolc kilót fogyhatott pár nap alatt, és ez egy ilyen sovány és magas embernél veszélyes. Alig lehet több ötven kilónál...

- Hát... nagyon köszönjük, Steven - mondta krákogva Larkin. - Nagyon hálásak vagyunk azért, amit tett. Tudja...

- Mindig szívesen segíték - mondta mosolyogva Steven, és megigazított egy göndör tincset a homlokán.

Mac Larkinra nézett. - Ha bármit tehetünk önért Steven, csak szóljon nyugodtan.

- Ó, nagyon kedves, Maguk mindketten nagyon kedvesek - mondta finoman, és rajongva nézett az ezredesre, akit ezzel még jobban zavarba hozott. Steven a nyakláncán fityegő Szent Kristóf-éremmel kezdett játszózni. - Valóban van egy kérésem. Ha megtennék, hogy elmennek holnap helyettem latrinamunkára, nagyon hálás lennék. Ki nem állhatom azokat a bűdös svábbogarakat. Undorítóak - fintorgott. - Megteszik?

- Rendben van, Steven - mondta kedvetlenül Larkin.

- Akkor hajnalban találkozunk - dörögte Mac, és hátrább lépett, hogy el ne érje Steven simogatásra nyúló keze. Larkin nem volt elég ügyes, és Steven gyengéden megpaskolta a derekát. - Jó éjszakát, kedveseim. Mind a ketten olyan kedvesek, igazán.

Amikor elment, Larkin Macre nézett. - Ha egyetlen szót szólsz, gombostűre tűzöm a füledet.

Mac vihogott. - Ugyan már, ne bosszankodj! Azt hittem, élvezed. - Lehajolt Marlowe-hoz, aki figyelte őket. - Így van, Peter?

- Mind a ketten ki vagytok már éhezve egy kicsit - mondta halványan mosolyogva Marlowe. - Steven tisztességes pénzt kap ezért, ti meg felajánljátok neki a szolgálataitokat. Csak kísértésbe vizitek. De akármi legyenek, ha tudom, hogy mit zabál rajtatok, két vén medvén.

Mac Larkinra vigyorgott. - Kezd magához térni a kölyök, mi? Talán elég is már a kivételes bánásmódból, gyerünk dolgozni!

- Két vagy három nap telt el az első injekció óta? - kérdezte Marlowe.

- Kettő.

Két nap? Mintha két év lett volna, gondolta. De holnap már elég erős lesz, hogy elmenjen a pénzért.

Este Donovan atya is eljött látogatóba. Amikor Marlowe elmesélte nekik az álombeli veszekedést, mindannyian nevettek.

- Hát, öregem - mondta Mac -, az emberrel furcsa tréfákat tud űzni az agya, ha elfogja a láz.

- Igen - mondta Donovan atya. Aztán Peterre mosolygott. - Örülök, hogy meggyógyult a karja, Peter.

Marlowe visszamosolygott. - Nem sok tör fenik itt, amiről maga ne tudna, igaz?

- Nem sok történik, amiről ő ne tudna - Donovan kiegyensúlyozott volt, és teljesen nyugodt:

- Jó kezekben vagyunk. - Nevetve tette hozzá:

- Még maguk hárman is.

Amikor Donovan elment, Mac intett Larkinnak.

- Öröködjetek. Meghallgatjuk a híreket, úgy lesz szép a nap.

Larkin figyelte az utat, Marlowe pedig kiült a verandára, és megpróbálta nyitva tartani a szemét. Két nap. Néhány tüsszúrás a karjába, és meggyógyult, meg van mentve a karja. Furcsa volt ez a két nap, mintha álmodta volna, de most már minden rendben van.

A hírek nagyszerűek voltak, mindannyian mentek lefeküdni.

Hajnalban Mac kiment a csirkeólhöz, és talált három tojást. Omlettet készített belőlük, az első napról megspórolt rizzsel feldúsította, és egy gerezd fokhagymával ízesítette. Aztán odavitt Marlowe-nak, felébresztette a barátját, és nézte ahogy bekebelezi az egészet.

Spence viharzott be a barakkba.

- Hé, fiúk! - kiabált. - Posta jött a tábornok!

Macnek elakadt a lélegzete. Ó, istenem, add, hogy nekem is legyen levelem!

De Macnek nem jött levele.

A tízezer fogoly közül mindössze negyvenhárman kaptak. A japánok három év alatt kétszer osztottak postát. Akkor is csak néhány levelet és háromszor engedték meg a foglyoknak, hogy egy huszonöt szavas levelezőlapot írjanak. De hogy ezeket feladták-e egyáltalán, azt senki sem tudta.

Larkin volt az egyik, aki kapott levelet. Az első, amit kapott. Az ő levelét 1945. április 21-én adták fel. Tehát négy hónapos volt. A többi levél között volt háromhetes, de kétéves is.

Larkin elolvasta, aztán újra elolvasta, aztán felolvasta Macnek, Marlowe-nak és a Királynak is a faház előtti verandán.

“Drágám! Ez a levél a 205. számú. Jeannie és én jól vagyunk, most a mama is velünk lakik, és változatlanul ugyanazon a helyen lakunk. Semmi hírünk nincs rólad az 1942. febr. elsejei keltezésű, Singapore-ban feladott leveled óta, de biztosak vagyunk benne, hogy nincs semmi bajod, jól vagy, és imádkozunk a hazatérésedért.

Minden levele ugyanígy kezdődik, úgyhogy, ha a fentieket már elolvastad, bocsáss meg. De olyan nehéz úgy írni, hogy nem tudom, elér-e hozzád a levél, és egyáltalán megkaptál-e eddig egyetlenegyét is. Szeretlek. Szükségem van rád, és úgy hiányzol, hogy azt néha nem bírom elviselni.

Ma nagyon szomorú vagyok. Nem tudom, miért. Nem akarok lehangolt lenni, mert mindenféle szép dolgot akartam neked elmondani. Lehet, hogy Mrs. Gurble miatt vagyok szomorú. Kapott egy lapot tegnap, én pedig nem kaptam semmit. Biztosan nagyon önző vagyok, de mit csináljak, ha ilyen vagyok. Mindegy, mondd meg Vic Gurble-nak, hogy Sarah megkapta az 1943. január 6-án feladott lapját, egészséges ő is meg a kisfiuk is. Sarah úgy örül, hogy végre hírt kapott. Az “ezred asszonyai” is mind remekül megvannak. Timsen anyja is jól tartja magát. Mastersnek is mondd meg, légy szíves, hogy üdvözlöm, tegnap este találkoztam a feleségével. Ő is jól van, most valami új vállalkozásba fogott, és rengeteg pénzt fog keresni vele, mire a férje hazajön. Találkoztam Elizabeth Forddal és Mary Vickersszel is...”

Larkin felnézett. - Egy tucat feleséget említ, de már egynek sem él a férje. Mind meghalt. Egyedül Timsen van életben.

- Olvasd tovább inkább - mondta gyorsan Mac, aki jól tudta, mennyire gyötrődik most Larkin.

“Ma nagyon meleg van - folytatta Larkin -, én a verandán ülök. Jeannie a kertben játszik: Hét végén, azt hiszem, fölmegyünk a víkendházba, a Blue Mountainsbe.

Írnék a hírekről is, de nem szabad.

Édes Istenem, hogyan lehet írni a nagy ürességbe? Hol vagy, édesem, áldjon meg az ég, hol vagy? Nem írok többet. Most befejezem a levelet, és el se küldöm. Édes szerelmem, imádkozom érted, és kérlek, te is imádkozz értem. Imádkozz értem, kérlek, imádkozz... ”

Rövid hallgatás után Larkin megszólalt. Nincs aláírás, és... a címzés az anyám kézírása. Mi lehet ez, mit gondoltok?

- Tudod, milyenek a nők - mondta Mac. - Lehet, hogy betette a fiókjába, aztán anyád megtalálta, és feladta anélkül, hogy elolvasta volna, hogy szólt volna Bettynek. Az anyák mind ilyenek. Betty valószínűleg megfélekedett az egésztől, és másnap, amikor jobban érezte magát, írt egy másik levelet.

- De mit jelent az, hogy “imádkozz értem” T - kérdezte Larkin. - Tudja, hogy imádkozom mindennap. Mi van vele? Irgalmas ég, csak nem beteg?

- Fölöslegesen aggódsz - mondta Marlowe: - Mit tudsz te ezekről a dolgokról?! - csattant föl Larkin. - Hogy a fenébe ne aggódnék!

- Te legalább tudsz annyit, hogy jól van a feleséged is meg a lányod is - vágott vissza neki Mac, aki majd megőrült, úgy vágyódott az övéi után. - Örülj, hogy ilyen szerencsés vagy! Mi nem kaptunk levelet: Egyikünk sem! Csak te vagy a szerencsés! - és dühösen eldübörgött.

- Bocsáss meg, Mac! - Larkin utánafutott, és visszacibálta. - Ne haragudj, csak olyan sok idő eltelt... tudod...

- Nem az borított ki, amit te mondtál. Én vagyok az oka, nekem kellene bocsánatot kérnem: Irigykedtem rád. Gyűlölöm ezeket a leveleket.

- Ezzel mindenki így van - mondta a Király: - Megőrjítik az embert. Aki kap levelet, az is bedilizik, aki nem, az is. Nem jó ez sehogy.

Estefelé járt már, éppen végeztek a vacsorával. Együtt volt az egész amerikai barakk.

Kurt köpött egyet, és letette a tálcát.

- Itt van kilenc. Egyet megtartottam magamnak. Jár nekem tíz százalék, igaz? - Köpött még egyet, és kiment.

Mindannyian a tálcára meredtek.

- Én megint rosszul leszek, az az érzésem mondta Marlowe.

- Nem vetem a szemedre - válaszolta megértéssel a Király.
- Én nem látok benne semmi retteneteket köszörülte meg a torkát Max. - Tisztára olyan ez, mint a nyúlcomb. Igaz, valamivel kisebb, de azért olyan.
- Nem akarsz megkóstolni egyet? - kérdezte a Király.
- Azt már nem. Én csak azt mondtam, hogy olyan. Ez a véleményem.
- Hát megmondom őszintén - mondta Timsen -, én sosem gondoltam, hogy tényleg el fogjuk adni.
- Ha nem tudnám, hogy... - Tex nem folytatta. - Olyan éhes vagyok. és nem láttam húst azóta, hogy azt a kutyát ettük...
- Miféle kutyát? - kérdezte gyanakodva Max.
- Hát, egyszer... már régen, pár évvel ez: előtt - hebegte Tex. - Még 1943-ban.
- Akármit is mondtok - szólt a Király -, ez egész jól néz ki. - Előrehajolt és megszagolta a húst, de nem dugta túl közel az orrát. - És a szaga is tűrhető...
- De nem jó - szólt bele epésen Byron Jones. - A patkányhús az patkányhús!
A Király felemelte a fejét. - Ezt most miért mondd, te nyomorult?
- mondta, miközben a többiek röhögtek.
- Hát mert mindjárt összefut az ember szájában a nyál!
Marlowe óvatosan a kezébe vett egy combot, és letette egy banánlevélre. - Ezt meg kell kóstolnom - mondta, és visszament a barakkjába: Odalépett az ágyához, és Ewart fülébe súgta: Lehet, hogy ma még jól falunk.
- Mit?
- Ne törődj vele. Csemegét. - Marlowe tudta, hogy Drinkwater kihallgatja őket. Nagy titokzatosan a polcára tette a banánlevelet, és azt mondta Ewartnak: - Mindjárt jövök. - Mire fél óra múlva visszajött, a banánlevél már nem volt s helyén, és nem volt a barakkban Drinkwater sem.
- Te is kimentél? - kérdezte Ewartot Marlowe.
- Csak egy percre. Drinkwater megkért, hogy hozzak neki egy kis vizet. Rosszul érzi magát, azt mondta. - Erre Marlowe hisztérikus röhögésben tört ki; mindenki azt hitte, hogy megkergült; Csak akkor

tudta abbahagyni a nevetést, amikor Mike erősen megrázta. -
Bocsánat, fiúk, egy viccen röhögtem,

Áraikor Drinkwater visszafőtt, Marlowe agy tett, mint aki rettenetesen odavan, hogy eltűnt az étele. Drinkwater őszinte sajnálatot mutatott, és a szája szélét nyalogatva megjegyezte: - Micsoda disznóság! - mire Marlowe-t megint elővette a röhögőgörcs.

Aztán nagy sokára odatapogatózott az ágyához, és kimerülten lefeküdt. Almában Drinkwater hatalmas patkányhúshegyeket zabált, és ő csak nézte, nézte és nevetett, miközben Drinkwater, folyton azt kérdezgette tőle: - Mi a baj? Csodálatos, csodálatos ez a hús...

Ewart rázta fel.

- Egy amerikai vár odakint Peter. Beszélni akar veled.

Marlowe még mindig gyenge volt, és émelygett egy kicsit, de azért felkelt. - Hol van Drinkwater?

- Nem tudom. Kiment, amikor rád jött a roham.

- Aha. - Peter Marlowe megint nevetett. Már attól féltem, hogy csak álom volt.

- Mi? - fürkészte az arcát Ewart.

- Semmi.

- Nem tudom, mi lel téged, Peter. Furcsa dolgaid vannak mostanában.

Tex várt Marlowe-ra a barakk előtt. - Pete suttogta -, a Király küldött. Már indulnod kellene.

- A fene egye meg! Elaludtam, ne haragudj. - Igen, gondoltuk. A Király szerint jobb lesz, ha túlesel rajta. - Tex összeráncolta a homlokát. - Jól érzed magad T

Persze. Még egy kicsit gyenge vagyok, de nem lesz semmi baj.

Tex bólintott, aztán elsietett. Marlowe megtörölte az arcát, lement a lépcsőn, le az aszfaltútra és beállt a zuhany alá. A hideg víztől rögtön erősebbnek érezte magát. Megtöltötte a kulacsát, és kiment a latrinára. A legtávolabbi lyukat választotta a domboldalon, ahonnan a legkönnyebben elérhette a kerítést.

Gyengén sütött a fogyó hold. Marlowe megvárta, amíg kiürül a latrina környéke, aztán át- futott a nyílt terepen, átbújt a drót alatt, és már- is a dzsungelben volt. Tudta, hogy az őr a dzsungel és a kerítés közti úton baktat, ezért még a túloldalon is kúszott, amíg el nem távolodott eléggé a kerítéstől. Egy órába telt, amíg megtalálta a

pénzt. Leült, kivette a bankjegyekötegeket a dereka köré kötötte az egészet, a szorong alját pedig visszahajtotta. A máskor földig érő szoknya most csak a térdéig ért.

Egy újabb órát kellett várnia, amíg biztonságosan át tudott kúszni a drót alatt. A latrinához érve leguggolt, hogy nyugodtan kifújja magát, és megvárja, amíg lassul a heves szívverése. Végül fogta a kulacsát, és elindult visszafelé.

- Jó estét, pajtás - lépett elő vigyorogva Timsen a sötétből. - Gyönyörű az éjszaka, ugye?

- Gyönyörű - mondta Marlowe. - Remek ilyenkor sétálni, igaz? - Remek - hagyta rá.

- Veled tarthatok?

- Persze, gyere csak, Tim. Örülök, hogy itt vagy. Legalább nem kell félnem a rablóktól.

- Így van, cimbora. Nagy vagány vagy te is. - Rád sem lehet panasz, vén csavargó. Marlowe megveregette Timsen vállát. - Még meg sem köszöntem neked, amit tettél.

- Ne is törődj vele. Hanem - vihogott Timsen - majdnem átvertél engem is. Tényleg azt hittem, hogy csak a latrinára mész.

A Király morózus volt, amikor meglátta Tirnsent, de tüstént felderült az arca, mert ismét birtokában volt a pénz. Megszámolta, és betette a fekete ládába.

- Most már csak a kis játékszer hiányzik.

- Így van, pajtás. - Timsen megköszönte a torkát. - Mondd csak: ha elfogjuk a tolvajt, akkor megkapom azt az árat, amelyben megegyeztünk, nemde? Ha viszont nem kapjuk el, mielőtt ideér, akkor persze te nyertél. Rendben?

- Idát hogyne - mondta a Király.

- Az isten legyen irgalmas hozzá, ha elkapjuk. - Timsen biccentett Marlowe-nak, és ki- ment.

- Peter, feküdj le az ágyamba - mondta a Király. - Elég megviseltnek látszol.

- Inkább visszamegyek.

- Ne, maradj itt. Szükségem lehet valakire, akiben megbízhatok. - A Király erősen izzadt, úgy látszik, melegítette a pénz.

Marlowe lefeküdt az ágyba, elszenderedett, de a szíve még mindig nyugtalanul vert. Agya alvás közben is készenlétben állt.

- Király!

A Király az ablakhoz ugrott. - Mi van?

- Siess! - A görényképű állt ott, láthatólag félt, szeme ide-oda járt, és villogott. - Gyere már, siess!

A Király belökte a zárba a kulcsot, felemelte a láda tetejét, és kivette az előre kiszámolt tízezret. Odasietett vele az ablakhoz.

- Nesze. Tíz rongy. Megszámoltam. Hol a gyémánt?

- Majd ha kezemben a pénz.

- Majd ha kezemben a gyémánt. - A Király erősen markolta a pénzt.

A görényképű harciasan nézett rá, aztán kinyitotta a markát. A Király nézte a gyémántgyűrűt, alaposan szemügyre vette, de nem nyúlt érte. Meg kell bizonyosodnom róla, mondta magában. Meg kell bizonyosodnom róla, hogy ez az igazi. Igen, ez az. Azt hiszem, ez az.

- Gyerünk - reszketett a hangja a kicsinek: - Vedd már el.

A Király csak akkor engedte el a pénzt, amikor már biztosan fogta a gyűrűt, a kis ember pedig elviharzott. A Király lehajolt a lámpához, és úgy vizsgálta lélegzetvisszafojtva a gyűrűt.

- Megcsináltuk, Peter! - suttozta mámoros örömmel. - Megvan! Miénk a gyémánt, és miénk a pénz.

A Király most egyszerre érezte vibrálni magában az utóbbi néhány nap összes feszültségét. Elővett egy zacskó babkávét, és úgy tett, mintha mélyen belenyomná a gyűrűt. De csak ügyesen elrejtette a kezében, mint a bűvészek. Még Marlowe-t is becsapta a mozdulattal, aki pedig a legközelebb volt hozzá. Amint bezárta a láda fedelét, heves köhögés jött rá. Senki sem látta, amint szájához emeli a kezét a gyűrűvel. A másikkal az asztal felé nyúlt, ivott a csésze hideg kávéból egy kortyot, és azzal le is nyelte a gyűrűt. A gyémánt most már biztonságban volt. Teljes biztonságban.

Leült egy székre, és érezte, hogy oldódik benne a feszültség. Igen, ujjongott magában. Sikerült. Vészjelző fütty szakította félbe a nyugalmat, Max ugrott be az ajtón.

- Zsaruk! - suttozta, és azonnal beült a pókerezők közé.

- A teremtésit! - a Király gyorsan talpra ugrott, felmarkolta a pénzt, egy köteget Marlowe-nak dobott, egyet a saját zsebébe gyömöszölt, és a pókerasztalhoz rohant. Mindenkinek odadobott egy

köteggel, amit azok gyorsan zsebre is gyűrték. A maradékot szétszórta az asztalon, fogott egy széket, és beszállt a partiba.

- Gyerünk már, az istenfáját! Osszatok! - mondta a Király.

- Rendben van - mondta Max. - Öt Lapot. - Egy százast lökött az asztal közepére. - Százzal beszállok.

- Legyen kettő - mondta sugárzó arccal Tex.

- Megadom!

Boldogan játszottak a más pénzével. Max osztotta az első két lapot, és magának egy ászt csapott fel. - Tartom!

- Megadom, és emelek kettőt! - mondta Tex; akinek csak nagyon alacsony lapjai voltak, de mit számított most ez.

Zaj hallatszott, és a Király felnézett. Brough, Josima és Grey állt az ajtóban, Josima mögött pedig Sagata és egy másik őr.

XXIII.

- Mindenki álljon az ágya mellé! - rendelkezett merev, nyúzott arccal Brough százados.

A Király gyilkos pillantást vetett Maxre, az éjszakai őrszemre. Hanyagul végezte a munkáját. Csak annyit mondott, hogy "zsaruk", és nem vette észre a japánokat. Ha azt mondta volna; hogy "japcsik", akkor a Király más taktikához folyamodik.

Marlowe megpróbált talpra állni. A mozdulattól ismét erőt vett rajta a rosszullét, nagy nehezen odabotorkált a Király asztalához, és rátámaszkodott.

Josima az asztalon heverő töméntelen pénzre nézett. Brough már előbb észrevette, és keserves grimaszt vágott. Grey pulzusa felgyorsult a látványra.

- Honnan van ez a pénz? - kérdezte Josima.

Síri csönd.

Josima most már kiabált: - Honnan van ez a pénz?

A Király megsemmisülten állt. Látta Sagatát ez ajtóban, tudta, hogy se élő, se holt az idegességtől. Csakúgy, mint ő, hiszen egy hajszál választja el az Outram Road-i pokoltól. - Ez kártyapénz, uram.

Josima végigment a barakkon, és megállt a Király előtt. - Nem a feketepiacról származik? - kérdezte.

- Nem, uram - mondta kényszeredett mosollyal a Király.

Marlowe egyre erősebb hányingert érzet Megtántorodott, majdnem elesett, és elhomályosodott előtte minden. -

Megengednék... kérem, hogy leüljek? - szólalt meg.

Josima végignézett a barakkon, és észrevette a tiszt karszalagot.

- Mit keres itt egy angol tiszt? - Meg volt lepve, hiszen értesülései szerint nemigen volt barátkozás az angolok és az amerikaiak között.

- Bejöttem meglátogatni... - Marlowe nem tudta tovább folytatni. - Bocsánat... - Az ablakhoz tántorgott, és kihányt rajta.

- Mi van vele? - kérdezte Josima. - Azt hiszem, láza van, uram.

- Maga! - szólt Josima Texnek. - Tegye alá azt a széket.

- Igen, uram.

Josima ismét a Királyhoz fordult. - Hogy lehet, hogy ilyen sok pénz összegyűlt itt, ha senki sem feketézett? - kérdezte behízsgő hangon.

A Király érezte, hogy minden szem rámered, érzékelte a döbbsent csendet, érzékelte Sagata rémületét az ajtóban, a gyémánt pedig nehezülni kezdett a gyomrában. Megköszörülte a torkát. Egyszerűen... nem költöttük el a pénzünket, hogy legyen mivel kártyázni.

Josima keze nagyot csattant a Király arcán: - Hazudsz! - hallotta a Király.

Az ütés nem fájt túlságosan, de mindenki halálos csapásnak érezte.

Na, isten áldjon, gondolta a Király. Végem: Eddig tartott a szerencsém.

- Százados úr! - Brough Josima felé indult. Tudta, hogy nem sok értelme van a beavatkozásnak, még el is mérgesítheti a helyzetet, de meg kellett próbálnia.

- Hallgasson! - intette le Josima. - Ez az ember hazudik. Mindenki tudja, átkozott jenki! Josima hátat fordított Broughnak, és felnézett a Királyra. - Adja ide a kulacsát.

A Király félig kábán nyúlt a polcra, és átadta a kulacsot. A japán kiöntötte belőle a vizet, rázogatta, majd hosszasan belebámult. Aztán a földre dobta, és Texhez lépett. - A kulacsát.

Marlowe-nak ismét emelkedett a gyomra. Mit akar ez a kulacsokkal? Rémület hasított az agyába: és ha Macet és Larkint is megmotozzák? És mi lesz, ha Josima kéri az ő kulacsát is? Öklendezve botorkált ismét az ablakhoz.

Josima közben körbejárta a barakkot, és megvizsgált minden kulacsot. Utoljára megállt Marlowe előtt.

- A kulacsát.

- Én... - kezdte Marlowe, aztán a hányinger megint erőt vett rajta, a térde megbicsaklott, és képtelen volt egy szót is kinyögni.

Josima Sagatához fordult, és pattogva mondott neki valamit japánul

- Maga! - mutatott Josima Greyre. - Menjen ezzel az emberrel meg az őrrrel, és hozzák ide az angol kulacsát.

-.: Igen, uram.

- Bocsásson meg, uram - szólt közbe gyorsan a Király -, de az ő kulacsa itt van.

A Király benyúlt az ágy alá, és kihúzott egy kulacsot. A tartalékkulacsa volt, ott tartotta titokban, hátha egyszer szüksége lesz rá.

Josima elvette. Nehéznek találta, éppen elég nehéznek, hogy egy rádió vagy egy rádióalkatrész legyen benne. Lecsavarta a dugót, és felfordította. Száraz rizsszemek peregtek ki belőle, folyt a rizs, csak folyt addig, amíg a kulacs egészen ki nem ürült. Nem volt benne rádió.

Josima félredobta. - Hol van a rádió? - kiabálta hisztérikusan.

- Nincs itt... - kezdte Brough, nagyokat fohászkozva magában, hogy meg ne kérdezze Josima, hogy egy angol, aki csak látogatóba főtt ide, miért dugja be a rizzsel telt kulacsát az ágy alá. - Fogja be a száját!

Josima az örökkel átkutatta a barakkot, és miután meggyőződött róla, hogy több kulacs nincs, kezdte újra vizsgálgatni a félredobottakat.

- Hol van a kulacsba rejtett rádió? - kiabálta. - Tudom, hogy itt van. Tudom, hogy valamelyikük rejtegeti. Hol van?

- Itt nincs rádió - kezdte újra Brough. Ha óhajtja, szétszedjük magának az egész barakkot.

Josima tudta, hogy valami hiba van a kapott információban. Most nem tudták pontosan megmondani neki a rejtekhelyet, csak azt, hogy a rádió egy kulacsban vagy esetleg több kulacsban van, és hogy az egyik kulacstulajdonosnak köze van az amerikai barakkhoz. Josima végigmustrált mindenkit. Ki lehet az? Bevihetné persze valamennyit az őrházba, de nem sok értelme lenne. A tábornok úr nem örül a kudarcoknak. És a rádió nélkül...

Most kétségtelenül kudarcot vallott. Odafordult Greyhez: - Közölje a táborparancsnokkal, hogy minden kulacsot el kell kobozni. Holnap estig mindet vigyék az őrházba.

- Igen, uram - mondta Grey. Nem tudta leplezni a csodálkozását.

Josima tisztában volt vele, hogy mire minden kulacsot összegyűjtenek, azokat, amelyekben a rádió van, a tulajdonosuk rég elássa vagy elrejtí. De ez nem számít, a kutatást mégis megkönnyíti, mert a rejtekhelyet folyton változtatni kell, és közben ők is nyitva

tartják a szemüket. Ki az ördög gondolta volna, hogy egy rádiót kulacsba is lehet tenni?

- Átkozott amerikaiak! - horkantott. - Azt hiszik, hogy olyan okosak. Olyan erősek. Olyan hatalmasak. Jegyezzék meg jól: ha ez a háború száz évig tart, akkor is legyőzzük magukat! Még akkor is, ha megverték a németeket. Elbánunk magukkal egyedül is. Bennünket sohasem tudnak legyőzni, soha! Lehet, hogy sokat megölnek közülünk, de mi még többet megölünk maguk közül. Sohasem fognak meghódítani bennünket. Mi türelmesek vagyunk, és nem félünk a haláltól. Lehet, hogy kétszáz évig is eltart, de végül akkor is porrá törjük magokat.

És elviharzott:

Brough a Királyhoz fordult.

- Maga állítólag fene fifikás legény, és hagyja, hogy ez a japán meg az örök csak úgy besétáljanak ide, a pénz meg ki van téve közszemlére az asztalra! Valami az agyára ment, úgy látom.

- Igen, uram, igyekszem is rendet rakni azonnal.

- És hol van a gyémánt? - Milyen gyémánt, uram?

Brough leült. - Smedy-Taylor ezredes behívatott, és azt mondta, hogy Grey értesülései szerint magánál van egy gyémántgyűrű, amely nem a maga tulajdona. Magánál vagy Marlowe repülőhadnagynál. Természetesen bármilyen motozás esetén nekem is jelen kellennem. Az ellen sincs semmi kifogásom, ha a motozást Grey százados végzi, természetesen úgy, hogy én is itt vagy ok. Éppen ide igyekeztünk, hogy körülnézzünk, amikor belebotlottunk Josimába meg az örökbe, akik arról vartyogtak, hogy át akarják kutatni a barakkot, mert valamelyiküknek rádió van a kulacsában. Hogy milyen örültek egyesek... Greynek és nekem velük kellett tartanunk. - Most, hogy a kutatásnak vége volt, Brough hálát adott az istennek, hogy nem volt itt a kulacsrádió, de tudta, hogy a Király és Marlowe benne van ebben a rádiódologban. Különben miért adta volna be a japánoknak a Király, hogy egy angol tisztnek amerikai kulacs van?

- Na jó - fordult Brough a Királyhoz -, vetközzön le. Meg fogjuk motozni, átkutatjuk az ágyát, a fekete ládáját, mindenét. - Megfordult. - A többiek addig maradjanak nyugodtan, és folytassák a játékot. - Visszanézett a Királyra.

- Az egészre persze nincs szükség, ha hajlandó ideadni a gyémántot.

- Milyen gyémántot, uram?

Amíg a Király vetkőzött, Brough odament Marlowe-hoz.

- Segíthetek valamit, Pete?

- Egy kis vizet kérnék.

- Tex - rendelkezett Brough -, hozzon egy kis vizet. - Aztán ismét Marlowe-hoz fordult. Nagyon rossz színben van. Mi történt?

- Csak a... láz... pocsékul vagyok. - Marlowe ledőlt Tex ágyára, és megpróbált mosolyogni. - Ez a japán halálra rémített.

- Engem is.

Grey átkutatta a Király ruháit, ládáját, polcait, a babkávéját, és mindenki meglepetten bámult, hogy a motozás eredménytelen maradt.

- Marlowe! - Grey megállt Tex ágya előtt. Marlowe szeme fehérje véres volt, alig látott, - Tessék.

- Meg szeretném motozni.

- Ide figyeljen, Grey. Magának joga van itt motozást tartani, mert én itt vagyok. De ez nem jelenti azt, hogy joga van bárkit... - kezdte Brough.

- Jól van, rendben van - szólt közbe Marlowe. - Nincs kifogásom ellene. Ha nem hagyom, azt fogja hinni, hogy... Segítsen, legyen szíves.

Marlowe ledobta a szorongját, és a pénzköteggel együtt az ágyra dobta.

Grey alaposan átvizsgálta a ruháit; aztán dühösen visszadobta a szorongot.

- Hol szerezte ezt a pénzt?

- Nyertem - válaszolta Marlowe.

- És ez? - vakkantott Grey a Királyra.

- Ez honnan van? - tartott az orra alá egy újabb pénzköteget.

- Nyertem, uram - mondta ártatlan mosollyal a Király, és közben ő is öltözött. - Jó volt a lapjárás. - Brough alig tudta palástolni a mosolyát.

- Hol van a gyémánt?

- Milyen gyémánt, uram?

Brough felállt, és odament a pókerasztalhoz. Úgy látszik, nincs itt semmiféle gyémánt.

- Akkor honnan van ez a rengeteg pénz?

- Azt mondja a tulajdonosa, hogy kártyapénz. A kártyát nem tiltja a törvény. Persze, én sem helyeslem a szerencsejátékot - mondta, és halvány mosollyal nézett a Királyra.

- Maga is tudja, hogy ez lehetetlen - mondta Grey.

- Inkább kevésbé valószínű. Ugye, ezt akarta mondani? - vágott a szavába élesen Brough. Sajnálta Greyt, ha tágra meredt szemét, vonagló ajkát, tehetetlenül remegő kezét nézte, őszintén szánta. - Motozást akart tartani, megtartotta, és nem találta meg, amit keresett.

Elhallgatott, mert Marlowe tántorogva megindult az ajtó felé. Ha a Király nem kapja el az utolsó pillanatban, elvágódik.

- Majd segítek, Peter - mondta a Király. Visszakísérlek a barakkodhoz, jó?

- Maga csak maradjon itt! - mordult rá Brough. - Grey, segíthetne neki.

- Felőlem akár föl is fordulhat. - Grey a Királyra nézett. - És maga is. De addig lehetőleg ne, amíg el nem kapom. Mert el fogom kapni.

- Ha elkapja, én gondoskodom róla, hogy ne vigye el szárazon. - Brough a Királyra nézett. - Rendben van?

- Igen, uram.

Brough megint Greyre nézett.

- De amíg el nem kapja, vagy amíg nem szegi meg az én utasításaimat, addig nem tehetünk semmit.

- Akkor utasítsa, hogy hagyja abba az üzletelést!

Brough uralkodott magán. - Mindent a békességért - mondta és mosolygott magában, hogy az emberei sajnálkozó tekintettel néznek rá. Az akasztófavirágok! - Maga - fordult a Királyhoz - ezennel utasítást kap, hogy hagyja abba az üzletelést. Ha jól tudom, üzletelésnek minősül, ha az ember élelmet vagy egyéb javakat ad el felárral. Ez pedig tilos. Ha elkapok valakit, aki élelmet vagy gyógyszert haszonnal elad a másoknak, személyesen töröm el a kezét, és nyomom le a torkán. Én vagyok a rangidős amerikai tiszt, ezek az én embereim, és úgy lesz, ahogy mondtam. Világos?

Grey Broughra nézett, és megfogadta, hogy őt is szemmel fogja tartani. Micsoda rohadt népség, micsoda rohadt tiszték. Megfordult, és kiment a barakkból.

- Tex, segítse Petert vissza az ágyába mondta Brough.

- Igen, Don.

Tex a karjára vette Marlowe-t, és Broughra mosolygott. - Könnyű, mint egy baba - mondta, és kiment vele.

Brough az asztalon heverő pénzre nézett. Igen - bólintott, mintha csak magát győzködné -, a szerencsejáték nem helyénvaló. Egyáltalán nem helyénvaló. - Nyájasan a Királyhoz fordult. - Én nem vagyok a szerencsejáték barátja. Maga hogy van vele?

Vigyázz, figyelmeztette magát a Király, Brough most fölvette a "gonosz tiszt" álarcát. Miért van, hogy ez a fajta pofa csak a tisztéken jelentkezik, és a közlegény azonnal észreveszi? Húsz lépésről, szél ellen bár ki megérzi a veszélyt.

- Hát - a Király cigarettával kínálta Brought, és tüzet is adott neki -, attól függ, hogy vesszük.

- Köszönöm. Nincs jobb a gyári cigarettánál. - Brough tekintete megint a Királyt fürkészte. - És maga hogy veszi, tizedes?

- Ha nyerek, akkor nem helytelenítem. Ha vesztek, akkor már más a helyzet. - Közben lázasan törte a fejét: vajon mire akar kilyukadni a százados?

Brough dörmögött egyet, odament az asztalhoz, és a Király széke előtti pénzkupacot kezdte nézegetni. Gondterhelten bólogatott, és ujjával beletúrt a pénzbe. Felmarkolta az egészet. Látta, hogy minden játékos előtt nagy halom pénz fekszik. - Úgy látszik, ebben a barakokban mindenki nyer- mondta szórakozottan.

A Király nem válaszolt.

- Úgy látom, egy kis hozzájárulást megengedhet magának

- Tessék?

- Mindjárt megmagyarázom. - Brough felemelte a pénzt. - Úgy körülbelül ennyit. Ez mehet a közös kasszába. A tiszték és közlegények közös alapjába.

A Király felnyögött. Majdnem négyszáz dollár, ami a kezében volt.

- Csak nem gondolja komolyan, Don?

- A kártya rossz szokás. Akár a káromkodás - a szentségit neki!
Aki kártyázik, az veszíthet is. Most pedig veszített. Ennyit.

- Hát én nagyon szívesen adom, de...

- Helyes. - Brough Maxhez fordult. - Maga is, Max!

- De uram... - kezdte volna izgatottan a Király.

- Maga már beszélt. Max megpróbálta kerülni a Király tekintetét,
de Brough azt mondta neki: - Nézzen csak rá. Jó ember. Ő is
adakozott, maga miért ne tehetné?

Brough minden pénzköteggnek elvette a háromnegyed részét, és
gyorsan megszámolta. Ott, mindenki orra előtt. A Király sem tudott
mást tenni, mint ülni és nézni a műveletet.

- Ez azt jelenti, hogy tíz dollár jut mindenkinek hetente, hat héten
keresztül - mondta Brough. - Fizetésnap csütörtökön. Ja, igaz, Max!
Szedje össze a kulacsokat, és vigye az őrházba. Most rögtön.

Zsebébe gyúrta a pénzt, és az ajtóhoz indult: Az ajtóban támadt
egy gondolata, még egyszer előmarkolta a pénzt, és levett a tetejéről
egy ötdollárost. Az asztal közepére dobta, és a Királyra nézett.

- A temetésemre. - Aztán angyali mosollyal hozzátette: - Szép
álmokat, fiúk.

Az egész táborban folyt a kulacsgyűjtés.

Mac, Larkin és Peter Marlowe a faházban tanakodott. Kulacsaik
Marlowe mellett heverték az ágyon.

- Vegyük ki belőlük a rádiót, és dobjuk az üres kulacsokat a
latrinába - mondta Mac. Most már nehéz lesz őket dugdosni.

- Beledobhatjuk mindenestül az egészet a latrinába - szólt Larkin.

- Ezt nem gondoltad komolyan, remélem nézett fel Marlowe.

- Nem, pajtás. De elmondtam, aztán majd határozunk, hogy mit
tegyünk.

Mac felvette az egyik kulacsot. - Ennél jobban úgysem tudjuk
elrejtetni az alkatrészeket. Aztán felháborodottan hozzátette: - De ki
az az aljas, aki besúgta?

Mindannyian a kulacsokat nézték.

- Nem kellene meghallgatni a híreket? kérdezte Marlowe.

- Jó ötlet - mondta Mac, és Larkinra nézett.

- Én benne vagyok - szólt Larkin.

A Király még ébren volt, amikor Timsen bekukucskált az ablakon.

- Mi van?

Timsen pénzt tartott a Király orra alá. - Meg kaptuk a tízest, amit megajánlottál.

A Király sóhajtott, kinyitotta a fekete ládát, és kifizette Timsennek, amivel tartozott a gyógykezelésért.

- Köszönöm, pajtás. - Timsen vihogott. Hallom, hogy volt egy kis csetepatéd Greyjel és Josimával.

- És?

- Semmi... csak nem szeretnék a helyedben lenni, no meg a Peterében sem. Veszélyes lehet, igaz?

- Menj a fenébe, Timsen!

Timsen nevetett. - Ez csak egy baráti figyelmeztetés volt. Egyébként az első dróthálószállítmány itt van a barakk alatt, elég lesz vagy százhusz ketrecre. - Átnyújtott a Királynak százhusz dollárt. - Eladtam az első szériát, darabját harmincért. Itt a részed, a fele.

- Ki vette meg?

Timsen kacscintott. - A jó barátaim. Jó éjszakát, pajtás.

A Király végigfeküdt az ágyán, és a szúnyoghálót jó erősen begyúrta a matraca alá. Felkészült a veszélyre. Tudta, hogy két napig nem mehet ki a faluba, addig pedig sokan fogják figyelni, és lesik az alkalmat. Éjjel nyugodtan aludt, kipihenten ébredt, a következő napot pedig erős őrizet mellett, a barakkjában töltötte. Ebéd után váratlanul átkutatták a bungalókat is. Az örök háromszor is feltártak minden szobát, és csak akkor fújták le a keresést.

Éjjel Mac kiosont a latrinára, és felhúzta az egyik lyukból a három madzagon lógó kulacsot. Megmosta, megtisztította őket, aztán bevitte Larkin szobájába, és összeállította a rádiót. Larkinnal és Marlowe-val meghallgatták a híreket, s igyekeztek mindent megjegyezni. Mac nem vitte vissza ezután a kulacsokat a rejtekhelyükre, nem azért, mert nem volt óvatos, hanem mert tudta, hogy észrevették.

Úgy döntöttek, hogy nem dugdossák tovább a kulacsokat. Tudták, és szinte belenyugodtak, hogy nemsokára úgylis elkapják őket.

XXIV.

A Király sietős léptekkel rótt a dzsungelt. Ahogy közeledett a táborhoz, egyre lassabban, körültekintőbben járt, és amikor körülbelül szemben volt az amerikai barakkal, leült a földre, és elégedetten ásított. Várta az alkalmas pillanatot, amikor átsurrant az úton, át a drót alatt, vissza a barakk biztonságába. Nagy halom pénz dagasztotta a zsebét, az utolsó kifizetett hátralék.

Egyedül ment a faluba. Marlowe még nem érezte elég erősnek magát, hogy vele tartson. Találkozott Cseng San-nal, és átadta neki a gyémántot. Aztán lakomára hívták, utána elment Kassehhez, aki szívesen fogadta...

Már hajnalodott, amikor átkúszott a drót alatt, és visszaért a barakkba. Bebújt az ágyába, és észrevette, hogy eltűnt a fekete ládája.

- Agyalógyult marhák! - üvöltötte. - Már ezt sem lehet rátok bízni?

- Hogy vihették el? - mondta Max. - Néhány órája még ott volt. Ki kellett mennem a latrinára.

- És most hol van?

Senki sem látott-hallott semmit.

- Hívd ide Samsont és Brantet - szólt Max-nek a Király.

- Nem lehet - mondta Max, - Még túl korán van.

- Hívd ide őket, azt mondtam!

Fél óra múlva izzadtan, rémülten megjelent Satuson ezredes. - Mi a baj? Tudja, hogy nem láthatnak meg itt.

- Valamelyik gazember ellopta a fekete ládámat. Segítsen megtalálni a tettest!

- Én hogyan tudnék segíteni?

- Nem érdekel, hogy hogyan! - szakította félbe a Király. - Tartsa nyitva a szemét-fülét ott a tisztek között. Addig nincs több pénz, amíg meg nem tudja, ki tette.

- De tizedes, nekem semmi közöm a dologhoz...

- Amint mond valamit, a heti apanázs megint beindul. És most tűnjön el.

Néhány perccel később megérkezett Brant ezredes, és neki is ugyanezt kellett végighallgatnia. Ahogy elment, a Király reggelit

csinált magának, a többiek pedig elindultak átfésülni a tábort. A Király éppen befejezte az evést, amikor belépett Marlowe. Barátja beszámolt neki a fekete láda eltűnéséről.

- Hát ez pech - szólt Marlowe.

A Király bólintott, majd elfintorította az orrát: - Nem számít. Megkaptam Gseng Santól a hátralévő pénzt, úgyhogy most van elég. De azért úgy döntöttem, hogy leteremtem őket, mert a fiúk kezdenek egy kicsit elkanászodni, s ez különben is elvi kérdés. - Egy kisebb köteg pénzt nyújtott át Marlowe-nak. - Tessék, itt a részed a gyémántügyből.

Marlowe-nak nagy szüksége lett volna a pénzre, de megrázta a fejét.

- Tartsd meg. Olyan sokkal tartozom neked, hogy sosem leszek képes megadni. És a gyógyszerekért is rengeteget adhattál ki.

- Rendben van, Peter. De azért társak vagyunk továbbra is.

Marlowe mosolygott.

- Helyes.

Kinyílt a padlónyílás ajtaja, és Kurt dugta be a fejét a szobába.

- Eddig hetven - mondta.

- Micsoda? - nézett rá a Király.

- E-nap van!

- A fenébe is! - mondta a Király. - Egészen megfeledkeztem róla.

- Milyen szerencse, hogy én nem. Pár nap múlva megint levágok tízet. A hímeiket fölösleges etetni. Öt-hat olyan van, amelyik máris elég nagy.

A Király undort érzett, de azt mondta Kunnak: - Jól van, szólok Timsennek.

Amikor Kurt eltűnt, Marlowe megszólalt: Most azt hiszem, egypár napig nem jövök.

- Miért?

- Jobb lesz így. Nem tudjuk tovább rejtegetni a rádiót. Úgy döntöttünk, hogy mind a hárman ott maradunk a bungaló közelében.

- Öngyilkosok akartok lenni? Dobjátok el azt a rohadt rádiót valahová, ha úgy érzitek, hogy észrevettek benneteket. És aztán, ha kihallgatásra kerül a sor, tagadjatok.

- Gondoltunk erre is, de nincs másik rádió a táborban, ezt kell hallgatnunk, amíg lehet. Ha szerencsénk van, nem kapnak el

bennünket.

- Inkább mentsd az irhátat, pajtás. Az a legfontosabb.

Marlowe mosolygott. - A tiédet mentem. Ezért nem jövök ide egy darabig. Nem akarlak belerántani a dologba.

- És mit csináltok, ha Josima egyszer csak elindul felétek?

- Menekülünk.

- Hová a fenébe?

- Bárhová, az is jobb, mint hogy csak ülünk. Dino, az ügyeletes őr dugta be a fejét az ajtón. - Timsen jön errefelé.

- Rendben van - mondta a Király. - Várom. - Majd ismét Marlowe-hoz fordult: - A fejedről van szó, Peter. Én azt tanácsolom, hogy szabaduljatok meg a rádiótól.

- Bár tudnánk! De nem lehet.

A Király tudta, hogy már semmit sem tehet. - Szervusz, pajtás. - Timsen jött be, arcvonásait düh torzította el. - Hallom, nem volt szerencséd.

- Új házórzőkre lesz szükségem, ez a tanulság.

- Neked is meg nekem is - mérgelődött Timsen. - Képzeld, a tolvajok az én barakkom alá dugták azt a rohadt fekete ládát. Az én barakkom alá!

- Micsoda?

- Ahogy mondom. Ott van a barakkom alatt, és üres, mint a harangkongás. Ha egy ausztrál lopta volna el, az nem hagyja ott az én barakkom alatt. Ezt vagy egy angol, vagy egy amerikai csinálta.

- Kicsoda, mit gondolsz?

- Nem tudom. De azt tudom, hogy nem az ausztrálok voltak. Erre mérget vehetsz.

- Hiszek neked. De terjeszd el, légy szíves, hogy egy ezrest kap, aki bizonyítékokkal együtt a kezembe adja a tettet. - A Király benyúlt a párnája alá, és előhúzta az összes pénzt, amit Cseng Santól kapott a gyémánt átadásakor. Elvett belőle háromszáz dollárt, és Timsennek nyújtotta, aki tágra nyílt szemmel bámulta a hatalmas pénzköteget. - Kellene egy kis cukor, kávé, olaj meg egy-két kókuszdió. El tudod intézni?

Timsen elvette a pénzt, de a szemét nem tudta levenni a nagy kötegről. - Tető alá hoztad az üzletet? A teremtésit, nem gondoltam, hogy meg tudod csinálni. De megcsináltad, ugye?

- Hát persze - mosolygott a Király. - Ez most elég lesz egypár hónapig.

- Akár egy évig is, cimbora - mondta porig sújtva Timsen. Megfordult, az ajtóhoz ment, aztán hirtelen felnevetett, és visszafordult. - Egy ezres? Ennek biztosan meglesz az eredménye!

- Igen - mondta a Király. - Csak idő kérdése.

Egy órán belül mindenki tudott a táborban a vérdíjról. Mindenki árgus szemekkel figyelt. Mindenki hegyezte a fülét, ha szófoszlányokat hozott felé a szél. Mindenki újból ellenőrizte az emlékezetét. Csak idő kérdése volt, hogy mikor jelentkezik valaki az ezresért.

Aznap este, amikor a Király végigment az úton, olyan erősen érezte a táborlakók feléje áradó gyűlöletét és irigységét, mint még soha. Ez jó érzéssel töltötte el, sőt több volt ez, mint jó érzés, hiszen tisztában volt vele, hogy mindenki tudja: neki egy nagy köteg pénze van, és egyedül neki sikerült biztosítania magát, de neki aztán igazán.

Samson kereste, aztán Brant is, mások is, és bár a Királyt undorította a csúszómászó megalázkodás, most mégis nagyon élvezte, mert először volt benne része nyilvánosan. Elment a katonai rendőrség barakkja mellett is, és a kint álló Grey most nem hívta be, hogy megmottozza. Viszonozta a tisztelgését, és elnézett mellette. A Király mosolygott magában, mert tudta, hogy Grey is a halom pénzre gondol meg a vérdíjra gondol

A Királyt most már nem érhetette semmi baj. Az a pénz a biztonságot jelentette, az életet, a hatalmat. És a pénz egyedül az övé volt.

XXV.

Josima ez egyszer nem az úton jött a táboron keresztül, nem méltóságteljesen, mint szokott, hanem lopakodva és nagy sietve a drótkerítésen át. Egy csapat őr volt vele, és mire Marlowe észrevette őket, a bungaló már körül is volt véve, a menekülés útja el volt zárva. Mac még a szúnyogháló alatt volt, fején a fülhallgató, amikor Josima lecsapott rá.

Larkint, Marlowe-t és Macet egy sarokba terelték. Josima felvette a fülhallgatót és belehallgatott. A rádió még szólt, éppen a hírek végén szokásos rövid összefoglalót mondták.

- Nagyon ötletes - mondta, és letette a hallgatót. - Szabad a nevüket?

- Larkin ezredes vagyok, ez itt McCoy őrnagy, ő pedig Marlowe repülőhadnagy.

Josima mosolygott. - Parancsolnak cigarettát? - kérdezte.

Mindannyian vettek egyet, Josima tüzet adott, év maga is rágyújtott. Csendben szívtak néhány slukkot, aztán Josima megszólalt.

- Kapcsolják ki a rádiót, és jöjjenek velem. Mac lehajolt, és remegő kézzel kezdett babrálni. Idegesen kapta fel a fejét, mert egyszer csak egy másik japán tiszt rontott be a sötétből. Sebesen Josimához ment, és súgott neki valamit. Josima hangtalanul bámult rá, aztán intett egy őrnek, hogy álljon az ajtóba, ő pedig a másik tiszttel és a többi őrrel együtt elsietett.

- Mi ez? - kérdezte Larkin. Az őrt nézte, de nem tőle várta a választ.

Mac remegő térddel állt az ágy közelében, karnyújtásnyira a rádiótól, és nehezen szedte a levegőt. Rekedt, krákogós hang jött ki a torkán, amikor végre megszólalt. - Azt hiszem, tudom. A hírek... Nem volt időm még elmondani nektek. Van egy... van egy újfajta bombánk, úgy hívják, atombomba. Tegnap délelőtt negyed tízkor ledobtunk egyet Hirosimára. Az egész város eltűnt a föld színéről. Azt mondják, több százezer áldozat van, férfiak, nők, gyerekek...

- Úristen!

Larkin hirtelen leült, az ideges őr erre felhúzta a puskáját, és már a ravaszon volt az ujjja, amikor Mac odakiáltott neki: - Várjon! Csak le akar ülni!

- Mind üljön le! - kiabált rájuk az őr, és káromkodott veszettül. Amikor engedelmessé váltak neki, azt mondta: - Bolondok vagytok! Vigyázzatok minden mozdulatotokra! Üljetek egy helyben. És ne mozduljatok, mert figyelmeztetés nélkül lövök.

Larkinék szó nélkül ültek. Egy idő múlva elszenderedtek, de csak nyugtalan bóbiskolásra telt az erős villanyfény alatt, és közben állandóan a szúnyogok gyötörték őket egészen hajnalig. Akkor elültek a szúnyogok.

Korán reggel leváltották az őroket. A három tiszt még mindig a helyén ült. Odakint izgatottan járkáltak az úton, de senki nem nézett a bungaló felé. Hosszan, vontatottan telt a nap a rekkenő hőségben. Keservesebben, mint eddig bármikor.

Jócskán délután volt már, amikor a foglyok Greyt látták közeledni. Megállt az őr előtt, és tisztelgett. A kezében két csajkát tartott.

- Odaadhatom nekik? - Kinyitotta a csajkákat, és mutatta az őrnek, hogy élelem van bennük.

Az őr vállat vont és bólintott.

Grey belépett a verandára, és letette az ételt az ajtóba. Szúrós szemén a kialvatlanság hagyott vörös nyomot.

- Elnézést, kicsit már hideg - mondta.

- Eljött, hogy kiélvezze a káröröm gyönyörét, Grey? - kérdezte Marlowe hűvös mosollyal.

- Nekem az nem öröm, hogy ők kapták el. Én akartam magát törvényszegésen érnei, ha ezek meg azért fogták meg, mert vásárra vitte a bőrét mindannyiunkért. Amilyen rohadt szerencséje van, glória fogja övezni a fejét.

- Peter! - suttogta Mac. - Tereld el az őr figyelmét.

Marlowe felállt, és gyorsan az ajtóhoz lépett. Tisztelgett, és engedélyt kért, hogy a latrinára mehessen. Az őr a földre mutatott a bungaló előtt. Marlowe leguggolt a földre, és könnyített magán. Nem szerette nyilvánosan végezni a dolgát, de most örült, hogy legalább nem bent kell elintéznie. Amíg az őr Marlowe-t figyelte, Mac megsúgta a hírt Greynek. Grey elfehéredett, aztán biccentett Marlowe-nak és tisztelgett az őrnek. Az őr a légylepte rakásra

mutatott, és utasította Greyt, hogy jöjjön vissza egy vödörrel, és takarítsa el.

Grey továbbadta a hírt Smedly-Taylornak, aki elmondta másoknak, és nemsokára egész Changi tudta. Mire Grey vödört kerített és eltakarította, amit Marlowe odapiszkított, már mindenki a bombáról beszélt.

Rémület kerítette hatalmába a tábort, az első igazi rémület. Várták a megtorlást.

Napnyugtakor ismét leváltották az őrt, Sagata lépett a helyébe. Marlowe megpróbált beszédbe elegyedni vele, de Sagata a szuronyával visszaparancsolta a helyére. - Nem beszélhetek veled. Téged rajtakaptak, hogy rádiót hallgatsz, az pedig tilos. Téged is le foglak löni, ha szökni próbálsz. De nem óhajtalak lelőni. - Azzal visszalépett az ajtóhoz.

- Istenemre mondom - szólalt meg Larkin -, már nem bánnam, ha fognák magukat és kinyírnának bennünket.

Mac Sagatára nézett. - Uram - mondta, és az ágyára mutatott. - Kérek tőled valamit. Megengeded, hogy lefeküdjek? Keveset aludtam az éjszaka.

- Csak nyugodtan. Aludj, amíg alhatsz, öreg: - Köszönöm. Béke legyen veled.

- Veled is.

Mac az ágyához ment, és lefeküdt. Fejét gondosan a párnára tette. - Még be van kapcsolva - mondta, de nehezen tudott közömbös hangot produkálni. - Valami zenei műsor van. Egész tisztán hallom. - Larkin látta, hogy a fülhallgató közel van Mac fejéhez, s elkezdett nevetni. Egy pillanat alatt mind a hárman nevettek. Sagata a puskáját rázta feléjük. - Hagyjátok abba! kiabálta, mert megijedt a nevetéstől.

- Bocsáss meg - mondta Marlowe. - Úgy látszik, akik a halál kapujában állnak, az apró dolgokat is mulatságosnak tartják.

- Ti csakugyan a halát torkában vagytok, mert elég bolondok voltatok, hogy megszegjétek a törvényt. Ha egyszer eljön az én óráim, remélem, nekem is lesz bátorságom nevetni. - Egy csomag cigarettát dobott be a szobába. - Tessék - mondta. - Őszintén sajnálom, hogy rajtavesztettetek.

- Hát még én! - mondta Peter.

Elosztotta a cigarettát, és Macre nézett.

- Milyen zene megy?

- Bach, pajtás. - Mac alig bírta türtőztetni a nevetését. Fejével közelebb fészkelődött a fülhallgatóhoz. - De most maradjatok csendben, jó? Szeretném élvezni a zenét.

- Úgy illene, hogy fölváltva hallgassuk mondta Larkin. - Bár aki ilyenkor Bachot tudja élvezni, annak nincs ki a négy kereke.

Marlowe leszívta a füstöt, és odaszólt Sagatának: - Köszönjük a cigarettát.

A Király közeledett a bungalóhoz, kíváncsi szemek követték az úton, óvatosan megállt a ház előtt. - Üdvözöllek, Sagata - köszönt a japánnak. - Jó napunk van ma, igaz? Megengeded, hogy beszéljek a barátommal?

Sagata értetlenül nézett rá.

- Engedélyt kér tőled, hogy beszélhessen velem - mondta neki Marlowe.

Sagata gondolkozott egy pillanatig, majd bólintott. - Mivel sokat kerestem a te üzleteddel, megengedem, hogy beszélj vele. - Marlowe-hoz fordult. - De csak ha a szavadat adod, hogy nem próbálsz szökni.

- Szavamat adom.

- Siessetek. Addig figyelem a terepet. - Sagata úgy állt, hogy szemmel tarthassa az utat. - Azt beszélik, hogy özönlenek az örök az ör házhoz - kezdte izgatottan a Király. - Én egy percet sem fogok aludni az éjjel, az biztos. Ezek képesek rá, hogy éjszaka csináljanak valami disznóságot. - A Királynak száraz volt a szája, egész nap a szabadban volt, és bámult át a kerítésen. Valami jelt várt a gerilláktól, ami szökésre biztatta volna, de nem jött semmi. - Figyeljete ide. - Lehalkította a hangját, és kezdte magyarázni a tervét.

- Ha megkezdődik a gyilkolás, nekirontunk az öröknek, és kitörünk a mi barakkunk mellett. Én megpróbálak fedezni hármótokat, de ne reménykedjete túlságosan.

Aztán felállt, biccentett Sagatának, és elment. Az amerikai barakkba érve haditanácsot hívott össze. Elmondta ott is a tervet, de azt elhallgatta, hogy csak tízen mehetnek ki. Mindannyian elmondták

a véleményüket, és úgy döntöttek, hogy várnak. - Mást nem tehetünk - mondta

Brough, megfogalmazva mindannyiuk félelmét. - Ha most próbálkoznánk, szitává lőnének bennünket.

Azon az éjszakán csak a nagyon betegek aludtak, És azok a kevesek, akik nyugodtan rá merték bízni magukat az istenre vagy a végzetre. Dave Daven aludt.

- Délután visszahozták Dave Davent az Outram Road-i börtönből - suttogta Grey, amikor letette eléjük a vacsorájukat.

- Hogy van? - kérdezte Marlowe.

- Harmincöt kiló.

Daven aludt éjszaka is, aludt a rákövetkező rettenetes várakozástele napon, és a kómából fel sem ébredve éppen akkor szenvedett ki, amikor Mac a következő hírt hallgatta: - A második atombomba teljesen elpusztította Nagaszakit. Truman elnök ultimátumot intézett Japánhoz. Ebben feltétel nélküli megadást követel, ellenkező esetben kiadja a parancsot Japán teljei megsemmisítésére.

A következő napon ismét munkába mentek a kivezényelt foglyok, és csodák csodája, vissza is tértek. Továbbra is jött a táborba az élelem. Satuson továbbra is nyilvánosan mérte a rizst, és az elcsalt maradékot átadta azoknak, akik a raktár élére állították. Még két napra elegendő élelem volt a raktárbarakkban és a konyhákon. Mindenütt hemzsegték a legyek. Csíptek a poloskák, a szúnyogok szívták a vért, a patkányok szoptatták a kicsinyeiket. Pár ember meghalt. Nem történt semmi.

Még egy nap telt el, aztán még egy éjszaka, és még egy nap. És akkor Mac meghallotta a nagy hírt: - Itt Calcutta. A tokiói rádió bejelentette, hogy a japán kormány feltétel nélkül megadta magát. Három év és kétszázötven nap telt el azóta, hogy a japánok megtámadták Pearl Harbourt. És most... vége a háborúnak. Isten óvja a királyt!

Hamarosan egész Changi tudta. A föld, az ég, a cellák, a falak, minden és mindenki ezekkel a szavakkal volt tele.

És mégis, még két további nap és éjszaka telt el bármi változás nélkül. A harmadik napon az angol táborparancsnok és Avata, a japán őrmester megjelent a bungalónál.

Marlowe, Mac és Larkin látta őket, és minden lépésükkel a halálukat érezték közeledni. Úgy érezték, nincs tovább, ütött az órájuk.

XXVI.

- Kár pedig - szólt Mac.

- Szomorú - válaszolta Larkin. Marlowe fagyos tekintettel nézett Avatóra.

A táborparancsnok arcára mély barázdákat; rajzolt a kimerültség, de így is szálegyenesen lépdelt, kihúzta széles vállát. Öltözéke ápoltság és rendezett volt, mint mindig, inge bal ujját gondosan az övébe tűrte. Fából készült saru volt a lábán, fején zöldesszürke ellenzős sapka. Felmeni a veranda lépcsőjén, és megállt az ajtóban:

- Jó reggelt - mondta rekedten. A három fogoly felállt.

Avata szólt valamit torokhangon az őrnök, mire az ott termett mellette. Újabb rövid vakkantás, majd mindketten a vállukra vették puskájukat és elmentek:

- Vége - mondta érdes hangon a táborparancsnok. - Fogják a rádiót, és jöjjenek utánam.

Kábultan tették, amit mondott, és követték s. szabadba, a napra. Jó érzés volt ismét a levegőn lenni. Mentek az úton felfelé, követték a táborparancsnokot, őket pedig Changi lakóinak döbbszerű tekintete kísérte.

A hat rangidős ezredes a táborparancsnok irodájában várta őket. Brough is köztük volt. Mindannyian tisztelegtek.

- Pihenj - mondta a táborparancsnok, miután viszonzta a tisztelegést. Aztán a három barátához fordult. - Üljenek le. Hálával tartozunk maguknak.

Larkin szólalt meg elsőnek: - Valóban vége van?

- Igen. Most beszéltem a tábornokkal. - A táborparancsnok körbenézett a néma arcokon, és igyekezett összeszedni a gondolatait. - Legalábbis azt hiszem, hogy vége - mondta. - Josima éppen ott volt a tábornoknál. Azt mondtam... azt mondtam nekik: - "Vége a háborúnak." Josima lefordította a tábornoknak, az meg csak bámult rám. Vártam, vártam, de nem szólt semmit, úgyhogy megismételtem: - "Vége a háborúnak. Követelem, hogy adja meg magát!" A táborparancsnok megtörölte kopasz fejét. Mi mást mondhattam volna? A tábornok egy jó ideig csak bámult rám, és Josima sem szólt semmit. Az égvilágon semmit...

Aztán megszólalt a tábornok, Josima meg fordította: - "Igen. A háborúnak vége. Maga továbbra is a helyén marad a táborban. Parancsot adtam az őröknek, hogy maradjanak a tábor területén kívül, és védelmezzék magukat, ha bárki erőszakkal be akarna hatolni, hogy bántalmazza a foglyokat. Az őrök tehát most már magukat védelmezik. A tábor fegyelméért pedig továbbra is maga a felelős."

- Nem tudtam mit mondani, csak annyit kértem, hogy duplázza meg az élelemadagot, és adjon gyógyszereket, mire azt válaszolta:

"Holnap dupla adagot kapnak. Adunk gyógyszert, gyógyászati eszközöket is, de sajnos abból nincs sok. A rendért viszont maga felel. Az őreim megvédelmezik magukat azoktól, akik meg akarják gyilkolni magukat." - "Kik azok?" kérdeztem. A tábornok vállat vont, és azt mondta: - "Az ellenségeik. Végeztem."

- A teremtésit - mondta Brough. - Lehet, hogy azt akarják, hogy elhagyjuk a tábor; ez jó ürügy lenne nekik, hogy lőhessenek.

- Nem engedhetjük szét az embereket mondta ijedten Smedly-Taylor. - Csak zavargás lenne belőle. De valamit tennünk kell. Talán fel kellene szólítani a japánokat, hogy adják át a fegyvereiket.

A táborparancsnok felemelte a kezét. - Azt hiszem, nem tehetünk mást, mint hogy várunk. Az az érzésem, hogy valaki vagy valakik jönni fognak értünk. És amíg ide nem érnek, éljük a szokott életünket. Engedélyt kaptunk, hogy fürdőcsoportok menjenek le a tengerhez. Felváltva öt-öt ember minden barakkból. Remélem, senki sem követ el valami meggondolatlanságot. Nincs semmilyen biztosítékunk rá, hogy az itteni japánok is tudomásul veszik a kapitulációt. Könnyen lehet, hogy folytatják a harcot. Nem tehetünk mást, mint reméljük a legjobbakat, de fölkészülünk a legrosszabbra is.

Kis szünetet tartott, aztán Larkinra nézett. Azt hiszem, a rádiónak itt lesz a legjobb helye:

- Smedly-Taylor felé bólintott. - Maga megszervezi az állandó őrséget.

- Igen, uram.

- Természetesen - a táborparancsnok Larkinhoz beszélt, de beleértette Macet és Marlowe-t is - a rádiót továbbra is maguk kezelik.

- Ha nincs ellene kifogása, uram - mondta Mac -, most már csinálja valaki más. Én meg- javítom, ha valami elromlik benne, de úgy gondolom, hogy most huszonnégy órán keresztül állandóan be lesz kapcsolva. Nem tudnánk állandóan hallgatni, és... most csak a magam nevében beszélek, de... most, hogy nyíltan lehet hallgatni, osszuk meg mással is az élvezetet.

- Intézkedjék, ezredes úr! - mondta a táborparancsnok.

- Igen, uram - mondta Smedly-Taylor.

- Akkor most részletesen beszéljük meg a teendőket.

A táborparancsnok szállása előtt egy csoport kíváncsiskodó találgatta, vajon miről van szó odabent, mi történt, miért távolították el a japán öröket a rádió közeléből. Nem győzték kivárni, amíg kijön valaki.

Max már nem bírta tovább a feszültségeket, visszaroht az amerikai barakkba.

- Fiúk! - kiáltotta.

- Jönnek a japcsik? - a Király készen állt, hogy kiugorjék az ablakon, és rohanjon a kerítéshez.

- Nem! 6, istenem! - lihegett Max, és képtelen volt folytatni.

- Nyögd már ki, hogy mi van! - unszolta a Király.

- Eltávolították a japán öröket Peter és a rádió mellől - mondta levegő után kapkodva Max. - Aztán a táborparancsnok a szállására vezette Petert, Larkint meg a Skótot, és odavitte a rádiót is. Most éppen nagyban dumálnak odabent. Ott van minden rangidős ezredes. És ott van Brough százados is!

- Ez biztos? - ámult a Király.

- A saját szememmel láttam, de még így sem tudom elhinni.

A feszült csendben a Király cigarettát vett elő, aztán Tex kimondta azt, amire mindenki gondolt. - Ezek szerint vége. Csakugyan vége. Ha el távolították az öröket a rádió mellől, ez azt jelenti.

Max az ágyára dobta magát, és letörölte az arcáról az izzadságot.

- Én is így gondolom. Ha elvitték az öröket, ez azt jelenti, hogy nem folytatják a harcot. Kiszolgáltatottan nézett Texre. - Igaz?

De Tex a saját zavarával volt elfoglalva. Nagy sokára közömbös képpel megszólalt: - Vége.

A Király higgadtan szívta a cigarettáját. - Hiszem, ha látom. - Aztán a hirtelen baljós csendben félni kezdett. Dino szórakozott mozdulatokkal legyeket kínzott, Byron Jones gépiesen lépett egyet a futóval, Miller levette és védtelenül hagyta a vezérét. Max a lábát bámulta, Tex vakarózott.

- Nem tudom, hogy nevessek-e vagy sírjak - mondta Max. - Azt hiszem, hányom kell.

- Ez nem logikus - mondta Tex hangosan.

Magához beszélt, és fogalma sem volt, hogy más is hallja. - Egyszerűen nem logikus.

- Max - szólt a Király -, csinálsz egy kávét? Max gépiesen kiment, és megtöltötte a főzőt vízzel. Amikor visszajött, bedugta a rezsót, rátette az edényt, visszaindult az ágyához, aztán egyszer csak megállt. Megfordult, és a Királyra bámult.

- Mi van, Max?

Max továbbra is csak nézett rá, a szája görcsösen mozgott, de hang nem jött ki rajta.

- Mi az ördögöt bámulsz?

Max hirtelen megragadta az edényt, és kilódította az ablakon.

- Megvesztél? - ugrott fel a Király. - Csupa víz lettem!

- Ne mondd! - kiabált szikrázó szemmel Max.

- Megfojtsalak, te csibész? Megbolondultál?

- Vége a háborúnak. Csináld meg magad a rohadt kávédat! - üvöltötte Max, és már habzott a szája.

A Király fenyegetően Max elé állt, arcát eltorzította a düh. - Tűnj innen, különben belegyalogolok a képedbe!

- Csak rajta, gyerünk, de ne felejtsd el, hogy én törzsőrmester vagyok! Hadbíróvá vágtalak! Max hisztérikusan nevetni kezdett, aztán a nevetésből hirtelen sírásba csapott, rázkódva zokogott, és kirohant a barakkból. Döbönt csendet hagyott maga után.

- Hülye csirkefogó - morgott a Király.

Tex, forralj vizet, légy szíves - szólt és vissza ült a helyére, a sarokba.

Tex az ajtóban állt, és Max után bámult. Lassan visszafordult.

- Nem érek rá - mondta kínos habozás után; A Királynak megremegett a gyomra. Vissza- nyelte a hányingerét, és megpróbált uralkodni magán.

- Na igen - mondta kelletlen mosollyal. - Veszem észre. - Érezte, hogy ránehezedik a csend. Elővette a pénztárcáját és kivett belőle egy bankót. - Tessék, itt egy tízes. Légy szíves, érj rá, és hozz vizet!

Tex azonban nem szólt semmit, csak megvonta a vállát, és idegesen elfordult.

- Ennetek csak kell... amíg nincs igazán vége - mondta a Király megvetően, és körülnézett a barakkban. - Ki kér egy kávét?

- Én kérek egy kis kávét - mondta hangosan, önérzetesen Dino. Fogta az edényt, megtöltötte és odatette forralni.

A Király az asztalra dobta a tízdollárost. Dino mereven nézte.

- Nem kell, köszönöm - rázta a fejét. Csak kávét kérek, - Bizonytalan léptekkel visszament a helyére.

A többiek önkéntelenül is elfordították tekintetüket a Király megvető arcáról. - A ti érdeketekben is remélem, hogy csakugyan vége a háborúnak! - mondta a Király, és rájuk vágta az ajtót.

Marlowe kijött a táborparancsnok irodájából, és az amerikai barakk felé sietett. Gépiesen viszonzta az ismerősök köszöntését, érezte, hogy azok hitetlenkedve néznek rá. Igen, gondolta magában, én is alig hiszem el. Pedig nemsokára otthon leszek, repülök újra, beszélgetek az apámmal, együtt iszogatunk, nevetgélünk. Együtt lesz az egész család. De furcsa is lesz! Élek. Életben maradtam. Sikerült!

- Szervusztok, fiúk! - sugárzó arccal lépett a barakkba.

- Szervusz, Peter! - Tex felugrott, és melegen megrázta Marlowe kezét. - De örültünk, öregem, amikor hallottuk, hogy megúszad!

- Hát még én hogy örültem! - nevetett Marlowe. Az amerikaiak körülvették, ő pedig jólesően sütkérezett a szeretetükben.

- Mi volt odabent? - kérdezte Dino.

Marlowe elmesélte nekik, mire mindenki még gondterheltebb lett, kivéve Texet. - Ugyan, nem kell itt felkészülni semmi legrosszabbra! Vége! - mondta magabiztosan.

- Vége hát - bólintott Max zsémbesen, amikor belépett.

- Szervusz, Max! Éppen... - Marlowe megállt. Max ijesztő tekintete megdöbbsentette.

- Mi van veled? - kérdezte.

- Mi volna? Semmi! - csattant fel Max. Keresztülnyomakodott az ajtóban állókon, és az ágyára dobta magát. - Mit bámultok? Az

ember egyszer kijön a sodrából, és minden hülye bámul rá.

- Ny ugatom, Max - szólt Tex.

- Hála az égnek, nemsokára itt hagyom ezt a tetves helyet. - Max arca szürkében játszott, a szája remegett. - Ez rátok is vonatkozik, gazemberek.

- Fogd be a szád, Max!

- Menjetek a fenébe! - Max letörölte a nyálat az álláról. A zsebébe nyúlt, és előhúzott egy csomó tízdollárost, aztán vadul tépkedni kezdte őket, és szétszórta, mint a konfettit.

- Mi ütött beléd, Max? - kérdezte Tex.

- Semmi! Csak az, hogy ez a pénz már nem ér semmi!

- Micsoda?

- Most voltam a kantinban. Gondoltam, veszek egy kókuszdiót, de az a gazember kínai nem fogadta el a pénzemet. Azt mondta, hogy az egész készletét eladta a táborparancsnoknak. Egy kötelezvényért! "Az angol kormány kezességét vállal, hogy mindent megfizet szingapúri dollárban." Ezek a japcsi papírfecnik már csak egyre jók! Tudjátok, mire?"

- Hát igen - mondta Tex -, ez már bizonyíték! Ha a kínai nem fogadja el a pénzt, akkor ez tényleg azt jelenti, hogy sikerült, igaz, Peter?

- Igen, győztünk. - Marlowe szívét melengette ezeknek a fiúknak a barátsága. Még Max rosszindulatú tekintete sem tudta elrontani az örömét. - Köszönöm, fiúk, hogy annyit segítettetek. A jó hangulattal meg a tréfákkal...

- Ugyan már - mondta Dino. - Te közénk tartozol. - Tréfásan a gyomrába boksolt. Angol létedre egész elviselhető pasas vagy!

- Ha kiszabadulunk innen, gyere át az Államokba. Ha jó leszel, megengedjük, hogy amerikai légy - mondta Byron Jones.

- Nem hiszem, hogy elmegyek - felelte Marlowe, mire lehurrogták. - De ha mégis eljutok egyszer oda, számíthattok rám. - A Király üres ágyára pillantott. - Hol a mi rettenthetetlen vezérünk?

- Meghalt! - ordította röhögve Max.

- Micsoda? - Marlowe komolyan megijedt.

- Él - mondta Tex. - De akkor is halott. Marlowe értetlenül bámult Texre, aztán minden arcon észrevette ugyanazt a kifejezést. Hirtelen elszomorodott.

- Ez egy kicsit hirtelen páfördulás, nem?

- Hirtelen a fenét - köpött a földre Max. - Meghalt, húztuk eleget az igát helyette. Most meghalt.

Marlowe megvetéssel támadt Maxre: - De amikor bajban voltatok, enni adott nektek, pénzt adott...

- Megdolgoztunk érte! - kiabált Max, és a nyakán kidagadtak az erek. - Eleget ugráltatott! - meglátta a rangjelzést Marlowe karján. - És te is, te szemét angol! Kinyalhatod a seggem, eddig úgyis a Királyét nyaltad!

- Fogd be a szád, Max! - szólt rá figyelmeztetően Tex.

- Hagyj békén! - Max Tex felé köpött.

Tex feje vörös lett, nekirontott Maxnek, és visszakézből szájon vágta. Max a földre zuhant, majd felugrott, lekapott egy kést a polcáról, és Marlowe-ra támadt: Texnek sikerült elkapnia Max karját, így a kés éppencsak megkarcoltat Marlowe hasán a bőrt. Dino elkapta Max nyakát, és lerántotta az ágyra.

- Megbolondultál? - lihegte Dino.

Max felnézett, arca vonaglott, és egyre csak Marlowe-t bámulta. Egyszer csak elkezdett visítani, dobálta magát az ágyon, hadonászott, mint az őrült, két karja járt, mint a cséphadaró, vicsorgott, lihegett, mintha az eszét vesztette volna. Marlowe elkapta az egyik karját, aztán mind rázuhantak Maxre, és lenyomták az ágyra. Hárman is alig bírták lefogni, úgy rúgkapált, csapkodott, üvöltött, harapott.

- Ez megőrült! - kiabálta Tex. - Üsse már le valaki!

- Hozzatok kötelet! - üvöltötte Marlowe, aki egyik karját Max álla alá szorította, nehogy a vicsorgó fogak kárt tegyenek valakiben.

Dino fogást váltott, kiszabadította az egyik kezét, és állon vágta Maxet, aki elalélt. - Úristen! - mondta Marlowe-nak, amikor feltápáskodtak. - Ez majdnem megölt téged.

- Gyorsan! - mondta Marlowe. - Tegyük valamit a fogai közé, különben képes leharapni a nyelvét.

Dino kerített egy fadarabot, amelyet bepréseltek Max fogai közé. Aztán megkötözték a kezét. Marlowe egészen elgyengült, mire Maxet ártalmatlanná tették. Megkönnyebbülten fordult Texhez: - Köszönöm. Ha nem kapod el a kezét, végem van.

- Ne is gondoldj rá. Csak ösztönösen odakaptam. Most mit csináljunk vele?

- Orvost kell hívni. hozzá. Csak rájött a roham, értitek? Késről szó sem volt. - Marlowe a görcsösen rángatózó Maxre nézett, és közben megdörzsölte a hasán a karcolást. - Szerencsétlen...

Marlowe a Király magányos, elárvult helyére nézett. Öntudatlanul behajlította a karját, és élvezte az izmai erejét.

- Hogy működik, Peter? - kérdezte Tex. Marlowe-nak egy kis idejébe telt, míg rájött, hogy Tex a karjára gondol, de ő nemcsak arra értette, amit válaszolt: - Élünk, Tex. Túléltük. - Aztán megfordult, és kiment a barakkból.

Már jócskán szürkült, amikor végre megtalálta a Királyt. Egy letört kókuszpálma tuskóján ült a veteményeskertben. Rosszkedvűen bámult kifelé a táborból, és nem mutatta, hogy észrevette volna Marlowe-t.

- Szervusz, öreg - köszönt rá vidáman Marlowe, de tüstént lelohadt a jókedve, amikor a Király szemébe nézett.

- Mit óhajt, uram? - mondta bántó hangsúllyal a Király.

- Csak látni akartalak. Ennyi az egész. Marlowe szánakozva nézte a barátját. Olvasott a lelkében.

- Hát most láttál. És akkor mi van? - A Király hátat fordított. - Tűnj el!

- A barátod vagyok, ne feledd. - Nekem nincs barátom. Tűnj el!

Marlowe leguggolt a kókusz tuskó mellé, és a zsebében két cigarettát talált. - Gyűjts rá! Ezt még Sagata adta.

- Nem kell. Uram.

Marlowe egy pillanatig arra gondolt, bárcsak ne találta volna meg a Királyt. De nem ment el. Meggyújtotta mind a két cigarettát, és az egyiket a Királynak nyújtotta. A Király nem nyúlt érte.

- Vedd már el!

A Király kiütötte a kezéből a cigarettát. Fordulj föl a cigarettáddal együtt! Itt akarsz maradni? Tessék, maradj! - Felállt és elindult.

Marlowe megfogta a karját. - Várj! Ez életünk legszebb napja. Hülyeség lenne elrontani csak azért, mert a többiek csúnyán viselkednek.

- Vedd le rólam a kezed - sziszegte a Király -, vagy letöröm.

- Ne törődj velük. - Marlowe-ből ömleni kezdett a szó. - Vége a háborúnak, ez a fontos. Vége van, és életben vagyunk. Te sulykoltad belém, hogy az ember vigyázzon magára, hogy életben maradjon. És igazad volt! Sikerült! Mit számít. hogy mit mondanak?

- Nem érdekelnek! Nekik ehhez semmi közük. De te sem sokat érdekelisz! - A Király kitépte a karját.

Marlowe tehetetlenül nézett rá. - A barátod vagyok, a fene egye meg! Hadd segítsek.

- Nincs szükségem a segítségedre!

- Tudom. De szeretném, ha barátok maradnánk. Nézd - nem tudta, hogyan folytassa - nemsokára mindannyian úgyis otthon leszünk...

- Egy fenét! - üvöltött böszülten a Király. - Nekem nincs otthonom

Szél zörgette a leveleket, ciripeltek a tücskök, rajokban döngtek a szúnyogok. A barakkok fényei egyre élesebb árnyékokat vetettek, a felhős, bársonyos égen megjelent a hold.

- Ne aggódj, öreg cimborá - mondta Marlowe együttérzően. - Nem lesz semmi baj. Egyre határozottabban látta a félelmet a Király szemében.

- Nem? - mondta elkínzottan a Király.

- Persze hogy nem. - Aztán habozott egy ideig, hogy kimondja-e: - Sajnálod, hogy vége van, igaz?

- Hagyj békén! A szentségit, hagyj már békén! - kiabálta a Király, aztán elfordult és visszaült egy tuskó a.

- Nem lesz semmi baj - ismételte meg Marlowe. - A barátod vagyok, ne felejtse el. Bal kezével előrenyúlt, és megérintette a Király vállát. Ideges rezdülést érzett az ujjai végén.

- Jó éjszakát, öregfiú - mondta nyugodtan. - Holnap majd találkozunk. - Leforrázva távozott. Holnap, győzködte magát, holnap biztosan tudok majd segíteni rajta.

A Király odébbült a tuskón. Örült, hogy végre egyedül maradt, és beleborzongott a társtalanságba.

Smedly-Taylor, Jones és Sellars tisztára törölte a tányérját.

- Fenséges! - mondta Sellars az ujjait nyalogatva.

Smedly-Taylor leszopogatta a csontot még egyszer, pedig már teljesen tiszta volt. - Jones, kedves barátom, megemelem a kalapom. Ez méltó befejezése ennek a napnak. Pompás! Akár a nyúlhús! Egy kicsit rágós, kicsit kemény, de pompás!

- Évek óta nem ettem ilyen jót - nevetett Sellars. - A hús zsíros volt egy kicsit, de fenséges, esküszöm! - Jonesra nézett. - Tudnál szerezni még? Egy comb nem volt valami sok!

- Lehet, hogy tudok. - Jones élvezettel szedte föl az utolsó rizsszemeket a tányjáról.

- Hol szerezted?

- Blakely szólt, hogy egy ausztrál árulja böfögött Jones. - Megvettem tőle az összeset. - Smedly-Taylorra nézett. - Még szerencse, hogy magának volt pénze.

- Igen - dörmögte Smedly-Taylor. Kinyitotta a pénztárcáját, és az asztalra dobott háromszázhatvan dollárt. - Ebből futja még hatra. Ne vonjuk meg magunktól a jót, ugye, uraim?

Sellars a pénzre nézett.

- Ha volt eldugott pénzed, miért nem használtad fel pár hónappal ezelőtt?

- Hogy miért? - Smedly-Taylor felállt és nyújtózkodott. - Mert a mai napra tartogattam! - Rezzenéstelenül nézett Sellarsra.

- Ugyan már, nem akarom én, hogy magyarázkodj. Csak azt nem értem, hogy tudtad megcsinálni.

Jones mosolygott.

- Biztos volt egy beépített embere. Hallom, a Király majdnem gutaütést kapott!

- Mi köze a Királynak az én pénzemhez? - kérdezte Smedly-Taylor.

- Semmi. - Jones számolni kezdte a pénzt.

Valóban háromszázhatvan dollár volt az asztalon, tizenkét egérszarvascomb ára. Mert harminc dollár volt darabja, nem hatvan, amennyit Smedly-Taylorra mondott. Jones nevetett magában, gondolta, Smedly-Taylor megengedheti iának, hogy dupla árat fizessen, hiszen van pénze. Kíváncsi lett volna, hogyan sikerült neki újból megszervezni a rizslopást, de tudta, hogy az ezredes nem fecsegi ki a irkait, és igazat is adott neki ezért. Ó sem beszél a másik

három combról, amelyet ma délután ettek Blakelyvel titokban. Megsütötték, Blakely megevett egyet, ő kettőt.

Istenem - mondta, és a hasát simogatta -, nem is hiszem, hogy ennyit tudnék enni mindennap!

- Bele lehet jönni - mondta Sellars. - Én még éhes vagyok. Próbálj megszerezni még. Ugye, megteszed?

Smedly-Taylor szólalt meg; - Mit szólnának, uraim, egy parti kártyához?

- Remek ötlet - mondta Sellars.

- Ki lesz a negyedik?

- Samson?

Jones nevetett. - Kicsit ideges lesz, ha megtudja, hogy húst ettünk.

- Mit gondolsz, meddig tart, amíg a mieink Szingapúrba érnek? - kérdezte közömbös hangon Sellars. Igyekezett palástolni az aggodalmát.

Smedly-Taylor Jonesra nézett. - Pár nap. A legrosszabb esetben egy hét. Persze, ha az itteni japánok tényleg megadják magukat.

- Ha meghagyták a rádiót, akkor az a szándékuk, nem?

- Remélem. Nagyon remélem.

Egymásra néztek, és az evés élvezetes emléke átadta a helyét a pillanatnyi aggodalomnak. - Semmi ok a nyugtalankodásra. Nem lesz semmi baj - mondta Smedly-Taylor, és igyekezett magabiztosnak látszani. Belül azonban rémület töltötte el, ha a feleségére, Maisie-re gondolt, meg a fiára, a lányára. Élnek-e vajon?

Hajnalban egy négymotoros gép zúgása verte föl a tábort. Hogy japán gép volt-e vagy a szövetségeseké, senki sem tudta, de az első morajlásra az emberek pánikba esve ugrottak ki az ágyból, és várták a bombákat. Amikor a bombák elmaradtak, és a gép elszállt, újabb pánik kerítette hatalmába a foglyokat. Lehet, hogy megfélemedeztek rólunk, és nem is jönnek értünk?

Ewart később odabotorkált Marlowe-hoz, és felrázta. - Fater, azt beszélik, a gép a repülőtér fölött körözött és kiugrott belőle egy ejtőernyős.

- Te láttad?

- Nem.

- Beszélte valakivel, aki látta?

- Nem. Csak hallottam. - Ewart nem akarta bevallani, hogy félt. - Én borzasztóan félek, hogy amint a mieink közelednek, a japcsik elvesztik a fejüket.

- Nem vesztik el.

- Felmentem a táborparancsnok irodájába. Egy csomó tiszt volt ott, akik most azzal foglalkoznak, hogy leírják a híreket. A legutóbbi öszszefoglalóban az volt - egy pillanatra Ewart szólni sem tudott, aztán folytatta -, hogy Hirosimában és Nagaszakiban az áldozatok száma több mint háromezrezer. Azt mondják, úgy hullottak az emberek, mint a legyek, és hogy ez a pokoli bomba csinál valamit a levegővel, és még sokáig gyilkol. Peter, ha ilyesmit tettek volna Londonnal, és én égy ilyen tábornak vagyok a parancsnoka, és... én kinyírnék mindenkit egy szálíg. Ki én, bizony isten!

Marlowe igyekezett megnyugtadni, de maga is elkomorodott. Aztán kiment a barakkból, és a reggeli félhomályban sétálni kezdett. Lelke mélyén ő is félt. Tudta, hogy Ewartnak igaza van, ez a gyilkos bomba szörnyűség volt. De hirtelen csak saját magára, a többi fogolyra gondolt, és egy pillanatra nem is találta olyan szörnyűségnek az egészet. Aztán elszégyellte magát az ártatlan emberek, a százezernyi halott miatt, és ismét tudta, hogy Ewartnak igaza van.

Már a főkapunál járt. Az örök most is ott állták, háttal a tábornak, de puskával a kezükben. Marlowe figyelte őket, és arra gondolt, hogy ezek az emberek ma vakon meghalának azoknak a védelmében, akik tegnap még esküdt ellenségeik voltak.

Istenem, gondolta Marlowe, hihetetlen, hogy milyenek tudnak lenni az emberek.

És akkor hirtelen kísérteties jelenséget pillantott meg a hajnali félhomályban. Egy különös figurát látott, akinek emberi alakja, emberi formája volt. Furcsa zöld egyenruhát hordott; fényes ejtőernyős csizmát, széles övén revolver függött, a hátán kincstári hátizsák.

A férfi az út közepén gyalogolt, csizmája kopogott a kövön. Pár pillanat múlva már az őrház előtt állt.

Marlowe csak most látta rajta, hogy századosi rangjelzést visel.

A jelenés megállt az egyik őr előtt, ránézett, és azt mondta neki angolul: - Tisztelegjen, nyomorult gazember!

Az őrök csak néztek rá bambán, a százados pedig odament a legközelebb állóhoz, kikapta a kezéből a szuronyos puskát, dühösen a földre szúrta, és megismételte: - Tisztelegjete, gazemberek!

Az őrök idegesen néztek rá. A százados erre előhúzza a pisztolyát, és az őrök lába elé lött. Tisztelegni, nyomorultak!

Avata, a japán őrmester, a félelmetes Avata, izzadva és izgatottan sietett elő az őrházból, és meghajolt. A többiek követték példáját.

- Így már más - mondta a százados. Aztán sorban kitepte minden őr kezéből a puskát, és a földre dobta. - Befelé!

Avata megértette a kézmozdulatot. Sorba állította az őreit, aztán kiáltott valamit nekik, mire mind meghajoltak.

A százados csak állt, és nézett rájuk, majd viszonzta a tisztelgésüket.

- Tisztelegni, nyomorult gazemberek! - mondta még egyszer a százados.

Az őrök ismét meghajoltak.

- Helyes - mondta a százados. - Most már, ha legközelebb azt mondom, hogy tisztelegni, akkor tisztelegjete!

Avata és a többiek meghajoltak, a százados pedig a drótbarikádhoz ment.

Marlowe érezte, hogy a százados mereven nézi őt meg a körülötte állókat. Ijedten összeresztett, és odébbment. Viszolygást látott a százados szemében, aztán pedig szánakozást.

A százados az őrökre kiabált: - Nyissátok ki azt a rohadt kaput, nyomorultak!

Avata ismét megértette a kézmozdulatot, három őrrel gyorsan adurohant, és elhúzták az akadályt.

A százados besétált, és amikor mögötte ismét össze akarták zárni a drótakadályt, rájuk rivallt: - Hagyjátok békén! - Azok pedig ismét meghajollak.

Marlowe erősen gondolkodott. Itt valami nem stimmel. Ez lehetetlen. Aztán egyszer csak ott állt előtte a százados.

- Jó napot - mondta. - Forsyth százados vagyok, Ki itt a parancsnok? - A tiszt finoman, udvariasan beszélt hozzá, de

Marlowe csak annyit fogott fel, hogy a százados tetőtől talpig végigméri.

Mi van? Mi néznivaló van rajtam? Marlowe kétségbeesett. Mi nem tetszik rajtam? Mi olyan furcsa? Ijedten hátrált.

- Nem kell félnie tőlem. - Mély, kedves hangja volt a századosnak. - A háborúnak vége. Engem azért küldtek, hogy gondoskodjam magukról.

A százados előrelépett egyet. Marlowe még inkább visszahúzódott, mire a százados megállt. Aztán elővett egy csomag Playerst. Igazi, angol Playerst.

- Gyűjtson rá!

A százados közelebb lépett hozzá, Marlowe pedig rémülten elrohant.

- Várjon! - kiabált utána a tiszt. Aztán odament egy másik fogolyhoz, de az is megfordult és elfutott. Mindannyian menekültek előre.

Újabb félelem kerítette hatalmába Changit.

Az emberek önmaguktól féltek. Normális vagyok? Normális lehetek ilyen hosszú idő után? Rendben van minden velem? Nem vesztettem el az eszem? Mégiscsak három és fél éve már, hogy itt vagyok. Lesz még belőlem ember? Rémület volt a százados szemében, amikor rám nézett. Vajon miért? Miért vagyok olyan szörnyű látvány? Kérdezzem meg? Merjem megkérdezni, hogy... hogy normális vagyok-e?

Amikor a Király először hallott a tiszt érkezéséről, éppen az ágyán feküdt, és maga elé bámult. Az igaz, hogy még mindig az általa kiválasztott helyen, az ablak alatt volt az ágya, de a nagy terpeszkedés megszűnt, ugyanannyi területe volt, mint a többinek, kétszer egy méter. Amikor elrohanása után visszajött, már így találta az ágyát és a székét, és a többi ágy is visszakerült a rendes helyére. A Király nem szólt semmit, neki sem szóltak, de amikor rájuk nézett, igyekeztek kerülni a tekintetét.

A vacsoráját senki sem tette el. Megették.

- Nahát! - mondta Tex szórakozottan -, egészen el is felejtettük. Legközelebb ne maradj el. Mindenki gondoskodik a maga kosztjáról.

A Király megette az egyik tyúkját. Megkopasztotta, megsütötte és megette. Illetve csak a felét, a másik felét eltette reggelre. Most már csak két tyúkjá maradt. A többit az utolsó napokon fogyasztották el, megosztotta a húst azokkal az emberekkel, akik gondozták a baromhólját.

Az előző napon megpróbált vásárolni a tábori kávéban, de az a kevés pénz, amelyet a gyémántért kapott, már értéktelenné vált. A pénztárcájában volt még tizenegy amerikai dollár. De jól tudta, és bele is borzongott, hogy tizenegy dollár és két tyúk nem fogja sokáig fedezni a szükségleteit.

Keveset aludt az éjszaka. A kora hajnal kongó, süket óráiban azonban szembenézett önmagával, és megállapította, hogy gyenge volt, ostoba; egyáltalán nem viselkedett királyhoz méltóan. Még akkor sem lett volna szabad így elengednie magát, ha csakugyan váratlanul érte, hogy mindenki keresztülnéz rajta a táborban. Brant, Prouty, Samson meg a többiek elmentek mellette, és nem viszonzták a tisztelgését. És ugyanezt csinálta mindenki. Tinker, Timsen, a katonai rendőrök, a besúgói, az alkalmazottak, azok, akiknek segített, akiknek üzletet csinált, akiknek ételt vagy cigarettát adott. Úgy keresztülnéztek rajta, mintha nem is létezne. Ott, ahol azelőtt minden szem őt követte, ahol gyűlölet vagy tisztelet vette körül, most nem volt semmi. Sem kíváncsiság, sem gyűlölet, sem irigy elismerés.

Dermesztő érzés volt kísértetként járni-kelni a táborban. A barakkban is úgy érezte magát, mint egy kísértet. Az ágyában is. Légüres térbe került.

Elmélkedés közben meghallotta, amint Tex újságolja a barakknak a százados érkezéséről szóló hihetetlen híreket. Tüstént megérezte, hogy az embereket új félelem keríti hatalmába.

- Mi a baj? - szólalt meg. - Most miért hallgattok, mint a csuka? Jött egy fickó a külvilágból, ennyi az egész.

Senki nem szólt semmit.

A Király felkelt, nem tetszett neki a csönd, Sértette a fülét. Felvette a legjobb ingét, tisztet nadrágját, fényes cipőjéről leverte a porszemeket. Hetykén fejébe csapta a sapkáját, és meg: állt egy pillanatra az ajtóban.

- Azt hiszem, főzök magamnak ma valamit - mondta jó hangosan, hogy mindenki hallja, Körülnézett, és mindenki arcán ott látta megint az éhséget, az alig leplezett reménykedést. Helyben vagyunk, gondolta kárörömmel, és fölényes tekintettel válogatni kezdett az emberek között.

- Ráérsz ma, Dino? - szólalt meg végül.

- Igen - válaszolta Dino, egy kis habozás után.

- Az ágyamat meg kellene igazítani, és van egy kis mosnivaló is.

- Ma... csináljam meg? - kérdezte feszengve Dino.

- Akarod?

Dino keményen hadakozott magával, de a tegnapi esti sült csirke illatának emlékei végül megtörték az akaratát. - Persze - mondta.

- Köszönöm - mosolygott lekezelően a Király, akit igen jól szórakoztatott Dino szemmel látható küzdelme az önérzetével. Megfordult, és lesietett a lépcsőn.

- Melyik tyúkot akarod megenni? - kiabált utána Dino.

A Király meg sem állt. - Még gondolkozom rajta - mondta. - Csak csináld meg az ágyamat meg a mosást.

Dino az ajtónak támaszkodva nézte, amint a Király lépked a napon, a börtönfal mellett, aztán eltűnik a sarkon.

- Gazember! - szólt utána, amikor biztos volt benne, hogy a Király nem hallja.

- Eredj csak mosni - mondta Tex.

- Éhes vagyok.

- Hagytál magadnak parancsolgatni megint, a csirke meg sehol.

- Egyet megeszik ma - mondta Dino csökönyösen. - Én majd besegítek neki. Sosem evett úgy csirkét, hogy ne adott volna annak, aki segített neki.

- És tegnap este?

- Persze, mert dühös volt, hogy elvettük a helyét. - Dino az angol századosra gondolt, aztán a barátnőjére otthon, aki... várja őt vajon? Vagy férjhez ment? Persze hogy férjhez ment, gondolta mogorván, nem vár engem senki. És hol a fenébe találok majd munkát?

- Az csak azelőtt volt divat - szólalt meg Byron Jones. - Fogadni mernék, hogy az orrunk előtt fogja megsütni és megenni. - De ez nem is érdekelte igazán, ő is arra gondolt, mi lesz otthon.

- Na és ha úgy lesz? - kérdezte Tex. - Két három napig már csak kibírjuk. - Aztán irány Texas, folytatta magában a gondolatot. Vajon visszakapom a munkámat? Hol a csudában fogok lakni? És működni fog-e a micsodám a szénakazalban?

- Tex, mit gondolsz? Nem kellene beszélni az angol tiszttel?

- De igen. De ráér később vagy holnap is jó. Előbb meg kell szoknunk a gondolatot. - Tex alig észrevehetően megrázkódott. - Amikor meglátott, úgy nézett rám, mint egy... mint egy vademberre. Jézus Mária, mondtam magamban, mi van rajtam olyan különös? Azért még emberformám van, nem? sexet vizsgálta most mindenki, és próbáltak rájönni, mi furcsát láthatott rajta a tiszt. De nem vettek észre semmit, ilyenek ismerték Texet már három és fél éve.

- Én nem látok rajtad semmit - szólalt meg végül Dino. - Szerintem az az angol lehet a hóbortos. Egy frászt ugrálnak én ki ejtőernyővel egyedül Szingapúr fölött! Körös-körül annyi japcsi. Nem én! Lökött a pasi.

A Király a börtön fala mellett haladt. Ostoba állat, morogta mayának címezve. Mitől vagy úgy berezelve? Minden rendben van. Még mindig te vagy a Király. Te vagy az egyedüli, aki tudja, hogyan kell hozzáfogni valamihez.

Feltolta a homlokán a sapkáját, és nevetett magában, ahogy Dinóra gondolt. Igen, az a hülye most káromkodik, és közben egyre arra gondol, hogy fog-e csirkét kapni, ha már így bele ugrott a munkába. Izzadjon csak a pasas, gondolta vidáman a Király, főjön a saját levében.

Átvágott az úton két barakk között. Láta, hogy a barakkok körül emberek állnak, és mozdulatlanul, szó nélkül néznek a kapu irányába. Megkerült egy barakkot, és meglátta a tisztet. Háttal állt neki, egy nagy üres térségen egyedül, és döbbenten bámult körös-körül. Amikor néhány lépést tett egy csoport felé, az emberek ijedten hátráltak előle.

Ostobaság, gondolta a Király, és kajánul nevetett magában. Mitől kell így beijedni? Csak egy százados! Biztosan segítségre lenne szüksége. De nem értem, mitől van úgy megilletődve.

Puha léptekkel odasietett hozzá.

- Jó reggelt, uram! - tisztelettel határozottan. Forsyth százados meglepődve fordult meg. Jó reggelt! - Megkönnyebbült sóhajjal viszonzotta a tisztelgést. - Hál' istennek, végre egy normális ember. - De azonnal rájött, hogy mit mondott. - Bocsánat... nem úgy gondoltam...

- Nincs semmi baj - mondta megértően a Király. - Ez a koszfészek mindenkit kikészített. Nagyon örülünk, hogy megjött. Isten hozta Changiban!

Forsyth mosolygott. Sokkal alacsonyabb volt a Királynál, de zömök és erőteljes, mint egy tank. - Köszönöm. Forsyth százados vagyok. Azért küldtek, hogy gondoskodjam a táborról, amíg a flotta megérkezik.

- Az mikor lesz?

- Hat nap múlva.

- Nem tudnak hamarabb ideérni?

- Az ilyesmi időbe telik. - Forsyth a barakk felé nézett. - Mi van az emberekkel? Úgy néznek rám, mintha leprás volnék.

A Király vállat vont. - Kicsit sokkos állapotban lehetnek. Még nem hisznek a szemüknek. És nagyon hosszú idő telt el itt...

- Igen, valóban - mondta lassan Forsyth.

- Érthetetlen, hogy megijedtek magától - vont a vállát ismét a Király. - De hát az ő dolguk.

- Maga amerikai?

- Igen. Huszonöten vagyunk itt, tisztek, közkatonák. Brough százados a rangidős tisztünk. Negyvenháromban lőtték le a Himalája fölött. Akar vele találkozni?

- Természetesen. - Forsyth halálosan fáradt volt. Négy nappal ezelőtt kapta ezt a megbízatást Burmában. A várakozás, a repülés, az ugrás, az út a táborig teljesen elcsigázta. Már napokkal az indulás előtt képtelen volt aludni, félálomban folyton arra gondolt, hogyan fognak viselkedni a japánok, engedelmeskednek-e neki, és mart, hogy túlesett a találkozáson, egyszerre jött ki rajta minden fáradtság. Tessék, öregfiú, te kérted magadnak a megbízatást, megkaptad, most itt vagy. Az első próba sikerült a kapunál. Te hülye, mondta magának, úgy be voltál rezelve, hogy egyre csak azt tudtad mondani: "Tisztelegni, nyomorult gazemberek!"

Onnan, ahol állt, Forsyth jól láthatta, hogy a barakkok körül az ajtóknál, aljlokokban mindenütt emberek állnak, és őt bámulják. Egyetlen hang nélkül.

Látta a szétágazó utakat, a latrinát. Lassan kirajzolódtak előtte a párosával sorakozó barakkok, és az orrát kezdte facsarni az izzadságszag, a mindenféle penész és a vizelet szaga. És mindenütt csontvázakat, megelevenedett hullákat; rongyokba burkolt, ágyékkötőbe, szárongba öltözött élőhalottakat látott.

- Rasszul érzi magát? - kérdezte készségesen a Király. - Elég törődöttnek látszik.

- Semmi bajom. Kik ezek a szerencsétlenek?

- Foglyok - mondta a Király. - Többnyire tiszték.

- Micsoda?

- Úgy, ahogy mondom. Miért?

- Ezek tényleg tiszték?

- Így van. Ezek itt a tisztik lakóhelyek. Abban a sor faházban laknak a főtiszték, az őrnagyok, ezredesek. Aztán van körülbelül ezer ausztrál és angol alacsonyabb rangú tiszt a barakkokban, a börtöntől délre. A börtönfalán belül pedig hét vagy nyolcezer angol és ausztrál közkatona van összezsúfolva.

- És mind ilyenek?

- Tessék!

- Mind így néznek ki? Így vannak öltözve?

- Persze - nevetett a Király. - Hát, valóban tégy néznek ki. mint a csavargók. Ez eddig nekem fel sem tűnt. - A Király észrevett, hogy Forsyth most őt veszi szemügyre.

- Mi a baj? - kérdezte gyanakodva. Körülöttük mindenfelé tisztés távolságban kíváncsiskodók álltak; köztük volt Marlowe is. Még mindig nem akarták elhinni, hogy egy igazi embert látnak, olyat, amilyennek egy embernek lennie kell. Pedig ott áll, revolver van az övében, és beszél a Királlyal.

- Maga miért különbözik tőlük? - kérdezte Forsyth.

- Tessék?

- Maga miért van rendes ruhában, ők meg csupa rongyban?

A Király arcára visszatért a mosoly. - Én vigyáztam az öltözékemre. Ők pedig nem.

- Maga egészen jó bőrben van.

- Hát nem annyira, mint szeretnék, de azt hiszem, nem panaszkodhatom. Vezessem talán körbe? Gondolom, elkel egy kis segítség. Összeverbuválhatok néhány fiút egy kis munkára. Alig van élelmiszertartalék a táborban. Ott egy teherautó a garázsnál, Bemegyünk a városba, Szingapúrba, és felpakolunk egy-két...

- Hogy lehet az, hogy csak maga néz ki így? - vágott a szavába élesen Forsyth.

- Tessék?

Forsyth a tábor felé bökött az ujjával. - Jó néhány embert látok itt, százat is, de csak maga van rendesen felöltözve. Mindenki olyan sovány, mint a kóró, de maga - fordult vissza szigorú tekintettel a Királyhoz - jó húsban van.

- Ugyanolyan vagyok, mint ők. Csak életrevalóbb. És szerencsém volt.

- Egy ilyen pokolban nem lehet senki szerencsés!

- Dehogynem - mondta a Király. - És nincs abban semmi kivetnivaló, ha az ember vigyáz a ruhájára, ha törődik magával, amennyire lehet.

Mindenkinek a legfontosabb saját maga, nem? És az nem bűn, ha magával törődik.

- Nem, dehogy - mondta kesernyésen Forsyth -, ha nem mások rovására teszi. - Aztán nyersen felmordult: - Hol van a táborparancsnok irodája?

- Ott - mutatta a Király. - Az a bungaló az első sorban. De nem tudom, mi a baja magának. Gondoltam, hogy segíték. Gondoltam, hogy örül valakinek, aki bevezeti itt a dolgokba...

- A maga segítségére nincs szükségem, tizedes. Mi a neve?

A Király már megbánta, hogy erre pazarolta az idejét. Egye meg a fene, gondolta, ez az eredménye, ha az ember segíteni akar. - King. uram.

- Leléphet, tizedes. De megjegyzem magát. És nyugodt lehet, hogy az első adódó alkalommal beszélek Brough századossal.

- Ez mit akar jelenteni?

- Azt, hogy nagyon gyanúsnak találom magát - emelte fel a hangját Forsyth. - Szeretném tudni, hogy miért van maga ilyen jó bőrben a többi csontváz között. Itt a jó kondícióhoz pénzre van szükség, és a pénzszerzésre nagyon kevés a lehetőség. Nagyon

kevés. Az egyik a besúgás. A másik az élelemmel meg a gyógyszerrel való üzletelés.

- Ha azt hiszi, hogy eltűröm magától ezt a...

- Lelépni, tizedes. És nyugodt lehet, még a körmére nézek magának!

A Királynak nagy erőfeszítésébe került, hogy ne vágjon a százados képébe.

- Leléphet - ismételte meg Forsyth, és indulatosan hozzátette: - Tűnjön el a szemem elől!

A Királynak elhomályosult a szeme a dühtől, de tisztelgett és elment.

- Várj csak - állította meg Marlowe a Királyt. - Ha én olyan bátor lennék, mint te... A Király ránézett, és azt dörmögte. - Jó napot. - Tisztelgett, és tovább akart menni.

- Az isten áldjon meg, Király, mi a bajod? - Semmi. Csak... nincs kedvem beszélgetni. - Miért? Ha valamivel megbántottalak, vagy az idegeidre mentem, szólj!

- Nem rólad van szó - mondta erőltetett mosollyal a Király, de legbelül kétségbe volt esve. Jézusom, mit követtem el? Etettem a szemeteket, segítettem őket, és most mind úgy néznek rám, mintha már nem is léteznék. Visszafordult, és látta, hogy Forsyth eltűnik két barakk között: Ez is azt hiszi, gondolta keserűen, hogy spicli vagyok.

- Mit mondott? - kérdezte Marlowe.

- Semmit. Csak... valamit meg kell csinálnom neki.

- A barátod vagyok. Hadd segítsek!

A Király azonban nem akart semmi mást, csak elrejtőzni. Forsyth megszégyenítette. Tudta, hogy vége. Egy senki lett, gondolta rémülten.

- Majd még találkozunk - motyogta, aztán tisztelgett és elsietett. Istenem, zokogott a lelke, add vissza a tekintélyemet.

Másnap egy repülőgép zúgott el a tábor fölött. A gyomrából élelmiszercsomaguk potyogtak a földre, de nem mindegyik esett a tábor területére. A dzsungelbe került csomagokért nem ment ki senki. Senki sem merte elhagyni a biztonságot adó, jó Changit. A legyek továbbra is nyüzsögtek, néhány ember meghalt.

Újabb nap következett. Most több gép körözött a leszállópálya fölött. Egy kövér ezredes jött a táborba, orvosok és ápolók társaságában. Gyógyszereket, tápszereket hoztak. Aztán újabb gépek köröztek és szálltak le a kifutópályán.

Aztán egyszer csak dzsipek berregtek a táborban, és jól megtermett katonák meg négy orvos ugrott ki belőlük. Amerikaiak voltak. Futva tették meg a távolságot az amerikai barakkig, nyomkodták honfitársaikba az injekciós tűt, literszámra töltötték beléjük a friss narancslevet, ételt és cigarettát adtak nekik, ölelgették őket, az övéiket, az ő fiaikat! Aztán dzsippel a kapuhoz vitték valamennyit, ahol egy nagy teherautó várt rájuk.

Marlowe csodálkozva nézte őket. Hiszen ezek nem is hősök, gondolta megzavarodva. Mi sem vagyunk azok. Vesztettünk. Elvesztettük a háborút, a mi háborúnkat. Vagy nem? Nem vagyunk hősök. Nem vagyunk!

Gondolatai ködén át egyszer csak meglátta a Királyt. A barátját. Az utóbbi napokban hiába várt az alkalomra, hogy beszéljen vele, a Király mindig lerázta, amikor végül rátalált. - Majd később - mondta neki mindig -, most nem érek rá. - És amikor az amerikaiak megérkeztek, akkor már nem volt idő a beszélgetésre.

Marlowe most sokadmagával állt a kapunál, figyelte az amerikaiak távozását, és remélte, hogy elbúcsúzhat a barátjától; megköszönheti neki a karját meg a sok önfelelt nevetést.

Grey is a báméshkodók között volt.

Forsyth elcsigázottan állt a teherautó mellett. Átadott egy listát az amerikai tisztnek: - Tartsa meg az eredeti példányt. Itt fel van sorolva minden amerikai neve, sorszám, rangja, beosztása.

- Köszönöm - mondta az őrnagy, egy köpcös, széles pofacsontú ejtőernyős. Aláírta a papírokat, és öt másolatot visszaadott a századosnak. - Mikor jönnek a maguk emberei

- Pár nap múlva.

Az őrnagy hideglelősen nézett körül.

- Úgy látom, elkelne egy kis segítség.

- Nincs véletlenül fölösleges gyógyszerük? - De van. Van itt egy egész repülővel. Tudja, mit? Ha hazaindítottam a fiúkat, visszahozom az egészséget a dzsippel. Hozok egy orvost is meg két ápolót, amíg a maguk emberei ide nem érnek.

- Köszönöm. - Forsyth megpróbálta eltüntetni a fáradtságot az arcáról. - Szükségünk lesz rájuk. Majd aláírom, hogy átvettem a gyógyszereket. A Délkelet-ázsiai Parancsnokság jóáll az aláírásomért.

- Nem kell semmilyen vacak papír. Maguknak kell a gyógyszer, tehát megkapják. Azért van, nem?

Visszafordult az övéihez. - Rendben van, őrmester, szálljon fel mindenki. - Odament a dzsipjéhez, és nézte, hogy a hordágyat az üléshez erősítik. - Mi a véleménye, doktor úr?

- Haza fog érni. - Az orvos a kényszerzubbonyba bújtatott eszméletlen alakra nézett. - De ennyi az egész, soha nem lesz belőle ember...

- Tetves, nyomorult élet! - Az őrnagy fáradt mozdulattal pipálta ki Max nevét a listán: - Aztán lehalkította a hangját. - És a többiek?

- Mindegyiken kiütköznek a hiányos táplálkozás tipikus tünetei. A kóros félelem a jövőtől Csak egy olyat találtam, aki fizikailag többé-kevésbé rendben van.

- Dögöljek meg, ha tudom, hogyan tudták ezt túlélni. Volt bent a börtönben?

- Igen. Csak körbeszaladtam, de az is éppen elég volt.

Marlowe leverten figyelte az eseményeket. Tudta, hogy nemcsak a Király távozása miatt szomorú. Többről volt szó: sajnálta, hogy elmennek az amerikaiak. Úgy érezte, hogy odatartozik közéjük, ami nem volt igaz, mert hiszen idegenek voltak. De amikor velük volt, mégsem érezte magát sosem idegennek. Akkor mi ez? Irigység talán, tünődött magában. Nem, nem hiszem: Nem tudom, miért, de úgy érzem, hogy engem itt hagytak, és nem visznek haza.

Közelebb lépett a teherautóhoz, amikor a barátai kezdtek felszállni. Ott volt mindenki, Brough, Tex, Dino, Byron Jones; feszítettek az új egyenruhájukban, és Marlowe tökéletesen idegennek látta őket. Beszélgettek, kiabáltak, nevetgéltek. A Király távolabb állt tőlük, oldalt, egymagában.

Marlowe örült, hogy a Király megint az övéi között van, és imádkozott, hogy minden rendben legyen körülötte az úton.

- Szálljatok fel, fiúk!

- Gyerünk, igyekezzetek!

- Következő megálló: az Egyesült Államok!

Grey nem vette észre, hogy Marlowe mellett. - Azt mondják - kezdte, miközben a teherautót nézte -, hogy egy repülő jött értük, amelyik elviszi őket Amerikába. Egy különgép csak az amerikai foglyoknak! Elképzelhető ez? Ezért a pár emberért, akik között nincsenek is főtisztek?

Marlowe is csak most vette észre Greyt. Megvetően vette szemügyre.

- Ha jól megnézzük, Grey, maga rohadt egy fickó.

Grey megfordult.

- Maga az, Marlowe?

- Igen. - Marlowe a teherautó felé intett. Ők úgy tartják, hogy az egyik ember annyit ér, mint a másik. Ezért küldték nekik a repülőgépet. Maga persze ezt nem érti meg soha, Grey.

A teherautó mellett egy őrmester állt, nagydarab amerikai, meggyújtatlan szivarral a szájában: - Gyerünk, másszanak már fel! - ismételt türelmesen.

A Király maradt utolsónak.

- Gyerünk már, a mindenség! - recsegte az őrmester.

A Király nem mozdult. Erre az őrmester türelmetlen mozdulattal kikapta a szájából a szivart, és ujjával a Királyra bökött: - Maga, tizedes! Mozduljon már, mit áll ott, mint egy rakás szerencsétlenség!

A király magához tért.

- Igen, őrmester úr! Bocsánat!

Engedelmesen fölszállt a teherautóra, és megállt a végében. Körülötte mindenki izgatottan fecsegett, de a Királyról senki nem vett tudomást. A motor felbőgött, és az autó kerekei felkavarták Changi porát.

Marlowe kétségbeesetten rohant előre, felemelte a kezét, hogy intsen a barátjának. A Király azonban nem nézett vissza. Sohasem nézett vissza.

A hadnagy hirtelen nagyon magányosnak érezte magát ott a kapunál.

- Ezt érdekes volt végignézni - mondta Grey kárörvendően.

Marlowe ráförmedt: - Tűnjön el innen, amíg jó dolga van!

- Élveztem, amikor azt mondták neki: "Maga, tizedes, mit áll ott, mint egy rakás szerencsétlenség" - Grey szeme gonoszul villogott. Végre megkapta, ami megilleti. Söpredék!

Marlowe azonban csak az igazi Királyt látta maga előtt. Mert az, aki megadóan azt mondta az őrmesternek: "Igen, őrmester úr", az nem a Király volt. Ez valaki más volt, akit kiteptek Changi méhéből.

- A tolvaj - feszítette tovább a húrt Grey. Marlowe ökölbe szorította a kezét. - Egyszer már figyelmeztettem!... Azzal Grey arcába vágott. Grey hátratántorodott, de nem esett el, és azonnal Marlowe-ra ugrott. A két ember össze akaszkodott, amikor ott termett mellettük Forsyth.

- Azonnal hagyják abba! -: parancsolta. -.- Mi miatt verekedtek össze?

Marlowe vállat vont, és hallgatott.

- Vegye le rólam a kezét! - Grey kitepte a karját Forsyth kezéből.
- Menjen innen!

- Ha nem hagyják abba, mind a ketten a fogdába kerülnek!
Forsyth csak ekkor vette észre, hogy az egyik verekedő repülőhadnagy, a másik százados. Szégyellhetnék magukat, hajba kapnak, mint a közlegények! Menjenek innen mind a ketten. A háborúnak vége van, érék már föl ésszel!

- Valóban? - Grey még egyszer Marlowe-ra nézett, és elment.

- Mi történt? - kérdezte Forsyth.

Marlowe a távolba bámult. A teherautó már eltűnt. - Úgysem értené meg - mondta, és otthagya Forsythet. Az csak bámult utána. Igen, ezt joggal mondja, gondolta. Valóban nem értek itt semmit. Visszaindult a kapuhoz. Szokás szerint most is voltak ott jó néhányan, akik a dzsungelt bámulták, Szokás szerint örök álltak a kapunál, most már azonban angol és ausztrál tisztek. De fölöslegesen álltak ott, mert senki sem akart kiszökni. Nem értem az egészet, mondta magában fáradtan Forsyth. Nincs benne logika. Itt semmiben sincs logika.

Csak akkor jutott eszébe, hogy nem jelentette föl a gyanús amerikai, azt a tizedest. Olyan sok gondja volt az emberekkel, hogy egészen ki is ment a fejéből. Aztán eszébe jutott, hogy az amerikai őrnagy még visszajön. Jól van, gondolta, akkor még megmondhatom neki. Majd ő kivizsgálja a.

Két nappal később újabb amerikaiak érkeztek, és velük egy igazi amerikai tábormegvezető is. Úgy körülrajzolták, mint egy méhkirálynőt: fotósok, riporterek, segédtisztek nyüzsögtek a sarkában. Bevezették

a táborparancsnok szállására, és odarendelték Macet, Larkint és Marlowe-t is. A tábornok felvette a fülhallgatót, és úgy tett, mintha hallgatná.

- Tartsa így, tábornok úr!

- Még egy kicsit, tábornok úr!

Marlowe-t előretuszkolták, és azt mondták, hajoljon a rádió fölé, mintha a működését magyarázná a tábornoknak.

- Nem úgy... fordítsa erre az arcát. Úgy, hogy a keze is látsszék. Most jó!

Azon az éjszakán ismét félelem feszítette keresztre Changit. A félelem a holnaptól.

Azt egész Changi tudta már, hogy a háborúnak vége. Most már a jövővel kellett szembenézni. A jövővel, amely ott állt lesben Changi kerítésén kívül.

A szövetséges flotta megérkezett Szingapúrba. Újabb külvilágiak jöttek Changiba.

Akkor kezdődtek a kérdések.

- Neve, rangja, sorszám, csapatteste? - Hol volt bevetésen?

- Kik estek el?

- Voltak-e kegyetlenkedések? Hányszor verték meg? Kit szúrtak keresztül szuronnyal?

- Senkit? Lehetetlen. Gondolkozzék! Használja a fejét! Próbáljon visszaemlékezni! Hányan haltak meg a hajón? Hárman, négyen, öten? Miért? Kik voltak ott?

- Hányan maradtak meg a századból? Tízen? Az ezredéből? Hogyan haltak meg a többiek? Igen, a részleteket!

- Szóval maga látta, ahogy leszúrták?

- A Három Pagoda hágónál? Ja, a vasút! Arról tudunk. Mit tud még hozzátenni? Mennyi ételmezt kaptak? Érzéstelenítés? Bocsásson meg, természetesen megfeledkeztem róla. Kolera?

- Igen, a hármastáborról mindent tudunk. Mi van a tizennégyessel? Az az a burmai-sziámi határon? Több ezren haltak meg ott, azt mordja?

A kérdésekkel együtt a külvilágiak az értetlenségüket is behozták. Changi őslakói hallották, ahogy titokban ilyeneket sugdosnak egymásnak;

- Láttad azt az alakot? Úristen, ilyen nincs is! Meztelenül járkál mindenki szeme láttára.

- Odanézz! Nyilvánosan végzi a dolgát! És nem használ papírt! Vízet önt a kezére, és lemossa! Rettenetes! És mind így csinálják!

- Nézd meg ezt a mocskos ágyat! Nyüzsögnek rajta a poloskák!

- Hová süllyedtek ezek a szerencsétlenek! Rosszabbik, mint az állatok!

- Bolondokházába kellene csukni őket. A japcsik a bűnösök, de akkor is az lenne a biztonságos, ha elkülönítenék ezeket a szerencsétleneket. Most már nem tudják, mi a helyes, és mi nem.

- Nézd azt ott, hogy nekiesik annak a gusztustalanságnak! Krumplit és kenyeret kapnak, de követelik a rizst!

- Én visszamegyek a hajóra, idehívom a többieket is. Ilyet nem fognak még egyszer látni az életben!

- Szent ég, ezek a nővérek nem félnek, hogy így járkálnak köztük, szabadon?

- Ugyan, biztonságban vannak! Láttam már egy csomó nőt, akik bejöttek körülnézni. Odanézz, azt a fazont!

- Gusztustalan, a foglyoknak majd kiesik a szemük, úgy bámulják őket!

A kérdések mellett válaszokat is hoztak a kívülállók.

- Marlowe repülőhadnagy? Igen, megjött az admirális választávirata. Sajnos, van egy rossz hír. Az ön apja elesett, 1943. szeptember tizedikén. Nagyon sajnáljuk. Következő...

- Spence százados? Igen. Rengeteg postája van, átveheti az őrházban. Felesége és gyermeke Londonban egy légitámadás során életét vesztette. Ez év januárjában. Nagyon sajnáljuk. V2-es rakéta. Nagyon sajnáljuk. Következő...

- Jones alezredes? Igen, uram. Maga az első Csoportban megy, holnap. Minden főtitest holnap megy. Jó utat. Következő...

- McCoy őrnagy? Maga a felesége és a fia után érdeklődött. Na, nézzük, ők az Empress of Shropshire nevű hajón voltak, ugye. Ez az a hajó, amely 1942. február 9-én futott ki Szingapúrból. Sajnos, nincs semmi hírünk, annyit tudunk, hogy a hajót valahol Borneo partjainál elsüllyesztették. Beszélik, hogy voltak túlélők, de hogy csakugyan voltak-e, vagy hol vannak, ezt senki sem tudja. Várjon

türelmesen. Úgy tudjuk, hogy mindenütt vannak fogolytáborok, Celebeszen, Borneón is. Legyünk türelemmel. Következő...

- Smedly-Taylor ezredes úr? Sajnálom, de rossz hírt kell közölnöm, uram. A felesége két évvel ezelőtt egy légitámadás során meghalt. A fiatalabbik fia, Percy Smedly-Taylor, Viktória érdemkereszttel kitüntetett repülőtest 1944-ben Németország fölött eltűnt. John fia most éppen Berlinben tartózkodik a megszálló csapatokkal Itt a címe: A rangja? Alezredes. Következő...

- Larkin ezredes? Az ausztrálokkal nem itt foglalkozunk. Következő...

- Grey százados? Hát igen, ez kellemetlen ügy. 1942-ben azt jelentették önről, hogy egy bevetés után eltűnt. A felesége újra férjhez ment. Itt a jelenlegi címe. Nem tudom, uram. Az államügyészi hivatalhoz kell fordulnia. Sajnos, a jogi kérdésekhez nem értek. Következő...

- Ewart kapitány? Igen, a maláj ezredből. Örömmel közölhetem, hogy a felesége és három gyermeke él és jól van. Szingapúrban vannak, a Cha Song-i táborban. Igen, igen, ma délután át visszük. Tessék? Nem tudom. Itt a papíron három gyerek van, nem kettő. Lehet, hogy elhallás. Következő...

Egyre többen mentek fürödni a tengerre. A kinti világ azonban még mindig félelmetes volt, és akik kimentek, örültek, amikor ismét belül voltak. Sean is lement úszni. A férfiakkal együtt ment le a partra, a kezében kis batyut vitt. Amikor a vízhez értek, Sean elfordult, a többiek pedig kinevették, hogy nem mer előttük levetkőzni. - Homokos!

- Köcsög! - Meleg!

Sean távolabb húzódott, amíg nem talált egy olyan helyet a parton, ahol egyedül lehetett. Kibújt a rövidnadrágjából és az ingéből, felvette az estélyi ruháját és a kitömött melltartót, a harisnyát, a harisnyatartót, megfésülte a haját, rúzszt kent az ajkára. Aztán felállt, büszkén, boldogan. Belelépett a magas sarkú cipőjébe, és besétált a tengerbe.

A tenger örömmel befogadta, könnyű álmot bocsátott rá, aztán elnyelte a ruhát, a testet; örökre elnyelt egy nőt, aki nem lehetett volna nő többé...

Egy őrnagy állt Marlowe barakkjának az ajtajában. Nagyon fiatalnak látszott, zubbonya tele érdemrendek szalagjaival. Körülnézett a barakkban, ahol a katonák vagy meztelenül heverésztek az ágy-okon, vagy vetkőztek, vagy éppen zuhanyozni készültek. Tekintete megakadt Marlowe-on.

- Mit bámul? - kiáltott rá Marlowe.

- Velem ne beszéljen így! Őrnagy vagyok, és...

- Az sem érdekel, ha maga a Jézus Krisztus! Tűnjön el innen!

Kifelé!

- Álljon vigyázzba! Hadbíróság elé fogom állítani! - csattant fel az őrnagy. Szeme kidüledt, csorgott róla az izzadság. - Szégyellhetné magát, szoknyában áll itt...

- Ez szorong...

- Az szoknya! Maga szoknyában áll, és félig meztelen! Maguk, hadifoglyok, azt hiszik, hogy maguknak mindent szabad! Hát nem, szerencsére! Majd én megtanítom tisztességre...

Marlowe felkapta a szuronyát, az ajtóhoz rohant, és az őrnagy arcába vágott a nyelével. Tűnjön el innen, vagy átvágom a torkát!

Az őrnagy elpárolgott.

- Nyugodj meg, Peter! - mormogta Ewart. - Csak bajt hozol ránk.

- Mit bámulnak ránk mind? Miért? A fene egye meg, miért? - üvöltött Marlowe. Nem kapott választ.

Egy vöröskeresztes karszalagos orvos jött be a barakkba. Sietett, de úgy tett, mint aki ráér, és rámosolygott Marlowe-ra. - Ne törődjék vele - mutatott az őrnagyra, aki éppen keresztülvágott a táboron.

- Mi a fenét bámulnak rajtunk az emberek? - Gyűjtson rá, és nyugodjék meg!

Az orvos nyugodt volt és kedves, de külvilági volt, tehát nem lehetett megbízni benne.

- Gyűjtson rá, nyugodjék meg! Csak ezt tudják mondani nekünk! - dühöngött Marlowe. Azt kérdeztem, hogy miért bámulnak ránk mind?

Az orvos cigarettára gyűjtött, leült az egyik ágyra, de tüstént meg is bánta, hiszen tudta, hogy minden ágy kórokozókkal van tele. De segíteni akar. - Megpróbálom megmagyarázni - mondta nyugodtan. - Maguk itt mindannyian elviselhetetlen dolgokon mentek keresztüli és közben két lábon báró csontvázakká váltak. Az arcuk csupa szem, a szemükben pedig... - elhallgatott egy pillanatra, kereste a megfelelő

szót, amelyben benne van a segíteni akarás, a gyengéd törődés is. - Nem is tudom, hogy mondjam... félelem és bizalmatlanság. Nem, ez nem is jó szó. Nem egyszerűen félelem ez... Mindenesetre minden szempárból ugyanaz a tekintet néz ránk. És már az is bámulnivaló, hogy maguk élnek, pedig minden emberi számítás szerint rég meg kellett volna halniuk. Nem tudjuk, hogy lehet, hogy nem pusztultak el, hogy lehet, hogy túléltek? Ez mindenkire vonatkozik. Szóval, miért éppen maguknak sikerült, akik itt vannak? Mi, akik odakintről jövünk, azért bámulunk magukra, mert ez fantasztikus...

- Mint a medve a falusi cirkuszban, mi?

- Igen - mondta nyugodtan az orvos. - Így is lehet mondani, de...

- Esküszöm, hogy megölöm azt, aki még egyszer úgy bámul rám, mint egy páviánra.

- Tessék - próbálta csitítani az orvos -, vegye be ezeket a tablettákat. Meg fog nyugodni...

Marlowe kiütötte az orvos kezéből a gyógyszeresdobozt, és kiabálni kezdett: - Nem kellene a rohadt pirulái! Hagyjanak békén! - és kirohant a barakkból.

Az amerikai barakkban már nem volt senki. Marlowe lefeküdt a Király ágyára és zokogott.

- Hát szervusz, Peter - mondta Larkin. - Isten veled, ezredesem.

- Viszontlátásra, Mac. - Minden jót, pajtás.

Larkin megszorította a kezüket, aztán a kapu. hoz ment, ahol már pöfögtek a teherautók, hogy az ausztrálok utolsó transzportját is a kikötőbe vigyék.

- Te mikor indulsz, Peter? - kérdezte Mac, ahogy Larkin eltűnt a szemük előtt.

- Holnap. És te?

- Most, de én itt maradok Szingapúrban. Nincs értelme hajóra szállni, amíg nem tudom, merre induljak.

- Még mindig semmi hír?

- Semmi. Akárhol lehetnek itt a szigetvilágban. De ha nem élnének, én azt érezném itt, belül. - Mac felvette a hátizsákját, és automatikusan megtapogatta a titkos rekeszbe dugott szardíniát. - Hallottam, hogy az egyik szingapúri táborban vannak olyanok is, akik rajta voltak a Shropshire-en. Lehet, hogy valaki tud valamit mondani, elindít valamilyen irányba. Talán megtalálom őket. - Mac ráncos volt,

és megöregedett, de erősnek látszott. Nyújtotta a kezét. Minden jót, Peter.

- Hát, isten veled. - Marlowe nem szégyellte a könnyeit. Mac sem az övéit.

- A Singapore Bank címére írhatok, cimborám.

- Írok is. Sok szerencsét, Mac.

- Isten veled, Peter.

Marlowe állt a tábor kettéválasztó úton, és nézte, amint Mac felkaptat a dombra. A domb tetején megállt, visszafordult, és még egyszer intett. Marlowe visszaintegetett, aztán Mac belevegült a tömegbe.

Marlowe most már teljesen egyedül maradt.

Megvirradt az utolsó hajnal Changiban. Meghalt még valaki, az utolsó. Marlowe félálomban feküdt az ágyán, a szúnyogháló alatt. Körülötte ébredtek, felkeltek, latrinára mentek az emberek. Barstairs jógafej állását végezte, Phil Mint egyik kezével az orrát piszkálta, a másikkal a legyeket csapdosta, néhányan már kártyát vettek a kezükbe, és Thomas káromkodott, hogy késik a reggeli.

- Na, milyen, Peter? - kérdezte Mike. Marlowe kinyitotta a szemét és odanézett. - Ejha, egész más lett a képed.

Mike végighúzta a keze fejét az orra alatt, a frissen beretvált bőrön. - Meztelennek érzem magam. - Ismét megnézte magát a tükörben, aztán megvonta a vállát. - Majd megszokom!

- Jön a reggeli! - kiáltott Spence.

- Mit kapunk?

- Tejberizst, pirítóst, desszertet, rántottát, szalonnát, teát.

Néhányan azért panaszkodtak, hogy kicsi az adagjuk, néhányan azért, hogy nagy.

Marlowe csak rántottát kért és teát. A tojást összekeverte az előző napi félretett rizzsel, és nagy élvezettel habzsolta.

Drinkwater jött be, Marlowe felnézett. - Ráér egy percre? - szólt oda neki. Természetesen. - Drinkwatert meglepte Marlowe hirtelen nyájassága. De azért nem emelte rá halványkék szemét, mert félt, hogy kiül a tekintetbe az iránta érzett gyűlölete. Nyugalom, Theo, mondta magának, magadba fojtottad olyan sokáig, most már ne engedj szabadon. Még egy pár óra, aztán elfelejtheted örökre őt is

meg a többi szörnyű embert is. Lylesnek és Blodgernek semmi joguk rá, hogy kísértsenek téged. Semmi joguk. Csak azt kapták, amit megérdemeltek.

- Emlékszik arra a húsrá, amelyet ellopott? Drinkwater szeme felvillant. - Mi... Mit beszél?

A barakk másik oldalán Phil abbahagyta a vakarózást, és felnézett.

- Ugyan már, Drinkwater - mondta Marlowe. - Most már egyáltalán nem számít. Mit törődöm most már vele! A háborúnak vége van, és megyünk haza. De emlékszik a húsrá, ugye?

Drinkwater okosabb volt annál; semhogy ilyen egyszerűen hagyja magát csapdába ejteni. Nem - mondta mogorván -, nem emlékszem.

- De nagy erőfeszítésébe került, hogy ne vágja oda: - Remek volt, pompás!

- Nem egérszarvascomb volt, tud róla?

- Igen? Bocsásson meg, Marlowe, de nem én voltam. És nem tudom ma sem, hogy ki és mit lopott el.

- Megmondom, hogy mi volt - mondta Marlowe, és nagyon élvezte a pillanatot. - Patkányhús volt. Patkány.

Drinkwater nevetett. - Maga nagyon vicces fiú - mondta gúnyosan.

- De tényleg patkány volt. Komolyan! Én fogtam. Nagy, szőrös, rühes patkány volt. Valószínűleg pestises is.

Drinkwaternek megremegett az állkapcsa. Phil Marlowe-ra kacsintott, és vidáman biccentett. - Így volt, tiszteletes úr. Tiszta rüh volt a bőre. Láttam, amikor Peter nyúzta...

Drinkwater, erre összehányta új, tiszta egyenruháját, majd kiszaladt, és ott folytatta a rókázást. Marlowe önfeledten nevetett, és nemsokára az egész barakk dőlt a röhögéstől.

- Jaj, istenem - mondta Phil elgyengülve. - Gratulálok, Peter! Ez remek ötlet volt. Patkány! Hát ezzel alaposan megfizettél ennek a gazembernek.

- De tényleg patkány volt - mondta Marlowe. - Szándékosan hagytam ott, hogy lopja el. - No persze - mondta kajánul Phil, és gépiesen újra csapkodni kezdte a legyeket. - Ennek a viccnek nem kell még egy poén, Peter! Remek volt!

Marlowe nem szólt semmit, tudta, hogy úgysem hinnének neki. Senki sem hinné el, csak ha megmutatná nekik a telepet... Jesszusom! A telep! Megremegett a gyomra.

Felvette új egyenruháját. Váll-lapján a rangjelzés: repülőhadnagy. Bal mellén a pilótajelvény. Végignézett régi holmiján: ágy, szúnyogháló, matrac, pokróc, szárong, egy rongyos ing, egy rongyos rövidnadrág, két pár fapapucs, kés, kanál és három alumíniumtányér. Összefogott mindent az ágyáról, kivitte és alágyújtott.

- Bocsánat, hadnagy úr - szólította meg egy őrmester -, de a tűzrakás veszélyes. - Az őrmester külvilági volt, de Marlowe nem félt tőlük. Már nem.

- Tűnjön el! - förmedt rá.

- De uram...

- Lelépni, nem érti?

- Igen, uram. - Az őrmester tisztelgett, és Marlowe elégedett volt önmagával, hogy már nem fél a külvilágiaktól. Viszonozta a tisztelgést, de abban a pillanatban megbánta a mozdulatot, mert nem volt a fején sapka. Ahogy visszament a barakkba, érezte, hogy ismét visszalopakodik belé a félelem. De elhessegette magától, és megesküdt, hogy többé nem fog félni. Sohasem. Megtalálta a sapkáját és az elrejtett szardíniát. Zsebre vágta a konzervet, lement a lépcsőn, és elindult felfelé az úton, a drót mellett. A tábor most már csaknem üres volt. Az utolsó angol csapatok ma indulnak haza vele együtt. Elmennek. Jó sokkal azután, hogy az utolsó ausztrál is elment, és egy örökkévalósággal a jenkik után. De ez így volt várható. Az angolok lassúak, de biztosak. Megállt az amerikai barakk mellett. A ponyvafüggöny a verandán elhagyottan libegett a szélben. Marlowe még egyszer, utoljára bement a barakkba.

Odabent volt valaki. Grey, fényes, tiszta, vasalt egyenruhában.

- Eljött még egyszer a diadalai színhelyére? - mondta epésen Grey.

- Így is lehet mondani. - Marlowe cigarettát sodort, a maradék dohányt visszaszórta a dóznijába. - És most vége a háborúnak. Egyenlőek vagyunk, maga meg én,

- Így van. - Grey arca nyúzott volt, és bámult mereven, mint a kígyó. - Utálom a merészségét.

- Emlékszik Dinóra?
- Mi van vele?
- Ő volt a besúgója, igaz?
- Gondolom, most már bevallhatom. - A Király tudta ám.
- Nem hiszem el.
- Dino utasításra adta magának a tippet. A Király utasítására! - nevetett Marlowe.

- Maga hazug csirkefogó!
- Miért hazudnék? - Marlowe abbahagyta a nevetést. Most már vége a hazugságok idejének. Kész. De Dino valóban a Király utasítására csinálta. Emlékezzék csak, maga mindig egy kicsit elkésett. Mindig.

Uramisten, gondolta Grey. Igen, így volt, mindig elkéstem.

Marlowe megszívta a cigarettáját. - A Király úgy okoskodott, hogy ha nem gondoskodik egy spicliről, akkor maga fog keresni egyet. Hát inkább ő szállított magának egyet.

- De azt nem tudja, hogy Max is besúgó volt - vicsorogta Grey. - Csak ő a japánoknak hordta a híreket. A rádióról például. Be is csavarodott a végén a nyomorult a félelemtől.

Marlowe döbbenet hallgatott. Szóval Max volt az? Mindegy, gondolta rossz szájjal, Max elnyerte a büntetését. Én viszont életben maradtam, egészséges vagyok. Élek!

Grey egyszeriben nagyon fáradtnak érezte magát. Halálosan fáradtnak. Egy csomó dolgot nehéz volt megérteni. Sok furcsa dolgot. Aztán ránézett Marlowe-ra, látta a gúnyos mosolyt az arcán, és egyszerre kirobbant belőle minden felgyülemlett szerencsétlensége.

Végigrohant a barakkon, felrúgta a Király ágát, szétszórta a holmiját, aztán Marlowe-ra árasztotta minden dühét. - Nagyon ügyes! De láttam, hogy a Királyt is megleckéztették! És maga is megkapja! Teszek róla, hogy megkapja! Nocsak!

- Mérget vehet rá! Elintézem én magát, még ha rámegy a maradék életem; akkor is! A végén úgyszólván én győzök! Véget fog érni a szerencséje.

- A szerencsének ehhez semmi közi.

Grey ujjával Marlowe arcára bökött. - Maga szerencsésnek született. Szerencsésen megúszta Changit! Még a lelkét is sikerült

megmentenie!

- Miről locsog maga? - Marlowe félrelökte a bökődő mutatóját.

- Az erkölcsi romlásról. Az elaljasodásról éppen időben menekült meg tőle. Ha még egypár hónapot a Király környezetében tölt, maga is megváltozik visszavonhatatlanul. A legjobb úton volt ahhoz, hogy olyan hazug és csaló legyen, mint ő!

- A Király nem volt gonosz, és nem csapott be senkit. Nem csinált mást, csak tökéletesen alkalmazkodott a körülményekhez.

- Szomorú lenne a világ, ha mindenki takarózhatna ezzel a kifogással. Létezik olyasmi is, hogy erkölcs!

Marlowe a földre-dobta a cigarettáját és szétaposta. - Nehogy azt mondja, hogy maga inkább meghalna erényesen, mintsem életben maradjon némi engedmények árán!

- "Némi?" - röhögött fel harsányan Grey. - Maga eladott mindent. Eladta a becsületét, a feddhetetlenségét, a büszkeségét, mindenét, hogy alamizsnát kapjon attól a gazembertől! Némi engedmények!

- Ha hajlandó lenne végiggondolni, látná, hogy a Király igenis magara helyezte a saját becsületmércejét. De magának egy dologban mégis igaza van. Ő tényleg megváltoztatott engem. Bebizonyította nekem; hogy az ember származásától függetlenül is lehet ember. Ez homlokegyenest ellenkezett azzal, amire engem addig tanítottak. Úgyhogy nem volt igazam, amiért megvettem magát olyasmiért, amiről nem tehet, és ezért még bocsánatot kérni is hajlandó vagyok. De nem kérek bocsánatot, mert mint embert megvettem magát.

- Én legalább nem adtam el a lelkemet! Grey egyenruháját már izzadságsávok csíkozták, és dühödten meredt Marlowe-ra. Legbelül azonban az önmegvetés fojtogatta. - Hogy is volt Smedly-Taylorral? - tette föl magának a kérdést. Rendben van, én is eladtam magam. Igaz. De én legalább tudom, hogy hibáztam. Én tudom. És azt is tudom, hogy miért csináltain. Mert szégyelltem a születésemet, mert a felsőbb osztályhoz akartam tartozni. A te rohadt osztályodhoz, Marlowe. De most már egyáltalán nem érdekel az egész. - Maguk, rátelepedtek a világra - mondta fennhangon. - De ezt nem fogfiúk sokáig tűrni! A hozzám hasonlók benyújtják a számlát! Nem azért harcoltuk végig a háborút, hogy hagyjuk, hogy köpjenek ránk. Mindenért benyújtjuk a számlát!

- Sok szerencsét hozzá.

Grey megpróbálta fékezni az indulatát. Nagy erőfeszítéssel kinyitotta ökölbe szorított kezét, és kitörölte szeméből az izzadságot.

- De maga nem ér annyit, hogy harcoljon magával az ember. Maga egy hulla.

- Szerintem mind a ketten nagyon is élünk. Grey elfordult, és az ajtóhoz ment. A legfelső lépcsőről visszafordult. - Tulajdonképpen egy dologért köszönettel tartozom magának meg a Királynak - mondta gonoszul. - A maguk iránti gyűlölet tartott életben. - Elvonult, és nem is nézett vissza többet.

Marlowe kinézett a táborra, aztán vissza a barakk belsejébe, a Király szétszórt holmijára. Felvette a tányért, amelyből a tojást ették, és észrevette, hogy már vastagon lepi a por. Szórakozottan felállította az asztalt, és rátette a tányért. Gondolatok kavarogtak a fejében, együtt volt egyszerre minden és mindenki, Grey, a Király, Samson, Sean, Max és Tex, N'ai, a japán tábormok, a külvilágiak, az otthon és Changi.

Ki volt szolgáltatva a gondolatainak. Tényleg bűnös dolog alkalmazkodni? Bűnös dolog életben maradni? Mit tettem volna én Grey helyében? És mit tett volna Grey az enyémben? Mi a jó és mi a rossz?

Végignézett a múlt - immár a múlt - relikviáin. Az asztalon, ahol a beteg karja nyugodott, az ágyon, ahol lábadozott, a padon, ahol az üzleteket bonyolították le a Királlyal, a székeken, amelyeken ülve olyan sokat nevetgéltek. Már minden olyan régi, mindent belepett a por.

A sarokban ott hevert egy köteg japán dollár. Felvette, nézte, aztán egyenként leszórta a földre az egészet. A földön tüstént legyek telepedtek rájuk, teljesen belepték az érdektelen papírfecniket.

Marlowe megállt az ajtóban. - Isten veled mondta mindannak, ami egykor a barátjához tartozott. - Isten veled, és köszönök mindent.

Kiment a barakkból, visszament a börtönfal mentén, amíg oda nem ért a kapu közelében türelmesen várakozó teherautókhoz. Forsyth az utolsó teherautó mellett állt, és határtalanul boldog volt, hogy a munkája véget ért. Kimerültnek látszott. Changi már az ő

vonásain is kezdett nyomot hagyni. Indulást parancsolt a transzportnak.

Megmozdult az első autó, aztán a második, a harmadik és nemsokára mindegyik maga mögött hagyta Changit. Marlowe pedig csak egyszer nézett vissza.

Amikor már messze volt.

Amikor Changi már csak egy gyöngyszem volt egy smaragd kagylóban, kékesfehéren sziporkázva a ráboruló trópusi ég alatt, üde zöld sáv övezte, amely távolabb a tenger kékeszöldjébe, majd a végtelen látóhatárba olvadt.

És aztán... most már Marlowe-on volt a sor, hogy ne nézzen vissza többé.

Azon az estén Changi kiürült. Elhagyták az emberek. De a rovarok maradtak.

Meg a patkányok is:

Azok még mindig ott voltak. A barakk alatt. Sok már elpusztult, mert fogvatartóik megfélemedeztek róluk. A legerősebbek azonban életben maradtak.

Ádám nekiesett a drótnak, tépte, szaggatta, hogy hozzáférjen az élelemhez, amely a ketrecen kívül várta. Nem hagyta abba a küzdelmet, hiszen ezt csinálta, amióta csak a ketrecbe zárták. És a türelmének meg is lett a jutalma. A ketrec oldala elhasadt, ő pedig nekiesett az élelemnek, és felfalta. Aztán pihent egy kicsit, és újult erővel egy másik ketrecnek esett neki, és nem tett bele sok idő, az abban lévő húst is felfalta.

Éva csatlakozott hozzá, és miután kedvüket lelték egymásban, közösen indultak zsákmányért. Később beomlott az árok egyik oldala, sok ketrec kinyílt, és az élők elfogyasztották a dögöket, az erőtlén élők az erős élők áldozatai lettek, amíg a túlélők között erőegyensúly nem alakult ki. Akkor elkezdődött köztük a harc a zsákmányért.

Ádám uralkodott, mert ő volt a király. Egészen addig a napig, amikor már elhagyta a lelkiereje, hogy mindenáron király legyen. Akkor megdöglött, és egy másik felfalta. És mindig a legeresebb lett a király, de nemcsak az ereje tette azzá, hanem a ravaszsága és a szerencséje is. Így van ez a patkányok között.

Nikowitz Oszkár fordítása